
Marc Levy
İLK GECE
ÇEVİRİ: AYKUT DERMAN
CAN

MARC LEVY

İlk Gece

La première nuit, Marc Levy
© 2009, Marc Levy / Susanna Lea Associates
© 2012, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.
Bu eserin Türkçe yayın hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır. Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.
www.marclevy.info

1. basım: Aralık 2012
Bu kitabın 1. baskısı 5000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Ayça Sezen

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design
Kapak resmi: © iStockphoto.com, Shutterstock

Kapak baskı: Azra Matbaası
İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası

ISBN 978-975-07-1575-4

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
www.canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com

MARC LEVY

İlk Gece

ROMAN

Fransızca aslından çeviren
Aykut Derman

MARC LEVY, 1963 yılında Fransa'da doğdu. 17 yaşında Kızılhaç örgütüne katıldı, altı yıl boyunca gönüllü olarak hizmet verdi; bir yandan da Paris-Dauphine Üniversitesi'nde öğrenimini sürdürdü. Yirmi üç yaşında ülkesinden ayrılıp ABD'ye yerleşti. Yedi yıl sonra, iki arkadaşıyla birlikte bir mimarlık şirketi kurmak üzere Fransa'ya geri döndü. On yıl boyunca bu şirketi yönetti. 40 yaşına yaklaştığı günlerde, oğluna anlattığı hikâyeleri kâğıda dökmeye karar verince ilk romanı *Keşke Gerçek Olsa* ortaya çıktı. Dünya çapında büyük bir başarı elde eden kitap, aylarca çoksatar listelerinin başından inmedi ve otuza yakın dile çevrildi. Yazarın ikinci romanı *Neredesin?* ilkini aratmayacak bir başarıyla çok geçmeden bir milyon satış rakamına ulaştı. 2003'te yayımladığı *Sonsuzluk İçin Yedi Gün,* Fransa'da 2003'ün en çok satan romanı oldu. 2004'te yayımlanan *Gelecek Sefere;* aşk, mizah ve masalsı öğelerle ördüğü romanlarının son halkası oldu. Levy, 2005'te *Keşke Gerçek Olsa*'nın devam romanı *Sizi Tekrar Görmek*'i yayımladı. Bir kısa metrajlı filmi de (*La lettre de Nabila*) bulunan yazar Londra'da yaşıyor.

Marc Levy'nin Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Keşke Gerçek Olsa, 2001
Neredesin?, 2004
Sonsuzluk İçin Yedi Gün, 2005
Gelecek Sefere, 2007
Sizi Tekrar Görmek, 2007
Dostlarım Aşklarım, 2008
Özgürlük İçin, 2009
Birbirimize Söyleyemediğimiz Onca Şey, 2010
Gölge Hırsızı, 2011
İlk Gün, 2012

Pauline'e ve Louis'e.
Ve Rafaël'e.

Hepimizin içinde, biraz da olsa, keşfedilecek yeni bir dünyasıyla ve karşımıza çıkacak bir Cuması ile bir Robinson vardır.

ELÉONORE WOOLFIELD

Bu hikâye doğrudur, çünkü onu yarattım.

BORIS VIAN

Adım Walter Glencorse, Londra Kraliyet Bilimler Akademisi'nde yöneticiyim. Adrian'la bir yıldan daha kısa bir süre önce, Şili'deki Atacama astronomi kampından İngiltere'ye apar topar geri döndüğü sırada karşılaştım; orada, evrende var olan ilk yıldızı keşfetmek amacıyla gökyüzünü gözlemliyordu.

Adrian çok yetenekli bir astrofizikçidir ve aylar içinde aramızda gerçek bir dostluk kuruldu.

Onun tek düşü evrenin kökeni konusundaki çalışmalarını sürdürmek, ben de mesleki bakımdan güç durumda bulunduğum, Akademi bütçesi de felaket durumda olduğu için onu Londra'da, kazananın cömertçe ödüllendirileceği bir yarışma düzenlemiş olan bir bilimsel vakfın üyeleri karşısında boy göstermeye ikna ettim.

Projesinin sunumunu haftalarca gözden geçirdik, bu süre zarfında onunla aramızda güzel bir dostluk oluştu; ama dost olduğumuzu zaten söylemiştim, değil mi?

Yarışmayı kazanamadık; ödülü genç, çok coşkulu olduğu kadar, çok da kararlı olan bir kadın arkeolog aldı. Etiyopya'daki Omo Vadisi'nde arkeolojik kazı yaptığı sırada çıkan bir kum fırtınası çalışmalarını sürdürdüğü kampı yerle bir etmiş, kısa süre önce Fransa'ya geri dönmek zorunda kalmıştı.

Her şeyin başladığı akşam, ödülü kazanıp insanlığın kö-

keni üzerindeki araştırmalarını sürdürebilmek amacıyla Afrika'ya geri dönme umudu içinde o da Londra'da bulunuyordu. Yaşamdaki rastlantılar tuhaftır; Adrian vaktiyle o genç arkeoloğu, Keira'yı tanımıştı; bir yaz aşkı yaşamışlar ama daha sonra birbirlerini görmemişlerdi.

Biri zaferini, öteki ise başarısızlığını kutluyordu; geceyi birlikte geçirdiler ve Keira ertesi sabah Adrian'a yeniden canlanmış eski bir tutkuyu ve Afrika'dan getirdiği tuhaf bir kolyeyi bırakarak geri döndü; kolye, Etiyopyalı küçük bir erkek çocuğun, Keira'nın yanına aldığı ve derinden bağlandığı Harry'nin bir yanardağın ağzında bulduğu bir taştı.

Keira gittikten sonra, Adrian fırtınalı bir gecede o kolyenin şaşırtıcı özellikleri olduğunu keşfetti. Çok güçlü bir ışık kaynağı, örneğin çakan bir şimşeğin ışığı içinden geçtiğinde taş çevreye noktalar halinde milyonlarca ışık saçıyordu.

Adrian onun ne olduğunu anlamakta gecikmedi. O noktalar, insana çok tuhaf gelse de gök kubbenin bir haritasını oluşturuyordu ama bu rastgele bir harita değil, gökyüzünün bir parçasını, yıldızları Dünya'nın üzerinde bundan dört yüz milyon yıl önce göründüğü şekliyle gösteren bir haritaydı.

Bu olağanüstü keşiften güç alan Adrian, Keira'nın yanına Omo Vadisi'ne gitti.

Ne yazık ki o tuhaf nesneyle ilgilenen yalnızca Adrian ve Keira değildi. Keira, Paris'teki kız kardeşine yaptığı bir ziyaret sırasında, Ivory adında bir etnoloji profesörüyle tanıştı. O kişi benimle temasa geçti ve beni, Adrian'ı araştırmalarını sürdürmesi konusunda cesaretlendirmeye en bayağı şekilde –bunu itiraf ediyorum– ikna etti.

Yapacağım bu hizmet karşılığında bana bir miktar para verdi ve Adrian'la Keira çalışmalarını bir sonuca bağlayabilirse Akademi'ye cömert bir bağışta bulunmayı vaat etti. Pazarlığı kabul ettim. O sıralarda Adrian ve Keira'nın peşinde gizli bir örgüt bulunduğundan ve bu örgütün Ivory'nin tersine, ne pahasına olursa olsun onların haritanın öteki parçalarını da bulmalarını engellemekten başka hiçbir amaç gütmediğinden haberim yoktu.

Yaşlı profesörün bilgilendirdiği Keira'yla Adrian, eski ya-

nardağın ağzında bulunan taşın tek örnek olmadığını kısa sürede öğrenmişti. Bunun üzerine öteki parçaları da bulmaya karar verdiler.

Bu araştırma onları Afrika'dan Almanya'ya, İngiltere'den Tibet sınırına, sonra Myanmar üzerinden gizli olarak Andaman Adaları'na kadar uçmaya sürükledi; Keira, Narcondam Adası'nda toprağın altından, elindeki taşla karşılaştırılabilecek ikinci bir taş çıkarttı.

İki taş parçası bir araya getirildiğinde tuhaf bir olay meydana geldi: Taşlar birbirini mıknatıs gibi çekti, sonra, o zamana kadar görülmemiş mavi bir renge bürünüp binlerce parıltıyla ışıldamaya başladı. Adrian'la Keira bu yeni keşiften sonra daha da heveslenip gizli örgütün tehdit ve uyarılarına aldırmayarak Çin'e hareket ettiler.

Bu organizasyonun içinde, her biri büyük bir kentin adını kendine takma ad olarak almış üyeleri arasında yer alan İngiliz lordu Sir Ashton tek başına şövalyelik taslayarak Keira ve Adrian'a o yolculuğu ne pahasına olursa olsun yaptırmamaya karar verdi.

Onları araştırmalarını sürdürmeye heveslendirmekle ne yapmıştım ben? Gözümüzün önünde bir rahip öldürüldüğünde bize hangi mesajın verildiğini neden anlamamıştım? Durumun ciddiyetini neden fark etmemiş, olup bitenlerden sonra Profesör Ivory'ye başının çaresine ben olmadan bakmasını söylememiştim? Adrian'ı o yaşlı adam tarafından kullanıldığı konusunda neden uyarmamış ve dostu olduğumu söylediğim o insanı yönlendirmeyi neden kabullenmiştim?

Adrian'la Keira Çin'den ayrılmaya hazırlanırken korkunç bir suikastın kurbanı oldular. Dağ yolunda, bir araba onların cipini bir akarsu yarığına itiverdi. Araba Huang Irmağı'nın sularına gömüldü. Adrian, kaza sırasında kıyıda bulunan keşişler sayesinde boğulmaktan kurtuldu ama Keira'nın bedeni bir daha su yüzüne çıkmadı. Nekahet döneminden sonra Çin'den yurduna geri gönderilen Adrian, yeniden Londra'da çalışmayı kabul etmedi. Keira'nın kaybolmasıyla yıkıldığı için, çocukluğunu geçirdiği Yunan adası

Hydra'ya sığındı. Adrian, İngiliz bir babayla Yunanlı bir anneden doğmuştu.

Aradan üç ay geçti. O, sevdiği insanın yokluğunun acısını çekerken ve ben, suçluluk duygusundan deliye dönmüş durumda kendi kendimi yerken, Akademi'ye onun adına Çin'den bilinmeyen biri tarafından gönderilen bir koli geldi.

Kolinin içinde Keira'nın eşyaları vardı, o eşyaları Keira'yla Adrian bir manastırda bırakmışlardı; ayrıca bir dizi de fotoğraf vardı ki, o fotoğraflarda Keira'yı hemen tanıdım. Alnında tuhaf bir yara izi vardı. O zamana kadar hiç görmediğim bir yara izi. Ivory'yi durumdan haberdar ettim; o da beni bunun Keira'nın belki de o kazadan kurtulduğunu gösteren bir kanıt olabileceğine inandırdı.

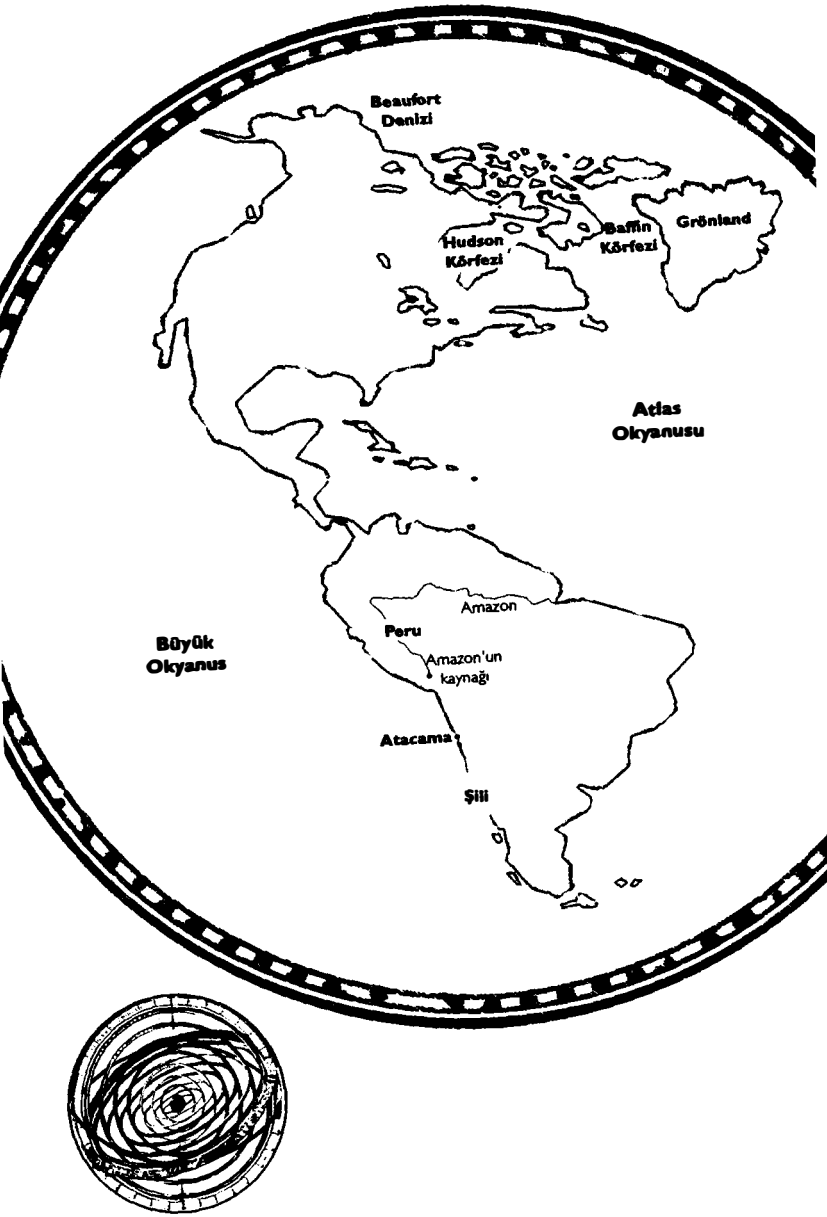
Yüz kez, çenemi tutmak, Adrian'ı rahat bırakmak istedim; ama böyle bir şeyi ondan nasıl saklayabilirdim?

Bunun üzerine Hydra'ya gittim ve Adrian, yine benim yüzümden, umut içinde Beijing'e uçtu.

Bu satırları günün birinde Adrian'a vermek, böylelikle de suçumu itiraf etmek için yazıyorum. Onun bunları okuyabilmesi ve ona yaptığım kötülüğü bağışlaması için her akşam dua ediyorum.

Atina, bu yılın 25 Eylülü,
Walter Glencorse
Kraliyet Bilimler Akademisi yönetici yardımcısı

Adrian'ın defteri

Beaufort
Denizi
Hudson
Körfezi
Baffin
Körfezi
Grönland
Atlas
Okyanusu
Amazon
Peru
Amazon'un
kaynağı
Büyük
Okyanus
Atacama
Şili

Kuzey Buz Denizi
Bering Boğazı
Kara Denizi
Beyaz Deniz
Rusya
İzlanda
Norveç
Yenisey
Angara
Man-Pupu-Nyor
Sibirya
Yeni Adası
Baykal Gölü
Obi
İrkutsk
Moskova
Londra
Amsterdam
Paris
Moğolistan
Beijing
Çin
Hua Shan Tepesi
Atina
Garther Manastırı
Hydra Adası
Nil
Myanmar
Narcondam Adası
Omo Vadisi
Etiyopya
Turkana Gölü
Hint Okyanusu

307 numaralı oda. O odada ilk kez uyuduğumda manzaraya hiç dikkat etmemiştim, o dönemde mutluydum ve mutluluk insanı dikkatsiz kılar. Bu küçük masanın başında, pencerenin önünde oturuyorum, Beijing önümde uzanıyor ve ben kendimi şimdiye kadar hiç böylesine yitik hissetmemiştim. Başımı çevirip yatağa bakma düşüncesine bile katlanamıyorum. Senin yokluğun içime, hiç durmaksızın kendi yolunu kazan küçük bir ölüm gibi girdi. Karnımın içinde bir köstebek var. Onu, kahvaltıda bol bol *baijiu*[1] içerek uyuşturmaya çalıştım ama pirinç alkolüne bile bana mısın demiyor.

Gözümü hiç kırpmadan on saatlik bir uçak yolculuğu yaptım, yeniden yola koyulmadan önce uyumam gerek. Çok kısa sürecek bir bilinçsizlik hali, burada yaşadıklarımızın gözümün önünden geçmeyeceği bir kendini bırakma hali, tek isteğim bu.

Orada mısın?

Banyo kapısının aralığından bana bunu sormuştun; bundan birkaç ay önceydi. Bugün, kullanılan bir musluktan damla damla akıp kurumuş bir lavaboya çarpan suyun sesini artık duymuyorum.

1. Çin'de genellikle sorguçotunun damıtılmasıyla elde edilen alkollü bir içki. (Y.N.)

Sandalyeyi itip kalkıyor, sırtıma bir yağmurluk geçirip otelden çıkıyorum. Bir taksi beni Jingshan Parkı'na bırakıyor. Gül bahçesini geçip bir su havuzunun üzerindeki taş köprüye yöneliyorum.

Burada olmaktan mutluyum.

O zaman da mutluydum. Bir de, kendimizi keşiflere kaptırmış halde, hangi yazgıya doğru bilinçsizce koştuğumuzu da bilebilseydim. *Zaman dondurulabilseydi onu şu anda durdururdum. Geriye dönülebilseydi o âna dönerdim...*

Bu dilekte bulunduğum yere, Jingshan Parkı'nın yollarından birinin üzerindeki o beyaz gül ağacının dibine geri döndüm. Ne var ki zaman durmadı.

Yasak Kent'e kuzey kapısından giriyorum, yalnızca senden kalan bazı anıların rehberliğinde parkın yollarına yöneliyorum.

Büyük bir ağacın yakınında, bir resifi andıran, çok uzun sayılamayacak bir süre önce üzerinde çok yaşlı Çinli bir çiftin oturduğu taş bankı arıyorum. Onları orada bulabilirsem belki biraz yatışabilirim, zira onların gözünden ikimizin geleceğini okur gibi olmuştum; belki de yalnızca bizi bekleyen geleceğe gülüyorlardı, kim bilir?

Sonunda o bankı buldum, üzerinde kimse oturmuyordu. Banka uzandım. Bir söğüdün dalları rüzgârda salınıyordu ve onların tembel tembel salınışıyla ben de sallanıyordum. Gözlerimi kapadığımda senin bozulmamış yüzünü gördüm ve uyuyakaldım.

Bir polis memuru beni uyandırıp başka yere gitmemi rica etti. Gece oluyor, gelenler artık parkta konuk sayılmıyor.

Otele döndüğümde odama çıkıyorum. Kentin ışıkları karanlığı ötelere itiyor. Yatağın örtüsünü çekip aldım, yere serdim ve üzerine kıvrıldım. Arabaların farları tavanda tuhaf biçimler oluşturuyor. Zaman kaybetmeye gerek yok, artık uyuyamayacağım.

Bagajımı topladım, resepsiyona hesabı ödedim ve arabamı garajdan çıkardım.

Arabanın konsolundaki GPS bana Xi'an yönünü gös-

teriyor. Sanayi kentlerine yaklaşıldığında gece siliniyor ve kırlık alanların karanlığında yeniden ortaya çıkıyor.

Shijiazhuang'da arabanın deposunu doldurmak için durdum, yiyecek bir şey almadım. Sen olsaydın, beni isteksizlikle suçlardın, belki de haksız olmazdın ama aç değilim, öyleyse midemdeki şeytanı neden uyandırayım?

Yüz kilometre sonra, bir yamacın tepesindeki terk edilmiş köyü buldum. Güneşin vadinin üzerine doğuşunu seyretmeye karar verdiğim için yamru yumru yola sapıyorum. Mekânların, birbirini seven insanların anısını sakladığı söylenir, bu belki bir yakıştırmadır ama ben bu sabah o düşünceye inanmaya gerek duyuyorum.

Dar, hayalet gibi sokaklarda dolaşıyor, ana meydandaki yalağı geçiyorum. Konfüçyüs tapınağının yıkıntılarında senin bulduğun kupa ortadan kaybolmuş. Sen böyle olacağını kestirmiştin, herhalde biri onu alıp götürmüş, başka bir amaçla kullanmıştır.

Yalıyarın kenarındaki bir kayanın üzerine oturup günün doğmasını bekliyorum, görkemli bir gün; sonra yola devam ediyorum.

Linfen'den geçiş, ilk defasında olduğu gibi iç bulandırıcı, kirli ve acı acı kokan bir bulut boğazımı yakıyor. Senin bezlerden hazırladığın çakma maskeyi cebimden çıkarıyorum. Onu, bana Yunanistan'a gönderilen öteberinin arasında buldum; maskede senin kokundan eser kalmamış ama onu ağzıma takarken senin yaptığın hareketlerin hepsi gözümün önüne geliyor.

Linfen'den geçerken, *Bu koku korkunç...* diye şikâyet etmiştin.

... ama senin için her şey sızlanma bahanesiydi. Şimdi, o sızlanmalarını duymak için neler vermezdim.

Oradan geçtiğimiz sırada bavulunu karıştırırken parmağına bir şey batmış ve çantanın içine gizlenmiş bir mikrofon bulmuştun. Ben o akşam, geri dönmeyi seçmeliydim; bizi bekleyen şeye hazırlıklı değildik, maceracı değildik biz, bilinçsiz çocuklar gibi davranan iki bilimin-sanıydık yalnızca.

Görüş mesafesi hâlâ düşük ve yola yoğunlaşmam için bu kötü düşünceleri kafamdan atmam gerekiyor.

Linfen'den çıkarken yolun kenarına iyice yaklaştığımı, kafam yalnızca özel yaşantımıza yapılan bu saldırıyla meşgul olduğundan, bizim için oluşturduğu tehlikeden kuşkulanmaksızın o mikrofondan kurtulmakla yetindiğimi anımsıyorum. Seni arzu ettiğimi orada itiraf etmiş, sevdiğim yanlarını söylemeyi reddetmiştim, bunu oyun olsun diye değil, utandığım için yapmıştım.

Kazanın olduğu yere, katillerin bizi uçuruma ittiği yere yaklaşıyorum, ellerim titriyor.

Bizi geçmelerine izin vermeliydin.

Alnım boncuk boncuk terledi.

Yavaşla Adrian, n'olur.

Gözlerim yanıyor.

Olamaz, peşimizdeler.

Kemerin bağlı mı?

Buyruğu andıran bu soruya "evet" yanıtını vermiştin. İlk darbe bizi öne doğru fırlatmıştı. Kemerin kayışına, parmaklarındaki kan çekilecek kadar kuvvetli yapışman gözlerimin önüne geliyor. Tekerlekler korkuluğa çarpıp, uçuruma yuvarlanıncaya kadar kaç tampon darbesi almıştık?

Huang Irmağı'nın suları bizi içine çekerken sana sarıldım, birlikte boğulurken gözlerimi gözlerine diktim, son ana kadar seninle birlikte oldum aşkım.

Dönemeçler birbirine zincirleniyor, her dönemeci aldığımda kendimi, çok sinirli olan hareketlerimi kontrol altına almaya, arabayı doğru yönde tutmaya zorluyorum. Küçük bir keçiyolunun bizi manastıra kadar götürdüğü sapağı geçtim mi acaba? Çin'e hareket ettiğimden beri aklımda yalnızca o manastır var. Orada bizi karşılayan lama, bu yabancı topraklarda tanıdığım tek kişi. Ondan başka bana kim seni yeniden bulabilmem için, senin hâlâ hayatta olduğuna dair o küçücük umudu içimde güçlendirecek bir iz gösterebilir? Senin, alnında bir yara izi olan fotoğrafın önemli bir belirti değil, günde yüz kez cebimden çıkardığım bir kâğıt parçası. Sağ tarafımdaki girişi ta-

nıyorum. Çok geç frene bastım, araba orayı geçti, geri geri gidiyorum.

Cipin tekerlekleri sonbahar çamuruna saplanıyor. Gece boyunca yağış oldu. Arabayı ağaç altı bitkilerinin olduğu yere park edip yola yaya olarak devam ediyorum. Belleğim beni yanıltmıyorsa, bir dere yatağını aşıp ikinci bir yamaca tırmanacağım; tepeye vardığımda manastırın çatısını göreceğim.

Oraya gitmek için bir saat yürümem gerekti. Bu mevsimde derenin suyu daha bol, sudan geçmek kolay olmadı. Yuvarlak, iri taşlar su yüzeyinin ancak üstüne çıkıyordu, taşların üstü de kaygandı. Beni dengede durmaya çalışırken görseydin, ki pek hoş bir manzara değildi, alay ederdin diye tahmin ediyorum.

Bu düşünce yola devam etmek için bana cesaret veriyor.

Nemli toprak ayakkabılarıma yapışıyor, ilerlemekten çok, geriye gittiğim izlenimine kapılıyorum. Tepeye ulaşabilmek için çok çaba harcamak gerekecek. Yağmurdan sırsıklam, çamura bulanmış halimle bir serseriye benziyor olsam gerek, beni karşılayan üç keşiş bu halimi nasıl buldular acaba, diye düşünüyorum.

Tek söz etmeden, peşlerinden gitmemi işaret ediyorlar. Manastırın kapısına geliyoruz ve yol boyunca yanlarından sıvışıp sıvışmadığımı kontrol eden keşiş, beni küçük bir salona götürüyor. Salon, daha önce içinde uyuduğumuz odaya benziyor. Beni oturtuyor, bir kâse temiz su dolduruyor, önümde çöküp ellerimi, ayaklarımı ve yüzümü yıkıyor. Sonra bana bir yün pantolon, temiz bir gömlek verip salondan çıkıyor; onu öğleden sonra, bir daha hiç görmeyeceğim.

Biraz sonra, bir başka keşiş bana karnımı doyuracak bir şeyler getiriyor; yere hasır bir döşek yayıyor ve ben buranın aynı zamanda yatak odam olacağını anlıyorum.

Güneş batıyor ve son ışıkları ufuk çizgisinin altına indiğinde, geldiğimde gördüğüm keşiş nihayet boy gösteriyor.

"Sizi buraya getiren nedeni bilmiyorum ama bundan böyle burada kalmaya niyetiniz yoksa, yarın buradan giderseniz size minnettar olurum. Sizin yüzünüzden başımıza bir sürü dert açıldı."

"Keira'yla ilgili bir şey biliyor musunuz, benimle birlikte olan genç kadın? Onu bir daha gördünüz mü?" diye sordum kaygıyla.

"Her ikinizin de başına gelenlerden dolayı üzgünüm, ama biri size o korkunç kazadan sonra dostunuzun hayatta olduğunu düşündürecek bir davranışta bulunmuşsa, bu yalandır. Bölgede olup biten her şeyden haberim olduğunu iddia etmiyorum ama inanın bana, yaşasaydı bundan haberim olurdu."

"Başımıza gelen şey bir kaza değildi! Bize, dininizin size yalan söylemeyi yasakladığını anlatmıştınız, bu nedenle size yeniden soruyorum, Keira'nın öldüğünü kesin olarak biliyor musunuz?"

"Burada insanın sesini yükseltmesinin bir yararı olmaz, bu beni hiç etkilemeyeceği gibi, çömezlerimi de etkilemez. Kesin bilgim yok, nasıl olabilir ki? Irmak, dostunuzun bedenini geri vermedi, bütün bildiğim bu. Irmağın akış hızı ve derinliği dikkate alınacak olursa, bunda şaşılacak hiçbir şey yok. Bu tür ayrıntılar üzerinde durduğum için özür dilerim, bunları duymanın sizin için çok zor olduğunu biliyorum ama bana soruyu soran sizsiniz."

"Peki ya araba, onu buldular mı?"

"Alacağınız yanıt sizin için gerçekten önemliyse, bu soruyu yetkililere sormanız gerekir, ama bunu hiç önermem."

"Neden?"

"Size başımıza dert açıldığını söylemiştim ama görüyorum ki bu sizi fazla ilgilendirmiyor."

"Ne tür dertler?"

"Başınıza gelen kazanın hiçbir sonuca yol açmadığını mı düşünüyorsunuz? Uzman polisler soruşturma yaptı. Yabancı kökenli birinin Çin topraklarında ortadan kaybolması sıradan bir olay değildir. Otoriteler bizim manastırı-

mızı hiç sevmediğinden, bizim için hiç de hoş olmayan ziyaretlerle karşı karşıya kaldık. Keşişlerimiz zorla sorgulandı, bizde yalan söylemek yasak olduğu için, sizi burada ağırladığımızı itiraf ettik. Öğrencilerimin sizin aramıza geri dönüşünüze pek iyi gözle bakmadığını anlayacaksınız."

"Keira yaşıyor, buna inanmak ve bana yardım etmek zorundasınız."

"Bunu söyleyen kalbiniz, kendinizi bu umuda bel bağlamak zorunda hissetmenizi anlıyorum ama gerçekle yüz yüze gelmeyi kabul etmezseniz, içinizi kemirecek bir acıyla karşı karşıya kalırsınız. Dostunuz hayatta olsaydı, bir yerde ortaya çıkardı, bizim de bundan haberimiz olurdu. Bu dağlarda herkes her şeyi bilir. Ne yazık ki ben ırmağın onu tutsak aldığını sanıyorum, buna samimiyetle üzülüyorum, sizin acınızı da paylaşıyorum. Bu yolculuğu neden yaptığınızı şimdi anlıyorum ve sizi akla mantığa davet eden kişi olmak da beni utandırıyor. Ortada gömecek bir beden yoksa, başına gidecek bir mezartaşı yoksa, insanın yas tutması zordur ama dostunuzun ruhu her zaman yanınızda ve siz onu yürekten sevmeyi sürdürdükçe her zaman sizinle olmayı sürdürecek."

"Ah, rica ederim, bana bu boş sözleri söylemeyi bırakın! Ben Tanrı'ya da inanmıyorum, dünyadan daha iyi bir mekânın var olduğuna da."

"İstediğiniz gibi düşünmeye kesinlikle hakkınız var, ne var ki, içinde bu ışığı taşımayan biri olarak manastırların eşiğini aşındırmaktan da geri durmuyorsunuz."

"Tanrınız var olsaydı, bütün bunlar olmazdı."

"Hua Shan Tepesi'ne yolculuk yapmayı size önermediğimde beni dinlemiş olsaydınız, bugün sizi içten yaralayan bu durumu önlemiş olacaktınız. Buraya bu manastırda kalmak üzere gelmediğinize göre, kalmayı uzatmanızda yarar yok. Bu gece dinlenin, yarın da gidin. Sizi kovmuyorum, böyle bir şey yapmaya yetkim yok ama gösterdiğimiz konukseverliği kötüye kullanmazsanız size minnettar olurum."

"Kurtulduysa, nerede olabilir?"

"Evinize dönün!"

Keşiş gitti.

Gecenin neredeyse tamamını gözlerim fal taşı gibi açık, bir çözüm aramakla geçirdim. Bu fotoğraf yalan söylüyor olamaz. Atina'dan Beijing'e kadar on saatlik yolculuk boyunca sürekli bu fotoğrafa baktım, bir mumun ışığında hâlâ bakıyorum. Alnındaki o yara izinin yadsınamaz bir kanıt olmasını diliyorum. Uyuyamadığım için, gürültü yapmadan kalkıyor, kapı görevi gören, pirinç yapraklarından yapılmış perdeyi açıyorum. Zayıf bir ışık bana rehberlik ediyor, altı keşişin uyumakta olduğu salona giden koridorda ilerliyorum. İçlerinden biri benim varlığımı sezmiş olacak ki şiltesinin üzerinde dönüyor ve derin soluk alıyor ama ne neyse ki uyanmıyor. Yoluma devam ediyorum, yere uzanmış bedenlerin üzerinden atlayıp manastırın avlusuna ulaşıyorum. Bu akşam ayın üçte ikisi görülüyor, avlunun ortasında bir kuyu var, kuyunun kenarına oturuyorum.

Bir gürültü beni yerimden sıçratıyor, bir el ağzımı kapatıp konuşmamı engelliyor. Benim lamayı tanıyorum, kendisini izlememi işaret ediyor. Manastırdan çıkıp kırlık alandaki büyük söğüt ağacının altına kadar yürüyoruz, orada bana yüzünü dönüyor.

Keira'nın fotoğrafını ona veriyorum.

"Her şeyi, öncelikle de kendinizi tehlikeye attığınızı ne zaman anlayacaksınız? Ayrılmak zorundasınız, buraya gelmekle bize yeterince zarar verdiniz."

"Ne zarar verdim?"

"Başınıza gelenin bir kaza olmadığını söylemediniz mi? Sizi neden manastırın dışına getirdiğimi sanıyorsunuz? Ben bundan böyle kimseye güvenemem. Size saldıranlar, onlara fırsat verirseniz bunu bir kez daha yapacaklardır. Fazla ağzı sıkı biri değilsiniz, bu civara geldiğinizin bilinmesinden endişe ediyorum, tersi bir mucize olurdu. Beijing'e dönüp kendinizi bir uçağa atmaya vakit bulabilirsiniz umarım."

"Keira'yı bulmadan hiçbir yere gitmeyeceğim."

"Onu daha önce korumaya almanız gerekiyordu, artık çok geç. Sizin ve dostunuzun neyi keşfettiğinizi bilmiyo-

rum, bilmek de istemiyorum ama size bir kez daha rica ediyorum, çekip gidin buradan!"

"Ama ufacık da olsa bana bir ipucu verin, izleyecek bir yol gösterin, bunu yaparsanız, güneş doğduğunda buradan gitmeye söz veriyorum."

Lama benim gözümün içine bakıp susuyor, geri dönüp tapınağa doğru yürümeye başlıyor, onu izliyorum. Avluya döndüğümüzde, odama kadar sessizce arkamdan geliyor.

Güneş şimdiden iyice yükseldi, saat farkı ve yol yorgunluğu etkisini üzerimde gösterdi. Lama bu kez içeri elinde, üzerinde bir tas pirinç ve çorba kâsesi bulunan bir tepsiyle girdiğinde vakit öğleye yaklaşmış olsa gerekti.

"Yatağınızda size kahvaltı servisi yaparken yakalansaydım, beni bu mabedi otel odasına döndürmekle suçlarlardı," dedi gülümseyerek. "İşte sizi yola çıkmadan önce besleyecek yiyecekler. Bugün kesinlikle yola çıkıyorsunuz, öyle değil mi?"

Başımla "evet" diyorum. İnat etmek gereksiz, ondan bir şey öğrenemeyeceğim.

"Öyleyse size iyi yolculuklar," diyor lama gitmeden önce.

Çorba kâsesini kaldırdığımda, altında dörde katlanmış bir kâğıt buluyorum. Kâğıdı içgüdüsel olarak avucumun içine saklayıp gizlice cebime koyuyorum. Yemeğimi yedikten sonra giyiniyorum. Lamanın bana ne yazdığını öğrenmek için meraktan ölüyorum ama kapımın önünde iki keşiş bekliyor ve beni orman açıklığına götürüyorlar.

Ayrılırken elime ambalaj kâğıdına sarılıp kenevir ipiyle bağlanmış bir koli veriyorlar. Direksiyona geçtiğimde, bana verilen kâğıttaki notu okumak için keşişlerin uzaklaşmasını bekliyorum.

Size önerdiklerimi yapmayacak olursanız, başınıza gelen kazadan birkaç hafta sonra Garther Manastırı'na genç bir keşişin geldiğini bilmenizi isterim. Bunun sizin yaptığınız araştırmayla büyük olasılıkla ilgisi yok ama bu manastıra yeni keşişlerin katılması çok ender rastlanan bir olaydır. Kulağıma gelen bilgilere göre, bu kişi manastıra çekilmekten pek mutlu değilmiş. Kim olduğunu kimse bilmiyor İnat etmek ve akla aykırı bu araştırmayı sürdürmek istiyorsanız, Chengdu'ya doğru yol alın. Kente vardığınızda arabanızı orada bırakmanızı öneririm. Çünkü daha sonra yöneleceğiniz bölge çok yoksuldur ve altınızdaki cip orada hoşlanmayacağınız kadar büyük ilgi çekecektir. Chengdu'da, size verdiğim giysileri giyin, bu, sizin vadideki insanların arasına kolaylıkla karışmanızı sağlayacaktır. Yala Tepesi yönünde giden bir otobüse binin. Size daha sonra yapacaklarınız hakkında ne öneride bulunabileceğimi bilmiyorum, bir yabancının Garther Manastırı'na girmesi olanaksızdır ama kim bilir, şans belki size güler.

Tedbirli olun, yalnız değilsiniz. Elinizdeki kâğıdı da mutlaka yakın.

Chengdu'yla aramda sekiz yüz kilometre var, oraya varmak için dokuz saat yol gitmem gerekecek. Lamanın söyledikleri bana fazla umutlanmamak gerektiğini işaret ediyordu, çünkü o satırları pekâlâ beni oradan yalnızca uzaklaştırmak için yazmış olabilirdi ama o kadar acımasız olabileceğini sanmıyorum. Chengdu yolunda bu soruyu kim bilir kendime kaç kez soracağım?..

Sol tarafımdaki sıradağlar korkutucu gölgelerini gri ve tozlu vadinin üzerine yayıyor. Yol, ovayı doğudan batıya kat ediyor. Önümdeki iki taşocağının yüksek bacaları manzaraya hükmediyor.

Liuzhizhen, açık hava taşocakları, tarla parsellerinin üzerindeki koyu gökyüzü, maden ocakları, sonsuz hüzünlü manzaralar, terk edilmiş eski fabrikaların kalıntıları.

Yağmur yağıyor, hiç kesilmedi ve silecekler ön camdan dere gibi akan sulara yetişmekte zorlanıyor, yol kaygan. Bir kamyonu solladığımda şoförler bana tuhaf tuhaf

bakıyor. Bu bölgede pek turist dolaşmıyor, anlaşılan.

İki yüz kilometreyi arkamda bıraktım, daha altı saat yolum var. Walter'a telefon etmek, bana katılmasını istemek geçiyor içimden; üzerimde yalnızlığın baskısı var, buna artık katlanamıyorum. Gençliğimin bencilliğini Huang Irmağı'nın sularında yitirdim. Dikiz aynasına göz attım, yüzüm bana değişik geldi. Walter olsaydı, yorgunluktan olduğunu söylerdi ama ben artık bir eşiği geçtim, geriye dönüş söz konusu değil. Keira'yı daha erken tanımış olmak isterdim, mutluluğun yaptığım şeyde olduğuna inanarak geçen bunca yıldan önce. Mutluluk daha alçakgönüllü, mutluluk ötekinin içinde.

Ovanın bittiği yerde önümü dağlar kesiyor. Batı alfabesiyle yazılmış bir tabela Chengdu'ya daha altı yüz kilometre olduğunu bildiriyor. Bir tünel, otoyol kayanın içine giriyor, radyo dinlemeye artık olanak yok, önemli değil, fazlasıyla Asya'ya özgü bu pop müziğine zaten katlanamıyorum. İki yüz elli kilometre boyunca, vadilerin üzerinden aşan zincirleme viyadüklerden geçiyorum. Guangyuan'da bir benzin istasyonunda duracağım.

Kahve o kadar fena değil.

Yanıma bir kutu bisküvi koyup yeniden yola koyuluyorum.

Ne zaman dar bir vadiye dalsam, küçücük köyler keşfediyorum. Mianyang'a vardığımda saat akşam sekizi geçiyor. Bu bilim ve yüksek teknoloji kentinin modernliği insana şaşkınlık veriyor. Bir ırmağın kıyısında cam ve çelik kuleler yükseliyor. Akşam oluyor, benim de üzerime yorgunluk çöküyor. Uyumak ve gücüme yeniden kavuşmak için mola vermem gerek. Haritayı inceliyorum; Chengdu'ya vardıktan sonra, Garther Manastırı'na otobüsle ulaşmam birkaç saatimi alacak. Ne kadar gayret edersem edeyim, oraya bu akşamdan önce ulaşamayacağım.

Bir otel buldum. Arabayı oraya bıraktım, ırmağın kenarında uzanan beton gezi yolu boyunca yürüyorum.

Yağmur durdu. Gaz sobalarıyla ısıtılan nemli teraslarda servis veren birkaç lokanta var.

Yemekler bana göre biraz fazla yağlı. Uzakta bir uçak sağır edici bir gürültüyle havalanıyor; kentin üzerinde yükselip güneye dönüyor. Muthemelen akşamın son uçuşu. Uçağın ışıklı pencerelerinin ardında oturan yolcular nereye gidiyor acaba? Londra ve Hydra o kadar uzak ki! Canım sıkılıyor. Keira hayattaysa, bu sessizlik niye? Neden hayatta olduğuna dair bir işaret vermeden durmayı sürdürdü? Başına ne geldi ki ortalıktan böyle kayboldu? O lama haklı belki de, böyle bir umuda kapılmam için benim deli olmam gerekiyor. Uykusuzluk bu tür kara düşüncelere saplanmaya zorluyor insanı, gecenin karanlığı da içimi sarıyor. Ellerim nemli ve o nem bedenime bütünüyle giriyor. Titriyorum, terliyorum, üşüyorum; garson bana yaklaşıyor ve söylediklerinden, bana her şeyin yolunda olup olmadığını sorduğunu seziyorum. Ona yanıt vermek isterdim ama ağzımdan tek bir sözcük çıkmıyor. Masadaki peçeteyle alnımı silmeyi sürdürüyorum, sırtımdan soğuk terler boşanıyor ve garsonun sesi giderek benden uzaklaşıyor: Terasın ışığı yarı saydam hale geliyor, çevremdeki her şeyi dönüyor sonra, hiçlik.

Tutulma dağılıyor, gün ışığı yavaş yavaş geri geliyor, sesler işitiyorum, iki kişi mi, üç mü? Benimle anlamadığım bir dilde konuşuyorlar. Yüzüme serin bir şey değiyor, gözlerimi açmam gerek.

Yaşlı bir kadının yüz çizgileri. Yanağımı okşuyor, en kötüsünün artık geçtiğini anlamamı sağlıyor. Dudaklarımı ıslatıyor ve bana güven verici olduğunu sezdiğim sözcükler mırıldanıyor.

Karıncalanmalar hissediyorum, kan yeniden damarlarımda dolaşmaya başlıyor. Fenalaşmışım. Yorgunluk, kuluçkada yatan bir hastalık ya da yememem gereken bir şey, bunları düşünemeyecek kadar halsizim. Beni, lokantanın arka salonundaki pamuk kadife bir kanepenin üze-

rine yatırmışlar. Benimle ilgilenen kadının yanına bir adam geldi, kadının kocası. O da bana gülümsüyor, onun yüzü kadınınkinden daha buruşuk.

Onlarla konuşmaya çalışıyorum, teşekkür etmek isterdim.

Yaşlı adam ağzıma bir fincan uzatıyor ve beni içmeye zorluyor. İçindeki sıvı acı, ne var ki Çin tıbbının tartışılamayacak erdemleri var; öyle olunca sesimi çıkarmıyorum.

Bu Çinli çift, Keira ile benim Jingshan'daki parkta karşılaştığımız çifte çok benziyor, hatta ikizleri bile denebilir, bu izlenim beni rahatlatıyor.

Gözlerim kapanıyor, uykuya daldığımı hissediyorum.

Uyumak, eski gücüme kavuşmayı beklemek, yapacağım en iyi şey bu, ben de bunu bekliyorum.

Paris

Ivory, salonda dolaşıp duruyordu. Satranç maçı lehine gelişmiyordu, Vackeers atını oynamış, onun vezirini tehlikeye sokmuştu. Pencereye yaklaştı, perdeyi açtı ve Seine Irmağı'ndan aşağı doğru inen nehir gemisine baktı.

"Konuyla ilgili konuşmak ister misiniz?" diye sordu Vackeers.

"Hangi konu?" diye yanıtladı Ivory.

"Sizi bu denli meşgul eden şeyi."

"Kafam meşgul gibi bir izlenim mi veriyorum?"

"Oyun tarzınız böyle düşünmeme yol açıyor, maçı bana vermeye niyetiniz yoksa elbette; o durumda, zaferi bana sunma biçiminizdeki gösteriş neredeyse küstahça, sizi kaygılandıran şeyi bana söylemenizi yeğlerim."

"Hiç, dün gece az uyudum. Düşünün ki, vaktiyle iki gün hiç uyumadan durabiliyordum. Yaşlanmak gibi acımasız bir cezaya çarptırılmak için Tanrı'ya karşı ne günah işledik ki?"

"Kendimizi övmek istemiyorum ama düşündüğümde, Tanrı'nın bize karşı bağışlayıcı davrandığını görüyorum."

"Bana gücenmeyin sakın. Bu akşamı burada sonlandırsak daha iyi olacak gibi geliyor bana. Öyle ya da böyle, dört hamlede beni mat edecek durumdasınız."

"Üç hamle! Demek ki düşündüğümden daha kaygı uyandıracak durumdasınız ama sizi zorlamak istemiyo-

rum. Ben sizin dostunuzum, kafanızı meşgul eden şeyi bana istediğiniz zaman anlatırsınız."

Vackeers yerinden kalkıp girişe doğru yürüdü. Yağmurluğunu sırtına geçirdi ve geri döndü, Ivory hâlâ pencereden dışarı bakıyordu.

"Yarın Amsterdam'a dönüyorum, birkaç günlüğüne oraya gelin, kanallardaki esinti yeniden uyumanıza yardımcı olur belki. Benim konuğum olursunuz."

"Birlikte görünmesek daha iyi sanıyordum."

"Dosya kapandı, bu karmaşık oyunları sürdürmek için artık bir neden kalmadı. Ayrıca, kendinizi suçlamayı da bırakın artık, durumdan sorumlu olan siz değilsiniz. Sir Ashton'ın önce davranacağını sezinlememiz gerekirdi. Bu işin bitiş şekli sizi üzdüğü kadar beni de üzüyor, ama elinizden artık hiçbir şey gelmez."

"Sir Ashton'ın bu işe er ya da geç karışacağından herkes kuşkulanıyordu ve bu ikiyüzlülük herkesin işine geliyordu. Bunu benim kadar siz de biliyorsunuz."

"Emin olun Ivory, iş bitirici yöntemlerinden kuşkulansaydım, onu engellemek için elimden geleni yapardım."

"Elinizden ne gelirdi ki?"

Vackeers, Ivory'ye dik dik baktı, sonra gözlerini indirdi.

"Amsterdam davetim her zaman geçerli, ne zaman arzu ederseniz gelin. Son bir şey daha: Bu akşamki maçımızın, skor tabelamızda kaydedilmesini yeğlerim. İyi akşamlar, Ivory."

Ivory yanıt vermedi, Vackeers dairenin kapısını kapattı, asansöre girdi ve zemin kat düğmesine bastı. Adımları giriş holünde yankılandı, ağır giriş kapısını çekti ve sokağın karşısına geçti.

Gece ılıktı, Vackeers Orléans Rıhtımı boyunca yürüdü ve evin cephesine doğru döndü; Ivory'nin beşinci kattaki salonunun ışıkları henüz sönmüştü. Omuz silkti ve gezintisine devam etti. Le Regrattier Sokağı'nın köşesini döndüğünde, iki kez hızla yanıp sönen farlar onu kaldırımın kenarına park etmiş Citroën'e yöneltti. Vackeers arka kapıyı açıp arabaya yerleşti. Direksiyondaki adam

elini kontak anahtarına attı ama Vackeers onu durdurdu.

"Biraz bekleyelim, isterseniz."

İki adam da bir süre sustular. Direksiyonda olan, cebinden sigara paketini çıkardı ve ağzına bir sigara götürdü, kibriti çaktı.

"Burada durmaya devam edecek kadar ilginizi çeken nedir?"

"Tam karşımızdaki şu kulübe."

"Ne diyorsunuz? Bu rıhtımlarda kulübe falan yoktur."

"Kibarlık edin de şu sigarayı söndürün."

"Tütün artık sizi rahatsız mı ediyor?"

"O etmiyor ama sigaranın yanan ucu ediyor."

Rıhtım boyunca ilerleyen biri vardı, adam rıhtımın korkuluklarına dirseklerini dayadı.

"Ivory mi?" diye sordu Vackeers'in şoförü.

"Hayır, Papa!"

"Kendi kendine mi konuşuyor?"

"Telefon ediyor."

"Kime?"

"Özellikle mi aptal gibi davranıyorsunuz? Gecenin bir yarısında evinden çıkıp rıhtımdan birine telefon ediyorsa, kiminle konuştuğunu başkalarının bilmesini istemediği içindir muhtemelen."

"Mademki ne konuştuğunu duyamayacağız, burada sotalanmamız neye yarayacak?"

"Bir sezgiyi doğrulamaya."

"Sezginizi doğruladığınıza göre, artık gidebilir miyiz?"

"Hayır, bundan sonra ne olacağı da beni ilgilendiriyor."

"Bundan sonra olacaklar hakkında bir fikriniz mi var?"

"Ne kadar çenesi düşüksün, Lorenzo! Kapatır kapatmaz ceptelefonunun sim kartını Seine Irmağı'na atacak."

"Onu almak için siz de Seine'e atlamayı mı düşünüyorsunuz?"

"Gerçekten çok salaksınız, zavallı dostum."

"Bana hakaret edeceğinize, burada neyi beklediğimizi açıklar mısınız?"

"Bunu çok kısa süre sonra anlayacaksınız."

Londra

Old Brompton Caddesi'ndeki küçük bir dairede telefonun zili çınladı. Walter yatağından kalktı, sırtına bir ropdöşambr giydi ve salona geçti.

"Geldim, geldim," diye bağırdı, tek ayaklı yuvarlak masanın üzerinde duran telefona yaklaştığında.

Karşısındakinin sesini hemen tanıdı. "Hâlâ bir şey yok mu?"

"Hayır, efendim, öğleden sonra Atina'ya geri döndüm. Oraya gittiğinden bu yana yalnızca dört gün geçti, yakında iyi haberler alacağımızı umuyorum."

"Ben de öyle umuyorum ama kaygılanmaktan da kendimi alamıyorum, bütün gece gözümü kırpmadım. Kendimi çaresiz hissediyorum ve bundan nefret ediyorum."

"Onun tehlikede olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

"Bana bunun tersini söylüyorlar, sabırlı olmamı istiyorlar ama onu bu durumda görmek bana zor geliyor. Tanı konmuş, az zamanı kalmış."

"Bu durumu birilerinin körükleyip körüklemediğini bilmek istiyorum. Bunu öğrenmek için canla başla çalışıyorum. Atina'ya ne zaman dönüyorsunuz?"

"Yarın akşam ya da Akademi'de yapmam gereken işlerin altından kalkamazsam, yarından sonra."

"Oraya gider gitmez beni arayın ve bundan böyle biraz dinlenmeye çalışın."

"Siz de dinlenin, efendim. Yarın görüşürüz, umarım."

Paris

Ivory ceptelefonunun sim kartından kurtuldu ve geri döndü.Vackeers ve şoförü gayriihtiyarı koltuklarına gömüldüler ama gözledikleri kişinin o mesafeden onları görme olasılığı çok azdı. Ivory'nin silueti sokağın köşesinde kayboldu.

"Artık tamam mı, gidebilir miyiz?" diye sordu Lorenzo. "Akşamı burada pinekleyerek geçirdim ve karnım aç."

"Hayır, daha değil."

Vackeers, hareket eden bir motorun çıkardığı gürültüyü işitti. Rıhtımı iki far taradı. Ivory'nin birkaç saniye önce durduğu yerde bir araba durdu. Arabadan bir adam çıktı ve korkuluğa kadar ilerledi. Irmağın kıyısına bakmak için aşağı eğildi, omuzlarını silkti ve yeniden arabaya bindi. Lastikler gıcırdadı ve araba uzaklaştı.

"Nasıl bildiniz?" diye sordu Lorenzo.

"Önsezi. Şimdi, arabanın plakasını gördükten sonra, işler daha da berbat bir hal aldı."

"Plakada ne varmış?"

"Bunu özellikle mi yapıyorsunuz, yoksa bu akşam beni eğlendirmeye mi çalışıyorsunuz? O araba İngiliz elçiliğine ait, size bir de resmini çizeyim mi?"

"Sir Ashton, Ivory'yi mi izlettiriyor?"

"Bu akşam yeterince şey görüp işittim sanırım, beni artık otelime geri götürme nezaketini gösterebilir misiniz?"

"Tamam Vackeers, yeter artık, ben sizin şoförünüz değilim. Önemli bir misyonun söz konusu olduğundan söz ederek bu arabada gizlenip beklememi istediniz benden, siz sıcak bir yerde konyağımızı yudumlarken ben burada iki saat buz kestim ve gözleyebildiğim tek şey, dostunuzun bilmediğim bir nedenle bir telefonun sim kartını Seine Irmağı'na atması ve Majesteleri'nin, elçiliğe ait bir arabanın onun bu hareketi yapmasını gizlice, yine bilemediğim bir nedenle izlemesi oldu. Şimdi ya otele yaya olarak dönersiniz ya da bana neler olup bittiğini anlatırsınız."

"İçinde bulunuyor gibi göründüğünüz karanlığı dikkate alarak, benim sevgili ROMA'm, fenerinizi aydınlatmaya çalışacağım! Ivory telefon etmek için gece yarısı evinden çıkma zahmetine katlanıyorsa, bu onun bazı önlemler almış olduğunu gösterir. İngilizler onun evinin altında gizlice nöbet tutuyorsa, son aylarda bizi meşgul eden iş, hepimizin sandığı gibi kimsenin haberdar olduğu bir mesele değil demektir. Buraya kadar olan kısmı anladınız mı?"

"Beni olduğumdan daha akılsız biri yerine koymayın," dedi Lorenzo arabayı hareket ettirirken.

Araba rıhtımda yola koyuldu ve Marie Köprüsü'nün üzerinden geçti.

"Ivory bu kadar tedbirli davranıyorsa, bu onun bizden bir tur ileride olduğunu gösterir," diye söze devam etti Vackeers. "Oysa ben bu akşamki maçı kazandığımı sanıyordum, beni her zaman şaşırtacak, buna hiç kuşku yok."

"Ne yapmayı düşünüyorsunuz?"

"Şimdilik hiçbir şey, bu akşam öğrendikleriniz hakkında kimseye tek bir söz etmek yok. Henüz çok erken. Ötekileri uyaracak olursak, her biri kendi köşesinde bir dümen çevirir, geçmişte olduğu gibi, kimse kimseye güvenmez. Ben MADRİD'e güvenebileceğimi biliyorum. Ya siz ROMA, siz hangi tarafta yer alacaksınız?"

"Bana öyle geliyor ki, şimdilik sizin tam solunuzdayım, bu da sorunuzu kısmen yanıtlıyor, değil mi?"

"O astrofizikçinin yerini olabildiğince çabuk saptamalıyız. Bahse girerim ki artık Yunanistan'da değildir."

"Bunu, yukarı çıkıp dostunuza sorun. Onu sıkboğaz ederseniz, ağzındaki lokmayı bırakır belki."

"Bizden daha fazla bir şey bildiğini sanmıyorum, onun izini kaybetmiş olması gerekiyor. Kafası başka yerdeydi. Faka basmayacağını bilecek kadar uzun zamandan beri tanıyorum onu, bir şeyler çevirdi. Çin'deki bağlantılarınıza hâlâ ulaşabiliyor musunuz? Onlardan yardım isteyebilir misiniz?"

"Her şey onlardan ne isteyeceğimize, bizim de karşılığında onlara ne vereceğimize bağlı."

"Adrian yakın zamanda Beijing'e gitti mi, araba kiraladı mı, para çekmek için kredi kartını kullandı mı, otel ücreti ödedi mi ya da ne bileyim, daha başka bir şey yaptı mı bunları öğrenmeye çalışın."

Başka bir şey konuşmadılar. Paris bomboştu, Lorenzo, Vackeers'i on dakika sonra Montalembert Oteli'nin önünde bıraktı.

"Çinliler konusunda elimden geleni yapacağım ama bunun karşılığı olacak elbette," dedi arabayı park ederken.

"Hesap pusulasından önce sevgili ROMA'cığım, sonuçları bir görelim. Yakında görüşmek üzere, gezinti için teşekkürler."

Vackeers, Citroën'den inip otele girdi. Danışma görevlisinden anahtarını istedi, görevli tezgâhın arkasına eğildi ve ona anahtarla birlikte bir de zarf verdi.

"Bu notu sizin için bıraktılar, efendim."

"Ne kadar zaman önce?" diye sordu Vackeers şaşırarak.

"İki-üç dakika önce bir taksi şoförü bıraktı." Kafası karışan Vackeers asansöre doğru uzaklaştı. Not pusulasını açmak için dördüncü kattaki süitine çıkıncaya kadar bekledi.

Sevgili Dostum,

Korkarım Amsterdam için yaptığınız nazik daveti üzülerek reddedeceğim. İsteksizlikten ya da bu akşam satranç maçında sergilediğim kötü oyunu telafi etmekten kaçtığım için değil; si-

zin de tahmin edeceğiniz gibi, bazı işler Paris'te kalmamı gerektiriyor.

Bununla birlikte, sizinle en kısa sürede görüşeceğimizi umuyorum. Hatta bundan eminim.

Sadık dostunuz,
Ivory

Not: Gece yaptığım küçük gezinti konusuna gelince beni daha tedbirli biri olmaya alıştırmıştınız. O güzel siyah Citroën'de –belki de deniz mavisiydi– yanınızda sigara içen kimdi? Görme yetimi günden güne yitiriyorum da...

Vackeers mektubu katladı, yüzünde beliren gülümsemeyi engelleyemedi. Günlerinin tekdüzeliği ona ağır geliyordu. Şunu biliyordu ki, bu iş meslek yaşamının olasılıkla son işi olacaktı; Ivory'nin öyle ya da böyle, motoru yeniden çalıştırmak için bir çıkar yol bulmuş olduğu düşüncesi canını sıkmıyordu, hayır tam tersi. Vackeers süitindeki küçük masanın başına oturdu, ahizeyi kaldırıp İspanya'ya ait bir numara çevirdi. Gecenin geç saatinde rahatsız ettiği için Isabel'den özür diledi, ama bir gelişmenin meydana geldiğini düşünmesini gerektirecek nedenlerin hepsinin var olduğundan ve ona söyleyeceklerinin ertesi günü bekleyemeyeceğinden emindi.

Mianyang, Çin

Sabahın ilk saatlerinde uyandım. Gece boyunca bana eşlik eden yaşlı kadın büyük bir koltukta uyuyakalmış. Üzerime örttüğü battaniyeyi itip doğruluyorum. Kadın gözlerini açıp bana iyilik dolu gözlerle bakıyor, gürültü etmememem gerektiğini anlatmak için parmağını dudaklarına götürüyor. Sonra yerinden kalkıp dökme demirden bir sobanın üzerinde duran çaydanlığı almaya gidiyor. İçinde bulunduğumuz bölüm, açılır kapanır bir bölmeyle lokantadan ayrılmış; ailenin geriye kalan bireylerinin çevremde, yere yayılmış şiltelerin üzerinde yattığını fark ediyorum. Otuz yaşlarında iki erkek, odadaki tek pencerenin yakınında yatıyor. Dün akşam bana akşam yemeği servisi yapan kişiyi ve mutfakta çalışan erkek kardeşini ötekilerden ayırt ediyorum. Yirmi yaşlarında olması gereken kız kardeşleri, kömür sobasına yakın bir döşekte yatıyor; beni konuk eden kadının kocası bir masanın üzerine uzanmış; başının altında bir yastık, üzerinde, omuzlarına kadar çektiği bir örtü var. Bir kazak ve kalın bir yün ceket giymiş. Ben, çiftin her akşam yatmak için açtığı yataklı kanepeyi işgal etmişim. Bu aile, salonun arka bölümünü yatak odası haline getirmek için her akşam birkaç masayı kenara çekiyor. Onların mahremiyetine –mahremiyetten söz edilebilirse elbette– bu şekilde girmiş olmak beni korkunç derecede rahatsız ediyor. Londra'da oturduğum

semtte, yatağını kim bir yabancıya verirdi acaba?

Yaşlı kadın bana isli çay ikram ediyor. Yalnızca işaretlerle anlaşabiliyoruz.

Fincanımı alıp salona doğru seğirtiyorum. O da arkamdan bölmeyi kapatıyor.

Gezi yerinde kimseler yok, nehir boyunca uzanan korkuluğa kadar ilerleyip batıya doğru akan suyu izliyorum. Irmak sabah sisi içinde yüzüyor. Küçük bir yelkenli tekne suyun üzerinde yavaşça kayıyor. Ön güvertedeki bir gemici bana el sallıyor, ona hemen karşılık veriyorum.

Üşüyorum. Ellerimi cebime sokuyorum ve parmaklarımın Keira'nın fotoğrafına değdiğini hissediyorum.

Nebra'da geçirdiğimiz akşamın anısı neden özellikle şu anda aklıma geliyor? Seninle geçirdiğimiz o geceyi anımsıyorum, hareketli bir geceydi ama bizi birbirimize yaklaştırmıştı.

Biraz sonra Garther Manastırı'na doğru yola çıkacağım, oraya ne kadar zamanda varacağımı, içeri nasıl gireceğimi bilemiyorum ama bunun önemi yok, o iz, seni yeniden bulmamı sağlayabilecek tek iz... hâlâ yaşıyorsan.

Kendimi neden bu kadar zayıf hissediyorum?

Gezi yerinde, durduğum yerden birkaç adım uzakta bir telefon kabini var. Walter'ın sesini duymak istiyorum. Kabin yetmişli yıllardakilere benziyor. Aygıt kredi kartını kabul ediyor. Klavyede numarayı tuşlar tuşlamaz, meşgul sinyali alıyorum, buradan yabancı bir ülkeye ulaşmaya olanak yok herhalde. İki kez denedikten sonra vazgeçiyorum.

Beni ağırlayan insanlara teşekkür etmenin, dünkü akşam yemeğinin parasını ödemenin ve yeniden yola koyulmanın zamanı geldi. Parayı almak istemiyorlar. Onlara defalarca teşekkür edip ayrılıyorum.

Öğleye doğru Chengdu'ya nihayet varıyorum. Metropolde hava kirliliği var, hareketli, saldırgan. Bununla birlikte kulelerin ve büyük yapı bloklarının arasında sıvası

dökük bazı yapılar ayakta kalmayı başarmış. Beni karayolu terminaline götürecek yolu arıyorum.

Jinli Caddesi turistlerin cazibe merkezi, orada bana bilgi verebilecek hemşerilerime rastlayabilirim belki.

Nanjiao Parkı, bitki örtüsü güzel, başka bir zamandan gelmiş tekneler bir gölün üzerinde, hüzünlü salkımsöğütlerin gölgesinde dinginlik içinde geziyor.

Davranışlarından Amerikalı olduklarını sezdiğim genç bir çifte rastlıyorum. O iki öğrenci bana, bir üniversite değişim programı çerçevesinde eğitimlerini tamamlamak için Chengdu'ya geldiklerini söylüyorlar.

Kendi dillerini konuşan birine rastladıklarına sevinen öğrenciler, otogarın kentin karşı yakasında olduğunu söylüyor. Genç kadın sırt çantasından bir bloknot çıkarıyor, kâğıdın üzerine bir şeyler yazdıktan sonra bana veriyor. Çinceyi kusursuz biçimde yazıyor. Bu fırsattan istifade ondan Garther Manastırı'nın adını yazmasını da rica ediyorum.

Arabamı bir açık hava parkına bırakmıştım. Orada, keşişin bana verdiği giysileri bulup arabanın içinde üzerimdekilerle değiştirip kazağımı ve birkaç eşyayı bir torbanın içine tıkıştırıyorum. Cipi orada bırakıp bir taksiye binmeye karar veriyorum.

Şoför ona uzattığım notu okuyor ve beni yarım saat sonra Wuguiqiao Otogarı'na bırakıyor. Elimdeki Çince yazılmış değerli notla bir gişeye yanaşıyorum, görevli kişi yirmi yuan karşılığında bana bir bilet veriyor ve 12 numaralı kalkış yolunu işaret ettikten sonra, el sallayıp otobüsü kaçırmamak istiyorsam acele etmemi söylüyor.

Otobüs çok yeni değil, en son binen yolcu benim, kendime en arka sırada, irikıyım bir kadınla içinde üç iri ördeğin bulunduğu bambu kafesin arasında bir yer buluyorum. Otobüs son durağa vardığında zavallı ördekler muhtemelen lake cilalı birer ördek haline gelecekler ama beklenen bu hüzünlü sonu onlara nasıl anlatmalı?

Funan Irmağı'nı aşan bir köprüden geçiyoruz ve vites kutusundan gelen gacır gucur sesler arasında genişçe bir

yolda hızla ilerlemeye başlıyoruz.

Otobüs Ya'an'da duruyor, bir yolcu iniyor. Bana hiç bitmeyecekmiş gibi gelen bu yolculuğun süresi hakkında hiçbir fikrim yok. Elyazısıyla yazılmış notu yanımdaki kadına uzatıp saatimi gösteriyorum. Kadın, saatteki altı rakamının üzerine tıklıyor. Demek ki oraya neredeyse akşama varacağım. Bu gece nerede yatacağım? Hiç bilmiyorum.

Yol sıradağlara doğru döne dolaşa gidiyor. Garther, yükseklerdeyse gece buz gibi olacaktır, kendime acele bir dam altı bulmam gerekecek.

Manzara çoraklaştıkça, kendimi daha fazla kuşkuya kaptırıyorum. Keira'yı bu kadar ücra yerlerde kendini kaybettirmeye iten şey ne olabilir ki? Dünyanın öbür ucuna, gitse gitse ancak bir fosilin ardından gidebilir, başka bir açıklama düşünemiyorum.

Yirmi kilometre ötede otobüs ahşap bir köprünün önünde çakılıp kalıyor. Köprüyü, hiç de iyi durumda olmayan çelik halatlar tutuyor. Şoför, otobüsteki bütün yolcuların aşağı inmesini buyuruyor, riski azaltmak için yükü hafifletmek gerek. Pencereden dışarı, aşmamız gereken uçuruma bakıyorum ve sürücümüzün bilgeliğine övgüler düzüyorum. Arka koltukta oturduğum için en son inen ben olacağım. Kalkıyorum, otobüs neredeyse bomboş. İçinde kendi yazgısına terk edilmiş kümes hayvanlarının depreşip durduğu bambu kafesin kapısını tutan çubuğu ayağımla itiyorum. Özgürlükleri sağdaki koridorun ucunda; koltukların altından geçerek kirişi kırmayı da seçebilirler, seçim onların. Üç ördek neşe içinde ayaklarımın arasında dolaşıyor. Her biri kendi yolunu seçiyor, biri orta koridordan, öteki sağdaki koltuk sırasından, üçüncüsü de soldan sıvışacak; yeter ki önce çıkmama izin versinler, yoksa beni onları salıvermekle suçlayacaklar! Ayrıca ne önemi var, ördeklerin sahibi daha şimdiden köprünün üzerinde, korkuluğa sıkı sıkı asılmış, yükseklik korkusunu yenebilmek için gözleri yarı kapalı.

Benim karşıya geçişim de onunkinden daha parlak de-

ğil. Yolcular öte yana geçtikten sonra, sallanan kalasların üzerinde ağır ağır ilerleyen kahraman şoförlerini bağıra çağıra, ellerini kollarını sallayarak yüreklendirmeyi kendilerine görev biliyorlar. Kaygı verici çatırdamalar duyuluyor, çelik halatlar gıcırdıyor, köprünün tabliyesi sallanıyor ama iyi dayanıyor ve on beş dakika sonra herkes otobüsteki yerine yeniden kurulabiliyor. Otobüs yeniden hareket ediyor, iki ördek çağrılara yanıt vermiyor, üçüncüsü ne yazık ki yolun ortasında beliriyor ve kendini çiftçi kadının baldırlarının arasına aptalca atıyor.

Dashencun'u geçerken, kadın yol arkadaşımın koltuğun üzerinde dört ayak olmasına ve uçup giden iki kümes hayvanını boşuna aramasına gülümsemeden edemiyorum. Kadın, Duogong'da keyfi kaçmış olarak bizden ayrılıyor; bundan dolayı onu kınamak zor.

Shabacun, Tianquan, kentler ve kasabalar yolculuğun bitkinliği içinde art arda sıralanıyor; bir akarsu boyunca ilerliyoruz, otobüs baş döndürücü yükseklikliere tırmanmayı sürdürüyor. Tam olarak iyileşmemiş olmalıyım ki, arada titriyorum. Motorun homurtusu içinde sallanıyor, zaman zaman kestirmeyi başarıyorum, ta ki bir sarsıntı beni uyandırıncaya kadar.

Hailuogou Buzulu sol tarafımızda bulutlarla öpüşüyor. Yolun en yüksek noktası olan ünlü Zheduo Geçidi'ne yaklaşıyoruz. Yaklaşık dört bin üç yüz metrede kalbimin şakaklarımda attığını hissediyorum ve migrenim yeniden başlıyor. Atacama'yı düşünüyorum. Dostum Erwan ne yapıyor acaba? Haberlerini almayalı o kadar uzun zaman oldu ki! Şili'de birkaç ay önce o sıkıntıyı yaşamamış olsaydım, güvenlik uyarılarına aykırı davranmamış olsaydım, Erwan'ı dinlemiş olsaydım, şimdi burada olmayacaktım, Keira da Huang Irmağı'nın bulanık sularında boğulmayacaktı.

Annemin Hydra'da beni avutmak için söylediklerini anımsıyorum: "İnsanın sevmiş olduğu birini yitirmesi korkunçtur ama daha da beteri onunla hiç karşılaşmamış olmaktır." Bunu söylerken babamı düşünüyordu; ne var

ki insan sevdiği kişinin ölümünden kendini sorumlu tutuyorsa, işin şekli bütünüyle değişiyor.

Mugecuo Gölü, dingin sularının aynasından karlı tepeleri yansıtıyor. Xinduqiao Vadisi'ne doğru dalış yaparken biraz süratlendik. Atacama Çölü'nün tersine, burada her yanda bitki bolluğu var. Yak sürüleri gür otların arasında otluyor. Dağların arasına sıkışıp kalmış bu çayırda karaağaçlarla kayın ağaçları uyum içindeler. Dört bin metre yükseklikten aşağı indik ve migrenim beni biraz rahat bırakıyor. Sonra, otobüs birden duruyor. Şoför bana dönüyor, inme sırası şimdi bende. Yolun dışında gözüme yalnızca, Gongga Shan Tepesi yönünde uzayıp giden dar ve taşlı bir yol çarpıyor. Şoför kollarını sallayıp bir şeyler homurdanıyor; bundan, düşüncelerimi, açılan ve içeri buz gibi havanın girmesine neden olan akordeon kapının dış tarafında sürdürmemi istediği anlamını çıkarıyorum.

Torbam ayaklarımın dibinde, yanaklarım buz kesmiş durumda, otobüsün uzaklaşmasına titreyerek bakıyorum; uzaktaki bir dönemeçte gözden kayboluncaya kadar.

Rüzgârın tepelere tırmandığı bu geniş vadide tek başınayım. Toprağın ayıklanmış arpa ve kum rengini aldığı, zaman dışı manzaralar... Ne var ki ortalıkta, aradığım manastıra ait hiçbir iz görmüyorum. Güzel yıldızların altında donarak ölmeden uyumaya olanak yok. Yürümek gerek. Ama hangi yöne? Hiçbir fikrim yok ama soğuğun yol açtığı gevşekliği yenmek için ilerlemekten başka çare yok.

Geceden kaçmak gibi saçma bir umut içinde, bir tepeden ötekine kısa adımlarla güneşin battığı yere doğru koşuyorum.

Uzakta, siyah bir göçebe çadırı fark ediyorum, bu bir mucize olmalı.

Bu uçsuz bucaksız ovanın ortasında Tibetli bir kız çocuğu bana doğru geliyor. Üç yaşında falan olmalı, belki dört, elma gibi kırmızı yanaklarıyla ve parlayan gözleriyle ufacık bir şey. Benim yabancı olmam onu korkutmuyor ve bir tehlikeyle karşılaşır diye kimse kaygılanır gibi görünmüyor, istediği yere gitmekte özgür. Benim farklılığım ho-

şuna gittiğinden kahkahalar atıyor, kahkahası vadiyi dolduruyor. Kollarını olabildiğince açıp bana doğru koşmaya başlıyor, birkaç metre kala duruyor ve ebeveyninin olduğu yere geri dönüyor. Çadırdan bir adam çıkıp beni karşılıyor. Elimi ona uzatıyorum, elimi ellerinin içine alıyor, eğiliyor ve beni kendisini izlemeye davet ediyor.

Çadır, ağaç direklerin desteklediği büyük bez örtülerden oluşuyor. İçeride geniş bir oturma alanı var. Bir kadın, altında kuru odunların çıtırdadığı taş ocağın üzerinde bir tür yahni hazırlıyor, dumanlar her yöne yayılıyor. Adam bana oturmamı işaret ediyor, bir bardak pirinç rakısı ikram edip benimle kadeh tokuşturuyor.

Göçebe ailenin yemeğini onlarla paylaşıyorum. Yanakları elma gibi kırmızı küçük kızın kahkahaları sessizliği bozuyor. Sonunda, anasına sokulup uyuyor.

Gece olduğunda göçebe beni çadırın dışına çıkartıyor. Bir taşın üzerine oturup elleriyle sardığı sigarayı bana ikram ediyor. Sonbaharın bize sunduğu en güzel takımyıldızlardan birini, Andromeda'yı gökyüzünde seçiyorum. Parmağımı yıldızlara doğru uzatıp ev sahibime onların adlarını söylüyorum. "Perse," diyorum yüksek sesle. Adam, benim bakışımı izleyip yineliyor: "Perse"; gülüyor, aynı kızı gibi gülüyor, başımızın üzerindeki gök kubbeyi ışıtan kahkahalar gibi, çın çın öten kahkahalarla.

Onların çadırında soğuktan ve rüzgârdan korunarak uyudum. Sabahın erken saatinde, elimdeki kâğıdı ev sahibime uzatıyorum: Okumayı bilmiyor ve kâğıda hiç dikkat etmiyor; gün doğuyor ve onun yapacak bir sürü işi var.

Odun toplamasına yardım ederken "Garther" sözcüğünü söyleyerek şansımı deniyorum, her defasında farklı vurgulayarak onu harekete geçirecek telaffuzu yakalamayı umut ediyorum. Hiçbir yararı yok, ifadesi hiç değişmiyor.

Odun topladıktan sonra, su angaryasını yerine getirmeye çıkıyoruz. Göçebe bana boş bir tulum uzatıyor, o da omzuna bir tulum atıyor ve nasıl taşınacağını bana

gösteriyor, sonra güneye doğru giden bir yolda ilerlemeye başlıyoruz.

Tam iki saat yürüdük. Tepenin üzerinden, uzun otların arasından akıp giden bir dere görüyorum. Göçebe oraya benden çok önce varıyor. Onun yanına vardığımda, yıkanmaya başlamış bile. Gömleğimi çıkarıp ben de suya giriyorum. Su korkunç soğuk, derenin kaynağı uzakta seçilen buzullardan birinde olmalı.

Göçebe kendi tulumunu suyun altına tutuyor. Ben de onun hareketlerini taklit ediyorum, iki tulum şişiyor, benimkini kıyıya çok zor taşıyorum.

Göçebe kıyıya ayak basınca, uzun otlardan bir tutam koparıp bedenini sertçe ovuşturuyor. Kuruyunca yeniden giyinip biraz soluk almak için oturuyor. "Perse," diyor göçebe, parmağını gökyüzüne kaldırarak. Sonra eliyle, derenin akış yönünde birkaç yüz metre ileriyi gösteriyor bana. Orada yirmi kadar insan yıkanıyor, kırk civarında insan da toprağı işliyor, her biri bir saban sürüyor, uzun ve dümdüz çizgiler oluşturuyorlar. Hepsinin üzerinde aynı kıyafet var; o kıyafetleri hemen tanıyorum.

"Garther," diye fısıldıyor yol arkadaşım.

Ona teşekkür edip o tarafa doğru yöneldiğimde, ayağa kalkıp kolumu yakalıyor. Yüzü geriliyor. Bir baş işaretiyle, oraya gitmemem gerektiğini anlatıyor bana. Yenimden çekerek geldiğimiz yolu gösteriyor. Yüzündeki korkuyu okuyabiliyorum, bunun üzerine itaat edip onun peşinden bayırı tırmanıyorum. Tepenin üzerinde keşişlere doğru dönüyorum. Daha önce derede yıkananlar giysilerini giyip yeniden çalışmaya başlamış, toprağa bir kardiyogramın titrek çizgilerini andıran tuhaf çizgiler çiziyorlar. Tepenin öteki yamacını inerken keşişler görüş alanımın dışında kalıyor. Fırsatını bulur bulmaz, ev sahibimden ayrılıp o vadiye geri döneceğim.

Bu göçebe ailesi beni kabul ettiği için, onların töresine göre günlük yiyeceğimi de hak etmiş oluyorum.

Kadın, çadırından çıkıp beni tarlada otlayan yak sürüsünün yanına götürdü. O tuhaf dört ayaklılardan birinin

yanına çömelip süt sağmaya başlayıncaya kadar, mırıldanarak yanında sürüklediği kaba hiç dikkat etmemiştim. Çok kısa bir süre sonra, ders alma süresinin yeterli olduğuna karar verip yerini bana devretti. Beni orada bıraktı, giderken kovaya bakışından, onu iyice doldurmadan gitmemem gerektiğini anladım.

Ne var ki işler onun düşündüğü kadar kolay olmayacak. Bendeki güven eksikliğinden ya da memelerini yoldan geçen bir yabancının eline teslim etmeye hiç niyeti olmadığından, o lanet sığır aksilik ediyor, sağmak için ne zaman elimi memelerine atsam ya öne ya arkaya bir adım atıyor... Her türlü yönteme başvuruyorum, onu kandırmayı deniyorum, sert buyruklar veriyorum, ricalar ediyorum, öfkeleniyorum, surat asıyorum, bana mısın demiyor.

Benim yardımıma gelen kişiyse yalnızca dört yaşında; bu beni hiç memnun etmiyor, tam tersine, ne var ki durum bu.

Yuvarlak, elma yanaklı küçük kız birden tarlanın ortasında beliriyor; sanırım uzun zamandan beri orada durup gördüğü manzaranın keyfini çıkarıyor, gülmemek için kendini tutuyordu ama varlığını belli eden o güzel kahkahaya engel olamayınca kendini ele verdi. Beni alaya aldığı için özür dilemesi gerektiğini düşündüğünden, yaklaşıp bana hafifçe omuz vuruyor, atik bir hareketle hayvanın memesini kavrıyor ve memeden kovanın içine süt fışkırmaya başladığında bir kez daha içten bir kahkaha patlatıyor. Demek ki bu kadar basitmiş, beni yakın böğrüne doğru iterek yaptığı bu meydan okumaya karşılık vermem gerek. Diz çöküyorum, hareketlerimi izliyor, yakın memesinden sonunda birkaç damla süt getirebildiğimde beni alkışlıyor. Otların üzerine uzanıp kollarını kavuşturuyor, beni o durumda izlemeyi sürdürüyor. Çok küçük olmasına karşılık, varlığında insana güven veren bir şey var. Bu öğleden sonra benim için huzurlu ve neşe verici. Biraz sonra, onunla birlikte kamp yerine doğru iniyoruz.

Dün gece içinde uyuduğum çadırın yanına iki çadır daha kurulmuş ve üç aile büyük bir ateşin çevresinde top-

lanmış. Küçük ziyaretçimin eşliğinde kamp yerine dönüşümde, erkekler bizi karşılıyor; ev sahibim, yoluma devam etmem için bana işaret ediyor. Kadınlar beni bekliyor, erkekler hayvanları toplamaya gidiyor. Bana verilen işe göre daha erkeksi olan bir işten dışlanmak beni yaralıyor.

Gün sona eriyor, güneşe bakıyorum, en fazla bir saat sonra karanlık bastıracak. Kafamda hiçbir düşünce yok; göçebe arkadaşlarımdan ayrılıp aşağıdaki vadide neler olup bittiğini gözlemeye gitsem diyorum. Manastırlarının yolunu tutacak olan keşişleri gizlice izlemek istiyorum. Ne var ki ben bunları düşündüğüm sırada, beni konuk eden adam yanıma geliyor. Çadıra girmeden önce karısını öpüyor, kızını kaldırıp kucaklıyor. Kısa süre sonra çadırdan, üstüne başına çekidüzen vermiş olarak çıkıyor ve beni, biraz uzakta durmuş, ufku izlerken yakalıyor. Gelip yanıma oturuyor, bana kendi sigarasından ikram ediyor. Teşekkür edip ikramı geri çeviriyorum. Sigarasını yakıp o da tepeye sessizce bakıyor. Ona senin resmini göstermek geliyor içimden; nedenini bilmiyorum. Belki de senin yokluğunu ölesiye hissettiğim için; belki de bunun, senin fotoğrafına bir kez daha bakmama vesile olacağından. Üzerimde taşıdığım, onunla paylaşabileceğim en değerli şey o olduğu için.

Fotoğrafı cebimden çıkarıp ona gösteriyorum. Onu bana geri verirken gülümsüyor. Sonra, sigarasından derin bir nefes çekiyor, izmariti parmaklarının arasında söndürüp yanımdan ayrılıyor.

Gece olunca, sofraya getirilen yahniyi bize katılan öteki iki aileyle paylaşıyoruz. Küçük kız yanıma oturuyor, annesi de, babası da bizim bu suç ortaklığımızdan rahatsız olmuş görünmüyor. Tersine, annesi kızının saçını okşayıp bana onun adını söylüyor. Adı Rhitar. Daha sonra bu adın, kötü talihe son vermek için, büyük kardeşi ölmüş çocuklara verildiğini öğreneceğim. Rhitar, kendi doğumundan önce yaşanmış bir dramı silmek için mi, ocaklarına neşe getirdiğini anasına babasına anımsatmak için mi bu kadar neşeli kahkahalar atıyor? Rhitar annesinin

dizlerinde uyuyakalmış, çok derin olduğu anlaşılan uykusunda bile gülümsüyor.

Yemek yendikten sonra, erkekler bol pantolonlar giyiyor, kadınlar da giysilerinin sert manşetlerini açıp onları rüzgârda uçmaya bırakıyor. Erkekler bir yanda, kadınlar öteki yanda olmak üzere el ele tutuşup daire oluşturuyorlar. Herkes şarkı söylüyor, kadınlar manşetlerini sallıyor ve şarkı kesildiğinde, dansçılar yüksek sesle, hep birlikte naralar atıyor. Yeniden, bu kez ters yönde dönmeye başlıyorlar, hız artıyor. Koşuyor, zıplıyor, bağırıyor ve tükeninceye kadar şarkı söylüyorlar. Ben bu neşeli balenin davetlisiyim ve kendimi alkollü pirinç içkisinin sarhoşluğuna ve Tibet'e özgü bu dansa teslim ediyorum.

Bir el omzuma dokunuyor, gözlerimi açıyorum ve karanlıkta benim göçebenin yüzünü seçiyorum. Beni sessizce çadırın dışına davet ediyor. Uçsuz bucaksız ova, sonuna yaklaşmış bir gecenin gümüş rengi ışığında yıkanıyor. Ev sahibim, eşyalarımı toplamış, çantayı sırtında taşıyor. Niyetinin ne olduğunu hiç bilmiyorum ama beni yollarımızın ayrılacağı noktaya götürdüğünü seziyorum. Yine dün gittiğimiz derenin yolundayız. Yolculuk hakkında tek bir söz bile etmiyor. Tam bir saat yürüyoruz ve en yüksek yamacın tepesine ulaştığımızda sağa dönüyor. Karaağaçların ve ceviz ağaçlarının oluşturduğu, ev sahibimin oradaki her keçiyolunu, her bayırı biliyor göründüğü bir ormanın içinden geçiyoruz. Gün henüz ağarmamışken oradan çıkıyoruz. Rehberim yere uzanıyor, benim de aynı şeyi yapmamı istiyor; üzerimi yapraklarla ve humusla örtüyor, böylece bana nasıl kamuflaj yapacağımı gösteriyor. Öyle sessizce duruyoruz, pusuya yatan iki adam gibi ama benim neye pusu kurduğumuz hakkında hiçbir fikrim yok. Beni oraya kaçak avlanmak için getirdiğini düşünüyorum ve kendime hangi hayvanı avlayabileceğimizi soruyorum, elimizde hiç silah yok. Belki de kurduğu tuzakları kaldırmaya gelmiştir.

Olup bitenin çok uzağındayım ama beni buraya neden getirdiğini anlayabilmek için bir saat daha sabretmem gerekecek.

Sonunda gün doğuyor. Sökmekte olan şafağın ilk ışıklarında karşımızda, neredeyse etrafı surlarla çevrilmiş bir kenti andıran dev bir manastırın dış duvarları beliriyor.

"Garther," diye mırıldanıyor suç ortağım, bu sözcüğü ikinci kez söyleyerek.

Bir gece ona, ovasının üzerinde gökyüzünde asılı duran bir yıldızın adını söylemiştim, Tibetli göçebe de bir sabah bana aynı yıldızın adını tekrarlamış, böylelikle benim evrendeki yıldızların sonsuzluğu içinde herhangi bir yıldızdan çok daha fazla keşfetmek istediğim yerin adını söylemişti.

Yol arkadaşım bana kıpırdamamamı işaret ediyor, bizi fark etmelerinden dehşetle korkuyormuş izlenimi veriyor. Ben kaygılanacak bir şey görmüyorum, tapınak yüz metreden daha da ileride. Ne var ki gözlerim alacakaranlığa giderek alıştığında, manastırın duvarlarının üzerindeki seğirdim yolunda, sırtına harmani giymiş siluetlerin dolaştığını seçebiliyorum.

Hangi tehlikeye karşı orada bulunuyorlar? Bir manga Çinli askerin bu ücra yere kadar gelip onları öldüreceğini mi düşünüyorlar? Ben onların düşmanı değilim. Bana kalsa, ayağa kalkıp onlara doğru koşardım. Ne var ki rehberim kolunu kolumun üzerine bastırmış, beni sıkıca tutuyor.

Manastırın kapıları açıldı, işçi keşişler sıra halinde doğudaki bahçelere doğru yamacı inmeye koyuluyor. Ağır kapılar onların ardından kapanıyor.

Göçebe birden ayağa fırlayıp ağaçların altına doğru seğirtiyor. Ulu akağaçların altında eşyamı veriyor bana, veda ettiğini anlıyorum. Elini ellerimin arasında sıkıyorum. Bu sevgi hareketi onu gülümsetiyor, bir an bana dikkatle bakıyor, sonra geri dönüp gidiyor.

Ben şimdiye kadar, bu yüksek ovalarda var olan yalnızlık kadar derin bir yalnızlık yaşamadım; Chengdu oto-

büsünden indiğimde geceden kaçarak, soğuktan kaçarak yürüyordum. Elimizi kolumuzu bağlayan ve bizi korkutan farklılıkların ötesinde dostluğun doğması için kimi zaman bir bakış, bir insan, bir jest yeterli; zamanın asla silemeyeceği bir yüzün belleğinize kazınması için size uzatılan bir el yeterli. Yaşamımın son anlarında bu Tibetli göçebenin ve onun, iki kiraz elması gibi al yanaklı kızının yüzünün, gözümün önüne hiç bozulmadan gelmesini istiyorum.

Ormanın sınırına doğru ilerlerken, vadi çukuruna doğru giden işçi keşişlerden yeterli uzaklıktayım. Bulunduğum yerden onları rahatça gözetleyebilirim; orada en azından altmış kişi var. Dün olduğu gibi, çalışmaya başlamadan önce soyunup berrak sularda yıkanıyorlar.

Sabah sona erdi. Güneş henüz tepedeyken üşüdüğümü ve o korkunç nemin sırtımı sardığını hissediyorum. Bedenim titremelerle sarsılıyor. Eşyamı karıştırıyor, bir torba kurutulmuş et keşfediyorum; benim göçebenin armağanı. Etin yarısını kemiriyor, geriye kalanını akşam mideme girecek bir şeyler kalsın diye saklıyorum. Keşişler gittiğinde, su içmek için ırmağa koşacağım; bu arada, yediğim tuzlu etin yol açtığı susuzluğa bir çare bulmalıyım.

Bu yolculuk benim duyularımı –açlık, üşüme, terleme, aşırı yorgunluk– neden iyice keskinleştirdi? Bu sıkıntıların sorumluluğunu bulunduğum yüksekliğe yüklüyorum. Öğleden sonranın geri kalanını bir yolunu bulup manastıra girmenin çaresini bulmaya çalışmakla geçiriyorum. İçimden en çılgın düşünceler geçiyor, aklımı kaybetmek üzereyim.

Saat altıda keşişler çalışmayı bırakıp dönüyorlar. Onlar bir tepenin arkasında kaybolur kaybolmaz, gizlendiğim yerden çıkıp tarlalara doğru koşmaya başlıyorum. Irmağa girip kana kana su içiyorum.

Kıyıya çıktığımda, geceyi nerede geçireceğimi düşünüyorum. Ormanlık alanda uyumak bana hiç çekici gel-

miyor. Ovaya, göçebe dostlarımın yanına dönmek de başarısızlığımın itirafı olur; daha da beteri, onların cömertliğini kötüye kullanmış olurum. Art arda iki akşam onlarda yemek yemem zaten onlara pahalıya mal olmuştur.

Sonunda tepenin yamacında kuytu bir yer buluyorum. Orada kendime bir çukur kazıp içine iyice gömüleceğim, üzerime de giysilerimi örteceğim; geceyi ancak böyle geçirebilirim. Havanın kararmasını beklerken, kurutulmuş etin geriye kalanını mideme indiriyor, gökyüzünde ilk yıldızın parlamasını bekliyorum; aynı, kafanızdaki kötü düşünceleri kovmanıza yardım edecek bir kız arkadaşı bekler gibi.

Gece oluyor. Bilmem kaçıncı titreme nöbetine tutuluyorum ve uykuya dalıyorum.

Hışırtı sesleriyle uyanmadan önce kaç saat uyudum acaba? Bana yaklaşmakta olan bir şey var. Korkuya direnmek gerek; çevrede avlanmakta olan yabanıl bir hayvan varsa, ona yem olmanın âlemi yok; karanlığın içinde zikzaklar çizerek kaçmaktansa, burada çukurumun içinde saklanmakla kurtulma şansımı artırmış olurum. Bilgece düşünceler bunlar ama insanın kalbi küt küt atarken uygulamaya koyması zor. Ne tür bir yırtıcı hayvan olabilir? Ve ben burada ne halt ediyorum, evimden binlerce kilometre uzakta, toprağın içindeki bu delikte büzülmüş durumda? Bu yağlanmış saçlarla, donmuş parmaklarla, akan burnumla, daha altı ay önce yaşamımda yeri bile olmayan hayalet bir kadına deli gibi âşık olmuş ve peşine düşmüş olarak bu yabancı topraklarda ne halt yiyorum ben? Erwan'ı bulmak ve Atacama'daki ovama, evimin dinginliğine ve Londra'nın sokaklarına geri dönmek istiyorum, başka bir yerde olmak istiyorum, bağırsaklarımı pis bir kurda parçalatmak istemiyorum. Kıpırdamamalı, titrememeli, soluk almamalı, ay ışığının gözlerimin beyazında yansımaması için gözkapaklarımı indirmeliyim. Korku boğazınızdan yakalayıp sizi şiddetle silkelediğinde makul fikirlerin uygulanması olanaksız oluyor. Kendimi on iki yaşında, savunmasız, güvenini yitirmiş hissediyorum. Bir

el fenerinin ışığını fark ediyorum, belki de benim para etmez eşyalarıma göz dikmiş bir hırsızdan başka bir şey değil. Kendimi korumama engel olan ne?

Bu delikten çıkmalı, içine gömüldüğüm geceyi terk etmeli, tehlikeye göğüs germeliyim. Bu kadar yolu bir hırsız tarafından soyulmak ya da sıradan bir av gibi kendimi parçalatmak için gelmedim ben.

Gözlerimi açtım.

El feneri ırmak yönünde ilerliyor. Onu elinde tutan kişi nereye gittiğini çok iyi biliyor; kendinden emin adımlarında bir tuzaktan, bir çukurdan korktuğunu gösteren en küçük bir belirti yok. Işık bir inişteki nemli toprağın üzerine dikilmiş. Işık demetinin içinde iki gölge beliriyor. Biri ötekinden biraz daha ince, siluetleri insana yeniyetme olduklarını düşündüren iki beden. Biri hareketsiz kalıyor, öteki kıyıya ulaşıyor, harmanisini çıkarıp soğuk suya giriyor. Korkunun ardından umut beliriyor. Bu iki keşiş, geceden yararlanarak buraya yıkanmaya gelmekle belki de bir yasağı çiğniyor, bu iki zaman hırsızı belki de benim o duvarlarla çevrili manastıra nasıl girebileceğimi biliyordur. Otların içinde sürünerek yukarı tırmanıyorum, ırmağa yaklaştığımda birden soluğum kesiliyor.

O narin bedenin çizgileri bana hiç yabancı değil. Bacaklarının biçimi, kalçalarının yuvarlaklığı, sırtının eğriliği; senin karnın, omuzların, ensen, başını gururla taşıyışın.

Oradasın, içinde öldüğünü gördüğüm ırmağa benzeyen bir ırmakta yıkanıyorsun. Ay ışığının altındaki bedenin bir hayaleti andırıyor, bin kişinin arasından hemen tanırdım seni. Oradasın, benden yalnızca birkaç metre uzaktasın ama sana nasıl yaklaşacağım? Bu halimle seni korkutmadan, dehşete kapılıp bağırmana yol açmadan beni tanımanı nasıl sağlayacağım? Irmağın suyu kalçalarına kadar çıkıyor, ellerini suya daldırıp yüzünden aşağı akıtıyorsun. Ben de ırmağa doğru ilerliyorum, üzerindeki toprağı atmak için yanaklarımı soğuk suyla ovalıyorum.

Sana eşlik eden keşiş bana bu fırsatı veriyor, çünkü sırtı bana dönük. Senden epey uzakta duruyor, belki de

gözleri senin çıplaklığına takılmasın diye. Kalbim küt küt atarak bulanık gören gözlerle biraz daha yaklaşıyorum. Kumsala doğru yürüyorsun, benim bulunduğum yöne doğru. Bakışın benimkiyle karşılaştığında, duruyorsun, beni inceliyorsun, önümden geçip yoluna devam ediyorsun, ben orada yokmuşum gibi.

Bakışların boştu, daha da beteri, gözlerinde gördüğüm senin bakışların değildi. Harmanini sırtına giydin, sessizce, boğazından hiçbir sözcük çıkamazmış gibi, ve sana oraya kadar eşlik eden kişiye döndün. Yol arkadaşın feneri eline aldı ve yokuşu tırmandınız. Sizi, varlığımı hissettirmeden izledim, sadece bir kez ele veriyordum kendimi, ayağımın altından bir çakıltaşı kaydığında keşiş arkasına döndü, sonra yeniden yürümeye başladınız. Manastırın önüne geldiğinizde duvar boyunca ilerlediniz, büyük kapıları geçtiniz ve gölgelerinizin bir hendekte kaybolduğunu gördüm. Fenerin alevi titriyordu, sonra söndü. Bekleyebildiğim kadar bekledim, soğuktan donarak. Sonunda, arkasında kaybolduğunuz hendeğe doğru bir geçit bulmak umuduyla hızla yöneldim; orada, sıkıca kapanmış küçük, ahşap bir kapıdan başka bir şey bulamadım. Çömeldim, kafamı toparlamaya yetecek kadar bir zaman geçti ve bir hayvan gibi, ormanın sınırında saklandığım yere geri döndüm.

Gecenin ilerlemiş vakti. Bir boğulma duygusu beni içine düştüğüm sersemlikten kurtarıyor. Her tarafım tutulmuş. Hava sıcaklığı birden düşmüş. Çantamı kapatan düğümü çözüp, içinden üzerime örtecek bir şey almak istiyorum ama parmaklarımı oynatmama olanak yok. Bitkinlikten hareketlerim yavaşlıyor. Bir daha uyanmamak üzere uykuya dalmadan önce dağın hafifçe salladığı dağcıların öyküleri geliyor aklıma. Dört bin metre yüksekliktеyiz, hangi akla hizmet ettim de geceyi burada geçirebileceğimi düşündüm? Fındık ağaçlarının ve karağaçların oluşturduğu bir ormanda, bir duvarın ters tarafında, sen-

den birkaç metre ötede gebereceğim. Ölüm ânında, insanın önünde, ucunda bir ışık parlayan karanlık bir tünelin belirdiği söylenir. Ben öyle bir şey görmüyorum, benim gözümü kamaştıran tek şey, seni ırmakta yıkanırken görmüş olmak.

Son bir bilinçli sıçrayışla yumruklarımı sıkıp deliğimin içinde doğrulduğumu hissediyorum. Beni sürüklüyorlar, ayağa kalkmama olanak yok, beni götürenlerin kim olduğuna başımı kaldırıp bakmaya gücüm yok. Beni kollarımdan tutuyorlar, bir keçiyolunda ilerliyoruz ve ben sık sık bilincimi yitirdiğimi hissediyorum. Anımsadığım en son görüntü, manastırın duvarı ve önümüzde açılan büyük bir kapı. Belki de sen öldün ve ben şu anda sana kavuşuyorum.

Atina

"Bu kadar kaygılanmasaydınız, buraya kadar gelme riskini göze almazdınız. Ayrıca, geceyi yalnız geçirmekten korktuğunuz için beni yemeğe davet ettiğinizi de söylemeyin. King George'un oda servisinin bu Çin lokantasından daha iyi olduğuna eminim. Üstelik, içinde bulunduğumuz koşullar göz önüne alındığında, pek uygun bir masa seçmemişsiniz."

Ivory, Walter'a uzun uzun baktı, halka şeklinde bir zencefil turşusu aldı, bir tane de konuğuna uzattı.

"Ben de sizin gibiyim, geçen zaman bana uzun gelmeye başladı. En kötüsü de hiçbir şey yapamamak."

"Bütün bunların arkasında Ashton var mı yok mu, bunu biliyor musunuz?" diye sordu Walter.

"O konuda hiçbir kesin bilgim yok. İşi o noktaya kadar vardırmış olabileceğini düşünemiyorum. Keira'nın ortadan kaybolması onun için yeterli olmuştur. Yeter ki Adrian'ın yola çıktığı haberini almamış, o konuda önlemler almaya kalkmamışsa tabii. Amacına ulaşamamış olması bir mucize."

"Neredeyse ulaşıyordu," diye homurdandı Walter. "Lamanın Ashton'a Keira konusunda bilgi verdiğini düşünüyor musunuz? Ama bunu neden yapmış olsun? Niyeti, Adrian'ın onu bulmasına yardım etmek değildiyse, Keira'nın eşyalarını ona niye gönderdi?"

"O küçük armağanın ona doğrudan lamadan gittiğini kesin olarak kanıtlayacak hiçbir bilgi yok elimizde. O çevreden biri pekâlâ makineyi gizleyip arkeolog kadın dostumuzun ırmakta yıkanırken fotoğrafını çekmiş, sonra da kimseye çaktırmadan her şeyi yerine koymuş olabilir."

"Bu haberci kimdir ve bu riskleri neden göze almış olabilir?"

"Topluluktaki keşişlerden birinin onun banyo yapmasına tanık olması ve yerine getirmeye yemin ettiği ilkelerin çiğnenmesine karşı çıkmış olması yeterli."

"Hangi ilkeler?"

"Asla yalan söylememek bunlardan biri ama bizim lama, çenesini tutmaya zorlandığı için çömezlerinden birini habercilik yapmaya itmiş olabilir."

"Bu noktada bayım, sizi anlamıyorum."

"Satranç oynamayı öğrenmeniz gerekirdi Walter, kazanmak için bir hamle ileride olmak yetmez, üç, hatta dört hamle ileride olmak gerekir, öncelik almak zaferi kazanmanın koşuludur. Şimdi bizim lamaya dönelim; adam belki de özel bir koşulda birbiriyle bağdaşmayan iki dinî buyruk arasında kalmıştır. Yalan söylememek ve birinin yaşamına zarar verecek hiçbir şey yapmamak. Keira'nın yaşamasının, onun öldü sanılmasına bağlı olduğunu düşünelim; işte size, bizim bilge kişiyi büyük sıkıntıya düşürecek bir durum. Doğruyu söylese, onun yaşamını tehlikeye atmış olur ve kendi inancında en kutsal kabul edilen şeye ters düşen bir şey yapmış olur. Diğer yandan, yalan söyleyip yaşadığı halde onu öldü sanmalarını sağlarsa bir başka ilkeye aykırı davranmış olur. Can sıkıcı bir durum, değil mi? Satrançta buna 'pat olmak' denir. Dostum Vackeers bundan nefret eder."

"Ebeveyniniz, kafası bu kadar ters işleyen birini nasıl dünyaya getirebilmiş acaba?" diye sordu Walter tasın içinden bir zencefil halkası alarak.

Annemle babamın bunda hiçbir rolü yok, sanırım onlara bu onuru vermek isterdim ama ben onları hiç tanımadım. Canınızı sıkmazsa, bir başka gün size çocukluğu-

mu anlatırım, ama şu anda söz konusu olan ben değilim.

"Bizim lamanın, böyle bir ikilemle karşı karşıya kalınca çömezlerinden birini gerçeği söylemeye kışkırttığını, ama kendisinin sessiz kalarak Keira'nın yaşamını koruduğunu varsayıyorsunuz, öyle mi?"

"Bu akıl yürütmede bizi ilgilendiren şey lama değil. Umarım işin bu yanını atlamamışsınızdır?"

Walter, soruya verdiği yanıtın ne olduğu konusunda hiç kuşku bırakmayacak bir yüz hareketi yaptı. Ivory'nin yaptığı akıl yürütmeden hiçbir şey anlamamıştı.

"Acınacak durumdasınız," dedi yaşlı profesör.

"Belki öyleyim, ama paketin üst bölümünde dikkat çekecek bir yere konan o fotoğrafın özelliğini fark eden benim, onu öteki fotoğraflarla karşılaştıran ve bildiğimiz sonuçları çıkaran da benim."

"Bunu kabul ediyorum ama söylediğiniz gibi, o fotoğraf paketin üzerindeydi!"

"Çenemi tutsaydım daha iyi olacaktı, sizin o lama gibi. Adrian'ın göndereceği haberleri, onları gönderebilmeye fırsat bulması için dua ederek beklemezdik şimdi burada."

"Tekrar etmiş oluyorum ama o fotoğraf paketin üstündeydi! Bunun basit bir rastlantı olduğuna inanmak zor, bu bir mesajdı kesinlikle. Geriye, Ashton'ın da bizimle aynı zamanda o bilgiye sahip olup olmadığını bilmek kalıyor."

"Ya da o ne pahasına olursa olsun, görmek isteyeceğimiz bir mesajdı! O mesajı, onun içtiği kahvenin çok önem verdiğimiz telvesinde bulacaktık. Siz Keira'yı diriltmiş olacak, böylelikle de Adrian'ı kendi çalışmalarınızı sürdürmeye itmiş olacaktınız..."

"Ah! Rica ederim, kabalaşmayın! Peki siz, onun, doğduğu adada acınacak bir durumda sıkıntıdan patlayarak yeteneklerini köreltmesini mi yeğlerdiniz?" diye sözünü sürdürdü Ivory sesini yükselterek. "Sevgilisinin yaşadığını samimiyetle düşünmesem, Adrian'ı onu aramaya gönderecek kadar acımasız mıyım sanıyorsunuz? Beni canavar yerine mi koyuyorsunuz?"

"Demek istediğim bu değildi," diye karşılık verdi Walter, aynı hararetle.

Yaptıkları kısa ağız dalaşı, yan masalardan birinde oturan müşterilerin dikkatini çekmişti. Walter konuşmasını sesini alçaltarak sürdürdü.

"Bizi ilgilendiren kişinin lama olmadığını söylemiştiniz, o değilse kim ilgilendiriyor peki?"

"Adrian'ın yaşamını tehlikeye atan, onun Keira'yı bulmasından korkan, benzer bir durumda her şeyi yapmaya hazır olan kişi. Bu size birini anımsatıyor mu?"

"Kurumlanmanıza gerek yok, ben sizin astınız değilim."

"Akademiyi yeniden ayağa kaldırmak için hatırı sayılır bir servet gerekiyor, birlikte çalıştığınız kişilere yönetiminizin ne kadar ortalama olduğunu açıklamaktan kaçınan ve bütçenizi yeniden dengelemenizi sağlayan o cömert ve iyiliksever insanın biraz saygıyı hak ettiğini düşünüyorum, öyle değil mi?"

"Tamam, mesajı aldım. Siz, Sir Ashton'ı suçluyorsunuz demek ki!"

"Keira'nın hayatta olduğunu mu düşünüyor? Olabilir. En küçük bir risk almayı bile kabul etmedi mi? Muhtemelen. İtiraf etmeliyim ki bunu daha önce düşünmüş olsaydım, Adrian'ı ateş hattına göndermezdim. Şimdi, yalnızca Keira için değil, daha çok onun için kaygılanıyorum."

Ivory hesabı ödeyip masadan kalktı. Walter portmantodan yağmurlukları alıp sokakta ona yetişti.

"Alın, yağmurluğunuz. Neredeyse unutuyordunuz."

"Yarın uğrarım," dedi Ivory bir taksi çağırırken.

"Tedbirli bir davranış olur mu bu?"

"Kalkıp buraya kadar geldim, ayrıca kendimi sorumlu hissediyorum, onu görmem gerekiyor. Bir sonraki inceleme raporları ne zaman elimize geçecek?"

"Her sabah gönderiliyor. Sonuçlar iyiye gidiyor, en kötüsünü arkamızda bıraktık sayılır, ne var ki yeni bir düşüş her zaman beklenebilir."

"Zamanı gelince beni otelimden arayınız, ceptelefonunuzdan değil, bir telefon kulübesinden."

"Benim hattımın dinlendiğini gerçekten düşünüyor musunuz?"

"O konuda hiçbir fikrim yok, sevgili Walter. İyi geceler."

Ivory taksiye atladı. Walter yaya dönmeye karar verdi. Atina'da hava sonbaharın bu günlerinde hâlâ ılıktı, kenti hafif bir rüzgâr kat ediyordu, biraz serinlik, kafasının içindeki düşünceleri yerli yerine oturtmasına yardımcı olacaktı.

Ivory oteline döndüğünde, görevliden, barda bulunan satranç takımını odasına göndermesini istedi; gecenin o saatinde bir başkasının onu kullanacağını sanmıyordu.

Ivory bir saat sonra, süitinin küçük salonunda kendine karşı oynadığı satranç maçını bırakıp yatmaya gitti. Ellerini ensesinde kavuşturmuş olarak yatağına uzanmış durumda, meslek yaşamı boyunca Çin'de kurduğu tüm bağlantıları kafasından geçiriyordu. Liste uzundu ama özel nitelikteki bu dökümde canını sıkan, anımsadığı o insanların hiçbirinin artık hayatta olmamasıydı. Yaşlı adam ışığı yaktı, çok sıcak tutan örtüyü üzerinden attı. Yatağın kenarına oturdu, terliklerini giydi ve küçük giysi dolabının aynalı kapısında kendini seyretti.

"Ah! Vackeers, bu kadar gerek duyduğum bir durumda sana neden güvenemiyorum? Çünkü sen kimseye güvenemezsin salak ihtiyar, çünkü kim olursa olsun sana güven vermez! Bu kibrin seni ne noktaya getirdi, gör. Yapayalnızsın ve hâlâ dans etmeyi sürdürmek istiyorsun."

Ayağa kalktı ve odayı arşınlamaya başladı.

"Bir zehirleme söz konusu ise, bunun bedelini çok ağır ödeyeceksiniz, Ashton."

Satranç tahtasını dağıttı.

Aynı gece içinde iki kez öfkelenmiş olmak onu uzun uzun düşündürdü. Ivory halının üzerine dağılan satranç taşlarına baktı, siyah fille beyaz fil yan yana duruyordu. Sabahın birinde, kendi koyduğu bir yasağı çiğnemeye karar verdi, telefonun ahizesini kaldırdı ve Amsterdam'daki

bir numarayı çevirdi. Vackeers telefonu açtığında, dostunun ona sorulabilecek en şaşırtıcı soruyu, sorduğunu duydu. Bir zehir, şiddetli zatürree belirtilerinin ortaya çıkmasına neden olabilir miydi?

Vackeers o konuda bir şey bilmiyordu ama en kısa sürede bilgi edinmeye söz verdi. İncelik mi gösteriyordu yoksa dostluğunu mu kanıtlıyordu belli değildi, ama Ivory'den bunu neden sorduğuna dair hiçbir açıklama istemedi.

Garther Manastırı

İki adam beni tutuyor, üçüncüsü de var gücüyle sırtımı ovuşturuyor. Bir iskemlenin üzerine oturmuş durumdayım, ayaklarım bir leğen ılık suyun içinde; gücümü biraz toparladım, neredeyse ayakta durabiliyorum. Nemli ve kirli giysilerimi çıkardılar, üzerime bir *sarong* verdiler. Ara sıra hâlâ titremekle birlikte bedenim neredeyse normal bir ısıya geliyor. İçeri bir keşiş giriyor, yere bir tas çorba, bir tas da pirinç bırakıyor. Sıvıyı dudaklarıma götürdüğümde ne kadar halsiz olduğumu anlıyorum. O yemeği yer yemez, bir döşeğin üzerine uzanıyor ve uykuya dalıyorum.

Sabahın erken saatinde, bir başka keşiş gelip benden kendisini izlememi rica ediyor. Kemerli bir koridordan yukarı doğru çıkıyoruz, her on metrede bir, içinde çömezlerin, ustaların verdiği dersi izlediği büyük salonlara açılan kapılar var. Eski İngiltere'nin dinî eğitim veren bir kolejindeyim sanki; bu dev dörtgenin yeni bir kanadının tam dibinde yer alan uçsuz bucaksız bir galeriye varıyoruz, beni içinde eşya olmayan bir odaya sokuyorlar.

Orada kapatılmış olarak neredeyse öğleye kadar yalnız başıma kalıyorum. Pencerelerden biri manastırın iç avlusuna bakıyor, karşımda tuhaf bir manzara var. Biraz önce çalan bir çan öğle vaktini bildirdi, yüz kadar keşiş sıra halinde geliyor, birbirine eşit mesafede oturup derin

düşünceye dalıyorlar. O harmanilerden birinin içinde Keira'nın olduğunu düşünmekten kendimi alamıyorum. Geçen gece yaşadığım olay gerçekse, onun bu avluda bir yerde, dua etmek üzere toplanan bu Tibetli rahiplerin arasında gizleniyor olması gerekiyor. Onu hangi nedenle burada tutuyorlar? Onu bulup, buradan uzaklara götürmekten başka bir şey düşünmüyorum.

Güneş ışığı demet halinde yere vurmuş, arkamı dönüyorum, kapının eşiğinde, başını kapüşonunun altına gizlemiş bir keşiş dikiliyor. Bir çömez, onun önünden geçip bana kadar ilerliyor. Kapüşonunu kaldırıyor, gözlerime inanamıyorum.

Alnında uzun bir yara izi var, ama bu senin çekiciliğinden hiçbir şey alıp götürmemiş. Seni kollarımın arasına almak istiyorum ama bir adım geri atıyorsun. Saçların kısa, tenin de her zamankinden daha soluk. Bakmak ve sana dokunamamak, cezaların en acımasızı, seni bu kadar yakınımda hissedip kollarımda sıkıca tutamamak, en şiddetli ve katlanılmaz yoksunluk. Gözlerimin içine bakıyorsun ve beni yanına yaklaştırmıyorsun, kucaklaşmaların zamanı geçmiş, yaşamında yeni bir yol seçmiş ve o yolda benim artık sana hoş gelen bir yanım kalmamış gibi. Tam da bundan korkarken, ağzından çıkan sözler, araya koyduğun bu mesafeden daha da yaralayıcı oldu.

"Buradan gitmen gerekiyor," diye mırıldanıyorsun buz gibi bir sesle.

"Buraya seni bulmaya geldim."

"Ben senden hiçbir şey istemedim, geri dönmen ve beni rahat bırakman gerekiyor."

"Yaptığın kazılar, bulduğun parçalar... Bizi yok sayabilirsin ama onları silip atamazsın!"

"Bunlara gerek yok artık, beni buraya boynumdaki kolye getirdi, başka yerde aradığımın çok daha fazlasını buldum burada."

"Sana inanmıyorum; senin yaşamın, dünyanın bir ucunda yitip gitmiş bu manastırda değil."

"Bakış açısına bağlı bir şey bu, dünya yuvarlak, sen

bunu herkesten daha iyi bilirsin. Yaşamıma gelince, senin hatan yüzünden onu yitirme noktasına geldim. Ne yaptığımızın farkında değildik. İkinci bir şans olmayacak. Defol git buradan, Adrian!"

"Bunu, sana verdiğim sözü yerine getirinceye kadar asla yapmayacağım. Seni Omo Vadisi'ne geri götüreceğim."

"Oraya geri dönmeyeceğim! Git, Londra'ya ya da başka bir yere, ama buradan uzağa git."

Kapüşonunu başına geçirdin, başını eğdin ve ağır adımlarla geri döndün. Son anda, örtülü yüzünle bana döndün.

"Giysilerin yıkanıp temizlendi," diyorsun bana keşişin yere koyduğu çantaya bakarak. "Geceyi burada geçirebilirsin, yarın sabah gideceksin."

"Ya Harry? Harry'yi de mi yok sayıyorsun?"

Bir damla yaşın gözünden yanağına süzüldüğünü gördüm ve bana, söylemeden yaptığın çağrıyı anladım.

"Hendeğe açılan o küçük kapı," diye sordum sana, "gece ırmağa gitmek için kullandığın o kapı nerede?

"Yer altında, tam altımızda ama oraya gitmeye kalkma, rica ediyorum."

"Saat kaçta açılıyor?"

"Gece on birde," diyorsun bana gitmeden önce.

Günün geri kalanını, seni gördüğüm ve hemen kaybettiğim o odada geçirdim. Günün geri kalanını, çılgınlar gibi dört dönerek geçirdim.

Akşam, bir keşiş gelip beni avluya götürüyor, çömezler son dualarını bitirdikten sonra, orada biraz gezinmeme izin veriyorlar. Daha şimdiden hava çok soğuk ve gecenin, bu tutukevinin gerçek gardiyanı olacağını anlıyorum. Ovayı soğuktan ölmeden geçmeye olanak yok, o deneyimi yaşadım. Ama tehlikesi ne olursa olsun, bir çözüm bulmam gerekecek.

Çevreyi tanımak için bana verilen gezinti yapma izninden yararlanıyorum. Manastır iki katlı, Keira'nın sözünü ettiği yer altı da hesap edilirse üç kat üzerinde yükseliyor. İç avluya açılan yirmi beş pencere var. Zemindeki koridorların üzerini yüksek kemerler örtüyor. Her köşede, aşağı inen sarmal bir merdiven var. Adımlarımı sayıyorum. İçinde bulunduğum hücreden o merdivene ulaşmak için, yolda kimseyle karşılaşmamak koşuluyla beş-altı dakikalık bir zaman gerekecek.

Akşam yemeğini yedikten sonra, döşeğimin üzerine yatıp uyur taklidi yapıyorum. Başımdaki gardiyan, kısa süre sonra horlamaya başlıyor. Kapı kilitli değil, bulunduğum yerden gece yarısı çıkmayı kimse aklına getiremez.

Koridorda kimse yok. Seğirdim yolunda gece boyunca gidip gelen keşişler beni göremez, kemerlerin altı beni göremeyecekleri kadar karanlık. Duvarların dibinden ilerliyorum.

Benim saatime göre saat 22.50. Keira benimle gerçekten buluşmak istediyse, onun mesajını doğru yorumladıysam, yer altına inmenin ve dün saklandığım ormandan şöyle bir gördüğüm o ahşap kapıya ulaşmanın bir yolunu bulmak için önümde beş dakika var.

Saat 22.55'te, sonunda merdivene ulaşıyorum. Girişi, demir bir sürgüyle sıkıca sürgülenmiş bir kapı kapatıyor. O sürgüyü gürültü etmeden kaldırmayı başarmam gerekiyor, çünkü buraya çok yakın bir odada yirmi kadar keşiş uyuyor. Menteşelerinin üzerinde dönen kapı gıcırdıyor, onu aralayıp öte yana sıvışıyorum.

Aşınmış ve kaygan basamaklı merdivenden el yordamıyla iniyorum. Dengeyi korumak kolay değil ve beni manastırın derinliklerinden ayıran mesafe hakkında hiçbir fikrim yok.

Saatimin fosforlu akrep ve yelkovanında saatin 23.00 olduğu görülüyor. Sonunda yumuşak toprağı ayaklarımın altında hissediyorum; birkaç metre uzakta duvara tutturulmuş bir meşale, bir geçidi hafifçe aydınlatıyor. Biraz ötede bir başka geçit görüyorum, yoluma devam ediyo-

rum. Birden arkamda hışırtılar duyuyorum, döner dönmez yarasaların çevremde uçuştuğunu görüyorum. Gölgeleri meşalenin ışığında titreşirken kanatları birçok kez bana dokunuyor. İlerlemem gerek, saat daha şimdiden 23.05 oldu, geç kaldım, küçük kapıyı hâlâ göremiyorum. Yanlış bir yola mı saptım acaba?

İkinci bir şans olmayacak, dedi Keira; yanılmış olamam, bu kez yanılmış olmamam gerekiyor.

Bir el beni omzumdan tutup yana, bir girintinin içine çekiyor. Oraya saklanmış olan Keira beni kollarına alıp sıkı sıkı sarıyor.

"Tanrım, seni o kadar özledim ki," diye mırıldanıyorsun.

Sana yanıt vermiyorum, yüzünü ellerimin arasına alıyorum, öpüşüyoruz. O uzun öpüşmede toprak ve toz kokusu, tuz ve ter kokusu var. Başını göğsüme dayıyorsun, saçlarını okşuyorum, ağlıyorsun.

"Gitmelisin Adrian, gitmen gerekiyor, ikimizi birden tehlikeye atıyorsun. Senin yaşaman, beni öldü sanmalarına bağlıydı; senin burada olduğunu, birbirimizi gördüğümüzü öğrenirlerse seni öldürürler."

"Keşişler mi?"

"Hayır," diyorsun hıçkırarak, "onlar bizim yanımızda, beni Huang Irmağı'ndan onlar kurtardılar, iyileştirip buraya sakladılar. Adrian, bundan vazgeçmeyecekler. Ne yaptığımızı bilmediğim gibi, bizi neden izlediklerini de bilmiyorum, araştırmalarımızı sürdürmemizi engelleme konusunda hiçbir şey onlara geri adım attıramaz. Birlikte olduğumuzu öğrenirlerse, bizi bulacaklardır. Rastladığımız o lama, beyaz piramidi aradığımızı öğrendiğinde bizimle alay eden lama, bizi bu işten o kurtardı... ve ben ona bir söz verdim."

Atina

Ivory yerinden sıçradı. Kapı çalmıştı. Bir kat görevlisi ona acil bir mesaj getirdi, biri resepsiyona telefon edip notun kendisine hemen verilmesini istemişti. Ivory zarfı aldı, delikanlıya teşekkür etti, uzaklaşmasını bekledi ve katlanmış kâğıdı açtı.

ROMA, kendisini güvenli bir hattan en kısa sürede aramasını istiyordu.

Ivory aceleyle giyinip sokağa çıktı. Otelin karşısındaki büfeden bir telefon kartı satın aldı, Lorenzo'yu aramak için yandaki kabine girdi.

"Tuhaf haberler aldım."

Ivory soluğunu tuttu ve karşısındakini dikkatle dinledi.

"Çin'deki dostlarım, sizin arkeoloğun izini buldu."

"Yaşıyor mu?"

"Evet, ama Avrupa'ya dönmeye hazır değil."

"Neden?"

"Nedenini duyunca, damdan düşmüş gibi olacaksınız; tutuklandı ve içeri atıldı."

"Saçma bu! Hangi nedenle?"

Lorenzo, öteki adıyla ROMA, Ivory'nin kafasındaki birçok parçası eksik olan bir yapbozu tamamladı. Hua Shan Tepesi keşişleri, Adrian'la Keira'nın cipi suya gömüldüğünde Huang Irmağı'nın kenarında bulunuyorlarmış. İçlerinden üçü onları çalkantılı sulardan çıkarmak için ır-

mağa atlamış. Arabadan ilk olarak Adrian çıkarılıp, oradan geçen bir işçi kamyonu tarafından acele hastaneye götürülmüş. Ivory olayın gerisini biliyordu, onunla ilgilenmek için Çin'e gitmiş ve onu yeniden vatanına getirmek için gerekeni yapmıştı. Oysa Keira için olay farklı gelişmiş. Sürüklenmekte olan arabanın içinden onu kurtarabilmek için keşişlerin üç kez daha suya girmeleri gerekmiş. Onu karaya çıkardıklarında, kamyon hareket etmiş bulunuyormuş. Onu bilincini yitirmiş olarak manastıra kadar getirmişler. Lama, bu cinayet girişiminde bulunanların bölgedeki bir üçlü çetenin adamları olduğunu ve çetenin uzantılarının Beijing'e kadar vardığını çok çabuk öğrenmiş. Keira'yı saklamış ve birkaç gün sonra gelen bazı ziyaretçiler onu, olup biteni itiraf etmeye zorlamış. Lama, çömezlerinin o Batılıları kurtarmak için suya atladıklarını ama ölen genç kadın için bir şey yapamadıklarını söylemiş ve söylediğinin doğru olduğuna yemin etmiş. Keira'yı kurtaran üç keşiş de aynı zorlu sorgudan geçirilmiş ve hiçbir şey söylememiş. Keira on gün komada kalmış, kaptığı bir mikrop iyileşmesini geciktirmiş ama keşişler onu iyileştirmeyi başarmış.

Yolculuk yapacak duruma geldiğinde keşiş, yeniden aramaya geleceklerinden korktuğu için onu manastırından uzakta bir yere göndermiş. Ortalık durulunca kadar onu keşiş kılığında saklamaya karar vermiş.

"Peki, sonra ne olmuş?"

"İşin orasına inanamayacaksınız," diye yanıtladı Lorenzo, "çünkü lamanın planı onun öngördüğü gibi gelişmemiş."

Konuşma on dakika daha sürdü. Ivory telefonu kapattığında kartı bitmişti. Telaş içinde oteline döndü, bagajını toplayıp bir taksiye atladı. Yolda ceptelefonundan Walter'ı arayıp yanına geleceğini haber verdi.

Ivory yarım saat sonra, Atina tepesine tünemiş büyük yapının önüne geldi. Üçüncü kata kadar asansörle çıktı ve 307 numaralı odayı bulmak için koridorda koşturmaya başladı. Kapıyı çaldı, içeri girdi. Walter, Ivory'nin ona anlattıklarını ağzı bir karış açık dinledi.

"İşte böyle, sevgili Walter, her şeyi ya da neredeyse her şeyi artık biliyorsunuz."

"On sekiz ay, ha? Korkunç! Onu nasıl serbest bıraktıracağınız hakkında fikriniz var mı?"

"En küçük bir fikrim bile yok. Ama işe olumlu yönden bakalım, Keira'nın yaşadığını şimdi kesin olarak biliyoruz."

"Adrian bu bilgiyi nasıl karşılayacak, kendime bunu soruyorum; bunun onu daha çok mahvetmesinden korkuyorum."

"Beni avutan daha çok, onun hayatta olup bunu öğrenebilmesi," diye iç geçirdi Ivory. "Onun hakkında ne bilgiler var?"

"Ne yazık ki hiç haber yok, ama herkes iyimser gibi görünüyor, ona ulaşabilmemiz için bir gün, hatta birkaç saat kaldığını söylediler bana."

"Bu iyimserliğin doğru çıkmasını ümit edelim. Ben bugün Paris'e dönüyorum, Keira'yı o durumdan kurtarmanın yolunu bulmalıyım. Siz Adrian'la ilgilenin; şansınız yaver gider de onunla temasa geçebilirseniz, ona hiçbir şey söylemeyin."

"Keira'nın durumunu ondan saklayamam, buna olanak yok, beni elleriyle boğar."

"Bunu düşünmemiştim. Şüphelerinizi onunla paylaşmayın, henüz vakit çok erken; o konuda benim kendi nedenlerim var. Yakında görüşürüz Walter, sizinle temasa geçeceğim."

Garther

"O lamaya ne söz verdin?"

Bana üzgün gözlerle bakıp omuz silkiyorsun. Yaşamımıza kasteden kişilerin, benim yaşadığımı öğrenirlerse, bu avı sınırlar ötesinde bile sürdürebileceklerini söylüyorsun. Bana ulaşamayacak olurlarsa, uğraşacakları ilk kişi sensin diyorsun. Lama bizim için yaptıklarına karşılık, senden yaşamının iki yılını istemiş. Bundan sonraki yaşamına karar vermek için iki yıllık bir inziva. "İkinci bir şans olmayacak," demiş sana, "yitirmek üzereyken yeniden yakaladığın bir yaşam karşılığında iki yıl, çok da kötü bir pazarlık değil." Ortalık durulduğunda, lama seni sınırdan geçirmenin bir çaresini bulacakmış.

"İkimizin de yaşamını kurtarmak için iki yıl, benden istediği yalnızca bu, ben de anlaşmayı kabul ettim. Bu duruma dayandım, çünkü sen tehlikenin dışında kalıyordun. Bu inziva süresinde kaç kez senin günlerini nasıl geçirdiğini düşündüm, birlikte dolaştığımız yerleri dolaştım; zihnimde senin Londra'daki küçük evinde ne kadar zaman geçirdim bilemezsin... Günlerimi, tek tek o düşsel anlarla geçirdim."

"Sana söz veriyorum ki..."

"Daha sonra Adrian," diyorsun elini ağzımın üzerine koyarak. "Yarın gideceksin. Sabretmem gereken on sekiz ay kaldı geriye. Benim için kaygılanma, yaşam burada

sandığın kadar kötü değil, açık havadayım, düşünmek için zamanım var, çok zamanım var. Bana azize ya da Tanrı'dan esin almış bir kadınmışım gibi bakma. Ve kendini olduğundan daha önemli görme; bunu senin için yapmıyorum, kendim için yapıyorum."

"Kendin için mi? Peki, karşılığında ne kazanacaksın?"

"Seni ikinci kez yitirmemeyi. Senin orada olduğunu keşişlere bildirmeseydim, geçen gece soğuktan ölecektin."

"Onları sen mi uyardın?"

"Seni orada soğuktan ölmeye bırakamazdım!"

"Lamaya verilen sözü falan boş ver, buradan sıvışıyoruz. Seni götürüyorum, istesen de istemesen de, hatta seni bayıltmak zorunda kalsam da."

Uzun süreden beri ilk kez gülümsediğini görüyorum, gerçek gülümsemeni. Elini yanağıma koyup okşuyorsun.

"Tamam, çekip gidelim; zaten senin gittiğini görmeye ben de dayanamayacaktım. Ve beni burada bıraktığın için de senden nefret edecektim."

"Gardiyanların, hücrende olmadığını ne kadar sürede fark eder?"

"Ama onlar benim gardiyanım değil, ben canım nerede isterse orada dolaşabilirim."

"Peki seninle ırmak kıyısına gelen o keşiş, seni gözetlemiyor muydu?"

"Eşlik etmek için gelmişti, yolda başıma bir şey gelirse, yardım etmek için. Ben o manastırdaki tek kadınım, onun için yıkanmak üzere her gece ırmağa gidiyorum. Bunu yaz boyunca yaptım, sonbaharda da devam ettim, ama dün akşam oraya son gidişimdi."

Çantamı açtım, içinden bir kazak, bir de pantolon çıkarıp sana uzattım.

"Ne yapıyorsun?"

"Giy şunları, hemen gidiyoruz."

"Dünkü deneyim sana yetmedi mi? Dışarıda hava sıfır derece olsa gerek. Bir saat sonra eksi on olacak. O ovayı gece geçmemize olanak yok."

"Fark edilmeden gündüz geçmeye de olanak yok! Bir saatlik bir yürüyüş, dayanabilir miyiz, ne diyorsun?"

"Buraya ilk kasaba bir saatlik mesafede... arabayla! Ve bizim arabamız yok."

"Ben sana kasabadan değil, bir göçebe kampından söz ediyorum."

"Bir göçebe kampı söz konusuysa, oradan ayrılmış olabilirler, pekâlâ."

"Orada olacak ve o kamptakiler bize yardım edecek."

"Tartışmanın gereği yok, tamam, senin göçebe kampına gidiyoruz!" dedin sonunda ve kazakla pantolonu giydin.

"Bizi buradan çıkaracak o lanet kapı nerede?" diye sordum sana.

"Tam önünde... Zaten önüne gelmiştik!"

Dışarı çıkar çıkmaz, seni ormana doğru sürükledim ama sen beni kolumdan çekip ırmağa giden keçiyoluna yönelttin.

"O ağaçların arasında kaybolmaya gerek yok, soğuğun içimize işlemeye başlaması için çok zaman kalmadı."

"Sen bölgeyi benden daha iyi tanıyorsun, itaat ediyor ve yürüyüşü yönlendirmeyi sana bırakıyorum. Irmağa geldiğimizde, tepeye çıkan keçiyolunu tanırım. Oraya gitmek on dakikamızı, tepeyi aşıp büyük ovadaki kamp yerine gitmek de üç çeyrek saatimizi alır. Elli beş dakika sonra, bu işten sıyrılmış olacağız."

Gece, düşündüğümden daha dondurucu. Daha şimdiden titremeye başladım ve ırmağı henüz göremiyoruz bile. Kendini bütünüyle izlenecek yola verdiğinden benimle konuşmuyorsun. Bu suskunluktan dolayı seni suçlayamam, gücünü korumak istemekte haklı olmalısın, oysa ben attığım her adımda gücümün azaldığını hissediyorum.

Keşişlerin gün boyunca toprağı işlediği ovanın bittiği yere vardığımızda, seni bu duruma sürüklemiş olmaktan kaygı duymaya başlıyorum. Ben daha şimdiden, üç-dört dakikadır uyuşma belirtileriyle boğuşuyorum.

"Asla başaramayacağım," diyorsun soluk soluğa.

Söylediğin her sözcükte ağzından beyaz bir bulut çıkıyor. Sana sarılıyor, sırtını ovalıyorum. Öpmek isterdim seni ama dudaklarım donmuş durumda... ayrıca, beni uyarıyorsun.

"Kaybedecek bir dakikamız bile yok. Hareketsiz kalmamalıyız, en kısa zamanda senin kamp yerine gidelim, yoksa donarak öleceğiz."

O kadar üşümüş durumdayım ki bedenim tümüyle titriyor. Tepenin yamacı biz tırmandıkça uzuyor sanki. Dayanmalıyız, biraz daha çaba, on dakika sonra tepeye varacağız; bu berrak gecede, oradan, çadırları uzaktan göreceğimiz kesin. Bize yeniden cesaret ve güç verecek tek şey, orada var olan sıcaklık. Boğaza bir kez ulaştıktan sonra, vadi çukuruna inmek en fazla çeyrek saat alacak, bunu biliyorum; gücümüzün son sınırına varmış bile olsak, yardım için bağırmak yeterli olacak. Biraz şansımız varsa, göçebe dostlarım gecenin içinde benim sesimi duyacaktır.

Üç kez düşüyorsun, kalkmana üç kez yardım ediyorum, dördüncüde yüzün korkunç derecede solmuş görünüyor. Dudakların morarmış, Huang Irmağı'nda gözümün önünde boğulurken olduğu gibi. Seni kaldırıyorum, kolumu koltuğunun altından geçiriyor, seni taşıyorum.

Yolda, dayanman için bağırıyorum sana, gözlerini yummanı yasaklıyorum.

"Tepemde bağırıp durmayı bırak," diye inliyorsun. "Zaten yeteri kadar acı çekiyorum. Bunu yapmamamız gerektiğini söylemiştim sana, beni dinlemek istemedin."

Yüz metre, tepeye varmaya yüz metre kaldı. Adımlarımı sıklaştırıyorum ve senin biraz daha hafiflediğini, biraz güç topladığını hissediyorum.

"Son nefesim," diyorsun bana, "ölmezden önceki son irkilme. Haydi, bana böyle düş kırıklığına uğramış bir yüzle bakacağına acele et. Seni artık güldüremiyorum galiba!"

Yiğitlik taslıyorsun, uyuşmuş dudakların hareket etmekte güçlük çekiyor. Öyle olmakla birlikte doğruluyorsun, beni itip yürümeye başlıyorsun, yalnız, önüm sıra.

"Sürünüyorsun Adrian, sürünüyorsun!"

Elli metre! Benimle aran açılıyor, bacaklarımı istediğim kadar zorlayayım, seni yakalayamıyorum; tepeye benden çok önce varıyorsun.

"Geliyorsun, değil mi? Haydi, davran!"

Otuz metre! Geçit artık çok uzakta değil, neredeyse oraya vardın. Oraya senden önce varmam gerekiyor, bizi kurtaracak kamp yerini ilk gören ben olmak istiyorum.

"O işi sürünerek başaramazsın, sana yardım etmek için geri dönemem, hızlan Adrian, zorla kendini!"

On metre! Yamacın en üst noktasına ulaştın, orada sopa gibi dikiliyorsun, ellerin kalçanda. Seni arkadan görüyorum, ovayı gözlüyorsun, tek söz etmeksizin.

Beş metre! Ciğerlerim patlayacak. Dört metre! Bedenimin tümü artık titremelerle değil, kasılmalarla sarsılıyor. Artık gücüm kalmadı, çözülüyor ve yere düşüyorum. Bana hiç dikkat etmiyorsun. Yeniden ayağa kalkmalıyım, en fazla iki-üç metre kaldı ama toprak o kadar yumuşak, gökyüzü dolunayın altında o kadar güzel ki! Hafif ve serin esintinin yanaklarımı okşadığını, beni salladığını hissediyorum.

Bana doğru eğiliyorsun. Korkunç bir öksürme nöbeti göğsümü yerinden sökecek sanki. Gece beyaz, o kadar beyaz ki her yer gündüz gibi görünüyor. Soğuktan olmalı, gözlerim kamaşıyor. Aydınlık katlanılmaz seviyede.

"Bak," diyorsun bana ovayı göstererek, "söylemiştim sana, dostların gitmiş. Bundan dolayı onlara kızacak halimiz yok Adrian, onlar göçebe, dost olsun ya da olmasın, aynı yerde asla fazla kalmazlar."

Gözlerimi güçlükle açıyorum; ovanın ortasında, görmeyi umduğum kampın yerine, manastırın uzaktaki duvar payandalarını görüyorum. Daire çizmişiz, başladığımız noktaya dönmüşüz. Oysa buna olanak yok, aynı vadide değiliz, ormanlık alanı göremiyorum.

"Üzgünüm," diye mırıldanıyorsun, "bana kızma. Ben bir söz vermiştim, verilen sözden geri dönülmez. Beni Addis Ababa'ya götürmeye söz vermiştin, elinden gelirse

o sözü yerine getireceksin, değil mi? Kendine bir bak, güçsüzlüğün sana ne kadar acı veriyor, öyleyse anla beni. Beni anlıyorsun, değil mi?"

Beni alnımdan öpüyorsun. Dudakların buz gibi. Gülümsüyor, sonra uzaklaşıyorsun. O kadar kararlı adımlarla yürüyorsun ki, soğuğun üzerinde hiçbir etkisi kalmamış gibi görünüyor. Gecenin içinde dinginlikle ilerliyor, manastıra doğru yürüyorsun. Seni ne engellemeye ne de arkandan yetişmeye gücüm var. Her türlü hareketi reddeden bedenimin tutsağıyım, kollarım ve bacaklarım sıkı bağlarla engellenmiş sanki, ayrılmadan önce bana söylediğin gibi. Çevre duvarının önüne geldiğinde, manastırın çok büyük kapısının iki kanadı açılıyor, bir kez daha geriye dönüp baktıktan sonra içeri giriyorsun.

Seni duyamayacağım kadar uzaktasın, bununla birlikte, berrak sesin kulaklarıma ulaşıyor.

"Sabırlı ol, Adrian. Belki yeniden bir araya geliriz. İnsan sevince, on sekiz ay o kadar uzun bir süre değil. Hiç korkma, bu işin içinden sıyrılacaksın, o güç sende var, biri sana doğru geliyor, neredeyse yanına ulaşmak üzere. Seni seviyorum, Adrian, seni seviyorum."

Garther Manastırı'nın ağır kapıları senin ince gölgenin üzerine kapanıyor.

Gecenin ortasında adını haykırıyorum, tuzağa düşmüş, ölümün kendisine yaklaşmakta olduğunu gören bir kurt gibi bağırıyorum. Debeleniyorum, uzuvlarımın uyuşmuş olmasına karşın, bütün gücümü toparlıyorum. Bağırıp dururken, ıssız ovadan bir sesin bana şöyle seslendiğini duyuyorum: "Sakin olun, Adrian." Bu ses bana yabancı değil, bir dostun sesi. Walter, hiçbir anlamı olmayan o tümceyi bana yineliyor.

"Dayanın, Adrian, sakin olun artık. Sonunda kendinizi yaralayacaksınız!"

Atina, Üniversite Hastanesi Merkezi, Göğüs Hastalıkları Bölümü

Gözlerimi açtım, kalkmak istedim ama bağlıydım. Walter üzerime eğilmişti, ne yapacağını hiç bilemez haldeydi.

"Gerçekten aramıza döndünüz mü, yoksa yeni bir sayıklama nöbeti mi geçiriyorsunuz?"

"Neredeyiz?" diye mırıldandım.

"Önce şu küçük soruyu yanıtlayın: Şu anda kiminle konuşuyorsunuz, kimim ben?"

"İlahi Walter, büsbütün sersemleştiniz mi siz Tanrı aşkına?

Walter el çırpmaya başladı. Onun bu heyecanını hiç anlamıyordum. Kapıya koşup, koridorda, benim kendime geldiğimi bağırarak söyledi, bu haber onu sevindirmiş görünüyordu. Başı dışarıda bir süre durdu, sonra kızgın bir edayla geri döndü.

"Bu ülkede nasıl yaşıyorsunuz, bilemiyorum, yemek vakti gelince burada yaşam durmuş gibi oluyor. Ortalıkta bir hastabakıcı bile yok, insan düş gördüğünü sanıyor. Ha, evet, size nerede olduğumuzu söyleyecektim. Atina Hastanesi'nin üçüncü katındayız, Göğüs Hastalıkları Bölümü'nde, oda numarası 307. Yerinizden kalkabildiğinizde gelip manzaraya bakmalısınız, çok güzel. Sizin pencerenizden koy görünüyor, bir hastanede böyle bir panoramanın keyfini çıkarmak pek rastlanacak bir şey değildir.

Anneniz ve harika teyzeniz, sizi tek yataklı bir odaya yerleştirebilmek için hastanenin altını üstüne getirdi. Yönetim birimleri bir an bile nefes alamadı. Harika teyzeniz ve anneniz bilge insanlar, inanın bana."

"Benim ne işim var burada ve neden bağlıyım?"

"Sizi bağlama kararını isteyerek almadığımızı bilmenizi isterim; çok şiddetli bazı titremeli sayıklama nöbetleri yaşadınız, biz de sizi sizden korumamız gerektiğini düşündük. Ayrıca hemşireler de sizi gecenin bir yarısında yerde bulmaktan usanmışlardı. Uykunuzda acayip hareketlisiniz, inanılır gibi değil! Tamam, yetkim olmadığını düşünüyorum ama şu anda herkes siesta yaptığına göre, kendimi yetkili tek otorite olarak görüyorum, bu nedenle de sizi çözeceğim."

"Walter, söyler misiniz, ben neden bir hastane odasındayım?"

"Hiçbir şey hatırlamıyor musunuz?"

"Bir şey hatırlasaydım, size o soruyu sormazdım!"

Walter pencereye gidip dışarı baktı.

"Tereddütlüyüm," dedi, dalgın bir edayla. "Önce gücünüzü toplamanızı, sizinle ondan sonra konuşmayı yeğlerim, olup biteni size anlatacağıma söz veriyorum."

Yatağımın üzerinde doğruldum, başım dönüyordu, Walter yere düşmemi engellemek için yanıma koştu.

"Sizinle neden öyle konuştuğumu görüyorsunuz; işte, haydi, uzanın ve sakinleşin. Harika teyzeniz ve anneniz sizin için kendini harap etti, siz de bir incelik gösterip, akşamüstü onlar sizi ziyarete geldiğinde diri ve uyanık durumda olun. Kendinizi gereksiz yere yormayın. Tamam mı, bu bir buyruktur! Doktorların ve hemşirelerin meydanda olmadığı, Atina'da herkesin kafayı vurup uyuduğu yerde komuta bende."

Ağzım kuruyordu, Walter bana bir bardak su uzattı.

"Ağır ağır için dostum, çok uzun süreden beri serum alıyorsunuz, su içip içemeyeceğinizi bilemiyorum. Zorluk çıkaran hasta olmayın, rica ederim!"

"Walter, bana hangi koşullarda buraya getirildiğimi

anlatmanız için size bir dakika veriyorum, yoksa üzerimdeki bu tüplerin hepsini söküp atacağım!"

"Sizi asla çözmemeliydim!"

"Elli saniye kaldı!"

"Böyle bir şantaj size hiç yakışmıyor, beni büyük bir düş kırıklığına uğratıyorsunuz, Adrian!"

"Kırk saniye!"

"Annenizi görür görmez anlatacağım!"

"Otuz!"

"Öyleyse, doktorlar sizi görüp bana iyileştiğinizi söylediğinde."

"Yirmi!"

"Bu sabırsızlığınız hiç çekilmez, ben günlerden beri başınızdayım, hiç olmazsa bana başka türlü davranabilirdiniz!"

"On!"

"Adrian!" diye kükredi Walter, "elinizi derhal o serumdan çekin! Sizi uyarıyorum Adrian, şu beyaz çarşafların üzerine bir damla kan damlayacak olursa, sizi hiçbir şekilde yanıtlamayacağım."

"Beş!"

"Tamam, kazandınız, anlatacağım, ama emin olun ki bu yaptığınızı da unutmayacağım."

"Sizi dinliyorum, Walter!"

"Hiçbir şey hatırlamıyor musunuz?"

"Hiçbir şey."

"Benim Hydra'ya gelişimi?"

"Evet, onu hatırlıyorum."

"Harika teyzenizin evinin yanındaki lokantanın terasında içtiğimiz kahveyi?"

"Onu da hatırlıyorum."

"Keira'nın fotoğrafını size gösterdiğimi?"

"Elbette hatırlıyorum."

"Bu iyiye işaret... Peki, sonra?"

"Sonrası çok belirsiz, Atina'ya giden tekneye bindik, havaalanında vedalaştık, siz Londra'ya geri dönüyordunuz, ben Çin'e hareket ediyordum. Ama bunların gerçek

mi, yoksa uzun bir kâbus mu olduğunu şu anda kestiremiyorum."

"Hayır, sizi temin ederim bütünüyle gerçekti, çok uzağa gidememiş olsanız bile uçağa bindiniz, ama biz benim Hydra'ya geldiğim âna dönelim. Neyse, bununla zaman kaybetmek bir işe yaramaz, size iki haberim var!"

"Kötü olandan başlayın."

"Yapamam! İyi olanı öğrenmeden, kötü olana hiçbir anlam veremezsiniz."

"Mademki seçme şansım yok, iyi olandan başlayın öyleyse..."

"Keira yaşıyor, bu bir varsayım değil, gerçek!"

Yatağımın içinde yerimden sıçradım.

"İşte böyle, esas olanı söyledikten sonra, küçük bir araya, annenizi ya da doktorları ya da ikisini birden beklerken bir ara vermeye ne dersiniz?"

"Walter, bırakın bu maskaralıkları, kötü haber ne?"

"Tek tek gidelim, bana burada ne aradığınızı sormuştunuz ya, bırakın da size onu anlatayım. Şunu da bilin ki, bir 747'yi yolundan döndürdünüz, bunu herkes başaramaz. Yaşamınızı bir hostesin uyanıklığına borçlusunuz. Uçağınızın havalanmasından bir saat sonra, ciddi biçimde rahatsızlandınız. Huang Irmağı'na yaptığınız o büyük dalıştan beri vücudunuzda bir bakteri taşıyor olabilirsiniz; şiddetli bir ciğer iltihabına yakalanmışsınız. Ama biz, o Beijing yolculuğuna gelelim. Oturduğunuz koltukta rahat bir uyku uyuyor görünüyormuşsunuz ama söz konusu hostes size yemek tepsisi getirdiğinde, yüzünüzün solgunluğu, alnınızda biriken ter damlacıkları onu korkutmuş. Sizi uyandırmaya çalışmış ama başaramamış. Zorlukla soluk alıyormuşsunuz, nabzınız da çok düşükmüş. Durumun ciddiyeti karşısında, pilot geri dönmüş ve sizi acil olarak buraya getirmişler. Bu haberi Londra'ya döndüğümün ertesi günü aldım, hemen buraya geldim."

"Çin'e hiç gitmedim mi yani?"

"Hayır gitmediniz, üzgünüm."

"Peki, ya Keira, o nerede?"

"Adını unuttuğum o dağın yakınında sizi ağırlayan o keşişler tarafından kurtarılmış."

"Hua Shan Dağı!"

"Öyle diyorsanız, öyledir. Tedavi edilmiş ama ne yazık ki tam olarak iyileşememiş, yetkililer tarafından sorguya çekilmiş. Tutuklanmasından sekiz gün sonra, mahkeme önüne çıkarılmış ve Çin topraklarında, üzerinde gerekli belgeleri bulundurmamaktan, dolayısıyla hükümetten izin almadan dolaşmaktan suçlu bulunmuş."

"Ama o belgeler üzerinde bulunamazdı ki, ırmağın dibine batan arabanın içindeydi!"

"O konuda aynı fikirdeyiz. Yazık! Onu savunmak için görevlendirilen avukatın, yaptığı savunmada bu gibi ayrıntıların üzerinde hiç durmadığını sanıyorum. Keira, on sekiz ay hapse mahkûm olmuş, Tibet'e yakın Sichuan eyaletinde bulunan ve tutukevine dönüştürülen eski bir manastır olan Garther'e kapatılmış."

"On sekiz ay, ha?"

"Evet, bizim oradaki konsolosluk hizmetleriyle yaptığım görüşmeye göre, daha da kötü bir cezaya çarptırılmış olabilirmiş."

"Daha kötü mü? On sekiz ay, Walter! Bir Çin tutukevinde on sekiz ay geçirmenin ne demek olduğunun farkında mısınız?"

"Tutukevi tutukevidir, ama temelde sizin haklı olduğunuzu kabul ediyorum."

"Bizi öldürmeye kalkıyorlar ve o, demir parmaklıkların arkasına tıkılıyor, öyle mi?"

"Çin otoritelerine göre, o suçlu. Elçilik kanalıyla hakkını savunacağız, onlardan yardım isteyeceğiz, yapılabilecek her şeyi yapacağız. Ben de size elimden geldiğince yardımcı olacağım."

"Bizim elçiliklerimizin, onu serbest bıraktırmak için bu işe bulaşıp ekonomik ilişkilerini riske atacağına gerçekten inanıyor musunuz?"

Walter pencerenin yanına döndü.

"Korkarım ki onun acısı da, sizin acınız da insanların

büyük çoğunluğunun umurunda değil. Sabretmekten ve cezasına elinden geldiğince rahat katlanabilmesi için dua etmekten başka çare yok, sanırım. Bütün içtenliğimle söylüyorum, çok üzgünüm Adrian, bu durumun ne kadar korkunç olduğunu biliyorum ama... Serumunuzla neden oynuyorsunuz?"

"Buradan çekip gidiyorum. Garther Tutukevi'ne gitmem gerek, onu serbest bıraktırmak için savaşacağımı kendisine söylemem gerek."

Walter bana doğru koştu ve içinde bulunduğum durumda başa çıkamayacağım bir güçle, iki kolumu birden tuttu.

"Beni iyi dinleyin Adrian, buraya geldiğinizde, mikroplara karşı hiç bağışıklığınız kalmamıştı, içinizdeki mikrop saatten saate, korkutucu biçimde ilerleme gösteriyordu. Günler boyunca sayıklama nöbetleri geçirdiniz, bu arada ateşinizin ölümünüze yol açacak ölçüde yükseldiği dönemler oldu. Doktorlar, beyninizin zarar görmesini engellemek için sizi zaman zaman yapay komaya sokmak zorunda kaldı. Ben, annenizle ve harika teyzenizle nöbetleşerek başınızda kaldım. Anneniz on günde on yıl yaşlandı, bu yüzden bu çocuklukları bir yana bırakın ve bir erişkin gibi davranın!"

"Tamam Walter, dersimi anladım, beni bırakabilirsiniz."

"Sizi uyarıyorum, eliniz o katetere gidecek olursa, benim tokadım da sizin suratınızda patlar!"

"Kıpırdamayacağıma söz veriyorum."

"Bu iyi, işte, son zamanlardaki sayıklamalarınızdan bana gına gelmişti."

"Ne kadar tuhaf düşler gördüğümü bilemezsiniz."

"İnanın bana, ateşinizin çizdiği eğriyi izlemekle ve kafeteryadaki berbat yemekleri tıkınmaktan artakalan zamanda, saçmalamalarınızı dinleme zevkine çokça ulaştım. Bu cehennemdeki tek avuntum, harika Elena teyzenizin bana getirdiği pastalardı."

"Özür dilerim Walter ama, Elena teyzeme karşı bu muhabbet de neyin nesi?"

"Neden söz ettiğinizi anlamıyorum!"

"'Harika' teyzemden!"

"Teyzenizi harika bulmaya hakkım var, değil mi? Harika bir mizah anlayışı var, mutfağı harika, gülüşü harika, konuşması harika, bunda ne sorun var anlamıyorum!"

"Sizden yirmi yaş büyük..."

"Ah bravo, güzel bir bakış açısı, sizin bu kadar dar görüşlü olduğunuzu bilmiyordum! Keira da sizden on yaş küçük, bu durum sizin için rahatsız edici değil mi? Geri kafalısınız, siz böyle birisiniz işte!"

"Bana, teyzemin çekiciliğinin sizi büyülediğini söylemeye çalışmıyorsunuz, değil mi? Peki, Miss Jenkins'e ne oldu?"

"Miss Jenkins'le karşılıklı olarak senin veterinerin-benim veterinerim tartışması yapmayı sürdürüyoruz, şunu bilin ki tensellik Nirvana değildir."

"Çünkü benim teyzemle tensellik?.. Aman bu konuda bana yanıt vermeyin, bilmek istemiyorum!"

"Siz de bana, söylemediğim şeyi söylemişim gibi davranmayın! Teyzenizle birçok şeyi konuşuyoruz ve çok eğleniyoruz. Başımıza açtığınız bunca dertten sonra, biraz kafamızı dağıttığımız için bize kızmaya kalkmayacaksınız herhalde! Bu kadarı da fazla olur."

"Siz doğru bildiğinizi yapın. Her şey bir yana, ben bu işe neden karışıyorum ki?.."

"Bunu söylemeniz beni mutlu etti."

"Walter, benim verdiğim bir sözü yerine getirmem gerekiyor, elim kolum bağlı duramam; Çin'e gidip Keira'yı bulmam, onu Omo Vadisi'ne geri götürmem gerekiyor, onun yanından hiç ayrılmamalıydım."

"İşe kendinizi toparlamakla başlayın, gerisini sonra düşünürüz. Doktorlarınız birazdan gelecek, sizi bırakayım da dinlenin biraz, benim bazı şeyler almam gerekiyor."

"Walter?"

"Evet?"

"Sayıklarken neler diyordum?"

"Bin yedi yüz altmış üç kez Keira'nın adını söylediniz,

bu yaklaşık bir rakam, bazılarını kaçırmış olabilirim; buna karşılık benim adımı yalnızca üç kez söylediniz; bu benim için oldukça yaralayıcı bir durum. Neyse, çoğunlukla tutarsız şeyler söylüyordunuz. İki sayıklama nöbeti arasında gözlerinizi açtığınız oluyordu, bakışlarınız boşluk içinde kaybolmuş gibiydi, çok dehşet vericiydi, sonra bilinciniz yeniden kayboluyordu."

Odama bir hemşire girdi. Walter rahatladı.

"Sonunda uyandınız," dedi hemşire kolumdaki serumu değiştirirken.

Ağzıma bir termometre soktu, koluma tansiyon aletini taktı ve bir kâğıdın üzerine saptadığı sabit rakamları yazdı.

"Doktorlar birazdan sizi görmeye gelecek," dedi.

Yüzü ve iriliği bana belli belirsiz birini hatırlatıyordu. Kalçalarını sallayarak odadan çıktığında, Garther yolunda ilerleyen bir otobüsün içindeki bir kadın yolcuyu görür gibi oldum. Temizlik servisinden biri koridoru temizliyordu, kapımın önünden geçti ve bize, Walter'a ve bana, kocaman bir gülücük gönderdi. Üstüne bir kazak ve yün bir ceket giymişti ve adam, ateşli sayıklamalarım sırasında karşılaştığım bir lokantacı kadının kocasıyla iki su damlası kadar benzeşiyordu.

"Beni ziyaret eden oldu mu?"

"Anneniz, teyzeniz ve ben. Bu soruyu neden soruyorsunuz?"

"Hiç. Düşümde sizi gördüm. Ne kadar korkunç!"

"Bunu başkalarına söylemenizi yasaklıyorum size."

"Şapşallık etmeyin. Paris'te rastladığım yaşlı bir profesörün yanındaydınız, Keira'nın eski bir tanıdığı; düşle gerçek arasındaki sınırın nerede olduğunu artık bilemiyorum."

"Kaygılanmayın, her şey yavaş yavaş yerli yerine oturacak, göreceksiniz. O yaşlı profesöre gelince, üzgünüm ama o konuda size yapabileceğim bir açıklama yok. Ne var ki teyzenize, düşlerinizde kendisini bir ihtiyar olarak gördüğünüzü hiçbir şekilde söylemeyeceğim."

"Ateş yüzünden sanırım."

"Muhtemelen öyle, ne var ki bu açıklamanın onun için yeterli olacağını sanmıyorum... Şimdi dinlenin, sözü çok uzattık. Akşam olur olmaz dönerim. Bizim konsolosluğa telefon edip Keira için harekete geçmeye zorlayacağım onları, bunu her gün belirli bir saatte yapıyorum."

"Walter?"

"Yine ne var?"

"Teşekkür ederim."

"Hayret!"

Walter odadan çıktı, kalkmaya yeltendim. Bacaklarım titriyordu ama önce yatağıma yakın duran koltuğun arkalığından, sonra yürüyen masadan, sonunda da radyatörden destek alarak pencerenin önüne gitmeyi başardım.

Manzaranın güzel olduğu doğruydu. Yamaca asılı duran hastane, koya tepeden bakıyordu. Uzakta Pire Limanı görülebiliyordu. Çocukluğumdan beri o limana o kadar çok bakmıştım ki... Ama görmeden bakmıştım, mutluluk insanı dikkatsiz kılıyor. Bugün, Atina Hastanesi'nin 307 numaralı odasının penceresinden farklı bir gözle bakıyorum ona.

Aşağıda, sokakta, Walter'ın bir telefon kulübesine girdiğini görüyorum. Konsolosluğa telefon edecek, kuşkusuz.

Beceriksiz gibi görünür ama aslında müthiş bir tiptir, onun gibi bir dostum olduğu için şanslıyım.

Paris, Saint-Louis Adası

Ivory yerinden kalkıp telefonu açtı.

"Yeni ne haberler var?"

"Bir iyi, bir de kötü haber var."

"Öyleyse ikincisinden başlayın."

"Tuhaf şey..."

"Tuhaf olan ne?"

"Her defasında önce kötü haberi duymak isteme saplantısı... Ben iyi haberden başlayacağım, çünkü o olmadan ikincisi hiçbir anlam ifade etmez! Ateşi bu sabah düştü ve kendine geldi."

"Gerçekten de beni sevindiren harika bir haber bu. Üzerimden çok büyük bir yük kalkmış gibi hissediyorum."

"Özellikle de sizin için çok büyük bir rahatlama, Adrian olmadan, araştırmalarınızın sürdüğünü görme umudu bütünüyle ortadan kalkacaktı, öyle değil mi?"

"Durumu beni gerçekten kaygılandırıyordu. Onu ziyaret etme riskini göze almamalı mıydım, ne dersiniz?"

"Bunu yapmamanız gerekirdi, diye düşünüyorum. Sizinle onun yatağının çok yakınında konuştuk, yaptığımız konuşmalardan pek az da olsa bir şeyler sezmiş olmasından endişeleniyorum."

"Hatırlıyor mu?" diye sordu Ivory.

"Önem vermeyeceği kadar belirsiz anılar, onu sayıkladığına inandırdım."

"Affedilmez bir beceriksizlik yapmışız, oysa ben tedbirli davranmıştım."

"Onu kendisine görünmeden görmek istiyordunuz, ayrıca doktorlar da bilincinin açık olmadığına dair bize garanti vermişti."

"Tıp hâlâ el yordamıyla ilerleyen bir bilim. Bir şeyden kuşkulanmadığından emin misiniz?"

"Emin olun, kafasında başka şeyler var."

"Bana vermek istediğiniz kötü haber bu muydu?"

"Hayır, benim kafamı meşgul eden şey, Çin'e gitmeye karar vermiş olması. Size söylemiştim, kollarını kavuşturup, ona kavuşmak için on sekiz ay beklemeyecek. Kollarını ona kavuşmak için kullanmayı tercih edecektir. Keira alıkoyulduğu sürece, onun serbest kalmasından başka hiçbir şeyle ilgilenmeyecek. Hastaneden çıkmaya izin alır almaz Çin'e uçacaktır."

"Vize alabileceğinden kuşkuluyum."

"Gerekirse Bhutan'ı yaya geçer, Garther'e yine gider."

"Araştırmalarının başına dönmesi gerekiyor, ben asla on sekiz ay bekleyemem."

"O da bunu bana aynen sevdiği kadın için söyledi; korkarım onun gibi siz de sabredemeyeceksiniz."

"Benim yaşımda bir adam için on sekiz ayın bambaşka bir değeri vardır, o kadar daha yaşamayı umut etmekle övünebilir miyim, bilmiyorum."

"Yok canım, sizin formunuz tam olarak yerinde. Ayrıca, hayat vakaların yüzde yüzünde ölümle sonuçlanır," diye karşılık verdi Walter, "bu kabinden çıktığımda bir otobüs beni ezebilir."

"Ne pahasına olursa olsun onu orada tutun, önümüzdeki günlerde bir işlere kalkışmaktan caydırın. Özellikle de bir konsoloslukla, daha da önemlisi Çin makamlarıyla temasa geçmesini engelleyin."

"Neden?"

"Çünkü oynayacağımız oyun diplomatlık gerektiriyor, onun da bu konuda parlak olduğu söylenemez."

"Kafanızda ne olduğunu öğrenebilir miyim?"

"Satrançta buna rok denir; bir-iki gün içinde size daha fazla bilgi vereceğim. Hoşça kalın Walter, sokakta karşıdan karşıya geçerken dikkatli olun..."

Konuşma bittikten sonra Walter telefon kulübesinden çıktı ve bacaklarını açmak için yürüdü.

Londra, St. James Meydanı

Siyah taksi, Victoria döneminin inceliklerini taşıyan cepheye sahip özel bir malikânenin önünde durdu. Ivory taksiden indi, şoföre parasını ödedi, bavulunu aldı ve arabanın uzaklaşmasını bekledi. Ferforje bir kapının sağ tarafından sarkan zinciri çekti. Bir çıngırak çaldı, Ivory, yaklaşmakta olan birinin ayak seslerini duydu ve kâhya kapıyı açtı. Ona, üzerinde adı yazılı bir kart uzattı.

"İşvereninize, kendisini görmek istediğimi iletmek lütfunda bulunur musunuz, biraz acil bir durum söz konusu."

Kâhya, efendisinin kentte olmadığına üzgündü, ayrıca ona ulaşılabileceğinden de kuşkuluydu.

"Sir Ashton'ın Kent'teki konutunda mı, av konağında mı yoksa metreslerinden birinde mi olduğunu bilmiyorum ve kestirmeden söylemek gerekirse, bu aslında benim umurumda değil. Ancak şunu biliyorum, buradan onu görmeden gidersem, sizin ifadenizle efendiniz, size çok uzun bir süre öfke duyacaktır. Bu yüzden sizi onunla temas kurmaya davet ediyorum; ben sizin birbirine soylu yapılarınızın çevresinde bir tur atacağım ve dönüp bu kapıyı çaldığımda, siz bana onun benimle görüşmek istediği yeri söyleyeceksiniz."

Ivory girişten sokağa uzanan birkaç basamağı indi ve küçük bavulu elinde, dolaşmaya çıktı. On dakika sonra, küçük bir meydandaki parmaklıkların önünde dolaşırken

lüks bir büyük araba kaldırımın kenarında durdu. İçinden bir şoför çıkıp ona kapıyı açtı, onu Londra'dan iki saat uzaklıkta bir yere götürme buyruğu almıştı.

İngiliz kırları Ivory'nin çok gerilerde kalan anılarında olduğu kadar güzeldi; doğduğu topraklardaki, yani Yeni Zelanda'daki otlaklar kadar yeşil ve geniş değildi ama gözünün önünden geçen manzaraların yine de çok hoş olduğunu itiraf etmek gerekirdi.

Arabanın arkasına rahat bir şekilde kurulmuş olan Ivory, yolculuktan biraz dinlenmek için yararlandı. Lastiklerin çakıllı zemin üzerinde çıkardığı gıcırtı onu kurduğu düşlerden çekip aldığında neredeyse öğle olmuştu. Araba, iki yanı kusursuz biçimde budanmış öbek öbek okaliptüs ağaçlarının ortasındaki bir yoldan yukarı doğru çıkıyordu. Sütunları sarmaşık güllerle donanmış kemerli bir kapının önünde durdu. Evdeki hizmetlilerden biri önüne düşüp onu ev sahibinin kendisini beklemekte olduğu küçük salona kadar götürdü.

"Konyak, Bourbon, cin?"

"Bir bardak su işimi görür, merhaba Sir Ashton."

"Birbirimizi görmeyeli yirmi yıl oldu?"

"Yirmi beş ve bana hiç değişmediğimi söylemeyin, her şeyi olduğu gibi görelim, ikimiz de yaşlandık."

"Sizi buraya getiren şeyin bu olmadığını düşünüyorum."

"Şaşıracaksınız ama bunun için buradayım! Ne kadar zamanımız var?"

"Bunu bana siz söyleyeceksiniz, kendini davet ettiren sizsiniz."

"Bu dünyada geriye kalan zamanımızdan söz ediyordum. Bizim yaşımızdaki biri için en fazla on yıl, ne dersiniz?"

"Bunu nereden bilebilirim, ayrıca düşünmeye de niyetim yok."

"Ne kadar güzel bir malikâne," diye sürdürdü Ivory büyük pencerelerin ardında uzayıp giden parka bakarak. "Öyle görünüyor ki Kent'teki konutunuzun bu malikâneden aşağı kalır yanı yok."

"Mimarlarımı sizin adınıza kutlayacağım. Ziyaret nedeniniz bu muydu yoksa?"

"Bu kadar malın mülkün sıkıcı tarafı, insanın bunları öbür tarafa götüremiyor olması. Bunca çaba ve özveriyle elde edilmiş zenginliklerin, insanın son gününde boş olduğu meydana çıkıyor. Güzel Jaguarınızı mezarınızın önüne park etseniz bile durum bu, laf aramızda, içinin deri döşemesi ve ahşap kaplamaları müthiş!"

"Ama o zenginlikler, sevgili dostum, bizden sonra gelen kuşaklara geçecek, tıpkı babalarımızdan bize geçtiği gibi."

"Sizin mirasınız da iyi bir miras, hani!"

"Sizinle birlikte olmaktan zevk almadığım için değil ama zamanım çok kısıtlı, dolayısıyla sözü nereye getirmek istiyorsanız bir an önce getirseniz diyordum."

"Gelin görün ki zaman değişti, bunu daha dün gazeteleri okurken düşünüyordum. Büyük para babaları artık demir parmaklıkların arkasında buluşuyor ve ölünceye kadar dar hücrelerde kokuşmuş bir yaşam sürüyor. Elveda saraylar ve lüks malikâneler, en fazla dokuz metrekarelik bir alan ve dahası, kapısında VIP yazan kare bir plaka! Bu arada mirasçıları onların parasını har vurup harman savuruyor ve ana babalarından kalan utanç mirasından kendilerini temizlemek için soyadlarını değiştirmenin yolunu arıyor. En kötüsü, artık kimse güvenlikte değil, cezalandırılmamak paha biçilmez bir lüks haline geldi; en zengin ve en güçlü olanlar için bile. Kelleler birbiri ardına gidiyor, şimdi moda bu. Siz benden daha iyi bilirsiniz, politikacılar fikir sahibi değildir, fikir sahibi olduklarında da kabul görür olmaktan çıkarlar. Bu durumda, gerçek toplumsal tasarılardan yoksun oluşu maskelemek için halkı kovuşturmaktan daha iyi ne olabilir? Kimilerinin aşırı zenginliği, ötekilerin yoksulluğunun nedenidir, bunu bugün herkes biliyor."

"Buraya, devrimci söyleminizle ya da toplumsal adalet açlığınızla benim kafamı şişirmek için gelmediniz herhalde."

"Devrimci söylem mi? İşte bu noktada yanılıyorsunuz, benden daha tutucu bir insan olamaz. Buna karşılık, adalet diyorsanız, beni onurlandırmış olursunuz."

"Konuya gelin Ivory, cidden canımı sıkmaya başladınız."

"Size bir pazarlık teklif ediyorum, adil bir teklif, sizin söylediğiniz gibi. Elimde bulundurduğum size ait dosyayı *Daily News*'a ya da *Observer*'a postaladığım takdirde, yaşamınızın son günlerini içinde geçirmenize yol açabilecek hücrenin anahtarını, genç bir arkeoloğun serbest bırakılması karşılığında teklif ediyorum size. Neden söz ettiğimi şimdi anlıyor musunuz?"

"Hangi dosya? Beni tehdit etmek için buraya kadar ne cüretle gelebiliyorsunuz?"

"İnsanları etkileme, yasadışı çıkar sağlama, Meclis'te bazı kişilere el altından para verme, çeşitli şirketlerinizi çıkar sağlamaya yöneltme, kamu mallarını kötüye kullanma, para kaçırma, siz bir vakasınız dostum, bulaşmadığınız şey yok, genç bir biliminsanına suikast düzenlemekten bile geri durmuyorsunuz. Tuttuğunuz kiralık katil sizi Adrian'dan kurtarmak için ne tür bir zehir kullandı ve o zehri ona nasıl verdi? Havaalanında içtiği bir şeyin içine mi, uçak havalanmadan önce ikram edilen içkinin içine mi koydu? Ya da temasla verilen bir zehir mi söz konusu? Güvenlikten geçişte eşyaları kontrol edilirken hafifçe batırılan bir iğneyle mi yoksa? Bunu bana şu anda söyleyebilir misiniz, çok merak ettim!"

"Gülünçsünüz, zavallı dostum."

"Çin'e gitmek üzere havalanmış bir uçakta akciğer damarının tıkanması. Bir polisiye roman için biraz uzun bir başlık, bir de cinayetin kusursuz bir cinayet olmaması var tabii!"

"Temelsiz ve anlamsız suçlamalarınız benim çin hiçbir anlam ifade etmiyor, sizi dışarı attırmadan defolup gidin buradan."

"Günümüzde yazılı basının, aldığı haberleri doğrulamaya vakti yok, geçmişte haber baskıya verilirken göste-

rilen özen, şimdi yalnız büyük tiraj yapacak başlıklara gösteriliyor. Bu yüzden onları suçlayamayız, internet çağında rekabet çok sert. Sizin gibi bir lordun sorguya çekilmesi, gazete satışlarının müthiş biçimde artmasına yol açar! İleri yaşınızın, kendinizi soruşturma komisyonunun karşısında bulmanızı engelleyeceğini sanmayın. Gerçek gücün mahkemelerde ya da meclislerde olduğunu düşünmeyin, gazeteler davaları besler, kanıtlar bulur, kurbanların tanıklık etmesini sağlar; yargıçlara da yalnızca kararı okumak kalır. İnsan ilişkilerine gelince, kimseye güvenilemez. Hiçbir otorite saygınlığını azaltma riskine yanaşmaz, özellikle de kendi üyelerinden biri söz konusu olduğunda. Kangrene yol açmaktan çok korkarlar. Adalet artık bağımsız, demokrasilerimizin soyluluğu da buradan gelmiyor mu zaten? Yüzyılın en büyük sahtekârlığından sorumlu tutulan şu Amerikan maliyecisine bakın, iki-üç ay içinde işini bitirdiler."

"Ne istiyorsunuz benden, kahrolası?"

"Siz beni dinlemiyor musunuz? Size bunu az önce söyledim, o arkeoloğu serbest bıraktırmak için gücünüzü kullanın. Ben de kendi hesabıma size, o kadına ve erkek arkadaşına karşı tezgâhladığınız oyun konusunda kimseye bir şey söylememe iyiliğini göstereyim zavallı kaçık! Onları öldürtmeye kalkışmakla kalmayıp bir de kadını içeri tıktırdığınızı açıklayacak olursam, sizi Meclis'ten sepetleyip yerinize daha saygın birini getireceklerdir."

"Tepeden tırnağa gülünçsünüz ve neden söz ettiğinizi anlamıyorum."

"Öyleyse benim size 'hoşça kalın', demekten başka çarem kalmıyor, Sir Ashton. Cömertliğinizi biraz daha sömürebilir miyim? Şoförünüz bana eşlik edebilir mi, hiç olmazsa bir gara kadar; yürümekten korktuğum için değil, ziyaretinize gelmiş biri olarak yolda başıma bir şey gelecek olursa, bunun çok kötü bir etkisi olacağını düşündüğümden."

"Arabam emrinizdedir, nereye canınız isterse oraya gidin, yeter ki gidin!"

"Tarafınızdan gösterilmiş çok büyük bir incelik bu, öyle ki beni de size karşı incelikli davranmaya itiyor. Düşünmek için size bu akşama kadar zaman tanıyorum, Dorchester'a indiğimde bana telefon etmekte gecikmeyin. Zira bu sabah ulağıma emanet ettiğim belgeler, yerine yarın ulaştırılacak, ben onu buradan aramazsam elbette. Belgelerde keşfedilebilecek şeylere bakılırsa, sizden istediğim, akla mantık ötesi biçimde uygun sayılır."

"Beni bu kadar kaba davranarak öttürebileceğinizi sanıyorsanız, büyük hata yapıyorsunuz."

"Şantajdan söz eden kim? Bu küçük pazarlıktan benim hiçbir çıkarım yok. Güzel bir gün değil mi? Bu günün keyfini tam olarak çıkarmanız için sizi rahat bırakıyorum."

Ivory eşyasını aldı ve giriş kapısına giden koridoru yalnız başına geçti. Şoför sarmaşık güllerinin yanında sigara tüttürüyordu, büyük lüks arabanın yanına koşup kapısını yolcusuna açtı.

"Sigaranızı rahat rahat için dostum," dedi Ivory ona selam vererek, "vaktim bol."

Sir Ashton, Ivory'nin Jaguar'ın arka koltuğuna kurulmasını bürosunun penceresinden izledi ve araba yolda uzaklaşırken küfrü bastı. Kitaplığın cephesinde gizli bir kapı açıldı ve odaya bir adam girdi.

"Soluğum kesildi, size itiraf edeyim ki bunu beklemiyordum."

"O ihtiyar herif gelip beni evimde tehdit etti, ne sanıyor kendini?"

Sir Ashton'ın konuğu yanıt vermedi.

"Ne var? Bu surat ne böyle? Yoksa siz de!.." diye gürledi Sir Ashton. "Bu bunak herif her neyle olursa olsun beni bir şeyle resmen suçlamaya kalkacak olursa, bir avukat ordusu, canlı canlı derisini yüzer onun, ben kesinlikle kendimi suçlu duruma düşürecek bir şey yapmadım. Bana inanıyorsunuzdur, umarım?"

Sir Ashton'ın konuğu büyükçe bir kristal sürahi aldı, kocaman bir kadehe Porto şarabı doldurdu ve bir dikişte içti.

"Bana bir şey söyleyecek misiniz, evet mi hayır mı?" diye sordu Sir Ashton öfkeyle.

"Bir seçim yapmak gerekirse, hayır demeyi yeğlerim, dostluğumuzun bundan birkaç gün, bilemedin birkaç hafta zarar görmesi pahasına."

"Defolup gidin Vackeers, küstahlığınızı da yanınıza alarak yıkılın karşımdan."

"Emin olun, başka hiçbir seçeneğim yoktu. Başınıza gelen bu olaya gerçekten çok üzüldüm, yerinizde olsam, Ivory'yi hafife almazdım; sizin de söylediğiniz gibi o adam biraz kaçık, bu da onu o ölçüde tehlikeli kılıyor."

Vackeers başka hiçbir şey söylemeden çekip gitti.

Londra, Dorchester Oteli, akşamın ilerlemiş bir saati

Telefon çaldı, Ivory gözlerini açtı ve şöminenin üzerinde bulunan sarkaçlı saate baktı. Konuşma kısa sürdü. Ceptelefonundan bir arama yapmadan önce kısa süre bekledi.

"Size teşekkür etmek istiyordum. Beni aradı, telefonu şimdi kapadım; bana çok değerli bir yardımda bulundunuz."

"Önemli bir şey yapmadım."

"Tam tersine, yaptınız. Bir satranç maçına ne dersiniz? Amsterdam'da, sizde, gelecek perşembe, oradan ayrılıyor musunuz?"

Ivory, Vackeers'le konuşması bittikten sonra son bir arama daha yaptı. Walter onun verdiği talimatları dikkatle dinledi, indirdiği büyük darbe konusunda onu kutlamayı da ihmal etmedi.

"Fazla umutlanmayın Walter, çabalarımızın sonucunu henüz almış değiliz. Buraya dönmesini sağlasak bile Keira için tehlike geçmiş olmayacak. Sir Ashton vazgeçmeyecektir, onu şiddetle sarstım, hem de kendi evinde ama başka seçeneğim yoktu. Benim deneyimime güvenin, fırsatını bulduğu anda öcünü alacaktır. Bu durum aramızda kalsın, Adrian'ı kaygılandırmanın henüz bir faydası yok, onu o hastaneye düşüren nedenler hakkında hiçbir bilgisi olmasın."

"Keira'yla ilgili mesele hakkında onu ne şekilde aydınlatmalıyım?"

"Bir şeyler uydurun, durumun sizden kaynaklandığını söyleyin."

Atina, ertesi gün

Elena'yla annem, sabahı benim baş ucumda geçirmişti; hastaneye yattığımdan bu yana her gün yaptıkları gibi, Hydra'dan kalkan ilk gemiye saat yedide binmişlerdi. Saat sekizde Pire'ye varır varmaz, onları yarım saat sonra hastanenin önüne bırakacak olan otobüse koşmuşlardi. Kafeteryada sabah kahvaltısını atıştırdıktan sonra, elleri kolları yiyeceklerle, çiçeklerle dolu olarak odamdan içeri girmiş, köy sakinlerinin yolladığı "geçmiş olsun" dileklerini bana iletmişlerdi. Her gün olduğu gibi, akşamüstüne doğru kalkacak, otobüse binip Pire'de inecek, evlerine dönmek üzere kalkan son gemiye bineceklerdi. Hastalandığımdan bu yana Elena dükkânını açmamıştı, annem de zamanını mutfakta geçiriyor, büyük bir sevgiyle hazırladığı yemekleri de oğlunun sağlığıyla ilgilenen hemşirelerin günlük yaşantısına iyilik katar umuduyla onlara taşıyordu.

Neredeyse öğle olmuştu ve onların bitip tükenmez konuşmalarının bana, bu berbat zatürreenin olumsuz yan etkilerinden daha çok zarar verdiğinden emindim.

Ama kapıya vurulduğunda ikisi birden sustu. O zamana kadar böyle bir olaya hiç tanık olmamıştım; o kadar şaşırtıcıydı ki güneşli bir günde cırcırböceklerinin birdenbire susması gibi bir şeydi. Walter içeri girerken benim şaşkın halimin farkına vardı.

"Ne var, ne oluyor?" diye sordu.

"Hiç, hiçbir şey yok."

"Var, bunu gayet iyi anlıyorum, hepinizde bir tuhaflık var."

"Kesinlikle yok, siz içeri girdiğinizde harika teyzem, annem ve ben konuşuyorduk, hepsi bu."

"Ne konuşuyordunuz?"

Annem hemen söze girdi.

"Bu hastalığın belki de beklenmedik yan etkileri vardır," diyordum ben.

"Ya öyle mi?" diye sordu Walter, kaygılı bir havayla, "Doktorlar ne dedi?"

"Ha, onlar Adrian'ın gelecek hafta taburcu olabileceğini söyledi; ama annesinin ne söylediğini merak ediyorsanız, annesi oğlunun biraz sersemleştiğini söylüyor, öğrenmek istiyorsanız, tıbbi bilanço bu işte. Kız kardeşimle gidip birer çay için Walter, ben bu arada Adrian'la bir şeyler konuşacağım."

"Bu beni mutlu eder ama önce benim konuşmam gerek, alınmayın sakın, onunla erkek erkeğe konuşmalıyım."

"Mademki kadınlar burada hoş karşılanmıyor," dedi Elena ayağa kalkarken, "biz de dışarı çıkalım bari!"

Teyzem annemi dışarı çekip bizi yalnız bıraktı, Walter'ı ve beni.

"Harika haberlerim var," dedi Walter yatağımın kenarına oturarak.

"Siz yine de kötüsünden başlayın."

"Altı gün içinde bir pasaport çıkartmamız gerekiyor ama bunu Keira burada yokken elde edemeyiz!"

"Neden söz ettiğinizi anlamıyorum."

"Ben de bundan kuşkulanıyordum ama ne yapayım, kötüsünden başlamamı istediniz, bu sistemli kötümserlik, sonuçta sinir bozucu. Tamam, dinleyin beni şimdi, size ne zaman, 'vereceğim iyi bir haber var', desem, aynı durumla karşılaşıyorum. Akademimizin yönetim kurulunda, ilişkilerimin iyi olduğu bazı etkili kişiler var, bunu size söylemiş miydim?"

Walter bana, bizim Akademi'nin bazı büyük Çin üniversiteleriyle değişim programları başlattığını anlattı. Benim bundan haberim yoktu. Ayrıca, karşılıklı gidişgelişler arttıkça, o ülkenin diplomatik hiyerarşisi içinde farklı kademelerde ilişkiler kurulmuş. Walter bana, bu bağlantılar sayesinde çarkları hâlâ dönmekte olan sessiz sedasız çalışan bir mekanizma kurmanın başarılabildiğini söyledi... Babası iktidarın nimetlerinden yararlanan bir yargıç olan ve doktorasını Akademi'de yapan bir kız öğrenci, Majesteleri'nin vize servislerinde çalışan bazı diplomatlara ulaşmış, meslek yaşamının büyük bir bölümünü Beijing'de geçiren ve Çin'deki yüksek dereceli memurlardan bazılarını tanıyan Türkiye'de görevli bir konsolos aracılık yapmış ve çarklar ülkeden ülkeye, kıtadan kıtaya dönmeyi sürdürmüş, ta ki Sichuan Eyaleti'nde tetik düşene kadar. Batılı genç kızı savunan avukatın üstlendiği davayla ilgili olarak yaptığı ön görüşmelerde yapmış olabileceği bir dil hatası yüzünden o davayı üstlenen yargıca durumu yanlış aktarmış olabileceği, oysa gerekli belgelere sahip olmadığı için mahkûm olan yabancı uyruklu o kişinin yasal bir pasaporta sahip olduğu ortaya çıkmış, bu nedenle yumuşayan yerel otoriteler kısa süreden beri durumu inceliyormuş. İyi niyetin dikkate alınması gerektiğinden, yargıç uygun görürse, Chengdu mahkemesine bu yeni kanıt kısa sürede ulaştırıldığında Keira affedilecekmiş. Bu durumda onu Çin Halk Cumhuriyeti sınırlarından dışarı çıkarmak için yapılacak iş oraya gitmekten ibaret kalıyormuş.

"Ciddi misiniz?" diye sordum yerimden bir anda fırlayıp Walter'a sarılarak.

"Şaka yapıyor gibi bir halim mi var? Çektiğiniz eziyeti daha fazla uzatmamak için, bunları size oturup soluk almadan anlattığımı dikkate alma inceliğini gösterebilirdiniz bana!"

O kadar mutluydum ki onu çılgınca vals yapmaya sürükledim. Annem içeri girdiğinde, hastane odasının ortasında hâlâ dans ediyorduk. Annem ikimize de baktı ve kapıyı üzerimize kapadı.

Koridorda uzun uzun iç geçirdiğini, Elena'nın da ona, "Başlama yine!" diye çıkıştığını duyduk.

Biraz başım dönüyordu, yatağıma dönmek zorunda kaldım.

"Ne zaman serbest kalacak, ne zaman?"

"Ah, aslında ilk önce öğrenmeniz gereken öteki küçük haberi unuttunuz galiba. Çinli yargıç, pasaportunu altı gün içinde eline ulaştırdığımız takdirde Keira'yı affetmeyi kabul ediyor. O değerli 'belge' ırmağın dibinde dinlenmekte olduğu için, bize yeni bir pasaport gerekiyor. İlgili kişi serbest olmadığı, sürenin de çok az oluşu nedeniyle, bunu başarmak olanaksız gibi görünüyor. Karşı karşıya bulunduğumuz sorunu şimdi daha iyi anladınız mı?"

"Altı gün ha, önümüzde yalnızca bu kadar zaman mı var?"

"Bir günü Chengdu mahkemesine ulaşmak için harcayacağımızı düşünürseniz, yeni bir pasaport çıkarmak için önümüzde beş gün var demektir. Bir mucize olmazsa, bunu nasıl başarırız bilemiyorum."

"O pasaportun ille de yeni bir pasaport olması mı gerekiyor?"

"Akciğerinizdeki mikrop beyninizi de etkilememişse diye söylüyorum, gümrük memuruna benzer bir halim yok benim! Geçerli bir belge olduğu takdirde her pasaport işimizi görür, o soruyu neden sordunuz?"

"Çünkü Keira çift uyruklu bir vatandaştır, Fransız ve İngiliz. Benim de beynim sağlıklı olduğundan (o konuda kaygılandığınız için size teşekkür ederim), Çin'e girerken onun İngiliz pasaportunu kullandığını, vizelerin o pasaporta işlendiğini çok iyi hatırlıyorum, çünkü o işlemi yaptırmak için devlet dairesine giden bendim. O ikinci pasaportu her zaman yanında taşıyordu. Arabada mikrofon bulduğumuzda, çantasını karıştırdık ve Fransız pasaportunun yok olduğunu gördük, bundan eminim."

"İyi bir haber bu, ama o pasaport nerede? Oyunbozanlık etmek istemiyorum ama onu arayıp bulmak için çok az zamanımız var."

"Nerede olduğuna dair hiçbir fikrim yok..."

"En azından, çok yol aldığımızı söyleyebiliriz. Buraya tekrar dönmeden önce bir-iki telefon görüşmesi yapacağım. Anneniz ve teyzeniz dışarıda bekliyor ve ben onların bizim kaba insanlar olduğumuzu düşünmelerini istemiyorum."

Walter odadan çıktı, hemen arkasından annem ve teyzem içeri girdi. Annem koltuğa oturdu, yatağımın karşısında duvarda asılı duran televizyonu açtı, bana tek söz bile etmedi, onun bu davranışı Helena'yı gülümsetti.

"Gerçekten sevimli biri şu Walter, değil mi?" dedi teyzem, yatağımın kenarına ilişerek.

Gözlerinin içine ısrarla baktım. Annemin yanında bundan söz etmek için uygun zaman değil der gibi baktım teyzeme.

"Hatta yakışıklı, sen de öyle bulmuyor musun?" diye sürdürdü teyzem benim ricamı yok sayarak.

Annem gözünü ekrandan ayırmadan benim yerime yanıt verdi.

"Hatta genç, bana sorarsan tabii! Ama siz ben burada yokmuşum gibi davranın! İki erkek baş başa konuştuktan sonra, teyzeyle yeğenin bir köşeye çekilip konuşmasından daha doğal ne olabilir ki; analar hesaba katılmaz! Bu program biter bitmez hemşirelerle lak lak etmeye gideceğim. Kim bilir, belki onlar oğlum hakkında bir şeyler söylerler bana!"

"Yunan trajedisi diye bir şeyden neden söz edildiğini anlıyorsun, değil mi?" dedi Elena bana, bize sırtı dönük oturmayı sürdüren, gözünü ekrandan ayırmayan ama konuştuklarımızın tek sözünü bile kaçırmamak için televizyonun sesini kısmış olan anneme gözucuyla bakarak.

Televizyonda, Tibet'in yüksek yaylalarında yaşayan göçebe kabilelerle ilgili bir program yayınlanıyordu.

"İnsaf, bu programı şimdiye kadar en az beş kez yayınladılar," diye iç geçirdi annem televizyonu kapatırken. "Ee, bu surat da ne böyle?"

"O belgeselde küçük bir kız çocuğu yok muydu?"

"Bilmiyorum, olabilir, neden sordun?"

Ona yanıt vermek istemiyordum. Walter kapıyı tıklattı. Elena, oğlunun sohbetinden biraz yararlanabilmesi için ablasını yalnız bırakmak istediğini ileri sürerek ona kafeteryaya inmeyi önerdi. Walter da bu öneriyi, bir daha tekrarlanmasına fırsat vermeden hemen kabul etti.

"Oğlumun sohbetinden biraz yararlanmakmış!" diye bağırdı annem kapı kapanır kapanmaz. "Sen hastalandığından, arkadaşın da buraya geldiğinden beri onu bir görmeliydin, kendini genç kız sanıyor. Gülünç."

"Gönlünü kaptırmanın yaşı yoktur, ayrıca bu onu mutlu kılıyorsa, yapacak bir şey yok."

"Onu mutlu kılan, gönlünü kaptırması değil, birinin ona kur yapması."

"Peki, ya sen? Sen de yaşamını yeniden kurmayı düşünebilirsin, öyle değil mi? Oldukça uzun süreden beri yastasın. Evine bir erkeğin gelmesi, babamı kalbinden atacağın anlamına gelmez."

"Bunu bana sen mi söylüyorsun? Benim evimde tek bir erkek olacak, o da senin baban. Mezarlıkta yatmakta bile olsa, o her yerde var, her gün kalktığımda onunla konuşuyorum, mutfağımda onunla konuşuyorum, çiçeklerimle meşgul olurken terasımda, kasabaya inerken yolda ve akşam yatağıma yattığımda hep onunla konuşuyorum. Baban artık yok diye, yalnız değilim ben. Ama Elena benim gibi değil, baban gibi bir erkekle karşılaşma şansını hiç yakalayamadı."

"Bu da onun flört etmesine göz yummak için bir başka neden, öyle düşünmüyor musun?"

"Teyzenin mutluluğuna karşı çıkmıyorum ama bunu oğlumun bir arkadaşıyla yapmasa daha çok sevinirdim. Belki de kocamış bir insanım, bunu biliyorum, benim de hatalarım olabilir. Madem gönlünü kaptıracak birini arıyordu, Walter'ın seni ziyarete gelen o arkadaşına yanaşsa daha iyi olurdu."

"Hangi arkadaşı?"

"Bilmiyorum, birkaç gün önce koridorda fark ettim

onu, sen henüz kendine gelmemiştin. Onunla tanışmaya fırsatım olmadı, ben gelirken o gidiyordu. Her neyse, yakışıklı bir adamdı, kehribar rengi teni vardı, onu çok zarif buldum. Ayrıca teyzenden yirmi yaş küçük değildi, ondan bir o kadar yaşlıydı."

"Peki, kim olabileceği hakkında hiçbir fikrin yok mu?"

"Şöyle bir karşılaştık. Sen şimdi dinlen ve eski gücüne kavuş. Konuyu değiştirelim, bizim iki kumrunun koridorda kıkırdadığını duyuyorum, şimdi içeri girerler."

Elena annemi almaya geliyordu, Hydra'ya kalkacak son gemiyi kaçırmak istemiyorsa gitmenin zamanı gelmişti. Walter onlara asansöre kadar eşlik etti, hemen sonra da benim yanıma geldi.

"Teyzeniz bana sizin çocukluğunuzla ilgili iki-üç öykü anlattı, çok hoş bir kadın."

"Öyle diyorsanız, öyledir!"

"Canınızı sıkan bir şey mi var, Adrian?"

"Annem birkaç gün önce, yanınızda beni ziyarete gelmiş olması gereken bir dostunuzu görmüş, kimdi o?"

"Anneniz yanılıyor olmalı, o kişi bana aradığı yere nasıl gideceğini soran bir ziyaretçiydi herhalde, ayrıca şimdi sizinle konuşurken aklıma geldi, akrabasını arayan bir beydi o, hemşirelerin odasına gönderdim."

"Keira'nın pasaportuna ulaşmak için bir yol buldum galiba."

"Bu daha ilginç işte, sizi dinliyorum."

"Kız kardeşi Jeanne, belki bize yardım eder."

"Peki, o Jeanne'a nasıl ulaşacağımızı biliyor musunuz?"

"Evet, yani hayır," dedim, sıkıntılı bir şekilde.

"Evet mi, hayır mı?"

"Geçirdiği kazayı ona haber vermeye şimdiye kadar cesaret edemedim."

"Keira'nın kız kardeşine haber vermediniz, ona üç aydır telefon bile etmediniz mi?"

"Telefonda ona kardeşinin öldüğünü söylememe olanak yoktu; ayrıca kalkıp Paris'e gitmeye de gücüm yoktu."

"Ne büyük alçaklık! Olacak şey değil, onun ne büyük kaygılar içinde olduğunu düşünebiliyor musunuz? Ayrıca, nasıl oluyor da şimdiye kadar ortalıkta görünmez?"

"Jeanne'la Keira'nın uzun süre haberleşmemesi ender rastlanan bir durum değil."

"Öyleyse sizi en kısa zamanda onunla temas kurmaya çağırıyorum, en kısa zaman derken, bugünü kastediyorum!"

"Hayır, onu bizzat gidip görmem gerek."

"Gülünç olmayın, yatağa çakılmış durumdasınız, bizim de kaybedecek zamanımız yok," diye karşılık verdi Walter bana telefonun ahizesini uzatarak. "Vicdanınızla yüzleşin ve o telefon konuşmasını şimdi yapın."

Vicdanımla yüzleşmek, bunu iyi kötü zaten yapmıştım; Walter beni odada yalnız bırakır bırakmaz, Branly rıhtımındaki müzenin telefonunu buldum. Jeanne toplantıdaydı, beni ona bağlayamıyorlardı. Numarayı birkaç kez çevirdim, santral memuru bana ısrar etmenin bir yararı olmadığını söyleyinceye kadar. Jeanne'ın benimle konuşmaya niyeti olmadığını, beni Keira'nın suskunluğunun suç ortağı olarak gördüğünü, ona haber vermediğim için bana kızdığını sezdim. Son bir kez daha arayıp o santral memuruna Jeanne'la çok acele görüşmem gerektiğini, bunun kardeşi için ölüm kalım meselesi olduğunu söyledim.

"Keira'nın başına bir şey mi geldi?" diye sordu Jeanne kaygılı ve titreyen bir sesle.

"İkimizin de başına bir olay geldi," diye yanıtladım derin bir üzüntüyle. "Size ihtiyacım var Jeanne, hem de hemen."

Başımıza geleni ona anlattım, Huang Irmağı bölümünü kısa geçtim, hangi koşullarda meydana geldiğini es geçerek yaptığımız kazayı anlattım. Keira'nın tehlikede olmadığına onu inandırdım, saçma bir resmî belge eksikliği yüzünden tutuklandığını, Çin'de kaldığını açıkladım. Tutukevi sözünü ağzıma almadım, söylediğim her tümcenin Jeanne için bir darbe olduğunu hissediyordum; bir-

çok kez hıçkırıklarını tutmaya çalıştı, ben de heyecanımı frenlemek zorunda kaldım. Yalan söylemeyi beceremem, hiç beceremem. Jeanne, durumun benim kendisine itiraf ettiğimden çok daha kaygı verici olduğunu hemen anladı. Kız kardeşinin sağlığının yerinde olduğu konusunda bana yemin üzerine yemin ettirdi. Kız kardeşini ona sağ salim getireceğime söz verdim; bunu yapabilmek için de onun pasaportunun en kısa sürede elime geçmesi gerektiğini söyledim. Jeanne pasaportun nerede olabileceğini bilmediğini söyledi ama hemen bürodan çıkıp Keira'nın dairesinin altını üstüne getirecekti; beni de en kısa sürede arayacaktı.

Telefonu kapattığımda müthiş canım sıkıldı. Jeanne'la konuşmak içimdeki özlem duygusunun yeniden kabarmasına, Keira'nın yokluğunu daha fazla hissetmeme, kısacası yaramın deşilmesine yol açmıştı.

Jeanne, Paris'i bu kadar kısa süre içinde hiç kat etmemişti. Rıhtımlarda giderken üç kırmızı ışıkta geçti, bir kamyonetle çarpışmaktan ise son anda kurtuldu, III. Alexandre Köprüsü'nde aniden yön değiştirdi, büyük bir klakson uğultusu içinde küçük arabasının kontrolünü zar zor sağladı. Otobüs duraklarının hepsini geçici olarak işgal etti, çok kalabalık bir bulvarda kaldırımın üzerinden gitti, neredeyse bir bisikletliye çarpıyordu ama mucizevi şekilde bir kazaya yol açmadan eve ulaştı.

Binanın girişinde kapıcı dairesinin kapısını çaldı, ondan kendisine yardım etmesini istedi. Madam Hereira, Jeanne'ı hiç bu halde görmemişti. Asansör üçüncü katta taşımacılar tarafından işgal edilmişti, merdivenleri üçer-dörder çıktılar. Daireye geldiklerinde Jeanne, Madam Hereira'dan salonu ve mutfağı aramasını istedi, kendisi de odalara bakacaktı. Hiçbir şeyi rastlantıya bırakmamak, bütün dolapları açmak, çekmeceleri boşaltmak, Keira'nın pasaportunu her neredeyse bulmak gerekiyordu.

Bir saat içinde dairenin altını üstüne getirmişlerdi. Hiçbir hırsız ortalığın altını üstüne bu kadar getiremezdi. Kitaplıktaki kitaplar yerlerdeydi, giysiler odalara darma-

dağın atılmıştı, koltuklar tersine dönmüştü, yatak bile bozulmuştu. Jeanne umudunu yitirmeye başlamıştı ki, Madam Hereira dairenin girişinden ona bağırdı. Jeanne kadının yanına koştu. Öteberilerin içine konduğu konsol baş aşağı duruyordu ama kapıcı kadın küçük bordo belgeyi zaferle elinde sallıyordu. Jeanne kadına sarıldı, yanaklarından öptü.

Jeanne bana telefon ettiğinde Walter oteline dönmüştü, odamda yalnızdım. Uzun süre telefonda kaldık; bana Keira'yı anlatmasını istedim ondan, çocukluklarına dair bazı anıları anlatıp yokluğunu biraz olsun doldurmasını istiyordum. Jeanne bu isteğime iyi niyetle yaklaştı, sanırım Keira'nın yokluğunu o da benim kadar hissediyordu. Pasaportu bana ekspres kuryeyle göndermeye söz verdi. Ona Atina Hastanesi'nin adresini yazdırdım, sonunda bana nasıl olduğumu sordu.

İki gün sonra, doktorların vizitesi her zamankinden uzun sürdü. Göğüs hastalıkları servis şefinin kafasında, durumum hakkında hâlâ soru işaretleri vardı. Bu kadar şiddetli bir akciğer vakasının hiç ön belirti göstermeden ortaya çıkmasına kimse akıl erdiremiyordu. Uçağa binerken sağlığım bütünüyle yerindeydi doğrusu. Doktor bana, o hostes uyanık davranıp kabin şefini uyarmamış olsa, pilot da geri dönmese, muhtemelen Beijing'e inmeden ölmüş olacağımı söyledi. Doktorun ekibi de bu işe hiç akıl erdiremiyordu, bir virüs söz konusu değildi ve meslek yaşamları boyunca böyle bir vakayla karşılaşmamışlardı. İşin özünün, benim tedavilere iyi tepki vermem olduğunu söyledi, omuzlarını silkerek. Başıma en kötüsü gelebilirmiş, ama ben o işten iyi sıyrılmışım. Birkaç günlük nekahet döneminden sonra normal yaşantıma dönebilirmişim. Servis şefi sekiz gün içinde hastaneden çıkabileceğimi söyledi. Tam odadan çıkıyordu ki, Keira'nın

pasaportu geldi. İçinde değerli bir izin belgesi bulunan zarfı açtım ve Jeanne'ın notunu buldum.

"Onu en kısa zamanda bana getirin, size güveniyorum, ailemden geriye kalan tek kişi o."

Notu katladım ve pasaportu açtım. Keira, pasaporttaki resminde biraz daha genç görünüyordu. Giyinmeye karar verdim.

Walter odaya girdi ve beni don gömlek yakaladı; ne yaptığımı sordu.

"Onu bulmaya gidiyorum; beni düşüncemden vazgeçirmeye uğraşmayın, boşuna zahmet etmiş olursunuz."

Walter beni durdurmaya çahşmadığı gibi oradan sıvışmama da yardım etti. Hastanenin öğle uykusu saatlerinde çok tenha olduğundan yakınıp durmuştu, ama durum bu kez lehimizeydi. Ben öteberimi toplarken koridorda gözcülük etti ve yolda hastane görevlilerinden birine rastlamamak için dikkatli davranarak asansöre kadar benimle geldi.

Yandaki odanın önünden geçerken kapının eşiğinde tek başına ayakta duran küçük bir kız gördük. Sırtında, üzerinde uğurböcekleri olan bir pijama vardı, Walter'a eliyle bir işaret yaptı.

"Sen orada mısın yaramaz?" dedi Walter ona yaklaşarak. "Annen daha gelmedi mi?"

Walter bana döndü ve ben onun oda komşumu çok iyi tanıdığını anladım.

Ben de kendi hesabıma kıza merhaba demek için çöktüm. Bana hınzır hınzır baktı ve kahkahayı bastı. Elma gibi kırmızı yanakları vardı.

Giriş katına yaklaşıyorduk, her şey yolunda gidiyordu. Asansörde bir sedyeciye rastlamıştık, ama adam bize özel bir dikkat göstermemişti. Asansörün kapıları giriş holüne açıldığında, karşımızda annemle Helena'yı bulduk. Bir bu eksikti, kaçma girişimimiz karabasana dönüştü. Annem işe, bağırarak neden ayakta olduğumu sormakla başladı. Koluna girip bir rezalet çıkarmadan benimle birlikte dışarı gelmesini istedim ondan. Kafeteryanın ortasında

sirtaki yapmasını isteseydim, ikna etmek için daha fazla şansım olurdu.

"Doktorlar küçük bir gezinti yapmasına izin verdiler," dedi Walter onu yatıştırmak için.

"Peki, o küçük gezintiye seyahat çantasıyla mı çıkıyor? Siz gezerken, yatmam için belki bana da geriatri kliniğinde bir yatak ayarlamışsınızdır," diye gürledi.

O sırada yanımızdan geçmekte olan iki ambulanscıya döndü, annemin niyetini hemen sezdim: gerekirse güç kullanarak beni odama geri götürmelerini sağlamak. Walter'a baktım ve bu, birbirimizi anlamamız için yeterli oldu. Annem bağırıp çağırmaya başladı, biz holün kapılarına doğru koşmaya başladık ve güvenlikçiler annemin beni yakalamaları için kopardığı feryatlara tepki göstermeye zaman bulamadan kendimizi dışarı attık.

Tam olarak formumda değildim. Sokağın köşesinde göğsümün yandığını hissettim ve şiddetli bir öksürük nöbetine tutuldum. Soluk almakta zorlanıyordum, kalbim deli gibi atıyordu, soluğumu toparlamak için durmak zorunda kaldım. Walter geri döndü ve iki güvenlikçinin bize doğru koşmakta olduğunu gördü. Uyanıklığının deha derecesinde olduğunu gösterdi. Korumalara doğru topallayarak koşup üzgün bir yüzle, yan sokağa kaçan iki kişi tarafından şiddetle tartaklandığını söyledi. Korumalar oraya doğru seğirtirken, Walter bir taksiye seslendi ve bana da yanına gitmemi işaret etti.

Yol boyunca hiç konuşmadı, onu birden suskunluğa gömülmüş görmek, neden böyle davrandığını anlamadığım için beni kaygılandırdı.

Walter'ın otel odası genel karargâhımız oldu, yolculuğumun hazırlıklarını orada yapıyorduk. Yatak, paylaşabileceğimiz kadar büyüktü. Walter birbirimizin alanına geçmemizi önlemek için ortaya, boydan boya bir yastık yerleştirmişti. Ben dinlenirken o günlerini telefon başında geçiriyordu; zaman zaman dışarı çıkıyor, bunu hava

almak için yaptığını söylüyordu. Lütfedip de söylediği sözler bu kadardı, benimle neredeyse hiç konuşmuyordu. Otele kaçtığımızdan beri, aynı insan değildi.

Bir akşam odada yemeğimizi yerken Walter benimle konuşmaktan kaçınmak için, her zaman yaptığı gibi televizyonu açmıştı; kumandayı kapıp televizyonu kapattım.

"Bana neden bu kadar surat yapıyorsunuz?"

Walter kumandayı elimden koparırcasına aldı, televizyonu yeniden açtı.

Yerimden kalktım, duvardaki prizden televizyonun fişini çekip karşısına dikildim.

"Hoşunuza gitmeyecek bir şey yaptıysam, sorunu burada çözüp bu durumu sona erdirelim."

Walter bana uzun uzun baktı ve hiçbir şey söylemeden gidip banyoya kapandı. Kapıya vurup durmam boşunaydı, açmıyordu. Birkaç dakika sonra üzerinde pijamayla dışarı çıktı ve bana kare desenli kumaşı az da olsa gülünç buluyorsam, döşemenin üzerinde yatabileceğimi söyledi, sonra yorganın altına kayıp bana iyi geceler demeden ışığı söndürdü.

"Walter," dedim karanlıkta, "ne yaptım ben sana, ne oluyor?"

"Olan şu ki, size yardımcı olmak zaman zaman benim için çekilmez hale geliyor."

Yeniden sessizlik oldu ve ben, son zamanlarda benim için katlandıklarına yeterince teşekkür etmediğimi fark ettim. Yaptığım bu kabalık onu kırmıştı kuşkusuz; ondan özür diledim. Walter bana, özür dilememin umurunda bile olmadığını söyledi. Bir yolunu bulup da hastanede gösterdiğimiz kabul edilemeyecek davranış için annemin, özellikle de teyzemin bizi bağışlamasını sağlarsam, bana minnettar kalacağını söyledi. Sonra bana arkasını dönüp sustu.

Işığı yaktım ve yatağın içinde doğruldum.

"Yine ne var?" diye sordu Walter.

"Elena'ya gerçekten vurgun musunuz?"

"Bu sizi neden ilgilendiriyor? Siz Keira'dan başka kim-

seyi düşünmüyorsunuz, sizi yalnızca kendi hikâyeniz kaygılandırıyor, gözünüz kendinizden başka kimseyi görmüyor. Araştırmalarınız ve bulduğunuz o saçma taş parçaları söz konusu olmadığında, kendi sağlığınız söz konusu oluyor; bunlar söz konusu olmadığında, sevgili arkeoloğunuz konu oluyor; her seferinde de zavallı Walter yardıma çağrılıyor. Walter şuraya, Walter buraya ama ben size biraz açılacak olsam, beni başınızdan savıyorsunuz. Bütün bunlardan sonra kalkıp da benim heyecanlarımın sizi ilgilendirdiğini söylemeyin bana; çünkü size bir kez açıldım, siz de beni alaya aldınız!"

"Sizi temin ederim ki öyle bir niyetim yoktu."

"Tamam, o iş zaten bozuldu! Uyuyabilir miyiz artık?"

"Bu tartışmayı tamamlamadan uyuyamayız."

"Ne tartışması?" diye öfkelendi Walter. "Konuşan yalnızca sizsiniz."

"Walter, teyzeme gerçekten tutkun musunuz?"

"Hastaneyi bu şekilde terk etmenize yardımcı olarak onun canını sıkmış olmam, benim de canımı sıktı, bu yanıtın sizce bir anlamı var mı?"

Çenemi kaşıyıp kısa bir süre düşündüm.

"Bu işte hiçbir suçunuz olmadığını kanıtlayıp sizi bağışlamasını sağlarsam, bana kızmaktan vazgeçer misiniz?"

"Siz bunu yapın da sonra düşünelim!"

"Hemen yarın ilk işim bu olacak."

Walter'ın yüz çizgileri gerginliğini yitirmişti, ben de kendimde hafifçe gülümsemeye hak gördüm; ışığı söndürerek bana arkasını döndü.

Beş dakika sonra, ışığı yeniden yakarak bir sıçrayışta yatakta dikildi.

"O işi neden bu akşam yapmıyorsunuz?"

"Elena'yı bu saatte aramamı mı istiyorsunuz?"

"Saat daha on. Size Çin için iki günlük bir vize ayarladım, teyzenizin beni bağışlamasını bu gece sağlayın, olmaz mı?"

Kalktım, anneme telefon ettim. Çeyrek saat boyunca ağzımı açmaya fırsat bulamadan onun yakınmalarını din-

ledim. Tehlikede olduğunu bilse, dünyanın neresinde olursa olsun babamı aramaya gidip gitmeyeceğini sordum ona. Düşündü. O anda annemin gülümsediğini görmek için yanında olmama hiç gerek yoktu. Bana iyi yolculuklar dileyip yolda oyalanmamamı istedi. Ben Çin' deyken, dönüşümüzde Keira'yı ağırlamak için ona layık yemekler hazırlayacağını söyledi.

Telefonu tam kapatacağı sırada, ona neden telefon ettiğimi anımsadım ve bana Elena'yı vermesini istedim. Teyzem konuk odasına çekilmişti, yine de annemden onu telefona çağırmasını rica ettim.

Elena bizim kaçışımızı müthiş romantik bulmuştu. Bunca tehlikeyi göze aldığına göre, Walter ender bulunan bir dost olsa gerekti. Bu söylediklerini anneme aktarmamam için bana yemin ettirdi.

Banyoyu arşınlayıp durmakta olan Walter'ın yanına gittim.

"Ee?" dedi bana kaygıyla.

"'Ee'si şu: Ben Beijing'e doğru uçarken, siz Hydra'ya giden gemiye binebileceksiniz. Teyzem birlikte akşam yemeği yemek için sizi limanda bekleyecek, ondan musakka yapmasını istemenizi öneririm, o yemek onun vazgeçemediği küçük zararsız günahıdır ama bu aramızda kalsın, ben size hiçbir şey söylememiş olayım."

Bu sözlerden sonra, kendimi yorgun hissettiğim için ışığı söndürdüm.

Aynı hafta cuma günü Walter bana havaalanına giderken eşlik etti. Uçak saatinde kalktı. Atina semalarında yükselirken, uçağın kanatlarının altında silinip giden Ege Denizi'ne baktım ve tuhaf bir *déja vu* duygusuna kapıldım. On saat içinde Çin'de olacaktım...

Beijing

Gümrük işlemleri tamamlanır tamamlanmaz, Chengdu aktarmalı bir uçağa bindim.

Orada beni, Çinli yetkililer tarafından görevlendirilmiş bir çevirmen bekliyordu. Beni kentin öte yanındaki adalet sarayına götürdü. Keira'nın dosyasına bakan yargıçla görüşebilmek için rahatsız bir bankın üzerinde saatlerce bekledim. Başım ne zaman önüme düşse –yirmi saattir gözümü yummamıştım– yanımdaki çevirmenden dirsek yiyordum; öyle bir mekânda gösterdiğim bu davranışın kabul edilemez olduğunu bana anlatmak için de her seferinde iç geçiriyordu. Akşama doğru, önünde çile çektiğimiz kapı sonunda açıldı. Bürodan, koltuğunun altında bir yığın dosya olan yapılı bir adam çıktı ve bana hiç dikkat etmedi. Bir sıçrayışta yerimden kalkıp yanımdakinin itirazına aldırmadan adamın peşinden koştum; o da öteberisini toplayıp arkamdan seğirtti.

Yargıç durdu, karşısında tuhaf bir hayvan varmış gibi beni tepeden tırnağa süzdü. Ona ziyaretimin nedenini anlattım, kararın geçersiz kılınıp tutuklunun salıverilmesi için, kendisine Keira'nın pasaportunun sunulmasına karar verildiğini söyledim. Çevirmen benim söylediklerimi aktarmak için elinden geleni yapıyordu, kendinden emin olmayan ses tonu, benim konuştuğum yetkiliden ne kadar korktuğunu gösteriyordu. Yargıcın sabrı yoktu. Ran-

devu almamıştım, bu yüzden de bana ayıracak zamanı yoktu. Ertesi gün bir davaya bakmak üzere Beijing'e gidecekti ve daha yapacak çok işi vardı.

Önüne geçtim, biraz da yorgunluğun etkisiyle soğukkanlılığımı yitirdim.

"Kendinize saygı gösterilmesini sağlamak için acımasız ve ilgisiz olmanız mı gerekiyor?" diye sordum yargıca.

Çevirmenimin rengi attı. Rengi kaygı verici biçimde soldu, kekeledi, söylediklerimi ona aktarmayı kesinlikle reddetti ve beni kolumdan tutup kenara çekti.

"Aklınızı mı kaçırdınız siz? Kiminle konuştuğunuzu biliyor musunuz? Söylediklerinizi ona çevirecek olsam, bu akşam tutukevinde yatacak olan biz oluruz."

Engellemeleri umurumda bile değildi, onu ittim ve bizden uzaklaşmış olan yargıcın ardından koşup yeniden önüne dikildim.

"Bu akşam, hayatta yükseldiğiniz bu yeri kutlamak için güzel bir şişe şampanya açtığınızda, karınıza çok güçlü, çok önemli bir insan olduğunuzu, öyle ki zavallı masum bir insanın yazgısının vicdanınızı artık kaygılandırmadığını söyleyin. Çörek, börek atıştırırken çocuklarınızı da düşünün, babalarının ne kadar şerefli, ahlaklı ve saygın bir insan olduğunu anlatın, onlara nasıl bir dünya bırakacağınızı, o dünyada, yargıçların adalet dağıtmaktan daha önemli işleri olduğu için suçsuz kadınların tutukevinde çürüdüğünü anlatın, bütün bunları benim adıma ailenize söyleyin, böylelikle ben de, Keira da, sizin kutlamanıza katılmış gibi oluruz!"

Bu kez çevirmenim, susmam için yalvararak beni zorla kenara çekti. O bana nutuk atarken yargıç bize baktı ve sonunda benimle konuştu.

"Dilinizi çok iyi bilirim, Oxford'da öğrenim gördüm ben. Çevirmeniniz haksız değil, sizde biraz görgüsüzlük, biraz da küstahlık olduğu kesin."

Yargıç saatine baktı.

"O pasaportu bana verin ve burada bekleyin. Sizinle ilgileneceğim."

Belgeyi ona verdim, elimden koparırcasına aldı ve acele adımlarla bürosuna yöneldi. Beş dakika sonra arkamda iki polis belirdi; orada olduklarını henüz fark ettiğimde, beni bileklerime kelepçe takıp yaka paça götürüyorlardı. Çevirmenim alı al moru mor beni izledi, elçiliğe hemen ertesi gün haber iletmeye söz verdi. Polisler ona uzaklaşmasını söyledi, kendimi beni içine paldır küldür ittikleri küçük bir kamyonette buldum. Engebeli bir yolda üç saat gittikten sonra, en kötü karabasanlarda bile görmediğim manastırlarla ilgisi olmayan küçüklükteki Garther Tutukevi'nin avlusundaydım.

Çantamı, saatimi, pantolonumun kemerini aldılar. Kelepçeler çıkarıldıktan sonra, sıkı gözetim altında, hücre arkadaşımla tanışacağım deliğe götürüldüm. En azından altmış yaşında, ağzında tek diş kalmadığı gibi, diş kökü, parçası bile kalmamış bir adamdı. Buraya hangi suçtan kapatıldığını öğrenmek isterdim ama karşılıklı konuşamayacağımız anlaşılıyordu. O üstteki ranzada yatıyordu, durum böyle olunca ben de alttaki ranzaya yerleştim; koridorda rahatça dolaşan iri bir fare görmeseydim benim için fark etmeyecekti. Başıma neler geleceğini bilemiyordum ama Keira'yla bu binada buluşmuştuk ve bu düşünce benim, içindeki tek yıldızın gardiyanların kasketindeki kızıl yıldız olduğu o tutukevine dayanmamı sağladı.

Bir saat sonra kapı açıldı ve ben, yemekhaneye giden merdivenleri uygun adımlarla inen uzun tutuklu kuyruğuna katılan hücre arkadaşımın peşine takılarak onun adımlarına ayak uydurdum. Çok büyük bir salona vardık; tenimin beyazlığı herkeste şaşkınlık yarattı. Masalara oturmuş olan tutuklular beni incelediler, daha beterini bekliyordum ama beni alaya aldıktan sonra her biri burnunu yeniden tabağına gömdü. İçinde pirinç ve tatsız bir et parçası bulunan çorba beni rejim yapmaya davet ediyordu, bundan gocunmadım. Herkes başını tabağının üzerine eğmişti, bundan yararlanarak yemekhanenin uzun bir tel kafesle ayrıldığı bölüme, kadınların yemek yediği bölüme baktım. Kalbim küt küt atmaya başladı,

Keira'nın bizden birkaç metre ötedeki sıralara oturmuş yemek yiyen kadınların arasında bulunması gerekiyordu. Gardiyanlara sezdirmeden varlığımı ona nasıl belli edebilirdim? Konuşmak yasaktı, masa arkadaşım yanındakinden tuzluğu istediği için ensesine sopayı yemişti. Cezamın ne olabileceğini düşündüm ama daha fazla dayanamadığım için bir sıçrayışta ayağa kalkıp yemekhanenin ortasına doğru, "Keira!" diye bağırdım ve hemen yerime oturdum.

Artık tek bir tabak tıkırtısı, tek bir ağız şapırtısı bile duyulmuyordu. Gardiyanlar hiç kıpırdamadan salonu dikkatle inceledi. Kuralları bozmaya kimin cüret ettiğini hiçbiri saptayamadı. Ortalığa çöken kurşun gibi ağır sessizlik kısa sürdü ve birden tanıdık bir sesin, "Adrian!" diye bağırdığını duydum.

Bütün erkek tutuklular başını kadın tutuklulara, onlar da erkek tutuklulara döndürdü, gardiyanlar da aynı şeyi yaptı; büyük salonda kadın ve erkek tarafı birbirini gözlüyordu.

Yerimden kalkıp parmaklığa doğru yürüdüm, sen de öyle yaptın. O büyük sessizliğin içinde masaları birer birer geçerek birbirimize doğru ilerliyorduk. Gardiyanlar o kadar şaşırmıştı ki hiçbiri yerinden kıpırdayamadı. Erkek tutuklular koro halinde, "Keira!" diye bağırdı; kadın tutuklular onlara hep bir ağızdan, "Adrian!" diye karşılık verdi.

Benden ancak birkaç metre uzaktaydın. Yüzün kâğıt gibi beyazdı, ağlıyordun, ben de öyle. Parmaklığa yaklaştık, hasretle beklediğimiz o an bizi o kadar güçlü kılmıştı ki, ikimiz de bizi bekleyen sopadan korkmuyorduk. Ellerimiz parmaklığın arasından birleşti, parmaklarımız birbirine kenetlendi; ben yüzümü kafese dayadım, sen ağzını benim ağzıma yapıştırdın. Ben sana, bir Çin tutukevinin yemekhanesinde, "Seni seviyorum," dedim, sen de bana beni sevdiğini mırıldandın. Sonra bana, orada ne aradığımı sordun. Seni kurtarmaya gelmiştim. "Bunun için mi bu tutukevine girdin?" diye karşılık verdin bana.

O heyecanın etkisiyle bu ayrıntıyı düşünemediğim doğruydu. Düşünmeye zaman bulamamıştım, kalçalarıma yediğim bir tekme beni dizlerimin üzerine çöktürdü, böbreklerime yediğim ikinci tekmeyle yere yapıştım. Seni sürükleye sürükleye zorla götürdüler, adımı haykırıyordun; beni de götürdüler, adını haykırıyordum.

Hydra

Walter, Elena'dan özür diledi, çok özel koşullar söz konusuydu, Çin'den her an haber beklemeseydi ceptelefonunu asla açık bırakmazdı. Elena ondan, gelen çağrıya yanıt vermesini rica etti. Walter ayağa kalkıp limana doğru birkaç adım atarak lokantanın önündeki masadan uzaklaştı. Ivory ona haberleri soruyordu.

"Hayır efendim, hâlâ haber yok. Uçağı Beijing'e indi, şimdilik haber bu! Hesaplamalarım doğruysa şu anda yargıcı görmüş olması gerekiyor ve onun tutukevinin yolunu tutmuş olduğunu düşünüyorum, belki de buluşmuşlardır. Hak ettikleri bu beraberliğin tadını çıkarmaları için onlara izin verelim. Birbirlerini bulmuş olmaktan ne kadar mutludurlar, düşünebiliyor musunuz? Benimle temasa geçer geçmez sizi arayacağıma söz veriyorum."

Walter telefonu kapatıp masaya döndü.

"Özür dilerim," dedi Elena'ya, "Akademi'den bir meslektaşım benden bilgi istedi."

Elena'nın ısmarladığı mezelerin önünde sohbeti sürdürdüler.

Garther Tutukevi

Yemek sırasında yaptığım edepsizlik tutuklu arkadaşlarımın bana sempati duymasını sağlamıştı. İki muhafızın arasında hücreme dönerken, kendi bölümlerine gitmekte olan tutuklulardan bazılarının sırtıma dostça vurmasını hak etmiştim. Hücre arkadaşım bana sigara ikram etti; bu burada büyük bir armağan sayılsa gerekti. Sigarayı memnuniyetle yaktım ama yakında geçirdiğim akciğer rahatsızlığı yüzünden öksürük nöbetine tutuldum; buysa yeni arkadaşımı çok eğlendirdi.

Yatak yerine konmuş kalasın üzerinde yatak örtüsünden biraz daha kalınca ot minder vardı. Minderle temas edince, yediğim sopaların yerleri acımaya başladı ama o kadar yorgundum ki yatar yatmaz uyudum. Keira'yı yeniden görmüştüm, o iğrenç gece boyunca bana onun yüzü eşlik etti.

Ertesi sabah, tutukevinin her yanında çınlayan bir gongun sesiyle uyandık. Hücre arkadaşım yatağından indi. Yatağın çıkıntısına astığı pantolonuyla çoraplarını giydi.

Bir gardiyan hücremizin kapısını açtı, arkadaşım yemek kabını alıp koridora çıktı; gardiyan bana kımıldamamamı buyurdu. Dünkü davranışım yüzünden yemekhaneye gitmemin yasaklandığını anladım. İçimi hüzün kapladı, Keira'yı yemekhanede yeniden görmek için saatleri saymıştım; beklemem gerekecekti.

Sabah vakti geçip giderken, ona verdikleri ceza beni kaygılandırıyordu. O kadar solgundu ki... ve ben, tanrıtanımaz biri olan ben, yatağımın önünde diz çökmüş, Keira'nın hücre cezasına çarptırılmamış olması için Tanrı Baba'ya çocuklar gibi dua ediyordum.

Avludaki tutukluların sesini duydum. Volta atma zamanı gelmiş olmalıydı. Ben bundan yoksun bırakılmıştım. Kafamın içinde Keira'yla ilgili kaygılar, orada öylece oturuyordum. Yukarıdaki küçük pencereye ulaşabilmek için ayağımın altına tabureyi koydum; böylelikle onu görebileceğimi umut ediyordum. Tutuklular sıralar halinde bir avluya doğru yürüyordu. Ayaklarımın ucunda yükseldiğim sırada dengem bozulunca kaydım ve kendimi yerde buldum; ben yeniden tabureye çıkıncaya kadar avlu boşalmıştı.

Güneş gökyüzünde yükselmişti, öğle olmalıydı. Disipline etmek için beni açlıktan öldürmeye niyetleri yoktu herhalde. Oradan çıkabilmek için çevirmenime güvenmiyordum. Aklıma Jeanne geldi, Atina'dan havalanmadan önce onu aramış ve bugün ona haber ulaştırmaya söz vermiştim. Başıma bir şey geldiğini belki anlardı, belki bizim buradaki konsolosluklarımızı bir-iki gün içinde alarma geçirirdi.

Moralim sıfıra yakın bir durumdayken koridordan ayak sesleri geldi. Hücreme bir gardiyan girdi ve beni kendisini izlemeye zorladı. Geçitten geçtik, demir merdivenlerden aşağı indik ve kendimi, dün eşyalarımın elimden alındığı büroda buldum. Eşyalarımı geri verdiler, bir kâğıt imzalattılar ve ben başıma ne geldiğini daha anlamadan avluya doğru itekliediler. Beş dakika sonra, tutukevinin kapıları arkamdan kapanıyordu, serbesttim. Konuklara ayrılmış park yerinde bir araba duruyordu, kapısı açıldı ve çevirmenim bana doğru ilerledi.

Buradan çıkmamı sağladığı ve kendisinden kuşku duyduğum için ondan özür diledim.

"Bunda benim hiçbir rolüm yok," dedi, "yargıç, bürosundan dışarı çıkıp, sizi bugün öğle üzeri buradan almamı

söyledi. Benden ayrıca, bir gecelik tutukluluğun size kibarlığı öğretmiş olacağını umduğunu söylememi istedi. Ben yalnızca bana söylenenleri aktarıyorum."

"Peki, ya Keira?" diye sordum hemen.

"Arkanıza dönün," diye karşılık verdi çevirmenim sakin sakin.

Kapıların açıldığını gördüm ve ardından sen belirdin. Omzunda bir torba vardı, onu yere bırakıp bana doğru koştun.

Garther Tutukevi'nin önündeki o kucaklaşmamızı asla unutmayacağım. Sana o kadar sıkı sarılıyordum ki, neredeyse soluğun kesilecekti ama sen gülüyordun ve birlikte mutluluk sarhoşluğu içinde dönüp duruyorduk. Çevirmenin öksürmesi, tepinmesi, bizi edepli olmaya davet etmesi boşunaydı, kucaklaşmamızı hiçbir şey engelleyemezdi.

İki öpüşme arasında, senden özür diledim, seni bu çılgın maceraya sürüklediğim için beni bağışlamanı istedim. Beni susturmak için ağzımı elinle kapattın.

"Geldin, beni burada bulmaya geldin," diye mırıldandın.

"Seni Addis Ababa'ya götürmeye söz vermiştim, anımsıyor musun?"

"O sözü senin ağzından ben almıştım, ama sözünü tutman beni müthiş memnun etti."

"Peki ya sen, bu zaman içinde olanlara dayanmak için ne yaptın?"

"Bilmiyorum, uzun bir zamandı, korkunç uzun ama bundan, seni düşünmek için yararlandım, yapabileceğim tek şey buydu. Bu arada, beni hemen Etiyopya'ya götürmeyeceksin, çünkü sonraki parçanın nerede olduğunu bulduğumu sanıyorum; Afrika'da değil."

Çevirmenin arabasına bindik. Bizi Chengdu'ya götürdü; orada birlikte uçağa bindik.

Beijing'de çevirmenimizi, sana duş alabileceğin bir otel bulmazsa ülkeden çıkmayacağını söyleyerek tehdit ettin. Saatine baktı ve bize bir saat verdi, ikimize.

409 numaralı oda. Manzarasına hiç dikkat etmemiş-

tim, sana söyledim, mutluluk insanı dikkatsiz kılıyor. Pencerenin önündeki küçük çalışma masasına oturdum, Beijing önümde uzanıyor ve ben bunu hiç umursamıyorum, üzerinde senin dinlendiğin yataktan başka bir şey görmek istemiyorum. Ara sıra gözlerini açıp geriniyorsun, temiz çarşafların üzerine sere serpe yayılmanın bu kadar rahatlatıcı olduğunun farkına o zamana kadar bu ölçüde hiç varmamış olduğunu söylüyorsun. Yastığı kollarının arasında sıkıp yüzüme fırlatıyorsun, seni yeniden arzuluyorum.

Çevirmen öfkeden kuduruyordur, bir saati aşkın bir süredir buradayız. Kalkıyorsun, senin banyoya gidişini izliyorum, beni röntgencilikle suçluyorsun, bunu yaptığım için senden özür dilemiyorum. Sırtında ve bacaklarında yara izleri olduğunu fark ediyorum. Bana dönüyorsun, bundan söz edilmesini istemediğini gözlerinden anlıyorum, şimdi değil. Duş suyunun şakır şakır aktığını duyuyorum, su sesi bana yeniden güç veriyor ve bana ara sıra kötü bir anı gibi geri gelen o öksürük nöbetini duymanı engelliyor. Bazı şeyler asla eskisi gibi olmayacak, beni çok rahatlatan o umursamazlığı Çin'de yitirdim. Bu odada yalnız kalmaktan korkuyorum; çok kısa bir süre için bile olsa, senden yalnızca basit bir bölmeyle ayrılmış bile olsam ve bunu kendime itiraf etmekten artık korkmuyorum, kalkıp senin yanına gelmekten çekinmiyorum ve bütün bunları sana itiraf etmekten korkmuyorum artık.

Havaalanında, vermiş olduğum bir başka sözü yerine getirdim; biletlerimizin bize verilmesinden hemen sonra, seni hemen bir telefon kulübesine götürdüm, Jeanne'a birlikte telefon ettik.

Önce hanginizin başladığını bilmiyorum ama o büyük terminalin ortasında ağlamaya başladın. Hıçkırıklar arasında gülüyordun. Hem gülüyor, hem de hıçkıra hıçkıra ağlıyordun.

Saat ilerliyor, gitmemiz gerek. Jeanne'a onu sevdiğini, Atina'ya iner inmez onu arayacağını söylüyorsun.

Telefonu kapattığında yeniden hıçkırıklara boğuldun ve seni avutmakta çok zorluk çektim.

Çevirmenimiz bizden daha bitkin görünüyordu. Pasaport kontrolünden geçtik ve onun nihayet rahatladığını gördüm. Bizden kurtulduğu için çok seviniyor olmalıydı ki camın arkasından bize durmadan selam gönderiyordu.

Uçağa bindiğimizde gece olmuştu. Başını uçağın penceresine dayadın ve uçak kalkmadan uyuyakaldın.

Atina'ya inmeye hazırlanırken uçağımız türbülansa girdi. Elimi tuttun, çok sıkıyordun, uçağın inmesi seni kaygılandırıyordu sanki. Bunun üzerine, seni oyalamak için, Narcondam Adası'nda bulduğumuz parçayı çantamdan çıkardım, sana doğru eğilip gösterdim.

"Öteki parçalardan birinin nerede olduğu hakkında bir fikrin olduğunu söylemiştin bana," dedim sana.

"Uçaklar, gerçekten bu tür sarsıntılara dayanabilecek şekilde mi yapılıyor?"

"Kaygılanman için hiçbir neden yok. Ee, öteki parça?"

Serbest kalan elinle –öteki elin elimi giderek daha fazla sıkıyordu– boynundaki kolyeyi çıkardın. İki parçayı birbirine yaklaştırmakta tereddüt ettik ve o anda içine düştüğümüz bir hava boşluğu bizi bunu yapmaktan vazgeçirdi.

"Her şeyi sana yere ayak bastığımızda anlatacağım," dedin bana yalvarırcasına.

"Hiç olmazsa bir ipucu ver, olmaz mı?"

"Kuzey Kanada, Baffin Körfezi'yle Beaufort Denizi arasında bir yerde, kat edilmesi gereken binlerce kilometre, nedenini sana anlatacağım, ama önce sen bana kendi adanı gezdireceksin."

Hydra

Atina'da bir taksiye atladık, iki saat sonra Hydra'ya kalkan küçük gemiye biniyorduk. Sen kabinin içinde oturmuştun, ben geminin kıçına geçmiştim.

"Seni deniz tuttuğunu söyleme bana..."

"Açık havadan yararlanmak istiyorum."

"Titriyorsun ama açık havada olmak istiyorsun? Seni deniz tutuyor, gerçeği neden söylemiyorsun?"

"Çünkü bir Yunanlı için doğuştan denizci olmamak bir kusurdur, bu da bana tuhaf gelmiyor."

"Kısa bir süre önce, açık hava beni çarptığı için benimle alay eden birini tanımıştım..."

"Alay etmiyordum," diye yanıt verdim korkuluğun üzerine eğilerek.

"Betin benzin attı ve titriyorsun, kabine girelim, yoksa gerçekten hastalanacaksın."

Yeni bir öksürük nöbeti geldi, beni içeri götürmene ses çıkarmadım, yine ateşimin çıktığını çok iyi hissediyordum, seni kendi vatanıma getirmiş olmaktan mutluydum ve o ânı hiçbir şeyin bozmasını istemiyordum.

Anneme haber vermek için Pire'ye varmamızı beklemiştim; gemi Hydra'ya yaklaştığında, bana nasıl çıkışacağını tahmin edebiliyordum. Ona şölen sofrası hazırlamamasını söylemiştim, bitkindik ve tek isteğimiz doyasıya uyumaktı.

Annem bizi evinde karşıladı. Senin utangaç davrandığını ilk kez gördüm. İkimizin de yüzünü korkunç buluyordu. Bize terasta hafif bir yemek hazırladı. Elena Teyze, üçümüzü yalnız bırakmak için köyde kalmayı yeğlemişti. Masaya oturur oturmaz annem seni soru yağmuruna tuttu, ona gözlerimi kocaman açarak bakmamın da hiçbir yararı olmadı. Onun oyununa sen de katıldın ve sorularını iyi niyetle yanıtladın. Ben, akşamı sona erdiren yeni bir öksürük nöbetine tutuldum. Annem bizi benim odama kadar götürdü. Çarşaflar mis gibi lavanta kokuyordu, yalıyarları döven denizin sesini dinleyerek uyuduk.

Sabahın erken saatinde kalkıp ayaklarının ucuna basarak yürüdüğünü duydum. Odadan çıktın ama ben kendimi peşinden gelemeyecek kadar bitkin hissediyordum. Mutfakta annemle konuşuyordun, birbirinizle anlaşmış gibiydiniz, o anda yeniden uykuya daldım.

Daha sonra, Walter'ın sabahın ilerleyen saatlerinde adaya ayak bastığını öğrendim.

Elena bir gün önce onu arayıp bizim geldiğimizi bildirmiş, o da hemen uçağa atlayıp gelmişti. Günün birinde bana, Londra ile Hydra arasındaki gidip gelmelerin ve benim maceralarımın, birikimlerini ciddi şekilde sarstığını itiraf etti.

İkindi vaktinin ilk saatlerinde Walter, Elena, Keira ve annem odama girdiler. Yatağımda ateşler içinde bitkin durumda yattığımı görünce hepsinin yüzü allak bullak oldu. Annem, okaliptüs yapraklarından hazırlanmış bir karışıma batırılmış bezle alnıma kompres yaptı. Bu onun eski ilaçlarından biriydi, ne var ki üzerime çöken hastalığa bir çare olamadı. Birkaç saat sonra, bir daha göreceğimi hiç ummadığım bir kadın ziyaretime geldi ama Walter'ın her şeyi not etme alışkanlığı vardı ve bir kadın doktorun telefon numarası, onun küçük kara not defterinin arasından tam zamanında kayıp düştü. Doktor Sophie Schwartz yatağımın kenarına oturup elimi tuttu.

"Bu kez durum çok ciddi, ateşiniz çok yüksek, zavallı dostum."

Ciğerlerimi dinledi, annemin ona sözünü ettiği akciğer hastalığının nüksettiğini hemen saptadı. Beni hemen Atina'daki bir hastaneye kaldırmalarının iyi olacağını söyledi ama hava durumu buna izin vermiyordu. Bir fırtına geliyordu, deniz kabarmıştı, öyle ki onun küçük uçağı bile havalanmayacaktı. Öyle ya da böyle, ben yolculuk yapacak durumda değildim.

"Savaştaysanız ona göre davranırsınız," dedi Keira'ya, "eldeki olanaklarla bir şey yapılması gerekecek."

Ateş üç gün sürdü. Adanın üzerinde yetmiş iki saat boyunca meltem esti. Kyklad Adaları'ndan esen güçlü rüzgâr ağaçları eğiyor, ev çatırdıyordu; damdan birkaç kiremit uçtu. Dalgaların yalıyarlarda patladığını odamdan duyuyordum.

Annem Keira'yı konuk odasına yerleştirmişti, oysa ışıklar söner sönmez Keira yanıma gelip benimle yatıyordu. Kendine ayırdığı sayılı dinlenme zamanlarında, nöbeti kadın doktor devralıyor başımda o bekliyordu. Walter, korkusuna meydan okuyarak beni ziyaret etmek için günde iki kez eşek sırtında evin yokuşunu tırmanıyordu. Odama girdiğinde, tepeden tırnağa ıslanmış olduğunu görüyordum. Bir iskemlenin üzerine çöküyor ve bana bu fırtınayı ne kadar kutsadığını anlatıyordu. Yerleştiği ve alıştığı konuk evinin çatısının bir bölümünü fırtına uçurmuştu. Elena, ona hemen kendi evinde kalmasını önermişti. Keira'nın ilk saatlerini adada ziyan ettiğim için öfkeleniyordum ama hepsinin bir arada olması benim, Atacama Ovası'ndaki yalnızlığımın bir maziye ait olduğunun bilincine varmamı sağladı.

Dördüncü gün meltem hafifledi, ateşim de onunla birlikte düştü.

Amsterdam

Vackeers bir mektubu yeniden okuyordu. Kapıya iki kez hafifçe vuruldu; hiçbir ziyaretçi beklemediği için, hiç düşünmeden çekmecesini açıp elini içine daldırdı. İçeriye, asık suratıyla Ivory girdi.

"Kentte olduğunuzu bana haber verebilirdiniz, sizi alması için havaalanına bir araba gönderirdim."

"Trene bindim, okumakta geciktiğim bir şeyler vardı."

"Akşam yemeği için bir şey hazırlatmadım," dedi Vackeers, çekmeceyi sezdirmeden kapatarak.

"Görüyorum ki soğukkanlılığınızı hâlâ koruyorsunuz," dedi fısıltıyla Ivory.

"Büroda ziyaretime pek az kişi geliyor, habersiz ziyaretler ise daha seyrek oluyor. Gidip bir akşam yemeği yiyelim, oyunumuzu daha sonra oynarız."

"Buraya satranç tahtasının üzerinde sizinle dövüşmeye değil, konuşmaya geldim."

"Ne ciddi bir ses tonu bu! Çok düşünceli görünüyorsunuz, dostum."

"Haber vermeden geldiğim için beni bağışlayın, ama kendime göre nedenlerim vardı ve bunları sizinle paylaşmak isterim."

"Restoranlardan birinde sakin bir masa biliyorum, buraya fazla uzak değil; sizi oraya götürüyorum, yolda yürürken konuşuruz."

Vackeers gabardin yağmurluğunu giydi. Kraliyet Sarayı'nın büyük salonunu kat ettiler; Ivory, mermer tabana resmedilmiş dev dünya haritasının üzerinden geçerken bakmak için durdu.

Dostuna resmî bir ağızla, "Araştırmalar yeniden başlayacak," dedi.

"Bu haberin sizi şaşırttığını söylemeyin sakın, bana göre siz öyle olması için elinizden gelen her şeyi yaptınız."

"Umarım pişman olmam."

"Bu felaket havası da ne oluyor? Sizi tanıyamıyorum, siz ki kurulu düzenleri bozmaya her zaman bayılırsınız! Dünyada büyük bir kargaşaya neden olacaksınız, eteklerinizin zil çalması gerekir. Zaten, sizi bu maceraya en çok iten şeyin ne olduğunu da merak ediyorum: Dünyanın başlangıcıyla ilgili gerçeği keşfetmek mi, yoksa geçmişte sizi yaralayan bazı insanlardan öç almak mı?"

"Başlangıçta, her ikisi de biraz söz konusuydu ama ben bu araştırmada tek başıma değilim, ayrıca bu işe karıştırdığım kişiler yaşamlarını tehlikeye attılar ve yaşamları hâlâ tehdit altında."

"Ve bu durum sizi korkutuyor, öyle mi? Bu, son zamanlarda ihtiyarlığın fena halde başınıza vurmuş olduğunu gösteriyor."

"Korkmuyorum ama bir ikilemle karşı karşıyayım."

"Bu görkemli hol hoşuma gitmediği için değil, ama bu tür bir sohbet için, konuştuklarımız burada biraz fazlaca yankılanıyor sevgili dostum. Dışarı çıkalım isterseniz."

Vackeers salonun batı ucuna doğru, taş duvara açılmış gizli bir kapıya kadar ilerledi ve Kraliyet Sarayı'nın yer altı bölümüne giden merdiveni indi. Yer altı kanalının üzerine yapılmış ahşap geçitler boyunca Ivory'ye rehberlik etti. Ortam nemliydi, yürürken insanın ayağı kayabilirdi.

"Bastığınız yere dikkat edin, bu pis ve soğuk suyun içine düşmenizi istemiyorum. Beni izleyin," diye sürdürdü konuşmasını Vackeers bir el lambası yakarak.

Üzerinde, Vackeers'in bilgisayar odasına gitmek istediğinde kullandığı bir mekanizma bulunan bir kalasın önünden geçtiler. Vackeers orada durmayıp yoluna devam etti.

"İşte geldik," dedi Ivory'ye, "birkaç adım sonra küçük bir avluya çıkacağız. Sizi Saray'a girerken gören oldu mu bilmiyorum, ama çıkarken kimsenin görmeyeceğinden emin olabilirsiniz."

"Ne tuhaf bir labirent, burada asla yolumu bulamazdım."

"Nieuwe Kerk'e çıkan geçide girebilirdik ama orası daha nemlidir, ayaklarımız ıslanabilirdi."

Vackeers bir kapıyı itti, birkaç basamak çıktılar ve kendilerini açık havada buldular. Hava buz gibiydi, Ivory paltosunun yakalarını kaldırdı. İki eski dost, kanal boyunca uzayıp giden Hoogstraat'tan yukarı doğru, yaya olarak ilerledi.

"Ee, sizi kaygılandıran ne?" diye sözünü sürdürdü Vackeers.

"Korunmalarını üstlendiğim iki kişi buluştular."

"Kötü bir haber değil bu. Sir Ashton'a vurduğumuz o kötü darbeden sonra, suratımızı mezar taşı gibi asacağımıza, oturup bunu kutlamamız gerekir."

"Onun işi burada bırakmayacağından korkuyorum."

"Onu kendi evinde kışkırtmakla biraz ileri gitmiş oldunuz, ben size daha ölçülü davranmanızı önermiştim."

"Zamanımız yoktu, genç arkeolog kadının bir an önce özgürlüğüne kavuşması gerekiyordu. Demir parmaklıkların arkasında yeterince acı çekmişti."

"O parmaklıklar, onu Ashton'ın kendisine ulaşamayacağı bir yerde tutmaya yaradı, sonuç olarak sizin astrofizikçi de korunmuş oldu."

"O zırzop herif ona da bulaştı."

"Elinizde buna dair bir kanıt var mı?"

"Bundan eminim, onu zehirletti! Ashton'a ait mülkün yollarında çok miktarda güzelavratotu kümeleri gördüm. O bitkinin meyvesi ciğerlerde önemli sorunlara yol açar."

"Birçok kişinin mülkünde kendiliğinden yetişen güze-

lavratotu olduğundan eminim, ama bu kişilerin hiçbiri 'seri zehirleyici' değil."

"Vackeers, bu adamın neler yapabileceğini ikimiz de biliyoruz, davranışımda belki ileri gittim ama rastgele davranmadım, içtenlikle düşündüğüm şey..."

"Araştırmalarınızı sürdürme zamanının geldiğini düşünüyordunuz! Dinleyin beni Ivory, sizin nedenlerinizi anlıyorum ama araştırmalarınızı tehlikeye girmeksizin sürdürmenize olanak yok. Koruduğunuz kişiler yeni bir parçanın peşine düşecek olursa, ötekilere bunu haber vermek zorunda kalacağım. İhanetle suçlanma tehlikesini sonsuza dek taşıyamam."

"Şu an, Adrian'ın hastalığı kötü biçimde nüksetti, Keira'yla birlikte Yunanistan'da dinleniyorlar."

"O dinlenme olabildiğince uzun sürer umarım."

Ivory ile Vackeers, kanalı geçen bir köprüye saptı. Ivory orada durdu ve köprünün korkuluğuna dirseğini dayadı.

"Burayı seviyorum" diye iç geçirdi Vackeers, "Amsterdam'da en çok sevdiğim yer burası sanırım. Manzaranın ne kadar güzel olduğuna bir bakın."

"Yardımınıza gerek duyuyorum, Vackeers, sizin sadakatinizi biliyorum ve sizden grubunuza ihanet etmenizi asla istemeyeceğim ama eskiden olduğu gibi, er ya da geç gruplaşmalar olacaktır. Sir Ashton, düşmanlarını belirleyecektir..."

"Onları siz de belirleyeceksiniz ve artık masanın çevresinde yer almadığınıza göre, benden, en çok insanı ikna edebilecek olan kişiden, sözcünüz olmamı isteyeceksiniz, istediğiniz bu değil mi?"

"Bu ve biraz daha fazlası," diye iç geçirdi Ivory.

"Daha fazlası ne?" diye sordu Vackeers şaşkınlıkla.

"Artık yararlanamadığım bazı aletlere ulaşmak istiyorum."

"Ne tür aletlere?"

"Bilgisayarınıza, işlemciye ulaşabilmek için."

"Hayır, kabul edemem, bunu derhal saptarlar ve saygınlığım zedelenir."

"Bilgisayarınızın arkasına küçük bir alet bağlamayı kabul ederseniz, bunu yapamazlar."

"Ne tür bir alet?"

"Hem gizli, hem de saptanamayacak bir bağlantı kurmayı sağlayacak bir nesne."

"Siz grubu hafife alıyorsunuz. Onların hesabına çalışan genç bilgisayarcılar en iyiler arasından seçildi, içlerinde herkesi korkutan eski *hacker*'lar bile var."

"Biz ikimiz, bugünkü herhangi bir gençten daha iyi satranç oynuyoruz, güvenin bana," dedi Ivory Vackeers'e küçük bir kutu uzatarak.

Vackeers nesneye yüzünde bir bıkkınlık ifadesiyle baktı.

"Beni izlemeye almalarını mı istiyorsunuz?"

"Ağa ulaşabilmek için sizin şifrenizden yararlanmak istiyorum yalnızca, sizi temin ederim ki hiçbir riske girmiyorsunuz."

"Benden kuşkulanacak olurlarsa, tutuklanıp mahkeme karşısına çıkma riskini taşıyorum."

"Vackeers, size güvenebilir miyim, güvenemez miyim?"

"Benden istediğiniz şeyi düşüneceğim, karar alır almaz da size bildireceğim. Sizin bu küçük meseleniz iştahımı bütünüyle kaçırdı."

"Ben de zaten çok acıkmamıştım," diye itiraf etti Ivory.

"Bütün bunlara gerçekten değer mi? O işi sonuca ulaştırmak için ne kadar şansları var, bunu olsun biliyor musunuz bari?" diye sordu Vackeers iç geçirerek.

"Yalnız başlarına hiç şansları yok ama ben otuz yıldan beri biriktirdiğim bilgileri onların hizmetine sunarsam, o zaman geriye kalan parçaları bulma şansları olur."

"Çünkü siz o parçaların nerede olduğunu biliyorsunuz, öyle mi?"

"Görüyorsunuz, değil mi Vackeers, kısa zaman önce onların varlığından bile kuşku duyuyordunuz, oysa bugün nerede bulunduklarını merak ediyorsunuz."

"Benim soruma yanıt vermediniz."

"Ben tam tersini düşünüyorum."

"Peki, nerede o parçalar?"

"İlki merkezde bulundu, ikincisi güneyde, üçüncüsü doğuda, geriye kalan iki parçanın nerede olabileceğini bulmayı size bırakıyorum. Yaptığım araştırmaları düşünün Vackeers, zararsız değil ve size pahalıya mal oluyor ama söyledim, yardımınız gerekiyor."

Ivory dostunu selamladı ve uzaklaştı; Vackeers onun peşinden koştu.

"İyi de satranç maçı ne olacak, böyle çekip gitmeyi mi düşünüyorsunuz?"

"Evinizde hafif bir yemek hazırlayabilir misiniz?"

"Biraz peynir, birkaç dilim de tost ekmeği olması gerekiyor."

"Tamam, yanında bir kadeh iyi şarapla birlikte işimizi görür, oyunu kaybetmeye hazırlayın kendinizi, sizden alınacak bir rövanşım var!"

Atina

Keira'yla terasta oturuyorduk. Doktor hanımın özenli bakımı sayesinde gücüm yerine geliyordu ve bir geceyi ilk kez öksürmeden geçirmiştim. Yüzüme, neredeyse annemin bile içine su serpecek kadar renk gelmişti. Doktor hanım adada zorunlu olarak kalmasından yararlanarak Keira'yı da muayene etme fırsatı bulmuş, ona bitkisel sıvılar ve destekleyici vitaminler vermişti. Tutukluluk hali, onda bazı arazların ortaya çıkmasına yol açmıştı.

Deniz sakindi, rüzgâr durmuştu, doktorumuzun uçağı bugün yeniden havalanabilirdi.

Annemin, doktor hanım sanki bir kraliçeymiş gibi büyük özenle hazırladığı kahvaltı sofrasında oturuyorduk. Sağlığımın pek iyi olmadığı o süre içinde, salonda ve mutfakta birbirlerine yaşadıklarını ve anılarını anlattıkları saatleri birlikte geçirmişlerdi. Hastalarının yardımına adadan adaya uçarak giden o kadının başından geçenler, annemi çok heyecanlandırıyordu. Doktor hanım adadan ayrılırken, her ne olursa olsun bir şey yapmaya karar vermeden önce, nekahet dönemini birkaç gün daha uzatmam için benden söz aldı; belki iyi duymamışımdır diye, annem bu öneriyi ona iki kez yineletti. Annem limana kadar ona eşlik etti, böylelikle sonunda bizi biraz da olsa baş başa bıraktı.

Yalnız kalır kalmaz Keira gelip yanıma oturdu.

"Hydra sevimli bir ada Adrian, annen harika bir insan, buradaki herkese bayılıyorum, ama..."

"Benim de sabrım kalmadı," dedim sözünü keserek. "Seninle birlikte buradan tüymeyi düşünüyorum. Bu seni rahatlattı mı?"

"Oh, evet!" diye içini çekti Keira.

"Çin'deki bir tutukevinden sıvışmayı başardık, buradan sıvışmakta da fazla zorluk çekmeyeceğimizi düşünüyorum."

Keira uzaklara baktı.

"Ne var?" diye sordum.

"Gece Harry'yi düşümde gördüm."

"Oraya mı dönmeyi düşünüyorsun?"

"Onu görmek istiyorum. Onu ilk kez düşümde görmüyorum, Garther'deki tutukluluk gecelerimde Harry beni sık sık ziyaret etti."

"İstediğin buysa, Omo Vadisi'ne birlikte gidelim, oraya giderken sana eşlik edeceğime söz vermiştim."

"Oradaki işime geri dönüp dönemeyeceğimi bile bilmiyorum, ayrıca yapmamız gereken araştırmalar var."

"O araştırmalar bize şimdiye kadar oldukça pahalıya mal oldu, senin artık tehlikeli işler peşinde koşmanı istemiyorum."

"Başıma bir kötülük gelmesini istemedim ve Çin'den senden daha sağlıklı olarak döndüm, ne var ki araştırmaları sürdürüp sürdürmeme kararı ikimizi de ilgilendiriyor."

"Benim görüşümü biliyorsun."

"Sendeki parça nerede?"

Kalktım, eve geldiğimde komodinin çekmecesine koyduğum parçayı almaya gittim. Terasa döndüğümde, Keira boynundaki kolyeyi çıkardı. İki parçayı birbirine yaklaştırdı, parçalar bir araya geldiğinde Narcondam Adası'nda tanık olduğumuz olay yeniden meydana geldi.

Parçalar gök mavisine döndü ve ender rastlanan bir parlaklıkla ışıldamaya başladı.

"Bu işi burada kesmemizi istiyor musun?" diye sordu

Keira parlaklığı giderek sönen parçalara gözünü dikerek. "Bu sırrı çözmeden Omo Vadisi'ne dönecek olursam, oradaki işimi gerektiği gibi sürdüremem; bütün parçalarını bir araya getirdiğimizde bu nesnenin neleri gün ışığına çıkaracağını düşünüp dururum. Ayrıca, söz ise söz, sen bana başka bir söz daha vermiştin: yaptığım araştırmalarda bana yüz binlerce yıl kazandırmak. Bu sözü duymadığımı ve fırsatı değerlendirmeyeceğimi sanıyorsan yanılıyorsun!"

"Sana ne söz verdiğimi biliyorum Keira, ne var ki bunu bir rahip gözlerimizin önünde ölmeden önce, seninle birlikte uçuruma uçmadan, bir yalıyarın tepesinden bir ırmak yatağının dibini boylamadan, sen Çin'de bir tutukevinde gün saymadan önce yapmıştım, ayrıca araştırmayı nerede yapacağımız konusunda en küçük bir fikrimiz var mı?"

"Sana söyledim, Kanada'nın kuzeyi; henüz çok kesin bir şey yok ama bu en azından bizim için izlenecek bir yol."

"Neden başka bir yer değil de orası?"

"Çünkü ben, Geez dilinde yazılmış metnin bize o yönü gösterdiğini düşünüyorum, Garther'de kokuşmuş bir yaşam sürdürürken bunu düşünmekten kendimi hiç alamadım. Londra'ya dönmemiz gerekiyor, Akademi'nin büyük kütüphanesinde araştırma yapma olanağına kavuşmalıyım, bazı yapıtlara ulaşmam gerekiyor, ayrıca Max'le konuşmam da gerekiyor, ona sorularım var."

"Gidip yayıncını mı görmen gerekiyor?"

"Yapma bunu, gülünç oluyorsun; ayrıca onu görmek istediğimi değil, onunla konuşmak istediğimi söyledim. O, söz konusu metnin çevriyazısı üzerinde çalıştı, en küçük bir keşifte bile bulunmuş olsa, o bilgileri almak bizim yararımıza olur, onun özellikle bir şeyi doğrulamasını istiyorum."

"Öyleyse dönelim, Londra bize Hydra'dan ayrılmak için geçerli bir gerekçe sağlayacak."

"Olanak bulursam, Paris'e de uğramak isterdim."

"Max'i görmek için mi?"

"Jeanne'ı görmek için! Ayrıca Ivory'ye de ziyarette bulunmak için."

"Yaşlı profesörün müzesinden ayrılıp yolculuğa çıktığını sanıyordum."

"Ben de yolculuğa çıktım ama görüyorsun ki geri döndüm; kim bilir, belki o da dönmüştür?"

Keira eşyalarını toplamaya gitti, ben de anneme gitmeyi düşündüğümüzü haber vermeye. Walter, adadan ayrılacak olmamıza üzüldü. Gelecek iki yıllık tatil parasını eritmişti ama hafta sonunu Hydra'da geçirebileceğini düşünüyordu. Planlarında hiçbir değişiklik yapmamasını istedim ve benim de ziyaret etmeyi düşündüğüm Akademi'de, gelecek hafta onunla zevkle buluşacağımı söyledim. Keira'yı bu kez araştırmalarında yalnız bırakmayacaktım, özellikle de bana önce Paris'e uğramak istediğini söyledikten sonra. Dolayısıyla Fransa'ya iki bilet aldım.

Amsterdam

Ivory, salondaki kanepede uyuyakalmıştı. Vackeers, onun üzerine bir örtü örtüp odasına çekilmişti. Gecenin büyük bir bölümünü ona uyku uyutmayan düşünceleri didik didik etmekle geçirmişti. Yaşlı suç ortağı ondan yardım istiyordu ama ona yardım ederse kendini ele verebilirdi. Önündeki birkaç yıl mesleğinin son yıllarıydı, ihanet ederken suçüstü yakalanmak hiç de hoşuna gitmiyordu. Sabahın erken saatinde kahvaltı hazırlamaya gitti. Çaydanlığın düdüğü Ivory'yi uyandırdı.

"Gece kısa sürdü, değil mi?" diye sordu mutfaktaki masaya otururken.

"En kısa yoldan öyle söylenebilir ama böylesine zorlu bir çekişme için buna değerdi," diye karşılık verdi Vackeers.

"Uyuduğumun farkına varmadım, böyle bir şey başıma ilk kez geliyor, sizi beni ağırlamak zorunda bıraktığım için çok üzgünüm."

"Bunun hiç önemi yok, o eski Chesterfield kanepe sırtınızı ağrıtmamıştır, umarım."

"Sanırım ben ondan daha yaşlıyım," dedi Ivory sırıtarak.

"Gülüyorsunuz ama, o bana babamdan miras kalmış bir kanepedir."

Sessizlik oldu. Ivory, Vackeers'in gözlerinin içine ba-

karak fincandaki çayını içti, peksimetten bir parça ısırdı ve ayağa kalktı.

"Konukseverliğinizi kötüye kullandım, sabah temizliğinizi yapmak için sizi bırakacağım. Otelime dönmem gerekiyor."

Vackeers bir şey söylemedi ve evin girişine yönelen Ivory'nin arkasından baktı.

"Bu harika gece için teşekkür ederim, dostum," diye sürdürdü sözü Ivory yağmurluğunu giyerken, "ikimizin de yüzü berbat, ama kabul emeliyim ki uzun süreden beri bu kadar güzel bir oyun oynamamıştık."

Gabardin yağmurluğunu iliklediği, ellerini ceplerine soktu. Vackeers hâlâ bir şey söylemiyordu.

Ivory kapıyı açtı; tam o sırada, kapının yanındaki tek ayaklı yuvarlak masanın üzerine kendisi için bir not bırakılmış olduğunu gördü; Vackeers gözlerini ondan ayırmıyordu. Ivory duraksadı, notu aldı ve kâğıdın üzerinde bir sürü harf ve rakam olduğunu gördü. Mutfaktaki sandalyenin üzerinde oturmakta olan Vackeers, onu sabit bakışlarla süzmeyi sürdürüyordu.

"Teşekkür ederim," diye mırıldandı Ivory.

"Ne için?" diye homurdandı Vackeers. "Benden, konukseverliğimden yararlanıp bilgisayarıma giriş kodunu ele geçirmek için çekmecelerimi karıştırdığınız için size teşekkür etmemi beklemiyorsunuz herhalde."

"Hayır, yüzsüzlüğü o kadar ileri götüremem."

"İşte buna memnun oldum."

Ivory dışarı çıkıp kapıyı arkasından kapadı. Otele gidip öteberisini toplamak ve trene binmek için ancak vakti vardı. Sokakta bir taksiye işaret etti.

Vackeers girişten salona, dairesini arşınlayıp duruyordu. Çay fincanını yuvarlak küçük masanın üzerine koydu ve telefona yöneldi.

Karşısındaki kişi telefonu açar açmaz, "AMSTERDAM konuşuyor," dedi. "Ötekilere haber verin, bir toplantı yapmamız gerekiyor; bu akşam, saat sekizde, telekonferans olacak."

"Bu işi neden, her zamanki gibi bilgisayar ağını kullanarak kendiniz yapmıyorsunuz?" diye sordu KAHİRE.

"Çünkü bilgisayarım arızalandı."

Vackeers telefonu kapattı ve hazırlanmaya gitti.

Paris

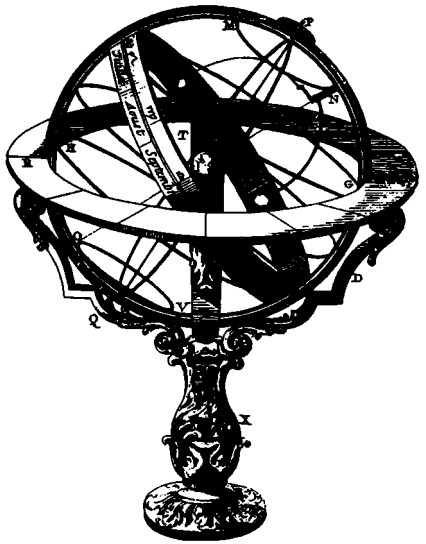
Keira, koşa koşa Jeanne'a gitmişti; ben, buluşma anlarını doyasıya yaşamaları için onları yalnız bırakmayı yeğlemiştim. Marais'de başkentin en güzel optik aletlerini satan bir antikacı olduğunu hatırlıyordum; Londra'daki evime yılda bir kez kataloglar gönderiyordu. Kataloglardaki aletlerin çoğu benim satın alma gücümü fazlasıyla aşıyordu ama bakmak parayla değildi ve benim de üç saat zaman öldürmem gerekiyordu.

Yaşlı antikacı masasının başında oturuyordu, dükkânına girdiğimde harika bir usturlabı temizliyordu. İlk başta bana hiç dikkat etmedi, ta ki ben olağanüstü işçiliğe sahip bir kafes kürenin önünde duruncaya kadar.

"Baktığınız o model, genç adam, Gualterus Arsenius tarafından yapılmıştır ya da isterseniz, Gauthier Arsenius tarafından diyelim. Kimileri, o küçük harikanın yapımında kardeşi Regnerus'un ona yardım ettiğini söyler," dedi antikacı, yerinden kalkarak.

Bana yaklaştı ve camekânı açarak o değerli nesneyi gösterdi.

"XVI. yüzyılda Felemenk işliklerinde yapılmış en güzel aygıtlardan biridir bu. Arsenius adında birçok usta vardır. Bunlar yalnızca üçgen usturlap ve küre biçiminde usturlap yapmışlardır. Gauthier, 1553'te Anvers'te yayımladığı çalışma, üçgenleme ilkeleriyle boylamların be-

Küre biçiminde usturlap.

lirlenmesi üzerine yapılmış en eski çalışma olan matematikçi Gemma Frisius'un yakınlarından biridir. Sizin şu anda gördüğünüz alet, gerçekten çok ender rastlanacak bir parçadır, dolayısıyla fiyatı da yüksektir."

"Yani?"

"Paha biçilmez değerdedir, aslı elbette," diye sürdürdü antikacı, usturlabı camekânına yerleştirirken. "Ne yazık ki bu onun, olasılıkla XVIII. yüzyıl sonlarında, çevresini etkilemeye meraklı zengin bir tüccar tarafından yaptırılmış bir kopyasıdır. Sıkıldım," dedi antikacı iç geçirerek, "size bir fincan çay ikram edebilir miyim? Çok uzun zamandan beri bir astrofizikçiyle konuşma fırsatı bulamamıştım."

"Mesleğimi nereden bildiniz?" diye sordum şaşırarak.

"Çok az insan bu tür aletleri elinde kolaylıkla evirip çevirebilir, sizde de tüccar kılığı yok, dolayısıyla mesleğinizi anlamak için çok zeki olmak gerekmiyor. Dükkânıma ne tür bir alet bakmak için gelmiştiniz? Elimde fiyatı çok daha uygun bazı parçalar var."

"Sizi muhtemelen düş kırıklığına uğratacağım ama

ben eski makinelerle, kutulu fotoğraf makineleriyle ilgileniyorum."

"Ne tuhaf bir düşünce, yeni bir koleksiyona başlamak için vakit asla geç değildir; durun, size çok ilginizi çekeceğinden emin olduğum bir şey göstereyim."

Yaşlı antikacı bir kitaplığa yöneldi, oradan deri ciltli büyük bir kitap aldı. Kitabı masasının üzerine koydu, gözlüğünü düzeltti ve sayfaları büyük çok büyük bir özenle çevirmeye başladı.

"İşte," dedi, "bakın, bu olağanüstü işçiliğe sahip bir küre biçiminde usturlaptır. İmparator II. Rudolf'un matematik aletlerini yapan Erasmus Habermehl'in elinden çıkmıştır."

Gravürün üzerine eğildim ve Keira'yla Hua Shan Tepesi'nde, taştan bir aslanın ayağının altında keşfettiğimiz aletin benzerine ait bir kopyayı şaşkınlık içinde gördüm. Antikacının bana uzattığı sandalyeye oturdum ve şaşırtıcı deseni daha yakından inceledim.

"Şu aletin ince işine ve hassas ayarlarının ne kadar şaşırtıcı olduğuna bir bakın," dedi antikacı omzumun üzerinden eğilerek. "Küre biçimindeki usturlaplarda beni her zaman büyüleyen şey," diye ekledi, "bir yıldızın belirli bir andaki konumunu saptamamızı sağlamaktan çok, bize göstermedikleri ama bizim varlığını sezdiğimiz şeylerdir."

Başımı onun değerli kitabından kaldırarak yüzüne baktım; söyleyeceklerini merak ediyordum.

"Boşluk ve onun dostu olan zaman!" diye bağladı sözünü sevinçle. "Boşluk ne tuhaf bir kavramdır. Boşluk bizim göremediğimiz şeylerle doludur. Geçip giden ve her şeyi değiştiren zamana gelince, yıldızların yörüngesini değişime uğratır, evreni sürekli bir devinimle sallar. Evrenin ağı üzerinde dolaşan devasa yaşam örümceğinin devinimini sağlayan odur. Hakkında hiçbir şey bilmediğimiz zaman şaşırtıcı bir boyuta sahiptir, siz de öyle düşünmüyor musunuz? Her şeye şaşıran haliniz bana sevimli geldi, bu eseri size maliyetine bırakıyorum."

Antikacı kulağıma eğilip, kitabı için düşündüğü para-

yı kulağıma fısıldadı. Keira'yı özlemiştim, kitabı satın aldım.

"Yine gelin," dedi beni kapısının eşiğine kadar geçiren antikacı, "size göstereceğim başka harikalarım var, zaman kaybetmiş olmayacaksınız, size garanti veriyorum," diye ekledi neşeyle.

Kapıyı arkamdan anahtarla kapattı ve camekânın arkasından onun, dükkânının arka bölümüne geçtiğini gördüm.

Kendimi koltuğumun altında, neden satın aldığımı sorguladığım koca bir kitapla sokağın ortasında buldum. Cebimdeki telefon titredi. Açtım ve Keira'nın sesini duydum. Bizi o akşam ve gece kendi evinde ağırlamaktan memnunluk duyacağını söylemiş olan Jeanne'ın evinde buluşmayı öneriyordu. Ben salondaki kanepede uyuyacaktım, iki kardeş de yatağı paylaşacaklardı. Bu programın günümün sonunu güzelleştirmesi yetmiyormuş gibi, bir de Max'i ziyarete gideceğini söyledi. Matbaacının işliği Jeanne'ın evine uzak değildi, yaya olarak on dakika mesafedeydi. Ayrıca kafasını meşgul eden bir şeyi de onunla paylaşmak istediğini, bunu yapar yapmaz da beni arayacağını söyledi.

Hiçbir tepki vermedim, bizi beklemekte olan akşam yemeğinin beni sevindirdiğini söyledim, telefonu kapattık.

Lions-Saint-Paul Sokağı'nın köşesinde ne yapacağımı bilmediğim gibi, nereye gideceğimi de bilmiyordum.

Kaç kez dakikaları saymak zorunda kalmış ama kendime vakit geçirtecek bir şey bulamamıştım. Akşam saatlerinin yaklaştığı bu vakitte Seine Irmağı'nın rıhtımları boyunca gezinip dururken, günün birbiriyle bağdaşmayı reddeden iki ânı arasında kalmışım gibi tuhaf ve sevimsiz bir duygu yaşıyordum. Aylakların ne yapacağını bilmesi gerekir. Onları sık sık bankların üzerinde oturmuş bir şey okurken ya da düş kurarken görürdüm, bir parkın ya da bir meydanın köşesinde fark ederdim ama yazgıları konusunda kendimi hiç sorgulamadım. Keira'ya mesaj gönderebilirdim ama bunu kendime yasakladım. Walter ol-

saydı bunu bana hiç önermezdi. Onu gidip Max'in matbaasında bulmayı düşünebilirdim. Oradan Jeanne'a birlikte gidebilir, yoldan ona çiçek alabilirdik. Adımlarım beni Saint-Louis Adası'na doğru sürüklerken, işte bunları düşünüyordum. Gerçekleştirilmesi bu kadar basit olan bu düş, kesinlikle yanlış yorumlanırdı. Keira beni kıskançlıkla suçlayabilirdi, oysa bu benim tarzım değildi, neyse...

Deux-Ponts Sokağı'nın köşesindeki küçük kafenin tentesinin altına oturdum. Kitabımı açtım ve ara sıra saatime bakarak okumaya daldım. Önümde bir taksi durdu, içinden bir adam indi. Sırtına bir yağmurluk giymişti, elinde küçük bir valiz vardı. Orléans Rıhtımı'nın üzerinde aceleci adımlarla uzaklaştı. Yüzünü daha önce gördüğümden emindim ama hangi koşullarda olduğunu hatırlayamıyordum. Gölgesi bir giriş kapısının ardında kayboldu.

Keira çalışma masasının köşesine oturmuştu.

"Koltuk daha rahattır," dedi Max, gözlerini incelemekte olduğu belgeden kaldırarak.

"Son aylarda, yumuşak yerlerde oturma alışkanlığımı yitirdim."

"Üç ayını gerçekten tutukevinde mi geçirdin?"

"Sana bunu daha önce söylemiştim Max. Kendini önündeki metne yoğunlaştır ve ne düşündüğünü söyle bana."

"Düşündüğüm şu ki, sözümona, sadece bir meslektaşım dediğin o tiple birlikte olduğundan beri yaşamın hiçbir şeye benzememeye başladı. Başına gelenlerden sonra onu görmeyi hâlâ neden sürdürdüğünü bile anlamıyorum. Lanet olsun, sonunda çalışmalarını kendi ellerinle harap ettin, bunu söylerken aldığın ödülü de sıfırladığını bir yana bırakıyorum. Bu tür ödüller insana iki kez verilmez. Üstelik, bu olup biteni normal karşılıyormuş havalarındasın."

"Max, bana ahlak dersi vereceksen, başımda zaten

bunu iş edinmiş olan bir ablam var; elinden geleni ardına koymasan da bu konuda onun eline su dökemezsin. Bu yüzden, boşuna zaman yitirme. Kuramım hakkında ne düşünüyorsun?"

"Peki ya, sana ne yapacağını sorsam? Girit'e gidip Akdeniz'de sondaj mı yapacaksın ya da Suriye'ye kadar yüzecek misin? Aklına eseni yapıyorsun, rastgele hareket ediyorsun. Kelleni Çin'de bırakabilirdin, bütünüyle bilinçsizsin."

"Evet, bütünüyle bilinçsizim ama gördüğün gibi, kellem yerinde; ne olmuş biraz..."

"Kabalık etme, lütfen."

"Yapma sevgili Max, bana karşı mesleğinin gerektirdiği tonda konuşman hoşuma gidiyor. Senin öğrencin olduğum dönemde de en çok hoşuma giden buydu sanırım, ama artık öğrencin değilim. Sen Adrian hakkında hiçbir şey bilmiyorsun, onunla yaptığımız yolculuktan da haberin yok, istediğim bu küçük yardım sana ağır geliyorsa, bu benim için önemli değil, ver bana şu kâğıdı, seni rahat bırakıyorum."

"Gözlerimin içine bak ve bana, bu metnin senin yıllardan beri sürdürdüğün çalışmalara öyle ya da böyle nasıl katkıda bulunacağını açıkla."

"Söylesene bana Max, sen arkeoloji profesörü değil miydin? Araştırmacı, sonra öğretim üyesi, sonunda da matbaacı olmak için kaç yılını verdin? Gözlerimin içine bakıp bu yeni mesleğinin vaktiyle yapıp ettiklerinle ne ilgisi olduğunu söyleyebilir misin? Yaşam beklenmedik olaylara gebedir Max. Omo Vadisi'nden iki kez sürüldüm ben, geleceğimi düşünmemin belki de zamanı geldi artık."

"O tipe, bana bu türden salakça açıklamalar yapacak kadar mı tutkunsun?"

"O tipin, senin söylediğin gibi bir sürü hatası olabilir; dalgındır, kimi zaman Ay'da yürür gibi, katlanılamayacak kadar beceriksizdir ama onda benim şimdiye kadar hiç yaşamadığım bir şey var. Beni çekiyor Max. Onu tanıdığımdan beri yaşamım gerçekten de hiçbir şeye benzemi-

yor, ama o beni güldürüyor, bana dokunuyor, beni kışkırtıyor ve bana güven veriyor."

"Öyleyse, durum düşündüğümden de daha kötüymüş. Sen onu seviyorsun."

"Ağzımdan çıkmayanı söylemişim gibi davranma bana."

"Söyledin ve bunun farkında değilsin, çünkü onu ölümüne sevecek kadar salaksın."

Keira ayağa kalktı ve matbaanın ofis bölümünü yukarıdan aşağı camla ayıran bölmeye doğru yürüdü. Uzun kâğıt şeritlerini durmaksızın çekip duran rotatiflere baktı. Duraksamalı çalışan kâğıt katlayıcılarının sesi asma kata kadar ulaşıyordu. Makineler durdu, mesainin bittiği işliğe sessizlik çöktü.

"Kafan mı karıştı?" diye sürdürdü Max. "Peki, ya değerli özgürlüğün, o ne olacak?"

"Şu metni inceleyecek misin, incelemeyecek misin?" diye mırıldandı Keira.

"Bana son gelişinden bu yana metnini yüz kez inceledim. Bu benim için, seni ve senin yokluğunu düşünmenin bir biçimiydi."

"Max, rica ediyorum bunu yapmayı bırak."

"Neyi? Sana karşı hâlâ beslediğim duyguları mı? Seni ilgilendirmez ki, benim sorunum o, senin değil."

Keira ofisin kapısına yöneldi; kapının topuzunu çevirdi ve geriye döndü.

"Gel buraya dangalak!" diye buyurdu Max. "Çalışma masamın köşesine otur, kuramın hakkında ne düşündüğümü söyleyeceğim sana. Belki de yanılmışımdır. Öğrencisinin öğretmenini aşma düşüncesi pek hoşuma gitmez ama benim eğitimciliği sürdürmekten başka seçeneğim yoktu. Senin metninde 'yeröte mekân' sözcüğü, 'yer altı mezarlığı' sözcüğüyle karıştırılmış olabilir, bu da anlamı değiştirir elbette. Yer altı mezarlıkları mezarlıkların atasıdır, Mısırlılar ve Çinliler tarafından birbirine oldukça benzer şekilde yapılmıştır. Bu arada, bir koridorla ulaşılan mezar odalarına da rastlarız; yer altı mezarlıkları, yerin altında inşa edilmiştir, bir piramidin ortasında ya da her-

hangi bir yapının altında değil. Bunları söylemekle sana hiçbir yeni bilgi kazandırmış olmuyorum belki, ama en azından, bu yoruma bağlanabilecek bir şey olabilir. Geez dilinde kaleme alınmış bu elyazması olasılıkla MÖ V. ya da IV. binyıllara ait. Bu da bizi tarihöncesinin, Asya halklarının ortaya çıktığı dönemin tam ortasına götürüyor."

"İyi ama Geez dilinde sözü edilen Samiler, Asya kökenli değildi. Yani fakültede edindiğim bilgiler hâlâ geçerliyse."

"Dersleri sandığımdan daha dikkatli izlemişsin! Hayır, Asyalı değillerdi gerçekten de, onlar Berberi ve Mısır dilleriyle akraba olan Afrika-Asya kökenli bir dil kullanıyorlardı. MÖ VI. binyılda Suriye çölünde ortaya çıkmışlardı. Ama ötekilerle yan yana yaşadıklarına kuşku yok, dolayısıyla ortak tarihe sahip olabilirler. Kuramının çerçevesi içinde seni ilgilendiren, derslerde size çok az söz ettiğim bir halktan olan insanlar: Yer altı mezarlıkları döneminde yaşamış Pelasglar. IV. binyılın başlarında Yunanistan'dan yola çıkan Pelasglar, İtalya'nın güneyine yerleşti. Onlara Sardinya'da rastlarız. Bunlar yollarına devam edip Anadolu'ya kadar geldiler, oradan da, yeni bir uygarlık kurmak için deniz yoluyla Akdeniz kıyılarına ve adalara dağıldılar. Elimizde Girit'ten geçip Mısır'a gitmediklerini kanıtlayacak hiçbir bilgi yok. Sana söylemek istediğim, Samiler ya da onların ataları o metinde, yer altı mezarlıkları döneminde yaşayan Pelasglara ait bir olaydan söz ediyor olabilir."

"O Pelasgların bir bölümü sence, Nil'in yukarısına doğru çıkıp Mavi Nil'e ulaşmış olabilir mi?"

"Etiyopya'ya kadar mı? Bundan kuşkuluyum: Öyle ya da böyle, benzeri bir yolculuğu bir tek kişi değil, ancak bir topluluk yapabilir. Öyle bir hedefe ancak iki-üç kuşak boyunca süren yolculuklarla ulaşılabilir. Böyle olunca, ben daha çok, o yolculuğun ters yönden, ırmağın kaynağından deltaya doğru gerçekleştirildiğini düşünme eğilimindeyim. O gizemli nesneyi, Pelasglara belki de oradan gelen biri getirmiştir. Sana gerçekten yardım etmemi istiyorsan, bu konuda bana daha fazla bilgi vermen gerekiyor Keira."

Keira odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı.

"Bundan dört yüz milyon yıl önce bu beş parça, şaşırtıcı nitelikleri olan tek bir bütün oluşturuyordu."

"Bu işin gülünç bir yanı var Keira, bunu kabul etmen gerekiyor. O zamanlarda hiçbir canlı varlık böyle bir nesneye biçim verecek kadar gelişmiş değildi. Sen de benim kadar biliyorsun ki, böyle bir şeye olanak yok!" diye karşı çıktı Max.

"Galileo, günün birinde güneş sistemimizi bize en uç noktalarına kadar gösterecek bir radyoteleskop yapılacağını ileri sürseydi, daha tümcesini bitirmeden yakılırdı, Ader, Ay'ın üzerinde insanların yürüyeceğini ileri sürseydi yaptığı hava taşıtını daha havalanmadan kibrit haline getirirlerdi. Daha yirmi yıl önce, herkes Lucy'nin bizim en kadim atamız olduğunu ileri sürüyordu, sen o dönemde, insanlığın anasının on milyon yaşında olduğunu söyleseydin, fakültedeki yerinden olurdun!"

"Yirmi yıl önce ben o konuyu hâlâ incelemekteydim!"

"Kısacası, gerçekleşmesi olanaksız olduğu söylenen ama sonradan gerçekleşen her şeyi sana sayacak olsaydım, listeyi tamamlamak için birlikte birkaç gece geçirmemiz gerekirdi."

"O gecelerden yalnızca biri bile beni sevince boğmaya yeterdi..."

"Kabalık ediyorsun Max! Benim emin olduğum tek şey, milattan dört ya da beş bin yıl önce birinin bu nesneyi keşfetmiş olması. Kendime henüz açıklayamadığım nedenlerle, belki de o nesnenin taşıdığı özelliklerin uyandırdığı korkuyla, bulanın ya da bulanların, yok edemeyecekleri için onu parçalara ayırmış olması. Elyazmasının ilk satırı da bize bunu açıklıyormuş izlenimi veriyor.

Bellekler tablasını parçalara ayırdım, parçaları grupların etkili ve bilge kişilerine emanet ettim...

"Sözünü kesmek istemiyorum ama 'bellekler tablası' büyük olasılıkla bir bilgiye, bilime gönderme yapıyor. Senin oyununa katılacak olursam, bu nesnenin, her parçasının bir bilgiyi dünyanın dört bir ucuna taşıması için

parçalara ayrılmış olduğunu söyleyebilirim."

"Olabilir ama belgenin sonu böyle bir bilgiyi çağrıştırmıyor. İçimizin rahat olması için, o parçaların nerelere dağıldığını bilmemiz gerekiyor. İki tanesi elimizde, bir üçüncüsü bulundu ama daha başka parçalar var. Şimdi beni dinle Max, tutuklu kaldığım süre içinde Geez dilindeki o metni düşündüm hep, daha doğrusu tümcenin ikinci bölümünde yer alan bir sözü düşünüp durdum: 'Grupların etkili ve bilge kişilerine emanet ettim.' Sana göre bu kişiler kim olabilir?"

"Bilgeler. Olasılıkla kabile reisleri. Başka deyişle, yetkili kişi efendidir."

"Sen benim efendimdin, değil mi?" diye sordu Keira ironik bir tonla.

"Buna benzer bir şey, evet."

"Öyleyse benim kuramım şu, sevgili efendim," diye sürdürdü Keira. "İlk parça, Etiyopya ile Kenya arasındaki bir gölün ortasındaki yanardağın ağzında ortaya çıktı. Bir başka parçayı, yine bir yanardağın içinde, bu kez Andaman Adaları'ndan biri olan Narcondam'da bulduk. Böylelikle birini güneyde, ötekini doğuda bulmuş olduk. Her ikisi de büyük ırmakların kaynağından ya da oluşturdukları haliçten birkaç yüz kilometre uzaktaydı. Biri Nil ve Mavi Nil yöresinde, öteki Irrawaddy ve Yangtze yöresinde."

"Dolayısıyla?" diye kesti Max.

"Şu anda, bu nesnenin henüz açıklayamadığım bir nedenle, isteyerek dört ya da beş parçaya bölünmüş, her parçanın da gezegenin başka bir noktasına götürülmüş olduğunu kabul edelim. Biri doğuda bulundu, öteki güneyde, üçüncüsü de ilk kez yirmi-otuz yıl önce bulundu..."

"Nerede?"

"Hiç bilmiyorum. Bana soru sorup durmayı bırak Max, çok sinir bozucusun. Bahse girerim ki, sonraki iki parçanın biri kuzeyde, öteki de batıdadır."

"Canını sıkmak istemezdim, şimdiye kadar yeterince sinirini bozdum sanırım ama kuzey ve batı, ifade olarak oldukça belirsiz..."

"Tamam, madem benimle alay etmek istiyorsun, ben de gidiyorum."

Keira bir sıçrayışta yerinden kalktı ve ikinci kez Max'in ofisinin kapısına yöneldi.

"Dur, Keira! Başına buyruk davranmayı kes artık, sen de sinir bozucusun, lanet olsun. Bu bir monolog mu, yoksa karşılıklı konuşma mı? Düşüncelerini söylemeyi sürdür, bir daha araya girmeyeceğim."

Keira dönüp Max'in yanına oturdu. Bir kâğıt alıp üzerine bir yerküre çizdi, kıtaları kabaca yerleştirdi.

"Yeryüzündeki insanların ilk göçlerde izlediği yolları biliyoruz. İlk gruplardan biri Afrika'dan yola çıkarak Avrupa'ya gitti, ikinci bir grup Asya'ya yöneldi," dedi Keira kâğıdın üzerine büyük bir ok çizerek; Andaman Denizi'ni dik bir çizgiyle ikiye ayırdı. "Kimileri Hindistan'a doğru yoluna devam etti, Myanmar'ı, Tayland'ı, Kamboçya'yı, Vietnam'ı, Endonezya'yı, Filipinler'i, Yeni Gine'yi ve Papua'yı geçerek Avustralya'ya ulaştı; başkaları," dedi kâğıdın üzerine yeni bir ok çizerek, "Moğolistan'ı ve Rusya'yı geçti, Yana Irmağı'ndan yukarı Bering Boğazı'na kadar çıktı. Bu üçüncü grup Buzul Çağı'nın ortasında Grönland'ı dolaştı, buzullu kıyılar boyunca ilerledi ve bundan on beş ile yirmi bin yıl önce, Alaska ile Kuzey Buz Denizi arasındaki bölgelere ulaştı. Sonra sıra, Kuzey Amerika kıtasını aşağıya doğru, Monte Verde'ye kadar inmeye geldi. Dördüncü grup buraya bundan on iki ile on beş bin yıl önce vardı. Parçaları götürenler de, bundan dört bin yıl önce belki aynı yolu izledi. Bir haberci grubu Andaman'a doğru yola çıktı ve yolculuğunu Narcondam Adası'nda sona erdirdi; bir başka grup Nil'in kaynağına yönelerek Kenya'yla Etiyopya sınırına kadar ulaştı."

"Sen de bundan, o 'haberci grubun', öteki parçaları götürmek için batıya ve kuzeye doğru gittiği sonucuna mı varıyorsun?"

"Metin şöyle diyor: *Grupların etkili ve bilge kişilerine, ötekilerle uyumlu parçaları emanet ettim.* Böyle bir yolculuk tek bir kuşakta tamamlanamayacağına göre, her ha-

berci grup benim kolyeme benzer bir parçayı ilk grupların etkili ve bilge kişilerine götürdü."

"Varsayımın tutarlı, ama bu onun doğru olduğu anlamına gelmiyor. Fakültede size ne öğrettiğimi anımsa; bir kuram yalnızca mantıklı gibi göründüğü için kabul görmez."

"Ayrıca, bir şeyin henüz keşfedilmediği için yok sayılamayacağını da söylemiştin!"

"Senin benden beklediğin nedir, Keira?"

"Benim yerimde olsaydın, ne yapacağını söylemeni bekliyorum."

"Bu halinle sana asla katlanamazdım, ama öğrencilik dönemindeki halinle kalbimde her zaman bir yerin olacağını da görüyorum. Şimdilik bunu düşünüyorum."

Max yerinden kalktı ve ofisini arşınlamaya başladı.

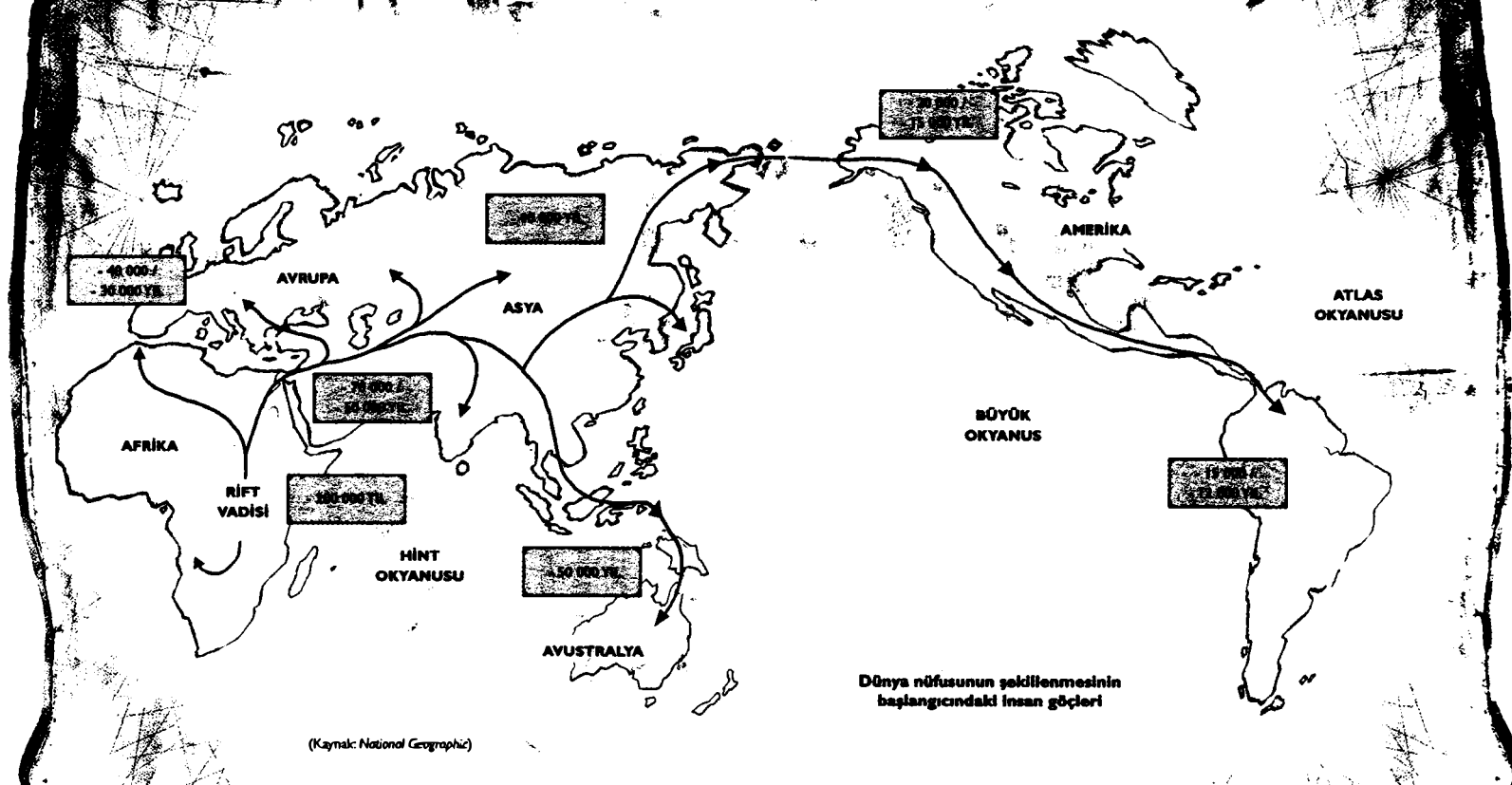
"Sorularınla canımı sıkıyorsun Keira, senin yerinde olsam ne yapacağımı bilemiyorum; kişilik yapım bu tür keşifler peşinde koşmaya uygun olsaydı, eğitimciliğe soyunacağıma, üniversitenin tozlu salonlarını terk edip mesleğimi yapardım."

"Yılanlardan korkuyordun, böceklerden nefret ediyordun ve konforundan özveride bulunmaya yanaşmıyordun ama bütün bunların akıl yürütmenle bir ilgisi yok. Max, sen yalnızca biraz fazla burjuvalaşmıştın, ama bu bir kusur değil."

"Hoşuna gitsin, diye söyleyeyim, evet öyleyim!"

"Bırak bunu da, bana yanıt ver! Benim yerimde olsan ne yapardın?"

"Bana bundan otuz yıl önce bulunan başka bir parçadan söz ettin; ben o parçanın tam olarak nerede bulunduğunu öğrenmeye çalışmakla işe başlardım. Bir büyük ırmağın onlarca ya da yüzlerce kilometre yakınındaki bir yanardağın içinde, batıda ya da kuzeyde bulunmuşsa, bu senin kuramını destekleyecek bir bilgi oluşturabilir. Ancak bunun tersine, Beauce bölgesindeki bir İngiliz kırında, bir patates tarlasının ortasında bulunmuşsa, varsayımını çöpe atıp her şeye sıfırdan başlaman gerekir. Şuraya

Dünya nüfusunun şekillenmesinin başlangıcındaki insan göçleri

(Kaynak: *National Geographic*)

ya da buraya gitmeye kalkmadan önce, işte bunu yapardım. Keira, sen gezegenimizin üzerinde herhangi bir yere saklanmış bir çakıltaşını arıyorsun, bu bir ütopya!"

"Yaşamını çorak bir arazinin ortasında yüz binlerce yıllık kemikleri arayıp sadece sezgilerinle onların yerlerini bulmak bir ütopya değil mi sanki? Bizim mesleğimiz devasa bir ütopyadan başka bir şey değil Max, ama her birimiz için, gerçeğe dönüştürmeye çalıştığımız bir keşif düşü!"

"Kendini bu duruma sokmana değmez. Senin yerinde olsam ne yapacağımı sordun, ben de seni yanıtladım... Üçüncü parçanın nerede bulunduğunu araştır, bu sana doğru yolda olup olmadığını gösterecektir."

"Peki, ya o bilgiye ulaşırsam?"

"Beni görmeye gel, düşünü gerçekleştirmek için hangi yolu izleyeceğini birlikte düşünürüz. Şimdi, belki seni yine kızdıracak bir şey söylemem gerekiyor."

"Neymiş o?"

"Benim yanımda zamanın nasıl geçtiğinin farkına varmıyorsun, bu da benim hoşuma gidiyor ama saat 21.30, karnım zil çalıyor, seni yemeğe götüreyim mi?"

Keira saate baktı ve yerinden sıçradı.

"Jeanne, Adrian, lanet olsun!"

Keira, kardeşinin dairesinin kapısını çaldığında saat neredeyse on olmuştu.

"Yemek yemeye niyetin yok mu?" diye sordu Jeanne ona kapıyı açtığında.

"Adrian burada mı?" diye sordu Keira kardeşinin omzunun üzerinden içeriye bakarak.

"Bilmediği bir adresi kestirme yeteneği yoksa, buraya nasıl gelebilirdi, bilemiyorum."

"Onunla buluşmaya söz vermiştim..."

"Peki, ona evin adresini de vermiş miydin?"

"Telefon etmedi mi?"

"Ona evin telefon numarasını verdin mi?"

Keira ses çıkarmadı.

"Bu durumda, belki ofisime bir mesaj bırakmıştır ama ben sana yemek hazırlamak için oldukça erken çıktım... orada, çöp kutusunda. Yemeği yaktım, bana kızmazsın, umarım!"

"İyi de Adrian nerede?"

"Seninle birlikte olduğunu sanıyordum, geceyi iki âşık olarak birlikte geçirmek istediğinizi düşündüm."

"İlgisi yok, ben Max'le birlikteydim..."

"Öyle mi! Nedenini öğrenebilir miyim?"

"Araştırmalarımız için Jeanne, başlama yine. Peki, onu nasıl bulacağım şimdi?"

"Telefon et!"

Keira telefona koştu ve benim sesli mesajımı dinledi. Az da olsa, özsaygıya sahip biriydim! Bana uzun bir mesaj bıraktı... "Üzgünüm, zamanın geçtiğini fark edemedim, yaptığım şey bağışlanacak gibi değil ama harikaydı, sana anlatacağım olağanüstü şeyler var, neredesin? Saatin onu geçtiğini biliyorum ama ara beni, beni ara!" Ardından ikinci bir mesaj geldi, bu kez bana kardeşinin ev telefonunu veriyordu. Üçüncü mesajda, benden haber alamadığı için gerçekten kaygılandığını bildiriyordu. Dördüncüde biraz kızgındı. Beşincide beni kötü biri olmakla suçluyordu. Altıncı telefonu saat gecenin üçünde açtı, son bir kez daha aradı ama tek bir söz söylemeden kapadı.

Saint-Louis Adası'ndaki küçük bir otelde yatmıştım. Kahvaltımı tıkınır tıkınmaz bir taksiye atlayıp kendimi Jeanne'ın evinin önüne attım. Telefonum açıktı, karşı kaldırımda gözüme ilişen bir banka oturup gazetemi okudum.

Biraz sonra Jeanne evden çıktı. Beni tanıdı, oturduğum yere yöneldi.

"Keira çok üzüldü!"

"Üzgün iki kişi ettik desene!"

"Üzgünüm," dedi Jeanne, "ona ben de öfkelendim."

"Ben öfkelenmedim," diye karşılık verdim hemen.

"Çok aptalsınız!"

Bunu söyledikten sonra Jeanne bana veda edip birkaç adım attı, sonra dönüp geldi.

"Dün akşamki görüşmesi bütünüyle meslekiydi, bunu size söylemedim!"

"Bir incelik yapıp giriş kapınızın şifresini bana verebilir misiniz?"

Jeanne numarayı bir kâğıdın üzerine karaladı ve işine gitti.

Gazetemin son sayfasını bitirinceye kadar bankta oturdum; sonra sokağın köşesindeki küçük fırına gidip börek çörek aldım.

Keira, uykudan buğulanmış gözleriyle bana kapıyı açtı.

"Neredeydin sen?" diye sordu gözlerini kırpıştırarak. "Meraktan öldüm!"

"Kruvasan? Çikolatalı kruvasan? İkisi birden?"

"Adrian..."

"Kahvaltını yap ve giyin, öğleye doğru kalkan bir Eurostar var, ona hâlâ yetişebiliriz."

"Önce gidip Ivory'yi görmem gerekiyor, çok önemli."

"Aslında her saat başı Eurostar var, öyleyse... gidip Ivory'yi görelim."

Keira kahve yaptı ve Max'e yaptığı sunumu bana anlattı. O kuramını açıklarken, ben küre biçimindeki usturlaplar hakkında antikacının bana söylediği küçük tümceyi düşünüyordum. Nedenini bilmiyordum ama bundan söz etmek için Erwan'ı aramayı düşünüyordum. Dalgınlığım Keira'nın dikkatini çekti, bana kendime gelmemi söyledi.

"O yaşlı profesörü görmeye seninle birlikte gelmemi istiyor musun?" dedim kendimi yeniden onun söylediklerine vererek.

"Geceyi nerede geçirdiğini bana söyleyebilir misin?"

"Hayır, yani söyleyebilirim ama söylemeyeceğim," diye yanıtladım dudaklarımda büyük bir gülücükle.

"Benim için fark etmez."

"Öyleyse üzerinde durmayalım... Şu Ivory, ondan bahsediyorduk, değil mi?"

"Müzeye dönmemiş, ama Jeanne bana onun ev telefonunu verdi. Ona telefon edeceğim."

Keira, ablasının odasına yöneldi, telefon oradaydı; bana döndü.

"Nerede uyudun?" dedi.

Ivory bizimle evinde görüşmeyi kabul etti. Saint-Louis Adası'nda şık bir dairede oturuyordu... kaldığım otelden iki adım ötede. Kapıyı açtığında onun, bir kafede kitabımın sayfalarını karıştırırken taksiden inen kişi olduğunu hatırladım. Bizi salonuna aldı ve çay ya da kahve ikram etmeyi önerdi.

"İkinizi birden görmek benim için bir zevk, sizin için ne yapabilirim?"

Keira doğrudan konuya girdi, kendisine müzede sözünü ettiği parçanın nerede keşfedildiğini bilip bilmediğini sordu.

"Önce, o parçanın sizi neden ilgilendirdiğini öğrenebilir miyim?"

"Geez dilindeki metnin yorumunda ilerleme kaydettiğimi düşünüyorum."

"İşte beni en çok meraklandıran konu, ne öğrendiniz?"

Keira ona, yer altı mezarları dönemi halkları hakkındaki kuramını açıkladı. MÖ V. ya da IV. binyıllarda insanlar o nesneyi bir bütün halinde bulmuşlar ve onu parçalara ayırmışlardı. Elyazmasına göre, o parçaları dünyanın dört bir yanına götürecek gruplar oluşturulmuştu.

"Bu harika bir kuram," diye bağırdı Ivory, "belki de bir anlamı vardır. Şöyle ki, insanları çok tehlikeli olduğu kadar yapıldığı kesin olmayan o yolculukları yapmaya yönlendiren nedenler hakkında hiçbir fikriniz yok."

"Benim kendime göre bir düşüncem var," dedi Keira.

Max'e açıkladığı düşünceye dayanarak her parçanın, açıklanması gereken bir bilgi, bir sır içerdiğini söyledi.

"Bu noktada sizinle aynı fikirde değilim, hatta tam tersini düşünme eğilimindeyim," diye karşılık verdi Ivory.

"Metnin sonu, saklanması gereken bir sırrın varlığını bütün açıklığıyla ortaya koyuyor. Kendiniz okuyun. *Sonsuzluğun gölgeleri gizli kalsın.*"

Ivory Keira'yla konuşurken, "sonsuzluğun gölgeleri" deyişi, benim Marais'deki antikacımı düşünmeme neden oldu.

"İlginç olan, küre biçimindeki usturlapların bize gösterdiklerinden çok göstermedikleri ama bizim yine de varlığını sezdiğimiz şeylerdir," diye mırıldandım.

"Pardon?" dedi Ivory bana dönerek.

"Boşluk ve zaman," dedim ona.

"Ne anlatıyorsun sen?" diye sordu Keira.

"Hiç, sizin konuştuklarınızla ilgisi olmayan ama benim aklımdan geçen bir şeyi söyledim."

"Peki, eksik parçaları nerede bulacağınızı düşünüyorsunuz?" diye sürdürdü Ivory.

"Elimizdeki parçalar, bir yanardağın ağzında bulunmuştu; bir ırmağa otuz-kırk metre mesafede. Biri doğuda, öteki güneyde, önsezim bana, ötekilerin benzeri yerlerde, batıda ve kuzeyde bulunabileceğini söylüyor."

"O iki parça üzerinizde mi?" diye ısrarla sordu Ivory, gözleri ışıl ışıldı.

Keira'yla ona sezdirmeden bakıştık, o kolyesini, ben de ceketimin iç cebinde özenle sakladığım öteki parçayı çıkardım, parçaları sehpanın üzerine koyduk. Keira onları birleştirdi, parçalar bizi her zaman çok şaşırtan o canlı mavi rengi aldı; ancak parıldamanın bu kez o kadar güçlü olmadığını fark ettim; nesnelerin ışıltısı azalıyordu sanki.

"Çok şaşırtıcı!" diye bağırdı Ivory, "tahminimden çok daha şaşırtıcı."

"Ne tahmin etmiştiniz?" diye sordu Keira merakla.

"Hiç, özel hiçbir şey düşlememiştim," diye geveledi Ivory, "ama kabul edin ki bu olay şaşırtıcı, özellikle de insan bu nesnenin yaşını biliyorsa."

"Şimdi, sizin parçanızın nerede bulunduğunu bize söyleyebilir misiniz?"

"Ne yazık ki o parça benim değil. Bundan otuz yıl ön-

ce Peru Andları'nda bulundu, ama sizin kuramınızın tersine bir yanardağın ağzında değil."

"Nerede öyleyse?" diye sordu Keira.

"Titicaca Gölü'nün yüz elli kilometre kuzeydoğusunda."

"Hangi koşullarda?" diye sordum.

"Bir Hollanda ekibinin yürüttüğü araştırma gezisinde; Amazon Irmağı'nın kaynağına doğru ilerliyorlardı. Biliminsanlarının kötü hava koşullarından korunmak için sığındığı bir mağaranın içinde, o nesne tuhaf biçimi yüzünden dikkat çekmişti. Araştırmacıların başındaki kişi, sizin karşılaştığınız olayın tıpatıp benzerine tanık olmasaydı o kadar ilgi çekmeyecekti. O fırtınalı gecede çakan şimşeklerin parıltısı, çadırının yüzlerinden birine nesneden yayılan o ünlü parıltılı noktacıkların vurmasına neden olmuştu. Sabah olduğunda, çadır bezinin ışık geçirir hale geldiğini görmek onu daha da etkilemişti. Çadır bezinde binlerce küçük delik oluşmuştu. O bölgede sık sık fırtına çıktığından, araştırmacımız bu olayı orada birçok kez yaşadı ve o nesnenin basit bir çakıltaşı olamayacağı sonucuna vardı. O parçayı yanında getirdi ve daha yakından incelenmesini sağladı."

"O yerbilimciyle görüşebilir miyiz acaba?"

"Birkaç ay sonra, bir başka araştırma sırasında saçma bir düşüş sonucu yaşamını yitirdi."

"Keşfettiği parça nerede?"

"Güvenli bir yerde ama nerede? O konuda kesin hiçbir fikrim yok."

"Yanardağ ağzında değildi, ama buna karşılık çok daha batıdaydı."

"Evet, en azından bunu söyleyebiliriz."

"Amazon Irmağı'nın kollarından birinin otuz-kırk kilometre uzağında."

"Aynen öyle," dedi Ivory.

"Üç varsayımdan ikisi birbiriyle tutarlı, bu da şimdilik kötü sayılmaz," dedi Keira.

"Korkarım ki bu durum sizin öteki parçaları bulmanıza pek yardımcı olamayacak. İki parça rastlantı sonucu

ortaya çıktı. Üçüncünün varlığından haberiniz olmasına gelince, o konuda size büyük ölçüde şans yardım etti."

"İki bin beş yüz metre yükseklikte kendimi havada asılı buldum, sonra Myanmar'ın üzerinde, yalnızca iki kanadı olduğu için uçak denebilecek bir alametin içinde yere değercesine uçtuk, ben boğulmaktan kurtuldum, Adrian neredeyse akciğer hastalığından ölüyordu, buna bir de Çin'de üç ay tutuklu kalmamı ekleyin, bütün bunların şans neresinde anlayamıyorum!"

"Sizin yeteneklerinizi küçümsemek istememiştim. Kuramınız hakkında birkaç gün düşünmeme izin verin, eski okumalarıma yeniden dalayım, okuduklarımın içinde araştırmanıza yardımcı olabilecek en küçük bir bilgiye rastlarsam, sizi arayacağım."

Keira, benim telefon numaramı bir kâğıdın üzerine yazarak Ivory'ye uzattı.

"Şimdi nereye gitmeyi düşünüyorsunuz?" diye sordu Ivory bizi geçirmek için kapıya doğru ilerlerken.

"Londra'ya. Bizim de yapacak bazı araştırmalarımız var."

"Öyleyse, İngiltere'de size iyi günler. Ayrılmadan önce son bir şey daha söyleyeyim: Demin haklıydınız, yolculuklarınızda şans hiç yüzünüze gülmedi, dolayısıyla çok dikkatli olmanızı öneriyorum size, başlangıç olarak da biraz önce benim tanık olduğum olayı bundan böyle hiç kimseye sergilemeyin."

Yaşlı profesörden ayrıldık, otelden çantamı aldık, Keira dün gece kaldığım yer hakkında hiçbir yorumda bulunmadı, yola çıkmadan önce Jeanne'la kucaklaşıp vedalaşmak üzere müzeye giderken ona eşlik ettim.

Londra

Nord Garı'nda bana çarpıp özür dilemeyen o tuhaf çifte fazla dikkat etmemiştim ama yemekli vagona giderken onları yeniden fark ettim. İlk bakışta, birbirinden daha rüküş giyimli genç bir İngiliz delikanlısıyla kız arkadaşı gibi görünüyorlardı. Tezgâha yaklaşırken oğlan beni tuhaf bir ifadeyle süzdü, kız arkadaşıyla birlikte lokomotife doğru ilerlediler. Tren on beş dakika sonra Ashford'da duracaktı, eşyalarını alıp ineceklerini düşündüm. Yemekli vagonun hızlı servis görevlisi –adamın önünde oluşmuş kuyruğa bakarak o yemekli vagonun neresinin hızlı olduğunu düşünüyordum– kafaları kazınmış o iki gence bakıp iç geçirdi.

"Saç kesmekle papaz olunmuyor," dedim ona kendime bir kahve ısmarlarken. "Yakından tanıyınca, aslında belki sevimli insanlardır?"

"Belki," diye yanıt verdi görevli kuşkulu bir ses tonuyla, "ama o delikanlı yolculuğun tamamını bir çakıyla tırnaklarını temizleyerek geçirdi, kız arkadaşı da onu seyretti. Sohbete girişmek için cesaret verici bir durum değil!"

Parayı ödeyip yerime döndüm. Keira'nın bulunduğu vagona girerken, çantalarımızı bıraktığımız bagaj kompartımanının yakınında o iki soytarıya yeniden rastladım. Onlara yaklaştım, oğlan kıza bir işaret yaptı, kız geri dönüp yolumu kesti.

"Burası meşgul," dedi küstah bir ifadeyle.

"Anladım, ama içerisini meşgul eden ne?" dedim ona.

Oğlan araya girip kız arkadaşıyla konuşma şeklimden hoşlanmadığını ileri sürerek cebinden bıçağını çıkardı.

Gençliğimde, en yakın lise arkadaşımın yaşadığı Ladbroke Grove'da oldukça uzun bir zaman geçirmiştim; bazı kaldırımların belirli çetelere ait olduğunu öğrenmiştim, bazı kavşaklardan geçmemiz yasaktı, bazı kafelerde langırt oynamaya gitmemizden hoşlanmayanlar vardı. Bu iki serserinin maraza çıkarmak istediğini biliyordum. Bir hareket yapacak olursam, kız, kollarımı tutmak için sırtıma atlayacak, arkadaşı da bu arada dengemi bozmaya çalışacaktı. Beni yere yıktıklarında kaburgalarımı tekmeleyeceklerdi. Benim çocukluğumun İngilteresi yalnızca yumuşak çimenli parklardan oluşmuyordu, o zamandan bu yana pek bir şey değişmemişti. İnsanın bazı ilkeleri varsa, içgüdülerini harekete geçirmesi oldukça zordur; kızın suratına esaslı bir tokat patlattım, bavulların üzerine düşüp yanağını tuttu. Afallayan oğlan önüme sıçradı, bıçağını bir elinden ötekine geçirip duruyordu. İçimdeki delikanlıyı unutup yetişkin gibi davranmanın zamanı gelmişti.

"On saniyen var," dedim ona, "on saniye sonra bıçağına doğru hamle yapacağım ve onu elinden alırsam, bu trenden kıçın açıkta inersin; böyle mi olmasını istiyorsun, yoksa bu işi burada bırakıyor muyuz?"

Kız ayağa kalktı, öfkeliydi, beni tehdit etti; erkek arkadaşının giderek sinirleri bozuluyordu.

"Delik deşik et şu herifi," diye bağırdı. "Zımbala şunu, Tom!"

"Tom, kız arkadaşının üzerinde daha çok yetken olduğunu göstermelisin, ikimizden biri yaralanmadan yok et şu zımbırtıyı."

"Ne olup bittiğini öğrenebilir miyim?" diye sordu arkamdan gelen Keira.

"Küçük bir tartışma," diye yanıtladım onu geriye doğru iterek.

"Yardım çağırmamı ister misin?"

İki genç, yardım gelmesini beklemiyorlardır; tren ya-

vaşlıyordu, kapının camından Ashford Garı'nın tabelasını görebiliyordum. Tom, kız arkadaşını çekerek götürdü, bu arada bizi bıçağıyla tehdit etmeyi de sürdürüyordu. Keira'yla ben, havada zikzaklar çizen çakıdan gözümüzü ayırmadan hareketsiz kaldık.

"Defolun!" dedi oğlan.

Tren durur durmaz, aşağı atlayıp kız arkadaşıyla birlikte peronda tabana kuvvet koşmaya başladılar.

Keira sessizliğini korudu; inmek isteyen yolcular bizi itiştirdi. Yerimize döndük ve yeniden hareket eden tren sarsıldı. Keira polise haber vermemi istiyordu ama artık çok geçti, bizim iki serseri çoktan kirişi kırmış olmalıydı, ceptelefonum da zaten çantamdaydı. Hâlâ orada durup durmadığını kontrol etmek için yerimden kalktım. Keira, çantalarımızı kontrol etmemde bana yardım etti; onunkine dokunulmamıştı, benimkiyse açılmıştı; karıştırılmış olmasının dışında, her şey yerindeymiş gibi görünüyordu. Telefonumu ve pasaportumu alarak ceketimin cebine koydum. Londra'ya vardığımızda olayı unutmuştuk.

Küçük dairemin kapısında büyük bir sevince boğuldum, içeriye gireceğimi düşündükçe içim içime sığmıyordu. Cebimde anahtarları arıyordum, Paris'ten ayrılırken anahtarların üzerimde olduğundan emindim. Neyse ki komşu kadın penceresinden beni fark etti. Eski alışkanlıklar devam ediyordu, eve onun bahçesinden geçmemize izin verdi.

"Merdivenin nerede bulunduğunu biliyorsunuz," dedi bana, "şu anda tam da ütü yapıyordum, merak etmeyin, işim bitince kapıyı kapatırım."

Ona teşekkür ettim, birkaç saniye sonra çitin öte yanına atlamıştım. Evin arka kapısını hâlâ onartmamış olduğum için –onarılmaması belki de daha iyiydi– tokmağına sert ve küçük bir darbe vurarak kapıyı açıp nihayet içeri girdim. Sokakta bekleyen Keira'ya kapıyı açmaya gittim.

Öğleden sonra zamanı küçük alışverişler yapmakla

geçirdik. Bir seyyar satıcının tezgâhı Keira'nın dikkatini çekti, bir torba dolusu erzak aldı, aldıkları bir koltuğu doldururdu. Ne yazık ki o akşam yemek yemeye vakit bulamadık.

Ben mutfakta meşguldüm, kabakları Keira'nın benden istediği gibi küp küp doğruyordum; bu arada o da, tarifini bana vermek istemediği bir sos hazırlıyordu. Telefon çaldı. Ceptelefonum değil, evin sabit telefonu. Keira'yla merak içinde birbirimize baktık. Salona gidip ahizeyi kaldırdım.

"Doğruymuş demek, eve dönmüşsünüz!"

"Biraz önce geldik, sevgili Walter."

"Bana haber verme inceliğini gösterdiğiniz için teşekkür ederim. Gerçekten çok sevimlisiniz."

"Trenden yeni indik sayılır..."

"Gelişinizi bir Federal Express kuryesinden öğrenmiş olmam yine de bir olay, bildiğim kadarıyla siz Tom Hanks değilsiniz!"

"Döndüğümüzü size bir kurye mi haber verdi? Ne tuhaf!.."

"Düşünün; Akademi'ye sizin dikkatinize bir zarf bırakmışlar, aslında tam olarak size değil, zarfın üzerine kız arkadaşınızın adını yazmışlar, altında da, 'Dikkatinize' diyor. Gelecek defa mektuplarınızı doğrudan bana göndermelerini söyleyin onlara; ayrıca 'Acele ulaştırılacak' diye not düşmüşler. Artık sizin postacınız olduğuma göre, zarfı size getirmemi ister misiniz?"

"Ayrılmayın, Keira'yla konuşayım!"

"Benim adıma, senin görev yaptığın Akademi'ye gönderilmiş bir zarf mı? Bu da ne demek oluyor?" diye sordu bana.

Ben de bilmiyordum, Walter'ın bize büyük incelikle teklif ettiği gibi, zarfı bize getirmesini isteyip istemediğini sordum ona.

Keira bana el kol işaretleri yaptı, ben de bunun onun istediği son şey olduğunu anlamakta güçlük çekmedim. Sol tarafımda Walter kulağıma soluyordu, sağ tarafımday-

sa Keira gözlerini iri iri açmıştı, bense ikisinin arasında kalmıştım. Bu durumdan sıyrılmak gerekiyordu, Walter'a beni Akademi'de beklemesini söyledim; Londra'yı baştan başa kat etmesine gerek yoktu, ben gidip zarfı alacaktım. Telefonu kapattım, müthiş bir orta yol bulduğum için içim rahattı; ama geriye döndüğümde Keira' nın benim heyecanımı paylaşmadığını anladım. Oraya gidip dönmemin bir saatten fazla sürmeyeceği konusunda ona söz verdim. Yağmurluğumu giydim, çalışma masamın çekmecesinden yedek anahtarımı aldım ve küçük bir garajda uyumakta olan arabamı almak üzere sokaktan yukarı doğru çıktım.

Arabaya otururken, eski deri döşemelerin baş döndürücü kokusuyla yeniden buluştum. Garajdan çıkarken, farların önünde kazık gibi dikilen Keira'ya çarpmamak için fren pedalına sertçe basmam gerekti. Arabanın önünden dolaşarak yolcu koltuğuna oturdu.

"O mektup yarına kadar bekleyemez miydi?" dedi kapıyı kapatarak.

"Üzerinde 'acele' yazıyormuş... üzeri kırmızı markörle çizilmiş, Walter öyle söyledi. İyi de, ben yalnız da gidebilirdim, sen gelmeye mecbur değilsin..."

"O mektup bana gönderilmiş, sen de dostunu görmeye can atıyorsun, öyleyse bas gaza."

Londra sokaklarında yalnızca pazartesi akşamları yol iyi kötü açık oluyordu. Yirmi dakikada Akademi'ye ulaştık. Yolda yağmur başladı, başkente sık sık yağan o şiddetli sağanaklardan biri. Walter bizi ana kapıda bekliyordu, paçaları sırılsıklamdı, ceketi de öyleydi ve yüzünde kötü günlerindeki ifade vardı. Arabanın kapısına doğru eğilip zarfı bize uzattı. Onu evine götürmeyi bile öneremedim, arabam *coupe* bir arabaydı ve oturacak iki koltuk vardı yalnızca. Yine de, o bir taksi buluncaya kadar beklemeye karar verdik. Bir taksi geçer geçmez Walter bana soğuk bir selam verdi, Keira'yı unuttu ve çekip gitti. Şakır şakır yağan yağmurun altında arabada yalnız kaldık; zarf Keira' nın dizlerinin üzerinde duruyordu.

"Açmayacak mısın?"

"Max'in yazısı," diye mırıldandı.

"O adamda telepati yeteneği olmalı!"

"Neden böyle diyorsun?"

"Kendimize küçük bir âşık sofrası hazırlarken bizi uzaktan görmüş ve birlikte geçireceğimiz güzel akşamın içine etmek için, senin sosunun tam kıvama gelmesini beklemiş olmasından kuşkulanıyorum."

"Hiç de komik değil..."

"Belki öyle ama kabul et, benim eski sevgililerimden biri bizi rahatsız etmiş olsaydı, sen duruma benim kadar mizahla yaklaşmazdın."

Keira elini mektubun üzerinde gezdirdi.

"Peki, hangi eski sevgilin sana mektup yazardı ki?" diye sordu.

"Benim sana söylediğim bu değildi."

"Soruma yanıt ver!"

"Benim eski sevgililerim yok!"

"Birbirimize rastladığımızda el değmemiş biri miydin yani?"

"Demek istediğim, fakültedeki hocalarımdan hiçbiriyle yatmadığım!"

"Verdiğin bu bilgi çok önemli."

"Şu zarfı açıyor musun, açmıyor musun?"

"Şöyle dedin: 'âşık sofrası', doğru duymuş muyum?"

"Öyle söylemiş olabilirim."

"Bana âşık mısın Adrian?"

"Aç şu zarfı Keira!"

"Verdiğin bu karşılığı 'evet' anlamında alacağım. Eve dönelim ve doğrudan senin odana çıkalım. Seni, bir tabak kabak kızartmasından çok daha fazla arzu ediyorum."

"Bu sözü bir iltifat olarak kabul edeceğim! Peki, şu mektup?"

"Yarın sabahı bekleyecek, Max de öyle."

Londra'da geçirdiğimiz o ilk akşam birçok anıyı canlandırdı. Seviştikten sonra sen uyudun; pencerenin kanat-

ları aralıktı, ben oturmuş sana bakıyor, huzurlu soluk alışını izliyordum. Sırtında, zamanın hiç silemeyeceği yara izlerini görebiliyordum. Onlara parmaklarımla dokunuyordum. Bedeninin sıcaklığı, bende akşamın ilk oynaşmalarında hissettiğim o arzunun aynısını uyandırdı. İnledin, elimi çektim ama sen elimi yakaladın, uyku mahmuru bir sesle okşamayı neden kestiğimi sordun bana. Dudaklarımı tenine dokundurdum ama sen yeniden uyumuştun bile. Bunun üzerine, sana seni sevdiğimi itiraf ettim.

"Ben de seni", diye mırıldandın.

Sesin ancak duyulabiliyordu ama o iki sözcük, geceyi senin yanında geçirmeme yetti.

Yorgunluk bizi ezdiğinden, sabahın gelip geçtiğini fark etmemiştik; gözlerimi açtığımda neredeyse öğle olmuştu. Yataktaki yerin boştu, mutfağa yanına geldim. Sırtına benim gömleklerimden birini giymiş, çekmecelerimden aldığın bir çift çorabı ayağına geçirmiştin. Dün karşılıklı olarak yaptığımız itiraflar, aramızda, bizi birbirimizden geçici olarak uzaklaştıran bir utanma duygusunun doğmasına neden olmuştu. Max'in mektubunu okuyup okumadığını sordum sana. Gözlerinle masanın üzerini gösterdin, mektuba hâlâ dokunulmamıştı. Nedenini bilmiyorum ama o anda o mektubun hiç açılmamasını, bir çekmecenin köşesine atılıp unutulmasını istiyordum. O çılgın koşuşturmanın yeniden başlamasını istemiyordum, seninle o evde bir süre yaşamak, dışarı yalnızca Thames'ın kıyısında dolaşmak, Camden'daki antikacılarda dolaşmak, ara sıra Notting Hill'deki kafelerden birinde kendimize ikramda bulunmak için çıkmak istiyordum ama sen gidip zarfı açtın ve bunların hiçbiri gerçekleşemedi.

Mektubu açıp bana okudun, bunu belki de dünden sonra, artık benden saklayacak hiçbir şeyin olmadığını göstermek için yaptın.

Keira,

Matbaaya yaptığın ziyareti hüzünle yaşadım. Tuilerie'deki görüşmemizden bu yana, söndüğünü düşündüğüm duyguların içimde yeniden canlandığını sanıyorum.

Ayrılışımızın ne kadar acılı olduğunu, gidişinin, suskunluklarının, yokluğunun, belki bunların da ötesinde, mutlu olduğunu, daha önce yaşadığımız beraberliğin umurunda olmadığını bilmenin bana ne kadar acı verdiğini sana şimdiye kadar hiç anlatmadım. Ne var ki gerçeği görmek gerekiyordu, sen varlığınla bile bir erkeğe umabildiğinden daha fazla mutluluk veren bir kadınsın ama bencilliğin ve yokluğun insanın içinde doldurulmaz bir boşluk bırakıyor. Sonunda seni tutmaya çalışmanın boş olduğunu, bunu kimsenin yapamayacağını anladım; sen içtenlikle seviyorsun ama bunu belirli bir zaman için yapıyorsun. Birkaç mevsimlik mutluluk sana yetiyor, arkanda bıraktığın yara izlerini silmek uzun süre gerektirse de.

Birbirimizi artık görmesek iyi olur diye düşünüyorum. Bana yaşamınla ilgili haberleri verme, Paris'e geldiğinde bana uğrama. Bunu sana eski hocan olarak buyurmuyorum, dostun olarak istiyorum.

Konuştuklarımızı çok düşündüm. Sen çekilmez bir öğrenciydin, bunu sana daha önce söylemiştim, yetenekli bir insansın, mesleğinle ilgili değerli niteliklerin var. Şimdiye kadar kat etmiş olduğun yol bana gurur veriyor, benim hiçbir katkım olmamakla birlikte, herhangi bir hoca da senin arkeolog olarak sahip olduğun nitelikleri görebilirdi. Bana anlattığın kuramın gerçek olması olası, hatta ben bile buna inanmak istiyorum, belki de sen, gözümüzden şimdilik kaçmış olan bir gerçeğe yaklaşmaktasın. Yer altı mezarlıkları döneminde yaşayan Pelasgların yolunu izle; kim bilir, o yol seni belki bir yere ulaştırır.

Sen işliğimden ayrılır ayrılmaz eve gittim, yıllardan beri açmadığım kitaplarımı açtım, arşivlediğim defterlerimi çıkardım, notlarıma göz attım. Düzen konusunda ne kadar hasta olduğumu, birlikte çok güzel zamanlar geçirdiğimiz ofisimdeki her şeyin sınıflandırılıp düzenlenmiş olduğunu bilirsin. Defterlerimden birinde, araştırmaları senin işine yarayabilecek birinin izine rastladım. Bu kişi yaşamının tamamını halkların büyük göçlerini

araştırmaya adamış, Asya halkları hakkında çok sayıda metin yazmış, yazdıklarının çok azını yayımlamış, karanlık salonlarda konferanslar vermekle yetinmiş bir insandı; bu konferanslardan birini uzun süre önce ben de izlemiştim. Akdeniz havzasındaki ilk uygarlıkların gerçekleştirdiği yolculuklar konusunda, o da yeni ve farklı düşüncelere sahipti. Ona karşı çıkan bir sürü insan vardı ama bizim alanımızda kendisine karşı çıkılmayan meslektaşımız var mı? Sana sözünü ettiğim bu kişi büyük bir bilgedir, ona sonsuz saygım var. Git onu gör, Keira. Onun Shetland Adaları'nın kuzey ucundaki küçük bir adaya, Yell'e çekildiğini öğrendim. Öyle anlaşılıyor ki kabuğuna çekilmiş olarak yaşıyor ve çalışmalarından kimseye söz etmiyor; yaralı bir adam ama senin sevimliliğin onun ininden çıkıp konuşmasını sağlar belki.

Öteden beri her zaman özlemini çektiğin ve kendi adını vermeyi umduğun o ünlü keşif, belki artık elinin uzanabileceği bir yerde duruyor. Sana güveniyorum, amacına ulaşacaksın.

İyi şanslar.

Max

Keira mektubu katladı, zarfının içine yerleştirdi. Kalktı, sabah kahvaltısının bulaşığını eviyenin içine koydu ve musluğu açtı.

Bana sırtını dönerek, "Sana bir kahve yapayım mı?" diye sordu.

Yanıt vermedim.

"Üzgünüm, Adrian."

"O adamın hâlâ sana âşık olmasına mı?"

"Hayır, benim hakkımda söylediklerine."

"Senin hakkında anlattıklarında kendini mi buluyorsun?"

"Bilmiyorum, şu anda artık bulmuyorum belki ama onun içtenliği, söylediklerinde gerçeklik payı olması gerektiğini düşündürüyor bana."

"Sana sitem ettiği nokta, imajına gölge düşürmektense, seni seven kişiye kötülük yapmakta fazla zorlanmaman."

"Sen de benim bencil olduğumu mu düşünüyorsun?"

"Ben o mektubu yazan kişi değilim. Ne var ki benim

keyfim yerinde olduğuna göre, karşımdakinin de keyfi yerindedir diye düşünmek pek dürüst bir davranış olmayabilir. İnsanın hayatta kalma konusunda sahip olduğu olağanüstü dürtüyü senin gibi bir antropoloğa anlatacak kişi ben değilim."

"Kinizm sana yakışmıyor."

"Ben İngiliz'im, bunun benim genlerimde olduğunu düşünüyorum. İstersen konuyu değiştirelim. Ben seyahat acentesine kadar yürüyüş yapacağım, biraz hava almak istiyorum. Sen Yell'e gitmek istiyorsun, öyle değil mi?"

Keira bana eşlik etmeye karar verdi. İki gün sonra yola çıkmaya karar verdik. Shetland Adaları'nın en büyük adası olan Sumburgh'e hareket etmek üzere Glasgow'a gidecektik. O adadan da, Yell'e giden bir feribota binecektik.

Biletler cebimizde, King Yolu'nda turlamaya gittik. Orası benim aşina olduğum bir semttir, dükkânlarla ve ticarethanelerle dolu o geniş caddede Sydney Caddesi'ne kadar çıkıp, oradan Chelsea Farmer's Marketi'nin içinde dolaşmayı severim. Walter'la orada buluşacaktık. O uzun gezinti karnımı acıktırmıştı.

Mönüyü büyük bir dikkatle inceleyip kendine iki katlı bir hamburger ısmarladıktan sonra, Walter kulağıma eğildi.

"Akademi bana sizin adınıza yazılmış bir çek verdi, altı aylık maaşınıza eşdeğer bir miktar."

"Bu şerefi neye borçluyum?" diye sordum ona.

"İşin kötü haber oluşturan yanı da bu. Üst üste yaptığınız devamsızlıklar yüzünden, yerinizi onursal olarak koruyacaksınız, asaleten atanmışlıktan çıkarılacaksınız."

"Kovuldum mu?"

"Hayır, tam olarak değil, ben sizin hakkınızı elimden geldiğince korumaya çalıştım, ne var ki bütçe kısıntısına gidilmesi gereken bir dönemden geçiyoruz; yönetim kurulu bu yüzden tüm gereksiz harcamaları kaldırmaya karar verdi."

"Bu söylediklerinizden, yönetim kurulunun bana gereksiz harcama gözüyle baktığı sonucunu mu çıkarmam gerekiyor?"

"Adrian, yöneticiler sizin yüzünüzü bile hatırlamıyor, Şili'den döndüğünüzden beri Akademi'ye adım atmadınız; onları anlamanız gerekiyor."

Walter'ın yüzü daha da kardı.

"Dahası da mı var?"

"Ofisinizi boşaltmanız gerekiyor, benden eşyalarınızı evinize göndermemi istediler; gelecek hafta oraya bir başkası yerleşmiş olacak."

"Yerime gelecek kişiyi şimdiden seçtiler mi?"

"Hayır, tam olarak değil, şöyle diyelim: Size ayrılan sınıfı, devamda kusur etmeyen bir meslektaşınıza verdiler; o kişinin derslerini hazırlayacağı, sınav kâğıtlarını değerlendireceği, öğrencilerini kabul edeceği bir yeri olması gerekiyor... Sizin büronuz da, o işler için çok uygun."

"Beni arkamdan vurup kapının önüne koyan o sevimli meslektaşımın kim olduğunu öğrenebilir miyim?"

"Onu tanımıyorsunuz, Akademi'ye gireli üç yıl oldu."

Walter'ın son tümcesinden, yönetimin, özgürlüğümü kötüye kullanmam yüzünden beni cezalandırdığını anladım. Walter'ın onuru kırılmıştı, Keira benimle göz göze gelmekten kaçınıyordu. Parayı hemen o gün çekmek üzere çeki aldım. Öfkeliydim ama kendimden başkasına kızamıyordum.

"Şimal'in esintisi İngiltere'ye kadar ulaştı," diye mırıldandı Keira.

Onu Etiyopya'daki kazılarından uzaklaştıran rüzgâra gönderme yapan bu acı, küçük ima, sabahki tartışmanın geriliminin henüz bütünüyle geçmediğini gösteriyordu.

"Ne yapmayı düşünüyorsunuz?" diye sordu Walter.

"Eh, madem işsiz kaldık, yolculuk yapabiliriz."

Keira, dişlerine direnen bir et parçasıyla boğuşuyordu, sanırım bizim konuşmamıza katılmamak için tabağının porselenine bile saldırabilirdi.

"Max'ten haber geldi," dedim Walter'a.

"Max?"

"Sevgilimin eski bir dostu..."

Keira'nın bıçağın altındaki rozbif parçası fırladı ve bir

garsonun bacaklarının arasına düşünceye kadar oldukça uzun bir mesafe kat etti.

"Aç değildim," dedi Keira, "geç kahvaltı ettim."

"Size dün verdiğim mektup mu?" diye sordu Walter.

Keira ağzının kenarıyla bir yudum bira içti ve gürültülü bir şekilde öksürdü.

"Devam edin, devam edin, ben burada yokmuşum gibi davranın..." dedi ağzını silerken.

"Evet, o mektup."

"Peki, o mektubun yolculuk tasarılarınızla bir ilgisi mi var? Uzağa mı gidiyorsunuz?"

"İskoçya'nın kuzeyine, Shetland Adaları'na."

"Ben orayı çok iyi bilirim, gençliğimde tatillerimi orada geçirirdim, babam bizi Whalsay'e götürürdü. Çorak bir topraktır ama yazın görkemli bir yerdir, orada hava hiç sıcak olmaz, babam sıcaktan nefret ederdi. Kışı sert geçerdi ama babam kış mevsimini çok severdi, ne var ki o mevsimde oraya hiç gitmedik. Hangi adaya gidiyorsunuz?"

"Yell'e."

"Oraya ben de gittim, kuzey ucunda Birleşik Krallık'ın en korkutucu evi vardır. Windhouse, adından da anlaşıldığı gibi, rüzgârların dövdüğü bir evdir. İyi de, neden oraya gidiyorsunuz?"

"Oraya Max'in tanıdığı birini görmeye gidiyoruz."

"Ya, öyle mi? Peki o adam ne iş yapar?"

"Emekli biri."

"Elbette anlıyorum, İskoçya'nın kuzeyine, Keira'nın eski bir dostunun emekli olan arkadaşını görmeye gidiyorsunuz. Bunun bir anlamı olmalı. İkinizi de çok tuhaf buluyorum, benden gizlediğiniz hiçbir şey yok mu?"

"Adrian zor bir adamdır, bunu biliyor muydunuz?" diye sordu Keira.

"Evet," diye yanıtladı Walter, "bunu fark etmiştim."

"Bunu bildiğinize göre, sizden bir şey gizlemediğimizi de bilin."

Keira benden evin anahtarlarını istedi, eve yaya dön-

mek ve bu ilginç konuşmayı erkek erkeğe bitirmemiz için bizi yalnız bırakmak istiyordu. Walter'a veda edip lokantadan çıktı.

"Tartıştınız, değil mi? Yine ne yaptınız Adrian?"

"İnanılır gibi değil, tartışmaya neden ben sebep olayım ki?"

"Çünkü masayı terk eden o oldu, siz değil, işte bundan. Sizi dinliyorum, yine ne yaptınız?"

"Hiçbir şey, lanet olsun, mektubu ona yazan tipin, aşk dolu sözlerini gık demeden dinlemekten başka bir şey yapmadım."

"Ona yazılmış mektubu mu okudunuz?"

"Mektubu o bana okudu!"

"Öyleyse bu onun en azından dürüst olduğunu gösterir, oysa ben Max'i bir dost sanmıştım!"

"Birkaç yıl önce yatağına çırılçıplak aldığı bir dost."

"Yapmayın dostum, ona rastladığınızda siz de bakir değildiniz. Bana verdiğiniz sırları size hatırlatmamı ister misiniz? İlk evliliğinizi, doktorunuzu, bir barda servis yapan kızıl saçlı kızı..."

"Ben bir barda servis yapan kızıl saçlı bir kızla hiç birlikte olmadım!"

"Ya? Öyleyse, o bendim. Önemi yok, bana onun geçmişini kıskandığınızı söyleyecek kadar akılsızlık etmeyin, olur mu?"

"Kıskandığımı söylemiyorum ki!"

"Neyse, nefret edeceğinize o Max'e dua edin."

"O da nedenmiş, gerçekten anlamıyorum."

"Çünkü o, onu elinden kaçıracak kadar sersem olmasaydı, bugün birlikte olmayacaktınız."

Walter'a şaşkınlıkla baktım; akıl yürütmesi bütünüyle saçma değildi.

"Tamam, bana bir tatlı ısmarlayın, sonra gidip ondan özür dilersiniz; ne kadar beceriksizsiniz!"

Çikolatalı mus çok lezzetli olmalıydı ki, Walter bir tane daha yiyebilmek için ona zaman vermemi istedi. Aslında, bana Elena Teyze'den söz edebilmek ya da benim

kendisine ondan söz etmem için birlikte olduğumuz zamanı uzatmaya çalıştığını sanıyorum. Gelip birkaç gün geçirmesi için onu Londra'ya davet etmeyi tasarlıyordu ve onun bu daveti kabul edip etmeyeceğini bana sormak istiyordu. Aklımda kaldığına göre, teyzemin Atina'dan daha uzağa gittiğini hiç görmemiştim, ne var ki bir süreden beri beni artık hiçbir şey şaşırtmıyordu, her şey olabilirlik alanı içine girmişti. Walter'a çok incelikli davranmasını salık verdim. Ona verdiğim bir sürü öğüdü ses çıkarmadan dinledi ve bana, teyzeme bu daveti yaptığını, onun da kendisine Londra'yı ziyaret etmeyi düşlediğini söylediğini neredeyse utanarak itiraf etti. Bu yolculuğun ayın sonunda gerçekleşmesine karar vermişlerdi.

"Madem onun olurunu almışsınız, bu kadar gevezeliği neden ettik?"

"Çünkü sizin buna kızmayacağınızdan emin olmak istemiştim. Ailedeki tek erkek sizsiniz, sizden teyzenizi görmek için izin istemem normaldi."

"Bu izni benden gerçekten istediğiniz izlenimini almıyorum, ya da istemişsinizdir de ben farkına varmamışımdır."

"Yoklama yaptım diyelim. Bu konuda bir şansım olup olmadığını sorduğumda, verdiğiniz yanıtta en küçük bir olumsuzluk hissetseydim..."

"... Tasarınızdan vazgeçer miydiniz?"

"Hayır, ama Elena'ya bana kızmamanız için sizi ikna etmesini rica ederdim," diye itiraf etti Walter. "Adrian, daha birkaç ay önce birbirimizi çok az tanıyorduk, sonra ben size bağlandım ve sizi kıracak bir davranışta bulunma tehlikesine asla girmem, sizin dostluğunuz benim için paha biçilmez değerde."

"Walter," dedim ona gözlerinin ta içine bakarak.

"Ne yani? Teyzenizle kurduğum ilişki sizce uygun değil; demek istediğiniz bu mu?"

"Teyzemin uzun zamandan beri peşinde koştuğu mutluluğu sizde bulması harika bir şey. Hydra'da siz haklıydınız, ondan yirmi yaş büyük olan siz olsaydınız, kimse

söyleyecek bir şey bulamazdı; taşra burjuvalarına özgü bu ikiyüzlü önyargılarla birbirimizin canını sıkmaktan vazgeçelim."

"Taşrayı suçlamayın, bu durumu Londra'da da hoş görmeyeceklerini sanıyorum."

"Akademi'nin yönetim kurulunun pencereleri altında ateşli şekilde öpüşmeye sizi kimse zorlamıyor... Oysa bu fikir hoşuma da giderdi; size söyleyeceğim bu."

"Öyleyse sizin onaymızı almış oluyorum, öyle mi?"

"Böyle bir şeye gerek yoktu zaten!"

"Bir bakıma vardı, evet, teyzeniz bu küçük yolculuk planını, annenize sizin söylemenizi özellikle tercih ediyor... yani, sizin de bunu kabul etmeniz koşuluyla."

Ceptelefonum cebimde titreşti. Ekranda evimin numarası vardı. Keira sabırsızlanmış olmalıydı. Aslında yapması gereken, bizim yanımızda kalmaktı.

"Açmıyor musunuz?" diye sordu Walter kaygıyla.

"Hayır, nerede kalmıştık?"

"Teyzenize ve bana yapacağınızı umut ettiğimiz küçük iyilikte."

"Anneme, kız kardeşinin çevirdiği dolaptan söz etmemi mi istiyorsunuz? Ben kendiminkileri ona anlatmakta zorluk çekiyorum; neyse, elimden geleni yapacağım, bunu sizin için yapmam gerekiyor."

Walter ellerimi tutup hararetle sıktı.

"Teşekkür ederim, teşekkür ederim," dedi beni dut ağacı gibi silkelerken.

Telefon yeniden titreşti, onu masanın üzerine koyduğum yerde bıraktım, elimi sürmedim ve kendime bir kahve ısmarlamak için garson kıza döndüm.

Paris

Ivory'nin çalışma masasını küçük bir lamba aydınlatıyordu. Profesör notlarını güncelliyordu. Telefon çaldı. Gözlüklerini çıkarıp telefonu açtı.

"Zarfı alıcısına ulaştırdım, bunu bildirmek için aramıştım sizi."

"Okudu mu?"

"Evet, hemen bu sabah."

"Peki, ne tepki verdiler?"

"Bu konuda sizi yanıtlamam için vakit henüz erken..."

Ivory, Walter'a teşekkür etti. Başka birini aradı ve aradığı kişinin telefonu açmasını bekledi.

"Mektubunuz, gitmesi gereken limana ulaştı, bunun için size teşekkür etmek istiyordum. Size anlattığım her şeyi tam olarak yazdınız mı?"

"Sözcüklerinizi tek tek aynen aktardım, kendimden yalnızca birkaç satır ekledim."

"Sizden hiçbir şeyi değiştirmemenizi istemiştim!"

"Öyleyse mektubu ona neden siz yollamadınız, bütün bunları ona neden kendi ağzınızdan aktarmadınız? Beni neden aracı olarak kullandınız? Ne tür bir oyun oynuyorsunuz, anlayamıyorum."

"Bunun bir oyun olmasını çok isterdim. Keira size, bana olduğundan çok daha fazla güveniyor, hatta herkesten çok size güveniyor, bunu sizi pohpohlamak için söy-

lemiyorum Max. Onun hocası sizdiniz, ben değil. Yell'de elde edeceği bilgileri doğrulamak için birkaç gün sonra onu çağırdığımda, daha da ikna olmuş olarak gelecek. Akıl akıldan üstündür demezler mi?"

"Aynı kişinin aklıysa demezler."

"Ama bunu yalnızca biz biliyoruz, öyle değil mi? O kadar rahatsızsanız, bunu onların güven içinde olması için yaptığımı düşünün. Sizi arar aramaz bana haber verin. Bunu yapacak, eminim. Kararlaştırdığımız gibi, onun ulaşamayacağı bir yerde olmak için gerekeni yapın. Yarın, benimle temasa geçebilmeniz için size yeni bir telefon numarası vereceğim. İyi geceler Max."

Londra

Saat gecenin birinde yola çıktık. Keira uykusuzluktan ölüyordu. Takside uyuyakaldı, Heathrow'a vardığımızda onu sarsarak uyandırmak zorunda kaldım.

"Uçakları giderek daha az sevmeye başlıyorum," dedi.

"Bu durum bir araştırmacı için hiç de hoş değil, Kanada'nın kuzeyine yaya olarak gitmeyi mi düşünüyorsun?"

"Gemi var..."

"Kışın mı?"

"Bırak da uyuyayım."

Glasgow'a kadar üç saatlik yolumuz vardı. Keira'ya kenti gezdirmek isterdim ama buna gerçekten zaman yoktu. Keira, uçağın kalkacağı sırada iyice kötüleşen hava koşullarından kaygılanıyordu. Gökyüzü giderek kararıyor, iri bulutlar ufku karartıyordu. Bir ses, her saat başı gecikmeleri haber veriyor, yolcuları sabırsızlıklarını yenmeye davet ediyordu. Sert bir fırtına, pisti sağanağa boğdu, uçuşların çoğu iptal edilmişti ama bizim uçuşumuz kalkış tabelasında kalan ender uçuşlardan biri olarak durmayı hâlâ sürdürüyordu.

"O yaşlı adamın görüşmeyi kabul edeceği konusunda bize ne kadar şans tanıyorsun?" diye sordum küçük büfe kapanırken.

"Shetland'a sağ salim varma konusunda sen bize ne kadar şans tanıyorsun?" diye sordu Keira.

Sağanak yağmur uzaklaşıyordu; havanın kısa süre için durulmasından yararlanan bir hostes, uçağın giriş kapısına en kısa sürede gitmemizi söyledi. Keira uçağın merdivenine gönülsüzce yöneldi.

"Bak," dedim ona, uçağın penceresinden dışarısını parmağımla işaret ederek, "ileride bir açıklık var, onun içinden geçip kötü havadan kurtulacağız."

"Peki, senin o açıklığın bizi uçağın ineceği yere kadar izleyecek mi?"

Elli beş dakika boyunca bizi kesintisiz sallayan türbülansların tek olumlu yanı, Keira'nın kolumu hiç bırakmamasıydı.

Shetland Adaları'na bir ikindi ortası, şakır şakır yağan yağmur altında indik. Seyahat acentesi bana havaalanında bir araba kiralamamı önermişti. Koyun sürülerinin otladığı ovalarda altmış mil yol kat ettik. Hayvanlar kırda bayırda özgür dolaştığından, yetiştiriciler komşu sürülerden ayırt etmek için kendi sürülerinin yünlerini farklı renklerde boyamayı âdet edinmişti. Bu da, gri gökyüzünün altındaki o kırlık alanlara çok güzel renkler katıyordu. Toft'ta, Yell'in doğu kesiminde yer alan küçük bir kasaba olan Ulsta'ya giden feribota bindik; adanın geriye kalan bölümü küçük köylerden oluşuyordu.

Yolculuğumuzu önceden planlamıştım, Burravoe'daki Bed and Breakfast adlı otelde bir oda bizi bekliyordu; adadaki tek otel de oydu sanırım.

Söz konusu Bed and Breakfast, bir çiftlikte bulunan ve seyrek gelen ziyaretçiler için düşünülmüş bir odadan ibaretti.

Otuz beş kilometre boyunda, yaklaşık on iki kilometre eninde bir kara parçası olan Yell, dünyanın bir ucunda yer alan adalardan biridir. Üzerinde 957 kişi yaşar; bu rakam kesindir, doğan ve ölen her kişi yörenin nüfusunu etkiler. Yörede insandan çok susamuru, gri fok ya da Kuzey Kutbu'na özgü büyük kuyruklu deniz kırlangıcı yaşar.

Bizi kabul eden hayvan yetiştiricisi çift sevimli görünüyordu; gerçi şiveleri yüzünden konuştuklarının hepsini anlamıyordum. Akşam yemeği servisi altıdaydı ve saat akşamın yedisinde Keira'yla kendimizi, aydınlatması iki mumdan ibaret olan yatak odasında bulduk. Rüzgâr boraya dönüşmüştü, pencerenin kanatları tıkırdıyordu, bir rüzgâr türbininin paslı kanatları gıcırdıyordu ve yağmur camları dövmeye başladı. Keira kollarımın arasına sokuldu, ne var ki o akşam sevişecek halimiz yoktu.

Ertesi sabah hoyratça uyandırılınca, akşam erken uyumamıza fazla üzülmedim. Koyunlar meliyor, domuzlar homurdanıyor, türlü çeşit kümes hayvanı gıdaklıyordu; bu tabloda eksik olan tek şey inek böğürmesiydi, ne var ki kahvaltıda verilen yumurtaların, domuz pastırmasının ve koyun sütünün tadı hâlâ damağımdadır. Çiftçinin karısı, bizi oralara getirenin ne olduğunu sordu.

"Emekliliğini bu adada geçiren Yann Thornsten adında bir antropoloğu ziyarete geldik, onu tanıyor musunuz?" diye sordu Keira.

Çiftçinin karısı omuzlarını silkip mutfaktan çıktı. Keira ve ben şaşkın gözlerle birbirimize baktık.

"Dün bana, o adamın bizi görmeyi kabul etme şansının ne kadar olduğunu sormuştun. Verdiğim şans oranında düşme oldu," diye fısıldadım ona.

Kahvaltı ettikten sonra, kadının kocasını görmek üzere ahıra yöneldim. Ona Yann Thornsten hakkında sorular sorduğumda, çiftçi yüzünü buruşturdu.

"Sizi bekliyor mu?"

"Beklemiyor, hayır."

"Öyleyse sizi tüfek mermileriyle karşılayacaktır. Hollandalı, yaramaz bir adamdır, selamı sabahı yoktur, münzevinin tekidir. Haftada bir kasabaya alışverişe indiğinde, kimseyle konuşmaz. İki yıl önce evinin yanındaki çiftlikte oturan ailenin bir sorunu oldu. Çiftçinin karısı gece yarısı doğum yaptı ama işler yolunda gitmedi. Gidip doktora

haber vermek gerekiyordu ama adamın arabası çalışmadı. Adamcağız ondan yardım istemek için yağmur altında arazide bir kilometre yol kat etti. Hollandalı tüfeğiyle ona ateş etti. Bebek yaşamadı. Söyledim size, yaramaz herifin tekidir o. Mezarlığa giderken, yanında marangozla papazdan başka kimse olmayacak."

"Neden marangoz?" diye sordum.

"Çünkü cenaze arabası marangozun, arabayı çeken de onun atı."

Aramızda geçen konuşmayı Keira'ya aktardım, adama nasıl yaklaşacağımızın planını yapabilmek için kıyı boyunca gezinti yapmaya karar verdik.

"Ben oraya tek başıma gideceğim," dedi Keira.

"Daha neler, söz konusu bile olamaz!"

"Bir kadına ateş edemez, kendini tehdit altında hissetmesi için hiçbir neden yok. Dinle, adalarda, kötü komşuluk öykülerine sıkça rastlanır, bu adam kesinlikle bize anlatıldığı gibi bir canavar olamaz. Gece yarısı evine yaklaşan bir gölgeye ateş edecek çok insan tanıyorum ben."

"Tuhaf tanıdıkların var!"

"Beni onun mülkünün önünde bırakırsın, geriye kalan yolu ben yaya olarak giderim."

"Kesinlikle olmaz!"

"Ateş etmeyecek, inan bana, geri dönerken yapacağım uçak yolculuğundan, o adamdan korktuğumdan daha çok korkuyorum."

Fikir alışverişi gezinti boyunca sürdü. Yalıyarlar boyunca ilerliyor, yabanıl küçük koylar keşfediyorduk. Keira bir susamuruna hayran kaldı, hayvan yabani davranmıyordu, hatta bizim varlığımızdan hoşlanmışa benziyor, birkaç metre arkadan bizi izliyordu. Yaptığı oyunlarla bizi bir saatten fazla bir süre oyaladı; dondurucu bir rüzgâr vardı ama yağmur yağmıyordu; güzel bir yürüyüş yaptık. Yolda, balıktan dönen bir adama rastladık. Ona yolu sorduk.

Adamın şivesi, ev sahiplerimizden de kötüydü.

"Nereye gidiyorsunuz?" diye sordu, sakalının altından homurdanarak.

"Burravoe'ya."

"Yaya olarak bir saatlik yolda, arkanızda," dedi uzaklaşırken.

Keira beni bırakıp, adamın arkasından gitti ve önüne geçti.

"Güzel bir bölge burası," dedi ona yetiştiğinde.

"Öyle diyorsanız, öyledir," diye karşılık verdi adam.

"Burada kışlar sert geçiyordur herhalde, öyle düşünüyorum," diye sürdürdü konuşmasını Keira.

"Bana söyleyecek başka saçmalıklarınız da var mı? Eve gidip yemek hazırlamam gerekiyor benim."

"Siz, Yann Thornsten misiniz?"

"O adda birini tanımıyorum ben," dedi adam adımlarını sıklaştırarak.

"Kalabalık bir ada değil burası, size inanmakta güçlük çekiyorum."

"Neye inanırsanız inanın ve beni rahat bırakın. Gideceğiniz yolu tarif etmemi istemiştiniz benden, şu anda o yola sırtınızı dönmüş durumdasınız, geriye dönerseniz doğru yolda olacaksınız."

"Ben arkeoloğum. Sizinle görüşebilmek için uzaklardan geldik buraya."

"Arkeolog ya da başka şey, benim için hiç fark etmez, Thornsten adında birini tanımadığımı söyledim size."

"Bana yalnızca birkaç saat ayırmanızı istiyorum, Yontma Taş Devri'ndeki büyük göçler hakkındaki çalışmalarınızı okudum ve beni aydınlatmanıza gerek duyuyorum."

Adam durdu ve Keira'yı tepeden tırnağa süzdü.

"Baş belası bir insana benziyorsunuz, oysa benim kimseyi başıma bela etmeye niyetim yok."

"Siz de hırçın ve berbat bir adamsınız."

"Aynen öyleyim," diye yanıt verdi adam gülümseyerek, "bu da birbirimizle tanışmamamız için bir başka neden. Beni rahat bırakmanızı, hangi dille söylemem gerekiyor size?"

"Hollandacayı deneyin! Buralarda sizin kadar kötü şiveli başka biri olduğunu sanmıyorum."

Adam sırtını Keira'ya döndü ve yürüyüp gitti. Keira arkasından gidip ona hemen yetişti.

"Keçi inadınızı sürdürün, bu hiç umurumda değil, gerekirse evinize kadar sizin peşinizden geleceğim. Kapınızın önüne geldiğimizde ne yapacaksınız, tüfekle ateş edip kovacak mısınız beni?"

"Size bunu Burravoe'daki çiftçiler mi anlattı? Adada duyduğunuz her palavraya inanmayın, insanlar burada sıkıntıdan patlıyor, ne uyduracağını bilemiyor."

"Beni ilgilendiren tek şey," diye sürdürdü Keira, "sizin bana söyleyecekleriniz, başka bir şey değil."

Adam ilk kez, benimle ilgileniyormuş gibi göründü. Bir an için Keira'yı unuttu ve bana doğru bir adım attı.

"Bu kadın her zaman böyle kafa ütüler mi, yoksa bana özel olarak lütufta mı bulunuyor?"

Durumu ben öyle tanımlamazdım ama ona gülümsemekle yetindim ve ona, Keira'nın oldukça kararlı biri olduğunu söyledim.

"Peki ya siz, hayatta onun peşinden gitmekten başka ne yaparsınız?"

"Astrofizikçiyim."

Bakışı birden değişti, derin mavi gözleri biraz daha aralandı.

"Bu hoşuma gitti işte, yıldızlar," diye fısıldadı, "onlar vaktiyle bana yol göstermişti..."

Thornsten yere önüne baktı, bir çakıltaşına tekme vurup havaya uçurdu.

"Astrofizikçiyseniz, siz de yıldızları seviyor olmalısınız, değil mi?" diye yeniden söze başladı.

"Sanırım seviyorum," diye yanıtladım.

"İzleyin beni, yolun sonunda oturuyorum. Size susuzluğunuzu giderecek bir şeyler ikram edeyim, siz de bana biraz gökyüzünden söz edersiniz, sonra da beni rahat bırakırsınız, anlaştık mı?"

El sıkıştık; bu bir söz anlamını taşıyordu.

Ahşap döşemenin üzerine serilmiş bir halı, şöminenin önünde eski bir koltuk, duvarlardan birini kaplayan, tıka basa kitap dolu, toza boğulmuş bir kitaplık, bir köşede üzerine kırkyama eski bir örtü örtülmüş ferforje bir yatak, bir lamba ve bir komodin; bu basit evin ana bölümünü oluşturan eşyalar işte bunlardı. Ev sahibimiz bizi mutfak masasının etrafına oturttu; bize, acılığı rengini hiç de aratmayacak koyulukta bir kahve ikram etti. Mısır püskülünden yapılmış bir sigara yaktı ve gözlerini bize dikti.

"Buraya tam olarak ne yapmaya geldiniz?" dedi kibriti söndürürken.

"Kanada'nın kuzeyinden Amerika kıtasına yapılan ilk göçler hakkında sizden bilgi almaya."

"O göç akımları çok tartışmalıdır, Amerika kıtasına halkların yerleşmesi göründüğünden çok daha karmaşıktır. Ama bu bilgilerin hepsi kitaplarda var, bunu sormak için kalkıp ta buralara gelmeniz gerekmiyordu."

"Bir göç grubu Akdeniz havzasından ayrılıp Bering Boğazı'na ve kutup çizgisini geçerek Beaufort Denizi'ne ulaşmış olabilir mi, ne dersiniz?"

"Eski hikâye," diye sırıttı Thornsten. "Sizce, o yolculuğu uçakla yapmış olabilirler mi?"

"Bana tepeden bakmaya uğraşmayın, sizden yalnızca sorduğum soruya yanıt vermenizi istiyorum."

"Peki, size göre o efsane hangi dönemde gerçekleşmiş olabilir?"

"Çağımızdan dört ya da beş bin yıl önce."

"Böyle bir şeyden söz edildiğini hiç duymadım, neden ille de o dönem?"

"Çünkü beni ilgilendiren o dönem."

"O dönemde buzlar dünyamızın üzerinde günümüzden daha yaygın durumdaydı, okyanus da daha küçüktü; uygun mevsimlerde hareket etmek kaydıyla evet, olabilir. Şimdi kartlarımızı açalım, benim çalışmalarımı okuduğunuzu söylüyorsunuz, bu olanağı nasıl yakaladığınızı bilemiyorum, çünkü ben çok az yayın yaptım ve siz, seyrek olarak verdiğim konferanslardan birine katılmış olamaya-

cak kadar gençsiniz. Yazdığım şeylerin üzerine gerçekten eğilmişseniz, bana, buraya gelmeden önce yanıtını bildiğiniz bir soruyu sorduğunuzu da biliyor olmalısınız, çünkü bunlar tam olarak benim savunduğum kuramlar. Bunlar, benim arkeoloji camiasından dışlanmama neden olan kuramlar; bu durumda, soru sorma sırası şimdi bende. Evime, neyi araştırmak için ve ne amaçla geldiniz?"

Keira kahvesini bir dikişte bitirdi.

"Tamam," dedi, "kartları açık oynayalım. Sizin yazılarınızın hiçbirini okumadım, yaptığınız çalışmalardan daha bir hafta öncesine kadar haberim yoktu. Bir profesör dostum bana, meslektaşlarımızın üzerinde fikir birliği sağlayamadığı büyük göçler konusunda bilgi edinmem için sizi görmemi önerdi. Ben şimdiye kadar hep, başkalarının reddettiği şeylerin üzerine giden bir insan oldum. Ve bugün, insanların V. ya da IV. binyılda Kanada'nın kuzeyine ulaşmış olabilecekleri bir geçiş yolunun peşindeyim."

"İnsanlar bu yolculuğu neden göze almış olsunlar ki?" diye sordu Thornsten. "Onları yaşamlarını tehlikeye atmaya iten ne olabilir? İnsan göçlerle ilgilenmeye başlayınca, kendisine sorduğu anahtar soru işte bu oluyor, genç hanım. İnsan, gerek duymadıkça göç etmez, aç ya da susuz kalmıştır, kıyıma uğramıştır, onu yer değiştirmeye iten hayatta kalma içgüdüsüdür. Kendinizi örnek alın, rahat yuvanızı bırakıp bu eski barakaya geldiniz, çünkü bir şeye gerek duyuyorsunuz, değil mi?"

Keira bana baktı; gözlerimde, tahmin ettiğim bir sorunun yanıtını arıyordu. Bu adama güvenebilir miydik, elimizdeki parçaları ona gösterme tehlikesini göze alabilir miydik, parçaları birleştirip o olayın yeniden meydana gelişini ona izletebilir miydik? Benim gözlemime göre söz konusu olay her meydana gelişinde, ışımanın şiddeti biraz daha azalıyordu. Parçaların içerdiği enerjiyi korumayı, keşfetmeye çalıştığımız şeyden olabildiğince az sayıda insanın haberdar olmasını sağlamayı yeğ tutuyordum. Keira'ya başımla işaret ettim, o da bunu anladı ve Thornsten'e döndü.

"Ee?" diye diretti adam.

"Bir mesajı bir yere iletmek için," diye yanıtladı Keira.

"Ne tür bir mesaj?"

"Önemli bir bilgi."

"Kime peki?"

"Her kıtada ortaya çıkmış uygarlıkların yetkili ve bilge kişilerine."

"Peki, o kadar uzak mesafelerde kendilerininki gibi uygarlıklar olabileceğine nereden karar vermiş olabilirlerdi ki?"

"Bundan emin olamazlardı ama ben, yola çıkarken gideceği yerde ne bulacağını bilen bir kâşif tanımıyorum. Bununla birlikte, benim düşündüğüm insanlar, kendilerinden farklı yeterince insanla karşılaşmışlardı; bu da onların uzak topraklarda başka insanların olduğunu düşünmelerine yol açtı. Aynı dönem içinde, çok uzak mesafelere üç yolculuğun yapıldığını gösteren kanıtlar var. Biri güneye, biri doğuya, Çin'e kadar, üçüncüsü de batıya. Kuramımı doğrulayabilmek için geriye bir tek kuzey kalıyor."

"Bu yolculukların yapıldığına dair gerçek kanıtlarınız var mı?" diye sordu Thornsten kuşkuyla.

Sesi değişmişti. Sandalyesini Keira'nınkine yaklaştırdı, elini masanın üzerine koydu, tahtayı tırnaklarıyla kazımaya başladı.

"Size yalan söyleyecek değilim," dedi Keira.

"Yani art arda iki kez söylemem diyorsunuz, öyle mi?"

"Biraz önce sizi yumuşatmaya çalışıyordum, sizin kolay yaklaşılır bir insan olmadığınızı söylüyorlar."

"Münzevi yaşıyorum ama hayvan değilim!"

Thornsten, Keira'nın gözlerinin içine baktı. Adamın gözlerinin çevresi kırışıklıklarla doluydu ama bakışları o kadar derindi ki insanın ona bakması zordu; ayağa kalktı, bizi bir an yalnız bıraktı.

"Daha sonra sizin yıldızlardan söz edeceğiz, pazarlığımızı unutmadım," diye bağırdı salondan.

Elinde uzun bir tüple geri döndü; tüpün içinden bir

harita çıkarıp masanın üzerine yaydı. Haritanın köşelerini kahve fincanlarımızla ve bir kül tablasıyla sabitledi.

"İşte," dedi, büyük dünya haritası üzerinde Rusya'nın kuzeyini göstererek. "O yolculuk gerçekten yapılmışsa, mesajcılarınızın önünde seçebilecekleri birçok yol vardı. İlki, sizin de düşüneceğiniz gibi, Moğolistan'ı ve Rusya'yı yukarı doğru kat ederek Beaufort Denizi'ne ulaşmaktı. O dönemde Sümerler, oraya gittiklerini gösterecek hiçbir kanıt olmamakla birlikte, buzdağlarının yolunu izleyip Beaufort Denizi'ne ulaşabilecek oldukça dayanıklı tekneler yapmışlardı. Olası bir başka yol da Norveç'ten, Faroe Adaları'ndan, İzlanda'dan geçtikten sonra, Grönland'ı aşıp ya da adanın kıyısı boyunca ilerleyip Baffin Körfezi'ni izleyerek Beaufort Denizi'ne ulaşmaktı. Bunu elbette kutup soğuklarına dayanabilmek, yolculuk sırasında balıkla beslenmek ve ayılara yem olmamak koşuluyla başarabilirlerdi; ama her şey olası."

"Olası mı, yoksa akla yatkın mı?" diye üsteledi Keira.

"Ben kendi savımda, bu yolculukların çağımızdan yirmi bin yıl önce Kafkasya kökenli insanlar tarafından yapılmış olduğunu savundum; Sümer uygarlığının Dicle ve Fırat kıyılarında ortaya çıkmasının yalnızca kavuzlu buğdayı ambarlayıp saklamayı öğrenmiş olmalarından kaynaklanmadığını da ileri sürdüm, ama kimse bana kulak asmadı."

"Bana neden Sümerlerden söz ediyorsunuz?" diye sordu Keira.

"Çünkü o uygarlık yazıyı bulan ilk uygarlıklardan biridir ya da ilk uygarlıktır, insanların kendi dillerini yazıya geçirebileceği bir aracı kullanmış ilk uygarlıktır. Sümerler yazıyla birlikte mimarlığı icat ettiler ve o uygarlık düzeyine yakışacak gemiler de yaptılar. Siz bundan binlerce yıl önce yapılmış büyük bir yolculuğun kanıtlarını arıyorsunuz ve o kanıtları 'Parmak Çocuk' yolunuzun üzerine çakıltaşları bırakmış gibi, bir mucize eseri bulacağınızı mı sanıyorsunuz? Üzüntü verici bir saflık içindesiniz. Gerçekte aradığınız ne olursa olsun, öyle bir şey vaktiyle gerçekleşmişse, onun izlerini ancak metinlerde bulabilirsi-

niz. Şimdi, size daha fazla açıklama yapmamı mı istiyorsunuz, yoksa ağzınızı açıp boş şeyler söylemek için benim sözümü kesmeye mi niyetlisiniz?"

Keira'nın elini tutup ellerimin arasında sıktım, bu bana göre, karşımızdaki adamın sözlerini bitirmesine izin vermesi için rica anlamına geliyordu.

"Kimilerine göre Sümerler, Fırat ve Dicle havzasına kavuzsuz buğday orada bol miktarda yetiştiği ve onlar da bu tahılı ambarlayıp saklamayı öğrendiği için yerleşmişlerdi. Soğuk ve verimsiz mevsimlerde kendilerini besleyebilecek hasatları saklayabiliyorlardı ve artık günlük besin peşinde koşmak için göçebe olarak yaşamaları gerekmiyordu. Ben de size işte bunu anlatıyordum; yerleşik düzene geçmek, insanların hayatta kalma evresinden yaşama evresine geçmelerinin kanıtıdır. Ve insan, yerleşik hale gelir gelmez, günlük yaşamını iyileştirmeye girişir, uygarlıklar ancak ve ancak bu sayede gelişmeye başlar. Coğrafi ya da iklimsel bir olay bu düzeni bozduğunda, insan günlük besinini artık bulamaz hale gelir ve yeniden yollara düşer. İnsanın soyunu sürdürmek için giriştiği büyük ya da küçük göçler, aynı kavgalar, aynı nedenler yüzünden yeniden başlar. Ne var ki Sümerlerin bilgi düzeyi, birden yerleşik düzene geçen basit çiftçiler gibi hareket etmeyecek kadar ileriydi. Ben kuramımda, onların kayda değer ölçüde gelişmiş uygarlıklarının, her biri kendi kültürüne sahip birçok grubun bir araya gelmiş olmasına dayandığını ileri sürdüm. Bu grupların kimi Hindistan alt kıtasının güneyinden, kimi İran kıyılarını izleyerek denizden, bir üçüncü grup da Anadolu'dan gelmişti. Azak Denizi, Karadeniz ve Akdeniz o dönemde geçit vermemekle birlikte, birbirinden fazla uzakta değildi. O olağanüstü uygarlığı işte bu göçebe halklar oluşturmuştu. Sizin söylediğiniz yolculuğu bir halk gerçekleştirmişse bu onlardan başkası olamaz! Ve böyle olmuşsa, o halkın da bunu anlatmış olması gerekir. Üzerinde yazı bulunan o tabletleri gidip bulun, aradığınız şeyin gerçek olup olmadığının kanıtını orada bulacaksınız."

"*Bellekler tablasını parçalara ayırdım...*" diye mırıldandı Keira alçak sesle.

"Ne dediniz?" diye sordu Thornsten.

"Bu tümceyle başlayan bir metin bulduk: *Bellekler tablasını parçalara ayırdım.*"

"Hangi metin?"

"Bunun öyküsü uzun, ne var ki Sümerce değil, Geez dilinde yazılmış."

"Ne kadar ahmaksınız!" diye öfkeyle bağırdı Thornsten, yumruğunu masaya vurarak. "Bu, o metnin yolculuğun daha yapıldığı dönemde, başka bir metinden kopya edilmediği anlamına gelmez ki! O metni incelediniz mi, incelemediniz mi? Öyküler kuşaktan kuşağa geçer, sınırları aşar, halklar onları değiştirir, kendine mal eder. Eski ve Yeni Ahit'te ne kadar çok alıntı olduğunu unutuyor musunuz? Yahudilikten ve Hıristiyanlıktan çok daha önce kaleme alınmış tarih metinlerinden alıntılar vardır o metinlerde. İrlanda'nın başpapazı olan Anglikan Başpiskoposu James, 1625 ile 1656 yılları arasında yayımladığı bir zamandizin kitabında, Evren'in doğuşunu MÖ 23 Ekim 4004 yılının Pazar günü olarak belirliyordu, ne kadar boş bir düşünce! Tanrı zamanı yaratmıştı, uzayı, takımyıldızları, yıldızları, Güneş'i, Dünya'yı, kadını ve erkeği, Cehennem'i ve Cennet'i yaratmıştı. Kadın, erkeğin kaburga kemiğinden yaratılmıştı!"

Thornsten kahkahayı bastı. Gidip bir şişe şarap aldı, açtı, üç kadeh doldurup masanın üzerine koydu. Kendi kadehini bir dikişte bitirdi, yeniden doldurdu.

"Erkeklerin kaburga kemiği sayısının kadınlardan bir eksik olduğuna hâlâ ne kadar çok salağın inandığını bilseniz, sabahlara kadar gülerdiniz... Bununla birlikte, o efsane bir Sümer şiirinden esinlenerek uydurulmuştur; şiirde söz konusu olan ise basit bir sözcük oyunudur. İncil bu alıntılarla doludur; bunlardan biri de bir başka Sümer anlatısı olan Nuh'un Gemisi'dir. Onun için, yer altı mezarlığı dönemi halklarını unutun, onlar size yolunuzu şaşırtıyor. Onlar yalnızca aracı, taşıyıcı; bana sözünü ettiğiniz

yolculuğu gerçekleştirebilecek gemileri yalnızca Sümerler yapabilirdi; her şeyi icat eden onlardır! Mısırlılar her şeyi onlardan kopya ettiler; hiyerogliflerde kullandıkları yazıyı, gemi yapma ve yapılarında tuğla kullanılmış kentler kurma sanatını onlardan aldılar. Sözünü ettiğiniz yolculuk gerçekten yapılmışsa, oradan başlamıştır!" dedi Thornsten Fırat'ı göstererek.

Yerinden kalktı, salona yöneldi.

"Burada kalın, size göstermek için bir şey almaya gideceğim ve döneceğim."

Mutfakta yalnız kaldığımız kısa süre içinde, Keira haritanın üzerine eğilip parmağıyla ırmağın çizdiği yolu izledi. Gülümsedi ve alçak sesle bana şunu itiraf etti:

"Samyeli, macera onun estiği yerden başlıyor, Thornsten'in bize ısrarla işaret ettiği yerden. Beni Omo Vadisi'nden süren rüzgâra sonunda yeniden döndüğümü düşünmek tuhaf bir duygu."

"Kelebek etkisi..." diye karşılık verdim omuz silkerek. "Samyeli esmemiş olsaydı, şimdi gerçekten de burada olmayacaktık."

Thornsten elinde başka bir haritayla, kuzey yarımküreyi daha ayrıntılı gösteren bir haritayla mutfağa döndü.

"O dönemde buzullar nasıl konumlanmışlardı? Hangi yollar kapanmıştı, hangi yollar açıktı? Her şey birer varsayımdan ibaret. Oysa sizin kuramınızı doğrulayacak tek şey, geçişlerin izini bulmak olacak, varış noktası olmasa bile en azından sizin habercilerin konaklama yaptıkları yerler olacak. Amaçlarına ulaştıklarını kanıtlayan hiçbir şey yok."

"Onların izini sürmek isteseniz, şu iki yoldan hangisini seçerdiniz?"

"Korkarım ki iz falan kalmamıştır, bir tek..."

"Bir tek ne?" diye sordum.

Bu konuşmaya katılmaya kendimde ilk kez hak görüyordum; Thornsten bana döndü, sonunda benim oradaki varlığımın farkına varmış gibiydi.

"Çin'e kadar yapılmış bir yolculuktan söz ettiniz, ora-

ya gelenler yollarına Moğolistan'a kadar devam etmiş olabilirlerdi, bu durumda da en mantıklı yol Baykal'a çıkmak olacaktı. Oradan, kendilerini Angara Irmağı'na bırakıp onun Yenisey Irmağı'yla birleştiği yere varabilirlerdi. Onun halici ise Kara Denizi'dir."

"Gerçekleştirilebilir bir yolculukmuş, demek!" diye heyecanlandı Keira.

"Ben size Moskova'ya gitmenizi öneriyorum. Orada Arkeologlar Birliği'ne başvurun ve Vladenko Egorov adında birinin adresini elde etmeye bakın. Yaşlı bir alkoliktir, bir yerlerde, sanırım Baykal Gölü civarında iki gözlü bir barakada benim gibi münzevi bir yaşam sürer. Benden söz ederseniz ve otuz yıldır veremediğim yüz dolar borcumu ona iletirseniz... sizi kabul edecektir sanırım."

Thornsten pantolonunun ceplerini karıştırdı ve top haline gelmiş bir on sterlin çıkardı.

"Önce sizin bana o yüz doları bana sizin vermeniz gerekiyor... Egorov hâlâ yaşıyorsa, ki ben öyle olduğunu ümit ediyorum, her şeyin yasak olduğu bir dönemde hükümetten gizli olarak araştırmalar yapabilmiş, hayatta olan ender Rus arkeologlardan biridir. Birkaç yıl Arkeologlar Birliği'ni yönetti, aktardıkları dışında, hiçbir zaman anlatmak istemediği daha birçok şey biliyor. Hruşçov döneminde, gereğinden fazla parlayanlara, hele hele Anavatan'ı oluşturan halkın kökenleri hakkında kendine özgü kuramlar oluşturanlara iyi gözle bakılmazdı. Kara Denizi dolaylarında yapılan kazılarda sizin o göçerlere ait, V. bin ya da IV. binyıllara uzanan izlere rastlanmışsa, onun o konuda bilgi sahibi olması gerekir. Doğru yolda olup olmadığınızı size söyleyebilecek kişi olarak ondan başkasını göremiyorum. Tamam, artık akşam olduğuna göre," diye bağırdı Thornsten, yumruğunu yeniden masaya vurarak, "soğuktan donmamanız için size giyecek bir şeyler vereyim de dışarı çıkalım. Bu akşam gökyüzü aydınlık; o müthiş yıldızları gözlemeye başladığımdan beri, nihayet isimlerini öğrenmek istediğim bazı yıldızlar var."

Portmantodan iki parka alıp bize doğru attı.

"Giyin şunları sırtınıza, işimizi bitirdiğimizde tuzlanmış ringa balığı kavanozu açacağım; siz de bana balığı nasıl bulduğunuzu söyleyeceksiniz!"

Verilen söz yerine getirilir, özellikle de dünyanın bir ucundaysanız ve on kilometrelik bir çember içinde yaşayan tek canlı varlık, elinde dolu bir tüfekle çevrenizde dolaşıyorsa.

"Poponuzu saçmayla doldurmak niyetindeymişim gibi bakıp durmayın bana. Burası vahşi bir bölge, gece karşınıza ne tür bir hayvan çıkacağını bilemezsiniz. Bu yüzden yanımdan fazla uzaklaşmayın. Haydi, yukarıda parlayan şu yıldıza bakın ve onun adını söyleyin bana!"

Gecenin içinde uzun bir süre dolaştık. Thornsten zaman zaman elini göğe kaldırıyor, bana bir yıldızı, bir takımyıldızı ya da bir bulutsuyu gösteriyordu. Ben de ona onun adını söylüyor; gözle göremediğimiz gök cisimlerinden bile söz ediyordum. Çok mutlu görünüyordu, öyle ki, akşamüzeri karşılaştığımız adam değildi artık.

Ringa balıkları çok kötü çıkmadı, közde pişirilen patatesler balığın tuzunu bastırdı. Akşam yemeği boyunca Thornsten gözünü Keira'dan ayırmadı; çok uzun süreden beri evine güzel bir kadın girmediğine kuşku yoktu ve bu akşam her yerden ve her şeyden uzak olan bu yerde böyle bir kadını ağırlıyordu. Bir süre sonra, şöminenin önünde, damağımızı ve boğazımızı mahveden damıtılmış bir içkinin tadına bakarken Thornsten yeniden, halının üzerine açtığı haritaya eğildi ve Keira'ya gidip yanına oturması için işaret etti.

"Gerçekten aradığınız şeyin nedir, söyleyin bana!"

Keira yanıt vermedi. Thornsten onun ellerini ellerine aldı, avuçlarının içine baktı.

"Toprak bu elleri ödüllendirmemiş."

Kendi ellerini açtı, Keira'ya gösterdi.

"Benim ellerim de kazdı, uzun süre önce."

"Dünyanın hangi köşesinde kazı yaptınız?" diye sordu Keira.

"Bunun önemi yok, gerçekten uzun bir süre önceydi."

Thornsten gecenin geç bir saatinde, gündüz bizi kamyonetine aldığı yere kadar götürdü. Kaldığımız çiftliğin iki yüz metre uzağında bıraktı. Odamıza ayaklarımızın ucuna basarak, bize tam yüz dolara sattığı bir çakmağın ışığıyla döndük. Bize iyi yolculuklar dilerken, "Verdiğiniz paradan en az iki katı değerli, eski bir Zippo'dur," diye yemin etmişti.

Mumu üfleyip söndürmüş, buz gibi ve nemli çarşafların içinde kendimi ısıtmaya çalıştığım sırada, Keira bana dönüp tuhaf bir soru sordu.

"Ona, yer altı mezarları döneminde yaşayan halklardan söz ettiğimi anımsıyor musun?"

"Bilemiyorum, belki... neden sordun?"

"Çünkü, bizden eski Rus dostuna borcunu ödememizi istemeden önce bana şunu söyledi: 'Yer altı mezarları dönemi halklarını unutun, yanlış yolda gidiyorsunuz.' Konuştuğumuz her şeyi uzun uzun düşündüm, o sözleri hiç söylemediğimden neredeyse eminim."

"Farkında olmadan söylemiş olmalısın. Karşılıklı bayağı gevezelik ettiniz."

"Canın sıkıldı mı?"

"Hayır, ilgisi yok, tuhaf bir adam, insana ilginç geliyor. Aslında benim bilmek istediğim, bir Hollandalının İskoçya'nın kuzeyindeki bu ücra köşede kendini neden inzivaya çekmiş olduğu."

"Bunu ben de merak ediyorum. Bu soruyu ona sormalıydık."

"Bize yanıt vereceğinden emin değilim."

Keira titredi ve bana sokuldu. Onun Thornsten'le yaptığı konuşmayı ben de uzun uzun düşündüm, konuşmanın neresinde yer altı mezarları dönemi halklarından söz ettiğini gerçekten anımsamıyordum. Ne var ki bu soru, artık onun kafasını meşgul ediyormuş gibi görünmüyordu, düzenli soluyordu, uyumuştu.

Paris

Ivory kıyıda gezinti yapıyordu. Uzun bir söğüdün altında bir bank gördü, gidip oturdu. Seine Irmağı boyunca buz gibi bir rüzgâr esiyordu. Yaşlı profesör yakalarını kaldırdı, kollarını ovaladı. Cebindeki telefon titreşti, akşam boyunca bunu beklemişti.

"Tamamdır!"

"Fazla zorlanmadan bulabildiler mi sizi?"

"Dostunuz, bana yeteneklerini övdüğünüz parlak bir arkeologdur belki, ama o ikisi evime gelinceye kadar kış mevsiminin sonu gelebilirdi. Sonunda yolda önlerine çıkacak şekilde hareket etmek zorunda kaldım..."

"Olay nasıl gelişti?"

"Bütünüyle benden istediğiniz gibi."

"Ve..."

"Onları ikna edip edemediğimi mi soruyorsunuz? Ettiğimi düşünüyorum."

"Size teşekkür ediyorum, Thornsten."

"Bir şey değil, sizinle artık ödeştik sanırım."

"Öyle ya da böyle bana bir şey borçlu olduğunuzu size hiçbir zaman söylemedim."

"Benim hayatımı kurtardınız, Ivory. Uzun süreden beri size bu borcumu ödemeyi düşlüyordum. Bu zorunlu inzivada sürdürdüğüm yaşam her zaman eğlenceli olmadı ama şimdi mezarlıkta olsaydım bu kadarı bile olamayacaktı."

"Bırak şimdi Thornsten, bütün bunları yeniden konuşmak bir işe yaramaz."

"Yok yok, öyle değil, söyleyeceklerimi bitirmedim daha, sonuna kadar dinleyin beni. Amazon'da o lanetli taşı bulduktan sonra, beni öldürmeye kalkan o tiplerin pençesinden beni kurtardınız. Cenevre'de bir suikasta uğramamı engellediniz; beni uyarmasaydınız, kaçmam için gerekenleri bana sağlamamış olsaydınız..."

"Bütün bunlar eski hikâyeler," diye onun sözünü kesti Ivory, sesinde hüzünlü bir ifade vardı.

"O kadar da eski değil; bütün bunları yapmasaydınız, şimdi bana, yolunu yitirmiş bu iki kuzuyu, onlara doğru yolu göstermem için gönderemeyecektiniz; iyi de ne tür tehlikelerle karşı karşıya kalacaklarını onlara söylediniz mi? Onları mezbahaya gönderiyorsunuz ve bunu çok iyi biliyorsunuz. Beni öldürmek için bu kadar uğraşanlar, amaçlarına çok yaklaştıklarında, onlara da aynı şeyi yapmaya çalışacaklardır. Beni suç ortağınız yaptınız ve ben onlardan kurtulduğumdan beri yüreğim ağzımda yaşıyorum."

"Başlarına bir şey gelmeyecek, sizi temin ederim, zaman değişti."

"Ya, öyle mi, peki ben neden hâlâ burada pinekliyorum öyleyse? Ayrıca, istediğinizi elde ettikten sonra, onların da başka bir kimliğe bürünmesini sağlayacak mısınız? Onlar da, kimsenin gelip kendilerini bulamaması için yitip gitmiş bir deliğe mi tıkılacaklar? Planınız bu mu? Geçmişte benim için ne yapmış olursanız olun, sizinle artık ödeştik, size söylemek istediğim yalnızca buydu. Bundan böyle size hiç borcum yok."

Ivory telefonun kapandığını duydu, Thornsten konuşmayı bitirmişti. İç geçirdi ve elindeki telefonu Seine'e attı.

Londra

Londra'ya döndüğümüzde, Rusya vizesi almak için birkaç gün sabretmemiz gerekti. Akademi'deki yöneticilerin yazdığı o cömert çek, bu yolculuğun giderini karşılamama yarayacaktı. Keira zamanının büyük bir bölümünü Akademi'nin kitaplığında çalışmaya ayırıyordu; Walter sayesinde o kitaplıktan yararlanma hakkımı korumuştum. Benim işim esas olarak, Keira'nın benden istediği belgeleri raflarda bulup ona vermek, işi bitince de yerine götürmekten ibaretti, ciddi olarak sıkılmaya başlıyordum. Bir öğleden sonrayı tatil ilan ettim ve uzun zamandan beri iletişim kurmadığım iki dostumla temasa geçmek üzere bilgisayarımın başına oturdum. Erwan'a bilmece şeklinde bir ileti gönderdim. O iletiyi aldığında, daha adresimi okur okumaz bana bir araba dolusu küfür edecekti. Yazdıklarımı okumak istemeyecekti ama daha akşam olmadan merakına yenik düşecekti. Ekranını açacak ve yapısı gereği, ona sorduğum sorunun yanıtını düşünecekti.

Klavyedeki "gönder" tuşuna bastıktan hemen sonra, Jodrell Gözlemevi'ndeki Martyn'e telefon ettim. Beni soğuk karşıladı, buna şaşırdım, konuşma tarzı hiç de eskisi gibi değildi. Pek de sevimli olmayan bir sesle bana çok meşgul olduğunu söyleyip telefonu neredeyse yüzüme kapattı. Bu nahoş görüşme bende kötü bir etki bıraktı.

Martyn'le her zaman yakın, çoğu zaman da içli dışlı ilişki içinde olmuştuk, bu yüzden bu davranışını anlayamıyordum. Belki de benimle paylaşmak istemediği kişisel sorunları vardı.

Saat akşam beşe doğru mektuplarıma bakmış, gecikmiş faturalarımı ödemiş, yıl boyunca bana yaptığı hizmetlere karşılık olarak komşu kadına bir kutu çikolata hediye etmiş ve buzdolabını doldurmak için sokağın köşesindeki markete gitmeye karar vermiştim.

Küçük marketin reyonlarını dolaşıyordum ki, konserve kutularını düzeltmek bahanesiyle dükkân sahibi yanıma geldi.

"Hemen bakmayın, karşı kaldırımda sizi gözleyen bir tip var."

"Efendim?"

"İlk kez olmuyor, son defa geldiğinizde de onu fark etmiştim. Neye bulaştığınızı bilmiyorum ama benim deneyimime güvenin, o tip Canada Dry'dan biri."

"Yani?"

"Polise benziyor, polis gibi davranıyor ama değil, inanın bana, bu tiplerin hepsi ayaktakımıdır."

"Nereden biliyorsunuz?"

"Yeğenlerim parmaklıklar arkasında, kötü bir şey değil, kamyondan talihsizlik eseri yere düşen malları satmışlar."

"Yanlışlık yapmakta olduğunuzu düşünüyorum," dedim omzunun üzerinden karşıya bakarak.

"İstediğinizi düşünün, ama fikir değiştirecek olursanız, mağazanın dibindeki ambarın kapısı açık. Avluya açılan bir kapı var. Yandaki binadan geçerek arka sokağa çıkabilirsiniz."

"Çok naziksiniz."

"Alışverişlerinizi onca zamandır buradan yapıyorsunuz... Sadık bir müşteriyi kaybetmek canımı sıkar."

Patron, kasanın başına döndü. Vitrinin yanındaki turnikeye sezdirmeden yaklaştım, elime bir gazete alıp sokağa göz attım. Mağazanın patronu yanılmamıştı, karşı kaldırımın kenarına park etmiş bir arabanın direksiyonunda-

ki adam beni izliyormuş gibi görünüyordu. Emin olmaya karar verdim. Dışarı çıktım, dosdoğru ona gittim. Yolun karşısına geçeceğim sırada, büyük lüks arabanın motorunun çalıştığını duydum, araba yıldırım gibi uzaklaştı.

Sokağın karşı tarafında, mağazanın patronu bana bakarken omuz silkiyordu. Borcumu ödemek için geri döndüm.

"İtiraf etmeliyim ki tuhaf bir durum," dedim ona kredi kartımı uzatırken.

"Son zamanlarda yasadışı hiçbir şey yaptınız mı?" diye sordu.

Soru bana oldukça münasebetsiz geldi ama kadıncağız o soruyu bana öylesine iyi niyetle sormuştu ki, kişiliğime saygısızlıkta bulunulduğunu hiç düşünmedim.

"Bildiğim kadarıyla, hayır," dedim.

"Aldıklarınızı burada bırakıp evinize koşsanız iyi olacak."

"Neden?"

"O herif bana erketelik yapıyormuş gibi geldi, bir şeyleri gizlemek için belki."

"Neyi gizlemek için?"

"Siz buradayken, başka bir yerde olmadığınızdan emin oldular, ne demek istediğimi anlıyorsunuz herhalde."

"Nerede olmadığımdan?"

"Örneğin, evinizde olmadığınızdan!"

"Sizce?.."

"Siz burada böyle çene çalmayı sürdürürseniz, eve çok geç gitmiş olmayacak mısınız? Kuşkusuz öyle olacak!"

Alışveriş torbamı alıp acele eve döndüm. Ev bıraktığım gibi duruyordu, kapıda hiçbir zorlanma izi yoktu, içeride de market sahibinin kuşkularını doğrulayacak hiçbir iz yoktu. Aldıklarımı mutfağa bırakıp Akademi'ye, Keira'nın yanına gitmeye karar verdim.

Keira esneyerek geriniyordu, gözlerini ovuşturuyordu; bu, o gün yeterince çalıştığına işaretti. Üzerinde çalış-

makta olduğu kitabı kapattı ve götürüp raftaki yerine koydu. Kütüphaneden çıktı, Walter'a veda etmek için bürosuna gitti ve kendini metroya attı.

Gök gri, yağmur atıştırıyor, kaldırımlar parlıyor, Londra'nın tipik bir kış akşamı. Trafik çekilmez durumdaydı. Gideceğiniz yere varıncaya kadar kırk beş dakika trafik tıkanıklığına katlanıyor, gidince de park yeri bulmak için on dakika daha dolaşıyordunuz. Arabamın kapısını kilitliyordum ki, Walter'ın Akademi'den çıktığını gördüm. O da beni fark etmişti, yolun karşısına geçip yanıma geldi.

"Bir kadeh içki içmeye zamanınız var mı?" diye sordu.

"Keira'yı kitaplıktan almama izin verin, sizi *pub*'da buluruz."

"Ah, bu olmaz işte, o gideli yarım saat oluyor, belki daha da fazla."

"Emin misiniz?"

"Bana iyi akşamlar demeye geldi, ofisimde biraz gevezelik ettik. Ee, bir biraya ne diyorsunuz?"

Saatime baktım, Londra'yı baştan başa kat etmek için en kötü saatti, bir dam altına girer girmez Keira'ya telefon edip biraz geç döneceğimi bildirecektim.

Pub tıka basa doluydu, Walter tezgâha ulaşıncaya kadar ona buna dirsek atmak zorunda kaldı; iki içki ısmarladı, birini, o sırada aramıza girmeyi başaran bir adamın omzunun üzerinden bana uzattı. Walter beni salonun en arkasına doğru götürdü, orada bir masa boşalıyordu. Zorlukla katlanılabilecek gürültü patırtı arasında, o masaya yerleştik.

"Ee, İskoçya'ya yaptığınız küçük yolculuk iyi geçti mi?" diye bağırdı Walter.

"Harikaydı... Ringa balığı seviyorsanız. Ben Atacama'nın havasının soğuk olduğunu sanıyordum ama Yell oradan daha dondurucu ve çok nemli!"

"Aradığınız şeyi buldunuz mu?"

"Keira heyecanlanmış görünüyordu, şimdilik değişen bir tek bu, korkarım yeni bir yolculuğa çıkmamız gerekecek."

"Bu macera sonunda sizi iflas ettirecek!" diye bağırdı Walter.

"Ettirdi bile!"

Ceptelefonum cebimde titreşiyordu, çıkarıp kulağıma yapıştırdım.

"Benim eşyalarımın arasında bir şey aradın mı?" diye sordu Keira, ancak duyulabilecek kadar alçak bir sesle.

"Elbette hayır, neden böyle bir şey yapayım ki?"

"Çantamı açmadın mı, emin misin?" diye fısıldadı.

"O soruyu zaten sordun, yanıtım yine hayır."

"Odanın ışığını açık bıraktın mı?"

"Hayır bırakmadım, ne oluyor, öğrenebilir miyim?"

"Sanırım evde yalnız değilim..."

Birden kanım dondu.

"Dışarı çık, Keira!" diye bağırdım. "Derhal sıvış oradan, Old Brompton'ın köşesindeki bakkal dükkânına kadar koş, arkana bile bakma ve beni orada bekle, duyuyor musun beni? Keira, duyuyor musun?"

Hat kesilmişti; Walter ne olup bittiğini anlayıncaya kadar, *pub*'ın salonunu herkesi itip kakarak kat ettim ve kendimi dışarı attım. Arabaların arasında sıkışıp kalmış bir taksi vardı, bir motor onu geçmeye hazırlanıyordu, kendimi neredeyse tekerleğin altına atarak motosikletliyi durdurdum. Onu, bir ölüm kalım meselesiyle karşı karşıya olduğumu ve beni Old Brompton ile Cresswell Bahçesi'nin kesiştiği yere götürürse, hizmetinin karşılığını vereceğime ikna ettim; beni arkasına aldı, hızlandı.

Sokaklar yanımdan su gibi akıp gidiyordu, Old Marylebone, Edgvare Yolu, Marble Arch, göbekli kavşak siyaha bürünmüştü, otobüsler ve taksiler, bir domino oyunundaki gibi çözülemeyecek şekilde birbirinin içine girmişti. Benim sürücü kaldırıma çıktı; o zamana kadar motosiklete pek sık binmemiştim ama bir dönemece girdiğimizde, elimden geldiğince onun hareketlerine uymaya çalışıyor-

dum. Bitmeyecekmiş gibi gelen bir on dakika sonunda; Hyde Park geçişi ip gibi yağan yağmurun altında belirdi, iki otomobil şeridinin arasında Carriage Yolu'ndan yukarı çıkıyorduk, dizlerimiz kimi zaman arabalara değiyordu. Serpentine, Exhibition Yolu, South Kensington metro istasyonunun bulunduğu göbekli kavşak, sonunda Old Brompton uzakta, geçtiğimiz caddelerden daha kalabalık olarak belirdi. Queens Gate Mews Kavşağı'nda sürücü motora hız verdi, trafik ışığı turuncudan kırmızıya dönerken geçti. Kamyonetin biri yeşil ışıktan önce hareket etmişti, çarpışmamız kaçınılmazdı. Motosiklet yana yattı, sürücü gidona yapıştı, ben onun sırtının üzerinden kaldırıma doğru topaç gibi fırladım. Yayaların dehşet içindeki hareketsiz yüzlerini fark ettiğimi sanıyorum. Uçuşum şans eseri park etmiş bir kamyonun lastiğine zararsız bir şekilde çarptığımda sona erdi. Sarsılmış ama yara almamıştım, doğruldum, sürücü bacaklarının üzerinde dikilmiş, motorunu kaldırmaya uğraşıyordu. Ona el işaretiyle teşekkür edecek kadar zamanım vardı, sokağım yüz metre ileride-ydi. İnsanlar yol versin, diye bağırarak koşuyordum, bir çifti yere düşürüp küfrü yedim. Sonunda marketi gördüm ve Keira'yı beni orada beklerken bulmak için dua ettim.

Patron, beni birden karşısında görünce yerinden sıçradı, kan ter içinde, soluk soluğaydım, anlayabilmesi için ona derdimi iki kez anlatmak zorunda kaldım. Yanıtını beklemeye gerek yoktu, dükkânın içinde tek bir kadın müşteri vardı, o da arka taraftaydı; reyonların arasında koşarak geçtim ve onu sevgiyle kucakladım. Genç kadın çığlık attı ve bana esaslı iki tokat patlattı, belki de üç, saymaya vaktim yoktu. Patron telefonun ahizesini kaldırdı ve ben dükkândan çıkarken, ona polise haber vermesini, polisin derhal 24 Cresswell Meydanı'na gelmesini söyledim.

Keira'yı, kapımın önündeki korkulukta oturur buldum.

"Neyin var? Yanakların al al olmuş, düştün mü?" diye sordu.

"Sana benzeyen birinin üzerine düştüm... sırtı benziyordu," diye yanıtladım onu.

"Ceketin de baştan başa yırtılmış, ne oldu sana?"

"Ben de sana aynı soruyu soracaktım."

"Korkarım ki biz evde yokken bir ziyaretçimiz olmuş," dedi Keira. "Çantamı salonun ortasında açık buldum, hırsız ben evdeyken hâlâ içerideydi, yukarıda ayak sesleri işittim."

"Gittiğini gördün mü?"

Önümüzde bir polis arabası durdu, içinden iki memur çıktı. Evime bir hırsız girdiğini düşündürecek kanıtlar olduğunu anlattım onlara. Bize kenarda durmamızı söyleyerek araştırmak üzere içeri girdiler.

Polisler birkaç dakika sonra eli boş olarak dışarı çıktı. Eve hırsız girmiş bile olsa, bahçeden kaçmış olmalıydı. O eski küçük evlerde üst kat çok yüksek değildi, en fazla iki metreydi, pencerelerin altındaki kalın çimen de düşüşü yumuşatıyordu. Hâlâ tamir ettirmediğim kapı kolunu düşündüm. Hırsız muhtemelen arkadan girmişti. Çalınmış eşyaların listesini yapmak ve şikâyet dilekçesini imzalamak için karakola gitmek gerekiyordu. Polisler, etrafı kolaçan edeceklerini, birini tutuklayacak olurlarsa bana haber vereceklerini söylediler.

Keira'yla birlikte her odayı araştırdık. Benim fotoğraf makinesi koleksiyonuma dokunulmamıştı, girişteki çanağa her zaman bıraktığım cüzdanım yerinde duruyordu, her şey yerli yerindeydi. Ben kendi odamı araştırırken, Keira giriş katından seslendi.

"Bahçe kapısı kilitli," dedi. "Onu dün akşam ben kapattım. Peki, o herif eve nasıl girdi?"

"İçeride birinin olduğundan emin misin?"

"Evin perili değilse, kesinlikle eminim."

"Peki, bu esrarengiz hırsız içeri nasıl girdi?"

"O konuda hiçbir fikrim yok, Adrian!"

Keira'ya bir gün önce yoksun bırakıldığımız âşık sofrasını, bu kez hiçbir şeyin bozamayacağına söz verdim. Önemli olan ona hiçbir şey olmamasıydı ama kaygılıydım. Çin'deki kötü anıları anımsıyordum. Kaygılarımı paylaşmak için Walter'ı aradım, hattı meşguldü.

Amsterdam

Vackeers, Kraliyet Sarayı'nın büyük salonundan ne zaman geçse, mermer döşeme üzerine resmedilmiş düzlemyuvarların güzelliğine –aslında gönlü üçüncü desende, devasa yıldızlar haritasında olsa da– hayran kalıyordu. Sokağa çıkıp meydanı geçti. Gece olmuştu, sokak lambaları yanmış ve kentin kanallarının durgun yüzeyi, bu lambaların aylalarını yansıtmaya başlamıştı. Evine gitmek için Hoogstraat'ı yukarı doğru çıktı. 22 numaralı binanın önündeki kaldırıma büyük bir araba park etmişti. Bir kadın, bir çocuk arabası itiyordu, Vackeers'e gülümsedi, o da yoluna devam ederken ona karşılık verdi.

Motorlu adam kaskının siperini indirdi, arkasında oturan kişi de aynı şeyi yaptı. Motor gürledi ve yan yola doğru atıldı.

İki genç âşık bir ağaca yaslanmış öpüşüyordu. Römorklu bir kamyonet trafiği kesiyordu. Yalnızca bisikletler aradan sıyrılarak geçebiliyordu. Motorun arkasında oturan kişi, montunun kolunun içine sakladığı copu çıkardı.

Çocuk arabasını iten kadın arkasına döndü, öpüşen çift öpüşmeyi kesti.

Vackeers bir köprüden geçtiği sırada sırtının ortasında müthiş bir acı hissetti. Soluğu kesildi, ciğerlerine hava gitmiyordu. Vackeers dizlerinin üzerine düştü, bir elekt-

rik direğine tutunmaya çalıştı ama başaramadı, yüzüstü yere kapaklandı. Ağzının içinde kan tadı aldı ve yere düşerken dilini ısırdığını düşündü. Şimdiye kadar hiç böyle bir acı duymamıştı. Her soluk alışında hava ciğerlerini yakıyordu. Yırtılmış böbrekleri şiddetli biçimde kanıyordu, iç kanama saniyeler geçtikçe kalbini daha çok sıkıştırıyordu.

Çevresini tuhaf bir sessizlik sarıyordu. Geriye kalan birazcık gücünü toplamayı başarıp başını kaldırdı. Yoldan geçenler yardımına koşuyordu; uzakta öten bir sirenin sesini duydu.

Çocuk arabası iten kadın ortalıkta yoktu. Âşık çift kaybolmuştu, motorun arkasındaki adam ona hareket çekti ve büyük, lüks araba sokağın köşesini döndü.

Vackeers cebindeki telefona sarıldı, bir tuşa bastı, telefonu zorla kulağına götürdü ve Ivory'nin telefonuna bir mesaj bıraktı.

"Benim," dedi fısıldayarak, "İngiliz dostumuza oynadığımız oyun onun hiç hoşuna gitmedi sanırım."

Gelen öksürük nöbeti, sözünü sürdürmesini engelledi; ağzından kan boşanıyordu, kanın sıcaklığını hissetti ve bu ona iyi geldi; üşüyordu, acısı giderek artıyordu. Vackeers yüzünü buruşturdu.

"Ne yazık ki artık karşılıklı satranç oynayamayacağız, bu benim için büyük bir eksiklik olacak, dostum, sanırım sizin için de öyle olacaktır."

Yeni bir öksürük nöbeti, katlanılmaz yeni bir acı, telefon parmaklarının arasından kaydı, tam düşerken yakaladı.

"Son görüşmemizde size verdiğim küçük armağan beni sevindiriyor, onu iyi kullanın. Sizi özleyeceğim eski dostum, hem de satranç maçlarımızdan daha çok. Son derece tedbirli olun ve kendinize iyi bakın..."

Vackeers gücünün tükendiğini hissetti, tuşladığı numarayı sildi. Eli hafifçe gevşedi, sonrasında hiçbir şey göremedi, hiçbir şey duymadı, başı asfaltın üzerine düştü.

Paris

Ivory, izlerken çok sıkıldığı bir tiyatro oyunundan sonra Paris'teki dairesine dönüyordu. Paltosunu girişe astı ve tıkınacak bir şeyler bulmak için buzdolabının başına gitti. Kendine bir meyve tabağı yaptı, bir kadeh şarap koydu ve salona geçti. Kanepeye oturdu, ayakkabılarının bağını çözdü, ağrıyan bacaklarını uzattı. Televizyonun kumandasını aradı, gözü kayıt aygıtının yanıp sönen diyot lambasına takıldı. Merak etti, kalkıp bir tuşa bastı. Eski dostunun sesini hemen tanıdı.

Mesajın sonunda, Ivory dizlerinin çözüldüğünü hissetti. Kitaplığa tutundu, birkaç eski kitap cilalı parkenin üzerine düştü. Dengesini yeniden buldu ve dişlerini olabildiğince sıktı. Elinden bir şey gelmiyordu, gözyaşları yanaklarına akıyordu. Yaşları, kitaplığın başında elinin tersiyle silse de, biraz sonra içinden gelen hıçkırıklara engel olamadı.

Eline eski bir astronomi kitabını aldı, fonda üzerinde XVII. yüzyıldan kalma bir yıldız haritası bulunan ilk sayfaya baktı; kendisine hitaben yazılmış yazıyı okudu.

Bu kitabın hoşunuza gideceğini biliyorum, içinde her şey var, dostluğumuzun kanıtı dahil.

Sadık satranç arkadaşınız,
Vackeers

Ivory sabahın erken saatinde bavulunu topladı: Dairesinin kapısını kapattı ve Amsterdam'a kalkan ilk trene binmek üzere gara gitti.

Londra

Acente beni sabah erkenden aramıştı, vizelerimiz sonunda alınmıştı, gidip pasaportlarımızı alabilirdim. Keira derin uykudaydı.

Oraya gitmeye, yol üzerinden de süt ve taze ekmek almaya karar verdim. Hava soğuktu, Cresswell Meydanı'nın döşeme taşları kayganlaşmıştı. Sokağın köşesine geldiğimde, market sahibine elimle bir işaret yaparak selam verdim, o da gözünü kırparak yanıt verdi, o arada telefonum çaldı. Keira, mutfağa bıraktığım küçük notu okumamıştı herhalde. Telefonda büyük bir şaşkınlık içinde Martyn'in sesini duydum.

"Geçen günkü konuşma için çok üzgünüm," dedi.

"Üzülmeyin, ben de sizi bu kadar keyifsiz kılan şey hakkında kaygılanıyordum."

"Neredeyse işimi kaybediyordum Adrian; sizin yüzünüzden, yani gözlemevinde bana yaptığınız ziyaret ve Jodrell'de sahip olduğumuz olanaklarla sizin için yaptığım bazı küçük araştırmalar yüzünden."

"Öyle mi, ne diyorsunuz siz?"

"Adamlar, personelden olmayan birini gözlemevine aldığım, böylelikle ciddi bir mesleki hata işlediğim gerekçesiyle, başta dostunuz Walter olmak üzere beni işimden atmakla tehdit ettiler."

"Peki bu 'adamlar' kim?"

"Gözlemevine parasal destek sağlayan kişiler, yönetim kurulu."

"Bakın Martyn, benim ziyaretim bütünüyle zararsızdı, ayrıca Walter ve ben Akademi üyesiyiz, bu söylediğinizin hiçbir anlamı yok!"

"Var Adrian, ben de bu yüzden size telefon etmeden önce araya süre koydum, yine bu yüzden bu sabah, sizinle dışarıdaki bir telefon kulübesinden görüşüyorum. Bundan böyle sizin en küçük isteğinizi bile karşılamam ve buraya adım atmanıza izin vermem kesinlikle yasaklandı. Sizin buradan kovulduğunuzu daha dün öğrendim. Lanet olsun, ne işler çevirdiğinizi bilemiyorum Adrian, sizin gibi bir insanı buradan kovamazlar, böyle davranamazlar ve siz benden on kat daha yetenekli olduğunuza göre, benim buradaki kariyerim artık pamuk ipliğine bağlı sayılır!"

"Çok naziksiniz Martyn, çok da övdünüz beni ama emin olun ki böyle düşünen yalnızca sizsiniz. Ne olup bittiğini anlayamıyorum, kimse bana kovulduğumu söylemedi, asli üyeliğimin geçici olarak kaldırıldığını söylediler."

"Açın gözünüzü Adrian, sizi resmen kapının önüne koydular. Hakkınızda iki telefon aldım, sizinle telefonla bile konuşmaya iznim yok, üstlerimiz aklını kaçırdı."

"Her pazar rosto, yıl boyunca da balık ve patates kızartması yemek yüzünden, bu kaçınılmazdı," diye karşılık verdim gülmeden iğneleyen bir ses tonuyla.

"Bütün bu olup bitenlerde gülünecek bir taraf yok Adrian, ne olacak sizin haliniz?"

"Kaygılanmayın Martyn, şu anda hiçbir iş teklifi almış durumda değilim, bankada da neredeyse hiç param yok, ama bir süreden beri sabahları sevdiğim kadının yanında uyanıyorum, beni şaşırtıyor, güldürüyor, beni altüst ediyor ve beni ateşliyor, onun heyecanı beni gün boyunca büyülüyor ve akşam soyunduğunda beni korkunç derecede... nasıl söyleyeyim... heyecanlandırıyor; yakınacak bir durumda değilim gördüğünüz gibi, size palavra sıkmı-

yorum, içtenlikle söylüyorum, yaşamım boyunca bu kadar mutlu olmamıştım."

"Sizin adınıza çok sevindim Adrian. Ben sizin dostunuzum, baskılara boyun eğdiğim ve sizinle teması kestiğim için kendimi suçlu hissediyorum. Anlayın beni, işimi kaybedemem, geceleri yatağımda kimse yok ve yaşamda bana eşlik edecek tek şey, mesleğim. Olur da benimle konuşmak isterseniz, ofise Gilligan adıyla mesaj bırakın, fırsat bulur bulmaz ben sizi ararım."

"Gilligan da kim?"

"Köpeğim, harika bir base; ne yazık ki onu geçen yıl uyutturmak zorunda kaldım. Yakında görüşürüz, Adrian."

Beni düşüncelere iten uzun bu konuşmadan sonra telefonu henüz kapatmıştım ki, hemen arkamda duyduğum bir sesle yerimden sıçradım.

"Benim hakkımda bu söylediklerinin hepsini gerçekten düşünüyor musun?"

Arkamı döndüm ve Keira'yı gördüm; yine kazaklarımdan birini giymiş, paltomu da sırtına geçirmişti.

"Bıraktığın notu mutfakta buldum, beni kahvaltıya götürmen için seni ajansta yakalamak üzere arkandan geliyordum; buzdolabında sebzeden ve tohuma kaçmış kabaklardan başka bir şey yok... Kendini konuşmaya o kadar kaptırmıştın ki, seni metresinle konuşurken yakalamak için arkandan sessizce yaklaştım."

Onu nefis kruvasanlar yapan bir kafeye götürdüm, pasaportlar bekleyecekti.

"Akşamları öyle oluyor demek, ben soyunduğumda ereksiyon mu oluyorsun?"

"Senin kendine ait giyeceğin yok mu, yoksa benim giysilerimde seni çeken tuhaf bir şey mi var?"

"Telefonda konuştuğun kimdi, neden ona benden bu kadar ayrıntılı söz ediyordun?"

"Eski bir dost. Tuhaf bulacağını biliyorum ama söyleyeyim, işimi kaybettiğim için kaygılanıyordu."

Kafeye girdik, Keira ikinci bir bademli kruvasan tıkınırken, ben kaygılarımı onunla paylaşmamın akıllıca olup olmadığını düşünüyordum, o kaygıların mesleki durumumla ilgisi yoktu.

Yarından sonra, Moskova'ya giden uçağın içinde olacaktık, Londra'dan uzaklaşma düşüncesi beni pek fazla üzmüyordu.

Amsterdam

O mezarlıkta, o sabah cilalı uzun tabutu taşıyan arabanın arkasından giden neredeyse kimse yok gibiydi. Bir erkekle bir kadın, cenaze arabasının arkasında ağır adımlarla ilerliyordu. Mezarın başında papaz yoktu, dört belediye görevlisi, uzun iplerin ucundaki tabutu mezara indirdi. Tabut yere değince kadın, çukura beyaz bir gülle bir avuç toprak attı, ona eşlik eden adam da aynı şeyi yaptı. Mezarı selamladılar ve ters yönde uzaklaştılar.

Londra

Sir Ashton, çalışma masasının üzerinde duran bir dizi fotoğrafı yeniden gruplandırdı. Bir dosyanın içine koydu, dosyanın kapağını kapattı.

"Bu fotoğraflarda çok güzelsiniz, Isabel. Yas tutmak sizi çok güzel kılıyor."

"Ivory ahmak değil."

"Umarım değildir, amaç ona bir mesaj vermekti."

"Bilmiyorum..."

"Vackeers'le iki genç biliminsanı arasında seçim yapmanızı istedim sizden, siz de ihtiyarı seçtiniz! Şimdi de bana şikâyette bulunmaya kalkmayın."

"Çok mu gerekliydi?"

"Bu soruyu kendinize sormuş olmanızı bile anlayamıyorum! Onun yaptıklarının sonuçlarını değerlendirmesi gereken tek kişi ben miyim? Koruduğu o iki kişi amaçlarına ulaştığında, neler olacağının farkında mısınız? Durumun, bir ihtiyarın son yıllarını elinden almaya değmediğini mi düşünüyorsunuz?"

"Biliyorum Ashton, bunu bana daha önce söylediniz."

"Isabel, ben kan emici yaşlı bir deli değilim ama devlet çıkarı zorunlu kıldığında duraksamam. Hiçbirimiz, siz dahil, duraksamayız. Aldığımız karar, belki de o iki araştırmacıdan başlayarak bir sürü insanın yaşamını kurtaracak, Ivory sonunda vazgeçmeye karar verirse elbette.

Bana öyle bakmayın Isabel, ben şimdiye kadar yalnızca çoğunluğun çıkarı doğrultusunda hareket ettim, icra ettiğim meslek bana belki Cennet'in kapılarını açmayacak ama..."

"Rica ediyorum Ashton, espri yapmayın, hiç olmazsa bugün. Vackeers'i gerçekten çok seviyordum."

"Onu ben de değerli buluyordum, kimi zaman onunla inatlaşmış olsak da. Ona saygım vardı ve bana olduğu kadar size de ağır gelen bu fedakârlığın, hesaplanan sonuçları vereceğini umut etmek istiyorum."

"Ivory geçen sabah yıkılmış gibi görünüyordu, onu o halde hiç görmemiştim, bir gecede on yaş ihtiyarladı."

"On yaş daha ihtiyarlayıp yaşam çizgisinin öteki yanına geçebilse, çok işimize gelirdi."

"Öyleyse Vackeers'e bulaşmak yerine, neden onu kurban etmedik?"

"Benim kendime göre nedenlerim var!"

"Kendini sizden korumayı başardığını söylemeyin bana, ben sizin dokunulmaz olduğunuzu sanıyordum, öyle değil misiniz?"

"Ivory ölseydi, bu o arkeolog kadının motivasyonunu iki katına çıkarırdı. Olayın bir kaza olmadığını düşünebilecek kadar taşkın ve kurnaz bir kadın. Hayır, ben sizin doğru seçim yaptığınızdan eminim, oynanması gereken piyonu ileri sürdük biz; ama sizi uyarıyorum, bundan sonraki olaylar sizi haklı çıkarmazsa, araştırmaya devam ederlerse, bundan sonra atış alanımıza girecek iki kişinin kim olduğunu size söylememe gerek yok."

"Ivory'nin mesajı alacağından eminim," diye iç geçirdi Isabel.

"Öyle olmazsa, bunu öğrenecek ilk kişi siz olacaksınız, çünkü hâlâ inanmayı sürdürdüğü tek insan sizsiniz."

"Madrid'deki küçük numaramız çok iyi ayarlanmıştı."

"Sizin kurulun başına geçmenizi sağladım, bana bir hayli borçlusunuz."

"Size karşı minnet duygusuyla hareket etmiyorum Ashton, sizinle aynı görüşte olduğum için böyle davranı-

yorum. Durumu herkesin öğrenmesi için vakit henüz erken, çok erken. Hazır değiliz daha."

Isabel çantasını alıp kapıya yöneldi.

"Bize ait parçanın elimizin altında olması gerekiyor mu?" diye sordu dışarı çıkmadan önce.

"Hayır, bulunduğu yerde tam olarak güvende, Vackeers artık öldüğüne göre, belki daha da güvende. Ayrıca ona nasıl ulaşılacağını kimse bilemez, bizim de en çok istediğimiz bu zaten. Sakladığı sırrı mezara götürdü, böylesi çok iyi."

Isabel başını salladı ve Sir Ashton'dan ayrıldı. Kâhya onu özel bölümün kapısına doğru geçirirken, Sir Ashton'ın sekreteri ofise elinde bir zarfla girdi. Ashton zarfı açtı, başını kaldırdı.

"Bu vizeleri ne zaman aldılar?"

"Önceki gün efendim, bu saatte uçakta olmaları gerekiyor, aslında hayır," diye düzeltti sekreter, saatine bakarak, "Şeremetyevo'ya indiler."

"Nasıl oldu da biz bu konuda daha önce uyarılmadık?"

"Hiç bilemiyorum, dilerseniz bu konuyu araştırayım. Konuğunuzu geri çağırayım mı, henüz buradan ayrılmadı?"

"Hiçbir şey yapmayın. Sadece oradaki adamlarımızı uyarın. O iki kuşun, hiçbir şekilde Moskova'nın ötesine uçmaması gerekiyor. Şurama kadar geldi artık. Kızı haklasınlar, o yok olursa astrofizikçi zararsız hale gelir."

"Çin'de başımıza gelen can sıkıcı olaydan sonra, böyle davranılması gerektiğinden emin misiniz?"

"Ivory'den kurtulabilseydim, bir an bile duraksamazdım ama bu olanaksız, ayrıca bunun bizim sorunumuzu kesin olarak çözeceğinden de emin değilim. Benim istediğim gibi hareket edin, adamlarımıza söyleyin, her türlü yolu denesinler, bu kez sonuç almak, gizli saklı davranmaktan daha önemli."

"Bu durumda, Rus dostlarımızı uyarmamız gerekir mi?"

"O işle ben ilgileneceğim."

Sekreter odadan çıktı.

Isabel, kendisine taksinin kapısını açan kâhyaya teşekkür etti. Arkasına dönüp Sir Ashton'ın Londra'daki evinin görkemli cephesine baktı. Şoföre, kendisini City Havaalanı'na götürmesini söyledi.

Victoria tarzı evin karşısındaki küçük parkta, bir bankın üzerinde oturmakta olan Ivory, uzaklaşan arabaya baktı. İnceden bir yağmur yağmaya başladı, şemsiyesinden destek alarak ayağa kalktı, o da gitti.

Moskova

Intercontinental Oteli'ndeki oda soğuk tütün kokuyordu. Sıcaklığın sıfır derece dolayında olmasına karşın, Keira odaya girer girmez pencereyi ardına kadar açmıştı.

"Üzgünüm, tek boş oda buydu."

"Puro kokuyor, dayanılır gibi değil."

"Hem de kötü kalite," diye ekledim. "Otel değiştirmemizi ister misin? Ya da ilave örtüler ve giyecek bir şeyler isteyeyim mi?"

"Zaman yitirmeyelim, hemen Arkeologlar Derneği'ne gidelim; Egorov'a ne kadar kısa sürede ulaşırsak, buradan ayrılmamız da o kadar kısa sürer. Omo Vadisi'nin güzel kokularını ne kadar özlüyorum, bilemezsin."

"Oraya bir gün döneceğiz, bunun için sana söz verdim, her şey biter bitmez."

"Kimi zaman kendime, senin dediğin gibi, bütün bunların bir gün bitip bitmeyeceğini soruyorum," diye mırıldandı Keira kapıyı kaparken.

"Arkeologlar Derneği'nin adresi yanında mı?" diye sordum asansörde.

"Thornsten neden hâlâ Arkeologlar Derneği diyor anlamıyorum, o derneğin adı ellili yılların sonunda, Bilimler Akademisi olarak değiştirildi."

"Bilimler Akademisi mi? Ne güzel bir ad, orada belki kendime bir iş bulabilirim, kim bilir?"

"Moskova'da mı? Daha neler!"

"Biliyorsun, Atacama'da bir Rus heyetiyle çok güzel çalışmıştım, kiminle çalıştığın yıldızların hiç mi hiç umurunda değil."

"Elbette, ayrıca bu sana rapor yazarken kolaylık sağlardı, ne var ki Kiril alfabesi kullanılan bir daktiloda nasıl yazı yazdığını bana göstermen gerekiyor."

"Haklı olmak sende bir gereklilik mi, yoksa bir saplantı mı?"

"O ikisi birbiriyle bağdaşmaz! Derneğe gidiyor muyuz?"

Rüzgâr dondurucuydu, kendimizi taksiye attık. Keira şoföre nereye gitmek istediğimizi iyi kötü anlattı, adam bir şey anlamadığı için kent planını açıp adresi onun üzerinde işaret etti. Paris'teki taksi şoförlerinin sevimsizliğinden söz eden kişiler, şanslarını asla Moskova'da denememiş insanlardır. Kış soğuğu daha şimdiden sokakların buz tutmasına neden olmuştu. Oysa bu durum, bizim şoförü tedirgin etmiş gibi görünmüyordu. Kullandığı eski Lada'nın arkası sık sık savruluyordu ama o küçük bir direksiyon hareketiyle arabayı doğru yöne getiriyordu.

Keira, Akademi'de kendini tanıttı, kimliğini gösterip arkeolog olduğunu söyledi. Kapı görevlisi onu yönetim sekreterliğine yönlendirdi. Çok akıcı İngilizce konuşan araştırma asistanı genç bir kız bizi çok dostça karşıladı. Keira ona, Profesör Egorov adında, ellili yıllarda Arkeologlar Derneği'ni yönetmiş bir kişiyle temas kurmak istediğimizi söyledi. Genç kadın şaşırdı, böyle bir dernekten söz edildiğini hiç duymamıştı, ayrıca Akademi'nin kütükleri Akademi'nin kuruluş yılından daha eskiye, yani 1958'den öncesine gitmiyordu. Bize beklememizi söyledi ve yarım saat kadar sonra yanında amirlerinden biriyle geri döndü, adam en az altmış yaşında vardı. Kendini tanıttı ve onu ofisine kadar izlememizi söyledi. Svetlana adında çok sevimli genç kadın, yanımızdan ayrılmadan önce bizi selamladı. Keira baldırıma bir tekme atıp onun nereye gittiğini öğrenmem için yardımına gerek olup olmadığını sordu bana.

"Neden söz ettiğini anlamıyorum," diye iç çektim kemiğimi ovuşturarak.

"Beni aptal sanma!"

Girdiğimiz ofis, Walter'ın kıskançlıktan benzini attıracak türdendi, büyük bir pencereden içeri güzel bir ışık giriyor, camın ardında iri kar taneleri yere düşüyordu.

"Moskova'yı ziyarete gelmek için uygun mevsim değil," dedi bizi oturmaya davet eden kişi. "Bu gece ya da en geç yarın sabah, esaslı bir kar fırtınası olacağı söyleniyor."

Adam, termosu açıp bize dumanı üstünde birer fincan çay ikram etti.

"Sizin Egorov'un izini belki bulabilirim," dedi bize, "onu hangi amaçla görmek istediğinizi öğrenebilir miyim?"

"Ben, IV. binyıldaki göçler hakkında araştırma yapıyorum, bana onun bu konuyu iyi bildiğini söylediler."

"Olabilir," dedi adam, "benim o konuda bazı çekincelerim olsa da."

"Neden?" diye sordu Keira.

"Arkeologlar Derneği gizli servisin çok özel bir bölümüne verilen addı. Sovyetler Birliği döneminde, biliminsanları öteki insanlardan daha az gözetim altında değil, tam tersine, onlardan daha çok gözetim altındaydı. O bölümün görevi, o sevimli ad altında, arkeoloji alanında yapılan çalışmalar sonucu ortaya çıkan varlıkların sayımını yapmak, özellikle de yer altından çıkan her şeye sahip çıkıp bunların dökümünü oluşturmaktı; oysa birçok şey ortadan kayboldu... Ahlaksızlık ve kazanç hırsı yüzünden," diye ekledi adam bizim şaşkınlığımız üzerine. "Bu ülkede yaşam koşulları zordu, hâlâ da öyle ama şunu anlamanız gerekiyor ki o dönemde, kazılarda bulunan bir altın lira, onu bulan kişiye aylarca geçinme olanağı sağlıyordu; bu durum, sınırlardan insandan daha kolay geçen fosiller için de geçerliydi. Rusya'da arkeloji araştırmalarının gerçek öncüsü olan Büyük Petro'dan bu yana, o alandaki varlıklarımız sürekli yağmalandı. Bu varlıkları korumak için Hruşçov döneminde o derneğin yerine kurulan güzel or-

ganizasyon da, ne yazık ki o zamana kadar görülmemiş bir eski eser kaçakçılığının odağı haline geldi. Yer altı hazinelerimiz topraktan çıkar çıkmaz *aparatçik*'ler[1] arasında paylaşılıyor ve özel kişilere satılamazsa, batının zengin müzelerinin koleksiyonları arasında yer almak üzere yurtdışına kaçırılıyordu. Kazıyı yapan arkeologdan başlayıp, Arkeologlar Derneği'nin gözetimle görevli ajanlarından geçerek, zincirin bütün halkaları bu ticaretten payını alıyordu. Sizin Vladenko Egorov muhtemelen, –söylemeye gerek yok– cinayet dahil her şeyin mübah olduğu bu uğursuz ağın içindeki en büyük balıklardan biriydi. Aynı kişiden söz ediyorsak, kendisinden bilgi almayı düşündüğünüz kişi özgürlüğünü, hâlâ iktidarda olan etkili kişilere, başka deyişle onun emekliye ayrılmasından memnun olmayan çok iyi müşterilere borçludur. Benim kuşağımdan dürüst arkeologları düşman edinmek istiyorsanız, onlara onun adını söylemeniz yeterli olur. Dolayısıyla, onun adresini vermeden önce, Rusya'dan ne tür bir nesneyi dışarı çıkarmayı düşündüğünüzü size sormak istiyorum. Bunu kendiliğinizden söylemeyecek olursanız, eminim polis konuyla fazlasıyla ilgilenecektir," dedi adam telefonunun ahizesini kaldırırken.

"Yanılıyorsunuz, o kişinin bizim aradığımız Egorov olmadığı kesin, ad benzerliği söz konusu!" diye bağırdı Keira elini telefonun üzerine koyarak.

Bu olup bitenden ben de hiçbir şey anlamıyordum.

Bizi kabul eden adam gülümsedi ve aradığı numarayı yeniden tuşladı.

"Durun, Tanrı aşkına, antika ticareti yapan biri olsaydım, satıcımın adresini gelip Bilimler Akademisi'ne mi sorardım sanıyorsunuz? O kadar ahmak mı görünüyorum?"

"İtiraf etmeliyim ki bu işte pek de kurnazlık yok," dedi adam telefonun ahizesini yerine koyarken. "Onu size kim önerdi ve ne amaçla?" diye sürdürdü sözünü.

1. (Rus.) Komünist Parti mensubu. (Y.N.)

"Yaşlı bir arkeolog ve size içtenlikle açıkladığım nedenle."

"Öyleyse o kişi, sizi resmen başından savmış. Oysa ben, bilgi alabilmeniz için size konunun uzmanı birini bulabilirim belki. Bizimle çalışan birçok uzman Sibirya halklarının göçleriyle ilgileniyor. Hatta bu konuda, gelecek yıl gerçekleştirilecek bir kolokyumun hazırlıklarını yapıyoruz."

"Benim o adamı görmem gerek, fakülte yaşamına geri dönmek değil," diye karşılık verdi Keira. "Ben kanıt arıyorum, sizin eski eser tüccarının dağarcığında belki bazı kanıtlar vardır."

"Pasaportlarınızı görebilir miyim? O tür bir insanla temasa geçmeniz için size yardım edeceksem, en azından adlarınızı gümrüğe bildirmem gerekecek, sözümü kötüye yormayın, bunu bir bakıma kendimi güvenceye almak için yapıyorum. Bize başvuran siz oldunuz ama ben hiçbir biçimde sizinle birlikte hareket etmiş olamam, suç ortaklığıyla suçlanmak hiç mi hiç istemem. Kimliklerinizin bir fotokopisini alalım, ben de size aradığınız adresi vereyim."

"Korkarım bunun için buraya yeniden gelmemiz gerekecek," dedi Keira, "az önce, pasaportlarımızı otele teslim ettik ve henüz geri almadık."

"Doğru söylüyor," dedim söze karışarak, "pasaportlarımız Metropol-Intercontinental'de, inanmıyorsanız oranın resepsiyonunu arayın, onlar belki size pasaportların ilk sayfasını faksla gönderebilirler."

Kapı çalındı, genç bir adam konuştuğumuz kişiye bir şeyler söyledi.

"Özür dilerim," dedi adam, "hemen dönüyorum. Bu arada, ofisin telefonunu kullanın ve belgelerinizin bu numaraya fakslanmasını isteyin."

Bir kâğıdın üzerine bir dizi rakam karaladı ve çıkmadan önce bana verdi. Keira'yla odada yalnız kaldık.

"Kaçığın biri şu Thornsten!"

"Yine de," dedim, "Thornsten korumak için, dostunun geçmişini bize anlatmak zorunda değildi ve dostunun yap-

tığı ticarete bulaşmış olduğunu gösteren hiçbir kanıt yok."

"Peki, ya o yüz dolar, onu şekerleme alması için mi gönderdiğini düşünüyorsun? Altmışlı yıllarda yüz doların ne demek olduğunu biliyor musun? Bırak telefon etmeyi, çekip gidelim buradan, bu ofis beni huzursuz ediyor."

Keira kımıldamadığımı görünce, ahizeyi kaldırdı, yerine koymak için ahizeyi elinden aldım.

"Bu durumdan ben de hiç hoşlanmıyorum, hem de hiç," dedim.

Yerimden kalkıp pencereye doğru yürüdüm.

"Ne yaptığını öğrenebilir miyim?"

"İki bin beş yüz metre yükseklikteki Hua Shan Tepesi'nin üzerindeki daracık çıkıntıyı düşünüyordum, anımsıyor musun? Bir binanın ikinci katında, aynı şeyi tekrarlayabileceğini düşünebilir misin?"

"Neden söz ediyorsun sen?"

"Bizi kabul eden adamın Akademi'nin girişindeki polisleri almaya gittiğini ve birkaç dakika içinde gelip bizi tutuklayacaklarını düşünüyorum. Arabaları sokakta, tam altımızda park etmiş durumda, Ford marka bir araba, tavanında güzel bir döner lamba var. Kapıyı kilitle ve arkamdan gel!"

Duvara bir iskemle yaklaştırdım, pencereyi açtım ve binanın köşesindeki yangın merdiveninden bizi ayıran mesafeyi hesapladım. Kar çıkıntıyı kayganlaştırıyordu ama Hua Shan Tepesi'ne kıyasla, binanın kesme taşlarına daha sağlam basabilecektik. Keira'nın pervaza tırmanmasına yardım ettim ve onun arkasından gittim. Korkuluk duvarına yaklaştığımız sırada, büronun kapısına vurulmakta olduğunu duydum; kaçmakta olduğumuzu anlamalarının çok zaman almayacağını düşünüyordum.

Keira duvar boyunca şaşırtıcı bir çeviklikle ilerliyordu, rüzgâr ve kar ilerlemesini yavaşlatıyordu ama o iyi dayanıyordu; ben de öyle. Birkaç dakika sonra, yangın merdiveninin korkuluğuna atlamak için birbirimize yardım ettik. Buz tutmuş demir basamakların sonuna ulaşmak için yaklaşık elli basamak kalmıştı. Keira birinci katın platformu-

na boylu boyunca uzandı, parmaklığı yakaladı, ayağa kalkarken küfretti. Akademi'nin büyük koridorunun taşlarını paspaslayan temizlik görevlisi, bizim pencerenin bir yanından öteki yanına geçtiğimizi gördüğünde şaşırıp kaldı, ona elimle yatıştırıcı bir işaret yaptım ve Keira'yı yakaladım. Merdivenin alt bölümünde, kaldırıma kadar uzanan ek bir demir merdiven vardı. Keira onu tutan zinciri çekti ama açma mekanizması sıkışmıştı, yerden üç metre yükseklikte kalakalmıştık; bacaklarımızı kırma tehlikesini göze almadan aşağıya atlayabilmek için oldukça fazla bir yükseklikti bu. Bir yerden sıvışmak için birinci kattan aşağıya atlayan ve baldırlarından dışarı dikine fırlamış iki bacak kemiğiyle kendini yolda yatarken bulan bir lise arkadaşımı anımsıyordum; uçucu da olsa bu anı, kendimi James Bond'un ya da dublörünün yerine koyma eğiliminden vazgeçirdi. Merdivendeki buz tabakasını yumruklarımla kırmaya çalışıyordum, bu arada Keira ayaklarını bitiştirmiş, yukarıdan, "Düşeceksin salak!" diye bağırarak zıplıyordu... ya da ona benzer bir şey söylüyordu! Darbeler etkisini gösterdi, buz birden kırıldı ve ben Keira'nın, merdivenin basamağına asılı olarak baş döndürücü bir hızla aşağıya kaydığını gördüm.

Kaldırımın üzerinde söylenerek ayağa kalktı. Bizi kabul eden adamın başı, ofisinin penceresinde görünmüştü; o da öfke içindeydi. Keira'nın yanına ulaştım ve bizden yüz metre uzaklıktaki metro istasyonunun girişine doğru iki hırsız gibi tabanları yağladık. Keira, yer altı geçidinde koşup caddenin karşı tarafına çıkan merdiveni tırmandı. Moskova'da birçok araba sahibi, zor geçen ayın sonunu getirebilmek için aracını taksi olarak kullanıyordu. Bir arabanın önünüzde durması için elinizi kaldırmanız yeterliydi, parada anlaşırsanız pazarlık bitmiş oluyordu. Zil marka araba kullanan bir sürücü, yirmi dolar karşılığında bizi arabasına almayı kabul etti.

İngilizcesinin düzeyini, yüzümde büyük bir gülümsemeyle ona arabasının fena halde keçi koktuğunu, kendisinin büyükanneme hık deyip burnundan düşmüş kadar

benzediğini, ayrıca onun gibi elleri olan birinin parmağını burnuna sokabilmesinin kolay bir iş olmadığını söyleyerek test etmiştim. Bana art arda üç kez "Da" diye yanıt verince, Keira'yla rahatlıkla konuşabileceğime karar vermiştim.

"Ne yapıyoruz şimdi?" diye sordum.

"Eşyalarımızı otelden alıp polis bizi enselemeden önce bir trene binmeye çalışıyoruz. Çin'deki tutukevinden sonra, bir daha deliğe tıkılmamak için gerekirse birini bile öldürebilirim."

"Nereye gideceğiz, peki?"

"Baykal Gölü'ne, Thornsten oradan söz etmişti."

Araba, Metropol-Intercontinental Oteli'nin önüne yanaştı. Koşarak resepsiyona gittik, orada sevimli bir hanım bize pasaportlarımızı geri verdi. Oteldeki konaklamamızı kısa kesmek zorunda kaldığımız için özür dileyip hesabı çıkarmasını rica ettim ondan ve durumdan yararlanarak Trans-Sibirya treninde bize kuşetli bir vagon ayırtıp ayırtamayacağını sordum. Bana doğru eğilerek alçak sesle, iki polisin biraz önce kendisinden, otelde kalan İngiliz uyrukluların listesini istediğini söyledi. O sırada, holdeki bir bankta oturuyorlar ve listeyi inceliyorlardı. Bu arada, erkek arkadaşının İngiliz olduğunu, onu Londra'ya götüreceğini, gelecek baharda da evleneceklerini ekledi. Bu harika haber için onu kutladım, o da bana, suç ortağına göz kırpar gibi göz kırpıp fısıldayarak, "Tanrı Kraliçe'yi korusun," dedi.

Keira'yı asansöre doğru yönelttim, yukarı çıkarken de danışmadaki kızla flört etmediğime dair iki kez yemin ettim ve ona buradan kirişi kırmamız için neden çok az zamanımız olduğunu açıkladım.

Bavullarımızı topladıktan sonra odayı terk ediyorduk ki, telefon çaldı. Resepsiyondaki genç kadın bana, saat 23.24'te kalkacak olan Trans-Sibirya treninin 7 numaralı vagonunda bize iki yer ayırttığını söyledi. Rezervasyon numarasını da verdi, böylece gara gittiğimizde biletlerimizi alabilecektik, biletlerin ücretini de benim kredi kartımdan ödediğini söyledi. Bardan geçerek, holü kat etmek zorunda kalmadan otelden ayrılabilecektik...

Londra

Ekranda gece haberleri veriliyordu, Ivory televizyonu kapatıp pencerenin yanına gitti. Yağmur durmuştu, Dorchester'dan dışarı bir çift çıkıyordu, kadın bir taksiye bindi, adam otele geri dönmek için arabanın uzaklaşmasını bekledi. Yaşlı bir kadın Park Lane'de köpeğini dolaştırıyordu, şoförün yanından geçerken ona selam verdi.

Ivory gözlem yerinden ayrıldı, küçük barı açtı, bir çikolata topu aldı, ambalajını açtı, sehpanın üzerine koydu. Banyoya gitti, tuvalet çantasını karıştırdı, uyku hapı kutusunu aldı, avucuna bir hap koydu ve aynada kendine baktı.

"Sersem ihtiyar, hangi taşı ileri sürdüğünü bilmiyordun kuşkusuz, değil mi? Hangi oyunu oynadığını bilmiyor muydun?"

Hapı yuttu, lavabonun musluğundan kendine bir bardak su doldurduktan sonra, salona geçip satranç tahtasının karşısına oturdu.

Bütün rakip satranç taşlarına bir ad verdi, Atina, İstanbul, Kahire, Moskova, Beijing, Rio, Tel-Aviv, Berlin, Boston, Paris, Roma. Şahı "Londra", onun vezirini de "Madrid" olarak isimlendirdi ve "Amsterdam" diye adlandırdığı hariç, tüm taşları bir tekmeyle halının üzerine yuvarladı. Amsterdam'ı mendiline sardı ve özenle cebinin dibine yerleştirdi. Siyah şah bir hane geri gitti, at ve piyon yerle-

rinden oynamadılar, ama Ivory iki fili üçüncü sıraya kadar ilerletti. Hayranlıkla satranç tahtasına baktı, ayakkabılarını çıkardı, kanepeye uzanıp ışığı söndürdü.

Madrid

Toplantı yeni bitmişti, konuklar büfenin çevresinde gruplar oluşturuyordu. Isabel elini o akşam özellikle parlayan Sir Ashton'ın eline gizlice değdirdi. Son toplantıda oy çokluğu, araştırmaların sürdürülmesi yönünde açıklanmış olmakla birlikte, İngiliz lordu bu kez katılanların çoğunu kendi safına çekmeyi başarmış, şu sıralardaki en değerli taraftarı onunla tam bir işbirliği içinde olmayı kabul etmişti: MOSKOVA, iki biliminsanının yerinin saptanıp yakalanması için elindeki tüm olanakları kullanacaktı. İlk uçakla Londra'ya geri gönderilecekler ve bundan böyle yurtdışına çıkmak için onlara hiçbir şekilde vize sağlanmayacaktı. Ashton daha kökten çözümleri yeğlerdi ama dostları o tür davranışlar lehinde oy kullanmaya henüz hazır değildi. Isabel vicdanları rahatlatmak için herkesin oybirliğiyle kabul ettiği bir fikir ileri sürmüştü. Madem o iki araştırmacı araştırma yapmaktan şimdiye kadar zor kullanılarak vazgeçirilememişti, neden karşılarına geri çeviremeyecekleri, onları birbirinden fiilen uzaklaştıracak tekliflerle çıkılmıyordu? Zorlayıcı önlemler, her zaman kullanılabilecek en iyi yöntem değildi. Oturumun kadın başkanı davetlilere kulenin ayağına kadar eşlik etti. Europe Meydanı'ndan ayrılan bir limuzin kafilesi Barajas Havaalanı'na yöneldi; MOSKOVA, özel uçağını Sir Ashton'ın hizmetine sunmuştu, ne var ki lordun İspanya'da çözmesi gereken bazı başka işleri vardı.

Moskova

Bana göre Yaroslav Garı'nda normal kabul edilemeyecek kadar çok polis vardı. Peronlara, ortalıkta dolaşan küçük tüccarların arasına ya da eşya emanet yerine yönelecek olursak, insanları dörtlü gruplar halinde gözetleyen bir sürü polisle karşılaşacaktık. Keira endişelendiğimi fark etti ve beni yatıştırmaya çalıştı.

"Banka soymadık ya!" dedi. "Bir aynasızın soruşturmasını otelimize kadar gelip sürdürmesi bir şey ama bundan yola çıkarak sanki büyük bir suç işlemişiz gibi garlar ve havaalanları gözaltında tutulmaya kalkışılamaz, lanet olsun, abartmayalım! Ayrıca, bizim burada olduğumuzu nereden bilebilirler ki?"

Biletlerimizi Intercontinental aracılığıyla ayırttığımıza pişman olmuştum. Müfettiş faturamızın kopyasına el koymuşsa, ki böyle olduğunu düşünmek için haklı sebeplerim vardı, danışmadaki kızı konuşturmak için ona on dakika yeterliydi. Dolayısıyla Keira'nın iyimserliğini paylaşamıyor ve güvenlik güçlerinin bizim için orada olduğunu düşünüyordum. Biletlerinin alındığı makineler birkaç metre ötedeydi. Gişelere şöyle bir göz attım; düşüncem doğruysa, memurlar tetikteydi, önlerine gelen ilk yabancıyı takibe alacaklardı.

Sandığını omzuna asmış, ayakkabısını boyatacak birini arayan bir boyacı önümüzde dolaşıp duruyordu. Be-

nim önümden de botlarıma bakarak birkaç kez geçmişti, işaret ettim ve ona bir teklifte bulundum.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu Keira.

"Bir şeyi doğrulamaya çalışıyorum."

Boyacı, peşinat olarak verdiğim dolarları cebine attı. Makineden biletlerimizi alıp bize teslim ettiği anda vaat ettiğim paranın geriye kalanını ona verecektim.

"Kendi işini bu adama yaptırman çok çirkin."

"Hiçbir tehlikesi yok, çünkü biz tehlikeli birer suçlu değiliz!"

Boyacı bizim rezervasyon numarasını makinenin ekranına girince birçok polisin telsizi çalışmaya başladı, bir ses onlara buyruklar veriyordu ve ne yazık ki ben o buyrukların anlamını biliyordum. Keira olup biteni anladı ve boyacıya kaçması için bağırmaktan kendini alamadı; onu kolundan yakalayıp bir köşeye itmeye ancak zaman bulabildim. Yanımızdan üniformalı dört adam geçip otomatik bilet makinelerinin önündeki kuyruğa doğru koştu. Keira'nın eli ayağı kesilmişti, bileklerine daha şimdiden kelepçe geçirilmiş boyacı için yapabileceğimiz fazla bir şey yoktu, Keira'yı teselli ettim; polis onu en çok birkaç saat gözaltında tutacak ama bizim eşkalimizi birkaç dakika içinde belirleyeceklerdi.

"Çıkar paltonu!" dedim ona kendi paltomu çıkarırken.

Çıkardıklarımızı torbaya koydum, ona kalın bir kazak uzattım, ardından bir kazak daha verdim. Sonra ona sarılarak emanet yerine kadar götürdüm. Onu öptüm ve beni bir sütunun arkasında beklemesini söyledim. Bilet makinelerine doğru gittiğimi görünce gözleri fal taşı gibi açıldı. Oysa orası polislerin bizi en az aradığı yerdi. İnsanların arasından sıyrıldım, geçmeme izin vermesi için polislerden birine kibarca ricada bulundum ve bir makinenin önüne gittim; neyse ki o makine turistler için İngilizce bilgi veriyordu. Bir trende iki yer ayırttım, ücreti bozuk parayla ödedim ve Keira'nın yanına döndüm.

Garın güvenlik merkezinde, çalışanlar terminallerdeki

bilet alışlarını kontrol ediyordu; benim yaptığım işleme hiç dikkat etmediler.

"Moğolistan'da ne işimiz var bizim?" dedi endişeyle Keira ona uzattığım bilete bakarak.

"Karar verdiğimiz gibi Trans-Sibirya trenine bineceğiz, kontrol memuruna yanıldığımızı söyleyeceğim, gerekirse ona fark ödeyeceğim."

Bununla birlikte oyunu henüz kazanmamıştık, vagonlara ulaşmamız gerekiyordu. Polislere yalnızca hakkımızda bilgi verilmiş olmalıydı, daha kötüsü, pasaportlarımızın fotokopisinden alınmış fotoğraflarımız da verilmiş olabilirdi, her durumda trene yaklaştığımızda çember daralmış olacaktı. Dikkat çekmenin âlemi yoktu, emniyet görevlileri bir çifti arıyordu, Keira benden elli metre önde yürüdü. İrkutsk'a kalkan 10 numaralı Trans-Sibirya treni gardan saat 23.24'te ayrılacaktı, fazla zamanımız kalmamıştı. İnsanların telaşı, kalabalığa pazar yeri havası veriyordu. Kümes hayvanı kafesleri, peynirler, kurutulmuş etler, her türlü erzak yolcu bavullarına karışıyor, peronu dolduruyordu. Asya kıtasını altı günde baştan başa aşan bu eski trenin yolcuları, bu eşya yığını arasından kendine yol açmaya çalışıyordu. İnsanlar birbiriyle ağız dalaşına girişiyor, Çince, Rusça, Mançurya dili, Moğolca gibi birçok dilde küfürleşiyordu. Bazı çocuklar, bone, eşarp, tıraş makinesi, diş fırçası, diş macunu gibi harcıâlem malları el altından satıyordu. Bir polis Keira'yı fark edip yanına yaklaştı, ben adımlarımı sıklaştırıp ona çarptım ve kendisinden yarım ağız özür diledim. Polis beni uyardı ama kalabalığa doğru döndüğünde Keira onun görüş alanından kaybolmuştu; aslında artık benim de görüş alanımın dışındaydı.

Hoparlörden gelen bir ses trenin kalmak üzere olduğunu anons etti, henüz peronun üzerinde olan yolcular daha çok itişip kakışmaya başladı. Kontrol memurları çaresiz kalmıştı. Keira hâlâ ortada yoktu. Ben 7 numaralı vagonun önündeki kuyrukta sürüklenip duruyordum; pencerelerden içeri baktığımda koridorların tıklım tıklım

olduğunu, herkesin kendi yerini aradığını görüyordum ama Keira'nın yüzü hâlâ gözüme çarpmıyordu. Vagonun basamağına çıkma sırası bana gelmişti, perona doğru son bir kez baktım, kendimi, vagonun içine doğru birbirini iten kalabalığa teslim etmekten başka çarem kalmamıştı. Keira trene binmemişse, ilk istasyonda trenden inecek ve bir yolunu bulup Moskova'ya geri dönecektim. Birbirimizi kaybetme olasılığına karşı bir buluşma noktası saptamadığımıza üzüldüm ve böyle bir durumda onun aklına gelebilecek yeri düşündüm. Basamağı çıktım, ters yönden bir polis geliyordu. Bir kompartımana daldım, bana hiç dikkat etmedi. Herkes yerine yerleşiyordu, iki vagon sorumlusunun o anda biletleri kontrol etmenin dışında bir sürü işi vardı. Bir İtalyan çiftin yanındaki boş koltuğa yerleştim, yandaki kompartımanda Fransızlar vardı; bu yolculuk sırasında bir sürü vatandaşımla karşılaşacaktım. Bu tren yıl boyunca bir sürü yabancı turisti taşıyordu, bu durum bizim için avantaj oluşturuyordu. Katar hafifçe sarsıldı, boşalmış peronda hâlâ birkaç polis vardı, kısa süre sonra Moskova Garı gözden kayboldu ve yerini gri ve sevimsiz banliyö manzarasına bıraktı.

Yan koltuktakiler çantama göz kulak olmaya söz verdi, yanlarından ayrılıp Keira'yı aramaya çıktım. Onu ne sonraki vagonda, ne de daha sonrakinde buldum. Banliyöden sonra şimdi ovaların ortasında ilerliyorduk. Tren hızla yol alıyordu. Üçüncü vagon; Keira yine yok. Sıkışık koridorlarda ilerlemek sabır istiyordu. İkinci sınıf vagonda hareket son aşamadaydı, Ruslar bira ve votka şişelerini açmıştı, yüksek sesle bağırıyor, şarkılar söylüyorlardı. Yemekli vagon da çok hareketliydi.

Orada bir grup oluşmuştu; iriyarı altı Ukraynalı bağırarak kadeh tokuşturuyorlardı: "Yaşasın Fransa!" Yanlarına yaklaşınca Keira'yı fark ettim, çakırkeyif olmuştu.

"Bana öyle bakma," dedi, "hepsi çok sevimli!"

Masada bana da yer açmak için toparlandı ve yeni arkadaşlarının, onun yüzüne fazlaca dikkatli bakan bir polisin önüne duvar gibi dikilerek vagona binmesine yar-

dımcı olduklarını söyledi. Onlar olmasaymış, yakayı ele verecekmiş. Bu durumda, onlara teşekkür etmek için içki ısmarlamamak olmazdı. Keira'yı o zamana kadar hiç o halde görmemiştim, yeni arkadaşlarına teşekkür ettim ve arkamdan gelmesi için onu ikna etmeye çalıştım.

"Karnım aç, biz de yemekli vagondayız, ayrıca koşmaktan da yoruldum, otur yanıma da yemek ye!"

Keira kızarmış patatesle füme balık ısmarladı, iki kadeh votka daha yuvarladı ve bir çeyrek saat sonra omzuma yığıldı.

İriyarı altı adamdan birinin yardımıyla onu kendi vagonuma kadar götürdüm. İtalyan dostlarımız durumu alaya aldı. Keira kuşetine uzandığında anlaşılmaz bir şeyler homurdandı, sonra hemen yeniden uyudu.

Trans-Sibirya trenindeki ilk gecenin bir bölümünü camdan gökyüzüne bakarak geçirdim. Her vagonun ucunda bir *provonitsas* vardı; o küçük bölümde hizmet veren görevli gün boyunca bir semaverin önünde dikiliyor, isteyenlere sıcak su ve çay veriyordu. Bir şey içmek için oraya gittim ve bundan yararlanarak İrkutsk'a yolculuğun ne kadar sürdüğünü öğrendim. Bizi oradan ayıran dört bin beş yüz kilometrelik yolu kat etmek, içinde bulunduğumuz gece de dahil, üç gün, dört gece sürüyordu.

Madrid

Sir Ashton ceptelefonunu solandaki masanın üzerine bıraktı; ropdöşambrının kuşağını gevşetti ve yatağa geri döndü.

"Son haberler nasıl?" diye sordu Isabel gazetesini katlayarak.

"Moskova'da görülmüşler."

"Ne yaparken?"

"Eski bir tarihî eser kaçakçısı hakkında bilgi almak için Bilimler Akademisi'ne gitmişler. Yönetici durumu şüpheli bulup polise haber vermiş."

Isabel yatağında doğruldu, bir sigara yaktı.

"Tutuklamışlar mı?"

"Hayır. Polis, izlerini indikleri otele kadar sürmüş ama oraya gitmekte geç kalmış."

"İzlerini kaybettirmişler mi?"

"Doğrusunu söylemek gerekirse, o konuda bilgim yok, Trans-Sibirya trenine binmeye çalışmışlar."

"Çalışmışlar, öyle mi?"

"Ruslar, onların adına bilet alan bir adamı yakalamış."

"Ee, trene binmişler mi?"

"Gar polis kaynıyormuş ama onların trene bindiklerini gören olmamış."

"Kapana kısıldıklarını hissetmişlerse, peşindekilere izlerini kaybettirmek istemiş olabilirler. Rus polisinin bi-

zim işlerimize karışmaması gerekiyor, bu, işi zorlaştırmaktan başka bir şeye yaramaz."

"Bizim biliminsanlarının, sizin düşündüğünüz kadar kaçık olmalarından kuşkulanıyorum. O trende olduklarını düşünüyorum, aradıkları adam Baykal Gölü'nün yakınlarında yaşıyor."

"O kaçakçıyı neden bulmak istiyorlar? Ne tuhaf bir düşünce, size göre..."

"... parçalardan birinin o adamın elinde olduğunu mu düşünüyorum, diyorsunuz. Hayır, öyle olsaydı, bundan uzun süre önce haberdar olurduk, ne var ki onu görebilmek için kendilerini bu kadar zora sokuyorlarsa, herifin onlar açısından çok değerli bilgilere sahip olması gerekir."

"Öyleyse dostum, o ikisi adama ulaşmadan önce herifi susturmak düşüyor size."

"Bu o kadar kolay değil; söz konusu herif eski Parti üyesi, geçmişi göz önüne alındığında, bir gölün kıyısındaki görkemli bir *daça*'da yaşadığı hesaba katılırsa, ciddi olarak koruma altında olduğu anlaşılıyor. Peşine birini takacak olursak, öyle ya da böyle ona karşı bir eyleme giriştiğimizde orada kimseyi bulamayız."

Isabel sigarasını komodinin üzerindeki tablada söndürdü, paketi alıp bir sigara daha yaktı.

"Bu karşılaşmayı engellemek için bir başka planınız var mı?"

"Çok sigara içiyorsunuz, dostum," diye karşılık verdi Sir Ashton pencereyi açarak. "Siz benim planlarımı herkesten daha iyi biliyorsunuz Isabel, ne var ki kurula bize zaman kaybettirecek bir teklifte bulundunuz."

"Onları ele geçirebilir miyiz? Evet mi, hayır mı?"

"MOSKOVA bunun için bana söz verdi; avlarımızın kendini fazla rahat hissetmemesinin daha iyi olacağı konusunda anlaştık. Bir trenin içinde duruma el koymak, göründüğü kadar kolay değil. Ayrıca, kırk sekiz saatlik bir soluklanma onlarda, ağın deliklerinden geçip kurtuldukları duygusu yaratsa gerek. MOSKOVA, İrkutsk'a vardıklarında onlarla ilgilenecek bir ekip gönderecektir. Ama

kurulda alınan kararlar göz önünde bulundurulduğunda, o adamlar onları tutuklayıp Londra'ya kalkan bir uçağa bindirmekle yetinecektir."

"Benim kurula yaptığım teklif, Vackeers olayında size yönelen bütün kuşkulardan temize çıkmanızı sağlamasının yanı sıra, oyların araştırmaların bir süre durdurulması yönüne kaymasını sağladı; bu sağlandığına göre, olayların ille de öngörüldüğü gibi gelişmesi gerekmiyor..."

"Bu sözünüzden, daha köktenci önlemler alınmasına karşı olmadığınız anlamını mı çıkartmam gerekiyor?"

"Nasıl anlamak istiyorsanız öyle anlayın ama işi uzatmayı kesin, başımı döndürüyorsunuz."

Ashton pencereyi kapatmaya gitti, ropdöşambrını çıkarttı ve örtülerin altına kaydı.

"Hizmetinizdekileri aramayacak mısınız?"

"Yararı yok, gerekli olan yapıldı, kararı daha önce almıştım."

"Hangi karardan söz ediyorsunuz?"

"Duruma Rus dostlarımızdan önce el koymak. Tren yarın Yekaterinburg'dan hareket ettiğinde, iş bitirilmiş olacak. Daha sonra, nezaket icabı MOSKOVA'yı, adamlarını oraya boşuna göndermemesi için uyaracağım."

"Kurul, bu akşam oylanan çözümleri hiçe saydığınız için size öfkelenecek."

"Bu konuda, keyfinize göre küçük bir numara hazırlama zahmetini size bırakıyorum. İpleri elime alma tutkumu ya da kurallara uyma konusundaki direncimi ileri sürebilir, bana ahlak dersi verebilirsiniz, ben de size özürlerimi bildirip, adamlarımın benden habersiz harekete geçtiğine yemin ederim ve inanın, on beş gün sonra bu konudan artık kimse söz etmez. Sizin otoriteniz sarsılmamış, sorunlarımız da çözülmüş olur, bundan iyisi olur mu?"

Ashton ışığı söndürdü...

Trans-Sibirya treni

Keira günü, müthiş bir migren ağrısıyla kuşete uzanmış durumda geçirmişti. Bir gün önceki aşırılıkları için ona en küçük bir sitem bile etmemeye büyük özen göstermiş, ağrıdan kurtulması için kendisini öldürmemi istemesine bile tepki vermemiştim. Yarım saatte bir vagonun sonuna gidiyor, semaver sorumlusunun bana kibarca verdiği ılık kompresleri alnına koymak üzere hemen geri dönüyordum. O yeniden uykuya dalar dalmaz yüzümü cama dayıyor, kırların gözümün önünden geçip gitmesini seyrediyordum. Tren kimi zaman ağaç kütükleriyle inşa edilmiş evlerin bulunduğu bir kasabadan geçiyordu. Küçük garlarda durduğunda, oranın çiftçileri, yetiştirdikleri yerel ürünleri, yaptıkları yemekleri, örneğin patates salataları, *tvarok*[1] krepleri, reçeller, haşlanmış et ya da lahana satmak için koşarak perona geliyorlardı. Bu duraklamalar uzun sürmüyordu, tren sonra ıssız, Urallardaki kıraç düzlüklerde yeniden yola koyuluyordu. Keira kendini biraz daha iyi hissetmeye başladı. Çay içti ve birkaç kuru meyve kemirdi. İtalyan dostlarımızın bizden ayrılıp Ulan Bator'a giden bir başka trene binecekleri Yekaterinburg'a yaklaşıyorduk.

1. (Rus.) Bir çeşit krema. (Y.N.)

"Bu kenti ziyaret etmeyi çok isterdim," dedi Keira, "Tserkov na Kovi[1] muhteşem bir yapı olsa gerek."

Bir kilise için tuhaf bir ad, ne var ki kilise İpatyev Evi'nin kalıntıları üzerine inşa edilmişti ve Çar II. Nikolay, karısı Aleksandra Fyodorovna ve beş çocukları, Temmuz 1918'de orada öldürülmüştü.

Ne yazık ki çevreyi gezmeye zamanımız olmayacaktı, tren orada yalnızca yarım saat mola veriyordu; bizim vagonun sorumlusu bana trenin lokomotif değiştirmek için durduğunu söylemişti. Yine de bacaklarımızı açmaya, yiyecek bir şeyler satın almaya vaktimiz vardı; bu, Keira'ya iyi gelecekti.

"Aç değilim," dedi inleyerek.

Karşımıza tüm büyük sanayi kentlerininkine benzer bir banliyö çıktı, tren garda durdu.

Keira biraz yürümek için kuşetinden ayrılmayı kabul etti. Gece olmuştu, *babuşka*'lar[2] peronda bağıra çağıra mallarını satıyorlardı. Trene yeni yüzler biniyordu, iki polis memuru bir aşağı bir yukarı gidip geliyordu, hallerindeki gevşeklik içime su serpti, dertlerimizi Moskova'da bırakmış görünüyorduk; oradan daha şimdiden bin beş yüz kilometre uzaklaşmıştık.

Trenin kalkacağını bildiren düdük henüz çalmamıştı ama kalabalığın telaşından vagona dönmek gerektiğini anlıyordum. Bir kasa madensuyu ve birkaç *piroşki*[3] almıştım; onlardan yalnızca ben tattım. Keira, uzanmak üzere kuşetine dönmüş ve uyuyakalmıştı. Yemeğimi yedikten sonra ben de yattım, trenin sarsıntısı, tekerleklerin düzenli tıkırtısı, derin bir uykuya dalmama neden oldu.

Saat, Moskova saatiyle sabahın ikisiydi ki kapıda tuhaf bir gürültü işittim, birisi bizim kompartımana girme-

1. (Rus.) Dökülen Kan Kilisesi. (Y.N.)
2. (Rus.) Yaşlı kadın, nine. (Y.N.)
3. (Rus.) İçine et, balık ya da lahana konarak yapılmış börek. (Y.N.)

ye çalışıyordu. Kalktım, perdeyi kaldırdım, sağa sola bakındım, kimse yoktu, koridor boştu, olağanın dışında boştu, *provonitsas* bile semaverinin başında değildi.

Kapıyı kilitledim ve Keira'yı uyandırmaya karar verdim, bir şeyler oluyordu. Keira yerinden sıçradı; elimi ağzına koydum ve kalkmasını işaret ettim.

"Ne var?" diye fısıldadı.

"Henüz hiçbir şey bilmiyorum ama çabuk giyin."

"Nereye gideceğiz?"

Soru anlamsız değildi. Altı metrekarelik bir kompartımanın içindeydik, yemekli vagon bizimkinden altı vagon uzaktaydı ve oraya gitme düşüncesi hiç hoşuma gitmiyordu. Valizimi boşalttım, eşyalarımızı açılır kapanır kuşetlerin üzerine yerleştirip üzerini de çarşaflarla örttüm. Sonra, Keira'ya portbagajın üzerine çıkması için yardım ettim, ışığı söndürdüm, ben de çıkıp onun yanına uzandım.

"Ne tür bir oyun oynadığımızı söyler misin bana?"

"Gürültü yapma, senden istediğim tek şey bu."

Aradan on dakika geçti, kilitle oynandığını yeniden işittim. Kompartımanımızın kapısı kayarak açıldı, dört el ateş edildi ve kapı kapandı. Uzun bir süre birbirimize sarılmış durumda kaldık, sonunda Keira beni uyardı; bacağına kramp girmişti ve yakında acıdan bağırmak zorunda kalacaktı. Saklandığımız yerden indik, Keira tavan lambasını yakmak istedi, ona engel oldum ve ay ışığının içeri girmesi için pencere perdesini araladım. Uyuyor olmamız gereken kuşetlerdeki çarşafların üzerinde açılmış iki delik gördüğümüzde benzimiz attı. Bize ateş etmek için kompartımanımıza girilmişti. Keira kuşetine eğildi, parmağını çarşafın yırtıldığı yere soktu.

"Dehşet verici..." diye mırıldandı.

"Gerçekten de öyle, korkarım ki yataklarımız kullanılmaz hale gelmiş!"

"Lanet olsun, neler oluyor, bu ısrar niye? Ne aradığımızı biz de bilmiyoruz, hatta onu bir gün bulup bulamayacağımızı bile bilmiyoruz, öyleyse..."

"Bize kötülük etmek isteyenler, bizim bildiğimizden

daha fazlasını biliyor olabilir. Şimdi, bu kapandan kurtulmak için soğukkanlı olmamız gerekiyor. Ve çabuk düşünmemizde yarar var."

Katilimiz trendeydi ve görevini başarıyla tamamladığından emin olmak için bedenlerimizin bulunmasını beklemeye karar vermezse, en azından bir sonraki molaya kadar trende olacaktı. İlk durumda, kompartımanda kalmamızda büyük yarar vardı, ikincisindeyse, trenden ondan daha önce inmek akıllıca olacaktı. Katar yavaşlıyordu, Omsk'a yaklaşıyor olmalıydık, sonraki mola, sabahın erken saatinde Novosibirsk Garı'ndaydı.

İlk yaptığım, kapıyı kapalı tutmanın yolunu aramak oldu; bunu, kemerimin bir ucunu kapı tokmağına sarıp öteki ucunu portbagaja çıkan merdivenin demirine bağlayarak sağladım. Sonra, Keira'ya çömelmesini söyledim; böylelikle, dışarıdan bakan biri bizi fark etmeden dışarıya göz atabilecektik.

Katar durdu. Bulunduğumuz açıdan, trenden kimin indiğini görmek zordu ve bize katilin trenden indiğini düşündürtecek birini görmedik.

Ondan sonraki saatlerde, hiç gürültü çıkarmadan bavullarımızı hazırladık. Sabahın altısında bağrışmalar işittik. Yandaki kompartımandakiler koridora çıktı. Keira bir sıçrayışta yerinden kalktı.

"Artık burada kapalı kalamam!" dedi kapının bağını çözerek.

Kapıyı açıp bana kemerimi attı.

"Çıkıyoruz! Dışarısı çok kalabalık tehlikeli bir durumla karşılaşmayız." Yolculardan biri, semaver sorumlusunu semaverin dibinde hareketsiz yatarken bulmuştu, alnında kötü bir yara vardı. Gündüz servisini yapan meslektaşı, bize kuşetlerimize geri dönmemizi buyurdu, Novosibirsk'te trene polis çağrılacaktı. Bu arada herkes kendi kompartımanında kalacaktı.

"Başladığımız noktaya döndük!" diye öfkeyle bağırdı Keira.

"Aynasızlar kompartımanları arayabilirler, çarşafları-

mızı saklamakta yarar var," dedim kemerimi takarken, "herkesin dikkatini çekmenin zamanı değil şimdi."

"O tipin hâlâ buralarda dolaştığını mı düşünüyorsun?"

"Hiç bilemiyorum ama bundan böyle bir şeye kalkışamaz."

Novosibirsk Garı'nda yolcular iki polis müfettişi tarafından tek tek sorgudan geçirildi, kimse bir şey görmemişti. Genç *provonitsas* ambulansa kaldırıldı ve şirket onun yerine bir başka görevli gönderdi. Trende bizim güvenlik görevlilerinin özellikle dikkatini çekemeyeceğimiz kadar çok yabancı yolcu vardı. Bizim vagonumuzda Hollandalılar, İtalyanlar, Almanlar vardı, hatta bir de Japon çift vardı; aralarında iki İngiliz olarak yalnızca biz vardık. Kimlik saptaması yapıldı, müfettişler indiler, tren yeniden hareket etti.

Donmuş bataklıklarla kaplı bir bölgeden geçtik, arazi karlı dağların arasında yükseldi, ardından, Sibirya steplerinde yeniden ilerlemeye başladık. Gün ortasında tren görkemli Yenisey Irmağı'nı aşan uzun bir demir köprüye girdi; Novosibirsk'teki mola yarım saat sürdü. Kompartımanımızdan ayrılmamayı yeğlerdim ama Keira yerinde duramıyordu. Perondaki hava sıcaklığı eksi on derece dolayında olmalıydı. Bu küçük kaçamaktan karnımızı doyuracak bir şeyler almak için yararlandık.

"Sakat bir durum görmüyorum," dedi Keira bir sebzeli böreği dişlerken.

"Yarın sabaha kadar böyle sürer umarım."

Yolcular vagonlara biniyordu, çevremize bir kez daha göz attım ve Keira'nın basamağa çıkmasına yardım ettim. Yeni *provonitsas* bize acele etmemiz için bağırdı, ben içeri girdikten sonra kapı kapandı.

Keira'ya, Trans-Sibirya treninin yemekli vagonundaki son gecemizi geçirdiğimizi anımsattım. Ruslar ve turistler orada sabaha kadar kafa çekiyordu: İçeride ne kadar çok insan olursa o kadar güvende olacaktık. Keira bu öne-

rimi gönül rahatlığıyla kabul etti. Dört Hollandalıyla paylaştığımız bir masa bulduk.

Aradığımız o adamı İrkutsk'ta nasıl bulacaktık? Baykal Gölü'nün uzunluğu altı yüz kilometreyi aşıyordu.

"Oraya gittiğimizde, bir internet kafe bulmaya çalışır, araştırma yaparız, biraz şansımız varsa, adamımızın izini buluruz."

"Yani sen Kiril alfabesiyle araştırma yapabiliyorsun, öyle mi?"

Keira'ya baktım, alaycı gülüşü bana onu ne kadar sevimli bulduğumu anımsatıyordu. Aslında, belki de bir çevirmenin yardımına gerek duyacaktık.

"İrkutsk'ta," diye sürdürdü sözünü benimle alay ederek, "bir şamanı görmeye gideriz, o bize, bölge ve bölge sakinleri hakkında senin uğursuz internetinden çok daha fazla bilgi verir!"

Akşam yemeği yerken Keira bana Baykal Gölü'nün neden paleontolojinin önemli bir noktası haline geldiğini açıkladı. XXI. yüzyılın başında keşfedilen paleolitik yerleşim alanları, çağımızdan yirmi beş bin yıl önce Trans-Baykal Bölgesi'nde insanların yaşadığını ortaya çıkardı. Bu insanlar takvim kullanıyor ve daha o zamandan dinsel törenler yapıyorlardı.

"Asya, şamanizmin beşiğidir. O bölgelerde," diye sürdürdü Keira, "şamanlık insanlığın özünde var olan din olarak kabul edilir. Söylenceye göre şamanizm insanın varoluşuyla birlikte ortaya çıkmıştır ve ilk şaman göklerin oğludur. Görüyorsun, seninle benim mesleğim, en eski çağlardan bu yana birbirine bağlı. Evren'in doğumuyla ilgili Sibirya'ya özgü birçok söylence vardır. Onega Gölü üzerinde bulunan Rennes Adası'ndaki mezarlıkta, V. binyıla ait, kemik bir heykel bulundu. Bu heykelin üzerinde, rengeyiğinin burnunu temsil eden bir başlık vardı. Başlık, yanında iki kadın bulunan ve göksel dünyaya doğru yükselen bir din adamı tarafından taşınıyordu."

"Bütün bunları neden bana anlatıyorsun?"

"Çünkü burada, bütün Buryat köylerinde olduğu gibi,

bir şey öğrenmek istediğinde bir şamana başvurman gerekir. Şimdi bana söyler misin, bana neden masanın altından dokunup duruyorsun?"

"Dokunmuyorum!"

"Ne yapıyorsun öyleyse?"

"Bir yerlere sıkıştırmış olabileceğin turist rehberini arıyorum. Şamanlar hakkında çok şey bildiğini söyleme bana, sana inanmam!"

"Salaklaşma," diyerek güldü Keira ben ellerimle onun kalçalarını yoklarken. "Altımda kitap falan yok! Dersimi ezbere bilmek için iyi sebeplerim var, ayrıca memelerimin arasında da hiçbir şey yok, kes şunu, Adrian!"

"Neymiş o sebepler?"

"Fakültede bulunduğum süre içinde çok mistik bir dönem yaşadım, kendimi şamanlığa çok kaptırmıştım... Buhurlar, manyetik taşlar, danslar, esrimeler, trans halleri, sonuçta yaşamımın bir dönemi bayağı New Age tarzında geçti, ve senin bununla alay etmeni yasaklıyorum. Kes şunu, Adrian, gıdıklıyorsun beni, senden başka hiç kimse yokladığın o yerlerde kitap aramaz."

"Peki, o şamanı nasıl bulacağız?" dedim doğrularak.

"Sokakta rastlayacağın ilk çocuk, bölgedeki şamanın nerede yaşadığını sana söyler, inan bana. Yirmi yaşındayken bu yolculuğu yapabilseydim, benim için harika bir şey olurdu. Kimilerine göre cennet Katmandu'daydı, bana gelince, ben buraya yolculuk yapmayı düşlüyordum."

"Gerçekten mi?"

"Evet, gerçekten! Şimdi, üzerimde yaptığın bu araştırmayı derinleştirmene hiçbir itirazım yok ama kompartımanımıza geri dönelim."

Bunu ikinci kez söylemesine fırsat vermedim. Sabahın erken saatlerinde, Keira'nın bedenini en ince noktasına kadar araştırmıştım... Ne var ki aradığımı asla bulamadım!

Londra

Sir Ashton yemek odasındaki masaya oturmuştu, çayını içerken o günkü gazeteyi okuyordu. Özel sekreteri odaya girdi, ona üzerinde ceptelefonu bulunan gümüş bir tepsi uzattı. Ashton telefonu aldı, karşısındakinin söylediklerini dinledi ve telefonu tepsinin üzerine bıraktı. Sekreterin âdet olduğu üzere çekilmesi gerekirdi ama öyle anlaşılıyordu ki bir şeyler eklemek istiyor ve Sir Ashton'ın kendisiyle konuşmasını bekliyordu.

"Başka ne var? Kahvaltımı rahatsız edilmeden bitirebilir miyim?"

"Güvenlik şefi en kısa sürede sizinle görüşmeyi bekliyor, efendim."

"Tamam, öğleden sonra gelip görsün beni."

"Koridorda bekliyor efendim, acil bir durum olduğu anlaşılıyor."

"Güvenlik şefi saat sabahın dokuzunda evime geliyor, ne biçim iş bu böyle?"

"Bunu sizinle bizzat görüşmek istediği için yaptığını düşünüyorum efendim, sizi en kısa sürede görmesi gerektiği dışında bana hiçbir şey söylemedi."

"Öyleyse, gevezelik edeceğinize onu içeri alın, ne rahatsız edici bir durum, ayrıca sıcak bir çay servisi yaptırın bana, bu ılık bulaşık suyunu içmek zorunda değilim. Madem acil durum varmış, haydi acele edin!"

Sekreter çekildi, yerini güvenlik şefine bıraktı.

"Ne istiyorsunuz benden?"

Güvenlik şefi Sir Ashton'a mühürlü bir zarf uzattı. Ashton zarfı açtı, içinden bir dizi fotoğraf çıktı. Evinin karşısındaki küçük parktaki bankta oturan Ivory'yi hemen tanıdı.

"O sersemin orada ne işi var?" diye sordu Ashton pencerenin önüne giderek.

"Fotoğraflar dün akşama doğru çekilmiş, efendim."

Ashton perdeyi elinden bıraktı, güvenlik şefine döndü.

"O ihtiyar deli evimin karşısındaki güvercinleri beslemekten hoşlanıyorsa, bu onun sorunu, sabahın bu erken saatinde beni bu kadar saçma bir şey için rahatsız etmediniz, umarım."

"Öncelikle, Rusya'daki iş istediğiniz şekilde sonuçlandı."

"Neden lafa bu harika haberle başlamadınız öyleyse? Bir fincan çay ister misiniz?"

"Teşekkür ederim efendim, çekilmem gerekiyor, çok işim var."

"Durun bir dakika, neden 'öncelikle' dediniz?"

"Adamımız, treni gereğinden önce terk etmek zorunda kaldı; bu arada iki hedefi öldürecek şekilde vurduğu kesin."

"Çekilebilirsiniz öyleyse."

İrkutsk

Trans-Sibirya treninden ayrıldığımıza üzüldüğümüz söylenemezdi. Trende geçirdiğimiz son gecenin dışında, pek de hoş anılarımız olmayacaktı. Garı geçerken çevreme dikkatle bakıyordum, kuşku çekecek hiçbir şey yoktu. Keira kaçak sigara satan bir çocuk buldu. Küçük bir hizmet için ona on dolar teklif etti: Bizi şamanın evine götürecekti. Çocuk, Keira'nın kendisine söylediklerinden hiçbir şey anlamıyordu ama bizi onun evine kadar götürdü. Babasının, eski kentin küçük sokaklarından birinde bir tabakhanesi vardı.

Çevredeki etnik çeşitlilik beni şaşırttı. Bir sürü topluluk kusursuz bir uyum içinde yan yana yaşıyordu. Bakımsızlık yüzünden beli bükülmüş, toprağa gömülmekte olan eski ahşap evleriyle özel bir geçmişi olan kent İrkutsk, İrkutsk ve onun durağı olmayan, sokağın ortasında istediği yerde duran eski tramvayı, İrkutsk ve onun boyunlarına sardıkları eski püskü yün boyunbağlarıyla, kollarına taktıkları zembillerle dolaşan Buryatları... Burada her vadi ve her dağ kendi ruhuna sahip, gökyüzü kutsanıyor ve insanlar alkol almadan önce, tanrılarla kadeh tokuşturmuş olmak için masanın üzerine birkaç damla içki damlatıyor. Sepici bizi basit dükkânında kabul etti. Çat pat bir İngilizceyle ailesinin orada üç yüzyıldan beri yaşadığını açıkladı. Dedesi, Buryatlarm kentte kürk ticaretiy-

le uğraştığı dönemde kürkçülük yapıyormuş, ne var ki bütün bunlar geçmişte kalmış, zaman değişmiş. Zaman içinde samurların, kakımların, susamurlarının ve tilkilerin soyu tükenmiş, Sankt Paraskevi Şapeli'nin birkaç adım uzağındaki küçük işlik artık deri cüzdanlardan başka bir şey üretemez olmuş, bu ürün de komşu pazarda zorlukla satılır hale gelmiş. Keira, bizi konuk eden o adama, bir şamanla görüşme olanağını elde edip edemeyeceğimizi sordu. Ona göre en iyi şaman, Baykal Gölü'nün kıyısındaki küçük bir kent olan Listvianka'da yaşıyordu. Bir minibüs az bir paraya bizi oraya götürebilirdi. Taksilerin çok para aldığını, ayrıca daha konforlu olmadığını söyledi. Bize yemek ikram etti; kimi zaman müthiş baskılar altında ezilmiş bu topraklarda değişmeden kalmış tek bir yasa vardı: Konukseverlik. Haşlanmış bir parça et, birkaç patates, tereyağlı çay ve bir dilim ekmek. İrkutsk'taki bir sepicinin işliğindeki o kış yemeği hâlâ hatırımdadır.

Keira çocukla yakınlık kurmuştu, bilmedikleri sözcükleri karşılıklı yineleme oyunu oynuyorlardı, İngilizce ya da Rusça; ve zanaatçının sevgi dolu bakışları eşliğinde gülüşüyorlardı. İkindinin erken saatinde çocuk bizi otobüs durağına kadar götürdü. Keira ona vaat ettiği dolarları vermek istedi ama çocuk kabul etmedi. Bunun üzerine, Keira eşarbını çıkarıp ona armağan etti. Çocuk eşarbı boynuna sardı ve koşarak uzaklaştı. Sokağın sonunda, eşarbı sallayarak bize veda etti. Keira'nın kalbinin o anda ne kadar acıdığını, Harry'yi ne kadar özlediğini biliyordum, yolda rastladığımız her çocuğun gözlerinde onun gözlerini gördüğünü seziyordum. Onu kollarıma aldım, acemice hareket ediyordum ama başını omzuma yasladı. Onun üzüntüsünü hissettim ve kulağına, ona verdiğim sözü söyledim. Ne kadar zamanımızı alırsa alsın Omo Vadisi'ne geri dönecektik ve Keira Harry'yi yine görecekti.

Minibüs, step manzaralarını izleyerek ırmak boyunca ilerliyordu. Uyuyan çocuklarını kucağına almış kadınlar

yolun kenarından yürüyordu. Yolculuk sırasında Keira bana şamanlar ve bizi bekleyen ziyaret hakkında biraz daha bilgi verdi.

"Şaman otacıdır, büyücüdür, rahiptir, kâhindir, hatta ecinnidir. Bazı hastalıkları iyileştirmek, avı avcıya yöneltmek ya da yağmur yağdırmak, hatta kimi zaman, kaybedilmiş bir eşyayı bulmak onun işidir."

"Söylesene, senin şaman bizi aradığımız parçaya dosdoğru yönlendiremez miydi? Böylece Egorov denen adamı görmeye gitmekten kurtulur, zaman kazanmış olurduk."

"Ben oraya yalnız başıma gideceğim!"

Konu hassastı, şaka yapmanın yeri değildi. Dolayısıyla, bana anlattıklarını dikkatle dinledim.

"Şaman, ruhlarla temasa geçmek için transa girer. Titremeleri, bedenine bir ruhun girdiğinin işaretleridir. Trans durumu sona erdiğinde, yere yığılır ve katalepsiye girer. Çevresindeki topluluk için çetin bir andır bu, şamanın canlıların arasına geri döneceği asla kesin değildir. Kendine geldiğinde, yaptığı yolculuğu anlatır. Anlattığı yolculuklar arasından birinin senin hoşuna gideceğini sanıyorum: şamanın kozmosa yaptığı yolculuk. Buna büyülü uçuş denir. Şaman, 'gökyüzünün çivisi'nin yanına varır ve Kutupyıldızı'nın ortasından geçer."

"Bize gereken şeyin yalnızca bir adres olduğunu biliyorsun, ondan sınırlı bir hizmet beklemekle yetinebiliriz belki."

Keira, yüzünü minibüsün camına döndü ve bir daha benimle konuşmadı.

Listvianka...

... Sibirya'daki birçok kasaba gibi, bütünüyle ağaç evlerden oluşmuş bir kent; Ortodoks kilisesi bile kayın ağacından yapılmıştı. Şamanın evi de kuralı bozmuyordu. O gün onu ziyarete giden yalnızca biz değildik. Onunla küçük bir kasaba yöneticisiyle konuşur gibi, orada oturan, izini aradığınız bir aile hakkında bilgi ister gibi yalnızca birkaç söz edeceğimizi ummuştum; oysa önce, başlamış olan dinî törene katılmamız gerekti.

Bir odada halıların üzerine daire biçiminde oturmuş elli kadar insanın arasında yerimizi aldık. Şaman, sırtında tören kıyafetiyle içeri girdi. Topluluk sessizdi. Yirmi yaşlarında olması gereken bir genç kadın bir hasırın üzerine yatırılmıştı. Onu korkunç ateşler içinde bırakan bir hastalıktan acı çektiği açıkça belli oluyordu. Alnından terler akıyordu ve inliyordu. Şaman eline bir davul aldı. Bana hâlâ kızgın olan Keira –hiçbir şey sormadığım halde– bana, o aksesuarın tören için gerektiğini, davulun çifte cinsiyeti olduğunu, derisinin erkek, çerçevesinin de dişi olduğunu açıkladı. Şapşallık edip güldüm ve enseme ânında tokadı yedim.

Şaman, üzerinde bir meşalenin alevini gezdirerek davulun derisini germekle işe başladı.

"İtiraf et ki bu iş bilgi almaktan daha zor," diye fısıldadım Keira'nın kulağına.

Şaman ellerini kaldırdı, davul sesinin ritmine uyan bedeni kıvrılmaya başladı. Şarkısı büyüleyiciydi, durumu alaya alma isteğimi bütünüyle yitirmiştim, Keira kendini gözlerimizin önünde cereyan eden sahneye bütünüyle kaptırmıştı. Şaman transa girdi, bedeni şiddetli titremelerle sarsılıyordu. Tören sırasında genç kadının yüzü başkalaşım geçirdi; ateşi düşüyordu, sanki yanaklarına renk geldi. Keira büyülenmişti, ben de onun kadar büyülenmiştim. Davul sesi kesildi, şaman yere yığıldı. Kimse konuşmuyor, sessizliği bozmamak için çıt çıkarmıyordu. Gözlerimizi adamın ölü gibi hareketsiz duran bedenine dikmiştik ve bu durum oldukça uzun sürdü. Adam kendine gelip doğrulduğunda genç kadına yaklaştı, ellerini onun yüzüne koyup kalkmasını söyledi. Kadın, ayakta sallanıyordu ama biraz önce onu mahveden acıdan kurtulmuş görünüyordu. Topluluk şamanı alkışladı, büyü gerçekleşmişti.

O adamın hangi gerçek güçlere sahip olduğunu hiç anlayamadım, o gün şamanın Listvianka'daki evinde tanık olduğum olaylar, benim için bir sır olarak kalmayı sürdürecek.

Tören bittiğinde kalabalık dağıldı, Keira şamana yaklaşıp kendisiyle görüşmek istediğini söyledi; adam ondan oturmasını istedi ve kendisini neden görmeye geldiği hakkında sorular sordu.

Aradığımız kimsenin bölgenin ileri gelen kişisi olduğunu söyledi. Yoksullara çok para dağıtan, okullar yapılması için para veren iyiliksever bir kişiydi, hatta son zamanlarda küçük bir hastaneye dönüşen bir dispanser yapılmasını üstlenmişti. Şaman bize onun adresini vermekte duraksıyor, niyetimizden kuşkulanıyordu. Keira yalnızca bilgi edinmek istediğimiz konusunda şamana güvence verdi. Mesleğini söyledi ve Egorov'un bize hangi konuda yardım edebileceğini anlattı. Yaptığı araştırma bütünüyle bilimseldi.

Şaman, Keira'nın kolyesine dikkatle baktı ve onu nereden bulduğunu sordu.

"Çok eski bir parçadır o," diye itirafta bulundu Keira hiç çekinmeden, "yıldızlar haritasının bir parçasıdır; onun geriye kalan parçalarını arıyoruz biz."

"Bu parça ne kadar eski?" diye sordu şaman nesneyi daha yakından görmek isteyerek.

"Milyonlarca yıl öncesine ait," diye yanıtladı Keira kolyeyi ona uzatarak.

Şaman kolyeyi özenle okşadı, birden yüzü karardı.

"Bu yolculuğa devam etmemeniz gerekiyor," dedi ciddi bir sesle.

Keira bana döndü. Bu adamı birdenbire kaygılandıran şey ne olabilirdi?

"Onu üzerinizde taşımayın, ne yaptığınızı bilmiyorsunuz siz," diye sürdürdü sözünü.

"Daha önce böyle bir taş görmüş müydünüz?" diye sordu Keira.

"Bunun nelere yol açacağını anlamıyorsunuz!" dedi şaman.

Bakışları yeniden kararmıştı.

"Neden söz ettiğinizi bilmiyorum," diye karşılık verdi Keira, kolyesini geri alırken, "biz biliminsanlarıyız..."

"... Cahiller! Dünya nasıl dönüyor, haberiniz var mı? Niyetiniz onun dengelerini sarsmak mı?"

"İyi de neden söz ediyorsunuz siz?" diye karşı çıktı Keira.

"Defolun buradan! Görmek istediğiniz kişi buradan iki kilometre uzakta oturuyor, üç küçük kulesi olan pembe bir *daça*'da, mutlaka bulursunuz."

Baykal Gölü'nün kış nedeniyle üzeri buz tutmuş, korkutucu şekillere bürünmüş sularında gençler kıyıdan uzakta paten kayıyordu. Buzların arasına hapsolmuş paslı bir yük gemisi yan yatmıştı. Keira ellerini ceplerine sokmuştu.

"O adam bize ne söylemek istiyordu?" diye sordu bana.

"En küçük bir fikrim bile yok, şamanizm konusunda uzman olan sensin. Bilim onu ürkütüyor, sanırım hepsi bu."

"Korkusu bana mantıksız gelmedi ve ne söylediğini biliyormuş gibi davranıyordu... Bizi bir tehlikeden koruyordu sanki."

"Keira, biz büyücü çırağı değiliz. Bilim kollarımızda büyüye yer olmadığı gibi, gizli kapaklı şeylere de yer yok. Biz bütünüyle bilimsel bir yolda ilerliyoruz. Elimizde bir haritanın iki parçası var, haritayı tamamlamaya çalışıyoruz, işte o kadar."

"Sana göre bundan dört yüz milyon yıl önce yapılmış bir harita bu, ve parçaları bir araya getirdiğimizde ortaya ne çıkacağını bilmiyoruz..."

"Tamamladığımızda, Dünya üzerinde bir uygarlığın, öyle bir şeyin gerçekleşemeyeceğini düşündüğümüz bir çağda, yıldızlar hakkında bilgilere sahip olduğunu bilimsel olarak düşünebileceğiz. Böyle bir keşif, insanlık tarihi konusunda birçok şeye ışık tutacaktır. Seni öteden beri kamçılayan, içindeki bu tutku değil mi?"

"Peki, sen ne umut ediyorsun?"

"O harita şimdiye kadar bilmediğim bir yıldızı gösteriyorsa, bu bile harika bir şey olur. Neden böyle konuşuyorsun?"

"Korkuyorum Adrian, yaptığım araştırmalar şimdiye kadar beni hiç insanların şiddetiyle karşı karşıya bırakmamıştı ve bize hâlâ böylesi bir şiddet göstermelerinin nedenini bir türlü anlayamıyorum. O şaman bizim hakkımızda hiçbir şey bilmiyordu, benim kolyeme dokunduktan sonraki davranışı... korkutucuydu."

"İyi ama sen onun önüne ne koyduğunu, bunun onun için ne anlama geldiğini düşünebiliyor musun? O adam bir kâhin, gücü ve aurası kendi bilgisiyle ve ona saygı gösteren öteki insanların bilgisizliğiyle sınırlı. Biz kalkıp adamın evine gidiyoruz, sen onun bilgi dağarcığını kat kat aşan bir bilginin kanıtını burnuna dayıyorsun. Onu tehlikeye atıyorsun. Aynı açıklamayı Akademi üyelerine yap-

saydık, onlar da bize bundan daha olumlu bir tepki vermezlerdi. Bir otacı, bu dünyada medeniyetin hiç uğramadığı ücra bir köye gelmiş, hastaları ilaçla iyi etmeye başlamışsa, ötekiler onu sonsuz güce sahip bir büyücü gibi görür. İnsanlar, bilgisi kendi bilgisini aşan insanlara saygı duyar."

"Verdiğin ders için teşekkürler Adrian, beni korkutan bizim kendi bilgisizliğimiz, yerli halkınki değil."

Pembe *daça*'nın önüne geliyorduk, şamanın bize anlattığı gibiydi ve doğru söylemişti, mimarisi o kadar gösterişliydi ki başka bir evle karıştırmaya olanak yoktu. İçinde yaşayan kişi zenginliğini gizlemekten hiç kaçmamıştı, tersine, gücünün ve başarısının kanıtı olarak bunu sergiliyordu.

Mülkün kapısını, omzunda Kalaşnikov asılı iki adam koruyordu. Kendimi tanıttım ve evin sahibi ile görüşmek istediğimi söyledim. Oraya eski bir dostu olan Thornsten tarafından, bir alacağını kendisine iletmek üzere gönderilmiştik. Bekçi bize kapının önünde beklememizi buyurdu. Keira, gözlerini ona eğlenerek bakan ikinci bekçinin bana göre hiç de yakışık olmayan bakışları eşliğinde, ısınmak için olduğu yerde zıplıyordu. Ona sarılıp sırtını ovaladım. Biraz sonra adam geri geldi, usulen üstümüz arandı ve Egorov'un şatafatlı konutuna girmemize izin verildi.

Ev sahibimiz bizi salonuna kabul ederken, yer döşemelerinin Carrare mermerinden yapıldığını, duvarların İngiltere'den getirtilmiş ahşapla kaplandığını söyledi. Halılara gelince, İran'dan gelmiş çok değerli parçalardı.

"Thornsten denen o pis herifin uzun zaman önce geberdiğini sanıyordum," diye bağırdı Egorov bize votka ikram ederken. "İçin," dedi, "içinizi ısıtır."

"Sizi düş kırıklığına uğrattığı için üzgünüm," diye karşılık verdi Keira, "ama domuz gibi sağlıklı."

"İyi," diye yanıtladı Egorov, "demek bana olan borcunu ödemeye geldiniz, ha?"

Cüzdanımı çıkartıp ev sahibimize yüz doları uzattım.

"İşte," dedim tek banknot halindeki parayı masanın

üzerine koyarak, "kontrol edebilirsiniz, hesap tamam."

Egorov yeşil banknota küçümseyerek baktı.

"Bu bir şaka, sanırım!"

"Tam olarak size vermemizi söylediği para."

"Bu bana otuz yıl önceki borcu! Hesabımızı kapatmak için, faizler hariç, bugünkü kura göre bana bunun yüz katını vermeniz gerekirdi. Benimle alay etmeye geldiğinize pişman olmadan, buradan defolup gitmeniz için size iki dakika süre veriyorum."

"Thornsten bize yardımcı olabileceğinizi söyledi, ben arkeoloğum ve yardımınıza gerek duyuyorum."

"Üzgünüm, uzun süreden beri eski eserlerle ilgilenmiyorum, hammaddelerle uğraşmak daha kârlı. Bu yolculuğu benden bir şey satın almak için yaptıysanız, buraya kadar boşuna taban tepmişsiniz. Thornsten benimle olduğu gibi sizinle de alay etmiş. Alın şu parayı ve defolup gidin."

"Ona karşı neden bu kadar öfkelisiniz anlayamıyorum, bize sizden büyük bir saygıyla söz etti, hatta size belirli ölçüde hayranlık duyuyordu."

"Ya, öyle mi?" diye sordu Egorov Keira'nın sözlerinden etkilenerek.

"Size neden borcu vardı? Yüz dolar, bu para otuz yıl önce bu yörede önemli bir miktardı," diye ekledi Keira.

"Thornsten yalnızca aracıdır, Parisli bir alıcının hesabına hareket ediyordu. Eski bir elyazmasını elde etmek isteyen biri."

"Ne tür bir elyazması?"

"Sibirya'daki donmuş bir mezarlıktan çıkarılan, üzerine yazılar kazınmış bir taş. Ellili yıllarda bu mezarların birçoğu meydana çıkarıldı, hepsinin içi ağzına kadar, buz tabakasının hiç bozulmadan koruduğu hazinelerle doluydu; bunu siz de benim kadar bilirsiniz."

"Ve hepsi inceden inceye talan edildi."

"Ne yazık ki öyle," diye yanıtladı Egorov iç geçirerek. "İnsanlar korkunç açgözlü değil mi? Para söz konusu olmaya görsün, geçmişin güzelliklerine hiç saygı kalmıyor."

"Ve siz de vaktinizi o soyguncuları kovalamakla geçiriyordunuz elbette, değil mi?" diye sürdürdü Keira.

"Hanımefendi, çok güzel kalçalarınız var ve çekiciliğiniz de yadsınamaz, ama benim konukseverliğimi çok zorlamayın."

"O taşı Thornsten'e mi sattınız?"

"Ona bir kopya kakaladım! Taşı ona ısmarlayan kişi hiç farkına varmadı. Bana para ödemeyeceğini bildiğim için, onun eline bir kopya vermekle yetindim, ama çok kaliteli bir kopya. Bu parayı alın, kendinize güzel bir yemek ısmarlayın ve Thornsten'e ödeştiğimizi söyleyin."

"Ama özgün parça hâlâ sizde, değil mi?" diye sordu Keira gülümseyerek.

Egorov onu, bedeninin yuvarlak bölümlerinde duraklayarak tepeden tırnağa süzdü; sonra gülümsedi ve yerinden kalktı.

"Madem buraya kadar geldiniz, beni izleyin, taşın nasıl bir şey olduğunu size göstereyim..."

Salonun duvarlarını kaplayan kitaplığa kadar yürüdü. Dışı ince bakır kaplı bir kutu aldı, kutuyu açtı, sonra yerine koydu.

"Bunun içinde yok; iyi de nereye koymuş olabilirim?"

Benzeri üç kutuya daha baktı, sonra bir dördüncüye ve beşinciye; pamuklu bir beze sarılmış olan nesne beşinci kutudan çıktı. Bezin üstündeki sicimi çözdü ve bize yirmiye yirmi santimetre boyutunda bir taş plaka gösterdi; yaklaşmamız için bizi çağırmadan önce taşı masanın üzerine özenle yerleştirdi. Cilalanmış taşın üzerinde hiyeroglifi andıran yazılar vardı.

"Sümerlerden kalma bu taş altı bin yılı aşkın yaşta. Thornsten'in alıcısı onu zamanında satın alsaydı iyi ederdi, o dönemde yaklaşılabilir bir fiyatı vardı. Otuz yıl önce, Sargon'un mezarını birkaç yüz dolara satabilirdim, bu taş bugün paha biçilmez değerde, buna karşılık satılamaz, ancak özel bir kişi saklamak üzere onu satın alabilir. Bu tür nesneler artık serbest dolaşımda olamaz, zaman değişti, eski eser kaçakçılığı çok tehlikeli bir hal aldı. Size

söyledim, hammadde ticareti çok daha fazla para kazandırıyor, hem de çok daha az tehlikeli."

"Bu yazıların anlamı ne?" diye sordu taşın güzelliğiyle büyülenmiş olan Keira.

"Fazla bir önemi yok, muhtemelen bir şiir ya da eski bir söylencedir, ne var ki satın almak isteyen kişi, o yazıya büyük önem veriyor gibi görünüyordu. Bir çevirisi olması gerekiyordu. İşte burada!" dedi, kutunun dibini karıştırarak.

Kâğıdı Keira'ya uzattı; o da üzerindeki yazıyı bana yüksek sesle okudu.

Bir söylenceye göre, daha annesinin karnındayken yaratılışın gizemi, dünyanın kökeni, zamanın sonuna kadar olup bitecekler hakkında her şeyi bilen bir çocuk varmış. Bu çocuk doğduğunda, bir haberci onun beşiğinin üzerinden geçmiş ve yaşamın ona açıklanan gizini kimseye asla söylememesi için dudaklarının üzerine parmağıyla dokunmuş...

Kafamın içinde çınlayan ve boşa giden bir yolculuğun en son anılarını bana anımsatan bu sözleri işittiğimde, şaşkınlığımı saklamama olanak yoktu. Çin'e kalkan ve geri dönmek zorunda kalan bir uçakta bilincimi yitirmeden önce okuduğum son kelimelerdi bunlar.. Benim allak bullak olduğumu gören Keira, okumayı kesmişti. Cüzdanımı cebimden çıkardım, içinden çıkardığım bir kâğıdı açtım. O tuhaf metnin sonunu yüksek sesle okudum.

Çocuğun belleğini bir daha açılmamak üzere kapatan o parmak bir iz bırakmıştı. O izi hepimiz üstdudağımızın ortasında taşırız; benim dışımda.

Doğduğum gün haberci beni ziyaret etmeyi unuttu ve ben her şeyi anımsıyorum.

Keira ve Egorov sırasıyla bana dönüp, en az benim kadar şaşkınlık içinde baktılar. O belgenin elime nasıl geçtiğini anlattım onlara.

"Bu belgeyi bana, seni aramak üzere Çin'e hareket etmeden hemen önce dostun, Profesör Ivory gönderdi."

"Ivory mi? Onun bu işle ne ilgisi var?" diye sordu Keira.

"Ama o, bana hiç para ödemeyen şu salak herif!" diye bağırdı Egorov. "Onun da uzun zaman önce ölmüş olacağını düşünüyordum."

"Herkesi mezara sokmak sizde bir saplantı mı?" diye sordu Keira, "Ben onun, sizin o rezalet mezar soyguculuğu ticaretinizle bir ilgisi olabileceğini hiç düşünmüyorum."

"Sizin o çok güvendiğiniz profesörünüzün, benden o taşı alanın ta kendisi olduğunu söylüyorum size ve bana karşı çıkmanızı da istemiyorum, çünkü küçük geveze kadınların söylediklerime itiraz etmesine hiç alışkın değilim. Benden özür dilemenizi bekliyorum!"

Keira kollarını kavuşturup ona arkasını döndü. Onu omzundan yakalayıp hemen özür dilemesini buyurdum! Yüzüme öfkeyle baktı ve ev sahibimize geveleyerek, "Üzgünüm," dedi; neyse ki adam bununla yetinir gibi göründü ve bize daha fazla bilgi vermeyi kabul etti.

"Bu taş Sibirya'nın kuzeybatısında, buz altında kalmış mezarların kazılması sırasında bulundu. Bölge bu mezarlarla dolu. Binlerce yıldır buz altında kalan mezarlar şaşılacak ölçüde bozulmamış durumdaydı. Her şeyi bağlamı içinde düşünmek gerekir, o dönemde araştırma programlarının hepsi Parti Merkez Komitesi'nin yetkisi altında yürütülüyordu. Arkeologlar çok zor koşullarda üç kuruş paraya çalışmak zorundaydılar."

"Bize de Batı'da fazla para vermiyorlar ama kimse kazı alanlarını yağmalamıyor!"

Keira'nın bu tür gözlemlerini kendine saklamasını yeğlerdim.

"Bu ticareti herkes kendi geçimini sağlamak için yapıyordu," diye sürdürdü adam lafı, "ben Parti hiyerarşisinde biraz daha yüksek mevkide bulunduğum için raporlar, izinler, kazı yeri saptamaları ve ödenekler benden geçerdi, ayrıca yer altından çıkarılanlar arasında, Mosko-

va'ya gönderilecek kadar değerli olanlarla bölgede kalabilecek olanları saptamakla görevlendirilmiştim. Parti, kendine hak gördüğü için Federasyon'daki cumhuriyetlerin hazinelerini yağmalamada başı çekiyordu, bizim yaptığımızsa önümüzden geçip giden mallardan küçük komisyonlar almaktı. Bazı parçalar Moskova'ya kadar ulaşamıyor, Batılı alıcıların koleksiyonlarını zenginleştiriyordu. Dostunuz Thornsten'le günün birinde bu nedenle tanıştım. İskit ve Sümer uygarlıklarına ait her şeye tutkun olan Profesör Ivory için çalışıyordu. Bana asla para ödemeyeceklerini biliyordum, ekiplerimiz içinde yetenekli bir eski yazıt uzmanı vardı, ona söz konusu taşın bir granit blok üzerine yazılmış bir kopyasını yaptırttım. Artık, sizi bana kadar getiren nedeni söylemenin sırası geldi, Urallar'ı bana yüz doları getirmek için aşmadınız herhalde?"

"Ben, çağımızdan dört bin yıl önce uzun bir yolculuğu göze almış göçebe toplulukların izini sürüyorum."

"Nereden nereye gitmişler?"

"Afrika'dan kalkıp Çin'e ulaşmışlar, elimde bunun kanıtları var; gerisi ise yalnızca varsayımlara dayanıyor. Moğolistan'a yönelmiş olabileceklerini, Sibirya'yı geçerek Yenisey Irmağı'ndan yukarı Kara Denizi'ne kadar çıktıklarını varsayıyorum."

"Müthiş bir yolculuk, peki, sizin bu göçebeler bu kadar yolu ne amaçla kat etmiş olabilirler?"

"Kutup yollarını aşarak Amerika kıtasına ulaşmak için."

"Bu tam olarak benim sorumun yanıtı değil."

"Bir mesaj götürmek için."

"Benim size böyle bir maceranın varlığını kanıtlayabilecek bilgileri verebileceğimi düşünüyorsunuz, öyle mi? Bu düşünceyi kafanıza kim soktu sizin?"

"Thornsten, sizin bir Sümer uygarlığı uzmanı olduğunuzu ileri sürüyor, biraz önce bize gösterdiğiniz taş da bunu kanıtlıyor sanırım."

"Thornsten'i nasıl buldunuz?" diye sordu Egorov alaycı bir ifadeyle.

"Bize, gidip onu görmemizi öneren bir dost aracılığıyla."

"Oldukça eğlenceli bir durum."

"Ben bunda eğlenceli bir yan göremiyorum!"

"Peki, bu dostunuz Ivory'yi tanımıyor mu?"

"Bildiğim kadarıyla, hayır!"

"Birbirlerini hiç görmediklerine yemin edebilir misiniz?"

Egorov telefonunu, gözleriyle tehdit ederek Keira'ya uzattı.

"Siz ya çok salaksınız ya da kimi insanlar gibi şaşırtıcı ölçüde safsınız. O dostu arayın ve ona bu soruyu sorun!"

Keira ve ben, işi nereye getireceğini anlamadan Egorov'a bakıyorduk. Keira telefonu aldı, Max'in numarasını tuşladı ve biraz uzaklaştı – itiraf edeyim ki bu beni son derece sinirlendirdi; çok kısa bir süre sonra bozguna uğramış bir yüzle geri geldi.

"Onun numarasını ezbere biliyorsun, demek..." dedim.

"Şimdi bunun hiç sırası değil."

"Benim ne yaptığımı mı sordu sana?"

"Bana yalan söyledi. Ben ona soruyu doğrudan sordum, o da bana Ivory'yi tanımadığına yemin etti ama ben yalan söylediğini hissediyorum."

Egorov kitaplığının başına gitti, raflara göz attı ve büyük bir kitap çıkarttı.

"Anladığıma göre," dedi, "yaşlı profesörünüz sizi bir arkadaşına postalamış, o da Thornsten'e havale etmiş, ona gelince, o da sizi bana göndermiş. Ve bir rastlantı sonucu, bundan otuz yıl önce aynı Ivory, benim elimde bulunan, üzerinde Sümerce bir metnin, sizin elinize kopyasını verdiği o metnin kazılı olduğu bu taşı elde etmek istiyormuş. Ve bütün bunlar, bütünüyle rastlantıdan başka bir şey değil elbette..."

"Ne ima etmek istiyorsunuz?" diye sordum.

"Siz, Ivory'nin iplerini keyfine göre çekip bıraktığı iki kukladan başka bir şey değilsiniz, sizi kuzeyden güneye, doğudan batıya aklına estiği gibi oraya buraya gönderip

duruyor. Sizi oyuncak haline getirdiğini hâlâ anlamadınızsa, sandığımdan daha da salakmışsınız."

"Bizi salak yerine koyduğunuzu çok iyi anladığımı düşünüyorum," dedi Keira ıslık gibi çıkan bir sesle, "bu noktayı oldukça açık olarak belirttiniz ama Ivory neden böyle bir şey yapmış olsun? Bundan ne çıkarı olabilir ki?"

"Sizin ne aradığınızı tam olarak bilemiyorum ama alacağınız sonuç onu çok ilgilendiriyor olsa gerek. Siz, onun vaktiyle bitiremediği bir işin peşinde koşuyorsunuz. Sonuçta, siz farkında olmasanız bile onun hesabına çalıştığınızı anlamak için çok akıllı olmaya gerek yok."

Egorov, büyük kitaptan eski bir Asya haritasını açtı.

"Bulmayı umduğunuz o kanıt," diye sürdürdü, "gözünüzün önünde, üzerinde Sümer dilinde yazılmış metnin bulunduğu taşta. Sizin Ivory, bu taşın hâlâ bende bulunduğunu umut ediyordu; bu yüzden planını sizin bana kadar ulaşacağınız şekilde yaptı."

Egorov çalışma masasına oturdu ve bizi karşısındaki iki büyük koltuğa davet etti.

"Sibirya'daki arkeolojik araştırmalar, XVIII. yüzyılda da Büyük Petro'nun girişimiyle başladı. O zamana kadar, Ruslar kendi geçmişleriyle hiç ilgilenmediler. Akademi'nin Sibirya bölümünü yönetirken, paha biçilmez hazinelerin kurtarılması için canımı dişime taktım; düşündüğünüz gibi sıradan bir eski eser satıcısı değilim ben. Adamlarım, bağlantılarım vardı elbette, ama ben onlar sayesinde binlerce parçayı kurtardım ve bir o kadarının da restorasyonunu yaptım; ben olmasaydım o parçalar yok olup gitmeye yazgılıydı. Ben olmasaydım, Sümerlere ait bu taş hâlâ varlığını sürdürebilir miydi sanıyorsunuz? Benzeri yüzlerce taş gibi, muhtemelen bir kışlanın duvarını tamamlamaya ya da bir yolun dolgusunu oluşturmaya yarayacaktı. Bu küçük ticaretle kendime bazı çıkarlar sağlamadığımı söylemiyorum ama ben her zaman ne yaptığımı bilerek hareket ettim. Sibiryamızdan bize kalanları rastgele insanlara satmıyordum. Sizin profesör aslında size zaman kaybettirmiş sayılmaz. Ben Rusya'da,

Sümer uygarlığını herkesten daha fazla incelemiş insanım gerçekten ve onların herkesin düşünebildiğinden çok daha uzaklara yolculuk ettiğini her zaman düşündüm. Kuramlarıma kimse kulak asmıyordu, bana kaçık, yeteneksiz muamelesi yaptılar. Sizin göçebelerin Kanada'nın kuzeyine ulaştığını kanıtlayan insan yapısı o nesne, gözlerinizin önünde duruyor. Peki, üzerine kazılmış yazıların hangi tarihe kadar uzandığını biliyor musunuz? Çağımızdan 4004 yıl öncesine." Taşın en üst noktasında, öteki çizgilerden daha kısa olan bir çizgiyi göstererek, "Kendi gözünüzle görün, bu biçimsel bir tarihlemedir," dedi. "Şimdi, sizce neden Amerika kıtasına gitmek istediklerini benimle paylaşabilir misiniz? Zira kalkıp buraya kadar geldiğinize göre, onlar hakkında bilginiz var demektir."

"Size daha önce de söyledim," diye yineledi Keira, "bir mesaj götürmek için."

"Teşekkür ederim, sağır değilim, hangi mesajı?"

"Hiçbir fikrim yok, o mesaj eski uygarlıkların bilge yöneticilerine yönelikti."

"Peki, mesajcılarınızın amacına ulaştığını düşünüyor musunuz?"

Keira haritanın üzerine eğildi, küçük parmağını Bering Boğazı'nın üzerine koydu, işaretparmağını Sibirya kıyıları boyunca kaydırdı.

"Bilmiyorum," dedi alçak sesle, "ve işte bu yüzden, onların izini sürmeyi çok istiyorum."

Egorov, Keira'nın elini tuttu ve haritanın üzerinde yavaşça kaydırdı.

"Man-Pupu-Nyor," dedi elini Ural Dağları'nın doğusunda, Komi Cumhuriyeti'nin kuzeyindeki bir noktanın üzerine koyarak. 'Urallar'ın Yedi Devi' adı verilmiş eski şehir, sizin bilge kişi mesajcıları son molalarını orada verdi."

"Bunu nasıl bilebiliyorsunuz?" diye sordu Keira.

"Çünkü bu taş tam olarak o noktada bulundu. Sizin göçebeler Yenisey Irmağı'nı değil, Obi Irmağı'nı aşağı doğru indi, Kara Denizi'ne değil, Beyaz Deniz'e yöneldi.

Varış noktalarına ulaşmak için, Norveç yolu daha kısa, daha erişilebilir bir yoldu."

"Neden son mola dediniz?"

"Çünkü yolculuklarının orada sona erdiğini düşünmem için güçlü nedenlerim var. Size açıklayacağım şeyi şimdiye kadar hiç ifşa etmedik. Bundan otuz yıl önce, o bölgede bir kazı kampanyası yürütüyorduk. Man-Pupu-Nyor'da, rüzgârların dövdüğü bir dağın tepesindeki büyük bir yaylada, her biri otuzla kırk iki metre yüksekliğinde altı taş sütun yükseliyordu. Birer dev taş anıt görüntüsündeydiler. Altı tanesi yarım daire oluşturuyor, yedincisi öteki sütunlara karşıdan bakıyormuş gibi duruyordu. Urallar'ın Yedi Devi, sırrını bize açmayan bir gizem olarak kaldı. Kimse onların neden orada olduğunu bilmiyor, böyle bir yapının ortaya çıkmış olması yalnızca aşınmayla açıklanamaz. O sit alanı, Stonehenge'dekinin eşidir, şu farkla ki, bu kayalar eşi benzeri görülmemiş büyüklükte."

"Peki, bu keşif neden hiç kimseye duyurulmadı?"

"Size çok tuhaf gelebilir ama her şeyin üzerini örttük ve sit alanını bulduğumuz haliyle bıraktık. Orada bıraktığımız izleri bilerek ve isteyerek sildik. O dönemde Parti'nin bizim çalışmalarımızı umursadığı yoktu. Gün yüzüne çıkardığımız şeyleri Moskova'nın beceriksiz memurları yok sayacaklardı. En iyi olasılıkla, yaptığımız olağanüstü keşifler hiçbir incelemeden geçirilmeden, hiçbir koruma önlemi alınmadan arşivlenecekti. Sonunda, herhangi bir binanın bodrumunda, basit kasalar içinde çürüyecekti."

"Ne bulmuştunuz, peki?" diye sordu Keira.

"IV. binyıldan kalma bir sürü nesne, buzların hiç bozulmadan koruduğu elli kadar insan cesedi. Sümer taşı, mezara gömülmüş durumda o cesetlerin arasındaydı. İzlerini sürdürdüğünüz insanlar kış ve kar tarafından tutsak alındı, hepsi açlıktan öldü."

Keira bana döndü, heyecanının doruğundaydı.

"Ama bu büyük bir keşif! Sümerlerin o kadar uzağa yolculuk ettiğini kimse kanıtlayamamıştı; çalışmalarınızı

bu kanıtların desteğinde yayımlasaydınız, uluslararası bilim topluluğu sizi alkışlardı."

"Çekici bir hanımsınız ama ne konuştuğunuzu bilemeyecek kadar gençsiniz. Yaptığımız bu keşfin üstlerimizin gözünde en küçük bir yankı uyandırması halinde, bizi ânında Gulag[1] kamplarından birine sürerler ve çalışmalarımız Parti'nin *aparatçik*'lerine emanet edilirdi. Sovyetler Birliği'nde 'uluslararası' sözcüğü yoktu."

"Çıkardığınız her şeyi bu yüzden mi yeniden gömdünüz?"

"Bizim yerimizde olsaydınız siz ne yapardınız?"

"İzin verirseniz ben de bir şey söyleyeyim," dedim. "Neredeyse her şeyi yeniden gömdünüz... Bavulunuzda getirdiğiniz tek şeyin bu taş olmadığını düşünüyorum..."

Egorov bana kötü kötü baktı.

"O yolculara ait birkaç eşya daha vardı, eşyalardan çok azını aldık, bu işin olabildiğince gizli kalmasının hayati önemi vardı."

"Adrian," dedi Keira, "Sümerlerin yolculuğu bu şekilde bittiyse, aradığımız parçanın Man-Pupu-Nyor Yaylası'nda bir yerde bulunma olasılığı var."

"Man-Pupu-Nyor," diye düzeltti Egorov, "ama Manpupuner de diyebilirsiniz, Batılılar onu böyle telaffuz ediyor. Hangi parçadan söz ediyorsunuz?"

Keira bana baktı, sonra, bana sormadığı sorunun yanıtını beklemeden, kolyesini çıkardı ve Egorov'a gösterdi ve ona yaptığımız araştırmaların neredeyse hepsini anlattı.

Anlattıklarımızdan heyecanlanan Egorov bizi akşam yemeğine alıkoydu ve akşam uzayıp gittiğinden, bize bir de oda hazırlattı; bu çok iyi oldu, çünkü kendimize kalacak bir yer ayarlamayı bütünüyle unutmuştuk.

İnsana yemek salonundan çok bir *badminton* sahasını düşündürten bir salonda yediğimiz yemek sırasında, Ego-

1. (Rus.) Tam adı, Glavnoye Upravleniye İspravitelno-Trudovih Lagerey (Çalışma Yoluyla Islah Kampları Genel Yönetimi). Sovyet tutuklu kampları sistemi. (Y.N.)

rov bizi sorulara boğdu. Parçalar bir araya getirildiğinde olanları anlatmayı bitirdiğimde, o olaya tanık olmak istediğini rica yollu belirtti. Ne olursa olsun, onun herhangi bir isteğine karşı çıkmak zordu. Keira'yla elimizdeki taşları birbirine yaklaştırdığımızda taşların rengi, bu kez geçen defakinden daha soluk olmakla birlikte, yine mavimsi oldu. Egorov'un gözleri fal taşı gibi açıldı, yüzü gençleşmiş gibiydi ve o ana kadar çok sakin olan adam, Noel arifesindeki bir çocuk gibi heyecanlıydı.

"Bütün parçalar bir araya getirilirse, size göre ne olur?"

"En küçük bir fikrim bile yok," diye yanıtladım Keira'dan önce.

"Peki, ikiniz de bu taşların dört yüz milyon yıllık olduğundan emin misiniz?"

"Bunlar birer taş parçası değil," diye yanıt verdi Keira, "evet, onların o kadar eski olduğundan eminiz."

"Yüzeyleri gözenekli, üzerlerinde milyonlarca küçücük delik var. Parçalar çok şiddetli bir ışık kaynağı karşısında kaldığında, o dönemdeki gökyüzünün durumunu tam olarak gösteren bir yıldız haritasını yansıtıyor," diye sürdürdüm lafı. "Elimizin altında yeterince güçlü bir lazer olsaydı, size bunu gösterebilirdim."

"Bunu görebilmeyi çok isterdim ama üzgünüm, o tür aygıtlar yok bende."

"Tersi olsaydı, bu beni kaygılandırırdı," diye itiraf ettim ona.

Tatlılar yendikten sonra –fazlaca alkollü sünger gibi bir pasta– Egorov masadan kalkıp salonu arşınlamaya başladı.

"Siz," diye sürdürdü hemen ardından, "eksik kalan parçalardan birinin, Urallar'ın Yedi Devi sit alanında bulunabileceğini düşünüyorsunuz, öyle mi? Evet, elbette öyle düşünüyorsunuz, amma da soru!"

"Size yanıt verebilmeyi çok isterdim!" diye karşılık verdi Keira.

"Saf ve iyimser! Gerçekten çekicisiniz."

"Ve siz de..."

Tümcesini bitirmeden önce Keira'yı masanın altından dirseğimle hafifçe dürttüm.

"Kıştayız," diye sürdürdü Egorov, "Man-Pupu-Nyor Yaylası'nda şimdi o kadar soğuk ve kuru rüzgârlar esiyor ki, karlar toprağın üzerinde ancak tutunabiliyor. Toprak donmuş, kazılarınızı iki küçük kürek ve bir metal dedektörüyle mi yapmayı düşünüyorsunuz?"

"Bu küçümseyici tonla konuşmayı bırakın, öfke uyandırıyor. Ayrıca şunu da bilesiniz ki parçalar metal değil, taş," diye karşılık verdi Keira.

"Size vermeyi önerdiğim, plajda kum altındaki paraları bulmak için kullanılan türden bir dedektör değil," dedi Egorov, "daha ciddi bir tasarım..."

Egorov bizi salona aldı, oranın da yemek salonundan aşağı kalır yanı yoktu. Mermer döşeme, yerini meşe döşemeye bırakmıştı, mobilyalar İtalya'dan ve İngiltere'den getirtilmişti. İçinde, bolca doldurulmuş odunların çıtırdadığı dev gibi bir şöminenin karşısında rahat kanepelere yerleştik. Oldukça yükseğe çıkan alevler şömine ağzının tavanını yalıyordu. Egorov yirmi kadar adamla, Keira'nın kazıları için gerek duyacağı her türlü malzemeyi hizmetimize vermeyi önerdi. Ona o zamana kadar hiç yararlanmadığı olanakları sunmaya söz verdi. Bu hiç beklenmedik düşüncenin tek olumsuz yanı, onun yapılacak bütün keşiflere ortak olma isteğiydi.

Keira, işin ucunda görünürde hiçbir kazanç olmadığını ona açıkladı. Bulmayı düşlediğimiz şeyin hiçbir ticari değeri yoktu; yalnızca bilimsel değeri vardı. Egorov alındı.

"Size paradan söz eden kim?" dedi öfkeyle. "O sözcüğü ağzından düşürmeyen sizsiniz. Ben para sözü ettim mi hiç?"

"Hayır," dedi Keira utanarak –ve sanırım içtendi–, "ama ikimiz de biliyoruz ki, sizin bana sunacağınız olanaklar muazzam bir yatırım gerektiriyor ve ben bu yaşıma kadar çok az yardımsevere rastladım," dedi neredeyse özür dileyerek.

Egorov bir puro kutusu açtı, bize ikramda bulundu. Ben neredeyse bir tane almak için hevesleniyordum ki, Keira'nın karanlık bakışları beni vazgeçirdi.

"Ben yaşamımın büyük bir bölümünü arkeoloji çalışmalarına verdim," diye sürdürdü Egorov, "ve bunu sizin asla karşılaşmayacağınız çok zor koşullarda yaptım. Hem fiziksel, hem politik olarak ölümlerden döndüm, birçok hazineyi yok olmaktan kurtardım, içinde bulunduğum koşulları size daha önce anlattım, ne var ki Bilimler Akademisi'ndeki o salakların teşekkür olarak bana layık gördükleri tek şey, beni sıradan bir eski eser kaçakçısı gibi görmek oldu. Sanki durum bugün farklıymış gibi! Ne ikiyüzlü herifler! Neredeyse otuz yıldır bana pislik atıp duruyorlar. Sizin projeniz başarıya ulaşırsa, paradan çok daha değerli bir şey kazanmış olacağım. İnsanları servetleriyle birlikte mezara koydukları dönemler geçti, mezarıma ne bu İran halılarını, ne de evimin duvarlarını süsleyen XIX. yüzyıl tablolarını götüreceğim. Ben belirli bir saygınlık kazandırmaktan söz ediyorum size. Bundan otuz yıl önce üstlerimizden korkmamış olsaydık, yaptığımız çalışmaların yayımlanması, sizin de söylediğiniz gibi, beni tanınmış ve saygın bir biliminsanı yapacaktı. Bana sunulan şansı ikinci kez kaçırmayacağım. Dolayısıyla, kabul ederseniz, bu işi birlikte yürüteceğiz ve sizin kuramınızı doğrulayacak bir şeyler keşfedersek, yani şans bize gülecek olursa, yaptığımız keşiflerin sonucunu biliminsanları topluluğuna sunacağız. Bu küçük pazarlık size uyuyor mu, yoksa uymuyor mu?"

Keira duraksadı. İçinde bulunduğumuz koşullarda böyle bir ortağa sırtımızı dönmek kolay değildi. Bu işbirliğinin bize sağlayacağı korumayı tam olarak kestirebiliyordum. Egorov, bizi kapıda karşılayan o iki gorili de yanımıza katarsa, birileri yaşamımıza bir kez daha kastettiğinde, bizim de yanımızda onlara karşılık verecek birileri olacaktı. Keira birçok kez bana baktı. Birlikte karar vermemiz gerekiyordu ama ben kibarlığımdan dolayı, ilk konuşanın o olmasını istiyordum.

Egorov, Keira'ya büyük bir gülücük gönderdi.

"O yüz doları bana geri verin," dedi ona çok ciddi bir ses tonuyla.

Keira banknotu çıkardı, Egorov parayı hemen cebine attı.

"Yolculuk masraflarına katıldınız işte, bundan böyle ortağız; şimdi, sizin kafanızı çok meşgul ediyormuş gibi görünen para sorunu ortadan kalktığına göre, bu müthiş kazı işini başarıya ulaştırmak amacıyla biliminsanları olarak ayrıntılar üzerine yoğunlaşabilir miyiz artık?"

Sehpanın çevresine yerleştiler. Bir saat boyunca, gerek duyacakları malzemelerin listesini yaptılar. "Onlar" diyorum, çünkü kendimi konuşmalarının dışında kalmış gibi hissediyordum. Ben de, beni unutmalarından yararlanarak kitaplığın raflarını daha yakından inceledim. O raflarda birçok arkeoloji kitabı buldum, XVII. yüzyıla ait bir simya el kitabı, yine onun kadar eski bir anatomi kitabı, Alexandre Dumas'nın tüm yapıtları ile *Kızıl ile Kara*'nın özgün bir baskısını buldum. Gözlerimle taradığım bu kitap koleksiyonu bir servet değerinde olmalıydı. Keira'yla Egorov ödevlerini yaparken ben XIV. yüzyıla ait şaşırtıcı bir astronomi çalışmasıyla meşgul oldum.

Sonunda benim yokluğumu fark eden Keira, sabahın birine doğru yanıma geldi ve bana ne yaptığımı sorma küstahlığını gösterdi. Ben de bu sorunun sitem taşıdığı sonucuna vardım ve şöminenin önünde onun yanındaki yerimi aldım.

"Masal gibi Adrian, elimizin altında gerekli tüm donanım olacak, büyük ölçekli kazılar gerçekleştirebileceğiz. Bu ne kadar zamanımızı alacak bilemiyorum ama böyle bir donanımla, o parça gerçekten o menhirlerin arasında bir yerde gömülü duruyorsa, onu bulma konusunda büyük şansımız var."

Egorov'la birlikte hazırladıkları listeye göz attım, malalar, spatulalar, kurşun teller, kıskaçlar, GPS aygıtı, metreler, germe direkleri, rölöve kafesleri, elekler, teraziler, antropometrik ölçüm aygıtları, kompresörler, aspiratör-

ler, elektrojen grupları ve gece çalışmaları için fenerler, çadırlar, markörler, fotoğraf makineleri, bütün bunların uzman arkeologlara yönelik malzemeler satan bir mağazada bulunabileceklerden aşağı kalır yanı yoktu. Egorov, sehpanın üzerindeki telefonu açtı. En fazla birkaç saniye sonra salona iki adam girdi, adamlar Egorov'un onlara verdiği listeyi alıp hemen çıktılar.

"Her şey yarın öğleden önce hazır olacak," dedi Egorov gerinerek.

"Bütün bunlar oraya nasıl taşınacak?" deme cüretini gösterdim.

Keira Egorov'a döndü, Egorov zafer edasıyla bana baktı.

"Bu bir sürpriz. Bu arada geç oldu, uyumamız gerek, sizi yarın kahvaltıda görürüm; hazır olun, öğleye doğru hareket edeceğiz."

Bir koruma görevlisi bizi kalacağımız daireye götürdü. Konuk odası saray gibiydi. Öyle yerlerde hiç kalmamıştım ama bu akşam içinde uyuyacağımız odadan daha büyük bir yatak odası olabileceğinden kuşkuluydum. Yatak o kadar büyüktü ki insan, üzerinde enine ya da boyuna uzanıp yatabilirdi. Keira kalın kuştüyü yatağın üzerine atladı ve beni yanına davet etti. Onu uzun süreden beri bu kadar mutlu görmemiştim... aslına bakılırsa, hiç bu kadar mutlu görmemiştim. Yaşamımı birçok kez tehlikeye atmıştım, ona kavuşabilmek için binlerce kilometre yol kat etmiştim. Aklım olsaydı, ona bir kürek ve bir elek armağan etmekle yetinirdim! Her şey bir yana, yakaladığım şansı değerlendirmek bana düşüyordu, sevdiğim kadını sevince boğmak için çok az şey gerekiyordu. Uzun uzun gerindi, sutyenini çıkardı ve bana cilveli bir edayla oyalanmamamı işaret etti. Oysa ben niyetli değildim.

Kent

Jaguar malikâneye giden dar yolda son sürat ilerliyordu. Arkada, tavan lambasının ışığı altında oturan Sir Ashton, bir dosyaya göz atıyordu. Dosyayı esneyerek kapattı. Arabadaki telefon çaldı, şoförü Moskova'dan aradıklarını bildirerek telefonu ona uzattı.

"Dostlarınızı İrkutsk Garı'nda ele geçiremedik, nasıl yaptılar bilemiyorum ama adamlarımızın elinden kaçtılar," diye açıkladı MOSKOVA.

"Can sıkıcı bir haber!" dedi Ashton kızarak.

"Baykal Gölü'nde, bir eski eser kaçakçısının evindeler," diye sürdürdü MOSKOVA.

"Öyleyse, tutuklamak için ne bekliyorsunuz?"

"Oradan hele bir çıksınlar. Egorov'un bölgede destekçileri var, *daça*'sı küçük bir ordu tarafından korunuyor, basit bir tutuklamanın kan gölüne dönüşmesini istemiyorum."

"Bu kadar tedbirli olduğunuzu bilmiyordum."

"Anlamakta zorluk çektiğinizi biliyorum, ama bizim de ülkemizde yasalarımız var. Adamlarım müdahale eder, Egorov'unkiler de karşılık verirse, gece yarısı yapılan bir saldırının nedenlerini federal yetkililere açıklamak zor olur, özellikle de önceden izin alınmamışsa. Her şey bir yana, elimizde o iki biliminsanını yasal olarak suçlayacak bir kanıt yok."

"Bir eski eser kaçakçısının evinde bulunmaları yeterli kanıt değil mi?"

"Hayır, bu suç oluşturmuyor. Sabırlı olun. İnlerinden çıkar çıkmaz, onları sessiz sedasız, armut gibi toplayacağız. Yarın akşam onları uçakla size göndereceğime söz veriyorum."

Jaguar birden direksiyon kırdı, Ashton koltukta kaydı ve telefonu elinden düşürecek gibi oldu. Kapının dirsekliğine yapıştı, doğruldu ve aradaki cam bölmeye vurarak şoförüne memnuniyetsizliğini bildirdi.

"Bir soru," diye sürdürdü MOSKOVA, "bana haber vermeden bir girişimde bulunmadınız, değil mi?"

"Ne ima ediyorsunuz?"

"Trans-Sibirya treninde meydana gelen küçük bir kazayı. Bir şirket çalışanının kafasına şiddetli bir darbe indirilmiş. Yaralı, ciddi bir kafatası travmasından hâlâ hastanede yatıyor."

"Bunu duyduğuma çok üzüldüm, dostum. Bir kadına vurmak utanılacak bir davranıştır."

"Sizin arkeolog kadın ve dostu orada bulunmamış olsaydı, içtenliğinizden kuşku duymayacaktım ama onların bulunduğu vagonda meydana gelen bu saldırı açıklanır gibi değil. Bunun bir rastlantıdan başka bir şey olmadığını düşünmem gerekiyor sanırım? Benim arkamdan, üstelik benim bölgemde bir şeyler çevirmeye kalkmadınız, değil mi?"

"Elbette ki hayır," diye yanıt verdi Ashton, "bunu söylemeniz bile benim için hakaret sayılır."

Araba yeniden şiddetle sarsıldı. Ashton papyonunu düzeltti ve önündeki camı bir kez daha tıklattı.

Telefonu yeniden eline aldığında MOSKOVA telefonu kapatmıştı.

Ashton düğmeye bastı, şoför koltuğunun arkasındaki cam bölme aşağı indi.

"Beni böyle sarsmanız bitti mi artık? Ayrıca, neden bu kadar hızlı gidiyorsunuz? Bildiğim kadarıyla otoyolda değiliz!"

"Hayır, efendim ama çok dik bir rampadan aşağı iniyoruz ve frenler boşaldı! Ben elimden geleni yapıyorum ama sizi de kemerinizi bağlamaya davet ediyorum, bu Tanrı'nın cezası Jaguar'ı durduramıyorum, korkarım bir fırsatını bulur bulmaz kendimizi şarampole atmamız gerekecek."

Ashton gözlerini tavana dikti ve şoförünün isteğini yerine getirdi. Şoför, sonraki virajı düzgün biçimde alabildi ama karşıdan gelen kamyona çarpmamak için yoldan ayrılıp bir tarlaya girmekten başka seçeneği kalmadı.

Jaguar durduğunda, şoför Sir Ashton'ın kapısını açtı ve verdiği rahatsızlık için özür diledi. Hiçbir şey anlamıyordu, araba daha yeni bakımdan çıkmıştı, yola çıkmadan önce onu servisten almaya gitmişti. Ashton, arabada bir cep feneri olup olmadığını sordu, şoför alet çantasını açtı, ona hemen bir fener verdi.

"Eh, ne olup bittiğini anlamak için şimdi eğilip şasinin altına bakın, Tanrı aşkına!" diye buyurdu Ashton.

Şoför ceketini çıkarıp söyleneni yaptı. Arabanın altında sürünerek ilerlemek kolay değildi ama arka taraftan girerek o işi sonunda başardı. Çok kısa süre sonra baştan aşağı çamura batmış olarak çıktı ve büyük bir tedirginlik içinde, fren karterinin delinmiş olduğunu söyledi.

Ashton bir an kuşkuya düştü, birinin kendisiyle bu kadar rahat ve kaba biçimde uğraşması düşünülebilecek gibi değildi. Sonra, güvenlik şefinin kendisine gösterdiği fotoğraflar aklına geldi. Ivory banka oturmuş dosdoğru objektife bakıyordu sanki, üstelik, gülümsüyordu.

Paris

Ivory ölmüş olan satranç arkadaşının kendisine armağan ettiği kitabı kim bilir kaçıncı kez karıştırıyordu. Baş sayfaya döndü ve ithaf yazısını defalarca okudu:

> Bu kitabın hoşunuza gideceğini biliyorum, içinde her şey var, dostluğumuzun kanıtı dahil.
>
> Sadık satranç arkadaşınız,
> Vackeers

Hiçbir şey anlamıyordu. Saatinin kaçı gösterdiğine baktı ve gülümsedi. Yağmurluğunu sırtına geçirdi, boynuna bir atkı bağladı ve Seine Irmağı kıyıları boyunca yaptığı gece gezintisi için aşağı indi.

Marie Köprüsü'ne vardığında Walter'ı aradı.

"Beni aradınız mı?"

"Birçok kez ama ulaşamadım, sizinle konuşmaktan ümidi kesiyordum. Adrian beni İrkutsk'tan aradı, öyle anlaşılıyor ki yolda başlarına dert açılmış."

"Ne tür bir dert?"

"Çok can sıkıcı türde, çünkü onları öldürmeye kalkmışlar."

Ivory sakinliğini elinden geldiğince korumaya çalışarak ırmağa doğru baktı.

"Onları geri getirmemiz gerekiyor," diye sürdürdü Walter. "Sonunda başlarına bir şey gelecek ve o durumda ben kendimi bağışlayamam."

"Ben de Walter, kendimi bağışlayamam. Egorov'la karşılaşmışlar mı, biliyor musunuz?"

"Karşılaştıklarını düşünüyorum, telefonu kapattığımızda onu aramaya çıkıyorlardı. Adrian'ın sesi korkunç derecede kaygılı geliyordu. Keira bu kadar kararlı olmasaydı, hiç kuşkusuz o geri dönerdi."

"Bu niyetinden söz etti mi size?"

"Evet, bu arzusunu birçok kez dile getirdi ve ben de onu bu konuda cesaretlendirmediğim için kendimi kötü hissettim."

"Walter bu işin bitmesi artık birkaç günlük, bilemedin birkaç haftalık mesele, geri dönemeyiz, bunu şimdi yapamayız."

"Onları korumak için elinizde hiçbir olanak yok mu?"

"Hemen yarın MADRİD'le temasa geçeceğim, Ashton üzerinde yalnızca o etkili olabilir. Bu barbarca hareketin arkasında Ashton'ın olduğu konusunda en küçük bir kuşkum yok. Ona küçük bir mesaj vermek için bu akşam harekete geçtim ama bunun yeterli olacağını sanmıyorum."

"Öyleyse izin verin de Adrian'a geri dönmesini söyleyeyim, çok geç olmasını beklemeyelim."

"Artık çok geç Walter, size bunu daha önce söyledim, geri adım atamayız."

Ivory telefonu kapattı. Düşünceler içinde yitip gitmiş durumda, telefonunu yağmurluğunun cebine koydu ve evine döndü.

Rusya

Bir hizmetli odamıza girip perdeleri açtı, hava güzeldi, gün ışığının parlaklığı gözlerimizi kamaştırdı.

Keira başını yorganın altına soktu. Hizmetli yatağın ayak ucuna bir kahvaltı tepsisi koydu ve saatin neredeyse on bir olduğunu söyledi; öğle üzeri, bavullarımızı hazırlamış olarak, holde bekleniyorduk. Hizmetli bunun ardından çekildi.

Keira'nın yorganın altından yeniden beliren alnını ve çörek börek sepetine dikilmiş gözlerini gördüm; kolunu uzatıp bir kruvasan yakaladı ve onu üç ısırışta bitirdi.

"Burada bir-iki gün daha kalamaz mıydık?" diye inledi, ona verdiğim çayı yuvarlarken.

"Londra'ya dönelim, söz, seni bir hafta boyunca bir sarayda ağırlayacağım... ve odamızdan dışarı adım atmayacağız."

"Devam etmeyi istemiyorsun, değil mi? Egorov'la güvendeyiz," dedi Keira bir parça çöreğe saldırarak.

"Bakıyorum da bu adama çok çabuk güven beslemeye başladın, dün onu tanımıyorduk, bugünse ortağıyız, nereye gittiğimizi ve bizi neyin beklediğini bilmiyorum."

"Ben de öyle, ama hedefe yaklaştığımızı hissediyorum."

"Hangi hedef Keira, Sümer mezarları mı, yoksa bizimki mi?"

"Tamam," dedi yorganı üzerinden atıp ayağa fırlayarak. "Dönelim! Egorov'a vazgeçtiğimizi söyleyeceğim, korumaları bizi dışarı bırakırsa, havaalanına giden bir taksiye atlarız, sonra Londra'ya kalkan ilk uçağa bineriz. Ben, iş bulma kurumuna başvuruda bulunmak üzere Paris'te küçük bir mola vereceğim. Sahi... İngiltere'de sizin de işsizlik ödeneği almaya hakkınız var, değil mi?"

"Kinizme gerek yok! Tamam, devam edelim ama önce bana bir söz ver: Yeniden en küçük bir tehlikeyle karşı karşıya kalırsak, her şeye bir son vereceğiz."

"Tehlike dediğin şeyi bana açıkla," dedi Keira yatağın üzerine oturarak.

Yüzünü ellerimin arasına alıp ona yanıt verdim:

"Biri bizi öldürmeye kalkarsa, tehlikedeyiz demektir! Keşif yapma arzunun her şeyi bastırdığını biliyorum ama çok geç olmadan bizi ne tür tehlikelerin beklediğini anlamalısın."

Egorov bizi evin girişinde bekliyordu. Üzerinde beyaz kürk yakalı uzun bir palto, başında da şapka vardı. Michel Strogoff'la karşı karşıya gelmeyi düşleseydim, düşüm gerçekleşmiş olacaktı. Bize bere, eldiven ve şapka, ayrıca bizim paltolarımızla kıyaslanamayacak, kürklü iki parka verdi.

"Gittiğimiz yer gerçekten çok soğuk, koruyun kendinizi, on dakika sonra hareket ediyoruz, adamlarım bavullarınızla ilgilenecek. Beni izleyin, otoparka inelim."

Asansör, içinde spor *coupe* arabadan başlayıp, başkanların kullandığı türden limuzine varıncaya kadar her türlü aracı barındıran bir araba koleksiyonunun bulunduğu ikinci katta durdu.

"Görüyorum ki yalnızca eski eser ticaretiyle yetinmemişsiniz," dedim Egorov'a.

"Hayır yetinmedim," diye yanıtladı Egorov asansörün kapısını açarken.

İki limuzin önümüzden, diğer ikisi de konvoyun arka-

sından geliyordu. Sokağa fırtına gibi çıktık ve kortej gölün kıyısından giden yolu tuttu.

"Yanılmıyorsam," dedim biraz sonra, "Batı Sibirya buradan üç bin kilometre uzakta, çiş yapmak için bir mola düşündünüz mü, yoksa yolu bir solukta mı alacağız?"

Egorov şoförüne işaret etti, araba ani bir fren yaptı. Egorov bana döndü.

"Canımı sıkmaya daha ne kadar devam edeceksiniz? Bu durum sizi sıkıyorsa, arabadan inmeye hâlâ vaktiniz var."

Keira bana gölün suları kadar karanlık gözlerle baktı, Egorov'dan özür diledim, o da bana elini uzattı. İnsan bir centilmenin kendisine uzattığı eli nasıl geri çevirebilir ki? Araba yeniden yola koyuldu, sonraki yarım saat içinde kimseden ses çıkmadı. Yol karlı bir ormanın içine daldı. Biraz sonra, küçük ve sevimli bir kasaba olan Koty'ye vardık. Konvoy yavaşladı ve bir yan yola saptı; sonunda, yoldan görülmeyen iki hangara vardık.

Arabalar park edildikten sonra, Egorov bize kendisini izlememizi söyledi. Hangarların içinde, Rus ordusunun askerî birlik ve malzeme taşımakta kullandığı şu en büyük modellerden, iki helikopter vardı. Benzerlerini, SSCB'nin Afganistan'da yürüttüğü savaşla ilgili televizyon programlarında görmüştüm ama bu kadar yakından hiç görmemiştim.

"Bana inanmayacaksınız ama," dedi Egorov ilk helikoptere doğru ilerlerken, "bunları kumarda kazandım."

Keira bana eğlenerek baktı ve kabine çıkan merdiveni tırmandı.

"Ne tür bir insansınız siz gerçekten?" diye sordum Egorov'a.

"Bir ortak," dedi sırtıma vurarak, "ve sizi buna inandırmaya çalışmak beni umutsuzluğa düşürmüyor. Biniyor musunuz, yoksa bu hangarda mı kalacaksınız?"

Helikopterin içi o kadar genişti ki, bir yolcu uçağını anımsatıyordu. Arkadaki bölmede, yük kaldırma aracı büyük kasaları helikopterin zeminine bırakıyor, Egorov'un

adamları bunları sıkıca bağlıyordu. Koltukların bulunduğu bölüm yirmi beş kişi alabilirdi. Mil Mi-26, on bir bin iki yüz kırk beygir gücünde bir motorla donatılmıştı ve bu, sahibine bir doru at çiftliğine sahipmiş gibi gurur veriyordu. Uçak, içindeki yükle altı yüz kilometre yol kat edebilirdi; on bir saat sonra varacağımız Man-Pupu-Nyor'a üç bin kilometre yolumuz vardı. Yük kaldırma araçları geri döndü, Egorov'un adamları kasaları tutan kolanları son kez kontrol etti, sonra ambar kapısı kapandı ve helikopter hangarın dışına çekildi.

Türbin vızıldamaya başladı, oturma bölümündeki gürültü, sekiz pervane birden dönmeye başladığında sağır edici bir düzeye vardı.

"İnsan alışıyor," diye bağırdı Egorov, "manzaradan yararlanın, Rusya'yı çok az insanın gördüğü şekilde keşfedeceksiniz."

Pilot arkasına dönüp bize işaret etti ve ağır araç yükseldi. Yerden elli metre yükseldiğinde, helikopterin önü aşağıya doğru eğildi ve Keira pencereye yapıştı.

Bir saatlik uçuştan sonra Egorov bize, sol tarafımızda kalan İlanski kentini gösterdi, daha sonra hava sahasını kontrol eden radar ağına girmemek için uzağından geçeceğimiz Kansk ve Krasnoyarsk kentlerini görecektik. Pilotumuz işini bilir görünüyordu, yalnızca beyaz, sonsuz gibi görünen arazilerin üzerinden uçuyorduk. Zaman zaman donmuş bir ırmak, toprağın üzerinde, bir kâğıda füzenle çizilmişi andıran gümüş bir ağ gibi yayılıyordu.

Uda Irmağı boyunda ilk takviye molası yaptık; Atagay kenti, helikopterimizin konduğu yerden birkaç kilometre uzaktaydı. Benzin depolarımızı dolduran iki tanker oradan gelmişti.

"Her şey organizasyon meselesi," dedi Egorov bize helikopterin çevresinde koşuşturan adamlarına bakarken. "Dışarıda sıcaklık eksi yirmi derecenin altındayken, rastgele düşünmeye yer yoktur. Bu takviye tam vaktinde ger-

çekleşmemiş ve biz burada çakılıp kalmış olsaydık, birkaç saat içinde ölürdük."

Bu moladan bacaklarımızı açmak için yararlandık, Egorov haklıydı, soğuk dayanılır gibi değildi.

Bizi helikoptere aldılar, kamyonlar ormana doğru giden bir pist üzerinde uzaklaşmaya başlamışlardı bile. Türbin yeniden vızıldamaya başladı ve rüzgârın kısa süre sonra sileceği izlerimizi oturduğumuz bölümün altında bırakarak havalandık.

Uçaklarda türbülansın ne olduğunu öğrenmiştim ama bunu helikopterde hiç yaşamamıştım. Bu tür araçlardaki ilk deneyimim değildi bu; Atacama'da birçok kez bir helikoptere binip yukarıdan vadiye baktığım olmuştu ama bu koşullarda değil. Bir kar fırtınası bize doğru yaklaşıyordu. Uzunca bir süre sarsıldık, helikopter her yöne yalpalanıyordu ama ben Egorov'un yüzünde hiç tedirginlik görmüyordum; bundan, tehlikede olmadığımız sonucunu çıkardım. Ardından, bir süre sonra, helikopter daha da fazla sarsılırken, Egorov'un ölümle yüz yüze geldiğinde korktuğunu belli edip etmeyeceğini sordum kendime. İkinci takviyeden sonra ortalık sakinleştiğinde, Keira başını omzuma koyarak uyudu.

Daha rahat olması için onu kollarıma aldım ve Egorov'u bize bir tür sevgiyle, iyi niyetle bakarken yakaladım, bu beni şaşırttı. Gülümsedim, ama o pencereye dönerek beni görmemiş gibi yaptı.

Üçüncü takviye. Bu kez, aşağı inmek söz konusu değildi, fırtına yeniden başlamıştı ve göz gözü görmüyordu. Birkaç metre bile olsa, helikopterden uzaklaşmak çok riskliydi. Egorov kaygılıydı, yerinden kalkıp pilot kabinine gitti. Kokpitin camından dışarı bakmak için eğildi ve Rus pilota bir şeyler söyledi. Aralarında anlamadığım bir konuşma geçti. Kısa süre sonra dönüp karşımıza oturdu.

"Bir sorun mu var?" dedi Keira kaygılanarak.

"Kamyonlar gelip bizi bu beyaz çorbanın içinden çıkarmazsa, gerçekten de ciddi bir sorunla karşı karşıya kalacağız."

Ben de pencereye doğru eğildim, görüş mesafesi en alt seviyedeydi. Rüzgâr bora halinde esiyordu, her yeni fırtına dalgası yerden bir miktar kar kaldırıyordu.

"Helikopterin buzlanma tehlikesi var mı?" diye sordum.

"Hayır," diye yanıtladı Egorov, "motorun hava girişleri, çok düşük sıcaklıklarda bile buz çözebilecek kadar ısıtılıyor."

Kabini sarı bir ışık yalayıp geçti, Egorov ayağa kalktı, bunun takviye kamyonunun güçlü farları olduğunu görünce rahatladı. Yakıt doldurma işlemi, adamların hepsinin koşuşturmasını gerektirdi. Depolar doldurulduğunda pilot motoru çalıştırdı, kalkıştan önce motorun ısınmasını bekledik. Fırtına iki saat daha devam etti. Keira kendini iyi hissetmiyordu, onu elimden geldiğince yatıştırdım, ne var ki bu sardalye kutusunun içinde tutsak alınmıştık ve en şiddetli fırtınada bir teknenin içinde sallanacağımızdan daha çok sallanıyorduk. Sonunda gökyüzü aydınlandı.

"Bu mevsimde Sibirya'nın üzerinde uçulduğunda çoğu kez böyle olur," dedi Egorov. "En kötüsünü artık arkamızda bıraktık. Dinlenin, daha dört saat uçacağız, oraya vardığımızda da kampı kurmak için tüm gücümüzle uğraşmamız gerekecek."

Bize yemek teklif edilmişti ama midelerimiz öyle bulanmıştı ki ağzımıza bir lokma bile koyacak halimiz yoktu. Keira başını dizlerimin üstüne koyup yeniden uyudu. Zaman öldürmek için yapılabilecek en iyi şey buydu. Yeniden pencereye doğru eğildim.

"Kara Denizi'nden altı yüz kilometre kadar uzaktayız," dedi Egorov kuzeyi göstererek. "Ama inanın bana, bizim Sümerler buraya kadar varabilmek için, bizden çok daha fazla zaman harcamışlardı!"

Keira dikildi ve bir şeyler görmeye çalıştı. Egorov onu pilot kabinine davet etti. Yardımcı pilot ona yerini verip kendi koltuğuna oturttu. Ben de onun yanına gidip arkasında durdum. Keira büyülenmişti, gözleri kamaşmıştı ve mutluydu; onu öyle görmek benim bu yolculuk konu-

sundaki bütün çekincelerimi ortadan kaldırıyordu. Birlikte yaşadığımız bu macera, bize müthiş anılar bırakacaktı ve sonunda, sırf bunun için tehlikeye atılmaya değer diye düşündüm.

"Günün birinde bunu çocuklarına anlatacak olursan, sana inanmayacaklar!" diye bağırdım Keira'ya.

Arkasına dönmedi ama çok iyi bildiğim o alçak sesiyle, "Senin çocuk istediğini belirtme tarzın bu mu?" diye yanıtladı beni.

Baltschug Kempinski Oteli

Moskova Irmağı'nı aşıp Kızıl Meydan'a açılan köprünün öteki yanında, MOSKOVA, karısı olmayan bir genç kadınla çay içiyordu. Otelin girişi insan doluydu. Şehrin bu şık ve rağbet gören mekânındaki turistlere ve işadamlarına hizmet edebilmek için, üniformalı garsonlar ellerinde çaylarla ve küçük pastalarla koltukların arasında slalom yapıyorlardı.

Bir adam gidip tezgâha oturdu; gözlerini MOSKOVA'ya dikti, onunla göz göze gelmeyi bekledi. MOSKOVA onu fark ettiğinde, yanındaki kadından özür dileyip bara, onun yanına gitti.

"Burada ne arıyorsunuz?" diye sordu yanındaki tabureye oturarak.

"Sizi rahatsız ettiğim için üzgünüm, efendim. Bu sabah, duruma müdahale etme fırsatı bulamadık."

"Beceriksiz heriflersiniz, LONDRA'ya işin bu akşam bitirileceğine dair söz verdim, bana onların bir uçakta Londra'ya dönmekte olduklarını söylemeye geldiğinizi sanmıştım."

"Harekete geçemedik, çünkü Egorov'un malikânesinden kalabalık bir koruma ordusuyla çıktılar ve onun helikopteriyle havalandılar."

Kendini bu kadar beceriksiz hissetmek MOSKOVA'yı öfkelendiriyordu. Egorov ve adamları bizi koruduğu sü-

rece, duruma kan akıtmadan müdahale etmesine olanak yoktu.

"O helikopterle nereye gidiyorlar?"

"Egorov bu sabah bir uçuş planı bildirdi, Lesosibirsk'e inmesi gerekiyordu ama uçağın rotasında sapma oldu ve yavaş yavaş radar ekranlarından kayboldu."

"Belki de düşüp parçalandılar!"

"Böyle bir olasılık da var, efendim, çok sert bir kar fırtınası oldu."

"Kar fırtınası geçinceye kadar yere inmiş de olabilirler."

"Kar fırtınası geçti ve uçak radarlarda bir daha görünmedi."

"Öyleyse pilot radar kontrol ağının altından uçabildi, biz de onları kaybettik."

"Tam olarak öyle değil efendim, ben durumu araştırdım, bugün öğle üzeri, on iki bin litre benzin taşıyan iki tanker Pıt-Yah'tan ayrıldı ve çıktığı yere dört saat sonra döndü. Bunlar Egorov'un helikopterine yakıt takviyesi yapmışlarsa, bunun Hantı-Mansiysk etabının yarı yolunda gerçekleşmiş olması gerekir, yani Pıt-Yah yoluna iki saat mesafede."

"Bu bize helikopterin hangi yönde uçtuğunu açıklamıyor."

"Hayır ama ben hesaplamalarımı sürdürdüm, Mil Mi-26'nın altı yüz kilometre menzili var ve bu, yolda karşılaştığı ters yöndeki rüzgârlar da hesaba katılacak olursa, kat edebileceği en yüksek mesafe. Kondukları yere varabilmeleri için bu süre içinde, havalandıklarından bu yana düz bir rota izlemiş olmaları gerekir. Aynı rotayı sürdürecek olurlarsa ve uçağın menzili de hesaba katıldığında, gece olmadan hemen önce Vuktıl civarındaki Komi Cumhuriyeti'ne ulaşacaklardır."

"Onları oraya gitmeye iten neden hakkında herhangi bir fikriniz var mı?"

"Henüz yok efendim, ne var ki yaklaşık üç bin kilometre ve on bir saat yolculuk yapmış olmak için ciddi

nedenleri olması gerekir. Yarın sabah Yekaterinburg'dan kaldıracağımız bir Sikorsky'yle yerlerini saptamak için keşif uçuşları yapmaya başlayabiliriz."

"Başka türlü hareket edeceğiz, bizim peşlerinde olduğumuzun farkına varmamaları gerekiyor, yoksa hemen ortadan kaybolurlar. Nereye inmiş olabileceklerini araştırın. Yerel polis karakollarını devreye sokarak bölge insanlarının sorgulanmasını sağlayın, böylelikle herhangi birinin bir helikopter görüp görmediğini ya da sesini duyup duymadığını öğrenelim. Daha fazla bilgi aldığınızda, gece yarısı bile olsa beni ceptelefonumdan arayın. Ayrıca bir müdahale ekibi de hazırlayın ki o salaklar çok ücra bir yerde saklanıyorsa, işimize hiç kimse karışmadan müdahale edebilelim."

Man-Pupu-Nyor sit alanı

Pilot yaklaşmakta olduğumuzu bildirdi. Biz yerlerimize, yardımcı pilot da koltuğuna döndü ama Egorov bizi, arazinin uzaktan nasıl göründüğüne bakmamız için pilot kabinine çağırdı.

Urallar'ın kuzeyinde, ufuk çizgisiyle karışan yüksek bir yaylanın üzerinde yükselen yedi taş sütun vardı. Yürürken donup kalmış devleri andırıyorlardı. Doğanın, onları iki yüz milyon yılda oluşturduğu, bize yeryüzünün en etkileyici yerbilimsel mirasını bıraktığı söyleniyordu. Yedi sütun bizi yalnızca büyüklüğüyle değil, dizilişiyle de büyüledi. Karşılarında duran yedincinin önünde, daire biçiminde sıralanmış altı totem. Yılın bu mevsiminde, sanki onları soğuktan koruyan beyaz bir mantoyla örtülmüşlerdi.

Egorov'a döndüm, görünür biçimde heyecanlıydı.

"Bir gün buraya geri döneceğimi düşünmüyordum," diye fısıldadı. "Burada çok anım var."

Helikopter alçalıyordu. Biz yere doğru yaklaştıkça, yerden kalın kar tabakaları kalkıyordu.

"Mansi dilinde Man-Pupu-Nyor, 'tanrıların küçük dağı' anlamına gelir," diye sürdürdü Egorov konuşmasını. "Zamanında buraya yalnızca Mansi halkının şamanları girebiliyordu. Urallar'ın Yedi Devi hakkında çok sayıda söylence vardır. Bunların en yaygın olanına göre, bir şamanla, cehennemden, sıradağları aşmak üzere çıkmış

olan yedi dev arasında tartışma çıkmış. Şaman onları taştan canavara dönüştürmüş ama kendi yazgısı da onlarınkine benzemiş; kendisi de altı blokun karşısında duran yedinci taş blokun içinde tutsak kalmış. Kış mevsiminde, hava yolu dışında, çok iyi hazırlanmamışsa kimse bu yaylaya çıkamaz."

Helikopter yere indi, pilot türbinleri durdurdu ve biz, araca vuran rüzgârın çıkardığı ıslık sesinden başka bir şey duyamaz olduk.

"Başlayalım," diye buyurdu Egorov, "kaybedecek vaktimiz yok."

Adamları, helikopterin yük bölümünde bağlı duran büyük kasaların kolanlarını çözüp, kapak vidalarını açtılar. İlk iki kasanın içinde, her biri üç insan taşıyabilen altı kar motosikleti vardı. Öteki kasalarda kalın ve su geçirmez bezlere sarılmış malzemeler vardı. Helikopterin kapağı arkaya doğru açıldığında içeri dondurucu bir hava girdi. Egorov bize acele etmemiz için işaret etti, kampı gece bastırmadan önce kurabilmek için herkesin olması gereken yerde bulunması gerekiyordu.

"Bu araçları kullanmayı bilir misiniz?" diye sordu bana.

Londra'yı motosikletle baştan başa kat etmiştim, bu doğruydu... ama selenin arka bölümünde. Kızaklar ve paletler sayesinde araç daha dengeli olmalıydı. Başımla 'evet' işareti yaptım. Egorov benim becerilerimden şüpheliydi herhalde ki, gözlerini göğe kaldırdı; ben bu arada motoru çalıştıracak marş düğmesini arıyordum ki, bana elektrikli marş düğmesinin yerini gösterdi.

"Bu araçlarda vitesi boşa almak yoktur, debriyaj da yoktur, araca hız vermek için kolu çevirmek yerine, frenin altındaki pedala basılır. Kullanabileceğinizden emin misiniz?"

Başımı salladım ve Keira'yı seleye oturması için çağırdım. Ben karın üzerinde kayarken –yeni araca alışma süresi– Egorov'un ekibi kamp yerimizin sınırlarını belirleyen elektrik direklerini dikiyordu. İki elektrojen grubuna

akım verdiklerinde yaylanın büyük bir bölümü gündüz gibi aydınlandı. Üç adam, sırtında tüpler taşıyordu, bunlar ucundan güçlü alevler püskürten borulara bağlıydı. Savaş zamanı olsaydı, ben bunlara alev makinesi derdim ama Egorov "ısıtıcı" diyordu. Adamlar zemini bu güçlü meşalelerle taradılar. Buz tabakası yumuşayınca, kusursuz biçimde hizalanmış on kadar çadır kuruldu. Çadırların dışı ısı geçirmez, grimsi bir malzemeyle kaplanmıştı ve bu çadır topluluğu, kısa sürede bir Ay üssü görünümü kazandı. Keira, kendisine bütünüyle yabancı bir ortamda, arkeolog reflekslerine yeniden kavuşmuştu. Çadırlardan biri laboratuvar olarak kullanılacaktı. Oraya kendi araç gereçlerini yerleştirmeye başlamıştı bile, bu arada ona yardımcı olması için görevlendirilen iki adam da kasaları boşaltıyor, içinden şimdiye kadar Keira'nın hiç görmediği malzemeler çıkarıyorlardı. Ben bunları sınıflandırmakla görevlendirildim, açıklamalar Kiril alfabesiyle yazılmıştı, işimi elimden geldiğince iyi yapmaya çalışıyordum ve spatulalara ayrılmış bir çekmeceye malaları koyduğumda yapılan sitemlere hiç aldırmıyordum.

Gece saat dokuzda Egorov, bizim barakaya gelerek bizi kantine çağırdı. Ben on adet küçük kutunun içindekileri yerine yerleştirirken, aşçının askerî birliklerdekinden aşağı kalmayan bir sahra mutfağı kurmuş olması, gururuma darbe indirdi.

Sıcak yemek servisi yapıldı. Egorov'un adamları bizi hiç dikkate almadan aralarında konuşuyordu. Biz yemeğimizi patronun masasında yedik; o masa, biranın yerine çok kaliteli bir kırmızı şarabın servis edildiği tek masaydı. Saat gece onda çalışma yeniden başladı. Keira'nın talimatları uyarınca on adam, kazı alanının üzerine çerçeveleme yaptı. Gece yarısı olduğunda zil çaldı; ilk postadaki çalışmaların sona erdiğini bildiriyordu, kamp alanı çalışılabilir hale getirilmişti, herkes yatmaya gitti.

Keira ve bana, on çadırdan birinin dip tarafına yerleştirilmiş iki kamp yatağı ayrılmıştı. Yalnızca Egorov'un özel bir çadıra sahip olma hakkı vardı.

Ortalığa çöken sessizlik, hemen uykuya dalan adamların horlamalarıyla bölünüyordu. Keira'nın kalkıp bana doğru geldiğini gördüm.

Benim uyku tulumumun içine girerken, "Sıkış biraz," diye mırıldandı, "birbirimizi ısıtırız."

Geçirdiğimiz zorlu akşam yüzünden hemen uykuya daldı.

Rüzgâr giderek daha şiddetli esiyor, çadır bezi şişiyordu.

Baltschug Kempinski Oteli

Komodinin üzerinde mavi bir ışık göz kırpıyordu. MOSKOVA ceptelefonunu kavrayıp kapağını kaydırdı.

"Yerlerini saptadık."

Yanında uyuyan genç kadın yatağın içinde döndü, elini MOSKOVA'nın yüzüne koydu, MOSKOVA kadının elini itti, kalktı ve metresiyle birlikte olduğu süitin küçük salonuna geçti.

"Hareket planınız nedir?" diye sözünü sürdürdü karşısındaki kişi.

MOSKOVA kanepenin üzerinde bıraktığı sigara paketini aldı, bir sigara yaktı ve pencereye yaklaştı; ırmağın sularının donmuş olması gerekiyordu ama kış Moskova'yı henüz hapsetmemişti.

"Bir kurtarma harekâtı düzenleyin," diye yanıt verdi MOSKOVA. "Adamlarınıza, kurtarmaları gereken iki Avrupalının çok değerli biliminsanları olduğunu, onları sağ salim kurtarmaları gerektiğini söyleyin. Rehin alan kişilere karşı acımasızca davranmalarını isteyin."

"Akıllıca. Peki, Egorov ne olacak?"

"Saldırıdan sağ çıkarsa, ne mutlu ona, öyle olmazsa, onu da öteki serserilerle birlikte gömün. Arkanızda hiçbir iz bırakmayın. Söz konusu kişiler güvenlikte olur olmaz sizi arayacağım. Onlara saygılı davranın ama ben gelinceye kadar onlarla kimse konuşmasın, kimse konuşmasın dedim."

"Harekâtı yapacağımız arazi çok zorlu. Bu çapta bir saldırıyı hazırlamak için zamana ihtiyaç var."

"O zamanı ikiye bölün ve her şey bittiğinde beni arayın."

Man-Pupu-Nyor

Güneş doğdu; fırtına gece yarısı durmuştu. Yerler karla kaplıydı, Keira'yla gezintiye çıkacak Eskimolar gibi giyinmiş olarak çadırımızdan çıktık. Kantinle aramızda yalnızca birkaç metre vardı ama oraya vardığımızda kendimi gece boyunca biriktirdiğim tüm enerjiyi harcamış gibi hissettim. Kutup soğuğu vardı. Egorov bize, birkaç saat içinde havadaki nemin azalacağını ve soğuk yanmalarının daha az hissedileceği konusunda güvence verdi. Kahvaltısını bitiren Keira çalışmaya koyuldu, ben de çalışmalarında ona yardımcı oldum. Egorov'un adamlarından biri Keira'ya kamp yöneticisi ve çevirmen olarak hizmet ediyordu. İngilizcesi ehvenişerdi. Kazı yapılacak alan sınırlanmıştı. Keira bir ufuk turu atarak devasa taş sütunları dikkatle inceledi. Bu devlerin etkileyici olduğu doğruydu. Onların bu biçimi almasında yalnızca doğa mı rol oynadı diye sordum kendime. İki yüz milyon yıl boyunca, yağmur ve rüzgâr onları durmaksızın yontmuştu.

"İçinde bir şamanın hapis olduğuna gerçekten inanıyor musun?" diye sordu Keira yalnız başına duran toteme yaklaşarak.

"Kim bilir?.." diye yanıtladım onu. "Söylencelerdeki gerçeklik payının ne olduğunu hiç bilemiyoruz."

"Bana, bizi gözetliyorlarmış gibi geliyor."

"Devler mi?"

"Hayır, Egorov'un adamları! Bizimle ilgilenmiyorlarmış gibi görünüyorlar ama sırayla gözetlediklerini çok iyi görüyorum. Aptalca bir şey bu, nereye gidebiliriz ki?"

"Beni kaygılandıran da bu zaten, bu çetin doğanın ortasında özgürlüğümüz bütünüyle senin yeni dostunun ellerinde. Aradığımız parçayı bulursak, onu elimizden alıp bizi burada bırakmayacağı konusunda güvencemiz var mı?"

"Böyle davranmakta hiçbir çıkarı olamaz, bizim bilimsel birikimimize gerek duyuyor."

"Bu, bize anlattıkları gerçekse doğru olabilir ancak."

Konuyu değiştirdik. Egorov bize doğru geliyordu.

"Zamanında tuttuğum notları yeniden okudum, ilk mezarları bu bölgede bulmamız gerekiyor," dedi en sondaki iki devin arasında kalan araziyi göstererek. "Kazmaya başlayalım, zaman daralıyor."

Egorov'un belleği müthiş canlıydı ya da en azından eski notları dikkate değer şekilde iyi tutulmuştu. Henüz öğle olmuştu ki, kazılar ilk meyvesini vererek Keira'nın nutkunun tutulmasına neden oldu.

Sabah saatlerini, araziyi temizleyip düzeltmekle geçirip yaklaşık seksen santimetre dolayında bir derinliğe inmiştik ki, bir mezarın kalıntıları gün yüzüne çıktı. Keira toprağı kazdı, ortaya siyah bir kumaş çıktı. Küçük bir pensle kumaştan bazı dokular aldı, bunları cam bir tüpün içine koydu ve ağzını hemen kapattı. Sonra, çalışmasını sürdürerek buz tabakasını büyük bir dikkatle açtı. Egorov'un adamları biraz uzakta onun yaptıklarını aynen yineliyordu.

"Bu kalıntılar Sümerlere aitse, bu müthiş bir şey!" diye bağırdı doğrularak. "Urallar'ın kuzeybatısında bir grup Sümerli, böyle bir keşfin büyüklüğünü düşünebiliyor musun Adrian? Üstelik olağanüstü iyi korunmuş durumdalar. Nasıl giyindiklerini, ne yediklerini inceleyebileceğiz."

"Ben onların açlıktan öldüğünü sanıyordum!"

"Kurumuş iç organlarında, beslenmeleriyle ilgili bakterilere rastlayacağız, kemiklerinin incelenmesi bize, yakalandıkları hastalıkları gösterecek."

Yaptığı pek de iştah açıcı olmayan açıklamalardan kaçmak için kahve termosunu almaya gittim. Keira, parmaklarını termosun dış yüzeyini tutarak ısıttı; iki saatten beri buzun üzerinde çalışıyordu. Sırtı ağrıyordu ama yeniden çöküp işe koyuldu.

Gün sonunda on bir mezar gün ışığına çıkarılmıştı. İçinde bulunan cesetler soğuk tarafından mumyalanmıştı, bu durum hemen onların korunması gereğini ortaya çıkardı. Keira bu durumu, yemek vaktinde Egorov'la konuştu.

"Onları nasıl koruma altına almayı düşünüyorsunuz?"

"Dışarıdaki havanın soğukluğu, şu an için o konuda hiçbir kaygıya yer bırakmıyor. Onları ısıtılmamış bir çadıra yerleştireceğiz. İki güne kadar helikoptere konteynerler yaptırtacağım ve iki cesedi Petçora'ya kadar götüreceğiz. Onların Komi Cumhuriyeti'nde kalmalarının önemli olduğunu düşünüyorum. Moskova Akademisi üyelerinin onlara el koyması için hiçbir neden yok; onları görmek istiyorlarsa, yapacakları şey kalkıp buraya gelmek."

"Peki, ötekileri ne yapacağız? Siz elli mezardan söz etmiştiniz, burada daha fazla mezar olmadığını gösteren hiçbir belirti yok."

"Açtığımız mezarları filme alacağız ve bilim dünyasına, yaptığımız keşiflerin olağanüstü sonuçlarını kanıtlarıyla beraber sununcaya dek, mezarları yeniden kapatacağız. Daha sonra, kazıları yetkililere bildirip izinlerini alacağız ve onlarla birlikte gerekli önlemleri alacağız. Kimsenin, benim buraya bir şeyleri yağmalamaya geldiğimi düşünmesini istemiyorum. Ama size şunu da söyleyeyim ki, biz buraya yalnızca bunu keşfetmeye gelmedik. Bizi ilgilendiren yalnızca buradan çıkacak mezarların sayısı değil, içinden sizin aradığınız parçanın çıkacağı mezar. Her ceset üzerinde inceleme yapmaya daha az zaman ayıracağız, dikkatinizi vermeniz gereken şey, o cesedin çevresinde bulunacak nesneler olmalı."

Keira'nın daldığını gördüm, tabağını itti, gözleri boşluğa daldı.

"Ne var?" diye sordum ona.

"Bu insanlar soğuktan ve açlıktan ölmüş, onları buraya doğa gömmüş. Kendilerinden önce ölenlere mezar kazmaya güçleri yokmuş. Üstelik, çocuklar ve yaşlılar bir yana bırakılacak olursa, kısa aralıklarla ölmüş olmaları gerekiyor."

"Nereye gelmek istiyorsunuz?" diye sordu Egorov.

"Düşünün... Bir yere bir mesaj götürmek için binlerce kilometre yol kat ettiniz – birçok kuşağın katıldığı bir yolculuk. Şimdi kendinizi, bu inanılmaz maceradan hayatta kalan son insanlar olarak düşünün... Kapana kısıldığınızın ve o yolculuğu bitiremeyeceğinizin bilincine varıyorsunuz. Ne yaparsınız?"

Egorov, sorunun yanıtı bendeymiş gibi bana baktı... Benimle ilk kez ilgileniyordu! Kendimi biraz sevimli göstermeye çalıştım ama oldukça beceriksizce yaptım bunu, neyse bu bana zaman kazandırdı.

"Eh," dedim ağzımda yemek varken, "biraz daha düşünecek olursak, öyle ya da böyle..."

"Bu binlerce kilometreyi bir mesaj iletmek için kat etmişseniz," diye sözümü kesti Keira, "yaşamınızı bunun için feda etmişseniz, o mesajın alıcısına ulaşması için elinizden geleni yapmaz mısınız?"

"Bu durumda, o mesajı toprağın altına gömmek çok akıllıca olmazdı," dedim Egorov'a zafer kazanmış gibi bakarak.

"Aynen öyle!" diye bağırdı Keira, "Dolayısıyla, son gücünüzü onu başkalarının bulabileceği bir yere koymak için harcardınız."

Egorov ile Keira bir sıçrayışta ayağa kalkıp, sırtlarına parkalarını giyip dışarı fırladılar; kuşkuyla da olsa onlara ayak uydurdum.

Ekipler çalışmaya koyulmuştu.

"Peki nereye?" diye sordu Egorov gözlerini etrafta gezdirerek.

"Ben sizin gibi arkeoloji uzmanı değilim," dedim büyük bir alçakgönüllülükle, "ama soğuktan ölmek üzere

olsaydım, ki burada durum böyle ve bir nesnenin yitip gitmesini istemeseydim... O nesnenin konulmasının mümkün olduğu tek yer gözümüzün önünde."

"Taş devler," dedi Keira. "Nesne, o totemlerden birinin gövdesine yerleştirilmiş olmalı!"

"Oyunbozanlık yapmak istemiyorum, ama o taş blokların yüksekliği ortalama elli metre, çapları da on metre olduğuna göre totem başına, $\pi \times 10 \times 50$ olarak hesaplarsak, girinti ve çıkıntılar hariç 1 571 metrekare araştırma alanı eder, ayrıca taşları örten kar tabakasını eritmek, o yüksekliğe erişebilmek gerekir, benim akıl almaz tasarı olarak tanımladığım o tasarı ancak o şekilde gerçekleştirilebilir."

Keira bana tuhaf tuhaf baktı.

"Ne var, ne dedim ben?"

"Sen bir oyunbozansın!"

"Haksız değil," dedi Egorov. "Devlerin üzerinden buzdan mantolarını çıkaracak olanaklara sahip değiliz, bunun için dev gibi iskeleler kurmak, ayrıca şu andakinin on katı da adam çalıştırmak gerekir. Olanaksız."

"Durun," diye söze karıştı Keira. "Biraz daha düşünelim."

Karoyajın üzerinde boydan boya yürümeye başladı.

"Ben, elinde o parça olan kişiyim," dedi yüksek sesle. "Arkadaşlarım ve ben, gideceğimiz yönü belirlemek için tedbirsizlik ederek tırmandığımız bu yaylada tutsak kalmışız. Dağın zemini buz tutmuş ve aşağı inemiyoruz. Av hayvanı yok, bitki yok, hiçbir yiyecek yok, açlıktan öleceğimizi anlıyorum. Ölenlerin üzerini daha şimdiden kar örtmüş. Yakında sıranın bana geleceğini biliyorum, o durumda, geriye kalan birazcık gücümü kullanarak bu taş sütunlardan birine tırmanıp, götürmekle yükümlü olduğum taş parçasını o sütunun bir yerine sıkıştırmaya karar veriyorum. Günün birinde birinin onu bulup, yolculuğu sürdüreceğinden umutluyum."

"Çok canlı bir betimleme," dedim Keira'ya. "Kendini feda eden o kahraman için içim şimdiden empati doldu,

ama bu bize onun hangi sütunu seçtiğini ve o sütunun ne tarafına tırmandığını açıklamıyor."

"Yaylanın ortasındaki çalışmaları durdurup tüm gücümüzü sütunların dibini kazmaya vermeliyiz; orada bir ceset bulursak bu, amacımıza yaklaştığımızı kanıtlayacak."

"Sizi böyle düşünmeye yönelten ne?" diye sordu Egorov.

"O adama ben de çok empati duyuyorum," dedi Keira, "ve görevimi, bedenim tükeninceye kadar tüm gücümle yerine getirmiş olsaydım, parçayı taşın içine yerleştirdikten sonra, arkadaşlarımın öldüğünü gördüğümde, acılarımı sona erdirmek için kendimi aşağı bırakırdım."

Egorov, Keira'nın güdülerine güvendi ve adamlarına araştırmayı bırakıp toplanmalarını buyurdu, onlara yeni talimatlar verecekti.

"Nereden başlamamızı istersiniz?" diye sordu Egorov Keira'ya.

"Yedi Bilge söylencesini bilir misiniz?" diye karşılık verdi Keira Egorov'a.

"Abgallar mı? O Yedi Bilge, yarı insan yarı balık şeklindedir ve birçok eski uygarlıkta uygarlaştırıcı tanrı olarak yer alırlar. Gökyüzünün ve yeryüzünün yedi bekçisi insanlara bilgiyi taşır. Sümerler hakkındaki bilgilerim konusunda beni sınavdan mı geçiriyorsunuz?"

"Hayır, ama peki ya Sümerler, bu sütunları Yedi Bilge olarak düşünmüşse..."

"Öyleyse," diye sözünü kesti Keira'nın, "kaçınılmaz olarak ilk bilgeyi seçmiş olmaları gerekir, onları yönlendiren bilgeyi."

"Öteki altı devin karşısında duran devi mi?" diye sordum.

"Evet, ona Adapa adını vermişlerdi," diye yanıtladı Egorov.

Egorov adamlarına dev totemin dibinde toplanıp kazıya başlamalarını buyurdu. Ben de, sütuna tırmanan kahraman Sümer'in yere düşüp kafasını kırdığını ya da elindeki parçayla aşağı düştüğünü umut etmeye başla-

dım. Bu varsayımın bilimsel yanı yoktu ama doğru çıkarsa çok zaman kazanmış olacaktık, hem bu kez şans bizden yana olurdu belki! Sanırım Keira da benim gibi düşünmüş olacak ki, Egorov'un adamlarından acele etmemelerini ve zemini çok büyük bir dikkatle araştırmalarını istedi.

Yine sabırlı davranmamız gerekiyordu, kar yağışı giderek yoğunlaşıyor, hava koşulları da saatler ilerledikçe kötüleşiyordu. Yeni bir fırtına geldi, öncekinden daha korkutucu bir fırtına ve bizi çalışmaları durdurmak zorunda bıraktı. Bitkindim, tükenmiştim ve sıcak bir banyoyla yumuşak bir şilteden başka bir şey düşünmüyordum. Egorov herkesin dinlenmeye çekilmesini buyurdu; hava düzelir düzelmez işbaşı zilini çalacaktı, isterse gece yarısı olsun. Keira kendisinde ender rastlanan bir heyecan içindeydi ve çalışmalarını engelleyen fırtınaya küfürler ediyordu. Çadırdan ayrılıp, elde edilen ilk bulguları incelemeye başlamak için laboratuvara gitmek istedi. Onu bundan vazgeçirmek için çok dil dökmem gerekti. Beş metre ilerisi seçilemiyordu, bu koşullarda dışarıda maceraya atılmak için şuursuz olmak gerekirdi. Sonunda beni dinledi ve gelip yanıma uzandı.

"Lanetli biri olduğumu sanıyorum," dedi.

"Bu yalnızca bir kar fırtınası, kışın ortasında ve de Sibirya'nın göbeğinde, bunda lanetli bir durum olduğunu sanmıyorum. Yarın hava düzelecek, eminim."

"Egorov bana fırtınanın günlerce sürebileceğini ima etti," diye homurdandı Keira.

"Suratın kâğıt gibi bembeyaz, dinlenmelisin, fırtına kırk sekiz saat bile sürse bu, dünyanın sonu değil. Bu sabah yaptığın keşiflere paha biçilemez."

"Kendini neden hep işin dışında tutuyorsun? Sen olmasaydın buraya gelmeyecektik ve yaşadıklarımızın hiçbirini yaşamayacaktık."

Son haftalarda yaşadıklarımızı düşündüm ve söyledikleri çok cömertçe de olsa, beni şaşkına çevirdi. Keira kollarıma sokuldu. Uzun süre uyanık kalıp onun soluk

alışını dinledim. Dışarıda rüzgârın saldırısı şiddetini artırıyordu, bu kötü hava koşullarını, bize biraz soluk aldırdığı ve bu yakınlaşmayı sağladığı için gizliden gizliye kutsuyordum.

Ertesi günün neredeyse geceden farkı yoktu. Fırtına şiddetini daha da artırmıştı. Bir yere sıkıca bağlanmadan çadırdan çıkmak artık söz konusu olamazdı. Kantine ulaşmak için güçlü bir fenerin ışığında, görülmemiş şiddette bir fırtınayla boğuşarak ilerlemek gerekiyordu. Akşama doğru Egorov bize en kötüsünü atlattığımızı bildirdi. Düşük basınç, içinde bulunduğumuz bölgenin ötesine geçmiyordu ve kuzey rüzgârları fırtınayı kısa süre sonra oradan kovacaktı. Çalışmalara ertesi gün başlayabileceğimizi umut ediyordu. Keira ve ben, kaldığımız yerden devam edebilmek için fazladan ne kadar kar küremeniz gerektiğini hesaplamaya çalışıyorduk. Zaman öldürmek için kâğıt oynamaktan başka seçenek yoktu. Keira, fırtınanın gidişatını gözlemek için birçok kez oyundan kalktı, her defasında süngüsü biraz daha düşmüş olarak geri geliyordu.

Saat sabahın altısında, çadırımızın çevresinde duyduğum ayak sesleriyle uyandım. Yavaşça kalktım, çadırın çifte fermuarını dikkatle indirdim, açılan delikten başımı dışarı çıkardım. Fırtına yerini, gri gökyüzünden yağan ince kara bırakmıştı; gözlerim, sabah ışığında yeniden belirmeye başlayan dev sütunlara kaydı. Ne var ki dikkatimi, tanık olmayı hiç istemeyeceğim bir başka şey daha çekti. Antik bir şamanın bedenini içine hapsettiği söylenen taş devin ayağının dibinde, kar tabakasını kirleten bir kan gölünün ortasında çağdaşlarımdan birinin gövdesi yatıyordu.

Dağın bulunduğu yönden, beyaz giysilere bürünmüş otuz kadar insan şaşırtıcı bir süratle bize doğru ilerliyor, kamp yerini çembere alıyordu. Bizim korumalardan biri çadırından çıktı; onun, göğsünün ortasına yediği bir kurşunla olduğu yere yığıldığını gördüm. Devrilmeden önce, ancak tek bir el ateş edebilecek kadar zaman bulmuştu.

Alarm verilmişti. Çadırlarından dışarı fırlayan Egorov'un adamları, karşıdan neredeyse profesyonel asker ustalığıyla açılan ateşle yok edildi. Bir kıyım oldu. Ateş alanının dışında kalıp mevzi alanlar, ateşe ellerindeki etkisiz pompalı tüfeklerle karşılık veriyorlardı. Çarpışma devam ediyordu; saldıranlar, sürünerek bize yaklaşarak mevzi kazanıyordu. İçlerinden ikisi vuruldu.

Silah sesleri Keira'yı uyandırmıştı, bir sıçrayışta yatağında doğruldu ve benim soluk yüzümü gördü. Olduğu yerde, hemen giyinmesini söyledim ona. O ayakkabılarını giyerken ben durumu değerlendiriyordum: Kaçma olasılığı hiç yoktu, arkadan sıvışmaya da olanak yoktu, çadırımız zemine sağlam biçimde sabitlenmişti. Paniğe kapılıp elime bir kürek aldım ve yeri kazmaya başladım. Keira benim dışarı baktığım aralığa yaklaştı, arkama dönüp onu sertçe içeri çektim.

"Kıpırdayan her şeye gözlerini kırpmadan ateş ediyorlar, kenarlardan uzakta dur ve bana yardım et!"

"Adrian buz odun kadar sert, zaman kaybediyorsun. Kim bu adamlar?"

"Hiç bilmiyorum, bize yaylım ateş açmadan önce, kim olduklarını söyleme inceliğini göstermediler!"

Ateş yeniden başladı, bu kez kurşunlar yağmur gibi yağıyordu. Artık elim kolum bağlı duramıyordum ve Keira'ya kesinlikle yasakladığım şeyi, bu kez ben yaptım. Başımı çadırdan dışarı çıkardım ve gerçek bir kıyıma tanık oldum. Beyazlı adamlar bir çadıra yaklaşıp, içeriyi görmek için çadırın altından bir kablo uzattılar; birkaç saniye sonra şarjörlerini çadır bezinin arkasından içeri boşaltıp öteki çadıra geçtiler.

Fermuarı kapattım, Keira'ya yaklaşıp onu elimden geldiğince koruyabilmek için üzerine kapandım.

Başını kaldırdı, hüzünlü bir şekilde gülümsedi ve dudaklarıma bir öpücük kondurdu.

"Kusursuz bir şövalye gibi hareket ediyorsun ama korkarım bu bir işe yaramayacak. Seni seviyorum ve hiçbir şeyden pişman değilim," diyerek beni yeniden öptü.

Sıramızı beklemekten başka çaremiz yoktu. Onu kollarımın arasına alıp sıktım ve benim de hiçbir şeyden pişmanlık duymadığımı söyledim. Karşılıklı söylenen âşıklara özgü bu sözler, ellerinde saldırı silahlarıyla çadıra paldır küldür giren iki adam tarafından kesildi. Keira'ya daha sıkı sarıldım ve gözlerimi kapadım.

Luzhkov Köprüsü

Vodootvodny Kanalı donmuştu. On patinajcı, kalın buz tabakasının üzerinde hızla kayarak ırmağı yukarı doğru çıkıyorlardı. MOSKOVA yaya olarak bürosuna gidiyordu. Siyah bir Mercedes onu uzaktan izliyordu. Cep telefonunu çıkarıp LONDRA'yı aradı.

"Müdahale sona erdi," dedi.

"Sesiniz tuhaf geliyor, işler düşündüğümüz gibi yürüdü mü?"

"Tam olarak değil, zor koşullar söz konusuydu."

Karşısındakinin olayların nasıl geliştiğini anlatmasını beklerken, Ashton soluğunu tuttu.

"Korkarım," diye sürdürdü MOSKOVA, "yetkililere öngördüğümden daha fazla hesap vermek zorunda kalacağım. Egorov'un adamları kendilerini kahramanca savundular, adam kaybettik."

"Adamlarınız umurumda değil benim," diye karşılık verdi Ashton, "söyleyin, bizim iki biliminsanına ne oldu?"

MOSKOVA telefonu kapattı ve şoförüne seslendi, araba onun yanına geldi, koruma kapıyı açmak için aşağı indi. MOSKOVA arka koltuğa oturdu, araba hızla hareket etti. Araba telefonu birkaç kez çaldı ama o konuşmak istemedi.

MOSKOVA, bürosunda kısa süre kaldıktan sonra, arabasıyla Şeremetyevo Havaalanı'na gitti; orada, işa-

damlarına ait terminalin önünde onu özel bir araç bekliyordu; araba siren çalarak ve trafiğin kilitlendiği noktalarda aralardan sıyrılıp geçerek kenti baştan başa kat etti. Moskova soluk aldı ve saatine baktı, Yekaterinburg'a varması üç saat alacaktı.

Man-Pupu-Nyor

Çadırımıza giren adamlar bizi hemen dışarıya sürüklemişlerdi. Urallar'ın Yedi Devi Yaylası kanlar içinde yatan bedenlerle doluydu. Saldırıdan yalnızca Egorov kurtulmuş gibi görünüyor, elleri ve ayakları kelepçeli olarak yüzüstü yerde yatıyordu. Omuzlarına çapraz geçirilmiş silahlarıyla altı adam onu gözaltında tutuyordu. Bize son bir kez bakmak için başını kaldırdı ama ensesine ânında şiddetli bir tekme yedi. Bir rotorun sağır edici gürültüsünü işittik, karlar önümüzde havalandı ve dağın yamacında, yerden dikine kalkan çok güçlü bir helikopterin gövdesini gördük. Helikopter birkaç metre ötemize indi. Başımızdaki iki adam sırtımıza dostça vurarak bizi helikoptere kadar koşar adım götürdü. Bizi uçağa bindirirlerken adamlardan biri bize bir el işareti yaptı, başparmağını yukarı kaldırmıştı, bizi kutluyordu sanki. Kapı kapandı ve helikopter hemen havalandı. Pilot kampın üzerinde döndü, Keira aşağıya son kez göz atmak için uçağın penceresine doğru eğildi.

"Her şeyi yok ediyorlar," dedi yüzü allak bullak olmuş durumda yerine otururken.

Ben de baktım ve o korkunç manzarayı izledim. On adam, açılmış olan Sümer mezarlarını, içine Egorov'un adamlarının cesetlerini doldurarak kapatıyor, geriye kalanlar çadırları sökmeye başlıyordu. Hiçbir sözcük Keira'yı avutamazdı.

Uçağın içinde altı kişilik mürettebat vardı, hiçbiri bizimle konuşmadı. Bize sıcak içecek ve sandviç ikram ettiler ama biz ne açtık ne de susuz. Keira'nın elini ellerimin arasında sıkıca tuttum.

"Bizi nereye götürdüklerini bilmiyorum," dedi, "ama bu kez araştırmalarımızın sonuna geldiğimizin farkındayım."

Onu omuzlarından tutup göğsüme bastırdım ve hayatta olduğumuzu söyledim.

İki saatlik bir uçuştan sonra, karşımızda oturan adam bizden kemerlerimizi bağlamamızı rica etti. Helikopter inişe geçmişti. Tekerlekler yere değer değmez kapı açıldı. Orta büyüklükte bir havaalanının biraz uzağındaki bir hangarın önündeydik; biraz ileride kuyruğunda Rus bayrağı olan, üzerinde başka hiçbir kayıt bulunmayan iki motorlu bir uçak duruyordu. Biz yaklaşırken uçaktan bir merdiven indirildi. Kabinin içinde, deniz mavisi kostümlü iki kişi bizi bekliyordu. Daha az iriyarı olan, yerinden kalkıp bizi büyük bir gülücükle karşıladı.

"Sizi sağ salim karşımızda gördüğümüz için mutluyuz," dedi bize kusursuz bir İngilizceyle. "Yorgunluktan bitmiş olmalısınız, hemen hareket edeceğiz."

Reaktörler çalışmaya başladı. Birkaç saniye sonra uçak pistte yerini almış ve havalanmıştı.

"Yekaterinburg çok güzel bir kenttir," dedi adam bize uçak havalanırken. "Bir buçuk saat sonra Moskova'ya ineceğiz. Orada sizi Londra seferi yapan bir uçağa bindireceğiz. *Business class*'ta adınıza iki yer ayırtıldı. Bana teşekkür etmeyin, son günlerde katlanmak zorunda kaldığınız olumsuzlukların karşılığı olarak, bu sizin için yapabileceklerimizin en azıdır. Sizin gibi iki değerli biliminsanı daha fazlasını hak ediyor. Bu arada, pasaportlarınızı bana emanet etmenizi rica ediyorum."

Adam pasaportları ceketinin iç cebine yerleştirdi ve içinde mini bar olan bir bölmeyi açtı. Bize votka ikram etti; Keira kadehini bir dikişte boşaltıp yeniden doldurması için adama uzattı. İkinci kadehi de, hiçbir şey söylemeden aynı şekilde yuvarladı.

"Bize bazı açıklamalar yapabilir misiniz?" diye sordum bizi ağırlayan adama.

Bize ve kendine içki doldurup tokuşturmak için kadehini kaldırdı.

"Sizi, kaçıranların elinden kurtardığımız için sevinçliyiz."

Keira yutmaya hazırlandığı votkayı püskürttü.

"Bizi kaçıranlar mı? Kimmiş bunlar?"

"Şansınız varmış," diye sürdürdü adam, "sizi alıkoyan insanlar son derece tehlikeli olmakla nam salmış kişilerdir; tam zamanında müdahale ettik, sizin için büyük bir tehlikeye atılan ekiplerimize büyük minnet borçlusunuz. Ağır kayıplar verdiğimiz için üzgünüz. Ajanlarımızdan ikisi, sizi kurtarmak için kendi yaşamlarını feda ettiler."

"Ama kimse bizi zorla alıkoymuyordu!" dedi Keira tepesi atarak. "Biz kendi isteğimizle orada bulunuyorduk ve sizin adamlarınızın tahrip ettiği çok değerli kazılar yapıyorduk. Gerçek bir kıyımla, adı konamayacak bir barbarlıkla, gerçek bir kasaplıkla karşı karşıya kaldık, böyle bir şeye nasıl cüret eder?.."

"Tek amaçları Sibirya'nın hazinelerini utanmadan yağmalamak olan hırsızların düzenlediği yasadışı kazılara katıldığınızı biliyoruz. Egorov Rus mafyasındandır Matmazel, bunu bilmiyor muydunuz? Bu kadar saygın bir üne sahip olan iki biliminsanı, kendilerini kaçıranlarca zorlanmadan ve ilk başkaldırı girişiminde öldürülmekle tehdit edilmeden, suç oluşturan bu tür eylemlere kalkışamazdı. Aldığınız vizeler de zaten, Rusya'ya turist olarak girdiğinizi gösteriyor ve eğlenmek için bizim ülkemizi seçtiğiniz için mutluyuz. Bizim topraklarımızda çalışmak aklınızdan ucundan geçmiş olsaydı, bunu yapmak için yasal yollara başvurmuş olacağınızdan eminim, bu konuda aynı şekilde düşünüyoruz, değil mi? Topraklarımızı yağmalamaya kalkan kişilerin karşı karşıya kalacağı tehlikeleri siz herkesten daha iyi bilirsiniz. Bu davranışın cezası, işlenen suçun önemine göre on ile yirmi yıl arasında değişen hapis cezasıdır. Olayın size anlattığım şekilde geliştiği

konusunda artık aynı düşünceyi paylaşıyoruz, değil mi?"

Hiç duraksamadan, söylediklerine hiçbir itirazımız olmadığını açıkladım. Keira sesini çıkarmadı, yalnızca bir süre, sonra Egorov'u bekleyen son konusunda kaygılandığını söylemeden edemedi; bu, bizi ağırlayan adamı gülümsetti.

"Bu, Matmazel, hakkında yapılacak soruşturmada kendi isteğiyle işbirliği yapıp yapmamasına bağlı. Ama siz o konuda üzülmeyin, sizi temin ederim ki o adam fazla güvenilebilecek biri değildir."

Adam, bizimle daha uzun süre konuşamayacağı için özür diledi, yapacak işleri vardı. Çantasından bir dosya çıkarıp gideceğimiz yere kadar onunla meşgul oldu.

Uçak başkente inmek üzere alçalmaya başladı. Yere indiğimizde, adam bizi bir arabaya bindirip bir British Airways uçağının merdivenlerine kadar götürdü.

"Yola çıkmadan önce, size iki şeyi anımsatayım. Rusya'ya bir daha geri dönmeyin, burada güvenliğinizi artık sağlayamayız. Şimdi de size söyleyeceklerimi can kulağıyla dinleyin, çünkü bunu yapmakla bir kuralı çiğnemiş oluyorum ama size sempati duydum, kendisine ihanet ettiğim kişiyse çok daha az sempatik. Londra'da bekleniyorsunuz ve sizi orada beleyen gezinti birlikte yaptığımız yolcukla kıyaslanmayacak kadar kötü olacak. Dolayısıyla sizin yerinizde olsaydım, Heathrow'da fazla oyalanmaktan kaçınır, pasaport kontrolünden geçer geçmez oradan sıvışırdım. Ayrıca pasaport kontrolünden geçmemenin bir yolunu bulursanız bu daha da iyi olur."

Adam bize pasaportlarımızı verdi ve merdiveni çıkmaya davet etti. Bir hostes bize yerimizi gösterdi. İngilizcesi kusursuzdu, ona bizi bu kadar kibar karşıladığı için teşekkür ettim.

"Telefon numarasını da istiyor musun?" diye sordu Keira kemerini bağlarken.

"Hayır, ama yan sırada oturan adama sana ceptelefonunu ödünç vermeyi kabul ettirebilirsen, bu müthiş bir şey olur."

Keira bana şaşkınlıkla baktı, sonra ceptelefonunda bir mesaj yazan adama döndü. Ona aşırıya vardırdığı bir sevimlilik gösterisinde bulundu ve iki dakika sonra bana telefonu uzattı.

Londra

Moskova'dan kalkışımızdan dört saat sonra, Boeing 767 Heathrow'a indi. Yerel saat 22.30'u gösteriyordu, gece inmemiz belki de yararımıza olacaktı. Uçak, apronun uzakça bir yerinde durdu. Merdivenin dibinde iki otobüsün beklemekte olduğunu gördüm, Keira'ya biraz oyalanmasını söyledim, ikinci yolcu grubuyla birlikte inecektik.

Otobüse bindik, Keira'ya kapının yanında durmasını söyledim, güvenlik kilidi kapanmasın diye ayağımı körüklerin arasına sokmuştum. Otobüs asfalt üzerinde yol alıyordu, pistlerin altından geçen bir tünele girdi, şoför bavulları taşıyan bir araca yol vermek için durmak zorunda kaldı. "Ya şimdi ya hiçbir zaman," dedim. Körüklü kapıyı birden açtım ve Keira'yı elinden tutup aşağı çektim. Kendimizi dışarı attığımızda, tünelin alacakaranlığında uzaklaşmakta olan araç konvoyuna doğru koştuk ve konteynerlerden birinin içine atladık. Keira iki kocaman bavulun arasına sıkıştı, ben de kendimi torbaların üzerinde buldum. Otobüste, bizim kaçtığımızı fark eden yolcuların ağzı açık kaldı, şoförü uyarmak istediklerini varsayıyorum ama bizim küçük konvoy ters yönde uzaklaşıyordu ve kısa süre sonra terminalin altına girdi. O geç saatte, boşaltma yapılan bölümde fazla insan yoktu; yalnızca iki ekip çalışıyordu ama uzaktaydılar, bizi göremezlerdi. Ba-

gaj çekici araç kümelerinin arasında kıvrılarak gidiyordu.

Bizden birkaç metre uzakta bir yükleyici gördüm ve saklanmakta olduğumuz yerden çıkmanın zamanı olduğuna karar verdim. Ne yazık ki yükleyicinin yanına geldiğimizde marş düğmesinin kilitli olduğunu gördüm; aracı anahtarsız hareket ettirmeye olanak yoktu.

"Buradan nasıl kurtulacağımıza dair bir fikrin var mı?" diye sordu Keira.

Çevreme bakındım, çoğu çalışmayan bir sürü yürüyen yol gördüm.

"Orada!" diye bağırdı Keira bir kapıyı göstererek. "Bir imdat çıkışı var."

Kapının kapalı olduğunu sanıyordum ama şans bizimleydi, kendimizi bir merdivenin altında bulduk.

"Artık koşma," dedim Keira'ya. "Buradan her şey normalmiş gibi çıkalım."

"Yaka kimliğimiz yok," diye anımsattı Keira, "birilerine rastlarsak, hiç de normal gözükmeyeceğiz."

Saatime baktım, otobüsün terminale vardığına kuşku yoktu. Saat 23.00'te, gümrükte fazla kişi olmayacaktı ve bizim uçuştaki son yolcu göçmen kontrol noktasından geçmekte gecikmeyecekti. Bizi bekleyenlerin, ellerinden kaçtığımızı anlamaları için çok zamanımız kalmadığını düşünüyordum.

Merdivenlerin tepesinde bir başka kapı yolumuzu kesti; Keira enlemesine kolu itti, bir siren çaldı.

Terminale, bagajları taşıyan iki yürüyen yol arasında ulaştık; yollardan biri boştu. Bir sorumlu bizi fark etti ve şaşırıp kaldı. O alarm verinceye kadar ben Keira'nın elinden tuttum ve var gücümüzle koşmaya başladık. Bir düdük öttü. Arkaya bakmadan koşmayı sürdürmek gerekiyordu. Kaldırıma açılan sürgülü kapılara ulaşmak gerekiyordu. Keira sendeledi ve bağırdı, kalkmasına yardım edip onu sürükledim. Daha hızlı. Arkamızda, bir sürü adamın ayak sesi, giderek yaklaşan düdük sesleri. Durmamak, korkuya teslim olmamak gerek, özgürlük yalnızca birkaç metre ileride. Keira'nın soluğu kesilmiş durumda.

Terminalden çıktığımızda bekleyen bir taksi görüyoruz, ona atlıyoruz ve şoföre hareket etmesini rica ediyoruz.

"Nereye?" diye soruyor adam, arkaya dönerek.

"Bas gaza! Geç kaldık," diyor Keira yalvarır gibi, soluk soluğa.

Şoför hareket etti. Peşimizden koşanların, bizim "kara kutu"yu uzaklaşırken görünce, kaldırımın üzerinde öfkeden küplere bindiğini düşündüğüm için arkama bakmaya cesaret edemedim.

"Çilemiz daha bitmedi," dedim Keira'ya fısıldayarak.

"2 numaralı terminale gidin," dedim şoföre.

Keira bana şaşkınlıkla baktı.

"Güven bana, ne yaptığımı biliyorum."

İkinci kavşakta şoföre durmasını rica ettim. Karımın hamile olduğunu ve müthiş bir bulantıya yakalandığını ileri sürdüm. Adam hemen fren yaptı. Eline yirmilik bir banknot sıkıştırdım ve ona dışarıda biraz hava alacağımızı, bu durumlara alışık olduğumu, bunun zaman alabileceğini, yaya olarak gideceğimizi söyledim.

"Buralarda dolaşmak tehlikelidir, kamyonlara dikkat edin, her yönden gelebilir," dedi şoför.

Eliyle selam verdi ve bu kısa yolculuk karşılığında kazandığı paradan memnun, uzaklaştı.

"Artık doğurduğuma göre," dedi Keira, "şimdi ne yapıyoruz?"

"Bekliyoruz!" diye karşılık verdim ona.

"Neyi?"

"Göreceksin!"

Kent

"O da ne demek, elinizden kaçtılar mı? Adamlarınız o uçağın indiği yerde değil miydi?"

"Oradaydılar, efendim ama sizin ikili uçakta değildi."

"Ne anlatıyorsunuz siz, bağlantım bana onları uçağın kapısına kadar götürüp uçağa bindirdiği konusunda teminat verdi."

"Onun söyledikleri hakkında kuşku yaratmak gibi bir niyetin asla yok; durum şu ki, sorgulamak durumunda olduğumuz o iki kişi hava polisinin kontrol noktasına gelmedi. Altı kişi onları gözlüyorduk, bizi atlatmaları olanaksızdı."

"Belki de bana Manş'ın üzerinde uçaktan paraşütle atladıklarını anlatacaksınız?" diye gürledi Sir Ashton telefonda.

"Hayır, efendim. Uçak bir körüklü yolcu köprüsünün önüne gelecekti ama son anda başka bir park yerine yöneldi; durumdan bizi haberdar etmemişlerdi. O iki kişi, terminalle bağlantıyı sağlayan otobüsten atlayarak elimizden kaçtı. Orada olmamız bir işe yaramadı, yer altı çıkış bağlantılarından kaçtılar."

"Heathrow'daki güvenlik yetkililerini, bazı kişilerin işinden olacağı konusunda şimdiden uyarabilirsiniz!"

"Bundan hiç kuşkum yok, efendim."

"Alık herifler! Bana laf yetiştireceğinize hemen otur-

dukları eve koşun, kentin altını üstüne getirin, bütün otellere bakın, ne isterseniz yapın ama azıcık da olsa işinizi düşünüyorsanız onları bu gece yakalayın, duyuyor musunuz beni?"

Sir Ashton'ın konuştuğu adam özürlerini yineledi ve fena halde başarısız olan bu operasyonu, en kısa sürede olumlu biçimde sonuçlandıracağına dair söz verdi.

Concorde Kavşağı, Heathrow

Fiat 500 kaldırıma yanaştı. Şoförü eğilip kapıyı açtı.

"Bir saattir buralarda dönüp duruyorum," diye söylendi Walter arkaya geçebilmem için yan koltuğu eğerek.

"Biraz daha küçük bir arabanız yok muydu?"

"Ne yani, içeride soluk alamıyor musunuz? Issız bir yerdeki bir kavşaktan, olmayacak bir saatte gelip sizi almamı istiyorsunuz, bu yetmiyormuş gibi bir de bana çıkışıyorsunuz, öyle mi?"

"İyi ki yanımızda bavullarımız yok diyordum."

"Bavulunuz olsaydı, beni sizi beklerken on tur atmak zorunda bırakacağınıza, normal insanlar gibi terminalin önünde randevu verirdiniz diye düşünüyorum!"

"Daha ne kadar böyle söylenip duracaksınız?" diye Walter'ın sözünü kesti Keira.

"Sizi yeniden gördüğüme sevindim," diye karşılık verdi Walter ona elini uzatarak. "Küçük yolculuğunuz nasıl geçti?"

"Kötü!" dedi. "Gidelim mi?"

"Memnuniyetle, ama nereye?"

Walter'dan bizi evime götürmesini isteyecektim ama yanımızdan siren çalarak geçen iki polis arabasını gördükten sonra, bu düşüncenin pek akıllıca olmadığını düşündüm. Kim olursa olsun, düşmanlarımızın evimin adresini bildiğini düşünmek için yeterince sebebim vardı.

"Ee, nereye gidiyoruz?" diye sordu Walter.

"En küçük bir fikrim bile yok."

Walter otoyola girdi.

"Bütün gece araba kullanabilirim ama," dedi bize, "depoyu doldurmayı da düşünmemiz gerek."

"Bu küçük araba sizin mi?" diye sordu Keira. "Çok sevimli."

"Beğendiğinize çok sevindim, daha yeni aldım."

"Neden aldınız?" diye sordum Walter'a, "meteliksiz olduğunuzu sanıyordum."

"Tam anlamıyla düşeş oldu, ayrıca sevgili teyzeniz de cuma günü geliyor, onu kentte gerektiği gibi dolaştırabilmek için cebimdeki son parayı harcadım."

"Elena bu hafta sonu sizi ziyarete mi geliyor?"

"Evet, size söz etmiştim, unuttunuz mu?"

"Oldukça yoğun bir hafta geçirdik," diye karşılık verdim ona, "aklım başka yerlerde olduğu için bana kızmayın."

"Nereye gidebileceğimizi ben biliyorum," dedi Keira. "Walter, gerçekten de arabanın deposunu doldurmak için bir benzin istasyonuna uğramanız gerekecek."

"Hangi yöne gitmem gerektiğini sorabilir miyim?" diye sordu Walter. "Sizi uyarıyorum, en geç yarın eve dönmem gerekiyor, berberde randevum var!"

Keira, Walter'ın kafasındaki seyrelmiş saçlara şöyle bir baktı.

"Evet, biliyorum," dedi Walter gözlerini göğe kaldırarak. "Ama şu gülünç lüleden kurtulmam gerekiyor, ayrıca bu sabah *Times*'ta bir yazı okudum, dazlakların cinsel gücünün standardın üzerinde olduğunu yazıyordu!"

"Yanınızda makasınız varsa, ben o işle hemen ilgilenebilirim." diye öneride bulundu Keira.

"Söz konusu bile olamaz, saçımın son tellerini ancak bir profesyonelin ellerine teslim edebilirim. Sizi nereye götürmem gerektiğini söyleyecek misiniz bana?"

"Cornouailles'daki St. Mawes'e," diye yanıt verdi Keira. "Orada güven içinde olabiliriz."

"Kimin yanında?" diye sordu Walter.

Keira sesini çıkarmadı. Walter'ın sorduğu sorunun yanıtını kestirebiliyordum, ona direksiyonu bana emanet edip edemeyeceğini sordum.

Altı saatlik araba yolculuğundan yararlanarak Walter'a Rusya'da yaşadığımız macerayı anlattım. Trans-Sibirya treninde ve Man-Pupu-Nyor Yaylası'nda başımıza gelenleri öğrenince şaşkına döndü. Bizi öldürmek isteyenlerin kimliklerini birçok kez sordu ama ona o konuda bilgi veremezdim, çünkü hiçbir şey bilmiyordum. Emin olduğum tek şey, bizi öldürme konusunda gösterdikleri iradenin, peşinde olduğumuz şeyden kaynaklandığıydı.

Keira yolculuk hakkında hiçbir şey söylemedi. Gün doğumunda St. Mawes'e vardığımızda, mezarlığa doğru tırmanan dar bir sokakta, küçük bir otelin karşısında bizi durdurdu.

"Burası," dedi.

Walter'la vedalaştı, arabadan indi ve uzaklaştı.

"Ne zaman görüşüyoruz?" diye sordu Walter.

"Elena'yla hafta sonunun tadını çıkarın ve bizim için kaygılanmayın. Birkaç gün dinlenmek bize çok iyi gelecek, sanırım."

"Sakin bir yer. Burada rahat edeceksiniz, eminim," dedi Walter, Victory'nin cephesine bakarak.

"Ben de öyle umuyorum."

"Onun için esaslı bir darbe olmuş..." dedi Walter yokuşu yürüyerek çıkan Keira'yı göstererek.

"Evet, son günlerimiz katlanılmaz cinstendi, üstelik, çalışmaların birdenbire kesilmesi onu çok etkiledi. Amacımıza çok yaklaşmıştık."

"Neyse ki hayattasınız, önemli olan da bu. O taş parçalarının da canı cehenneme, bütün bunlara bir son vermek gerek, kendinizi çok fazla tehlikeye attınız. Paçayı kurtarmış olmanız bir mucize."

"Yalnızca hazine peşinde koşmak söz konusu olsaydı Walter, her şey daha kolay olurdu ama bu, bir ergen oyunu değildi. Bütün parçaları bir araya getirebilseydik,

muhtemelen, şimdiye kadar eşi görülmemiş bir keşif yapmış olacaktık."

"Sizin şu ilk yıldızınızdan mı söz ediyorsunuz? Bırakın gökyüzünde kalsınlar, siz de sağlıklı olarak yeryüzünde kalın; benim dileğim bu."

"Bunlar çok nazik düşünceler Walter, ama belki de Dünya'nın ilk anlarını görebilmenin kapısını aralamış, nereden geldiğimizi sonunda anlamış, gezegenimizde oturmaya başlayan ilk insanların kim olduğunu böylelikle öğrenmiş olacaktık. Keira yaşamı boyunca, hep bu umudu besledi. Bugünse, müthiş bir düş kırıklığı içinde."

"Öyleyse benimle konuşacağınıza, hemen onun yanına koşun. Olaylar bana anlattığınız gibiyse, size şu an ihtiyacı var. Onunla ilgilenin ve anlamsız araştırmalarınızı unutun."

Walter beni kucakladı ve Fiat 500'ünün motorunu çalıştırdı.

"Yeniden yola çıkamayacak kadar yorgun değil misiniz?" diye sordum cama doğru eğilip.

"Neden yorulacakmışım ki? Buraya gelirken uyudum."

Arabanın, deniz kenarı boyunca ilerleyen yolda uzaklaşmasını izledim. Dar sokağın başında bir mezarlığın kapısı açık duruyordu, arabanın arka lambaları, kasabanın öteki ucundaki son evin ardında gözden kayboldu.

Keira otelde değildi, onu aramak için yokuşu tırmandım. Sokağın üst başında bir mezarlığın parmaklıklı kapısı aralık duruyordu, içeri girip anayolda ilerledim. Çok büyük bir mezarlık değildi, St. Mawes Mezarlığı'nda en fazla yüz kadar ölü yatıyordu. Keira, dar bir yolun sonunda, üzerinde, dalları birbirine dolanarak yükselen sarmaşık bulunan bir duvarın yakınındaki bir mezarın önünde eğilmişti.

"İlkbaharda güzel, mor çiçekler verir," dedi Keira başını kaldırmadan.

Mezara baktım, üzeri altın yaldızla boyanmış yaprağın boyası neredeyse silinmişti ama William Perkins adı hâlâ okunuyordu.

"Jeanne, ona haber vermeden seni buraya getirdiğim için bana kızacak."

Kolumu ona doladım ve hiç konuşmadım.

"Ona neler yapabileceğimi kanıtlamak için dünyayı dolaştım ama sonunda buraya, ellerim boş ve yüreğim sızlayarak geri döndüm. Sanırım en başından beri aradığım oydu."

"Seninle gurur duyduğundan eminim."

"Bunu bana hiç söylemedi."

Keira taşın üzerini temizledi ve elimi tuttu.

"Onu tanımanı isterdim, yaşamının son döneminde o kadar utangaç, o kadar yalnız bir adam olmuştu ki. Ben küçük bir kızken onu soru bombardımanına tutardım, o da sorularımın hepsine yanıt vermeye çalışırdı. Çok zor bir konu olduğunda gülümsemekle yetinir, beni kumsalda gezmeye götürürdü. Akşam, sessizce yaklaştığımda, onu mutfak masasının başına oturup ansiklopediye dalmış olarak bulurdum. Ertesi sabah bana yaklaşır ve önemsiz bir şeyden bahsedermiş gibi: *Dün bana bir soru sormuştun, konuşurken konuyu değiştirmek zorunda kaldık, ben de sana yanıt vermeyi unuttum, işte yanıtı...*"

Keira ürperdi. Paltomu çıkarıp omuzlarına koydum.

"Sen bana çocukluğundan hiç söz etmedin, Adrian."

"Çünkü ben de senin baban kadar utangacım, ayrıca kendimden söz etmekten de pek hoşlanmam."

"Biraz çaba göstermelisin," dedi Keira. "Bundan böyle aynı yolda birlikte yürüyeceksek, aramızda suskunluklar olsun istemem."

Keira beni küçük otele kadar götürdü. Victory'nin yemek salonu henüz boştu, işletmenin sahibi bizi koya bakan büyük pencerenin yakınına oturttu ve nefis yemekler sundu. Keira'yla arasında bir sır varmış gibi geldi bana. Sonra bizimle birlikte yukarıdaki odaya çıktı, oda St. Mawes'in küçük limanına bakıyordu. Oteldeki tek müşteri

bizdik, kasaba kışın bile müthiş sevimli bir yerdi. Pencerenin yanına gittim, deniz çekilmişti, balıkçı tekneleri yan yatmıştı. Kumsalda, küçük çocuğunun elinden tutmuş bir adam yürüyordu. Keira tam yanıma gelip, pervaza dirseklerini dayadı.

"Babamı ben de özlüyorum," dedim ona, "onu hep özledim, yaşarken bile. Birbirimizle iletişim kuramıyorduk, çok nitelikli bir adamdı ama bir oğlu olduğunu anımsamayacak kadar çok çalışıyordu. Anımsadığı günse, ben evi terk etmiştim. Birbirimize teğet geçtik ama birbirimizi gerçekten görmeyi başaramadık. Ama bu konuda yakınmaya hakkım yok, annem bana kendi sevgisini, yaşam sevgisini fazlasıyla verdi."

Keira bana uzun uzun baktı ve neden astronom olmak istediğimi sordu.

"Çocukluğumda, Hydra'dayken, uyku vaktinden önce annemle birlikte yapmayı âdet edindiğimiz bir şey vardı. Pencerenin önüne, şu anda seninle yaptığımız gibi yan yana oturur gökyüzüne bakardık. Annem yıldızlara adlar uydururdu. Bir akşam ona dünyanın nasıl yaratıldığını, neden her sabah günün ışıdığını, gecenin her gün gelip gelmeyeceğini sordum. Annem bana baktı ve şunu söyledi: *Evrende ne kadar yaşam varsa, o kadar farklı dünya vardır; benim kendi dünyam senin doğduğun gün, seni kollarıma aldığım anda başladı.* Çocukluğumdan beri, şafağın nerede söktüğünü düşlerim ben."

Keira bana döndü ve kollarını boynuma doladı.

"Sen harika bir baba olacaksın."

Londra

"Pazartesi günü arabamı satıp size borcumu ödeyeceğim ve kendime bir çift bot alacağım, büromun tavanının canı cehenneme, bunu daha fazla devam ettirmeyeceğim. Onları devam etmeleri konusunda ikna etmek için artık hiçbir şey yapmayacağım. Yardım konusunda artık bana güvenmeyin. Her sabah aynaya baktığımda, Adrian'ın bana olan güvenini kötüye kullandığım için, kendimi daha kirli hissediyorum. Üstelemeye gerek yok, söyleyeceğiniz hiçbir şey beni düşüncemden vazgeçiremez. Sizi, çok önce başımdan savmış olmam gerekiyordu zaten. Başladıkları yolda ilerlemeleri için şu ya da bu şekilde tekrar girişimde bulunmaya kalkacak olursanız, onlara her şeyi anlatırım, aslında hakkınızda neredeyse hiçbir şey bilmediğim halde bunu yaparım."

"Kendi kendinize mi konuşuyorsunuz Walter?" diye sordu Elena Teyze.

"Hayır, neden?"

"Emin olun, bir şeyler mırıldanıyordunuz, dudaklarınız kendiliğinden kıpırdıyordu sanki."

Kırmızı ışık yandı. Walter fren yaptı ve Elena'ya döndü.

"Bu akşam önemli bir telefon konuşması yapacağım, söyleyeceklerimi tekrarlıyordum."

"Kötü bir durum yok ya?"

"Hayır hayır, sizi temin ederim, tam tersine."

"Benden bir şey saklamıyorsunuz, değil mi? Hayatınızda başka biri varsa, daha genç bir kadın demek istiyorum, bunu anlayabilirim, yalnızca bilmek istiyorum, hepsi bu."

Walter, Elena'ya yaklaştı.

"Sizden kesinlikle hiçbir şey saklamıyorum, böyle bir şey yapmama olanak yok. Ayrıca, sizden daha çekici bulabileceğim hiçbir kadın da yok."

Bu itirafta bulunduktan hemen sonra, Walter'ın yanakları şakayık kırmızısı gibi al al oldu, kekelemeye başladı.

"Yeni saç biçiminizi çok beğendim," diye karşılık verdi Elena Teyze. "Galiba yeşil ışık yandı, arkanızdan korna çalıyorlar, hareket etmelisiniz. Buckingham Sarayı'nı ziyaret edecek olmaktan o kadar memnunum ki. Kraliçe'yi görme şansını da yakalar mıyız dersiniz?"

"Belki," diye yanıt verdi Walter, "dışarı çıkacak olursa elbette, kim bilir..."

St. Mawes

Günün büyük bir bölümünü uyuyarak geçirmiştik. Perdeleri açtığımda gökyüzü akşamın renklerine bürünmeye başlamıştı.

Acıkmıştık. Keira, otelden birkaç sokak ötede bir çay salonu olduğunu biliyordu, fırsattan yararlanarak bana kasabayı tanıttı. Yamaca asılı duran küçük beyaz evlere bakarken, kendimi günün birinde o evlerden birinde oturmayı düşlerken yakaladım. Ben ki yaşamımı dünya üzerinde oradan oraya uçmakla geçirmiştim, sonunda Cornouailles'ın bu küçük kasabasına mı konacaktım? Martyn'le aramıza giren mesafeye üzülüyordum, beni burada ara sıra ziyarete gelmekten hoşlanırdı kuşkusuz. Limanda birer bira içerken eski güzel anılardan söz ederdik.

"Ne düşünüyorsun?" diye sordu Keira.

"Özel bir şey değil," diye yanıt verdim.

"Çok uzaklardaymış gibi bir havan vardı, 'Aramızda suskunluk olmayacak,' demiştik hani!"

"Bilmek istiyorsan söyleyeyim, önümüzdeki hafta ve ondan sonraki haftalarda ne yapacağımızı soruyordum kendime."

"Önümüzdeki hafta ne yapacağımız konusunda bir fikrin mi var?"

"Hiçbir fikrim yok!"

"Benim var!"

Keira karşıma dikildi. Başını yana eğdi; böyle yaptığında, bana söyleyecek önemli bir sözü var demekti. Kimi insan size önemli bir şey söyleyeceği zaman törensel bir havaya bürünür, Keira'ysa başını yana eğer.

"Ivory'nin bana bir açıklama yapmasını istiyorum. Ama senin benim küçük bir yalanıma ortak olman gerekiyor..."

"Ne tür bir yalan?"

"Onu, Rusya'dan yanımızda üçüncü parçayla ayrılmayı başardığımıza inandırmak istiyorum."

"Amacın ne? Bu neye yarayacak ki?"

"Amazon bölgesinde keşfedilen parçanın nerede bulunduğunu öğrenmeye."

"Bilmediğini söyledi bize."

"Bize bir sürü şey söyledi, o ihtiyar bizden birçok şeyi sakladı. Bizi kukla gibi parmağında oynattığını söylerken Egorov bütünüyle yanılmıyordu. Onu üç parçanın elimizde olduğuna inandırırsak, yapbozu tamamlama isteğine karşı gelemeyecektir. İtiraf etmek istediğinden çok daha fazlasını bildiğinden eminim."

"Senin ondan daha numaracı olup olmadığını soruyorum kendime."

"O benden çok daha yetenekli ve ondan öcümü alırsam sevineceğim."

"Öyle olsun, onu bu yalana inandırdığımızı düşünelim ve bize üçüncü parçanın nerede olduğunu söylediğini varsayalım, Man-Pupu-Nyor Yaylası'nın bir yerinde yatan dördüncü parça yine de eksik kalacak, yıldız haritası tamamlanmamış olacak. Peki bunca çaba neye yarayacak?"

"Yapbozun bir parçası eksik kalırsa bu, resmin tamamının kafalarda canlandırılamayacağı anlamına gelmez. Bulduğumuz fosilleşmiş kalıntılar asla bir bütün halinde olmazlar. Ne var ki, yeterli sayıda kemikten yola çıkarak eksik olan öğelerin hangileri olduğunu kestirir ve iskeleti yeniden oluştururuz, hatta bedenin tamamını oluştururuz. Öyleyse, Ivory'de bulunan parçaya bizim elimizdeki iki parçayı eklediğinde, o haritanın bize neyi göstermek

istediğini kestirebilirsin. Öyle ya da böyle bana, yaşamının geriye kalan bölümünü bu küçük kasabada günlerini balığa çıkmakla geçireceğini söylemeyeceksen elbette; ben başka bir çözüm göremiyorum."

"Yaşamımı burada geçirmek mi, ne tuhaf bir düşünce!"

Otele döndüğümüzde Keira, işe öncelikle kız kardeşini aramakla başladı. Telefonda uzun bir süre geçirdiler. Keira ona Rusya'da başımıza gelenler konusunda hiçbir şey anlatmadı, St. Mawes'de olduğumuzu, yakında belki Paris'e gidebileceğini söylemekle yetindi. Onları baş başa bırakmayı yeğledim. Onu beklerken otelin barına inip kendime bir bira ısmarladım. Bir saat sonra yanıma geldi. Gazetemi elimden bırakıp Ivory'yle konuşup konuşamadığını sordum.

"Araştırmalarımızı ufacık da olsa etkilediğini kesinlikle reddediyor, ona, müzede karşılaştığımız ilk günden beri beni kullandığını ima ettiğimde neredeyse öfkelendi. İçten gibiydi ama ikna olmadım."

"Ona Rusya'dan üçüncü parçayı getirdiğimizi söyledin mi?"

Keira bira bardağımı alıp başını salladı ve bardağı bir dikişte boşalttı.

"Sana inandı mı?"

"Bana sitemde bulunmayı hemen kesti; bizi görmek için sabırsızlanıyor."

"Onunla karşılaştığımızda, yalanımızı sürdürmek için nasıl davranacaksın?"

"Ona parçayı emin bir yere koyduğumuzu söyledim ve Amazon bölgesinde bulunan parça hakkında bize daha geniş bilgi verdiğinde onu kendisine göstereceğimizi söyledim."

"Ne yanıt verdi?"

"O parçanın nerede bulunduğu hakkında fikri olduğunu ama ona nasıl ulaşacağını bilmediğini söyledi. Bir bilmeceyi çözmemizde kendisine yardımcı olmamızı istedi."

"Nasıl bir bilmece?"

"Bunu telefonda söylemek istemedi."

"Buraya mı gelecek?"

"Hayır, bize kırk sekiz saat sonra Amsterdam'da randevu verdi."

"Amsterdam'a nasıl gideriz? Heathrow'a dönmek için hiç acelem yok, yeniden yurtdışına çıkarsak çok büyük olasılıkla tutuklanırız."

"Biliyorum, başımıza gelenleri ona anlattım, bize Hollanda'ya feribotla geçmemizi öğütledi. İngiltere'den gelen gemilerde kontrollerin daha gevşek olduğunu ileri sürüyor."

"Peki, Amsterdam için nereden feribota bineceğiz?"

"Plymouth'tan, arabayla buradan bir buçuk saat uzaklıkta."

"İyi de, bizim arabamız yok."

"Otobüs bağlantısı var. Neden bu kadar kararsızsın?"

"Geçiş ne kadar sürüyor?"

"On iki saat."

"Benim de korktuğum buydu."

Keira üzgün bir havaya büründü ve elime sevgiyle dokundu.

"Ne var?" diye sordum ona.

"Aslında," dedi sıkıntıyla, "karşıya geçenler tam olarak feribot değil, daha çok yük gemisi. Bunların çoğu yolcu alıyor, iyi de feribot olmuş, yük gemisi olmuş, bizim için fark etmez değil mi?"

"Doğru, ön tarafta, üzerinde on iki saat boyunca deniz tutmasından gebereceğim bir kaptan köşkü olacağına göre, fark etmez!"

Otobüs sabah saat yedide hareket ediyordu. Otel sahibi yolda yememiz için bize sandviçler hazırlamıştı. Biz ayrılmadan önce, Keira'ya babasının mezarını ilkbahar gelir gelmez temizleyeceğine söz verdi. Bizi yine görmeyi umut ediyordu ve önceden haber verebilirsek bize aynı odayı ayıracaktı.

Plymouth Limanı'nda liman idaresine gittik. Liman görevlisi bize, bir saat içinde İngiliz bandıralı bir yük gemisinin Amsterdam'a hareket edeceğini söyledi. Yükleme

işlemi bitmek üzereydi. Bizi beşinci rıhtıma gönderdi.

Kaptan bizden, nakit olarak adam başı beş sterlin istedi. Parayı aldıktan sonra, kare biçimli bölüme kadar koridoru izlememizi söyledi. Bize, mürettebatın kaldığı bölümde bir kamara ayrılmıştı. Adama önde ya da arkada, onları en az rahatsız edecek şekilde, köprü üzerinde kalmayı yeğlediğimi söyledim.

"Nasıl isterseniz ama denize açıldığımızda müthiş soğuk bir hava olacak ve geçiş yirmi saat sürüyor."

Keira'ya döndüm.

"Bana en fazla on iki saat demiştin?"

"Çok süratli bir gemide belki öyledir," diye söze karıştı kaptan kahkaha atarak, "ama bu köhne gemiler ender olarak yirmi deniz milinin üzerine çıkabilir, o da rüzgâr uygun olduğunda. Sizi deniz tutuyorsa, açık havada kalın! Gemimin içini batırmanıza izin vermem! Ve sıkı giyinin."

"Yemin ederim bundan haberim yoktu," dedi Keira parmaklarını birleştirip elini arkasına götürerek.

Gemi hareket etti. Manş Denizi çalkantılı değildi ama yağmur yolculuğun bir parçasıydı. Keira geminin içine dönmeden önce bana bir saat eşlik etti, hava gerçekten çok soğuktu. İkinci kaptan halime acıdı, yardımcısıyla bana bir yağmurluk ve eldiven gönderdi. Adam da bu fırsattan köprünün üzerinde bir sigara tüttürmek ve benimle gevezelik etmek için yararlandı; konuşmaya başladı.

Gemide tayfa, makineci, köprü görevlisi olmak üzere otuz kişi çalışıyordu. Yük gemilerinin yüklenmesinin çok karmaşık bir işlem olduğunu, geminin güvenli yol almasının buna bağlı olduğunu açıkladı bana. Seksenli yıllarda bunun gibi yüz gemi bu sularda o kadar hızla batmıştı ki, hiçbir gemici kurtulamamıştı. Altı yüz elli kişi yaşamını denizde yitirmişti. Bizi bekleyen en büyük tehlike ambardaki yüklerin kaymasıydı. Böylece denge bozuluyor, gemi yan yatıp batıyordu. Ambarlarda tahıl küreyen kepçeler böyle bir felaketi önlemek için çalışıyordu. "Bizi

bekleyen tek tehlike de bu değil," diye ekledi, sigarasından bir nefes çekerek. Fazlaca yüksek bir dalga, büyük ambar ağızlarından içeri girecek olursa, fazladan binen yük geminin omurgasını ortadan ikiye ayırabilirdi. O durumda olacak şey aynıydı, gemi birkaç saniye içinde dibi boylardı. O gece Manş Denizi sakindi, aniden hava patlamazsa, bizim için bu tür tehlikeler söz konusu değildi. Köprü görevlisi sigarasının izmaritini denize attı ve beni orada yalnız ve düşünceli bırakarak görevinin başına döndü.

Keira birçok kez yanıma gelip kamaraya dönmem için yalvardı. Bana sandviçler ve içi çay dolu bir termos getirdi ama ben bir şey yemek, içmek istemedim. Gece yarısına doğru, orada kalmamın gülünç olduğunu, postu orada bırakacağımı söyleyerek yatmaya gitti. Yağmurluğuma sarınıp, ucunda ışık parlayan direğin dibine büzüldüm; denizi yaran pruva bodoslamanın çıkardığı gürültüyle sallanarak uykuya daldım.

Keira beni sabaha karşı uyandırdı. Ön köprünün üzerinde kollarımı birleştirmiş durumda uzanmıştım. Az da olsa acıkmıştım ama bulantı başlayınca o da uçup gitti. Kahvede balık ve kızartma yağı kokusu vardı. İçim kalktı ve kendimi dışarı attım.

"Uzakta gördüğün Hollanda kıyıları," dedi Keira yanıma gelerek, "cehennem azabın sona eriyor."

Bu değerlendirme oldukça iyimserdi, sis açılıp makineler yol kesinceye kadar daha dört saat sabretmem gerekiyordu. Gemi, burnunu karaya çevirdi ve kısa süre sonra, Amsterdam Limanı'na kadar uzanan kanala girdi.

Gemi rıhtıma yanaşır yanaşmaz kendimizi limana attık. Merdivenin dibinde bir gümrük memuru bekliyordu; pasaportlarımızı alelacele kontrol etti, içinde yalnızca St. Mawes'den alınmış birkaç öteberi bulunan çantalarımızı aradı ve geçmemize izin verdi.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordum Keira'ya.

"Duş yapmaya!"

"Sonra?"

Saatine baktı.

"Ivory'yle akşam saat altıda bir kafede randevumuz var..."

Cebinden bir kâğıt çıkardı.

"... Kraliyet Sarayı önündeki meydanda," dedi.

Amsterdam

Grand Hotel Krasnopolsky'de bir oda tutmuştuk. Kentin en ucuz oteli değildi ama buluşmamız gereken kişiye elli metre uzaklıkta olması avantajdı. Akşama doğru, Keira beni büyük meydana götürdü, kalabalığa karıştık. Madam Tussaud Müzesi'nin önünde uzun bir kuyruk vardı, bazı turistler Europub'ın önüne, ısıtıcıların altına yerleşmişti ama aralarında Ivory yoktu. Onu önce ben fark ettim. Camekânın hemen arkasında yerleştiğimiz masaya, yanımıza geldi.

"Sizi gördüğüme sevindim," dedi otururken. "Ne yolculuktu ama!"

Keira soğuk davranıyordu ve yaşlı profesör fethettiği topraklara gelmediğini hemen anladı.

"Bana kızgın mısınız?" dedi hafif alaycı bir hava içinde.

"Neden kızacakmışım ki? Bir uçuruma düşmemize ramak kaldı, ben neredeyse bir ırmakta boğuluyordum, Çin'deki bir tutukevinde iki hafta prensesler gibi ağırlandım, bir trende birileri üzerimize ateş açtı ve Rusya'dan, gözümüzün önünde yirmi insanı öldüren bir komando birliği tarafından sınırdışı edildik. Ayrıca, bize son aylarda sağladığınız yolculuk olanakları için, örneğin külüstür uçaklar, berbat arabalar, hantal otobüsler için de –bu arada, içinde iki Samsonite bavul arasında sıkışıp kaldığım bagaj taşıyan aracı da unutmayalım– sizi ayrıca kutlarım.

Bizi kendi keyfinize göre orada burada, o pis işlere bulaşmış durumda dolaştırıp dururken, siz de rahat evinizde sakin sakin bekliyordunuz sanırım? Benim başıma çorap örmeye, müzedeki ofisinizde beni kabul ettiğiniz gün ya da bundan kısa süre sonra başladınız, değil mi?"

"Keira," dedi Ivory tumturaklı bir ses tonuyla, "bu konuşmayı sizinle geçen gün telefonda yapmıştık. Yanılıyorsunuz, size belki henüz her şeyi anlatmaya fırsat bulamadım ama sizi asla kullanmadım. Tersine, sizi korumaktan hiç geri durmadım. Bu araştırmalara girişmeye karar veren sizsiniz. Bunu yapmak için sizi ikna eden ben olmadım, ben size yalnızca bazı olguları açıkladım. İkinizin karşı karşıya kaldığınız tehlikelere gelince... Şunu bilin ki, Adrian'ı Çin'den geri getirmek, sizi de tutukevinden çıkarmak için çok çaba harcadım. Sizin özgürlüğünüze kavuşmanızı hayatıyla ödeyen çok değerli bir dostumu yitirdim."

"Hangi dost?" diye sordu Keira.

"Ofisi karşımızdaki binadaydı," diye karşılık verdi Ivory hüzünlü bir sesle. "Bu yüzden sizinle burada buluşmak istedim... Üçüncü parçayı gerçekten Rusya'dan getirdiniz mi?"

"Almadan verilmez," diye sürdürdü Keira. "Size onu, Amazon'da bulunan parçayla ilgili her şeyi bana anlattığınızda göstereceğimi söyledim. O parçanın nerede olduğunu bildiğinizi biliyorum ve beni öyle olmadığına inandırmaya kalkmayın sakın!"

"Parça karşınızda duruyor," diye iç geçirdi Ivory.

"Bilmece gibi konuşmayı bırakın Profesör, ben yeterince oynadım, siz de benimle yeterince oynadınız. Ben masanın üzerinde parça falan görmüyorum."

"Safça davranmayın, gözlerinizi kaldırın ve karşıya bakın."

Gözlerimizi meydanın karşı tarafında duran binaya çevirdik.

"O binanın içinde mi?" diye sordu Keira.

"Evet, öyle olduğuna inanmam için geçerli sebeplerim

var ama binanın neresinde olduğunu tam olarak bilemiyorum. Ölen dostum saklıyordu onu, ne var ki ona ulaşmamızı sağlayacak bilmecenin anahtarlarını kendisiyle birlikte mezara götürdü."

"Bundan nasıl emin olabiliyorsunuz?" diye sordum ben de kendi hesabıma.

Ivory ayaklarının dibinde duran meşin çantaya eğildi, kapağını açtı ve içinden koca bir kitap çıkarıp masanın üzerine koydu. Kitabın kapağı hemen dikkatimi çekti, çok eski bir gökbilim kitabıydı. Kitabı elime aldım, sayfalarını karıştırdım.

"Müthiş bir çalışma."

"Evet," diye yanıt verdi Ivory, "ayrıca özgün baskı. O dostumun bana armağanıdır, ona çok değer verirdim ama özellikle bana yazdığı ithafa bakın."

Kitabın başına döndüm, giriş sayfasına kalemle yazılmış mesajı yüksek sesle okudum.

> Bu kitabın hoşunuza gideceğini biliyorum, içinde her şey var, dostluğumuzun kanıtı dahil.
>
> Sadık satranç arkadaşınız,
> Vackeers

"Bilmecenin çözümü, bu birkaç kelimede saklı. Vackeers'in bana bir şey söylemeye çalıştığından eminim. Asla sıradan bir tümce değil bu. Ama bütün bunların anlamı ne, bunu bilmiyorum."

"Size nasıl yardımcı olabiliriz, Vackeers'le hiç karşı karşıya gelmedik ki!"

"Emin olun buna üzülüyorum, onu çok severdiniz, ender rastlanan zekâya sahip insanlardan biriydi. Bu kitap gökbilim üzerine bir çalışma olduğuna göre, Adrian bu sözlerden sizin bir şey çıkarabileceğinizi düşündüm."

"Kitap yaklaşık altı yüz sayfa," diye dikkatini çektim. "İçinde bir şeyler bulmam, birkaç saatten çok daha fazlasını alır. Derinlemesine yapılacak bir ilk inceleme, birkaç

günümü alır. Bana hiçbir ipucu vermiyorsunuz, bizi yönlendirecek hiçbir şey yok mu? Bu kitabın içinde ne arayacağımızı bile bilmiyoruz."

"Öyleyse peşimden gelin," dedi Ivory yerinden kalkarak, "sizi kimsenin giremediği bir yere götüreceğim. Oranın varlığını yalnızca Vackeers, onun özel sekreteri ve ben biliyoruz. Vackeers onun bu gizli yerini benim keşfettiğimi biliyordu ama bilmezden geliyordu, bu incelik bana duyduğu muhabbetin kanıtıydı sanırım."

"O ithaf yazısında sözünü ettiği gibi, değil mi?" diye sordu Keira.

"Evet," diye iç geçirdi Ivory, "şu anda o dostluk sayesinde buradayız."

Hesabı ödedi, onu büyük meydanda izledik. Keira trafiğe hiç dikkat etmiyordu, neredeyse bir tramvayın altında kalacaktı, oysa vatman en az yirmi kez çan çalmıştı. Onu tam zamanında yakaladım.

Ivory bizi kilisenin yan kapısından içeri aldı, görkemli avludan çapraz avluya geçtik. Koyu renk giysiler giymiş bir adam yanımıza yaklaştığında, ben Amiral de Ruyter'in mezarını hayranlıkla izlemekteydim.

"Randevuya geldiğiniz için teşekkür ederim," dedi Ivory saygı duruşunda bulunan birkaç kişiyi rahatsız etmemek için fısıltıyla.

"Siz onun tek dostuydunuz, Mösyö Vackeers sizin isteğinizi yerine getirmemi isterdi, bundan eminim. Ağzınızın sıkılığına güveniyorum, bu yaptığım ortaya çıkarsa ciddi sorunlarla karşı karşıya kalırım."

"Hiç korkmayın," diye karşılık verdi Ivory omzuna dostça vurarak. "Vackeers'in size karşı büyük saygısı vardı, size müthiş değer verirdi. Bana sizden söz ederken, sesinde... nasıl söyleyeyim... dostluk vardı, evet, tam anlamıyla öyleydi, Vackeers dostluğunu vermişti."

"Gerçekten mi?" diye sordu adam içtenlikli bir ses tonuyla.

Cebinden bir anahtar çıkarıp, şapelin dip tarafında bulunan küçük bir kapının kilidini açtı ve kapının hemen

arkasından başlayan bir merdivenden aşağı indik. Elli basamak aşağıda uzun bir koridora vardık.

"Bu yer altı yolu büyük meydanın altından geçer ve doğrudan Kraliyet Sarayı'na ulaşır," dedi adam. "Oldukça loş bir yerdir ve bu loşluk biz ilerledikçe artacak, peşimden ayrılmayın."

Adımlarımızın yankısından başka bir şey işitmiyorduk ve yürüdükçe ışık azalıyordu; biraz sonra karanlıkta kaldık.

"Elli adım daha, sonra ışığı göreceğiz," dedi rehberimiz, "tökezlememek için ortadaki küçük kanalı izleyin. Biliyorum, burası pek sevimli bir yer değil, bu yolu kullanmak bana dehşet verir."

Önümüzde yeni bir merdiven belirdi.

"Dikkat edin, basamaklar kaygandır, duvar boyunca uzanan kenevir ipe tutunun."

Yolun sonunda kendimizi, ağır demir çubuklarla güçlendirilmiş ahşap bir kapının önünde bulduk. Vackeers'in asistanı iki büyük kolu çevirdi ve bir mekanizma kapının açılmasını sağladı. Sarayın birinci katındaki hole ulaştık. Büyük salonun mermerleri üzerine çok büyük üç harita kazınmıştı. Bunlardan biri batı yarıküreyi, ikincisi doğu yarıküreyi temsil ediyordu, üçüncüsü ise şaşırtıcı ölçüde ayrıntılı bir yıldız haritasıydı. Daha yakından bakmak için ilerledim. O zamana kadar Cassiope'den Andromeda'ya bir adımda geçme fırsatı bulamamıştım; bir gökadadan ötekine atlamak da çok eğlendiriciydi. Keira, kendime gelmem için öksürdü. Ivory'yle rehberi bana şaşkınlıkla bakıyordu.

"Buradan," dedi koyu renk giysili adam.

Bir başka kapıyı açtı ve sarayın altına giden bir merdivenden indik. Karanlığa yeniden alışmak için kısa bir süre geçmesi gerekti. Önümüzde, yer altı kanalının üzerinde yer alan bir sürü geçiş vardı.

"Büyük salonun tam altındayız," diye açıkladı adam, "ayağınızı bastığınız yere dikkat edin, kanalın suyu çok soğuktur, derinliğinin de ne kadar olduğunu bilmiyorum."

Kalın bir kalasa yaklaştı, ferforje bir destek kilidine dokundu. İki levha bir eksen üzerinde döndü, dipteki duvara kadar giden bir yol açıldı. Taş duvarın üzerinde karanlıkta görülmeyen, ancak çok yaklaşıldığında fark edilebilen gizli bir kapı vardı. Adam bizi bir bölmeye aldı. Bir ışık yaktı. İçinde bulunduğumuz yerdeki mobilya, madenî bir masayla bir koltuktan ibaretti. Duvara asılmış düz bir ekran, masanın üzerinde de bir bilgisayar klavyesi vardı.

"İşte, size daha fazla bir hizmetim dokunamaz," dedi Vackeers'in sekreteri. "Gördüğünüz gibi burada fazla bir şey yok."

Keira bilgisayarı açtı, monitör aydınlandı.

"Bilgisayar şifreli," dedi Keira.

Ivory cebinden bir kâğıt çıkarıp Keira'ya uzattı.

"Şu kodu deneyiniz. Bunu ondan aşırmak için, evinde yaptığımız bir satranç maçından yararlanmıştım."

Keira tuşların üzerinde gezindi, doğrulama tuşuna dokundu, Vackeers'in bilgisayarına giriş açıldı.

"Peki, şimdi ne yapacağız?" diye sordu Keira.

"Hiç bilmiyorum," diye karşılık verdi Ivory. "Sabit diskin içinde ne olduğuna bakın, bizi o parçaya götürecek ipucunu belki orada buluruz."

"Sabit disk boş, yalnızca bir bağlantı programı görüyorum. Bu bilgisayar yalnızca video konferanslar için kullanılıyor olmalı. Ekranın üzerinde küçük bir kamera var."

"Hayır, olamaz," dedi Ivory, "aramayı sürdürün, bilmecenin anahtarının orada olduğundan eminim."

"Tersini söylediğim için üzgünüm ama hiçbir şey görülmüyor, hiçbir veri yok!"

"Geri dönün ve ithaf yazısını tuşlayın:

Bu kitabın hoşunuza gideceğini biliyorum, içinde her şey var, dostluğumuzun kanıtı dahil.

Sadık satranç arkadaşınız,
Vackeers

Ekranda "bilinmeyen komut" yazdı.

"Yolunda olmayan bir şeyler var," dedi Keira, "bakın, sabit disk boş ama doluluk göstergesi yarıyı gösteriyor. Gizlenmiş bir program var. Başka bir şifre olmalı, onun ne olabileceği konusunda bir fikriniz var mı?"

"Hayır, aklıma hiçbir şey gelmiyor," diye yanıtladı Ivory.

Keira yaşlı profesöre baktı, klavyeye eğildi ve "Ivory" yazdı. Ekranda yeni bir pencere açıldı.

"Size sözünü ettiği dostluğun kanıtını buldum sanırım, ama bize hâlâ bir kod gerekiyor."

"O kodu bilmiyorum," diye iç geçirdi Ivory.

"Düşünün, sizi birbirinize bağlayan bir şeyleri düşünün."

"Aklıma bir şey gelmiyor, ortak o kadar çok şeyimiz vardı ki; o anıların arasından bir şey seçmeye olanak yok. Bilemiyorum, 'satranç' sözcüğünü deneyin."

Ekranın üzerinde yeniden "bilinmeyen komut" yazısı belirdi.

"Daha başka şeyler deneyin," dedi Keira, "daha incelikli bir şey düşünün, yalnızca ikinizin aklına gelebilecek bir şey düşünün."

Ivory elleri arkasında, hafifçe mırıldanarak odada mekik dokumaya başladı.

"En az yüz kere oynadığımız o satranç maçı vardı..."

"Hangi maç?" diye sordum.

"XVIII. yüzyıldaki iki büyük satranç oyuncusu François-André Danican Philidor ile Kaptan Smith'i karşı karşıya getiren maç. Philidor çok büyük, muhtemelen zamanının en büyük satranç ustasıydı. 'Satranç Oyununun Çözümlemesi'[1] başlıklı bir kitap yayımladı; bu çalışma, uzun süre kendi konusunda kaynak kitap olarak kabul edildi. Onun adını bir deneyin."

Vackeers'in bilgisayarı hâlâ geçit vermemeyi sürdürüyordu.

1. *Analyse du jeu d'échecs*, François-André Danican Philidor. (Y.N.)

"Bana şu Danican Philidor'dan söz edin biraz," dedi Keira.

"İngiltere'ye yerleşmeden önce, Fransa'da Café Régence'de satranç oynuyordu, orası en önemli satranç oyuncularının birbiriyle karşılaştığı yerdi."

Keira, "Régence" ve "Café Régence" yazdı... Durumda bir değişiklik olmuyordu.

"Philidor, Kermeur'ün öğrencisiydi," diye sürdürdü Ivory.

Keira "Kermeur" yazdı, hareket yoktu.

Ekran bir kez daha giriş yapmaya izin vermedi. Ivory birden başını kaldırdı.

"Philidor, Suriyeli Philippe Stamma'yı yenerek ün kazandı, yok, durun bir dakika, bir turnuvada gözleri bağlı olarak üç ayrı kişiye karşı, üç satranç tahtasında satranç oynayıp kazandığında ününü pekiştirdi. O oyunu, Londra'da, St. James Sokağı'ndaki Satranç Kulübü'nde oynamıştı."

Keira, "St. James Sokağı" yazdı. Sözcük oyunu yapmadan söylersek... sonuç yine başarısızdı.

"Belki de doğru yolu izlemiyoruz, şu Kaptan Smith'le ilgilenmemiz gerekiyor belki? Ya da ne bileyim... Sizin Philidor'un doğum ve ölüm tarihleri ne?"

"O tarihleri kesin olarak bilmiyorum elbette, Vackeers'le beni ilgilendiren onun yalnızca oyunculuk yönüydü."

"Kaptan Smith'le arkadaşı Philidor tam olarak hangi tarihte karşı karşıya geldiler?" diye sordum.

"13 Mart 1790."

Keira, rakamları "13031790" olarak art arda yazdı.

Şaşırıp kaldık. Ekranda eski bir gökyüzü haritası belirdi. Kesinlik seviyesine ve hatalarına bakılırsa, bu haritanın XVII. ya da XVIII. yüzyılda yapılmış olması gerekiyordu.

"Tam anlamıyla inanılmaz bir şey," diye bağırdı Ivory.

"Müthiş bir gravür," dedi Keira, "ama bize hâlâ aradığımız şeyin nerede olduğunu göstermiyor."

Koyu renk giysili adam başını kaldırdı.

"Sarayın giriş holündeki zemine kazınmış harita bu," dedi ekrana yaklaşarak. "Yani birkaç ayrıntı dışında o haritaya çok benziyor."

"Emin misiniz?" diye sordum.

"O haritanın üzerinden binlerce kez geçtim, on yıldır Mösyö Vackeers'in hizmetindeyim ve bana her zaman birinci kattaki bürosunda randevu verirdi."

"Bu harita ötekinden hangi yönüyle farklı?" diye sordu Keira.

"Desenler bütünüyle aynı değil," dedi adam, "yıldızları kendi aralarında birbirine bağlayan çizgiler aynı şekilde konumlandırılmamış."

"Bu saray ne zaman inşa edildi?" diye sordum.

"1655'te bitirildi," diye yanıt verdi koyu renk giysili adam.

Keira hemen o dört rakamı tuşladı. Ekranda belirmiş olan harita dönmeye başladı ve tavandan geliyormuş izlenimi veren boğuk bir ses duyduk.

"Üzerimizde ne var?" diye sordu Keira.

"Burgerzaal var, mermerin üzerine haritaların kazındığı büyük salon," diye yanıtladı adam.

Dördümüz birden kapıya koştuk. Koyu renk giysili adam, bize yer altı kanalının birkaç santimetre üstüne yerleştirilmiş kalasların üzerinde koşarken dikkatli olmamızı söyledi. Beş dakika sonra Kraliyet Sarayı'nın girişindeydik. Keira yere kazınmış, gökyüzünü temsil eden haritaya koştu. Harita, saatin ters yönünde yavaş bir şekilde dönüyordu. Yarım dairelik bir dönüş yaptıktan sonra durdu. Orta bölümü birden zemin üzerinde birkaç santimetre yükseldi. Keira elini oluşan boşluğa soktu ve oradan, elimizdeki iki parçanın benzeri olan üçüncü parçayı zafer edasıyla çıkardı.

"Yalvarıyorum size," dedi koyu renk giysili adam, "her şeyi bulduğumuz gibi bırakmamız gerekiyor. Yarın saray açıldığında insanlar giriş bölümünü böyle bulursa, benim için felaket olur!"

Ama rehberimizin kaygısı uzun sürmedi. Sözleri he-

nüz bitmişti ki, o gizli bölmenin kapağı yeniden yuvasına oturdu, harita bu kez ters yönde dönüp önceki şeklini aldı.

"Şimdi," dedi Ivory, "Rusya'dan getirdiğiniz dördüncü parça nerede, onu söyleyin!"

Keira'yla birbirimize baktık, ikimiz de aynı ölçüde rahatsızdık.

"Keyfinizi kaçırmak istemiyorum ama," diye üsteledi koyu renk giysili adam, "bütün bunları sarayın dışında tartışsanız benim için çok iyi olacak. Daha gidip Mösyö Vackeers'in ofisini kapatacağım. Gece bekçileri göreve başlayacak, gerçekten buradan gitmeniz gerekiyor."

Ivory, Keira'yı kolundan tuttu.

"Haklı," dedi, "çıkalım buradan, bunları gece boyunca konuşabiliriz."

Otele döndüğümüzde, Ivory bize odasına çıkmamızı söyledi. "Bana yalan söylediniz, değil mi?" dedi kapıyı kaparken. "Oh, rica ederim, beni aptal yerine koymayın, biraz önce yüzünüzün aldığı şekli gördüm. O dördüncü parçayı Rusya'dan getiremediniz."

"Hayır, getiremedik gerçekten," diye karşılık verdim öfkeyle. "Oysa onun nerede olduğunu biliyorduk, hatta ondan birkaç metre uzaktaydık, ne var ki başımıza gelecekler konusunda kimse bizi uyarmadığı için ve siz bizim bu parçaların izini sürmemizi sağladığınızdan beri peşimizdekilerden bizi çok iyi koruduğunuz için neredeyse öldürülüyorduk, bu yüzden bu konuda sizden özür dilememizi beklemeyin!"

"İkiniz de sorumsuzsunuz! Hepimizi buraya getirerek benim bir piyonu oynamama yol açtınız ki o, en son oynanacak taştı. Bu ziyaretimizden kimsenin haberi olmayacağını mı sanıyorsunuz? Giriş yaptığımız bilgisayar en ileri teknoloji ürünü. Hangi saatte olursa olsun, onlarca bilgisayarcı Vackeers'in bilgisayarının gece yarısı birden

etkin hale geldiğini yetkililere aktarmıştır, bunu Vackeers'in hayaletinin yaptığına da kimse inanmayacaktır!"

"Lanet olsun kim bu insanlar?" diye bağırdım Ivory'nin yüzüne.

"İkiniz de sakin olun, şimdi kozlarınızı paylaşma zamanı değil," diye söze karıştı Keira. "Bu konuda bağırıp çağırmak bizim yol almamızı sağlamaz. Biz size tam olarak yalan söylemedik, size bu oyunu oynamaya Adrian'ı ikna eden benim. Elimizdeki üç parçanın, araştırmalarımızda ilerleme sağlamak için bize yeterince bilgi sağlayacağı umudunu taşıyorum; dolayısıyla, karşılıklı bağırıp çağıracağınıza, elimizdeki parçaları birleştirmeye ne dersiniz?"

Keira kolyesini çıkardı, ben cebimdeki parçayı çıkarıp sarılı olduğu mendili açtım ve bu parçaları Kraliyet Sarayı'nda bulduğumuz parçayla birleştirdik.

Bu, her üçümüz için de müthiş bir düş kırıklığı oldu, çünkü hiçbir hareket olmadı. Görmeyi umut ettiğimiz mavimsi ışık belirmedi. Daha da kötüsü, o zamana kadar iki parçayı birbirine çeken manyetik çekim gücü yok olmuş gibi görünüyordu. Parçalar birbirini çekmedi bile. Parçalar hareketsiz kaldı.

"Amma da yol aldık!" diye homurdandı Ivory.

"Bu nasıl olabilir?" diye sordu Keira.

"Onlarla oynaya oynaya sonunda enerjilerini tükettiğimizi düşünüyorum," dedim.

Ivory odasına çekilip kapıyı küt diye kapattı ve bizi küçük salonda baş başa bıraktı.

Keira parçaları toplayıp beni bulunduğumuz süitten çıkardı.

"Ben açım," dedi koridorda, "lokanta mı, yoksa oda servisi mi, ne diyorsun?"

"Oda servisi," dedim hiç duraksamadan.

Keira banyoya girdi. Ben parçaları odamızdaki küçük çalışma masasının üzerine koymuş, kendime saniyede on soru sorarak onları izliyordum. Yeniden enerji yüklemek

için onları güçlü bir ışık kaynağına mı tutmak gerekiyordu? Onları birbirine çeken gücü hangi enerji yeniden yaratabilirdi? Akıl yürütmemde bir şeylerin eksik olduğunu çok iyi hissediyordum. Yeni keşfettiğimiz parçayı daha yakından inceledim. Üçgen obje ötekileri andırıyordu, onlarla tam tamına aynı kalınlığa sahipti. Nesneyi elimde evirip çevirirken kesitindeki bir ayrıntı dikkatimi çekti. Çevresinde, çizilmiş bir çizgiyi andıran bir çizik, yatay ve dairesel bir kertik vardı. Düzgünlüğü rastlantısal olabilirdi. Masanın üzerindeki üç parçayı birbirine yaklaştırdım ve kesitlerini daha yakından inceledim, kertik kusursuz biçimde devam ediyordu. Aklıma bir şey geldi, masanın çekmecesini açtım, aradığımı orada buldum: bir kalem ve bir bloknot. Bir kâğıt kopardım, parçaları üzerine koyup bir araya getirdim. Oluşan dış kenarı kalemle çizmeye başladım. Parçaları kaldırıp ortaya çıkan şekle baktığımda, tam bir dairenin üçte birinin ortaya çıktığını gördüm.

Koşarak banyoya gittim.

"Üstüne bir bornoz alıp yanıma gel."

"Ne var?" diye sordu Keira.

"Acele et!"

Kısa süre sonra, bir havluya sarınmış olarak yanıma geldi; başına da bir havlu sarmıştı.

"Bak!" dedim ona çizdiğim deseni uzatarak.

"Neredeyse tam bir daire çizmişsin, çok güzel, beni bunun için mi banyodan çıkardın?"

Parçaları alıp kâğıt üzerinde yerlerine koydum.

"Bir şey görmüyor musun?"

"Görüyorum, eksik olan bir parça var!"

"Bu, çok önemli bir bilgi! Şimdiye kadar o haritanın kaç parçadan meydana geldiğini bilemiyorduk ama şu kâğıt parçasına bakınca, senin de ağzınla söylediğin gibi, durum ortaya çıkıyor, eksik olan tek bir parça var, uzun süre varsaydığımız gibi iki parça değil."

"Ama yine de bir parça eksik Adrian ve bizim elimizdeki parçaların hiçbir gücü yok, şimdi, su buz gibi olmadan banyoya dönebilir miyim?"

"Başka hiçbir şey görmüyor musun?"

"Bilmece oyununu daha uzatacak mısın? Hayır, ben yalnızca kurşunkalemle çizilmiş bir çizgi görüyorum, belli ki senin kadar zeki değilim, neyi kaçırdığımı açıklar mısın bana?"

"Küre biçimindeki bir usturlabın ilginç yanı, bize gösterdikleri yanında, göstermediği, bizim varlığını sezdiğimiz şeylerdir!"

"Bizim dilimizde ne anlama geliyor bu?"

"Hareket eden nesneler artık hareket etmiyorsa, bir iletken eksik demektir, yani yapbozun beşinci parçası! Bu parçaları bir arada tutan bir halka vardı, akımı geçirmesi gereken bir tel."

"Öyleyse, iki parça şimdiye kadar neden ışıldıyordu?"

"Çünkü çakan şimşek onlara enerji yüklemişti. Biz onları bir araya getirmekle üzerlerinde biriken enerjiyi boşalttık. Çalışma tarzı basit, her tür elektrik akımına uygulanan bir ilke; artı iyonlarla eksi iyonların yer değiştirmesi."

"Bana biraz daha açıklama yapman gerekecek," dedi Keira yanıma oturarak, "ben ampul değiştirmeyi bile bilmem."

"Elektrik akımı dediğimiz şey, elektronların iletken bir madde içinde hareket etmesidir. Bu hareket, şiddetli akımdan zayıf akıma doğru olur, senin bedenini kat eden akım gibi, her şey elektronların bir noktadan başka bir noktaya aktarılmasından ibarettir. Elimizdeki nesneler artık tepki vermiyorsa bu, sözü edilen iletkenin var olmamasından kaynaklanır. Ve bu iletken de sana sözünü ettiğim, eksik kalan beşinci parçadır; buysa, nesne bir bütün halindeyken onu saran bir halkaydı kuşkusuz. Parçaları birbirinden ayıranlar onu kırıp, koparmış olmalı. Yeni bir halka yapmanın yolunu bulmalı; öyle ki bu halka parçaların çevresini tam olarak sarsın; bu durumda, ışıldama yetisini yeniden kazanacaklarından eminim."

"O halkayı kime yaptıracağız, peki?"

"Bir usturlap tamircisine! En güzel usturlaplar An-

vers'te yapılmıştır ve ben Paris'te bizi bu konuda aydınlatacak birini tanıyorum."

"Bundan Ivory'ye söz edecek miyiz?" diye sordu Keira.

"Kesinlikle evet. Özellikle de, Kraliyet Sarayı'nda bize eşlik eden o tiple bağlantıda olmamız gerekiyor, bize büyük hizmeti dokunabilir, ben Hollandaca tek kelime bile edemiyorum!"

Keira'yı ilk adımı atmaya zorlamam gerekti. Ivory'ye telefon edip ona önemli bir açıklama yapacağımızı söyledi. Yaşlı profesör yatmıştı ama kalkmayı kabul edip bizi kendi süitine çağırdı.

Ona yaptığım akıl yürütmeyi açıklayınca, keyifsizliği yok oldu. Marais'deki antikacıyı aramaktan kaçınmamızı yeğliyordu. Zaman daralıyordu ve başımızın yeniden ve çok hızlı biçimde belaya girmesinden endişeleniyordu. Anvers'e gitme düşüncesini olumlu karşıladı; ne kadar çok hareket edersek, o kadar güvende olacaktık. Gece yarısı Vackeers'in sekreterini çağırdı ve bize, çok eski bir gökbilim aygıtını onarabilecek bir zanaatçı bulmasını söyledi. Vackeers'in sekreteri araştırmasını yapıp iki gün sonra bizimle temas kurmaya söz verdi.

"Patavatsızlık etmek istemem ama," dedi Keira, "o adamın bir soyadı, hiç olmazsa bir adı var, değil mi? Onu yarın yeniden göreceksek, nasıl hitap edeceğimi bilmek isterim."

"Şimdilik ona Wim demekle yetinin. Birkaç gün içinde adı muhtemelen 'AMSTERDAM' olacak ve biz artık ona güvenemez hale geleceğiz."

Ertesi gün, Wim diye hitap etmek durumunda olduğumuz adamla buluştuk. Üzerinde önceki günkü giysiler vardı, kravatı da aynıydı. Otelde kahve içtiğimiz sırada bize Anvers'e gitmemize gerek olmadığını söyledi. Amsterdam'da çok eski bir saat onarım işliği vardı, sahibinin de doğrudan, Erasmus Habermehl'in soyundan geldiği söyleniyordu.

"Bu Erasmus Habermehl kim?" diye sordu Keira.

"XVI. yüzyılda yaşamış, en ünlü bilimsel alet imalatçısı," diye karşılık verdi Ivory.

"Bunu nereden biliyorsunuz?" diye sordum.

"Unuttuysanız hatırlatayım, ben profesörüm, bilgi sahibi olduğum için kusuruma bakmayın."

"Konuyu açmanız beni çok sevindirdi," diye sürdürdü Keira, "siz tam olarak ne profesörüsünüz? Adrian ve ben bu soruyu birbirimize sorduk."

"Kariyerimin ikinizi de ilgilendirdiğini duymak beni mutlu ediyor ama söyleyin, eski aletleri onaran birini mi arayacağız, yoksa siz günü benim yaşamöykümü dinlemekle geçirmeyi mi yeğliyorsunuz? Tamam... Erasmus Habermehl konusunda ne diyorduk? Madem Adrian benim bilgi sahibi olmama şaşırıyor, bırakalım konuşsun, böylelikle dersini bilip bilmediğini öğrenmiş oluruz!"

"Habermehl'in işliğinden çıkan aletler, düzgün çalışma niteliği bir yana, güzelliğiyle de eşsizdir," diye sürdürdüm sözümü, bir yandan da Ivory'ye ateş saçan gözlerle bakıyordum. "Onun elinden çıktığı söylenen tek küresel usturlap Paris'te, Ulusal Meclis koleksiyonlarında bulunmaktadır, yanılmıyorsam. Habermehl'in, dönemin en büyük gökbilimcilerinden biri olan Tycho Brahe ve asistanı Johannes Kepler'le, ayrıca İsviçreli büyük saat yapımcısı Jost Bürgi'yle yakın ilişki içinde olması gerekiyor. Bunun dışında, işliği Louvain'de bulunan Gualterus Arsenius'la da çalıştığı düşünülüyor. 1580'deki korkunç veba salgını sırasında kentten onunla birlikte kaçtıkları bilinir. Habermehl'in yaptığı aletlerle Arsenius'un yaptıkları arasında biçimleri bakımından o kadar büyük benzerlikler vardır ki..."

"Güzel, öğrenci Adrian bize kusursuz bir sunuş yaptı," dedi Ivory soğuk bir sesle, "ne var ki burada onun bilgilerini sergilemesi için bulunmuyoruz. Bizi ilgilendiren yalnızca, Habermehl ile Arsenius arasındaki sıkı bağ. Dolayısıyla ben Wim sayesinde, doğrudan onun soyundan gelen torunlarından birinin Amsterdam'da oturduğunu öğrendim, şimdi, sizce bir sakıncası yoksa, bu sınıfı burada kapatalım ve onu ziyarete gidelim. Gidip paltolarınızı alın, on dakika içinde aşağıda buluşalım!"

Keira'yla Ivory'nin odasından ayrılıp kendi odamıza gittik.

"Habermehl hakkında bütün o söylediklerini nereden biliyorsun?" diye sordu Keira bana asansörde.

"Marais'deki bir antikacıdan aldığım kitabı yalayıp yuttum."

"Ne zaman?"

"Max'le bir akşam geçirmek üzere beni kibarca ektiğin gün, hani otelde kalmıştım, anımsıyor musun? Bütün gece o kitabı okudum!"

Bir taksi bizi eski kentteki dar bir sokakta bıraktı. Bir çıkmaz sokağın sonunda bir saatçi dükkânı vardı... İşliğin çevresini büyük bir camekân çevreliyordu. Tezgâhının üzerine eğilmiş, bir sarkaçlı saati onaran yaşlı adamı avludan görebiliyorduk. Büyük bir dikkatle bir araya getirdiği mekanizma, önüne büyük bir düzen içinde yerleştirilmiş bir sürü küçücük parçadan oluşuyordu. Kapıyı ittiğimizde bir çan çaldı. Adam başını kaldırdı. Gözünde, gözlerini iri gösteren ve ona tuhaf bir hayvan görünümü veren acayip gözlükler vardı. Bulunduğumuz yer eski ahşap ve toz kokuyordu.

"Sizin için ne yapabilirim?" diye sordu adam.

Wim, çok eski bir aleti tamamlayabilmek için bir parça yaptırtmak istediğimizi anlattı ona.

"Ne tür bir parça?" diye sordu adam, tuhaf gözlüklerini gözünden çıkararak.

"Pirinç ya da bakır bir halka," diye yanıtladım.

Adam bana dönerek Almancaya çalan bir aksanla İngilizce konuştu.

"Çapı ne kadar olacak?"

"Size kesin bir ölçü veremem."

"Onarılmasını istediğiniz o eski aleti bana gösterebilir misiniz?"

Keira tezgâha doğru ilerledi, adam ellerini havaya kaldırarak, "O taraftan değil, zavallı kadın, her şeyi berbat

edeceksiniz," diye bağırdı. "Masaya, benim yanıma gelin, şu taraftan," diye ekledi işliğin orta bölümünü göstererek.

Bu kadar çok gökbilim aletini bir arada hiç görmemiştim. Benim Marais'deki antikacı bunları görse, hasetten çatlardı. Usturlaplar, küreler, teodolitler, sekstantlar düşünülemeyecek kadar eskide kalmış gençliklerine yeniden kavuşabilmek için raflarda yatıyorlardı.

Keira üç parçayı, yaşlı zanaatkârın gösterdiği masanın üzerine koydu, bir araya getirdi ve bir adım geri çekildi.

"Ne tuhaf bir alet," dedi yaşlı adam.

"Bu bir usturlap," dedim ona doğru ilerleyerek.

"Bu renkte ve bu maddeden yapılmış bir usturlap? Böylesini hiç görmedim. Oniks taşına benziyor ama olmadığı belli. Kim yapmış bunu?"

"Hiçbir bilgimiz yok."

"Tuhaf müşterilersiniz, aygıtı kimin yaptığını bilmiyorsunuz, neden yapıldığını bilmiyorsunuz, hatta neye yaradığını bile bilmiyorsunuz ama onartmak istiyorsunuz... İnsan bir şeyin nasıl çalıştığını bilmiyorsa onu nasıl onarır?"

"Onu tamamlamak istiyoruz," dedi Keira. "Ona yakından bakacak olursanız, her parçanın çevresinde çizgi halinde bir kertik olduğunu görürsünüz, vaktiyle çevresinde onları bir arada tutan bir halkanın olduğundan ve bunun büyük olasılıkla iletken bir alaşımdan yapılmış olduğundan eminiz."

"Olabilir," dedi çok meraklandığı anlaşılan adam. "Durun bakalım," dedi başını kaldırarak.

Tavandan sarkan iplerin ucuna asılmış binlerce alet sallanıp duruyordu.

"Neyi nereye koyduğumu artık bilemiyorum, burayı bir düzene sokmak gerekecek, hah, işte bunu arıyordum!"

Zanaatkâr eline, teleskopik kolları ölçekli bir yaya bağlı olan uzun bir pergel aldı. Gözlüklerini taktı ve yeniden bizim parçaların üzerine eğildi.

"Amma da tuhaf," dedi.

"Ne?" diye sordu Keira.

"Çapı 31,4115 santimetre."

"Bunun neresi bu kadar tuhaf?" diye sordu Keira.

"Bu, π sayısının on rakamıyla çarpımına eşit bir değer. *Pi* aşkın bir sayıdır, biliyorsunuz değil mi?" diye sordu yaşlı saatçi. "Bir dairenin alanıyla yarıçapının karesi arasındaki sabit orandır ya da isterseniz, bir dairenin çemberiyle yarıçapı arasındaki sabit orandır diyelim."

"Bunu öğrettikleri gün ben okulu asmıştım herhalde," diye itiraf etti Keira.

"Ziyanı yok," dedi saatçi, "ama ben şimdiye kadar, ölçüsü tam bu çapta bir alet hiç görmemiştim. Çok dâhice. Ne amaçla kullanıldığına dair hiçbir bilginiz yok mu?"

"Hayır!" diye karşılık verdim, Keira'nın ortaya atılıp safça açıklamalar yapmasına alışık olduğum için.

"Çember yapmak çok karmaşık bir şey değil, onu size iki yüz florin karşılığında yapabilirim diyelim, bu da..."

Adam bir çekmeceyi açıp içinden küçük bir hesap makinesi çıkardı.

"... doksan euro eder, özür dilerim, bu yeni paraya bir türlü alışamadım."

"Ne zaman hazır olur?" diye sordum.

"Önce, siz geldiğinizde toplamakta olduğum saati bitirmem gerekiyor. O saatin bir kilisenin cephesindeki yerini yeniden alması gerekiyor ve papaz bana her gün daha ne kadar işim kaldığını soruyor. Bunun dışında, üç saat daha onarmam gerekiyor, sizin işinize ancak ayın sonuna doğru el atabilirim, bu sizce uygun mu?"

"Hemen yapmaya başlarsanız size bin florin!" dedi Ivory.

"O kadar mı aceleniz var?" diye sordu zanaatkâr.

"Daha da çok," diye yanıtladı Ivory. "Çember bu akşam hazır olursa, bu paranın iki katını veririm!"

"Olmaz," diye yanıtladı saatçi, "bin florin fazlasıyla yeterli, ayrıca ötekileri zaten çok geciktirdim, bir-iki gün daha gecikmesi bir şey fark ettirmez... Akşam saat altıya doğru gelin."

"Burada beklemeyi yeğleriz, sizin için sakıncası var mı?"

"Benim çalışmamı engellemezseniz neden olmasın? Her şey bir yana, biraz yarenlik etmek bana da iyi gelir."

Yaşlı saatçi hemen işe koyuldu. Çekmecelerini tek tek açtı, işini görecek pirinç bir çubuk buldu. Çubuğu dikkatle inceledi, kalınlığını parçaların kesiti üzerinde ölçtü ve bize o malzemeyi kullanabileceğini söyledi. Teli tezgâhının üzerine koydu ve malzemeyi işlemeye başladı. Çubuğun bir yüzeyine bir tekerlek aracılığıyla çukur bir çizgi açtı, çubuğun arka yüzünde meydana gelen şişkinliği bize gösterdi. Her üçümüz de onun becerisi karşısında büyülendik. Zanaatkâr o şişkinliğin parçaların üzerindeki kertiğe iyice uyup uymadığını kontrol etti, tekerleği yeniden ileri geri götürerek oluşturduğu çizgiyi derinleştirdi ve bir zincirin ucunda sallanan aygıtı ölçüm yapmak için kullandı. Küçücük bir çekiçle, pirinç teli parçaların eğri kesitine alıştırmaya başladı.

"Siz gerçekten de Habermehl'in soyundan mı geliyorsunuz?" diye sordu Keira.

Adam başını kaldırıp Keira'ya gülümsedi.

"Bu bir şey değiştirir mi?" diye sordu.

"Hayır ama işliğinizdeki bu eski aletler..."

"Çemberinizi bitirmemi istiyorsanız, çalışmama izin vermeniz gerekiyor. Atalarımın hepsinden söz etmeye daha sonra bol bol zaman buluruz."

Bir köşeye çekilip çenemizi kapattık, ustalığı bizi büyüleyen zanaatkârı izlemeye koyulduk. İki saat boyunca tezgâhının üzerine eğilmiş durumda kaldı, elindeki aletleri bir cerrah gibi ustalıkla kullanıyordu. Adam birden taburesini çevirerek bize döndü.

"Sanırım bitirdik," dedi, "yaklaşır mısınız?"

Tezgâhının üzerine eğildik; çember kusursuzdu, onu küçük bir elektrik motoruyla çalışan bir fırçayla temizledi, sonra yumuşak bir bezle parlattı.

"Parçalarımız bu çemberin içine oturacak mı, görelim bakalım," dedi ilk parçayı alarak.

İkinci parçayı, ardından üçüncü parçayı yerine yerleştirdi.

"Bir parçanın eksik olduğuna kuşku yok," dedi, "ama ben çembere bu üç parçanın birbirine bitişik kalabilmesi için yeterinde esneklik verdim; hoyrat davranmamak kaydıyla elbette."

"Evet, bir parça eksik," diye karşılık verdim, düş kırıklığımı saklamayı başaramayan bir sesle.

Düşündüğümün tersine, hiçbir elektriklenme olmadı.

"Ne yazık," diye sürdürdü zanaatkâr, "bu aygıtı bir bütün olarak görmeyi o kadar çok isterdim ki, bir tür usturlap demiştiniz, değil mi?"

"Aynen öyle," diye yanıtladı Ivory utanmadan yalan söyleyerek.

Yaşlı profesör tezgâhın üzerine beş yüz euro bırakıp teşekkür etti.

"Size göre bunu kim yapmış olabilir?" diye sordu zanaatçı. "Böylesini şimdiye kadar hiç görmemiştim."

"Kusursuz bir iş çıkardınız," diye karşılık verdi Ivory, "altın değerinde elleriniz var, değerli eşyalarını restore ettirecek dostlarıma sizi tavsiye etmekte duraksamayacağım."

"Sizin kadar sabırsızlık göstermeyeceklerse başımın üstünde yerleri var," diye karşılık verdi zanatkâr bizi kapıya kadar geçirirken.

"Ee, şimdi," dedi Ivory sokağa çıktığımızda, "bana para harcatacak başka fikirleriniz var mı? Şimdiye kadar öyle aman aman bir para harcadım sayılmaz!"

"Bize bir lazer gerek," diye atladım lafa. "Oldukça, güçlü bir lazer, parçalara yeterli enerjiyi yükleyebilir, biz de yıldız haritasının yeni bir yansımasını elde edebiliriz. Üçüncü parçadan yansıyacakların bize önemli şeyler göstermeyeceğini nereden bilebiliriz!"

"Güçlü bir lazer... Hepsi bu yani, peki, onu nereden bulacağız?" diye sordu Ivory öfkeyle.

Öğleden beri bir tek söz etmemiş olan Wim, bir adım öne çıktı.

"Vrije Üniversitesi'nde bir tane var; fizik, gökbilim ve kimya bölümleri ondan VÜLM'de yararlanıyor."

"VÜLM nedir?" diye sordu Ivory.

"Vrije Üniversitesi Lazer Merkezi," diye yanıtladı Wim, "o üniversiteyi Profesör Hogervorst kurmuştur. Ben yükseköğrenimimi o fakültede yaptım ve Hogervorst'u çok iyi tanırım; emekli oldu ama ona ulaşabilir ve kampüsteki bölümlere girebilmek için yardımını isteyebilirim."

"Peki, öyleyse ne bekliyorsunuz?" diye sordu Ivory.

Wim cebinden küçük bir not defteri çıkardı ve sayfalarını sinirli sinirli çevirdi.

"Numarası bende yok ama üniversiteyi arayıp onunla nasıl temasa geçebileceğimizi öğrenebilirim."

Wim yarım saat kadar telefonun başında kaldı, Profesör Hogervorst'a ulaşmak için birçok yeri aradı. Asık bir yüzle yanımıza yaklaştı.

"Ev telefonunu elde etmeyi başardım, kolay olmadı. Ne yazık ki asistanı bana onu bağlayamadı, Hogervorst Ajantin'de, kongre için davet edilmiş ve buraya gelecek hafta başı dönecek."

Bir kez meydana gelmiş bir şeyin, yeniden meydana gelmesi için birçok neden vardır. Bir defasında bu tür donanımlara ulaşmak için Walter'la Girit'te yaptığımız kurnazlık geldi aklıma. Araya Akademi'yi sokmuştu. Ivory'nin ceptelefonunu aldım ve dostumu aradım. Karanlık bir sesle bana karşılık verdi.

"Ne oldu?" diye sordum.

"Hiç!"

"Bir şey olmuş, yolunda gitmeyen bir şeyler olduğunu anladım Walter, nedir?"

"Hiçbir şey yok diyorum size."

"Israr ediyorum, keyfiniz yerinde değil gibi."

"Beni gevezelik etmek için mi aradınız?"

"Walter, çocuk gibi davranmayın, normal değilsiniz siz, içki mi içtiniz?"

"Ne yani, istediğimi yapmaya hakkım yok mu benim?"

"Saat daha akşamın yedisi, neredesiniz?"

"Ofisimde!"

"Ofisinize mi kapadınız kendinizi?"

"Kapamadım, biraz çakırkeyif oldum, o kadar, of! Ayrıca bana yine ahlak dersi vermeye kalkmayın, duymak istemiyorum."

"Size ahlak dersi vermeye niyetim yoktu ama yolunda gitmeyen şeyin ne olduğunu bana anlatıncaya kadar telefonu kapatmayacağım."

Sessizlik oldu, telefonda Walter'ın soluk alışını duydum ve birden, bunun bastırılmış bir hıçkırık olduğunu sezdim.

"Walter, ağlıyor musunuz?"

"Size ne bundan? Sizi hiç tanımamış olmak isterdim."

Walter'ı bu hale getiren şeyin ne olduğunu bilmiyordum ama o sözü beni derinden etkiledi. Yeniden sessizlik, yeni bir hıçkırık. Walter bu kez, gürültülü bir şekilde burnunu temizledi.

"Üzgünüm, aslında bunu demek istememiştim."

"İstememiştiniz ama söylediniz. Sizi bu kadar kızdıracak ne yaptım?"

"Siz, siz, siz, hep sizin istekleriniz, sorunlarınız! Walter şuraya koş, Walter buraya gel, bana telefon ettiğinizde bunu benden bir hizmet beklediğiniz için yaptığınızdan eminim. Hal hatır sormak için aradığınızı söylemeyin bana, olur mu?"

"Oysa, konuşmaya başladığımızdan beri bunu yapmaya çalışıyorum ama boşuna."

Üçüncü bir sessizlik, Walter düşünüyordu.

"Doğru," diye iç geçirdi.

"Sizi bu kadar etkileyen şeyin ne olduğunu bana artık söyleyecek misiniz?"

Ivory sabırsızlanıyor, elini kolunu sallayarak bana işaretler yapıyordu. Biraz uzaklaşıp onu Keira'yla Wim'in yanında bıraktım.

"Teyzeniz Hydra'ya geri döndü ve ben kendimi şimdiye kadar olmadığım ölçüde yalnız hissettim," diye itirafta bulundu Walter yeni bir hıçkırık nöbeti içinde.

"Hafta sonunuz iyi geçti mi?" diye sordum öyle geçmiş olduğuna dua ederek.

"İyiden de daha iyi geçti, her ânı büyüleyiciydi, aramızda kusursuz bir uyum vardı."

"Öyleyse mutluluktan çılgına dönmüş olmalısınız, telefondaki bu halinizi anlamıyorum."

"Onu özlüyorum Adrian, onu ne kadar özlediğimi bilemezsiniz. Şimdiye kadar böyle bir şey yaşamamıştım. Elena'yla karşılaşıncaya kadar, duygusal yaşamım, yer yer serap izlenimi bırakan vahalarla bezenmiş bir çöldü benim, ama onunla yaşadığım her şey gerçek, her şey gerçekten var."

"Kendisini bir hurma bahçesiyle kıyasladığınızdan Elena'ya söz etmeyeceğim, aramızda kalacak, size söz veriyorum."

Bu şaka dostumu gülümsetmiş olmalıydı, ruh halinin değiştiğini hissediyordum.

"Bir daha ne zaman görüşüyorsunuz?"

"Bir tarih saptamadık. Teyzeniz onu havaalanına götürdüğümde korkunç huzursuzdu. Yolda ağlıyordu sanırım, ne kadar utangaç olduğunu bilirsiniz, yol boyunca manzarayı izledi. Yine de yüreğinin kabarmış olduğunu çok iyi görüyordum."

"Ve yeniden görüşmek için bir tarih saptamadınız, öyle mi?"

"Hayır, uçağa binmeden önce, ilişkimizin akıllıca olmadığını söyledi bana. Kendi hayatının Hydra'da, annenizin yanında olduğunu söyledi, orada ticaret yaptığını da ekledi, benim yaşamımsa Londra'da, Akademi'deki bu uğursuz ofiste. İki bin beş yüz kilometre bizi birbirimizden ayırıyor."

"Haydi Walter, beni anlayışsızlıkla suçluyordunuz! O sözlerin ne anlama geldiğini göremiyor musunuz?"

"İlişkimize son vermek istiyor, beni bir daha hiç görmek istemiyor," dedi Walter hıçkırıklara boğularak.

Fırtınanın geçmesine izin verdim ve onunla konuşabilmek için sakinleşmesini bekledim.

Beni duyabilmesi için telefonda, "Hiç de öyle değil," diye bağırmak zorunda kaldım.

"Nasıl öyle değil?"

"Hatta tam tersi, o sözlerin anlamı şu: 'Adaya, yanıma gelmek için acele edin, gözlerim her sabah, adaya gelen ilk gemide olacak.'"

Dördüncü sessizlik, hesabım doğruysa elbette.

"Bundan emin misiniz?" diye sordu Walter.

"Eminim."

"Nasıl emin olabiliyorsunuz?"

"Bildiğim kadarıyla o benim teyzem, sizin değil!"

"Tanrı'ya şükürler olsun ki öyle! Çılgıncasına âşık olsam da kendi teyzemle flört edemezdim, çok uygunsuz bir davranış olurdu."

"Bu çok doğal!"

"Adrian, ne yapmam gerekiyor?"

"Arabanızı satmak ve Hydra'ya bir uçak bileti almak."

"Ne dâhiyane bir düşünce!" diye bağırdı eski ses tonuna yeniden kavuşan Walter.

"Teşekkür ederim, Walter."

"Telefonu kapatıyor, evime dönüyor, saatimi sabah yediye kuruyor ve yarın araba satıcıma gidiyor, hemen arkasından da bir seyahat acentesine uğruyorum."

"Bunları yapmadan önce sizden küçük bir ricam olacak Walter."

"Ne isterseniz yaparım."

"Girit'te oynadığımız küçük oyunu anımsıyor musunuz?"

"Bir de soruyor musunuz? Düşündüğümde hâlâ gülüyorum, bekçinin kafasına vurduğumda, yüzünüzün ne hale geldiğini görmeliydiniz..."

"Ben Amsterdam'dayım ve Girit'te yaptığımız o numaraya benzer bir numara çevirmemiz gerekiyor, beni ilgilendiren alet Vrije Üniversitesi'nin yerleşkesinde bulunuyor. Onlara ulaşmamda bana yardımcı olabilir misiniz?"

Son sessizlik... Walter yine düşünüyordu.

"Beni yarım saat sonra arayın, ne yapabileceğime bir bakacağım."

Keira'nın yanına döndüm. Ivory bize otele gidip yemek yemeyi önerdi. Wim'e yardımından dolayı teşekkür etti ve akşam için ona izin verdi. Keira bana Walter'ın nasıl olduğunu sordu, iyi olduğunu, hatta çok iyi olduğunu söyledim. Yemek sırasında, odamıza çıkmak için onlardan ayrıldım. Walter'ın telefonu meşguldü, numarasını birçok kez tuşladım; sonunda telefonu açtı.

"Yarın saat 09.30'da, Amsterdam'da 1081 De Boelelan'da randevunuz var. Vaktinde gidin. Lazeri bir saat kullanabilirsiniz, bir dakika bile fazla değil."

"Bu mucizeyi nasıl gerçekleştirebildiniz?"

"Anlatsam inanmazsınız!"

"Siz yine de söyleyin!"

"Vrije Üniversitesi'yle temas kurdum, her zaman açık tutulan çalışma bölümü sorumlusuyla görüşmek istedim, kendimi bizim Akademi'nin yöneticisi olarak tanıttım. Ona, yönetim kurulu başkanıyla çok acele görüşmem gerektiğini, onu evinden rahatsız edip bana acele telefon etmesini sağlamasını istedim. Bunun bir şaka olup olmadığını araştırabilmesi için ona Akademi'nin telefon numarasını ve doğrudan beni araması için kendi numaramı verdim. Gerisi çocuk oyuncağıydı. Amsterdam fakültesi dekanı olan Ubach adında biri, on beş dakika sonra beni aradı. Beni o saatte aradığı için kendisine ateşli biçimde teşekkür ettim ve ona çok seçkin iki biliminsanımızın şu anda Hollanda'da bulunduğunu, Nobel Ödülü kazanabilecek bir çalışmayı bitirmek üzere olduklarını, bazı parametreleri doğrulayabilmek için elindeki lazeri kullanmaları gerektiğini söyledim."

"O da bizi ağırlamayı kabul etti, öyle mi?"

"Evet, bu hizmete karşılık Akademi'nin Hollandalı öğrenci kotasını iki katına çıkaracağımı da ekledim, o da kabul etti. Unutmayın ki o sırada, Kraliyet Bilimler Akademisi başkanıyla konuşuyordu! Çok eğlendim."

"Size nasıl teşekkür edeyim, Walter?"

"Siz daha çok, bu akşam dibini bulduğum Bourbon şarabı şişesine teşekkür edin, öyle olmasaydı rolümü bu

kadar iyi oynamama olanak yoktu! Adrian, dikkatli olun ve çabuk dönün, sizi de çok özledim."

"Ben de sizi çok özledim, Walter. Öyle ya da böyle yarın son kozumu oynayacağım, düşüncelerim, uygulamada bir işe yaramazsa, her şeyi olduğu gibi bırakmaktan başka seçeneğimiz kalmayacak."

"Sizin için dilediğim bu değil, hatta zaman zaman ümitlendiğimi de sizden saklayacak değilim." Telefonu kapattıktan sonra, bu güzel haberi Keira'ya ve Ivory'ye bildirmek için yanlarına döndüm.

Londra

Ashton, kâhyasının getirdiği haber üzerine, telefonla konuşmak için masadan kalktı. Davetlilerinden özür dileyerek ofisine geçti.

"Ne durumdayız?" diye sordu.

"Geceyi hep birlikte otellerinde geçiriyorlar. Bu akşam dışarı çıkarlarsa diye, onları gözetlemek için bir arabaya adam yerleştirdim ama çıkacaklarını sanmıyorum. Onlarla yarın sabah buluşacağım, daha fazla bilgi edindiğimde de sizi arayacağım."

"Onları gözden kaçırmamaya özellikle dikkat edin."

"Bana güvenebilirsiniz."

"Adaylığınız için size arka çıktığıma pişman değilim, yeni işinizde, ilk gün için iyi bir iş çıkardınız."

"Teşekkür ederim, Sir Ashton."

"Rica ederim, AMSTERDAM, iyi geceler."

Ashton ahizeyi yerine koydu, bürosunun kapısını kapattı ve davetlilerinin arasına döndü.

Vrije Üniversitesi, Amsterdam

Wim, VÜLM'ün kapısında bizimle saat 09.25'te buluştu. Burada herkes İngilizceyi rahat konuşuyordu ama gerek duyulduğunda bize çevirmenlik yapacaktı. Araştırma üniversitesi rektörü bizi bizzat karşıladı. Profesör Ubach' ın yaşı beni etkiledi, en fazla kırk yaşlarındaydı. El sıkışı ve mutevazılığı ona hemen güvenmeme yol açtı. Bu maceranın başından beri, iyi niyetli birine rastlama fırsatını pek sık bulmamıştım, bu nedenle, elinin altında bulunan aletler sayesinde araştırmalarımızın bizi götürmesini beklediğim sonuçlar hakkında ona açılmaya karar verdim. Ne yapacağımı ve ulaşmayı umut ettiğim sonucu ona açıkça anlattım.

"Ciddi misiniz?" diye sordu bana şaşırarak. "Bizzat Akademinizin başkanı sizi bana göndermemiş olsaydı, itiraf edeyim ki size kaçık gözüyle bakardım. Söylediklerinizdoğru çıkarsa, bana neden Nobel Ödülü'nden söz etmiş olduğunu anlayacağım! Beni izleyin, lazerimiz binanın dip tarafında."

Keira bana hınzırca baktı, hiçbir şey söylememesi için ona işaret ettim. Uzun koridorda yürümeye koyulduk, rektörün karşılaştığı araştırmacılar ve öğrenciler ona özel bir dikkat göstermiyordu.

"Burası," dedi bize, çift kanatlı bir kapının yanındaki bir klavyeye özel bir giriş kodu tuşlarken. "Bana anlattık-

larınızdan sonra, sınırlı bir ekiple çalışmamızı yeğliyorum, lazeri bizzat ben kullanacağım."

Laboratuvar, Avrupa'daki tüm araştırma merkezlerini kıskançlıktan çatlatacak kadar güzel, kullanmamıza izin verilen alet de dev boyuttaydı. Gücünü düşünebiliyor, onu çalışırken görmek için sabırsızlanıyordum.

Lazer namlusunun ekseni bir ray üzerinde hareket ediyordu. Keira, bir tablanın üzerine, içinde parçaları tutan daireyi yerleştirmeme yardım etti.

"Gerek duyduğunuz ışın demetinin çapı ne kadar?" diye sordu Ubach.

"π çarpı on," diye yanıt verdim.

Profesör, kumanda tablasının üzerine eğildi ve kendisine verdiğim değeri aygıta kaydetti. Ivory onun yanında duruyordu. Lazer yavaşça dönmeye başladı.

"Güç ne kadar olacak?"

"Olabildiğince yüksek!"

"Koyduğunuz nesne ânında erir, bu aygıtın en yüksek gücüne dayanabilecek bir nesne düşünemiyorum."

"Güvenin bana!"

"Ne yaptığını biliyor musun?" diye fısıldadı Keira.

"Umarım."

"Koruma camlarının arkasına geçmenizi isteyeceğim," diye buyurdu Ubach.

Lazer titreşmeye başladı, elektronların oluşturduğu enerji, cam tüpün içindeki gaz atomlarını harekete geçiriyordu. Fotonlar, tüpün her iki ucunda bulunan aynanın arasında titreşime girdi. Süreç hızlandı, ışık demetinin aynanın yarı saydam yüzeyinden geçmesi birkaç saniye alacak, ben de sonunda yanılıp yanılmadığımı anlayacaktım.

"Hazır mısınız?" diye sordu sabırsızlanan Ubach.

"Evet," diye yanıtladı Ivory, "şimdiye kadar hiç olmadığımız kadar hazırız, bu ana tanık olmak için ne kadar beklediğimizi bilemezsiniz."

"Durun," diye bağırdım. "Bir fotoğraf makineniz var mı?"

"Daha iyisi var," dedi Ubach, "lazer harekete geçince olup biteni kaydeden altı kameramız var. Başlayalım mı?"

Ubach bir kolu itti, aletten görülmemiş şiddette fışkıran bir ışık demeti, üç parçanın üzerine kamçı gibi vurdu. Çember ergimeye girdi, parçalar mavi renk aldı, mavi, Keira'yla şimdiye kadar gördüğümüzden daha canlıydı. Parçaların yüzeyleri ışıldamaya başladı, ışıltı saniyeler içinde giderek artıyordu ve birden, lazerin karşısındaki duvarda milyarlarca ışık noktacığı belirdi. Laboratuvarda bulunan herkes bunun, sonsuzluğuyla gözümüzü kamaştıran gök kubbe olduğunun farkına vardı.

Tanığı olduğumuz ilk ışıldamadan farklı olarak, duvarda beliren Evren sarmal bir dönme hareketine girdi; yavaş yavaş kendi üzerine kapanıyordu. Halkanın içindeki parçalar hızla dönüyordu.

"Olağanüstü!" dedi Ubach fısıldayarak.

"Çok daha fazlası," diye karşılık verdi Ivory gözlerinde yaşlarla.

"Nedir bu?" diye sordu üniversitenin rektörü.

"Evren'in oluştuğu ilk anlardaki hareketi," diye yanıtladım onu.

Sürprizler bu kadarla kalmıyordu. Parçaların ışık şiddeti iki katına çıktı, dönme hızı da yükselmeyi sürdürüyordu. Sarmal hareketini sürdüren gök kubbe bir an durdu. Dönmeyi sonuna kadar sürdüreceğini, zamanın sıfır noktasında bize, keşfetmeyi çok istediğim ilk yıldız patlamasının imgesini göstereceğini ummuştum ama gördüğüm şey bambaşkaydı. Duvara yansıyan görüntü, şimdi gözle görülür biçimde büyüyordu. Bazı yıldızlar, biz sürekli ilerlediğimiz için duvarın dışına atılmış gibi yok oluyordu. Görüntünün oluşturduğu etki de müthişti; gökadaların arasında yolculuk yapıyormuş izlenimi alıyor ve onlardan birine, benim çok iyi tanıdığım bir gökadaya yaklaşıyor gibiydik.

"Samanyolumuza girdik," dedim arkadaşlarıma, "ve yolculuğumuz sürüyor."

"Nereye doğru?" diye sordu şaşkınlık içindeki Keira.

"Şu anda hiç bilemiyorum."

Parçalar, yuvalarının içinde, keskin bir ıslık sesi çıkararak gittikçe daha hızlı dönüyordu. Projeksiyonun göbeğine doğru yöneldiği yıldız giderek büyüyordu. Merkezde Güneşimiz belirdi, ardından Merkür göründü.

Dönen parçaların o anda eriştiği hız etkileyiciydi. Çevrelerindeki halka çoktan erimişti; onları artık bir arada tutabilecek hiçbir şey yok gibiydi. Renkleri değişti, maviden çivit rengine döndü. Gözümü tekrar duvara çevirdim. Dünya'ya doğru ilerlediğimize hiç kuşku yoktu, daha şimdiden okyanusları ve üç kıtayı seçebiliyorduk. Projeksiyon Afrika'yı merkez aldı; kıta gözle görülür biçimde büyüyordu. Afrika kıtasının doğusuna doğru baş döndürücü bir hızla iniyorduk. Parçaların dönüş hızının oluşturduğu ıslık sesi kulaklarımızın dayanma sınırını zorluyordu, Ivory kulaklarını tıkadı. Ubach ellerini kumanda tablasının üzerinde tuttu; her şeyi durdurmaya hazırdı. Kenya, Uganda, Sudan, Eritre ve Somali görüş alanımızdan kayboldu; Etiyopya'ya doğru ilerliyorduk. Parçaların hareketi yavaşladı, görüntü netlik kazandı.

"Lazeri bu hızda çalıştırmaya devam edemem," dedi Ubach yalvarır gibi, "durdurmam gerekiyor!"

"Hayır," diye haykırdı Keira, "bakın!"

Görüntünün ortasında küçücük bir kırmızı nokta belirdi. Biz ona yaklaştıkça, yaydığı ışığın şiddeti artıyordu.

"Gördüğümüz her şey kayda alındı mı?" diye sordum.

"Hepsi alındı," diye yanıtladı Ubach, "şimdi durdurabilir miyim?"

"Biraz daha bekleyin," diye yalvardı Keira.

Ishk kesildi, parçalar sabitleşti; duvarın üzerindeki parlak kırmızı nokta artık kımıldamıyordu. Görüntünün çerçevesi durgun bir hal almıştı. Ubach bize sormadan kolu indirdi ve lazer ışını demeti söndü. Duvarın üzerindeki projeksiyon birkaç saniye daha durdu, sonra kayboldu.

Başta Ubach olmak üzere hepimiz şaşkına dönmüştük , Ivory'nin ağzından tek bir söz çıkmıyordu. Onu öyle gördüğümde, bana birden ihtiyarlamış gibi geldi, görme-

ye alıştığım yüzü çok daha genç olduğundan değil, yüz çizgileri değişmişti.

"Otuz yıldan beri bu ânı yaşamayı düşledim," dedi bana, "düşünebiliyor musunuz? Bu nesneler için yaptığım fedakârlıkları bir bilseniz, öyle ki onlar için tek dostumu bile feda ettim. Tuhaf, rahatlamış olmam gerekiyor, hatta sırtımdan çok büyük bir yük kalkmış gibi olmam gerekir, oysa hiç de öyle değil. Birkaç yıl daha genç olmayı, bu maceranın sonunu görecek kadar çok yaşamayı, gördüğümüz o kırmızı noktanın ne olduğunu, bize ne anlattığını öğrenmeyi ne kadar isterdim! Yaşamımda ilk kez ölmekten korkuyorum, beni anlıyor musunuz?"

Vereceğim yanıtı beklemeden gidip oturdu ve iç geçirdi. Keira'ya döndüm, duvarın karşısında ayakta duruyordu, gözlerini yeniden beyaz hale gelen duvara dikmişti.

"Ne yapıyorsun?" diye sordum ona.

"Anımsamaya çalışıyorum," dedi, "biraz önce yaşadığımız o anları belleğime kazımaya çalışıyorum. Gözümüzün önünde gerçek Etiyopya vardı. Çok iyi bildiğim o bölgenin yer şekillerini tam olarak tanıyamadım, ama Etiyopya'ydı. Benim gördüğümü sen de gördün, değil mi?"

"Evet, son görüntü Afrika'nın boynuzuna odaklanmıştı. O noktanın gösterdiği yerin neresi olduğunu anlayabildin mi?"

"Kesin olarak değil, kafamda bir fikir var ama arzularım mı bana bunu düşündürtüyor, yoksa gerçek mi, bilemiyorum."

"Bunu çok kısa sürede anlayacağız," dedim Ubach'a dönerken.

"Wim nerede?" diye sordum Keira'ya.

"Bu heyecan ona çok ağır geldi sanırım, kendini iyi hissetmiyordu, hava almaya çıktı."

"Kameralarınızın kaydettiği son görüntüleri bize yeniden izletir misiniz?" diye sordum Ubach'a.

"Evet, elbette," diye yanıt verdi Ubach ayağa kalkarak, "yalnızca projektörü açmam yeterli, ama o lanet alet canı istediği zaman çalışıyor."

Londra

"Durum nedir?"

"Burada biraz önce tanık olduğum şey, en basit tanımıyla inanılmaz," diye yanıtladı Wim.

AMSTERDAM, Sir Ashton'a, Vrije Üniversitesi'nin lazer odasında gerçekleşen olayların eksiksiz bir betimlemesini yaptı. Sahneyi ona tüm ayrıntılarıyla anlattı.

"Size adamlar gönderiyorum," diye sürdürdü Ashton, "bu işe çok geç olmadan, acilen bir nokta koymak gerekiyor."

"Hayır, üzgünüm, ama Hollanda topraklarında bulundukları sürece onlar yalnızca benim sorumluluğum altında. Gerektiğinde duruma ben müdahale edeceğim."

"Bana bu ses tonuyla hitap edebilmek için, görevinizde fazla yeni sayılırsınız, AMSTERDAM."

"Sizden rica ediyorum Sir Ashton, ben rolümü tam anlamıyla oynamak ve bunu, dost bir ülkenin ya da onu temsil eden bir kişinin işime burnunu sokmasına meydan vermeden yapmak istiyorum. Kuralı biliyorsunuz, birlikte ama bağımsız! Herkes işleri, kendi ülkesinde nasıl uygun görürse öyle yürütür."

"Sizi uyarıyorum, ülkenizi terk etsinler, ben de burada onları durdurmak için her önlemi alayım."

"Bu konuda kurula bilgi vermekten kaçınacağınızı düşünüyorum. Size borçluyum ve sizi ele vermeyeceğim

ama öte yandan, sizi savunmayacağım da. Bana söylediğiniz gibi, yeni görevimde, kendimi tehlikeye atmayacak kadar çaylağım."

"Sizden bu kadarını istememiştim," diye karşılık verdi Ashton, soğuk bir sesle. "Bu biliminsanlarına karşı büyücünün çırağı gibi davranmayın, AMSTERDAM, amaçlarına ulaşırlarsa ne olup biteceğini kestiremiyorsunuz, ayrıca daha şimdiden çok ileri gittiler. Elinizin altında olduklarına göre, onları ne yapmayı düşünüyorsunuz?"

"Ellerindekine el koyup, her birini ait olduğu ülkeye göndereceğim."

"Ya Ivory; o da onlarla birlikte değil mi?"

"Evet, bunu size daha önce söyledim; ne yapmamı istiyorsunuz, suçlamaya hakkımız yok ki; o istediği gibi dolaşmakta serbest."

"Sizden küçük bir ricam olacak, bunu, üstlenmekten çok hoşnut olduğunuzu gördüğüm o görev için bana bir teşekkür olarak kabul edin."

Vrije Üniversitesi

Ubach, tavana asılı duran projektörü çalıştırmıştı. Kameralar tarafından yüksek çözünürlükte kaydedilen görüntüler, üniversitenin ana belleğinde stoklanmıştı, yazılım biriminin onlar üzerinde yapacağı işlemin bitmesi için birkaç saat beklemek gerekecekti. Keira ve ben hesapçıların gördüğümüz son görüntünün üzerinde odaklanmasını istedik. Ubach, klavyesinin tuşları üzerinde gezindi ve merkez bilgisayara bir dizi komut gönderdi. Biz beklerken, grafik işlemciler algoritma hesaplamalarını yapıyordu.

"Sabırlı olun," dedi bize, "çok zaman almayacak. Sistem sabahları biraz yavaş çalışıyor, onu kullanan yalnızca biz değiliz."

Projektörün merceği sonunda canlanmaya başladı, parçaların bize son yedi saniye içinde gönderdiği görüntüleri duvarın üzerine yansıttı.

"Burada durun, lütfen," dedi Keira Ubach'a.

Görüntü duvarda sabitlendi, her zaman olduğu gibi, sabitlendiğinde görüntünün netliğini kaybetmesini bekliyordum ama hiç de öyle olmadı. Son yedi saniyeyi görüntülemek için neden o kadar çok beklememiz gerektiğini o zaman anladım. Çözünürlük o kadar yüksekti ki, her görüntüden elde edilebilecek bilgilerin çok fazla olması gerekiyordu. Keira benim teknik bilgilerimi paylaşmaya

uzak durarak duvardaki görüntüye yaklaştı ve dikkatle inceledi.

"Bu kıvrımları biliyorum," dedi, "yılankavi giden şu çizgi, bir başı andıran şu biçim, sonra şu dört halka, Omo Irmağı'nın bir bölümü, bundan neredeyse eminim, ama bir sorun var," dedi kırmızı noktanın parladığı yeri göstererek.

"Soru ne?" diye sordu Ubach.

"Burası, Omo Irmağı'nın benim bildiğim bölümüyse, orada bir de gölün olması gerek, sağda, şu görüntüde."

"O bölgeyi tanıyor musun?" diye sordum Keira'ya.

"Elbette tanıyorum, orada yaşamımın üç yılını geçirdim! O noktanın gösterdiği yer, Omo Irmağı'nın kıyısında bir ormanla çevrilmiş küçücük bir ova. Neredeyse orada da kazı yapmaya başlayacaktık ama o bölge çok kuzeydeydi, Ilemi Üçgeni'nden çok uzaktaydı. Sana söylediklerimin bir anlamı yok, orası tam olarak benim düşündüğüm yer olsaydı, Dipa Gölü'nü görmemiz gerekirdi."

"Keira, bulduğumuz parçalar yalnızca bir harita oluşturmuyor. Birlikte, olasılıkla milyarlarca bilgiyi içeren bir disk oluşturuyorlar; ne yazık ki eksik olan parça beni en çok ilgilendiren kesimi içeriyordu ama şu an için bu önemli değil. Bu bellek diski bize evrenin ilk anlardan başlayarak yaşadığı gelişimin, kaydedildiği ana kadarki görüntüsünü sundu. O kadim zamanlarda, Dipa Gölü belki de henüz yoktu."

Ivory yanımıza gelip duvara yaklaştı, görüntüyü dikkatle inceledi.

"Adrian haklı, koordinatları kesin olarak bilmemiz gerekiyor. Programlarınızda Etiyopya'nın ayrıntılı bir haritası var mı?" diye Ubach'a sordu.

"Bu bilgiyi internetten bulup indirebileceğimizi sanıyorum."

"Öyleyse bulun lütfen ve onu bu görüntüyle üst üste getirmeye çalışın."

Ubach kürsüsünün arkasına geçti. Afrika kıtasının kıvrımını yükledi ve Ivory'nin kendisinden istediğini yaptı.

"Irmak yatağında meydana gelmiş hafif bir sapma dışında, iki görüntü neredeyse tam olarak birbiriyle çakışıyor!" dedi. "O noktanın koordinatları ne?"

"5° 10′ 2′′ 67 kuzey enlem, 36° 10′ 1′′ 74 doğu boylam."

Ivory bize döndü.

"Gerisini siz biliyorsunuz..." dedi bize.

"Bu laboratuvarı boşaltmam gerek," dedi Ubach bize, "sizin isteğinizi yerine getirmek için iki araştırmacının çalışmalarını kaydırdım. Bunun için üzgün değilim ama bu laboratuvarı daha uzun süre işgal edemem."

Wim, Ubach her şeyi kapattığı sırada salona girdi.

"Kaçırdığım bir şey var mı?"

"Hayır," diye yanıtladı Ivory, "biz de gitmeye hazırlanıyorduk."

Ubach bizi ofisine götürürken, Ivory kendini iyi hissetmiyordu. Başı dönüyordu. Ubach doktor çağırmak istedi ama Ivory ona hiçbir şey yapmamasını rica etti, kaygılanacak bir durum yoktu, yalnızca yorgunluk diyerek bizi yatıştırdı. İncelik gösterip kendisine oteline kadar eşlik etmemizi istedi, orada istirahat edecek, her şey düzelecekti. Wim bizi hemen otele götürmeyi teklif etti.

Krasnapolsky'ye dönüşümüzde, Ivory ona teşekkür edip akşama doğru çay içmeye çağırdı. Wim daveti kabul etti ve bizden ayrıldı. Ivory'yi koluna girip odasına kadar götürdük. Keira yatağını açtı, ben uzanmasına yardım ettim. Ivory ellerini göğsünde kavuşturup iç geçirdi.

"Teşekkür ederim," dedi.

"Bırakın da bir doktor çağırayım, bu davranışınız gülünç."

"Olmaz, ama bana küçük bir iyilikte bulunabilir misiniz?" diye sordu Ivory.

"Evet, elbette," dedi Keira.

"Gidip pencereden bakın, perdeyi gizlice açın ve o Wim serseminin gidip gitmediğini söyleyin bana."

Keira bana merakla baktı ve söyleneni yaptı.

"Evet, otelin önünde kimse yok yani."

"Peki, içinde iki salağın bulunduğu, tam karşımızda

park etmiş Mercedes, o hâlâ orada duruyor mu?"

"Gerçekten de siyah bir araba görüyorum, ama içinde insan olup olmadığını size buradan söyleyemem."

"İçindeler, inanın bana!" diye karşılık verdi Ivory bir hamlede ayağa kalkarak.

"Uzanmanız gerekiyordu ama..."

"Biraz önce Wim'in fenalaştığına hiç inanmamıştım, onun da benim fenalaştığıma inandığını hiç sanmıyorum, bu da bize çok zaman kazandırır."

"İyi ama, Wim'in bizim tarafımızda olduğunu sanıyordum?" dedim şaşkınlıkla.

"Yeni görevine atandığı âna kadar öyleydi. Bu sabah siz, artık Vackeers'in eski asistanıyla değil, onun yerini alan adamla konuşuyordunuz, Wim onların yeni AMSTERDAM'ı. Bütün bunları size açıklamaya zamanım yok. Ben biletlerinizle ilgilenirken siz de odanıza koşup bavullarınızı hazırlayın. Hazır olur olmaz buraya, benim yanıma gelin, acele edin, tuzak kapanı kapanmadan önce kentten ayrılmış olmanız gerekiyor, daha şimdiden çok geç olmamışsa elbette."

"Peki, nereye gidiyoruz?" diye sordum.

"Nereye gitmek istiyorsunuz? Etiyopya'ya elbette!"

"Söz konusu bile olamaz. Orası çok tehlikeli. Haklarında hâlâ bize bir şey söylemediğiniz o adamlar peşimizdeyse, Keira'nın yaşamını tehlikeye atamam, beni bunun tersine ikna etmeye kalkmayın sakın!"

"O uçak saat kaçta kalkıyor?" diye sordu Keira Ivory'ye.

"Oraya gitmeyeceğiz!" diye üsteledim.

"Verilen söz tutulur, bunu unuttuğumu sanıyorsan, yanılıyorsun. Haydi, acele edelim!"

Yarım saat kadar sonra, Ivory bizi otelin mutfağından dışarı çıkardı.

"Pasaport kontrolünden geçtiğinizde havaalanında hiç oyalanmayın, dükkânlarda birbirinizden ayrı olarak gezinin. Wim'in kendisine oynadığımız oyunu anlayacak ka-

dar zeki olduğunu sanmıyorum ama bilinmez. Ve en kısa sürede, beni durumunuzdan haberdar edeceğinize söz verin."

Ivory bana bir zarf verdi ve uçak havalanmadan önce açmayacağıma yemin ettirdi; taksi uzaklaşırken bize dostça el salladı.

Schiphol Havaalanı'nda uçağa binerken bir sorun çıkmadı. Ivory'nin önerilerine uymamış, kafeteryada bir masaya oturup baş başa vakit geçirmiştik. Bu zamandan yararlanarak Keira'ya, Profesör Ubach'la yaptığım küçük sohbetten söz etmiştim. Oradan ayrılmadan önce, ondan son bir istekte bulunmuştum: Araştırmalarımızın gidişatı hakkında ona bilgi vermek karşılığında, biz çalışmalarımızı bir rapor halinde yayınlayıncaya kadar kimseye bir şey söylemeyeceğine bana söz vermişti. Laboratuvarında yapılan kayıtları saklayacak ve bir diske kopyalayarak Walter'a gönderecekti. Uçağımız kalkmadan önce, Walter'ı Amsterdam'dan gönderilecek ve kısa süre sonra eline geçecek olan koliyi kilit altında tutması ve biz Etiyopya'dan dönmeden önce açmaması konusunda uyarmıştım. Ayrıca, başımıza bir şey gelecek olursa, bu konuda istediği gibi hareket etmesi konusunda da ona tam yetki vermiştim. Walter son sözlerimi dinlemek istememişti, ona göre, başımıza bir şey gelmesinin söz konusu olmadığını söyleyerek, telefonu yüzüme kapamıştı.

Uçuş sırasında Keira biraz vicdan azabı duydu, olup bitenden kız kardeşini haberdar etmemişti; uçak alana iner inmez onu arayacağımıza söz verdim.

Addis Ababa

Addis Ababa Havaalanı yolcu kaynıyordu. Gümrük işlemleri bittikten sonra, daha önce de hizmetlerinden yararlandığım küçük özel havacılık şirketinin bürosunu aradım. Bir pilot bizi altı yüz dolara Jinka'ya götürmeye razı oldu. Keira bana şaşkınlıkla baktı.

"Delilik bu, oraya karayoluyla gidelim, sende metelik kalmadı, Adrian."

"Oscar Wilde, Paris'te bir otel odasında son nefesini verirken, 'Olanaklarımın sağladığından daha zengin ölüyorum,' demiş. Biz de olmadık belalarla karşılaşıp durduğumuza göre, izin ver de onun kadar onurlu davranayım!"

Cebimden, yeşil banknotlardan oluşan küçük bir deste çıkardım.

"O para da nereden çıktı?" diye sordu Keira.

"Ivory'nin armağanı, tam ayrılırken elime sıkıştırdı."

"Sen de kabul ettin, öyle mi?"

"Uçağa bindikten sonra açmamı istemişti; on bin metre yükseklikte pencereden aşağı atacak değildim herhalde..."

Addis Ababa'dan Piper tipi bir uçakla ayrıldık. Uçak çok yüksekten uçmuyordu. Pilot bize kuzeye doğru giden bir fil sürüsü gösterdi, biraz ötede bir zürafa sürüsü

geniş bir çayırlıkta atlayıp zıplıyordu. Uçak bir saat sonra inişe geçti. Önümüzde Jinka'nın kısa uçak pisti belirdi. Tekerlekler açılıp yere değdi, uçak durdu ve pistin sonundan geri döndü. Uçağın penceresinden, bir sürü çocuğun bize doğru koştuğunu gördüm. Ötekilerden daha büyük bir çocuk, yaşlı bir kütüğün üzerine oturmuş, havaalanı terminali olarak kullanılan saz damlı kulübenin önünde öteki çocukları izliyordu.

"Şu delikanlıyı bir yerden tanıyorum sanki," dedim Keira'ya onu parmağımla işaret ederek. "Buraya seni aramaya geldiğimde bana o yardım etmişti."

Keira pencereye eğildi. Gözlerinin bir anda yaşla dolduğunu gördüm.

"Bense onu tanıdığımdan eminim," dedi.

Pilot, motoru durdurdu. İlk inen Keira oldu. Çevresinde bağırıp zıplayan, yürümesini engelleyen çocukların arasından kendisine yol açtı. Delikanlı kütüğün üzerinden kalkıp gitti.

"Harry!" diye bağırdı Keira, "Harry, benim."

Harry geri döndü ve donup kaldı. Keira ona doğru koştu, elini dağınık saçlarında gezdirdi ve onu göğsüne bastırdı.

"Bak," dedi hıçkırarak, "sözümü tuttum."

Harry başını kaldırdı.

"Araya uzun zaman girdi ama!"

"Elimden geldiğince acele ettim," diye yanıt verdi Keira, "ama artık buradayım."

"Dostların her şeyi yeniden inşa etti, hem de artık fırtına öncesinden daha da büyük, artık burada kalacak mısın?"

"Bilmiyorum Harry, hiç bilmiyorum."

"Öyleyse ne zaman dönüyorsun?"

"Daha şimdi geldim, hemen gitmemi mi istiyorsun?"

Delikanlı Keira'nın kollarından sıyrıldı ve uzaklaştı. Ben bir an duraksadım, sonra arkasından koşup onu yakaladım.

"Dinle delikanlı, Keira bir gününü bile senin adını an-

madan geçirmedi, seni düşünmeden bir gece bile uyumadı, bu durumda onu biraz daha kibarca karşılaman gerektiğini düşünmüyor musun?"

"O şimdi seninle, buraya neden geldi peki? Benim için mi, yoksa kazıları sürdürmek için mi? Evinize dönün siz, benim yapacak işlerim var."

"Harry, inanmak istemiyor olabilirsin ama Keira seni seviyor, gerçek bu. Seni seviyor, seni ne kadar çok özlediğini bir bilsen! Ona sırtını dönme. Madem erkek erkeğe konuşuyoruz, bunu senden ben istiyorum, onu kendinden uzaklaştırma."

"Onu rahat bırak," dedi Keira yanımıza gelerek, "sen dilediğin gibi hareket et Harry, ben seni anlıyorum. Bana kızsan da, kızmasan da bu benim sana olan sevgimi değiştirmeyecek."

Keira çantasını alıp hiç arkasına bakmadan saman damlı kulübeye yöneldi. Harry bir an duraksadı, sonra koşup onun önüne geçti.

"Nereye gidiyorsun?"

"Bilmiyorum, dostum, Eric'le ötekileri bulmaya çalışacağım, onların yardımı gerek bana."

Delikanlı ellerini ceplerine soktu ve bir çakıltaşına tekme attı.

"Evet, anlıyorum," dedi.

"Ne anlıyorsun?"

"Benden vazgeçemeyeceğini."

"Ben bunu sana rastladığım ilk günden beri biliyorum koca oğlan."

"Oraya gitmen için sana yardım etmemi istiyorsun, öyle mi?"

Keira diz çöktü ve onun gözlerinin içine baktı.

"Önce barışalım istiyorum," dedi ona kollarını açarak.

Harry bir an duraksadı ve elini uzattı ama Keira elini sırtının arkasına sakladı.

"Hayır, beni öpmeni istiyorum."

"Ben artık bunu yapamayacak kadar büyüdüm," dedi Harry çok ciddi bir ses tonuyla.

"Ama ben o kadar büyümedim. Beni kucaklayacak mısın, kucaklamayacak mısın?"

"Düşüneceğim. Beni izleyin, gece yatacak bir yer gerek size, yanıtımı sana yarın veririm."

"Tamam," dedi Keira.

Harry bana bir rakibe bakar gibi baktı ve önümüze düştü. Çantalarımızı alıp kasabaya giden yolda onun peşine takıldık.

Üzerinde tarazlanmış giysiler olan bir adam, kulübesinin önünde duruyordu; adam beni anımsadı ve el salladı.

"Senin bu yörede bu kadar ünlü olduğunu bilmiyordum," dedi Keira benimle alay ederek.

"Buraya ilk gelişimde kendimi senin dostun olarak tanıtmış olmamdandır..."

Bizi evine kabul eden adam, altımıza iki hasır verdi, önümüze yiyecek bir şeyler koydu. Biz yemek yerken Harry, gözlerini Keira'ya dikmiş olarak karşımızda durdu, sonra birden kapıya doğru yürüdü.

Dışarı çıkarken, "Yarın geleceğim," dedi.

Keira dışarı koştu, ben de onu izledim ama çocuk epeyce uzaklaşmıştı.

"Ona biraz zaman tanı," dedim Keira'ya.

"Çok zamanımız yok," diye yanıtladı üzüntüyle kulübeye dönerken.

Şafak vaktinde yaklaşmakta olan bir motor gürültüsüyle uyandım. Kapının eşiğine çıktım, bir cip peşinde bir toz bulutuyla yaklaşıyordu. Arazi aracı yanıma gelince durdu, buraya ilk gelişimde bana yardım eden iki İtalyan'ı hemen tanıdım.

"Bu ne sürpriz, sizi buraya hangi rüzgâr attı?" dedi daha yapılı olan adam arabadan inerken.

Sesindeki sahte dostluk tınısı bende belirli bir güvensizlik duygusu uyandırdı.

"Sizin gibi," dedim, "memleket hasreti. İnsan buraya bir kez gelince, geri dönme isteğine direnemiyor."

Keira eşikte yanıma gelip kolunu belime doladı.

"Görüyorum ki dostunuzu bulmuşsunuz," dedi ikinci İtalyan bize doğru ilerlerken. "Ne kadar güzel bir kadın, neden bu kadar sıkıntıya katlandığınızı şimdi anlıyorum."

"Kim bu tipler," diye fısıldadı Keira, "onları tanıyor musun?"

"Tanıdığımı söyleyemem, senin kazı yerini ararken rastlamıştım onlara, bana yardımcı oldular."

"Beni bulmak için bölgede yardım almadığın insan kaldı mı?"

"Onlara sataşma, senden bütün istediğim bu."

İki İtalyan yaklaştı.

"Bizi içeri davet etmiyor musunuz?" diye sordu daha iriyarı olanı, "vakit erken ama daha şimdiden hava çok sıcak."

"Burası bizim evimiz değil, ayrıca siz de bize kendinizi tanıtmadınız," diye karşılık verdi Keira.

"O Giovanni, ben de Marco, şimdi içeri girebilir miyiz?"

"Size söyledim, burası bize ait değil," diye üsteledi Keira, pek de nazik olmayan bir sesle.

"Haydi haydi," dedi adı Giovanni olan adam, "Afrika konukseverliği nerede kaldı, peki? Bize biraz gölge ve yiyecek bir şey ikram edebilirsiniz, susuzluktan ölüyorum."

Bizi kulübesinde konuk eden adam eşikte yanımıza geldi, hepimizi içeri davet etti. Bir kasanın üzerine dört bardak koydu, kahve ikram edip ayrıldı, tarlaya çalışmaya gidiyordu.

Adı Marco olan, beni çok rahatsız edecek şekilde Keira'yı süzüyordu.

"Doğru hatırlıyorsam siz arkeologsunuz, değil mi?" diye sordu Keira'ya.

"Doğru bilgi almışsınız," diye karşılık verdi, "ayrıca işimiz var, oraya gitmek durumundayız."

"Pek konuksever değilsiniz, açıkça görülüyor. Daha nazik olabilirdiniz; her şey bir yana, sizi bulması için ar-

kadaşınıza birkaç ay önce biz yardım etmiştik, bunu size söylemedi mi?"

"Söyledi, beni bulması için burada herkes ona yardım etmiş, oysa ben kaybolmuş değildim. Bu kadar açık konuştuğum için beni bağışlayın, gerçekten hemen gitmemiz gerekiyor," dedi Keira sert bir ifadeyle ve ayağa kalktı.

Giovanni bir sıçrayışta ayağa kalkıp onun yolunu kesti, ben hemen araya girdim.

"Nedir sizin istediğiniz?"

"Hiç, sizinle gevezelik etmek, hepsi bu, buralarda sık sık Avrupalılarla karşılaşmıyoruz da."

"Karşılıklı birkaç söz ettiğimize göre, bırakın da geçeyim," diye üsteledi Keira.

"Yerinize oturun!" diye buyurdu Marco.

"Buyruk almaya alışık değilim ben," diye karşılık verdi Keira.

"Korkarım, alışkanlıklarınızı değiştirmek zorunda kalacaksınız. Şuraya oturacak ve sesinizi keseceksiniz."

Adamın kabalığı bu kez sınırı aşmıştı, üzerine çullanmaya hazırlanıyordum ki cebinden bir tabanca çıkarıp Keira'ya çevirdi.

"Kahramanlık yapmaya kalkmayın," dedi tabancanın emniyetini açarak. "Sakin olun, her şey yolunda gidecek. Üç saat içinde buraya bir uçak gelecek. Dördümüz birlikte bu kulübeden çıkıp o uçağa bineceğiz, siz de bize zorluk çıkarmayacaksınız. Uçağa kuzu kuzu bineceksiniz, Giovanni size eşlik edecek. Gördüğünüz gibi, bu işte kafa karıştıracak hiçbir şey yok."

"Peki, o uçak nereye gidecek?" diye sordum.

"Zamanı gelince öğreneceksiniz. Şimdi, öldürecek zamanımız olduğuna göre, buraya ne yapmaya geldiğinizi bize anlatsanız diyordum."

"Bunu bizi silahla tehdit eden insana anlatacağız, ha!" dedi Keira.

"Dişli karı," dedi Giovanni sırıtarak.

"Adı Keira'dır," diye karşılık verdim, "ona kabalık etmeniz gerekmiyor."

Birbirimizin yüzüne bakarak iki saat geçirdik. Giovanni dişlerini kibrit çöpüyle temizliyordu. Marco telaşsızdı ve gözünü Keira'dan ayırmıyordu. Uzaktan bir motor sesi duyuldu, Marco dışarı bakmak için yerinden kalkıp kulübenin önüne çıktı.

"İki cip bu tarafa geliyor," dedi geri döndüğünde, "içeride uslu uslu oturup kervanın gelip geçmesini bekliyoruz, köpeğin havlamasına da izin vermiyoruz, anlaşıldı mı?"

Keira yerinde duramıyordu ama Marco ona fırsat vermiyordu. Arabalar yaklaşıyordu, kulübenin birkaç metre uzağında fren sesleri işitildi. Arabalar durdu, motorlar stop etti, ardından kapılar kapandı. Giovanni pencereye yaklaştı.

"Lanet olsun, on kadar tip bize yaklaşıyor."

Marco kalkıp Giovanni'nin yanına gitti, bu arada Keira'yı gözden kaçırmıyordu. Kulübenin kapısı sertçe açıldı.

"Eric?" diye soludu Keira. "Seni gördüğüme hiç bu kadar sevinmemiştim!"

"Bir sorun mu var?" diye sordu meslektaşı.

Eric'i bu kadar güçlü kuvvetli biri olarak anımsamıyordum ama yanıldığıma çok sevindim. Eric'e dönmesinden yararlanarak Marco'nun apış arasına esaslı bir tekme salladım. Şiddeti seven biri değilimdir ama tepem attığında gözüm bir şey görmez. Nefesi kesilen Marco silahı elinden bıraktı, Keira tabancayı kulübenin öte yanına savurdu. Giovanni tepki vermeye zaman bulamadı, suratının tam ortasına bir yumruk indirdim, çenesinin benim elim kadar acıdığına kuşku yoktu. Marco doğrulmaya davranıyordu ama Eric onu boğazından yakalayıp duvara dayadı.

"Siz ne halt yiyorsunuz burada? Bu silah da neyin nesi?" diye bağırdı Eric.

Eric boğazını sıkmayı sürdürürken Marco'nun ona yanıt vermesi zordu; yüzü giderek sararıyordu, Eric'e, adamın soluk almasına, yüzünün renginin biraz olsun yerine

gelmesine meydan vermesi için onu şiddetle sarsmayı bırakmasını söyledim.

"Durun, anlatacağım," diye yalvardı Giovanni. "Biz İtalyan hükümeti için çalışıyoruz, görevimiz bu iki kaçığı sınıra geri götürmekti. Onlara bir kötülük yapmayacaktık."

"Bizim İtalyan hükümetiyle ne işimiz olabilir ki?" diye sordu Keira şaşkınlık içinde.

"Bu konuda hiçbir fikrim yok Matmazel, o beni ilgilendirmez, dün akşam talimat aldık ve size söylediklerimin dışında hiçbir bilgimiz yok."

"İtalya'da bir halt mı karıştırdınız?" diye sordu Eric bize dönerek.

"İtalya'ya ayak bile basmadık, bu herifler ağzına geleni söylüyor! Ayrıca, gerçekten görevli olduklarını kanıtlayan bir şey var mı?"

"Size kötü davrandık mı? Sizi öldürmek isteseydik, yanınıza çöküp bu kadar bekler miydik, sanıyorsunuz?" dedi Marco iki öksürük arasında.

"Turkana Gölü'ndeki kasabanın reisine yaptığınız gibi mi?" diye sordum.

Eric sırayla, Giovanni'ye, Marco'ya, Keira'ya ve bana baktı. Adamlarından birine arabadaki ipleri alıp gelmesini buyurdu. Genç adam koşarak gidip iplerle birlikte geri döndü.

"Bu iki tipi bağlayın, buradan gidelim," diye buyurdu Eric.

"Dinle Eric," diye karşı çıktı meslektaşlarından biri, "biz arkeoloğuz, polis değil. Bu adamlar gerçekten İtalyan hükümetinin görevlisi ise neden başımızı belaya sokuyoruz?"

"Kaygılanmayın," dedim, "o işle ben meşgul olacağım."

Marco bağlanmaya karşı çıkmak istedi ama Keira onun silahını alıp karnına dayadı.

"Bu tür aletleri kullanmakta çok sakarımdır," dedi ona. "Arkadaşımın da söylediği gibi biz arkeoloğuz ve ateşli silah kullanmaktan pek anlamayız."

Keira silahı onlara doğrultmuş tutarken, Eric ve ben

iki saldırganı bağladık. Elleri, ayakları bağlı sırt sırta hareketsiz kaldılar. Keira silahı kemerine soktu, çömeldi ve Marco'ya yaklaştı.

"Şimdi yapacağımın çirkin olduğunu biliyorum, hatta beni kalleşlikle suçlayabilirsin, bunun için seni suçlayamam ama o 'karı'nın sana göstereceği son bir numara daha var..."

Keira öyle bir tokat patlattı ki, Marco kendini yerde buldu.

"Tamam, artık gidebiliriz."

Odadan ayrılırken, bizi konuk eden o zavallı adamı düşünüyordum; evine döndüğünde, iki konuğu pek keyifsiz bulacaktı...

İki cipten birine bindik. Harry bizi arka koltukta bekliyordu.

"Görüyorsun işte, bana ihtiyacın var," dedi Keira'ya.

"Ona teşekkür edebilirsiniz, bize başınızın dertte olduğunu söylemeye o geldi."

"Nereden bildin?" diye sordu Keira Harry'ye.

"Arabayı tanıdım, o adamları köyde kimse sevmez. Pencereye yaklaştım ve içeride neler olduğunu gördüm; bunun üzerine arkadaşlarını aramaya gittim."

"Peki, o kadar kısa sürede kazı alanına nasıl gidebildin?"

"Kamp yeri buradan çok uzakta değil Keira," diye yanıtladı Eric. "Sen gittiğinden beri kazı alanını genişlettik. Kasabanın reisi öldükten sonra, Omo Vadisi'nde bize gerçek bir konukseverlik göstermediler; ne demek istediğimi anlarsın. Ayrıca, senin kazı yaptığın yerde hiçbir şey bulamadık. Çevrenin güvensizliği ve hoşnutsuzluğumuz yüzünden daha kuzeye gittik."

"Ya," dedi Keira, "görüyorum ki kazıların yönetimini gerçekten tam olarak ele almışsın."

"Sen ne kadar zamandır bizi habersiz bıraktığını biliyor musun? Bana ders vermeye kalkma."

"Eric, beni aptal yerine koyma lütfen, kazı yerini de-

ğiştirmekle, benim kazılarımın izini silip yapacağınız keşifleri sahiplenmiş oluyorsun."

"Bu aklımın ucundan bile geçmedi; sanırım, bende değil de sende biraz ego sorunu var, Keira. Şimdi söyler misin, neden o İtalyanlar sizin peşinize düştü?"

Keira yol boyunca, Etiyopya'dan ayrıldığından beri başımızdan geçenleri maceraları, Çin'e yaptığımız yolculuğu, Narcondam Adası'ndaki keşfimizi anlattı. Çin'de Garther'deki tutukevi günlerini es geçti; ona, Man-Pupu-Nyor Yaylası'nda yaptığımız araştırmalardan, Sümerlerin giriştiği efsanevi yolculuk hakkında düşüncelerinin onu getirdiği noktadan söz etti. Rusya'da başımızdan geçen acı maceraların da, Trans-Sibirya treninde son gece yaşadığımız tatsız olayların da hiç üzerinde durmadı ama Vrije Üniversitesi'nin lazer odasında tanık olduğumuz şaşırtıcı görüntüyü en ince ayrıntılarına kadar aktardı.

Eric arabayı durdurdu ve Keira'ya döndü.

"Ne anlatıyorsun sen Tanrı aşkına? Dünya'nın yaratılışının ilk anlarının dört yüz milyon yıl öncesine ait görüntüsü, öyle mi? Daha da neler! Senin gibi eğitimli biri bu saçmalıklara nasıl inanır? O diski Devoniyen Dönem'in dört bacaklı yaratıkları mı kaydetmiş yani? Gülünç."

Keira, Eric'le tartışmaya girmekten kaçındı; bakışlarıyla da benim işe karışmamı engelledi, kamp yerine geliyorduk. Yeniden bir araya geldiği ekibinin onu coşkuyla karşılayacağını umuyordum ama hiç de öyle olmadı; Turkana Gölü'ne yapılan yolculukta olup bitenlerden dolayı ona hâlâ kızıyorlardı sanki. Ne var ki Keira'nın kanında yöneticilik vardı. Günün bitmesini sabırla bekledi. Arkeologlar mesailerini bitirince, yerinden kalktı ve eski ekibine toplanmalarını söyledi, onlarla konuşacağı önemli bir şey vardı. Bu davranışı Eric'i gözle görülür şekilde sinirlendirmişti, kulağına eğilerek ona, Omo Vadisi'nde yaptıkları bütün kazıların gerçekleşmesini sağlayan paranın ona değil, Keira'ya verildiğini anımsattım. Walsh Vakfı, yaptığı araştırmalardan Keira'nın dışlandığını öğrenecek olursa, kurulun cömert ve iyiliksever üyeleri ay sonunda

ödenecek para konusunda yeniden düşünürlerdi. Eric, Keira'nın konuşmasına ses çıkarmadı.

Keira güneşin ufukta kaybolmasını beklemişti. Hava yeterince karardığında, elimizdeki üç parçayı çıkararak birbirine yaklaştırdı. Parçalar bir araya geldiğinde, bizi hayran bırakan o mavi renge büründü. Bunun arkeologlar üzerinde uyandırdığı etki, onlara yapabileceği açıklamalarla sağlayacağı etkinin kat kat üzerindeydi. Eric bile şaşırmıştı. Orada toplananlar fısıldaşırken, ilk alkışlayan o oldu.

"Çok güzel bir nesne bu," dedi, "bu güzel sihirbazlık gösterisi için sana bravo diyorum; ayrıca meslektaşınız size her şeyi söylemedi, istediği şey, sizi bu ışıltılı oyuncakların dört yüz milyon yıl öncesine ait olduğuna inandırmak, onun bütün derdi bu!"

Kimileri buna sırıttı, kimileri de ciddiyetini korudu. Keira bir kasanın üzerine çıktı.

"İçinizde benim şimdiye kadar, fantezilere kapıldığımı gösteren bir harekette bulunduğumu gören oldu mu? Ailenizi ve dostlarınızı uzun bir süre için terk edip buraya, Omo Vadisi'nin ortasına gelmeyi kabul ettiğinizde, bu işe kiminle kalkıştığınızı düşündünüz mü? Uçağa binmeden önce, içinizde benim inanırlılığım hakkında kuşkusu olan var mıydı? Size zaman kaybettirmek ve karışınızda kendimi gülünç duruma düşürmek için mi geri döndüğümü düşünüyorsunuz? Sizi seçen, sizi yanında isteyen ben değil miydim?"

"Bizden tam olarak ne bekliyorsunuz?" diye sordu, arkeologlardan biri olan Wolfmayer.

"Şaşırtıcı özellikleri olan bu nesne aynı zamanda bir harita," diye sürdürdü sözünü Keira, "bunun inanılması güç bir şey gibi göründüğünü biliyorum, ne var ki bizim gördüğümüz şeye siz de tanık olsaydınız, böyle düşünmezdiniz. Ben şu birkaç ay içinde, inandığım tüm gerçeklikleri yeniden sorgulamayı öğrendim ve bu benim için çok büyük bir alçakgönüllülük dersi oldu! 5° 10′ 2″ 67 kuzey enlem, 36° 10′ 1″ 74 doğu boylam, o harita bize

bu noktayı gösteriyor. Bana en fazla bir hafta daha güvenmenizi istiyorum. Size, bu iki cipe gerekli tüm donanımları yükleyip, hemen yarın benimle birlikte, o noktada kazılara başlamanızı öneriyorum."

"Orada ne bulacağız, peki?" diye sordu Eric.

"O konuda henüz hiçbir şey bilmiyorum," diye itiraf etti Keira.

"Al işte! Büyük arkeoloğumuz Omo Vadisi'nden defolup gitmemizi istemekle kalmayıp, sekiz günlük mesaimizi de havaya atmamızı istiyor, oysa zamanımız, bilmediğimiz bir yere gidip bilmediğimiz bir şeyi aramaya kalkışamayacak ölçüde kısıtlı. Siz bizimle dalga mı geçiyorsunuz?"

"Dur biraz Eric," diye sürdürdü Wolfmayer, "bunu yapmakla ne kaybederiz ki? Aylardan beri kazı yapıyoruz ve şu ana kadar önemli bir şey bulmadık. Ayrıca Keira bir noktada haklı, biz buraya onunla çalışmak üzere geldik, haklı nedenleri olmasa bizi peşinden sürükleyip kendini de gülünç duruma düşürmeyeceğini düşünüyorum."

"Diyelim ki öyle, peki sen onun nedenlerinin ne olduğunu biliyor musun?" diye karşı çıktı Eric. "Ne bulmayı umut ettiğini bile söyleyemiyor bize. Bir haftalık çalışmanın bizim ekibimize kaç paraya mal olacağını biliyor musunuz?"

"Alacağımız ücretleri kastediyorsan," dedi bir başka meslektaş olan Karvelis, "o masraf kimseyi batırmaz; ayrıca bildiğim kadarıyla, o paradan sorumlu olan da kendisi. O buradan ayrıldığından beri öyle değilmiş gibi davranıyoruz ama bu kazıyı yürüten Keira. Ona birkaç gün ayırmamak için bir neden göremiyorum."

Ekipteki Fransızlardan biri olan Normand söz istedi.

"Keira'nın bize verdiği koordinatlar oldukça kesin; karoyajı elli metrekareye yaysak bile, buradaki donanımı sökmemiz gerekmez. Orası için biraz malzeme yeterli olur, bu da yürüttüğümüz kazılarda bir haftalık bir gecikmenin getireceği aksaklığı hatırı sayılır ölçüde aza indirir."

Eric, Keira'ya eğildi ve onunla özel olarak görüşmek istediğini söyledi. Birlikte birkaç adım uzaklaştılar.

"Bravo, duruma hâkim olma becerini yitirmemişsin, onları peşinden gelmeye neredeyse ikna ettin. Her şey bir yana, neden olmasın? Ama ben daha son sözümü söylemedim, istifa kozumu oynayıp onları ikimiz arasında seçim yapmaya, seni ya da beni seçmeye zorlayabilirim."

"Bana ne istediğini söyle Eric, uzun bir yoldan geliyorum ve yorgunum."

"Ne bulursak bulalım, bir şey bulabilirsek elbette, yapılacak keşfin bana da mal edilmesini, benim de adımın geçmesini istiyorum. Sen kendini tatlı yolculuklara vermişken, ben burada aylar boyunca ter dökmekten geri durmadım ve bunu, sen geldiğinde kendimi yeniden sıradan bir yardımcı düzeyine inmiş olarak görmek için yapmadım. Bizi bırakıp gittiğinde nöbeti ben devraldım; gittiğinden beri burada her şeyi ben kotardım. Bu ekibi yeniden birbirine bağlı ve iş görür durumda bulduysan bunu bana borçlusun, sorumluluğunu üzerime aldığım bir alana el koymana, beni ikinci plana itmene izin vermem."

"Biraz önce egodan söz eden sen miydin? Harikasın, Eric. Önemli bir keşif yaparsak, bu başarı bütünüyle bu ekibe ait olacak, sen de onların içinde yer alacaksın, söz veriyorum; bunu paylaşanlardan biri de Adrian olacak, çünkü o sonucu almamıza buradaki herkesten daha fazla katkıda bulunmuş olacak, inan bana. Bu açıklamanın seni tatmin etmiş olması gerektiğine göre, artık işbirliğine güvenebilir miyim?"

"Sekiz gün Keira, sana sekiz gün veriyorum, o sürenin sonunda çuvallarsak, bavulunu toplayıp erkek arkadaşını da yanına alıyorsun ve buradan çekip gidiyorsunuz."

"Bu düşünceni Adrian'a bizzat söyleme zevkini sana bırakıyorum, buna bayılacaktır, eminim..."

Keira bize doğru yürüyüp yeniden kasanın üzerine çıktı.

"Size sözünü ettiğim yer, Dipa Gölü'nün üç kilometre batısında. Yarın sabah gündoğumunda yola çıkarsak,

öğleden önce orada olabilir ve hemen çalışmaya başlayabiliriz. Peşimden geleceklerin başımın üzerinde yeri var."

Toplulukta yeni bir fısıldaşma oldu. Karvelis öne çıkan ilk kişi oldu. Alvaro, Normand ve Wolfmayer de ona katıldı. Keira bahsi kazanmıştı, kısa sürede ekibin tamamı Keira'nın ve onun yanından hiç ayrılmayan Eric'in çevresinde toplandı.

Malzemeleri gündoğumundan tam önce yüklemiştik; sabahın ilk saatlerinde iki cip kamp yerini terk etti. Arabalardan birini Keira, ötekini Eric kullanıyordu. Üç saat yol aldıktan sonra arabaları, malzemeleri sırtımızda taşıyarak geçmek zorunda olduğumuz bir çalılık alanda bıraktık. Harry, ilerlememizi engelleyen dalları elindeki palayla sert darbeler indirip keserek önden gidiyordu. Ona yardım etmek istedim ama kendimi yaralama riski bulunduğu için o bunu kabul etmedi.

Biraz uzakta, Keira'nın bana sözünü ettiği orman açıklığı önümüzde belirdi. Omo Irmağı'nın kıvrım oluşturduğu çukur yerde sekiz yüz metre çapında, tuhaf biçimde kafatasını andıran bir daire.

Karvelis GPS'ini elinde tutuyordu. Bizi düzlüğün merkezine yönlendirdi.

"5° 10′ 2″ 67 kuzey enlemi, 36° 10′ 1″ 74 doğu boylamı, tam üzerindeyiz," dedi.

Keira diz çöküp toprağı okşadı.

"Sonunda tekrar bu noktaya ulaşabilmek için ne inanılmaz bir yolculuk yaptık!" dedi bana. "Ne kadar tedirgindim, bir bilsen."

"Ben de öyleydim," diye itiraf ettim.

Alvaro ile Normand kazılacak yerin sınırlarını çizerken ötekiler, dev fundalıkların gölgesine çadırları kuruyordu. Keira, Alvaro'yla konuştu.

"Karoyajı genişletmenin yararı yok, en fazla yirmi metrekarelik bir yere odaklanın, kazıyı derinlemesine yapacağız."

Alvaro ipini geri sardı ve Keira'nın söylediğini yaptı. Akşama doğru otuz metreküp toprak çıkarılmıştı. Çalışmalar ilerledikçe, ortaya bir çukurun çıktığını görüyordum. Güneş batarken henüz hiçbir şey bulamamıştık. Karanlık olduğu için çalışmalara ara verildi. Ertesi gün erkenden yeniden başladı.

Saat 11.00'de Keira'da sinirlilik belirtileri görülmeye başladı. Ona yaklaştım.

"Önümüzde daha bir hafta var."

"Bunun zaman sorunu olduğunu sanmıyorum Adrian, elimizde çok kesin koordinatlar var, o koordinatlar ya doğrudur ya da yanlış, ikisinin ortası söz konusu değil. Ayrıca, on metreden daha fazla kazacak donanıma sahip değiliz."

"Kaç metre kazıldı?"

"Beş metre."

"Öyleyse henüz yitirilmiş bir şey yok ve ben, kazmayı sürdürdükçe şansımızın daha da arttığından eminim."

"Yanılmışsam," diye iç geçirdi Keira, "her şeyi yitireceğiz."

"Ben, arabamız Huang Irmağı'nın sularına gömüldüğünde her şeyi yitirdiğimizi düşünmüştüm," dedim yanından uzaklaşırken.

Öğleden sonra yapılan çalışmalardan da bir sonuç çıkmadı. Keira fundalıkların gölgesinde biraz dinlenmeye çekilmişti. Saat 16.00'da, hiç durmadan kazdığı çukurun içinde çoktan beri kaybolmuş olan Alvaro, kampın her yanından duyulacak şekilde bağırdı. Birkaç saniye sonra Karvelis de bağırdı. Keira yerinden kalktı ve felç olmuş gibi, olduğu yerde donup kaldı.

Açıklığa doğru ağır ağır ilerlediğini gördüm, Alvaro' nun başı çukurun dışında belirdi, yüzünde o zamana kadar kimsenin yüzünde görmediğim bir gülümseme vardı, Keira adımlarını sıklaştırdı, sonra koşmaya başladı, ta ki ince bir ses onu uyarıncaya kadar.

"Kazı alanında koşulmaması gerektiği kaç kez söylendi?" dedi Harry ona arkasından yetişerek.

Keira'nın elinden tuttu ve ekibin başında toplanmaya başladığı çukura doğru götürdü. Alvaro ile Karvelis çukurun dibinde kemikler bulmuştu. Fosilleşmiş kemikler insan kemikleriydi, ekip neredeyse hiç bozulmamış bir insan iskeleti bulmuştu.

Keira iki meslektaşının yanına indi ve dizlerinin üzerine çöktü. Kemiklerin çok küçük bir bölümü toprağın üzerindeydi, onu çevresini örten topraklardan kurtarmak için saatler gerekiyordu.

"Bana kök söktürdün ama sonunda seni buldum," dedi Keira, kafatasının dışarı çıkmış bölümünü dikkatle okşayarak. "Sana bir ad vermek gerekiyor ama daha sonra, önce sen bize kim olduğunu, özellikle de kaç yaşında olduğunu söyleyeceksin."

"Çok net olmayan bir durum var," dedi Alvaro, "şimdiye kadar bu ölçüde fosilleşmiş kemiklere hiç rastlamadım. Kötü bir sözcük oyunu yapmak istemiyorum ama bu iskelet, yaşına göre çok gelişmiş görünüyor..."

Keira'ya doğru eğildim ve onu ötekilerin biraz uzağına çektim.

"Sana verdiğim sözün yerine geldiğini ve bu kemiklerin sandığımız kadar eski olduğunu düşünüyor musun?"

"Henüz hiçbir şey düşünmüyorum, her şey o kadar belirsiz ki, bununla birlikte... Böyle bir düşün gerçekleşmiş olduğunu bize ancak çok ileri çözümlemeler gösterecek. Ama sana şunu garanti edebilirim, durum öyleyse bu insanlık tarihinde şimdiye kadar yapılmış en büyük keşif olacak."

Keira çukurun içine, arkadaşlarının yanına döndü. Kazı güneş batarken durduruldu, ertesi sabah yeniden başladı, ama artık kimse gün saymayı düşünmüyordu.

Çektiğimiz sıkıntılar henüz sona ermemişti, üçüncü gün daha büyük bir sürprizle karşı karşıya kaldık. Keira'nın sabahtan beri akla durgunluk veren bir dikkatle çalıştığını görüyordum. Fırçası, noktacı bir ressamınki

gibi milimetre milimetre ilerliyor, kemiklerin üzerindeki toprakları temizliyordu. Aniden yaptığı işi bıraktı. Keira, fırçasının ucundaki o hafif direncin farkındaydı, zorlamamak, buna karşılık, fırçanın altında varlığını belli eden o nesnenin biçimini anlamak için çevresini belirlemek gerekiyor, diye açıkladı bana. Ne var ki bu kez, ince fırçasının altındaki nesnenin biçimini kestiremiyordu.

"Çok tuhaf," dedi, "küresel bir nesne sanki, belki bir dizkapağı kemiği? Ama göğüs kafesinin ortasında, bu şaşırtıcı..."

Sıcaklık dayanılmaz ölçüdeydi, ara sıra süzülen bir ter damlası alnını örten tozları ıslatıyordu, bu durumdan utanıp söylendiğini duyuyordum.

Alvaro'nun verdiği mola bitmişti, ona nöbeti devralmayı önerdi. Keira yorgunluktan bitmişti, çok büyük dikkatle hareket etmesini rica ederek yerini ona bıraktı.

"Gel," dedi bana, "ırmak uzakta değil, orman açıklığını geçelim, bir banyoya ihtiyacım var."

Omo Irmağı'nın kıyıları kumluktu, Keira soyunup beni beklemeden suya girdi; gömleğimi ve pantolonumu hemen çıkardım ve yanına gidip onu kollarıma aldım.

"Manzara oldukça romantik, oynaşmak için ideal bir yer," dedi bana, "bunun benim de içimden geçmediğini sanma, ama böyle debelenmeyi sürdürürsen, yakında bir ziyaretçimiz olacağından emin olabilirsin."

"Ne tür bir ziyaretçi?"

"Acıkmış bir timsah. Gel, bu sularda fazla hareket etmemek gerekir, ben yalnızca serinlemek istemiştim. Karaya çıkıp kurulanalım ve kazı yerine dönelim."

Onun bu timsah hikâyesi gerçek miydi, yoksa o anda saplantı halinde kafasını taktığı işine dönmek için uydurulmuş kibar bir yalan mıydı, hiç anlayamadım. Çukurun yanına döndüğümüzde Alvaro bizi, daha doğrusu Keira'yı bekliyordu.

"Şimdi ne çıkarıyoruz?" diye sordu Keira'ya, ötekilerin duymaması için alçak sesle. "Bir fikrin var mı?"

"Neden böyle davranıyorsun? Kaygılısın."

"Bunun yüzünden," diye karşılık verdi Alvaro, ona göz yuvarına ya da iri akik bilyeye benzer bir şey uzatarak.

"Suya girmeye gitmeden önce üzerinde çalıştığım şey bu, değil mi?" diye sordu Keira.

"Onu ilk omur kemiğinden on santimetre ötede buldum."

Keira bilyeyi parmaklarının arasına alıp tozunu sildi.

"Bana su ver," dedi. Meraklanmıştı.

Alvaro matarasının kapağını açtı.

"Dur, burada olmaz, çukurdan çıkalım."

"Herkes bizi görür..." diye fısıldadı Alvaro.

Keira, bilyeyi avucunun içine saklayarak çukurdan dışarı atladı. Alvaro da peşinden gitti.

"Ağır ağır dök suyu," dedi Keira.

Kimse onlara dikkat etmiyordu. Uzaktan, ellerini yıkayan iki meslektaş gibi görünüyorlardı.

Keria bilyeyi dikkatle sıvazlıyor, üzerini örten tabakayı temizliyordu.

"Biraz daha," dedi Alvaro'ya.

"Nedir bu böyle?" diye sordu Keira'ya, meraklanan arkeolog.

"Aşağı inelim."

Keira, bilyenin yüzeyini bakışlardan uzakta sildi. Onu daha yakından inceledi.

"Yarısaydam," dedi, "içinde bir şey var."

"Göster!" dedi Alvaro yalvarır gibi.

Adam bilyeyi parmaklarının arasına aldı, güneşe tuttu.

"Böyle çok daha iyi seçiliyor," dedi, "bir tür reçine olabilir. Bir tür kolye ucu olabilir mi, ne dersin? Aklım tamamen karıştı, böyle bir şey hiç görmemiştim. Lanet olsun, bizim iskelet kaç yaşında, Keira?"

Keira nesneyi eline aldı ve Alvaro'nun yaptığını yaptı.

"Bu nesne, sorduğun sorunun yanıtını verebilir belki," dedi arkadaşına gülümseyerek. "San Gennaro Tapınağı'nı anımsıyor musun?"

"Belleğimi tazele lütfen," dedi Alvaro.

"San Gennaro[1], Benevento piskoposuydu, 300 yılları civarında Diocletianus'un yaptığı büyük kıyımda Pozzuoli'de din şehidi olarak öldü. Azizin yaşamını efsaneleştiren ayrıntıları geçiyorum. Gennaro, Campania valisi Timotheos tarafından ölüme mahkûm edildi. Odun ateşinden sağ kurtulduktan ve onu parçalamak istemeyen aslanlara direndikten sonra, Gennaro'nun kafası kesildi. Cellat onun kafasını ve bir parmağını kesti. O dönemdeki geleneğe göre, ailesinden bir kadın onun kanını, yaptığı son ayinde kullandığı iki vazonun içine doldurdu. O azizin bedeni sık sık yer değiştirdi. IV. yüzyılın başında, piskoposluk Antignano'ya geçtiğinde, vazoları saklayan kadın onları piskoposun mezarının yanına getirdi. Kurumuş olan kan yeniden sıvılaştı. Bedeni, 1492'de onun adına yapılan San Gennaro Kilisesi'ne nakledildiğinde aynı olay bir kez daha gerçekleşti. O zamandan beri, Gennaro'nun kanının sıvılaşması her yıl Napoli başpiskoposunun huzurunda törenlerle kutlanır. Napolililer onun ölüm gününü dünyanın her yanında kutlar. Hava geçirmez iki cam kap içinde korunan kurumuş kan, binlerce inanmışa sergilenir; kan sıvılaşır, kimi zaman da kaynama noktasına ulaşır."

"Bütün bunları nereden biliyorsun?" diye sordum Keira'ya.

"Sen Shakespeare okurken, ben Alexandre Dumas okuyordum."

"San Gennaro örneğinde olduğu gibi, çukurun dibinde bulduğunuz bu yarısaydam bilyede de orada yatan ölünün kanı mı var?"

"Bu bilyenin içinde gördüğümüz katılaşmış kırmızı madde kan olabilir ve durum böyleyse, bu bir mucize olur. Bu sayede, bu insanın yaşamı hakkında neredeyse her şeyi, yaşını, biyolojik özelliklerini öğrenebiliriz. DNA'sını inceleyebilirsek, gizli hiçbir şeyi kalmaz. Şimdi bu nesneyi gü-

1. Aziz Ianuarius. (Y.N.)

venli bir yere götürmemiz, içerdiği şeyin çözümlemesini özel bir laboratuvarda yaptırmamız gerekiyor."

"Böyle bir işi kime verebileceğini düşünüyorsun?" diye sordum.

Keira bana, niyetini gizleyemeyecek kadar derin gözlerle baktı.

"Sensiz gitmem!" dedim, o daha konuşmaya başlamadan. "Bu söz konusu bile olamaz."

"Adrian, onu Eric'e emanet edemem ve ekibimi ikinci kez terk edersem, bu yaptığımı asla bağışlamazlar."

"Meslektaşların, araştırmaların, bu iskelet hatta bu bilye umurumda değil! Başına bir şey gelecek olursa, bu yüzden seni de bağışlayamam! En önemli bilimsel keşif de söz konusu olsa, buradan sen olmadan ayrılmam."

"Adrian, yalvarıyorum sana!"

"Beni iyi dinle Keira, bu söyleyeceklerimi dile getirmek benim için çok zor ve bir daha tekrar etmeyeceğim. Ben yaşamımın büyük bölümünü gökadaları dikkatle inceleyerek, Evren'in ilk anlarına ait en küçük izleri keşfetmeye çalışarak geçirdim. Kendi alanımda en iyi, en ilerici, en donanımlı olmak istiyordum, her soruya bir yanıtım olduğunu sanıyor, bundan da mutluluk duyuyordum. Seni kaybettiğimi düşündüğümde, gecelerimi gökyüzüne bakarak geçirdim; tek bir yıldızın bile adını hatırlayamıyordum. Bu iskeletin yaşı umurumda değil, onun bize insan türü hakkında öğreteceklerini umursamıyorum; ister yüz yaşında olsun, ister dört yüz milyon, sen yanımda yoksan benim için hiç fark etmiyor."

Alvaro biraz tedirgin, öksürdü, onun varlığını bütünüyle unutmuştum.

"İşinize burnumu sokmak istemem," dedi, "ama yapmamıza olanak sağladığın bu keşiften sonra, buradan gidebilir, altı ay sonra gelip Machu Picchu'da çuval yarışı yapmamızı söylesen, herkesin peşinden geleceğine bahse girerim, ilk gelen de ben olurum."

Keira'nın duraksadığını hissettim, toprakta gömülü duran kemiklere baktı.

"Meryem Ana aşkına!" diye bağırdı Alvaros, "Bu adamın sana söylediklerinden sonra, gecelerini bir iskeletin yanında mı geçirmek istiyorsun? Çek git buradan ve o reçine bilyenin içinde ne olduğunu bana söylemek için de çabuk geri dön!"

Keira, çukurdan çıkmasına yardım etmem için elini bana uzattı. Alvaro'ya teşekkür etti.

"Kaybol, diyorum sana! Normand'a seni Jinka'ya götürmesini söyle, ona güvenebilirsin, ağzı sıkıdır. Sen gittikten sonra, ben ötekilere gerekli açıklamayı yaparım."

Ben eşyalarımızı toplarken Keira, Normand'la konuşmaya gitti. Şansımıza, grubun geri kalan bölümü ırmakta serinlemeye gitmişti. Üçümüz birlikte orman açıklığını geçtik, cipin yanına geldiğimizde, Harry kollarını kavuşturmuş bizi bekliyordu.

"Yine benimle vedalaşmadan mı gidecektin?" dedi Keira'ya tepeden bakarak.

"Hayır, bu defaki ayrılık yalnızca birkaç hafta sürecek. Yakında döneceğim."

"Bu kez seni Jinka'da beklemeyeceğim, geri dönmeyeceksin, biliyorum," diye karşılık verdi Harry.

"Tam tersini yapacağıma söz veriyorum, Harry, seni asla terk etmeyeceğim; gelecek sefer seni yanımda götüreceğim."

"Benim senin ülkende işim yok. Sen vaktini ölüleri aramakla geçiriyorsun, benim yerim gerçek anne babamın toprakta yattığı yerdir, bunu bilmen gerekirdi. Çek git şimdi."

Keira, Harry'ye yaklaştı.

"Benden nefret mi ediyorsun?"

"Hayır, üzgünüm ve senin beni üzgün görmeni istemiyorum, git haydi."

"Ben de üzgünüm Harry, bana inanmalısın, bir kez geri döndüm, yine döneceğim."

"Öyleyse Jinka'ya belki giderim ama ara sıra."

"Beni öpmeyecek misin?"

"Dudağından mı?"

"Hayır, dudağımdan değil Harry," diye yanıtladı Keira kahkahayı basarak.

"Bunun için artık yaşlandım, ama bana sıkıca sarılmanı çok istiyorum."

Keira, Harry'yi kucakladı, alnına bir öpücük kondurdu ve çocuk, arkasına bakmadan ormana doğru koştu.

"Her şey yolunda giderse," dedi Normand, "Jinka'ya posta uçağından daha önce varırız, o uçakla gidebilirsiniz, pilotunu tanıyorum. Paris uçağını yakalayabilmek için Addis Ababa'ya vaktinde inmeniz gerekir, yoksa en son kalkan bir Frankfurt uçağı var, onu kesin olarak yakalarsınız."

Yolda ilerlerken Keira'ya döndüm, kafamı kurcalayan bir soru vardı.

"Alvaro benden yana olmasaydı ne yapacaktın?"

"Bunu neden soruyorsun?"

"Çünkü bakışlarını iskeletten bana döndürdüğünü gördüğümde, hangimizden daha çok hoşlandığını sordum kendime."

"Şu anda arabanın içindeyim, sorunun yanıtı bu olabilir."

"Evet ama," diye geveledim yola doğru dönerken.

"'Evet ama' da ne demek oluyor, bundan kuşkun mu vardı?"

"Hayır hayır."

"Alvaro bana o sözleri söylemeseydi, belki de gurur yapıp orada kalacaktım ama sen gittikten on dakika sonra, seni yakalamak için birinden beni ikinci cipe götürmesini isteyecektim. Memnun musun şimdi?"

Paris

Paris uçağını yakalayabilmek için çılgınlar gibi koşturduk. Air France bürosunun önüne geldiğimizde, kalkacak olan uçağın yüklemesi neredeyse sona ermişti. Neyse ki uçakta neredeyse on tane boş koltuk vardı; iyi niyetli bir hostes, içeri girmek için sıra bekleyen yolcuları atlayarak bizi güvenlik noktalarından geçirmeyi kabul etti. Uçak terminalden ayrılmadan önce, biri, gecenin ortasında uykusundan uyandırdığım Walter'la, ikincisi, uyumamış olan Ivory'yle iki kısa telefon konuşması yapmayı başarmıştım. Avrupa'ya döndüğümüzü bildirerek ikisine de aynı soruyu sormuştum: DNA ile ilgili en karmaşık çözümlemeleri yapabilecek en yetkin laboratuvarı nerede buluruz?

Ivory, oraya varır varmaz kendi evine gitmemizi rica etti. Saat sabahın altısında bir taksi bizi Charles-de-Gaulle Havaalanı'ndan Seine Irmağı üzerindeki Saint-Louis Adası'na götürdü; Ivory bize kapıyı açtığında üzerinde ropdöşambrı vardı.

"Ne zaman geleceğinizi tam olarak bilemiyordum," dedi, "geç saatte uyuyakalmışım."

Salonda beklememizi isteyerek bize kahve yapmak için mutfağa gitti. Elinde bir tepsiyle dönüp karşımızdaki koltuğa oturdu.

"Ee, Afrika'da ne buldunuz? Sizin yüzünüzden uyku

uyuyamadım, telefonunuzdan sonra gözüme uyku girmedi."

Keira, bilyeyi cebinden çıkarıp yaşlı profesöre uzattı. Ivory gözlüklerini düzeltip nesneyi dikkatle inceledi.

"Akik mi bu?"

"Henüz hiçbir şey bilmiyorum ama içindeki kırmızı lekeler muhtemelen kan."

"Ne harika bir şey! Nerede buldunuz bunu?"

"Parçaların bize tam olarak belirttiği yerde," diye yanıtladım.

"Topraktan çıkardığımız bir iskeletin göğüs kafesi boşluğunda," diye ekledi Keira.

"Fakat bu büyük bir keşif!" diye bağırdı Ivory.

Çalışma masasına yönelip bir çekmeceyi açtı, içinden bir kâğıt çıkardı.

"Geez dilinde yazılmış metnin, yaptığım son çevirisi, okuyun."

Ivory'nin burnumun ucunda sallayıp durduğu kâğıdı alarak yüksek sesle okudum:

> Bellekler diskini parçalara ayırdım, parçaları kolonilerin reislerine verdim. Sonsuzluğun gölgeleri, yıldızlı üçgenlerin altında gizli kalsın. Yer altı mezarlığının nerede bulunduğunu kimse bilmesin. Birinin gecesi evrenin kökeninin bekçisidir. Kimse uyandırmasın onu, dairenin son bölümü, düşsel zamanlar birleştiğinde ortaya çıkacak.

"Bu bilmece artık bütünüyle anlam kazanmış oluyor sanırım, öyle değil mi?" dedi yaşlı profesör. Adrian'ın Vrije'de tezgâhladığı oyun sayesinde elimizdeki diski konuşturduk, o da bize bir mezarın bulunduğu noktayı gösterdi. Bu mezar, muhtemelen IV. binyılda yapılan ünlü yer altı mezarlığında bulunuyordu. Bunun önemini anlayan kişiler, taşı parçalara ayırdı ve dünyanın dört bir yanına götürdü."

"Ne amaçla?" diye sordum, "Böyle bir yolculuğu neden yaptılar?"

"Sizin bulduğunuz bedeni, üzerinde bellekler diskini buldukları bedeni kimse bulamasın diye elbette. *Birinin gecesi evrenin kökeninin bekçisidir*," diye fısıldadı Ivory yüzünü buruşturarak.

Yaşlı profesörün yüzü sararmıştı, alnında ince bir ter tabakası oluşmuştu.

"İyi değil misiniz?" diye sordu Keira.

"Ben tüm yaşamımı buna adadım ve siz onu sonunda buldunuz, kimse bana inanmak istemiyordu, çok iyiyim, hayatımda hiç bu kadar iyi olmamıştım," dedi dudaklarında beliren bir gülümsemeyle.

Ama yaşlı profesör elini göğsünün üzerine koyarak yerine oturdu, yüzü kireç gibi beyazdı.

"Bir şey yok," dedi, "biraz yoruldum. Peki, nasıl?"

"Ne nasıl?" diye sordum.

"Ne olacak, o iskelet elbette!"

"Bütünüyle fosilleşmiş ve el değmemiş durumda," diye yanıt verdi, Ivory'nin durumuna endişelenen Keira.

Profesör inledi ve iki büklüm oldu.

"Yardım çağırıyorum," dedi Keira.

"Kimseyi çağırmayın," diye buyurdu Profesör, "geçecek, diyorum size. Dinleyin beni, önümüzde az bir zaman var. Aradığınız laboratuvar Londra'da, adresini girişteki bloknotun üzerine karaladım. İki kat daha tedbirli olun, keşfettiğiniz şeyi öğrenirlerse, işi sonuna kadar götürmenize izin vermezler, onları hiçbir şey durduramaz. Sizi tehlikeye attığım için üzgünüm ama artık çok geç."

"Kim bu adamlar?" diye sordum.

"Size anlatmaya zamanım yok, daha acil durumlar var. Çalışma masamın küçük çekmecesinden öteki metni alın, rica ediyorum sizden."

Ivory halının üzerine yığıldı.

Keira, sehpanın üzerindeki telefona sarılıp ilk yardımın numarasını çevirdi ama Ivory kabloyu çekip fişi çıkardı.

"Gidin buradan, yalvarırım size!"

Keira onun yanına çömelip başının altına bir yastık koydu.

"Sizi bırakmamız söz konusu değil, duyuyor musunuz beni?"

"Size bayılıyorum, benden daha inatçısınız. Yapacağınız şey kapıyı açık bırakmak, buradan ayrıldıktan sonra telefon edersiniz. Tanrım, ne kadar acı veriyor," dedi göğsüne bastırarak. "Rica ediyorum, benim artık yapamayacağım şeyi sürdürün, amaca ulaşmak üzeresiniz."

"Ne amacı, Ivory?"

"Sevgili dostum, siz yapılabilecek en büyük keşfi yaptınız, meslektaşlarınızın hepsi sizi kıskanacak. İlk insanı buldunuz ve elinizdeki o bilye size bunun kanıtını sağlayacak. Ama yanılmıyorsam şunu da göreceksiniz: Karşılaşacağınız son sürpriz olmayacak bu. Masamın gözünde sakladığım ikinci metni unutmayın, Adrian onu biliyor; o metnin anlamını sonunda ikiniz de anlayacaksınız."

Ivory bilincini yitirdi. Keira onun son sözlerine kulak vermedi, ben çalışma masasını karıştırırken o benim cep telefonumla yardım çağırdı.

Binadan çıkarken içimizi pişmanlık duygusu sardı.

"Onu yukarıda öyle bırakmamamız gerekiyordu."

"Bizi kapının önüne koydu..."

"Bizi korumak için. Gel, yukarı çıkıyoruz."

Uzaklardan bir siren sesi çınladı, ses saniyeler geçtikçe yaklaşıyordu.

"Bir kez olsun onu dinleyelim," dedim Keira'ya, "buralarda dolanmayalım."

Bir taksi Orléans rıhtımından yukarı doğru çıkıyordu, arabayı durdurup bizi Nord Garı'na götürmesini söyledim. Keira bana şaşkınlıkla baktı, ona, tam dışarı çıkarken Ivory'nin dairesinin girişindeki bloknottan kopardığım kâğıdı gösterdim. Yazdığı adres Londra'daydı, İngiliz Genetik Araştırmalar Derneği, Hammersmith Grove, No: 10.

Londra

Geleceğimizi Walter'a bildirmiştim. Bizi St. Pancras Garı'nda karşılamaya geldi; elleri gabardin yağmurluğunun arkasında, yürüyen merdivenlerin aşağısında bekliyordu.

"Keyfiniz yerinde değilmiş gibi!" dedim onu gördüğümde.

"Bu uykumu alamamış halim; kimin yüzünden acaba!"

"Sizi uyandırdığım için üzgünüm."

"İkiniz de iyi görünmüyorsunuz," dedi bize dikkatle bakarak.

"Geceyi uçakta geçirdik, ayrıca son haftalar bizim için pek dinlendirici olmadı. Tamam, artık gidelim mi?" diye sordu Keira.

"Bana sorduğunuz adresi buldum," dedi Walter bizi taksi kuyruğuna doğru götürürken. "Boş yere uykumdan olmamışımdır umarım, o adres bir işe yarar umarım."

"Küçük arabanızı almadınız mı?" diye sordum, siyah taksilerden birine binerken.

"Adını vermeyeceğim bazı kişiler gibi," diye yanıtladı, "ben dostlarımın önerilerini kulak ardı etmem. Sattım onu ve size bir sürprizim var ama daha sonra. Hammersmith Grove, 10 numara," dedi şoföre. "İngiliz Genetik Araştırmalar Derneği'ne gidiyoruz, aradığınız yere."

Ivory'nin kâğıdını cebimde saklamaya, ondan Walter'a söz etmemeye karar verdim...

"Ee," dedi, "derneğe ne yapmaya gittiğimizi öğrenebilir miyim? Bir babalık testi mi?"

Keira ona bilyeyi gösterdi, Walter dikkatle baktı.

"Güzel bir şey," dedi, "ortasındaki o kırmızı nokta ne?"

"Kan," diye yanıtladı Keira.

"Böğ!"

Walter bize, paleo-DNA birimi sorumlusu Doktor Poincarno'dan bir randevu almayı başarmıştı. "Kraliyet Akademisi herkese kapılarını açıyor, bundan neden yararlanmayacakmışız?" dedi, alaycı bir ifadeyle.

"İkinizin de sahip olduğu nitelikleri onlara açıklamayı kendime borç bildim. Merak etmeyin, işi, yaptığınız çalışmaların niteliğinden söz etmeye kadar vardırmadım ama olabildiğince çabuk randevu koparabilmek için, elinizde, Etiyopya'dan getirdiğiniz ve analizleri yapılması gereken olağanüstü şeylerin olduğunu açıklamak zorunda kaldım. Daha fazlasını söyleyemezdim, çünkü Adrian bana, ne olursa olsun bir şey anlatmaktan özellikle kaçındı!"

"Uçağın kapıları kapanıyordu, çok az zamanım vardı, ayrıca sizi uykudan uyandırdığım izlenimini aldım..."

Walter bana gözlerinden ateş saçarak baktı.

"Afrika'da bulduğunuz şeyin ne olduğunu bana anlatacak mısınız, yoksa beni öbür tarafa o bilgiden yoksun olarak mı göndereceksiniz? Sizin için katlandığım zahmetlerden sonra, biraz bilgi sahibi olmayı hak ediyorum sanırım. Ben yalnızca ulak, şoför ya da postacı değilim..."

"İnanılmaz bir iskelet bulduk," dedi Keira Walter'ın dizine sevgiyle dokunarak.

"Ve ikinizi de bu hale getiren o iskelet, öyle mi? Kemikler? Siz önceki yaşamınızda bu dünyaya köpek olarak gelmiş olmalısınız. Zaten siz biraz İspanyol avcı köpeğine benziyorsunuz, Adrian. Öyle değil mi, Keira?"

"Benim de cocker spanyele benzediğimi mi düşünüyorsunuz?" diye sordu Keira elindeki gazeteyle onu tehdit ederek.

"Ben öyle bir şey söylemedim!"

Taksi, İngiliz Genetik Araştırmalar Derneği'nin kaldı-

rımına yanaştı. Modern bir yapıydı, içindeki bölümler de oldukça lüks biçimde donatılmıştı. Kalabalık ekiplerle donatılmış çözümleme salonlarına uzun koridorlarla ulaşılıyordu. Pipetler, santrifüj aygıtları, elektron mikroskopları, soğutma odaları; listenin sonu gelmiyordu. Poincarno bize bölümleri gezdirdi, laboratuvarın nasıl çalıştığını açıkladı.

"Çalışmalarımız çok sayıda bilim alanına yönelmiştir. Aristoteles şöyle diyordu: 'Kendiliğinden beslenen, gelişen ve yok olan her şey canlıdır.' Bu deyişi şöyle açabiliriz: 'Yapısında bir program, bir tür bellek taşıyan her şey canlıdır.' Bir organizmanın, düzensizlikten ve anarşiden kaçınarak gelişebilmesi, tutarlı bir yapı oluşturabilmesi için bir plana sahip olması gerekir. Peki yaşam kendi planını nerede saklar? DNA'larda. Herhangi bir hücreyi açın, karşınıza, bir türün tüm genetik bilgilerini kodlanmış muazzam bir mesaj halinde içinde taşıyan DNA ağları çıkacaktır. DNA kalıtımın taşıyıcısıdır. Biz, Dünya üzerindeki farklı insan topluluklarından hücre örnekleri almak için düzenlediğimiz çalışmalar sayesinde, canlılar arasında kuşku götürmeyecek bağlar bulunduğunu saptadık ve çağlar boyunca insanlığın yaptığı büyük göçlerin izlerini yeniden çizdik. Binlerce bireyden aldığımız DNA örnekleri, bu göçler sırasında meydana gelen evrim sürecini çözümlememize yardımcı oldu. DNA bir bilgiyi kuşaktan kuşağa taşır, program gelişir ve bizi geliştirir. Hepimiz tek bir varlıktan geliyoruz, değil mi? O varlığa kadar uzanmak, yaşamın kaynaklarını keşfetmek anlamına gelir. İnuitler'le Sibirya'nın kuzeyinde yaşayan halklar arasında kalıtımsal bağlar buluyoruz. Böylelikle onların dedelerinin-dedelerinin-dedelerinin-dedesinin nereden yola çıktığını keşfediyoruz... Ama öte yandan böceklerin ve bitkilerin DNA'larını da inceliyoruz. Kısa süre önce, yirmi milyon yıl öncesine ait bir manolyanın yapraklarını konuşturduk. Bugün, en küçük zerresinden bile eser kalmadığı düşünülen bir varlığın DNA'sına ulaşmayı başarıyoruz."

Keira cebinden bilyeyi çıkarıp Poincarno'ya uzattı.

"Akik mi?" diye sordu.

"Sanmıyorum, daha çok yapay reçineye benziyor."

"Nasıl yapay?"

"Bu uzun bir hikâye, içinde bulunan şeyi inceleyebilir misiniz?"

"Çevresindeki maddenin içine girebilmek koşuluyla, evet. Beni izleyin," dedi bilyeye giderek daha büyük merakla bakmaya başlayan Poincarno.

Laboratuvar kırmızımsı bir loşluk içinde yüzüyordu. Poincarno ışığı yaktı, tavandaki neon lambalar parladı. Bir taburenin üzerine oturup bilyeyi küçücük bir mengeneye yerleştirdi. Bir bisturiyle kesmeyi denedi, başarısız oldu, bisturiyi yerine koyup eline elmas uçlu bir alet aldı, onunla bilyenin üzerini bile çizemedi. Salon ve yöntem değişikliğine gittik, doktor bu kez bilyeye lazer ışınıyla saldırdı ama sonuç yine başarısız oldu.

"Peki," dedi, "büyük dertlere büyük çareler gerek, beni izleyin!"

Geçirimsiz bir bölmeye girdik; doktor orada bizi tuhaf kılıklara soktu. Gözlük, eldiven, bone takıp tepeden tırnağa örtündük; dışarıdan içeri hiçbir şey girmiyordu.

"Birini ameliyat mı edeceğiz?" diye sordum ağzıma yapışmış maskenin ardından.

"Hayır, ama aldığımız parçaya yabancı hiçbir DNA'nın bulaşmaması gerekiyor; örneğin sizinkinin. Steril bir odaya gireceğiz."

Poincarno, sımsıkı kapalı bir tankın karşısındaki tabureye oturdu. Bilyeyi bir bölmeye yerleştirdi, bölmeyi kapattı. Sonra, ellerini kauçuk bir eldivenin içine soktu ve bilyeyi temizledikten sonra ikinci bir bölmeye aktardı. Bilyeyi bir kaidenin üzerine yerleştirdi ve bir vanayı çevirdi. Bölme saydam bir sıvıyla doldu.

"Nedir bu?" diye sordum.

"Sıvı azot," diye yanıtladı Keira.

"Eksi 195, 79 °C," diye ekledi Poincarno. "Çok düşük sıcaklıktaki azot, elde edilmek istenen DNA, RNA ya da proteinleri bozabilecek enzimlerin bunları etkilemesini engeller. Kullandığım eldiven, yanmaları önleyen özel bir

yalıtkan maddeden yapılmıştır. Bilyeyi saran madde kısa süre sonra çatlayacak."

Ne yazık ki hiç de öyle olmadı. Öte yandan, elindeki malzemeyi daha da çok merak eden Poincarno'nun vazgeçmeye niyeti yoktu.

"Helyum-3 gazı kullanarak ısıyı bütünüyle düşüreceğim. Bu gaz mutlak sıfır derecesine yaklaşmayı sağlıyor. Sizin nesne, böyle bir ısı şokuna da dayanırsa pes ederim, elimin altında başka bir çözüm yöntemi yok."

Poincarno küçük bir musluğu açtı, görünürde hiçbir değişiklik olmadı.

"Gözle görülmez bir gazdır," dedi, "birkaç saniye bekleyelim."

Walter, Keira ve ben gözümüzü bölmenin camına dikmiş, soluğumuzu tutuyorduk. Bu kadar çabadan sonra, küçücük koruyucu bir tabakanın kabuğunun kırılmakta direnmesi karşısında böyle çaresiz kalma düşüncesini kabul edemezdik. Ne var ki yarısaydam kabukta birden küçücük bir çizik belirdi. Bilyenin üzerinde küçücük bir çatlak oluşuyordu. Poincarno gözlerini elektron mikroskobuna yapıştırdı ve ince bir ibreyle oynadı.

"Örnek almayı başardım!" diye bağırdı bize dönerek. "Çözümleme işlemlerine geçebiliriz. Bu birkaç saatimizi alır, bir şey elde eder etmez size haber vereceğim."

Onu laboratuvarında bırakıp üzerimizdeki giysileri çıkardıktan sonra, steril bölmeden dışarı çıktık.

Keira'ya eve gitmeyi önerdim. Bana Ivory'nin uyarılarını anımsatıp bunun tedbirli bir davranış olup olmayacağını sordu. Walter bizi evinde ağırlayacağını söyledi ama benim bir duş almam, temiz giysiler giymem gerekiyordu. Kaldırımda birbirimizden ayrıldık, Walter Akademi'ye gitmek için metroya yöneldi, Keira ve ben, Cresswell Meydanı'na gitmek için bir taksiye atladık.

Ev toz içindeydi, buzdolabı neredeyse bomboştu, odadaki çarşaflar ve yorganlar bıraktığımız gibi duruyordu. Bitkindik ve eve biraz çekidüzen verdikten sonra birbirimizin kollarında uyuduk.

Bizi telefon sesi uyandırdı, telefonu el yordamıyla buldum ve açtım; Walter'ın sesi çok heyecanlı geliyordu.

"Ne halt ediyorsunuz?"

"Dinleniyorduk ve bizi uyandırdınız. Ödeşmiş olduk."

"Saat kaç biliyor musunuz? Kırk beş dakikadır laboratuvarda bekliyorum, dolayısıyla, sizi aramam suç sayılmaz."

"Ceptelefonunun sesini duymamış olmalıyım, bu kadar telaş edecek ne var?"

"Bir şey var elbette, Doktor Poincarno, söyleyeceklerini siz yanımda olmadan söylemeyi kabul etmedi, beni Akademi'den arayıp acele laboratuvara gitmemi istedi, giyinin ve yanıma gelin."

Walter telefonu yüzüme kapadı. Keira'yı uyandırıp laboratuvarda bizi hararetle beklediklerini söyledim. Keira pantolonunu ayağına geçirdi, üzerine bir kazak giydi, ben evin pencerelerini kapatırken o beni sokakta bekliyordu. Hammersmith Grove'a vardığımızda saat neredeyse yediydi. Poincarno, laboratuvarın boş girişinde bir aşağı bir yukarı gidip geliyordu.

"Geciktiniz," diye homurdandı, "ofisime gelin, konuşmamız gerekiyor."

Bizi beyaz bir duvarın önüne oturttu, perdeleri kapattı, ışığı söndürdü ve bir projektörü çalıştırdı.

Bize gösterdiği ilk diyapozitif, ağlarının üzerine toplanmış bir sürü örümceği andırıyordu.

"Gördüğüm şey saçmalığın daniskası ve bilmek istediğim, bunun bir üçkâğıt ya da ucuz bir yutturmaca olup olmadığı. Sizi, sabah buraya kabul etmemin sebebi mesleki nitelikleriniz ve Akademi'nin tavsiyeleriydi ama bu yaptığınız sınırları aşıyor ve ben, bana zaman kaybettiren iki sahtekâra prim vererek ünümü tehlikeye atmak istemiyorum."

Keira ve ben, Poincarno'nun bu şiddetli tepkisini anlamakta zorluk çekiyorduk.

"Ne buldunuz?" diye sordu Keira.

"Size yanıt vermeden önce, bana bu reçine bilyeyi nerede ve hangi koşullarda bulduğunuzu söyleyin."

"Omo Vadisi'nin kuzeyinde bulunan bir mezarın dibinde. Fosilleşmiş bir insan iskeletinin göğüs boşluğundaydı."

"Olanaksız bu, yalan söylüyorsunuz!"

"Bakın doktor, benim de sizin gibi kaybedecek zamanım yok, bizi sahtekâr sanıyorsanız, bu sizin bileceğiniz iş! Adrian, ününden söz edilmesine gerek olmayan bir astrofizikçidir, bana gelince, beni değerli kılacak bazı niteliklere ben de sahibim, bu durumda bizi neyle suçladığınızı söyler misiniz!"

"Matmazel, ofisimin bütün duvarlarını diplomalarınızla kaplayabilirsiniz, bu hiçbir şeyi değiştirmez. Şu görüntüde ne görüyorsunuz?" diye sordu ikinci bir diyapozitifi duvara yansıtarak.

"Mitokondriler ve DNA ağları."

"Evet, tam olarak öyle."

"Peki, size göre bunda ne sorun var?" diye sordum.

"Bundan yirmi yıl önce, akik içinde korunmuş bir bitki bitinin DNA'sını çözümlemeyi başarmıştık. Böcek örneği Lübnan'dan gelmişti, Cezzin ile Darü'l-Beyza arasındaki bölgede reçine içinde sıkışıp kalmıştı. Reçine hamuru taşlaşmış, böcek de içinde bütün olarak hapsolmuştu. O böcek yüz otuz milyon yaşındaydı. Bugün hâlâ, yaşayan karmaşık bir organizmanın en eski örneği olmaya devam eden o keşfin, bize sağladığı bilgiyi bir düşünün."

"Sizin adınıza çok sevindim," dedim, "ama bunun bizimle ilgisi ne?"

"Adrian haklı," diye araya girdi Walter, "bizimle ilgili sorunun ne olduğunu hâlâ anlamış değilim."

"Sorun şu beyler," diye sözünü sürdürdü Poincarno sevimsiz bir ses tonuyla, "benden incelememi istediğiniz örnek, sözünü ettiğim örnekten üç kat daha yaşlı, en azından spektroskopinin bize verdiği bilgi bu. Hatta dört yüz milyon yaşında olabilir!"

"Öyleyse müthiş bir keşif bu," dedim heyecan içinde.

"Bugün öğleden sonra, hemen yanıma çağırdığım bazı meslektaşlarımın kuşkusu da olsa, sonra biz de öyle düşün-

müştük. Üçüncü görüntüde gördüğünüz mitokondriler o kadar kusursuz bir düzen içinde ki, bu durum bizde bazı soru işaretlerinin doğmasına neden oldu. Ama olsun, benim de güçlü kuşkularım olmakla birlikte, yapısını hâlâ çözemediğimiz bu özel reçine bu süre içinde mitokondrileri olduğu gibi korudu diyelim. Şimdi, şu diyapozitife dikkatle bakın; bu, önceki görüntünün elektron mikroskobunda büyütülmüş şekli. Duvara yaklaşın, rica ederim, oradaki görüntüleri hiçbir şekilde atlamamanızı istiyorum."

Keira, Walter ve ben, Poincarno'nun bizden istediği gibi, duvara yaklaştık.

"Şimdi ne görüyorsunuz?"

"Bu bir X kromozomu, demek ilk insan bir kadındı!" dedi Keira görünür şekilde altüst olmuş durumda.

"Evet, aynen öyle, bulduğunuz iskelet bir kadın iskeleti, erkek iskeleti değil, buna hiç kuşku yok; ama size bu yüzden öfkelendiğimi sanmayın, kadın düşmanı değilim ben."

"Ben hâlâ bir şey anlamış değilim," diye kulağıma fısıldadı Keira, "müthiş bir şey bu, düşünsene, Havva, Âdem'den daha önce doğmuş," dedi gülümseyerek.

"Erkek egosu için müthiş bir darbe olacak bu," diye ekledim.

"Espri yapmakta haklısınız," diye sürdürdü Poincarno, "ayrıca, tuhaf bir şey daha var! Daha yakından bakın ve ne gördüğünüzü bana söyleyin."

"Bilmece çözmek gelmiyor içimden doktor, sarsıcı bir keşif bu, benim için on yıl süren bir araştırmanın ve harcanan emeklerin sonucu, bu nedenle, sizi neyin kızdırdığını söyleyin, böylelikle zaman kazanmış oluruz, ayrıca gördüğüm kadarıyla sizin zamanınız da çok değerli."

"Matmazel, evrim geriye dönüş ilkesini kabul etseydi, olağanüstü bir keşif yapmış olurdunuz ama sizin de benim kadar bildiğiniz gibi, doğa bizim hep ileri gitmemizi ister... geriye dönmemizi değil. Oysa bizim burada gördüğümüz kromozomlar, sizin ve benim kromozomlarımızdan çok daha gelişmiş durumda!"

"Benimkilerden de mi daha gelişmiş durumda?" diye sordu Walter.

"Günümüzde yaşamakta olan tüm insanların kromozomlarından daha gelişmiş durumda."

"Ya! Size bunu söyleten ne?" diye sürdürdü Walter.

"Şuradaki küçük bölüm ki biz ona 'alel' diyoruz, yani benzer bir kromozom çiftinin her parçası üzerinde bulunan genler. Bunların genetiği değiştirilmiş ve ben böyle bir şeyin bundan dört yüz milyon yıl önce gerçekleştirilmiş olabileceğinden fazlasıyla kuşkuluyum. Siz şimdi bana bu kaba güldürüyü nasıl gerçekleştirdiğinizi anlatır mısınız? Akademi'nin yönetim kuruluna doğrudan baş vurmamı yeğlemiyorsanız elbette!"

Şaşkınlıktan ağzı açık kalmış olan Keira, kendini bir iskemlenin üzerine bıraktı.

"Bu kromozomlar hangi amaçla değiştirilmiş?" diye sordum.

"Bugünkü konumuz genetikle oynama değil, ama sorunuzu yanıtlayacağım. Biz bu tür, kromozomlarla oynama deneylerini, bazı kalıtımsal hastalıkları ya da bazı kanser türlerini önlemek, mutasyonlar gerçekleştirmek ve hızla değişen yaşam koşullarına karşı durmak için gerçekleştiriyoruz. Genlere müdahale etmek bir bakıma yaşamın algoritmasını düzeltmek, bizim yol açtığımız bazı düzensizlikleri onarmak anlamına gelir; kısacası bunun sağladığı sınırsız tıbbi yarar vardır ama bu akşam konumuz bunlar değil. Omo Vadisi'nde bulduğunuz bu kadın aynı zamanda hem çok uzak bir geçmişe ait olup, hem de DNA'sında geleceğin izlerini taşıyamaz. Şimdi söyleyin bana, bu yutturmacanın amacı ne? Birlikte Nobel almayı düşlüyor, benim de bu basit numarayı yutarak size destek sağlayabileceğimi mi umut ediyordunuz?"

"Hiçbir yutturmaca söz konusu değil," diye karşı çıktı Keira. "Sizin kuşkularınızı anlıyorum ama biz hiçbir müdahalede bulunmadık, yemin ederim size. Çözümlemesini yaptığınız o bilyeyi, toprağın altından önceki gün çıkardık, inanın bana, çevresini saran kemiklerdeki fosilleş-

me düzmece olamaz. O iskeleti bulmanın bize nelere mal olduğunu bir bilseydiniz, içtenliğimizden bir an bile kuşku duymazdınız."

"Size inansam, bunun nelere mal olacağını düşünebiliyor musunuz?" diye sordu Doktor.

Poincarno'nun ses tonu değişmişti ve bizi dinlemeye hazırmış izlenimi veriyordu. Çalışma masasına oturdu ve ışığı yaktı.

"Bu durum," diye karşılık verdi Keira, "Havva'nın Âdem'den önce doğmuş olduğu, özellikle de, insanlığın anasının hepimizin düşündüğünden çok daha yaşlı olduğu anlamına geliyor."

"Hayır Matmazel, yalnızca o anlama gelmiyor. Benim incelediğim mitokondriler gerçekten yalnızca dört yüz milyon yıllık olsa, bunun bizim çok daha başka şeyleri de varsaymamız gerektireceğini suç ortağı astrofizikçi arkadaşınız size mutlaka açıklamıştır; çünkü buraya gelmeden önce oyununuzu kusursuz biçimde kurduğunuzu düşünüyorum."

"Asla öyle bir şey yapmadık," dedim ayağa kalkarak. "Peki, siz hangi kuramdan söz ediyorsunuz?"

"Hadi ama, beni aptal yerine koymayın. Meslekleriniz icra ederken yaptığımız araştırmalar zaman zaman birbiriyle çakışır, bunu çok iyi bilirsiniz. Birçok biliminsanı, Dünya üzerindeki yaşamın göktaşlarının bombardımanı sonucu meydana gelmiş olabileceği düşüncesini paylaşıyor, öyle değil mi astrofizikçi mösyö? Ve bu kuram, bir göktaşının kuyruğunda glisin izleri bulunduğundan bu yana daha da güçlendi, bunu bilmiyor olamazsınız, değil mi?"

"Göktaşının kuyruğunda bir bitki mi bulundu?" diye sordu Walter şaşkınlık içinde.

"Hayır, sizin bildiğiniz glisin bitkisi değil bu Walter, glisin amino asitlerin en basitidir, yaşamın ortaya çıkmasında temel rol oynayan moleküldür. Stardust'ın, Dünya'ya üç yüz doksan milyon kilometre uzaktan geçtiği sırada Wild 2 Kuyrukluyıldızı'nın kuyruğundan aldığı ör-

nek üzerinde bulunmuştur. Tüm canlı varlıkların organizmalarını oluşturan organlar, hücreler ve enzimler, amino asit zincirlerinden oluşmuştur."

"Ve Dünya üzerindeki yaşamın kökeninin uzayda bulunduğu, orada yaşamın belki de daha yaygın olduğu düşüncesini güçlendiren bu buluş gökbilimcileri çok sevindirmiştir, abartmıyorum, öyle değil mi?" diye sözünü sürdürdü Poincarno benim sözümü keserek. "Ama bu noktadan yola çıkarak acınacak birtakım ayak oyunlarının arkasına sığınıp, bizi Dünya'nın bizden daha karmaşık varlıkları barındırdığına inandırmaya kalkışmak, deliliğe işarettir."

"Neyi ima etmek istiyorsunuz?" diye sordu Keira.

"Size daha önce söyledim, sizin Havvanız hem geçmişe ait olup hem genetik bakımdan değişikliğe uğratılmış hücrelere sahip olamaz; siz kalkıp da bize ilk insanın, özellikle de ilk kadının, bir başka gezegenden sizin Omo Vadisi'ne gelmiş olduğu düşüncesini yutturmaya kalkmıyorsanız elbette!"

"Beni ilgilendirmeyen bir şeye burnumu sokmak istemem ama," diye söze karıştı Walter, "siz büyükanneme, insanların Londra'dan Singapur'a, on bin metre yükseklikte uçan, beş yüz altmış ton ağırlığında bir konserve kutusunun içinde yolculuk yaptığını ve oraya birkaç saatte vardığını söyleseydiniz, sizi hemen kasabasının doktoruna ihbar ederdi ve kendinizi göz açıp kapayıncaya kadar tımarhanede bulurdunuz! Üstelik daha, ses hızını aşan uçaklardan, Ay'a ayak basıldığından, ayrıca, yeryüzünden dört yüz doksan milyon kilometre öteden geçen kuyrukluyıldızın kuyruğundan alınan örnekten söz etmedim bile! İçimizdeki en bilgili kişiler, nasıl oluyor da düş gücünden bu kadar yoksun olabiliyorlar?"

Walter öfkelenmişti, odayı bir aşağı, bir yukarı arşınlıyordu, kimse onun sözünü kesmeye cesaret edemedi. Birden durdu ve işaretparmağını öfkeyle Poincarno'ya uzattı.

"Sizler, biliminsanları, zamanınızı kendinizi aldatmakla geçiriyorsunuz. Başkalarının hataları üzerine kafa pat-

latmadığınızda kendi hatalarınızı eşeleyip duruyorsunuz, bana tersini söylemeyin sakın, her şeyi yeniden keşfetmeniz için gerekli parayı size sağlamak uğruna bütçe ayarlamaktan başımda saç kalmadı. Yine de ne zaman ortaya yenilikçi bir düşünce atılsa, hep aynı teraneyi yineliyorsunuz: Olamaz, olamaz da olamaz! Bu inanılır gibi değil! Kromozomların yapısını değiştirme düşüncesi bundan yüz yıl önce de yok muydu? XX. yüzyılın başına kadar sizin araştırmalarınıza kulak asan olmuş muydu? En azından benim yöneticilerim kulak asmamıştı... O zamanlar siz katıksız bir kaçık olarak kabul edilirdiniz, genetik dehası doktor bey, başka bir şey değil, ben Adrian'ı aylardır tanıyorum ve size, duyuyor musunuz beni, size onun hakkında en ufak bir kuşku duymanızı yasaklıyorum. Karşınızda oturan bu adam çok dürüst bir insandır... öyle ki, bu dürüstlüğü kimi zaman saflık ölçüsüne vardırır!"

Poincarno bizi sırayla süzdü.

"Siz yanlış meslek seçmişsiniz, Bilimler Akademisi yöneticisi bey, avukat olmalıymışsınız! Tamam, yönetim kurulunuza hiçbir şey söylemeyeceğim, bu kan üzerindeki incelemelerimizi daha ileri götüreceğiz. Ben ne bulursak onu doğrulayacağım, yalnızca onu. Hazırlayacağım raporda, ortaya çıkardığımız anormalliklerden ve tutarsızlıklardan söz edilecek ve hiçbir varsayım ileri sürülmeyecek, hiçbir kuram destek alınmayacak. Siz bu bulguları nasıl isterseniz öyle yayınlarsınız, ama tüm sorumluluk size ait olacak. Çalışmalarınızın kaleme alınmasında benden söz eden ya da beni tanık gösteren bir tek satır bulursam, sizi dava ederim haberiniz olsun, anlaşıldı mı?"

"Benim de sizden istediğim buydu," diye karşılık verdi Keira. "Siz bu hücrelerin yaşını doğrulamayı, onların dört yüz milyon yıl öncesine ait olduğunu bildirmeyi kabul ederseniz, bu bizim için zaten muazzam bir katkı olacak. Emin olun ki, şu ya da bu şekilde bir şey yayımlamayı düşünmemiz için vakit henüz çok erken, şunu da bilin ki yaptığınız açıklamalardan sonra biz de sizin gibi, öğrendiklerimiz karşısında şaşkınlığa düşmüş durumdayız ve

bunlardan bir sonuç çıkaracak durumda değiliz."

Poincarno bize kapıya kadar eşlik etti ve birkaç gün içinde bizimle temas kurmaya söz verdi.

O akşam Londra'ya yağmur yağıyordu, Walter, Keira ve ben kendimizi Hammersmith Grove Sokağı'nın kaldırımında tepeden tırnağa ıslanmış bulduk. Gece olmuştu ve hava soğuktu, geçirdiğimiz gün hepimizi tüketmişti. Walter bizi yakındaki bir *pub*'a yemeğe davet etti, onu yalnız bırakmak olmazdı.

Camekânlı girintinin yakınındaki bir masaya oturduk; Walter bize Etiyopya'ya yaptığımız yolculuk hakkında yüz soru sordu ve Keira, sorularına en ince ayrıntısına varıncaya kadar cevap verdi, Walter kendini o kadar kaptırmıştı ki, Keira ona iskeleti keşfedişimizi anlatırken yerinden sıçradı. Arkadaşım, o kalabalığın içinde uyandıracağı etkiye aldırmayıp birçok kez ürpererek sarsıldı. Walter'ın içinde Keira'nın çok hoşlandığı koca bir çocuk vardı. Gülüşmelerini gördüğümde, son aylarda yaşadığımız sıkıntıların hepsini unuttum.

Walter'a biraz önce Poincarno'ya ne demek istediğini sordum; yanlış anımsamıyorsam tümce tam olarak şöyleydi: "Adrian dürüstlüğü, kimi zaman saflık ölçüsüne vardırır..."

"Bu akşam hesabı sizin ödeyeceğinizi söylemek istemiştim," dedi kendine bir çikolatalı mus ısmarlarken. "Bu sizi küplere bindirmesin, amaca ulaşmak için kullanılan bir numaraydı yalnızca."

Keira'ya kolyesini bana vermesini söyledim, öteki iki parçayı da cebimden çıkarıp hepsini Walter'a teslim ettim.

"Bunları neden bana veriyorsunuz? Bu parçalar size ait," dedi tedirgin bir ifadeyle.

"Çünkü ben dürüstlüğü kimi zaman saflığa vardırırım," diye yanıtladım onu. "Çalışmalarımız önemli bir yayınla sonuçlanırsa, bu, parçası olduğum Akademi'ye bir armağanım olacak, ayrıca bu işin içinde sizin de payınız olma-

sını istiyorum. Bu sayede ofisinizin çatısını onartabilirsiniz belki. Bu arada, o parçaları güvenli bir yerde koruyun."

Walter parçaları cebine yerleştirdi, gözlerine baktığımda heyecanlı olduğunu fark ettim.

Bu olağanüstü maceradan, bir aşkın ve gerçek bir dostluğun doğmuş olduğundan emindim. Yaşamımın büyük bir bölümünü dünyanın en ücra bölgelerinde evrendeki uzak bir yıldızı izleyerek sürgünde geçirdikten sonra, Hammersmith'deki eski bir *pub*'da, sevdiğim kadının en iyi dostumla konuşup gülüşmesini izliyordum. O akşam, bana bu kadar yakın olan bu iki varlığın yaşamımı değiştirdiğini anladım.

Hepimizin içinde biraz olsun, yeni bir dünya keşfetme peşinde koşan bir Robinson ve nihayetinde, rastlayacağı bir Cuma vardır.

Pub kapanıyordu, en son çıkan biz olduk. O sırada yoldan bir taksi geçiyordu, onu Walter'a bıraktık, Keira biraz yürümek istiyordu.

Pub'ın ışıklı tabelası bizim arkamızdan söndü. Hammersmith Grove sessizdi, o çıkmaz sokakta tek bir kedi bile yoktu. Aynı adı taşıyan gar birkaç sokak ötedeydi, oralarda bir taksi bulacağımız kesindi.

Bir kamyonetin gürültüsü sessizliği bozdu, araç park ettiği yerden çıktı. Bizim hizamıza geldiğinde yan kapı açıldı, içeriden kamuflajlı dört adam çıktı. Ne Keira ne ben başımıza geleni anlamaya fırsat bulabildik. Bizi şiddetle yumrukladılar, Keira çığlık attı ama artık çok geçti, bizi içeri attılar ve kamyonet oradan hızla uzaklaştı.

Boşuna debeleniyorduk –bize saldıranlardan birini yere devirmeyi başarmıştım. Keira, onu yere bastıran adamın neredeyse gözünü çıkarıyordu– sımsıkı bağlandık ve tartaklandık. Gözlerimizi bantlayıp yüzümüze uyutucu bir gaz sıktılar. Her ikimiz için aslında iyi başlayan geceden aklımızda kalan son şey bu oldu.

Bilinmeyen bir yer

Bilincim yerine geldiğinde, Keira üzerime eğilmişti. Yüzünde donuk bir gülümseme vardı.

"Neredeyiz?" diye sordum ona.

"En küçük bir fikrim bile yok," diye yanıtladı beni.

Çevreme baktım, dört taraf beton duvar, zırhlı bir kapıdan başka hiçbir şey yok. Tavana asılmış neon lamba soluk bir ışık yayıyordu.

"Ne oldu bize?" diye sordu Keira.

"Ivory'nin önerilerine kulak asmadık."

"Uzun süre uyumuş olmalıyız."

"Bunu nereden çıkarıyorsun?"

"Sakalın, Adrian. Walter'la yemek yediğimizde sinek-kaydı tıraşlıydın."

"Haklısın, uzun süredir burada olmamız gerekiyor, karnım aç, susadım."

"Ben de susadım," diye karşılık verdi Keira.

Ayağa kalkıp kapıyı yumrukladı.

"Hiç olmazsa su verin, bize!" diye bağırdı.

Dışarıdan hiçbir ses duymadık.

"Kendini helak etme. Bir süre sonra gelirler."

"Ya da gelmezler!"

"Saçmalama, bizi bu delikte aç ve susuz ölüme terk edemezler."

"Seni kaygılandırmak istemiyorum ama Trans-Sibirya

treninde bizi hedef alan kurşunlar, bana hiç de plastik mermi gibi gelmemişti. İyi ama neden, neden bu kadar üzerimize geliyorlar?" diye inledi Keira yere oturarak.

"Senin keşfettiğin şey yüzünden Keira."

"Ne kadar eski olurlarsa olsunlar, o kemikler neden bizim bu kadar üzerimize gelinmesine yol açıyor?"

"O, herhangi bir iskelet değil. Poincarno'nun tedirginliğinin nedenini iyi anlayamadın sanırım."

"İncelemesi için kendisine verdiğimiz nesnenin DNA' sını değiştirdiğimizi iddia eden o sersem."

"Ben de öyle düşünüyordum, yaptığın keşfin yol açacağı çalkantıyı henüz kavrayamadın sen."

"Benim keşfim değil o, bizim keşfimiz!"

"Poincarno sana, yaptığı çözümlemelerin kendisini karşı karşıya bıraktığı ikilemi açıklamaya çalışıyordu. Her canlı organizmada hücreler vardır, en basit canlı tek hücrelidir, insanda on milyardan fazla hücre vardır ve bu hücrelerin tamamı tek bir model üzerine kurulmuştur, iki temel madde içerirler: nükleik asitler ve proteinler. Canlıyı oluşturan bu yapı taşları da karbon, azot, hidrojen ve oksijen gibi bazı elementlerin su içinde kimyasal yolla birleşmesinden meydana gelmiştir. İşte sana, yaşamla ilgili kesin bilgiler... Peki her şey nasıl başladı? Bu konuda biliminsanları iki senaryo ileri sürüyor. Yaşam, ya Dünya üzerinde meydana gelen bir dizi karmaşık tepkimeler sonucu doğdu ya da yaşamı uzaydan gelen bazı maddeler başlattı. Canlı varlıkların hepsi gelişir, geriye gitmez. Senin Etiyopyalı Havva'nın DNA'sı genetik olarak değiştirilmiş örnekler içeriyorsa bu, onun bedeninin bizimkinden daha gelişmiş olduğunu gösterir, buysa olanaksız bir şey, bu ancak..."

"Ancak ne?"

"Bu ancak, senin Havva, Dünya'da doğmadığı halde Dünya'da ölmüşse mümkün..."

"Böyle bir şey düşünülemez!"

"Walter burada olsaydı, sana sinirlenirdi."

"Adrian, ben yaşamımın on yılını, Dünya üzerindeki ilk insanın buraya bir başka dünyadan geldiğini kanıtla-

mak uğruna zincirin eksik olan halkasını aramak ve bunu meslektaşlarıma açıklamak için harcamadım."

"Seninle konuştuğum şu anda, Moskova'ya yakın bir yerde bir mekiğe kapatılmış altı astronot Mars'a yolculuk yapmaya hazırlanıyor. Kafamdan uydurmuyorum. Ufukta füze falan görünmüyor, bugün için söz konusu olan yalnızca Avrupa Uzay Ajansı ile Rus Biyomedikal Sorunları Araştırma Enstitüsü tarafından düzenlenen bir deney. Mars 500 adı verilen bu projenin kırk yıl kadar araştırma yapması öngörülüyor. Ama insanlık tarihi için kırk yıl nedir ki? Altı astronot 2050 yılında Mars'a hareket edecek, tıpkı yüz yıldan kısa bir süre önce, insanın ayak izlerini ilk kez Ay'ın üzerine bırakan ötekiler gibi. Şimdi şu senaryoyu düşün: Onlardan biri Mars'ta ölecek olsa ötekiler ne yapardı sence?"

"Ondan artan yemeği yerlerdi!"

"Keira rica ederim, iki saniye için ciddi ol!"

"Üzgünüm, bu hücreye tıkılmış olmak beni sinirlendiriyor."

"İşte kafanı dağıtmana izin vermen için bir sebep daha."

"Ötekilerin ne yapacağını bilmiyorum. Onu gömeceklerini düşünüyorum."

"Aynen öyle! Dönüş yolculuğunu, aracın içinde çürümeye başlamış bir cesetle yapacaklarından kuşkuluyum. Dolayısıyla onu gömerler. Ama Mars'ın tozlarının altında buz var, tıpkı Man-Pupu-Nyor Yaylası'ndaki Sümer mezarlarında olduğu gibi."

"Tam olarak değil," diye düzeltti Keira, "onlar toprağa gömülmüştü ama Sibirya'da o tür mezarlardan çok var."

"Öyleyse Sibirya'da olduğu gibi... bizim astronotlar bir başka grubun oraya geri geleceği umuduyla, arkadaşlarının bedenini bir işaret ve biraz kan örneğiyle gömeceklerdir."

"Neden?"

"İki farklı nedenle. Ölünün yerini, o coğrafyayı değiştirebilecek olası fırtınalara rağmen işaretlemek ve orada yatan kadının ya da erkeğin kimliğini kesin olarak belirlen-

mesini sağlamak için... bizim de yaptığımız gibi. Ekip, Ay'a ayak basan astronotlar gibi oradan geri döner. Bu sana söylediklerimde bilimsel olarak hiçbir olağandışı durum yok, sonuçta bir yüzyıl içinde uzayda daha uzaklara yolculuk yapmayı öğrendik. Oysa toprağın üzerinde ancak birkaç metre yükselebilen Ader'in ilk uçuşu ile Armstrong'un Ay üzerinde attığı ilk adım arasında akıp giden seksen yıllık bir süre var yalnızca. Bu küçük uçuştan, birkaç tonluk bir füzeyi yerçekiminden kurtarma aşamasına geçmek için sağlanması gereken teknik ilerlemeler ve edinilmesi gereken bilgiler insanın düş gücünü aşıyor. Evet, devam ediyorum, bizim ekip yeryüzüne indi ve arkadaşları Mars'taki buzların altında yatıyor. Evren bütün bunlarla dalgasını geçer; o yayılmasını sürdürür, güneş sistemimize ait gezegenler, onları sürekli ısıtan kendi yıldızlarının çevresinde döner. Birkaç milyon yıl içinde –ki bu evrenin tarihi için önemli bir süre değildir– Mars daha da ısınacak, yer altındaki buzlar erimeye başlayacak. Böylece, kendi buzul çağından çıkmış olan bizim astronotun donmuş bedeni çözülmeye başlayacak. Birkaç tohumun bir orman oluşturmak için yeterli olduğu ileri sürülür. Senin Etiyopyalı Havva'nın bedenine ait DNA parçaları, gezegenimiz Buzul Çağı'ndan çıkarken ve dünya üzerinde yaşamın gelişme süreci başladığı sırada suya karışmış olabilir. O hücrelerin her birinin içerdiği program, sürecin gerisini getirmek için yeterliydi ve gelişmenin, onların kökeninde yer alan Havva kadar karmaşık canlı varlıkların ortaya çıkmasıyla sonuçlanması için birkaç milyon yüzyılın geçmesi yeterliydi... 'Birinin gecesi kökenin bekçisidir.' Sana bu anlattıklarımı bizden önce anlayanlar olmuştu..."

Tepemizdeki neon lamba söndü.

Ortalık kapkaranlıktı.

Keira'nın elini tuttum.

"Ben buradayım, korkma, birlikteyiz."

"Sen biraz önce anlattıklarına inanıyor musun, Adrian?"

"Bilmiyorum Keira, bana böyle bir senaryonun gerçekleşme olasılığı var mı, diye soracak olursan, yanıtım

evet olur. 'Olabilir mi?' diye soruyorsun. Bulduğumuz kanıtlara bakılacak olursa, yanıt, 'Neden olmasın?' olacaktır. Her soruşturmada ya da her araştırma projesinde, işe her zaman bir varsayımla başlamak gerekir. İlk çağdan bu yana en büyük keşifleri yapanlar, olaylara başka türlü bakma alçakgönüllülüğünü gösterenler olmuştur. Kolejdeyken, bilim tarihi profesörümüz bize şöyle derdi: *Bir keşif yapmak için insanın kendi sisteminin dışına çıkması gerekir. İçeriden bakmakla fazla bir şey göremeyiz, her ne olursa olsun, dışarıda olup biten hiçbir şeyi göremeyiz.* Özgür olsaydık ve elimizdeki kanıtlara dayanarak bu tür sonuçlar ileri sürseydik, ilgi ya da imansızlık gibi farklı tepkiler uyandırırdık; birçok meslektaşımızın, duydukları kıskançlık yüzünden bizi bağıra çağıra sapkınlıkla suçlayacağını söylemiyorum bile. Bununla birlikte onca inançlı insan var Keira, varlığı hakkında hiçbir kanıt olmasa da bunca insan Tanrı'ya inanıyor. Dipa'da keşfedilen o parçaların, kemiklerin ve DNA çözümlemelerinin olağanüstü sonuçlarının ışığında, Dünya üzerinde yaşamın nasıl başladığı konusunda kendimize her türlü soruyu sorabiliriz."

"Susadım, Adrian."

"Ben de susadım."

"Bizi burada, böyle ölüme terk edeceklerini düşünüyor musun?"

"Öyle görülüyor ki susuzluktan ölmek dehşet verici bir şey, belirli bir süre sonra dil şişmeye başlıyor ve insan boğuluyor."

"Düşünme bunu."

"Pişman mısın?"

"Buraya kapatılmış olmaktan mı? Evet, ama birlikte geçirdiğimiz anların hiçbirinden pişman değilim."

"Her şeye karşın büyükannemi, insanlığın büyük-büyük-büyükannesini keşfedebilirdim," diye iç geçirdi Keira.

"Hatta o büyükannenin de büyük-büyük-büyükannesini keşfettiğini söyleyebilirsin, seni bu konuda kutlamaya hâlâ fırsat bulamadım."

"Seni seviyorum, Adrian."

Keira'yı kollarımın arasına aldım, karanlıkta dudaklarını aradım ve öptüm. Saatler geçtikçe güçten düşüyorduk.

"Walter endişelenmiş olmalı."

"Bizim habire ortadan kaybolmamıza alıştı artık."

"Hiçbir yere ona haber vermeden gitmedik."

"Bu kez, hayatımızdan endişelenir belki."

"Bunu yapacak tek kişi de olmaz, o keşifleri boşuna yapmış olmayacağız, bunu biliyorum," dedi Keira fısıltıyla. "Poincarno DNA üzerindeki çözümlemelerini sürdürecek, ekibim Havva'nın iskeletini buraya getirecek."

"Adının gerçekten Havva olmasını mı istiyorsun?"

"Hayır, ona 'Jeanne' demek istiyorum. Walter parçaları güvenli bir yere sakladı, Vrije ekibi kaydı inceleyecek. Ivory bir yol açtı, biz onu izledik, başkaları bunu biz olmadan sürdürecek. Er ya da geç, yapbozun paçalarını hep beraber bir araya getirecekler."

Keira sustu.

"Başka bir şey söylemeyecek misin?"

"Yoruldum, Adrian."

"Uyuma, diren."

"Neye yarar?"

Haksız değildi, uyurken gelecek ölüm daha tatlı olurdu.

Neon lamba yandı, bilincimizi yitirdiğimizden bu yana ne kadar zaman geçtiği konusunda hiçbir fikrim yoktu. Gözlerim ışığa uyum sağlamakta zorlanıyordu.

Kapının dibinde iki şişe su, çikolatalar ve bisküviler vardı.

Keira'yı sarstım, dudaklarını ıslattım ve gözünü açması için yalvararak sarstım onu.

"Kahvaltı mı hazırladın bana?" diye fısıldadı.

"Onun gibi bir şey, evet ama suyu hızlı içme."

Susuzluğunu gideren Keira çikolataların üzerine atladı, bisküvileri paylaştık. Biraz güç kazanmıştık, Keira'nın rengi yerine geliyordu.

"Fikir mi değiştirdiler dersin?" diye sordu bana.

"Ben de senden fazlasını bilmiyorum, bekleyelim."

Kapı açıldı. Önce içeri maskeli iki adam girdi, başı açık, sırtında oldukça düzgün kesimli bir takım elbise olan üçüncü bir adam karşımıza dikildi.

"Kalkın ve bizi izleyin," dedi.

Hücremizden dışarı çıktık ve uzun bir koridorda ilerlemeye başladık.

"Orası," dedi adam, "personelin duş yeridir, gidip bakımınızı yapın, buna ihtiyacınız var. Hazır olduğunuz zaman, adamlarım size ofisime kadar eşlik edecek."

"Kiminle tanışma şerefine nail oluyoruz?" diye sordum.

"Kibirlisiniz, bunu severim," diye karşılık verdi adam. "Adım Edward Ashton. Birazdan görüşürüz."

Neredeyse insan içine çıkacak hale gelmiştik. Ashton'ın adamları bize, İngiliz kırının tam ortasında kurulmuş görkemli bir konutun içinde eşlik etti. Bizi içine kapattıkları mahzen, bir seranın hemen yanındaki binanın altında yer alıyordu. Çok bakımlı bir bahçeden geçtik, bir sahanlığın merdivenlerini tırmandık ve bizi duvarları ahşap kaplamalı muazzam bir salona aldılar. Sir Ashton, çalışma masasının başına oturmuş bizi bekliyordu.

"Beni çok zorladınız."

"Siz de bizi öyle," diye karşılık verdi Keira.

"Görüyorum ki siz de mizah yapmaktan geri durmuyorsunuz."

"Bize yaşattıklarınızı hiç de gülünç bulmuyorum."

"Yalnızca kendinize yapılanları düşünmeyin, size birçok uyarı göndermekten geri kalmadık ama sizi araştırmalarınızdan hiçbir şey vazgeçiremezmiş gibi görünüyordu."

"Neden vazgeçecekmişiz ki?" diye sordum.

"İş yalnızca bana kalsaydı, bana bu soruyu sormaya fırsat bulamayacaktınız, ama tek karar verici ben değilim."

Sir Ashton ayağa kalkıp masasına döndü. Bir tuşa bastı, salonun daire şeklindeki duvarlarını süsleyen ahşap kaplı panolar kalktı, ortaya hemen aydınlanan on beş ekran çıktı. Her ekranın üzerinde bir insanın yüzü belirdi. Bizim Amsterdam bağlantısını hemen tanıdım. Kadınıyla, erkeğiyle, bu insanlar kendilerini kent isimleriyle tanıttı. ATİNA, BERLİN, BOSTON, İSTANBUL, KAHİRE, MADRİD, MOSKOVA, YENİ DELHİ, PARİS, BEIJING, ROMA, RIO, TELAVİV, TOKYO.

"İyi de siz kimsiniz?" diye sordu Keira.

"Her birimiz kendi ülkemizin resmî temsilcileriyiz, hakkınızdaki dosyayla ilgilenmekle görevlendirildik."

"Ne dosyası?" diye sordum.

Bu topluluğun tek kadın üyesi bize hitap eden ilk kişi oldu, kendini Isabel olarak tanıttı ve bize tuhaf bir soru sordu:

"Eğer elinizde Tanrı'nın var olmadığına dair kanıt bulunsaydı, insanların o kanıtı öğrenmek isteyeceğinden emin misiniz? Böyle bir haberin yayılmasının sonuçlarının ne olacağını iyice tarttınız mı? Bu gezegenin üzerinde iki milyar kişi açlık sınırının altında yaşıyor. Dünya nüfusunun yarısı varlığını her şeyden yoksun olarak sürdürüyor. Bu kadar çarpık, bu kadar dengesiz bir topluluğu ayakta tutan şeyin ne olduğunu kendinize sordunuz mu hiç? Sorunun yanıtı, umuttur! Üstün ve iyiliksever bir gücün var olduğu, öldükten sonra daha iyi bir yaşama kavuşacakları konusunda besledikleri umut. Bu umuda ister Tanrı, ister inanç deyin, nasıl isterseniz."

"Özür dilerim madam, ama insanlar şimdiye kadar Tanrı adına birbirini öldürmekten geri durmadı. Tanrı'nın var olmadığını kanıtlamak, onları birbirinden nefret etmekten sonsuza kadar alıkoyardı. Din savaşları yüzünden ne kadar insanın öldüğünü, her yıl hâlâ ne kadar insanın kurban gittiğini, kaç diktatörlüğün yönetimini dine dayandırdığını bir düşünün."

"İnsanlar Tanrı'ya inandığı için birbirini öldürmüyor," diye karşılık verdi Isabel, "bunu yaşamını sürdürmek, do-

ğanın kendisinden istediğini yerine getirmek ve türünün devamını sürdürmeyi güvence altına almak için yapıyor."

"Hayvanlar bunu Tanrı'ya inanmadan yapıyor," diye karşılık verdi Keira.

"Ama insan, yeryüzünde öleceğini bilen tek varlık, Matmazel, ölümden korkan tek yaratık. Dinlerin varlığıyla ilgili kanıtlar hangi tarihlere uzanıyor, biliyor musunuz?"

"Bundan yüz bin yıl önce Nasıra'da," diye yanıtladı Keira. "*Homo sapiens*'ler, muhtemelen insanlık tarihinde ilk kez ölülerini gömdüler. Gömülen insan yirmi yaşlarında bir kadındı. Ayaklarının dibinde ayrıca altı yaşında bir çocuğun cesedi vardı. Mezarı bulanlar iskeletlerinin çevresinde ayrıca çok miktarda aşıboyası ve dinsel törenlerde kullanılan eşyalar buldular. İki beden, dua eder durumdaydı. Böylelikle, bir yakınını kaybetmenin acısına, zorunlu olarak ölüyü onurlandırma gerekliliği de eklenmişti..." diye bitirdi, Ivory'nin sözlerini sözcüğü sözcüğüne yineleyerek.

"Yüz bin yıl," diye yineledi Isabel, "bin yüzyıllık bir inanç... İnsanlara, dünya üzerindeki yaşamı Tanrı'nın var etmediğinin kanıtlarını sunarsanız, bu dünya çöker. Bir buçuk milyar insan dayanılmaz, kabul edilemez, katlanılmaz bir yoksulluk içinde yaşıyor. Umut beslemekten yoksun olsaydı, acı çeken hangi erkek, hangi kadın, hangi çocuk içinde bulunduğu koşulları kabul ederdi? Vicdanında yüce bir düzenin var olduğu düşüncesini yaşatmıyorsa, komşusunu öldürmesine, gerek duyduğu şeye el koymasına kim engel olabilirdi? Din öldürdü, ama inanç birçok yaşamı kurtardı, en çaresiz olanlara yaşama gücünü kazandırdı. Böyle bir ışığı söndüremezsiniz. Biliminsanı olan sizlerin gözünde ölüm gereklidir, başka hücrelerin yaşamasına yol açmak için hücrelerimiz ölür, bizden sonra gelenlere bu dünyada yer açmak için ölüyoruz. Doğmak, gelişmek ve ölmek eşyanın doğasında var ama insanların çoğunluğu için ölmek, başka bir mekâna, içinde bu dünyada olmayan her şeyin olduğu, yok olup giden

herkesin orada onları beklediği bir dünyaya geçişin gerektirdiği bir aşamadır. Siz şimdiye kadar hiç aç kalmadığınız, susuzluğa katlanmadığınız gibi, yoksulluk da çekmediniz, düşlerinizin peşinden gittiniz, ne kadarını hak etmişseniz etmiş olun, bu şansı yakaladınız. Peki böyle bir şansı yakalayamamış olanları hiç düşündünüz mü? Onlara, Yeryüzü'nde çektikleri acıların evrimi sağlamaktan başka bir amacı olmadığını söyleyebilecek kadar acımasız olabilir misiniz?"

Yargıçlarımızın karşısına dikilmek için ekranlara doğru ilerledim.

"Bu hüzünlü oturum," dedim, "bana Galileo'nun katlanmak zorunda kaldığı şeyleri düşündürüyor. İnsanlık, sansürcülerinin kendisinden gizlemek istediği şeyi sonunda öğrendi ama dünyanın sonu gelmedi! Tam tersine. Korkularından kurtulan insan ufka doğru yürümeye karar verince, onun önünde geri çekilen ufuk oldu. Dünün inananları gerçeği öğrenmeyi engelleyebilseydi, biz bugün ne halde olurduk? Bilgi insan gelişmesinin bir parçasıdır."

"Yaptığınız keşifleri açıklayacak olursanız, ilk gün, dördüncü dünya ülkelerinde yüz binlerce insan ölecek, ilk hafta içinde de üçüncü dünya ülkelerinde milyonlarca insan ölecek. Ertesi hafta, dünyanın göreceği en büyük göç dalgası başlayacak. Bir milyar aç insan, kendilerinde olmayana el koymak amacıyla kıtaları aşmak için denizlere açılacak. Herkes gelecek için ayırdığı birikimiyle günü kurtarmaya çalışacak. Beşinci hafta, ilk gece başlamış olacak."

"Her şey bu kadar açık ve korkunçsa bizi neden serbest bıraktınız?"

"Bunu yapmaya niyetimiz yoktu, ta ki hücredeki konuşmalarınızdan, o gerçekleri bilenlerin yalnızca sizler olmadığınızı anlayıncaya kadar. Sizin birdenbire ortadan kaybolmanız, size destek olan biliminsanlarını, sizin başladığınızı bitirmeye yöneltecek. Onları artık ancak siz durdurabilirsiniz. Buradan çekip gitmekte özgürsünüz

ama vereceğiniz kararla da yüz yüze kalacaksınız. Atom çekirdeğinin parçalanmasının keşfinden bu yana, bir erkek ve bir kadın böyle bir sorumluluk üstlenmemişti."

Ekranlar art arda kapandı. Sir Ashton bize doğru ilerledi.

"Arabam emrinizde, şoförüm sizi Londra'ya götürecek."

Londra

Birkaç günü evde geçirdik. Keira da, ben de şimdiye kadar hiç bu kadar sessizliğe gömülmemiştik. Birimizden biri bir şey söylemek, sıradan şeyler söylemek üzere ağzını açtığında hemen susuyordu. Walter telefonuma bir mesaj bırakmıştı, kendisine haber vermeden ortadan kaybolmamıza öfkeliydi. Amsterdam'da olduğumuzu ya da Etiyopya'ya gittiğimizi sanıyordu. Onunla konuşmayı denedim, ama telefonu kapalıydı.

Cresswell Meydanı kasvetliydi. Keira'yı Jeanne'la telefonda konuşurken yakalamıştım; kardeşiyle bile bir şey konuşamıyordu. Havayı değiştirmeye, onu Hydra'ya götürmeye karar verdim. Biraz güneş bize çok iyi gelecekti.

Yunanistan

Atina'dan kalkan gemi bizi sabahın onunda limana bıraktı. Elena Teyze'yi limandan görebiliyordum, üzerinde bir önlük vardı ve dükkânının cephesini büyük fırça darbeleriyle maviye boyuyordu.

Valizlerimizi yere bıraktım ve ona sürpriz yapmak için yanaştım, derken... Dükkândan, gülünç kareli şortuyla, komik şapkasıyla ve gözünde, yüzüne çok büyük gelen güneş gözlükleriyle Walter çıktı. Elindeki malayla bir yandan tahtaları kazıyor, diğer yandan avaz avaz bağırarak ve tamamen yanlış olarak "Zorba" şarkısını söylüyordu. Bizi fark etti ve bize doğru döndü.

"Nerelere kayboldunuz siz?" dedi bize doğru koşarken.

"Bir mahzene tıkıldık!" diye yanıt verdi Keira onu kucaklayarak. "Sizi özledik Walter."

"Hafta ortası Hydra'da ne işiniz var sizin? Akademi'de olmanız gerekmiyor muydu?" diye sordum.

"Londra'da görüştüğümüzde, size arabamı sattığımı söyledim ve bir sürprizim olduğunu söylemiştim. Beni hiç dinlemiyorsunuz ki!"

"Çok iyi anımsıyorum," diye itiraz ettim, "ama o sürprizin ne olduğunu bana söylemediniz."

"Eh, iş değiştirmeye karar verdim. Elimde kalan küçük birikimimi Elena'ya emanet ettim ve gördüğünüz gibi, dükkânı yeniliyoruz. Tezgâhları büyüteceğiz, böylece

iş hacmini gelecek sezondan başlayarak iki katına çıkaracağımızı kuvvetle umut ediyorum. Sizce bir sakıncası yok, değil mi?"

"Teyzem kendine eşi bulunmaz bir yardımcı bulduğu için çok memnunum," dedim dostumun omzuna vurarak.

"Annenizi görmeye çıkmanız gerekecek, geldiğinizden haberdar olmuştur bile, Elena'nın elinde telefon var..."

Kalibanos bize iki eşek verdi, onları bize emanet ederken "hızlı" olduklarını söyledi. Annem bizi, adaya gelenler nasıl karşılanırsa öyle karşıladı. Akşam, bize sormadan evde büyük bir kutlama hazırladı. Walter ve Elena yan yana oturmuşlardı; bu annemin sofrasında, onların basit birer komşu olmadıkları anlamına gelirdi.

Walter yemeğin sonunda Keira'yla beni terasa çağırdı. Cebinden küçük bir paket çıkarıp –iple sarılmış bir mendil– bize teslim etti.

"Bu parçalar size ait. Ben artık hayatımda yeni bir sayfa açtım. Benim için Bilimler Akademisi eskide kaldı ve geleceğim önünüzde duruyor," dedi kollarını denize doğru açarak. "Bunları ne yapacağız size kalmış. Ha, son bir şey daha!" diye ekledi bana bakarak. "Odanıza bir mektup bıraktım. Sizin için Adrian, ama onu hemen okumasanız iyi olur. Bir-iki hafta sonra olabilir..."

Sonra geri dönüp Elena'nın yanına gitti.

Keira mendili alıp komodinin çekmecesine koymaya gitti.

Ertesi sabah, ilk gelişinde denize girdiğimiz küçük koya giderken kendisine eşlik etmemi istedi. Denizin içine doğru uzanan bir kayanın üzerine oturduk. Keira bana mendili uzattı ve gözlerini gözlerime dikti. Bakışları hüzün doluydu.

"O taşlar senin, bu keşfin senin için ne anlama geldiğini biliyorum, o insanların doğru söyleyip söylemediğini,

korkularının bir temeli olup olmadığını bilmiyorum, bu konuda karar verecek kadar zeki değilim. Bildiğim tek şey, seni sevdiğim. Bildiğimiz şeyi açığa vurmak tek bir çocuğun ölmesine yol açacak olursa, ne senin yüzüne bakabilirim, ne kendi yüzüme, ne de ölesiye özleyecek olsam da seninle birlikte yaşayabilirim. O inanılmaz yolculuk boyunca bana birkaç kez, kararları birlikte alacağımızı söylemiştin. Şimdi, bu taşları al, ne istersen yap. Kararın ne olursa olsun, sana hep saygı duyacağım."

Mendili bana verdi ve beni yalnız bırakıp gitti.

Keira gittikten sonra, koyun kumsalında yatan kayığın yanına gittim, tekneyi suya indirdim ve açıklara doğru kürek çektim.

Kıyıdan bir mil açıldıktan sonra, Walter'ın mendilini saran ipi çözdüm ve taş parçalarına uzun uzun baktım. Gözlerimin önünden kilometrelerce yol geçti. Turkana Gölü, onun merkezindeki ada, Hua Shan Tepesi'nin üzerindeki tapınak, Xi'an Manastırı ve yaşamımızı kurtaran lama gözümün önünde yeniden canlandı; Myanmar'ın üzerinde uçtuğumuz uçağın motor gürültüsü kulaklarımda çınladı, depoyu doldurmak için indiğimiz çeltik tarlasını, Port Blair'e vardığımızda pilotun bana göz kırpmasını, Narcondam Adası'na doğru kaçışımızı anımsadım; kafamın içinde Beijing'i, Garther Tutukevi'ni, Paris'i, Londra'yı ve Amsterdam'ı, Rusya'yı ve Man-Pupu-Nyor Yaylası'nı, Omo Vadisi'nin, bana Harry'nin yüzünü anımsatan görkemli renklerini yeniden canlandırdım. Bütün bu anıların her birinde, en güzel manzara her zaman Keira'nın yüzüydü.

Mendili yeniden bağladım...

Kıyıya döndüğümde ceptelefonum çaldı. Benimle konuşan adamın kim olduğunu sesinden anladım.

"Bilgece bir karar aldınız, bunun için size teşekkür ediyoruz," dedi Sir Ashton."

"İyi de bunu nereden biliyorsunuz, ben yalnızca..."

"Gittiğinizden beri, silahlarımızın menzilinden hiç çıkmadınız ki. Bir gün belki... ama inanın bana, bunun için henüz çok erken, daha kaydetmemiz gereken çok ilerleme var."

Telefonu Ashton'ın yüzüne kapattım, telefonumu öfkeyle denize fırlattım ve eşek sırtında eve döndüm.

Keira beni terasta bekliyordu. Ona Walter'ın boş mendilini uzattım.

"Bunu ona kendin verirsen daha çok hoşuna gider."

Keira mendili katladı ve beni odamıza götürdü.

İlk gece

Evdekiler uyuyordu, Keira'yla çıt çıkarmadan dışarı çıkmak için büyük çaba harcadık. Parmak uçlarımızda yürüyerek eşekleri çözmeye gittik. Annem basamaklı sekinin üzerine çıktı ve bize doğru geldi.

"Kumsala gidiyorsanız ki bu mevsimde bu tam bir delilik, hiç olmazsa şu havluları yanınıza alın, kumlar nemli, hasta olursunuz."

Bize ayrıca iki el feneri uzattı ve dönüp gitti.

Biraz sonra, suyun kenarında yere oturduk. Gökte dolunay vardı, Keira başını omzuma dayadı.

"Hiç pişmanlık duymuyor musun?" diye sordu.

Gökyüzüne baktım ve yeniden Atacama'yı düşündüm.

"Her insan milyarlarca hücreden oluşuyor, bu gezegeni işgal eden milyarlarca insanız ve giderek çoğalıyoruz; evrende milyarlarca ve milyarlarca yıldız var. Ya sınırlarını bildiğimi sandığım bu Evren, çok daha büyük bir bütünün küçücük bir parçasından başka bir şey değilse? Ya Dünyamız bir annenin karnındaki hücreden başka bir şey değilse? Evren'in doğuşu her hayatın doğuşuna benziyor, sonsuz büyükten sonsuz küçüğe, hep aynı mucize gerçekleşiyor. O annenin gözüne kadar yükselip gözbebeğinden, onun dünyasının ne tür bir dünya olduğunu görmenin nasıl inanılmaz bir yolculuk olacağını hayal edebiliyor musun? Yaşam inanılmaz bir program."

"Ama aynı zamanda bu kadar kusursuz bir programı geliştirebilmiş bir program Adrian, öyle değil mi?"

Sondeyiş

Iris dokuz ay sonra doğdu. Onu vaftiz ettirmedik ama bir yaşına bastığı gün, Harry'yle karşılaştığı Omo Vadisi'ne onu ilk kez götürdüğümüzde annesi ve ben ona bir kolye armağan ettik...

Nasıl bir hayat yaşamayı seçeceğini bilmiyorum ama büyüdüğünde bana, boynunda taşıdığı o tuhaf nesnenin ne olduğunu soracak olursa, yaşlı bir profesörün bana emanet ettiği bir metinden şu satırları okuyacağım ona.

/ Daha annesinin karnındayken yaratılışın, dünyanın kökeninin ve tüm zamanların sonuna kadar geçireceği evrimin tüm gizlerini bilen bir çocuğu anlatan bir söylence vardır. Doğduğunda bir mesajcı, beşiğinin üzerinden geçer ve ona emanet edilen sırrı, yaşamın gizemini kimseye söylememesi için parmağıyla onun dudaklarına dokunur. Çocuğun belleğindeki bilgileri sonsuza kadar silen bu parmak, çocuğun dudağında bir iz bırakır. Bu izi herkes üstdudağında taşır, benim dışımda.

Ben doğduğum gün mesajcı bana uğramayı unutmuş ve ben her şeyi anımsıyorum... /

Ivory'ye tüm minnettarlığımızla,
Keira, Iris, Harry ve Adrian

Teşekkürler

Pauline.
Louis.

Susanna Lea ve Antoine Audouard.

Emmanuelle Hardouin.
Raymond, Danièle ve Lorraine Levy.

Nicole Lattès, Leonello Brandolini, Antoine Caro, Élisabeth Villeneuve, Anne-Marie Lenfant, Arié Sberro, Sylvie Bardeau, Tine Gerber, Lydie Leroy, Joël Renaudat ve tüm Robert Laffont Yayınları ekibi.

Pauline Normand, Marie-Éve Provost.

Léonard Anthony, Romain Ruetsch, Danielle Melconian, Katrin Hodapp, Marie Garnero, Mark Kessler, Laura Mamelok, Lauren Wendelken, Kerry Glencorse, Moïna Macé.

Brigitte ve Sarah Forissier.

Kamel, Carmen Varela.

Igor Bogdanov.

Marc Levy

İLK GECE

"Bellekler tablasını parçalara ayırdım, parçaları grupların etkili ve bilge kişilerine emanet ettim..."

On beş yıl sonra karşılaştılar... İki eski sevgili Keira ve Adrian. İkisi de ayrı yollardan aynı hedefe yürüyen iki biliminsanıydı. Evrenin bilinmeyenlerini keşfetmek, bilinenleri tersyüz ederek çok ötelere ulaşmak... Biri ilk güne, biri ilk insana... Uzun bir serüven başladı; ölüm, her adımda onların yolunu gözlüyordu...

"Yaptığınız keşifleri açıklayacak olursanız, ilk gün, dördüncü dünya ülkelerinde yüz binlerce insan ölecek, ilk hafta içinde de üçüncü dünya ülkelerinde milyonlarca insan ölecek. Ertesi hafta, dünyanın göreceği en büyük göç dalgası başlayacak. Bir milyar aç insan, kendilerinde olmayana el koymak amacıyla kıtaları aşmak için denizlere açılacak. Herkes gelecek için ayırdığı birikimiyle günü kurtarmaya çalışacak. Beşinci hafta, ilk gece başlamış olacak."

ISBN 978-975-07-1575-4
9 789750 715754

29 TL
KDV DAHİL